

Znanstvena
TERMINOLOGIJA

s posebnim ozirom

na

SREDNJA UČILIŠČA.

Spisal

M. CIGALE.

Založila in na svetlo dala Matica Slovenska.

Deutsch-slovenische wissenschaftliche Terminologie.

V Ljubljani.

Tiskali J. Blaznikovj nasledniki.

1880.

Znanstvena

TERMINOLOGIJA

s posebnim ozirom

na

SREDNJA' UČILIŠČA.

Spisal

M. CIGALE.

Založila in na svetlo dala MATICA SLOVENSKA.

Deutsch-slovenische wissenschaftliche Terminologie.

V LJUBLJANI 1880.

Tiskali J. Blaznikovi dediči.

31329
I 99

D30006967

Predgovor.

Najpred mi je spregovoriti nekoliko besed o zamisli in postanku te knjige.

Proti koncu leta 1867 pisal sem bil pok. prof. A. Lesarju kot Matice slovenske tajniku, naj bi se izdala psihologija in logika, da se ustanové toliko potrebni naučni izrazi in s tem Slovincem sploh omogoči pogovarjanje o znanstvenih rečéh, ter sem se nekako ponudil, da bi, če drugega ní, tudi jaz prevzel psihologijo. To ponudo je slovenske Matice odbor res sprejel v seji 19. decembra 1867. — Začel sem tudi brž nabirati gradiva in priprem za to nalogo, vendar v tem zmislu, kakor je bilo izprva obljubljeno, nisem je zvršil in to z naslednjih razlogov.

Uverjen, da naučna terminologija, „dana“ bodoč, rekel bi, liki embrij v jezиковi zalogi, ní drugo nego plod daljšega razvoja nje-govega in da — z ozirom na tolikšno sorodnost slovanskih jezikov — kaže najpred povprašati drugih številnejših in v slovstvu napredniših Slovanov, káko jim je terminologijo prirodni razvoj jezika ostvaril, ter doznávši, da so Hrvatje po nagibu deželne vlade same (ted. namjestništva) ukrenili na dan spraviti obširno znanstveno terminologijo, kakoršno je bil minister bogočastja in školstva grof Leon Thun Čehom omislil, — izdano v Pragi leta 1853 pod naslovom: Německo-český Slovník vědeckého názvosloví pro gymnasia a reálné školy (od komise k ustanovení vědeckého názvosloví, 342 strani), — obrnil sem se takoj na pok. g. Tuška, takrat profesorja v Zagrebu, vprašaje ga, kaj on mislí in kakó je s tisto hrvatsko terminologijo.

Na to mi je imenovani odlični narodnjak blagega spomina odvrnil s prijaznim listom 29. januarja 1868, iz katerega naj se tu posnamejo naslednje vrstice: „Pred štiremi in tremi leti delali smo vsi učitelji trojedne kraljevine na znanstvenih terminih vsak v svojej stroki. Po tem so bile tu konferencije, v katerih smo od pojedinih nasvétovane izraze reševali in spisali skup, kar nam se je najbolje zdelo. Vse to smo dali potem g. Šulku, ki ga je namjestništvo imenovalo vrednika terminologičkemu rječniku. On je na to popravljaj, kar mu se je zdelo popravka potrebno. Te dni je dogotovil ta znanstveni terminologički rječnik in dal ga namjestničtvu, ki ga skorej dá tiskati. Zato smo pa jaz, Veber (Tkalcévič), Bradaska, Mesić i. d. tega mnenja, da bi Vi počakali s psihologijo

dotle, dokler ne izide hrvatski terminolog. slovník. Po mojih mislih bi se večji del hrvatskih izrazov dal upotrebiti pri slovenski psihologiji, to se vé *mutatis mutandis*, kolikor nareče zahteva. A dosegli bi s tem tudi to, da ne bi kovali vsak na svojo roko, Hrvat in Slovenec, in da se ne bi čez potrebo cepili še celó v znanstvenih rečéh.“

Ta svét vzvidelo mi se je vsakakor poslušati ter ukrenem čakati, da na dan pride hrvatska terminologija, tem več, ker sem ne dolgo po tem poleg drugih svojih poslov dobil z atlantom slovenskim več truda in dela, nego bi se komu račilo pozdevati, z atlantom, kateri tudi v sebi hrani nekaj znanstvenih izrazov, in s katerim smo, da si je mala stvar, vendar nekako pretekli druge avstrijske Slovane.

Ali dočim prvo gradivo hrvatske terminologije, kar se ga je bilo po zgoraj rečenem nabralo, v veliko ní presežalo mej, kakoršne si je bila postavila uže omenjena terminologija česka, spisana pod nadzorom samega slavnega Šafařika; izprevidel je takoj izvrstni gosp. Šulek, da so potrebe hrvatskega naroda različne, in da bi za Hrvate bolje bilo, „kad se ne stegne knjiga baš samo na potrebe srednjih učilištah, nego kad joj se područje što više razširi“, ter je za to pridodajal tudi mnogokateri izraz iz drugih predelov ljudskega znanja, pristavljajl kjekod francoske in angleške termine in privzel k nemško-hrvatskemu in hrvatsko-nemškemu delu tudi italijansko-hrvatski in hrvatsko-italijanski del, kar je vse dalo mnogo dela tako, da je knjiga stoprv 1874 beli dan zagledala, — a meni je dve leti pozneje v roke prišla.

Naslov nosi: „Rječnik znanstvenoga nazivlja osobito za srednja učilišta. Po nalogu vis. kr. dalm., hrv.-slavon. zemaljske vlade sastavio Dr. Bogoslav Šulek, Zagreb 1874“, ter šteje 1369 strani, obsegajoč izraze vseh dotičnih jezikov razvrščene po enem samem abecednem redu, kar po moji sodbi iskanje nekoliko obtežuje.

Kakor za hrvatsko slovstvo toli zaslužni vrednik v predgovoru razlaga, bavili so se s prvo sestavo gradiva naslednji gospodje: Bradaška, Magdić, Pacel, Stojanović, Trdina, Tušek, Vukasović, Zorić, ter se je g. Šulek, prevzevši redakcijo celega gradiva, dalje posvetaval z različnimi strokovnjaki, po imenu gg. Jagićem, Torbarjem, Eriavcem, Jelovškom. Vidimo iz tega, da so tudi slovenske dušne sile ali moči sodelovale pri spisovanji te terminologije, kar jej mora imenitost in zanimljivost za nas še povišavati.

Preučivši le-to važno knjigo bilo je prvo, na kar sem pomislil, da se je moramo vsakakor okoristiti tudi mi Slovenci. Ali knjiga je predebela in vsled tega predraga, da bi se dala po slovenskem svetu znatneje razširiti, in razlika v jeziku je vendar kjekod tolika, da bi mu brez navodila ne mogla donesti mnogo koristi.

Ni torej kazalo, drugače, nego sestaviti s porabo hrvatske enakšno slovensko terminologijo. Imamo sicer slovarje nemško-slovenske, zlasti po darežljivosti blagega biskopa Volfa na svetlo dani, okoli katerega sem se jaz trudil res da z vsem dušnim na-

in proizvaja večja olikanost, — to knjigo udostojil vpogleda, ne bili pristal na kateri izmed njenih svetov.

Tako sem n. pr. dolgo ukrepal, kaj bi zapisal za „vorange-nommen, präoccupirt, ker mi „priuzet“, kakor ima hrvatska terminologija, ni ustrezal, ter sem naposled odločil se za „prevzet“ z ozirom na neke slučaje v staroslovenščini, v katerih pre- pri glagolih služi za pred (n. pr. preskazovati, praedicere), in pozneje sem na veliko svoje zadovoljstvo v srbski „Za stavi“ zasledil besedo „preuzet, preuzetost“, rabljeno v istem zmislu, in zdaj bi se jaz uže nekoliko odločneje potegnil za-njo.

Namignili smo gori, da si moramo izposojati besed, katerih nimamo, od drugih Slovanov, kar so jih oni dobrih sprejeli ali izumeli. Tu me utegne kdo povprašati, sme li to izposojevanje biti neomejeno ali katere naj mu bodo meje.

Najprilicneje je vsekakor, če je izposojenka potekla iz korena nam dobro znanega, kakor n. pr. pojem; prilicno je tudi, če ima dotična beseda še vsaj nekoliko sorodnic v slovenščini, da nam ni popolnem odumrla, in tukaj je še prav koristno oživiti in nam v svest povrniti jo, n. pr. prem za gerabe; takisto tudi, če se nahaja še vsaj v slovenski knjigi, n. pr. kob za Čhance (Spangenbergova postila slovenska. Krell „sodni dan če na nje k o b n i t i“), in naposled, kjer nas potreba tako nudi in mora, bodemo se polagoma navadili (— navada je v tem res glavna reč —) tudi izposojenke nam celo neznanega korena, — bodoč da so nam besede samo sredstva in ne svrhe, — kakor n. pr. vtíp za Вітъ, in jaz bi za svoj del temu vzajmovanju stavil samo ta uvet, da naj nas izposojenka ne moti ali meša s tem, da je korena ali vsaj pomena nam neznanega in vrhu tega po glasu jako podobna ali enaka kateri drugi naših besed pomena čisto različnega. Tako jaz ne bi mogel odločiti se na to, da bi pisal n. pr. vinoslovje za Actiologia (od: vina Urfače, moralifše Schuß), ali zamet, zametba za Wahrnehmung, primeta za Bemertung, čest za Чѣст, i. t. d.

Razumè se pri tem samo ob sebi, da je izposojenke treba preukrajati po zahtevu slovenščine, da torej pišemo n. pr. ščediti (šparen), ne štediti, prim. polj. ščedzić, rus. ščadit; ali i tukaj nam bodi čez vse primernost, uporabnost, nemotljivost, in pazimo ali hranimo se vsega dosledničarstva, ali Consequenz-Neiteri, kakor Nemeč pravi.

Pišimo torej po ruskem: sovršen, sovršenost za vollfomen, Vollkommenheit (ker popolnost ni prav to, a zvršenost je celo kaj družega); tudi svrha za Звѣд (ne: zvrha); točka, točen (aus: tákniti ali těkniti) za Точка, пунктъ, in ne: těčka, těčen; takisto: muka, mučnik, mučiti (ne: moka, močnik, močiti), zanimljiv, zanimati za интересант, интересирен, in ne: zajemljiv, zajemati, kar bi pomenilo kaj drugega. Takisto bitudil lahko pisali: sostav, sostaven, za Систем, систематич, a sestava za zusammenstellung i. t. d.; ali pa morebiti celo: sovet za Рать v pomenu zbora in nadalje: sovetnik namesto motljivega: svetnik ali predolgega: svetovalec.

Tudi Nemci imajo takih primerov, vzemimo: *Äthmen* in *Obem*, *Waffen* in *Wappen*.

Tako daleč to se vé da ne hodimo, da bi — prevzevši še tudi rusko polnoglasje — pisali: ostorozhen namesto ostrazen za behtjam.

Tako česka kakor hrvatska terminologija poudarjata v predgovorih, da se je bilo držati srednje ceste ter ogibati dveh skrajnosti, kakor pravi Šulek, pretéranega purizma in nepotrebnega klasicizma.

Kjer imamo dober v narodu udomačen izraz, ne kaže ga opuščati; a tudi če je nov, vendar tako ukrojen, da je pojem tako rekoč vsakemu razviden, ni kaj reči; sicer pak in sosebnó v rečéh strogo znanstvenih in sploh višje omike, ki bivajo vkupna svojína vseh izobraženih narodov, zdi se mi potratno in prava izguba, zapominjati si po dva izraza, namesto da bi se pojmovna svest prijemala samo enega, tudi tedaj, ko bi slovenski izraz niti ne bil takó smešnega kova, kakor je n. pr. staroslovenski *pšeničnica* za piramido.

Kdo bi slovenil n. pr. besede: algebra, elektrika, logika, matematika, perspektiva, statistika i. t. d.? O kemijskih imenih se je uže gori govorilo. Tako bi tudi v slovnici bolje bilo ostati pri izrazih: subjekt, predikat, nego zamenjati jih z neprimernimi slovenskimi. Osebek n. pr. za *Subject* po moji sodbi nikamor ni prav, na vsako stran moti, naj človekovo misel napotuje na pojem: osoba ali oseba, *Person*; ali na: samo o sebi, *an sich*, ali: samo o sebi, — sam od sebe, *von sich selbst*. Subjekt je to, o čemer se kaj izrekuje, torej je podvrženo ali podleže če te izreki, po tem takem, — če uže mora biti prevod, — podmet po zgledu drugih Slovanov, ker je podlog priličneje vzeti za *Substrat*.

Dalje, denimo da bi n. pr. za *prosfaisch*, v prvotnem zmislu nekako izhajali z izrazom: prostoréčen, (-čna, -o), prostobeseden, ali kako porečemo za *prosfaisch* v prenesenem zmislu, n. pr. *ein profaisches Leben*? — Nemci imajo v slovarjih malo ne za vsako tako tujko skovane svoje izraze, ali kdo jih rabi ali tudi le v spominu hrani?

Pri nekaterih takšnih tujkah, kjer bi se pisatelju zdelo, da mu prevod povsem ne zadovoljuje, utegne pomoči si s pristavkom, n. pr. strah in preplah, ali kakor bi Francoz rekel: *panique* i. t.

Toliko o purizmu gledé izvora posameznih besed; ali govorilo bi se lahko tudi o purizmu gledé slovanskega mišljenja samega. Ni na to stran ne smemo pretirati stvari, ker ne moremo povsem umakniti se ali odoleti voditeljstvu obkrožujočih nas narodov, ki nam prednjačijo v omiki ali obrazovanosti; za to nam bode težko izhajati n. pr. brez besed: zavisen, zavisnost, (*abhängig*, *Abhängigkeit*, — pišem: zavisen, in ne: odvisen, držeč se slovanske večine), takisto tudi brez besede: vpliv (*Einfluss*, — pišem raji poljski

vpliv, nego: vtok, vliv, vlijanje, ker mi se zdi manj motljivo) i. t. d.

Namera mi je bila s to knjigo svoj véliki slovar tu popraviti, tam dopolniti in povsod točneje določiti. Ali bojim se, da se bode mnogokateremu tudi v njej zdelo, da je preveč sinonimov, premalo potankosti in določenosti. Kjekod utegne res takó biti ter se stvar prepušča bodočnosti; ali pomisli naj se to: — izrazi različnih jezikov ne ustrezajo eden drugemu do pičice, ne pokrivajo se takó, da bi bilo moči potrebovane zlasti neenovite pojmove v vseh jezikih enakobrojno izraževati. A kar se zopet tiče popolnosti slovarja, vredno je na um vzeti, da nam ni treba celo vsake nemške besede, ter spomniti se razločka med nemščino in latinščino, ali pa med latinščino in grškim jezikom, po vzoru katerega je n. pr. Ciceron z vidnim trudom in rekel bi, z neko deviško plahoto umerjal Latincem filozofijske izraze. Slovanščina se v tem bolj latinščini enači ter se zlasti v številu samostavnikov nikakor ne more meriti z nemščino. Uže v pričujoči terminologiji stoji mnogokateri samostavnik, ki — da si sam o sebi potreben — bode v slovenskem pisu le malokje res prav na svojem mestu, ker slovenski jezik bolj z glagoli oroduje, nego samostavniki. Nemški: eine störende, hemmende Wirkung äußern, porečeš prosto: motiti, narušati, ovirati, in kjer se ti glagol niti ne dá prirediti v samostavnik, tam se itak — hočeš nočeš — z glagolom zadovoljiti moraš.

Da bi kateri besedi tako rekoč opravičil obstanek in ne dal podpasti žigu novinstva, rad sem pristavljaj, če je morebiti uže znana staroslovenščini, kajti kolikor smatram jaz za malo modro in svrhi neprimerno, posezavati nazaj v staroslovenščino v ime neke učenjaške doslednosti po slovniške oblike (forme), ki jih je i slovenski i hrvatsko-srbski jezik, — da o ruskem pomolčim, — na zdanji stopinji razvoja v narodu i slovstvu (gotovo ne brez vzroka) opustil, zavrgel, katere bi nas torej še odmikale od naših jugoslovanskih bratov, (n. pr. os. zaimka acc. sing. je namesto ga, plur. je ali je in ja namesto jih), tako koristno mi se vidi iz nje zajemati tvarino jezikovo, t. j. uporabne izraze, in tem koristneje za to, ker je iz staroslovenske knjige prešlo dokaj besed v ruski in posredstveno tudi v srbsko-hrvatski jezik.

Kjer se nemški zloženi samostavnik v tej knjigi slovení z nezloženim samostavnikom, kateri zaprav izražuje samo nemško določ(il)nico (Bestimmungswort), namikujejoč edino po spolu na osnovnico (Grundwort), na katero se odnaša, — kjer tedaj ena in ista beseda lahko služi po več pojmom, — dodaje se zarađ večje jasnosti še ta osnovna beseda, n. pr. (količina) stalnica, = stalna količina; (črta) stalnica = stalna črta; (kost) ličnica = lična kost; (mišica) ličnica = lična mišica i. t. d.; ali v pisanji ali govorjenji je dovolj, da se samo enkrat naznani, o čem je govorjenje, ter večkrat ni treba ponavljati obeh besed, — za to se v naši knjigi tudi deva osnovnica med oklepaja. Malo je namreč takih besed, ki bi — bodoč same o sebi določnice — služile samo nemu pojmu, kakor n. pr. plučnica, t. j. plučna vnetica. Kar je tu zgoraj rečeno, veljá tudi za slučaje, kjer se v nemškem jeziku samostavnik izpušča ter zamenja s pridevnikom, n. pr. Die Constante (Größe, Linie), die Resultirende (Kraft), i. t. d.

Nemške pridevnike s tvorko *-līdī, -bar*, navadili smo se bili — posnemaje Hrvate — izražati največkrat s tvorko *-līvī, -iv*, kar pa — v veliko vzeto — ne velja, zlasti ne pri pridevnikih, ki se delajo iz aktivnih prehajavnikov. Lahko se uveriš o tem, če se nekih starih ter vrste slovenskih pridevnikov spomniš, a sebojno če preučiš Miklošičev staroslovenski lexikon in Vukov „Rječnik“. Tako pomeni n. pr. *dosežlīn, dostižlīn* v staroslovenščini in *dostižan* v srbsčini: *erreichbar*, v starosl., *razumlīn, verständig, nedorazumlīn, unbegreiflich, nerazdrēslīn, unauflösbar, nerazdelīn, untheilbar, nerazlačlīn, untrennbar* i. t. d.; nasproti ima srbski jezik n. pr. *podatljiv = freigebig, pojedljiv = gefällig, pokarljiv = zänflich, prevarljiv = betrügerisch* (prim. *goljufiv, zapeljiv*), *strpljiv = geduldig, ugodljiv = gefällig, osjetljiv = empfindlich, pobedljiv = verläumberisch* i. t. d.; starosl. *myslīv, denktlich, razumlīv, verständig*, i. t. d.; tako tudi ruski n. pr. *udušlīvyj vozduh, erstidende Luft* (*matte Wetter, mont.*) i. t. d., iz česar je viditi, da se tvorki — *līvī, iv* daje največ aktiven pomen, največkrat pomen osobitne naklonjenosti k djanju, katero izražuje glagol, n. pr. *pozabljiv = vergeßlich, zapovedljiv = gebietend*.

Na to oprt pisal sem jaz dosledno n. pr. *raztezen, raztezost = dehnbār, Dehnbarkeit, nepozaben = unvergeßlich* i. t. d. Po le-tem bi za *Empfänglichkeith, Receptivität* bilo boljše: *prejemljivost*, nego *dovzetnost*, ako primerimo nekako trpni pomen besed: *prijetnost, sprejetnost*, i. t. d. Samo je v tem ta neprilika nedoločnosti, da se namreč pogostoma ne vidi, je li pridevnik izveden iz glagola ali iz samostavnika, po čemer se vendar pomen ravna. Razumen od samostavnika *razum* pomeni starosl. *verstādig* (*prudens*) a od glagola *razumeti* *verstāndlich* (*intelligibilis*); tako tudi, ako si pridevnik: *obsežen* *mislim* izveden iz glagola, pomeni = *umfaßbar* (kar se dá obseči), a če je izveden iz samostavnika: *obseg*, pomeni = *umfanglich, umfangreich*, (= precejšnjega obsega). Po le tem ni nezmislno ali *nesklapno*, ako zapišem: *to deblo ni obsežno, ker je preobsežno*. V tej terminologiji n. pr. imenuje se *Eimbitungskraft* po hrvatski terminologiji *vobraznost* ter izvaja iz nekega samostavnika: *vobraz* ali *vobraza*, a če si besedo to mislimo izvedeno neposrednje iz: *vobraziti*, pomenila bi: *Immaginabilität*, in izraz: *vobrazljivost* nasproti kazal bi svojstvo, po katerem si kdo rad kaj vobrazuje.

Kjekod se priporočajo v takem slučaju po našem slovstvu nekako zanemarjani pridevniki na — *k*, kakor n. pr. *topka* (= *raztopna*) *ruda*, *pitka* (ali *pitka*) *voda* (= *pitna*). — Vendar tudi v tem je hraniti se dosledničarstva ter priznati zakonodavno moč, ki jo ima *usus loquendi*. Poudarjal sem gori prehajavne glagole, ker bi gledé neprehajavnih in povračavnih jaz rekel, da se ti pojmovi nekako edinijo in zlivajo n. pr. *gorljiv, izgorljiv, premenljiv, izmenljiv* (starosl.); primislmo: kar se rado meni, torej *morebiti*: *raztegljiv* (kar se rado raztegne), *izgostljiv*, ali pa: *zgošten*, (-stna, -o) = *condensirbar*.

Kjer se iznajdena stvar imenuje po iznajdniku, zdi se mi pravilneje jemati possessivum na *-ov, -in* nego na *-ski*, torej *Papinovy lonec*, ne *Papinski*.

Moške samostavnike tuje korenike, kakor: jurist, pesimist, optimist, pišem jaz po Rusih takó, namreč brez — a, s katerim v sklanjanci uže itak ne vemo prav kaj početi.

V tujkah pisati št, šp namesto: st, sp imam jaz za razvado jezik grdečo, ter pišem: perspektiva, statistika i. t. d.

Za gerabe v matematiki pišem po g. Levstiku z ozirom na staroslovenski, ruski in česki jezik: prem, a za eben raven, za rícht prav (n. pr. pravokoten, rechteckig), bodoč da tu vsekakor potrebujemo znanstvenega razločka, in ker nam beseda prem ni še popolnem izmrla; primerjaj: prema prednja, zadnja (na vozu); opremek; akoprem (= akoprav); spremiti, opreniti (= spraviti, opraviti). Tudi Čehi dandanašnji govore največ: rovná čára, a v knjigi imajo: přímá ter se v gori omenjeni česki terminologiji čita ta le opomnja: In der gemeinen Volkssprache wird sehr häufig rovný statt přímý gebraucht, was durchaus unwissenschaftlich und dem älteren besseren Sprachgebrauche zuwider ist.

Jaz sem po dozdanji navadi pisal: enačba, enakost i. t.; ali — ker uže blizu Ljubljane v tem oziru hrvatijo — mislim, da bi boljše bilo: jednačba, jednakost, a tudi: jeden človek.

Za Gesetz bilo bi sploh sprejeti: zakon, in za Ehe sveti zakon, ali po Hrvatih — ženitba ali drugo kako nadomestilo.

Za Gut, Güter, ne dobodemo boljšega nego je: dobro (gen. dobra, plur. dobra, dober i. t. d.).

Glagolom: izvesti, odvesti, navesti, prevesti, razvesti, zavesti, pridajal sem nedovršno obliko: izvajati, odvajati, navajati, prevajati i. t. d., ker menim, da v slovensčini oblika: izvoditi, odvoditi i. t. d. spada v isto vrsto, kakor: nanositi, nahoditi i. t.

V neki izgovor nekaterih dotičnih nedoslednosti v knjigi in da pokonstatujem svoje mnenje o tem, bodi tukaj pristavljena opomnja o glagolih 2. vrste. Po zahtevih slovenskega narečja in da bi srbsko-hrvatskemu jeziku pritegnili še v tem, imelo bi se pisati: ganoti, sklenoti, ugasnoti in dalje: ganen, sklenen, ugasnen, ganenje ali ganotje i. t. d. No dokler se temu upirajo najbolji slovenski pisatelji, dajóč takim glagolom v nedoločniku obliko glagolov 4. vrste, ne more se z razlogom ugovarjati proti oblikam: ganjen, ganjenje, sklenjenje, izvedenim iz nedoločnika po 4. vrsti.

Mogoč za möglich tudi ni brez spotike, ker za prav pomeni: fähend, vermögend, in za Möglichkeit po tem pravega izraza ni, ker mogočnost je Möglickeit, a mogočnost ali mogočnost ne ugaja ušesom. Po Vuku bi smeli vzeti mogoštvo v tem zmislu. Hrvatska terminologija navaja poleg: mogućnost tudi česko-poljski izraz možnost, a bilo bi morebiti najbolje poprijeti se staroslovenskega in ruskega vzmožen, vzmožnost.

Pri nekaterih izrazih iz psihologije bilo je dosti pomišljajev (pišem: pomišljaj po starosl. in ne: pomislek, ker od besede: misel nisem jaz ni v enem jeziku našel samostavnika s končnico-

ek izvedenega). Tako za auffassen ni bilo najti priličneje besede od: shvatiti, shvatati, ter mislim jaz, da bi nam jezika ne grdila, če jo sprejmemo z nadaljšnjimi izvodi: shvat, shvatanje, shvatnost i. t. — Vorstellung imenujejo nekateri predstava (čes. t.), drugi predstavljenje (rus.), drugi predočba (tudi hrv. t.); meni se zdi najprilicnejše, kakor je pok. Vinko Pacel (Logika 1868) nasvetoval, namreč: pomisel, f. (v starosl. in po Vuku to, kar misel), bodoč da se nekoliko razlikuje od besede misel, pojem katere vendar sam v nekem zmislu, t. j. kjer in kolikor ona ne izražuje sojenja ali sklepanja (das Urtheilen oder Schließen), — sovpada s pojmom: Verstellung; kajti misel ali mišljenje ne more pomeniti nego pomisel, sodbo ali sklep. — „Predstava“ namreč je po tujem ukrojena ter pomeni nekaj telesnega, stvarnega, a besedo „predočba“ uporabimo primerneje za Darstellung, Veranschaulichung, in ona bi — spominjaje na en sam čut, na vid — tudi nekoliko motila, pretesna bodoč, dočim pripada vsem čutom po neki delež pri postanku naših pomisli.

Bernunftshuß imenuje česka terminologija sousodek (= sodek), hrvatska doumak (= doumek), Pacelova logika: izum, ruski slovar: umozaključenje in neka srbska logika po tem: umozaključak (= umozaključek), a jaz menim, da bi — kakor sploh brez uma ne more biti sklepanja ali zaključevanja — niti ne bilo treba posebnega oznamenila, nego da je dovoljno reči sploh sklep ali zaključek, (sklep po umu = poumni = poumnik) ali pa silogizem zlasti v znanstvenih spisih. Vsi gori navedeni izrazi zdé mi se ali neblagoglasni in nespretni, ali pa motljivi, kakor doum (prim. doumeti, nedoumeti, nedoumen), izum (prim. starosl. izumiti, ki nalik našemu izpriditi pomeni: mente privare, a nasproti izumeti po Vuku: invenire, erfinden).

Nemške besede Täufhung (Zufügen) Jugoslovani ne moremo izraziti ter sodim jaz, držeč se tudi hrvatske terminologije, da si jezik lepo obogatimo, ako od Rusov sprejmemo tudi staroslovensščini znano besedo: obmaniti, obmana.

Za nemški Satz (enunciatio) piše se v slovenščini najraje: stavek. Hrvatska terminologija je sprejela besedo: rek, in v izvodih: prerek, porek, (dočim ima srbska slovnica nekoliko predolg izraz rečenica), a izraz stavek uporablja v ožjem zmislu za thesis. Ne bi li bilo i nam pristati na to in za Bhrasje poprijeti se — tudi po hrvatski terminologiji — uže staroslovenske: reklo?

Pojem dimenzije, nem. tudi Abmessung, izražava se slovenski najboljše z besedo: obmer ali omer, ker o dimenzijah katerega predmeta nastane govor tedaj, kadar ga na vse strani obmerimo, ter imevajo telesnine (telesne stvari) troji, ploskve dvoji in črte en sam obmer, a pike ali piknje nimajo ni enega.

Nemški Beziehung nam kaže po hrvatsko-srbskem in ruskem zgledu prevajati z izrazom: odnos (ne: nanos), za Verhältnis pridržati uže vobičajen: razmer, tudi razmerje (ne: razmera) in

za Proportion z ozirom na sam pojem in na Ruse, ki za proportionirt vselej rabijo pridevnik: sorazmeren, poprijeti se izraza sorazmerje, dočim hrvatska terminologija priporoča za Proportion razmjer (in za Bilan; razmjera), za Serbštinski omjer a za Dimenziön omjera, kar se meni pri enakosti nekaterih padežev v moškem in ženskem sklanjanji in tako tudi gledé nadaljšnjih izvodov zdi neprilično.

Tako bi še mnogokateri v tej knjigi stojećih izrazov potreboval kake pripomnje ali obrazložbe; nego zadovoljimo se s temi in završimo predgovor. Poslavlja se od cenjenega čitateljstva in vsrdno priporočujoč mu knjigo v blagovoljno sprejetje, smatram za prijetno si dolžnost, izreči velečestitemu gosp. profesorju Fr. Erjavcu najtoplejšo zahvalo, da je moj rokopis pred tiskom pregledati in tu in tam kako opomnjo pripisati blagovolil.

Na Dunaji meseca prosinca 1880.

M. Cigale.

Tolmač nekih kratic.

Erj. = Erjavec.
Jes. = Jesenko.
Mikl. = Miklošič.
Sol. = Šolar.
Trd. = Trdina.
Tuš. = Tušek.
bšhm. T. = böhmische Terminologie.
kroat. T. = kroatische Terminologie.
altfl. = altslowenisch.
arch. = architectura.
art. = artes (Bildhauerkunst, Malerei etc.).
astr. = astronomia.
bot. = botanica.
cfr. = confer.
chem. = chemia.
f. = generis feminini.
fig. = figurlich.
ggr. = geographia.
gl. = geologia.
gr. = grammatica.
graph. = graphis (Zeichenkunst).

hist. = historia.
m. = generis masculini.
math. = mathematica.
mech. = mechanica.
merc. = mercatura (Mercantiltwesen).
mil. = Militärwesen.
min. = mineralogia.
mont. = montanisticum.
navig. = navigatio, Nautik.
opp. = oppositum, opponitur.
phil. = philosophia.
phys. = physica.
pl. = pluralis.
l. a. = sic etiam.
stat. = statistica (und verwandte Wissenschaften).
tech. = technica.
stil. = stilistica.
typ. = typographia.
v. = vide.
v. impf. = verbum imperfectivum.
zool. = zoologia.

* * *

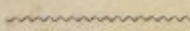
Kjer kakega izraza konec stoji med oklepajema, n. pr.: **nedorazum(-enje)**, hoče to na znanje dati, da bi se smelo reči oboje: **nedorazumenje** i **nedorazum**.

* * *

Gledé tiskarskih pogreškov poglej na konci *nemško-slovenskega dela*: „*Popravke in dostavke*“. Najdebelejši izmed opaženih pogreškov so: na str. 10: **Automatisch**, samooseben, namesto: **samogiben**; na str. 14: **biconvex**, dvojno-izločen, namesto: **dvojno-izbočen**, na str. 22. **convex**, izobčen, namesto: **izbočen**; na str. 27: **Doppelfinn**, dvomislica, namesto: **dvozmislica**, in na str. 29: **Cindruß**, dvojem, namesto: **dojem**.

* * *

Slovensko-nemški dodatek obseza malo zbirko manj znanih izrazov brez nadaljnje oznake, katera naj se poiskuje v nemško-slovenskem delu.

Nemško - slovenski del.

A.

Abart, bot. zool. (varietas). Spielart, povrst, različek; *cf.* Nebenart.

Abbau, mont. Erzgewinnung, dobianje (russ.) rude.

Abbild, stil. art. v. Bild, Ebenbild; Nachbild, v. Copie.

Abdachung, ggr. položitost, sklonitost; Abdachungswinkel, ggr. kot položitosti.

Abdampfgefäß, chem. izparilnica.

Abdrehungswinkel, phys. kot zasuka.

Abdruck, min. vtisk, otisk; typ. odtisk, tiskavnica.

Abend, astr. večer; West, f. d.; Abenddämmerung, somrak; Abendfalter, zool. somračniki ali večerci; Abendpunct, astr. zapadlišče, zahodišče.

Abenteurer, hist. stil. pustolovina; (froat. L.); pustoloven prigodek; abenteurer, pustolov (froat. L.); abenteuerlich, pustoloven.

Aberglaube, praznoverje.

Aberration, astr. zastranek.

Aberriv, phil. neslanost.

Abfall, Abgang, stat. nach dem Utsfl. u. anderen fl. Sp. ubitek, (ubiti, ubodem, im Gegenf. zu pribitek Zuwachs); hist. odpad.

Abfassen, v. Concipiren.

Abformen, tech. kalupiti, odlivke delati.

Abgabe, stat. davščina.

Abgebrochen, (vom Stit), d. i. mit holprigen oder feinen Liebergängen, sekan.

Abgemessen, nur Wesentliches enthaltend, stil. odmerjen, merjen; odmerjenost.

Abgeneigt, phil. nesklon, a. o.

Abgeschmack, v. Geschmackwidrig; Absurd.

Abgesondert, phil. oddelit, a, o (Vuk); vsako o sebi.

Abgestumpft, min. otopljen.

Abgewöhnung, phil. odvada, oduka.

Abguß, tech. Formabguß, odlivke.

Abhandlung, stil. razprava, spis.

Abhang, ggr. v. Abdachung; Seitenabfall eines Berges, bok, rebra, brežina; sanfter, položno rebro; abschüssiger, jäher, strmo rebro (strmeo), propadno.

Abhängen, phil. gr. viseti o čem (froat. L.) stati na čem, nach dem Russ. zaviseti (als verb. impf.) od česa; Abhängig, viseč o čem, zavisen od česa; Abhängigkeit, zavisnost.

Abhilfe, pomoč zoper —.

Abklatz, tech., stereotipnica, ploskavnica, stereotipni presnetek.

Ablage (des Flußes), die Anschließ, ggr. nanos, naplavina, plavje.

Ablaut, gr. preglas.

Ableiten, phil., stil. math. izvesti, izvajati; odvesti, odvajati; abgeleiteteß Radical, izvedena korenika; Ableitung, izvod, odvod.

Ablenkung, phys. odklon; Ablenkungswinkel, phys. kot odklona.

Abmessung, math. izmera; cf. Dimension.

Abnehmen, math. phys. pojemati, manjšati se, nach dem Froat. na manjšek iti, na manje iti, ponestajati (česa).

Abneigung, phil. nesklonost; v. Antipathie.

Abnorm, nepravilen.

Abnutzen, etwad, sič, obrabiti kaj, se.

Abpiquiren, graph. opikati.

Abplattung, phys. ggr. der Erde, sploščenost zemlje.

Abraum, mont. raznos, (russ.).

Abriichten, obučiti (altfl. u. bei Vuk), obučavati.

Abriß, stil. Compendium, jedro; v. Skizze.

Abreunden, stil. zaokrogeliti, (za)okrožiti.

Abrüstung, mil. razprema.

Abstah, stil. odstavek; Pause, stanka;

Abstagesbiet, stat v. Marktgebiet.

Abstehen, phil. stud; ich habe Abscheu davor, stadi, gadi mi se; abscheulich, ostuden, gaden, oduren.

Abchnitt, stil. oddelek, math. odsek.

Abchrift, prepis, prepisek.

Abschwächung, gr. oslaba.

Abshweifen, stil. zaiti, zastraniti, zahajati.

Abshweifung, zahod, f. a. Episode.

Abscisse, math. abscisa.

Absehen, *math.* zameriti; daš, v. Di-
opter.

Abſicht, *phil.* Intention, nach dem Pro-
tato-Serb. u. Ruſſ. namera, naum; ohne Ab-
ſicht, brez namere, ne navlašè; Abſichtlich,
nameren, (-rna, o), z namero, navlašè
storjen, naumljen (ruſſ. umišljen); Ab-
ſichtlichkeit, namernost.

Abſolut, *phil.* absoluten, (absolutno,
absolutnost); unbedingt, brezuveten;
beziehloš, brezoziren, samooseben oder
samonaseben; *phys. math.* prost, sam-
onaseben, brezoziren; absolute Feſtig-
keit, *phys.* trdnota od raztega ali po-
tega, *cf.* Zugfeſtigkeit; Abſolutis-
muš, *stat.* absolutizem, neomejena vla-
davina.

Abſondern, *phil.* odločiti, odločevati,
ſ. Abſtrahiren; *zool.* (secernere) iz-
ločiti, izločevati; (osebiti ali osobiti,
osobljati, alſt.); Abſonderung, izloče-
vanje (sokov iz krvi, kakoršni so: pot,
slina, solza, mleko itd.); daš Abge-
ſonderte, izlodek; Abſonderungsorgane,
zool. izločſla.

Abſonniger Ort, osoje (n. Vuk, auch
alſt).

Abſorbiren, *phys. chem.* vsrkati, vpiti,
vpirvati; (vpoj, vpojnost).

Abſpannung, *phil.* omahlost, ohlap-
nost, ſ. Schlaſſheit; abspannen die
Saiten, odpeti.

Abſprechen, *phil.* odreči, odrekati
(čemu kaj).

Abſtammung, *gr.* izhajanje, izvir; *hist.*
rod.

Abſtand, *phys. math.* Diſtanz, razdalja,
razstoj; (Turnt.) razstop; *cf.* Ent-
fernung.

Abſteden, Traciren, zakliniti; obtakniti,
iztakniti, iztikati n. pr. mejo.

Abſtehen, *math.* biti na razno, raz-
daleč.

Abſteigende Linie, nizhodna loza srod-
stvena (Vuk).

Abſtich, v. Contrast.

Abstoßung, *phys.* odboj, odriv (froat.
T.); Abstoßungskraft, odbojnost, odbo-
jilost (froat. T.).

Abſtract, *phil.* abſtrakten, pojmoven,
odmišljen od —; Abſtraction, *phil.* ab-
ſtrakcija, odmišljaj, odmišljanje; ab-
ſtrahiren, *phil.* abſtrahirati, odločiti,
odločevati, von etwas, odmišliti, odmiš-
ljati kaj od česa; ne gledati na kaj
(abſtrahovati, froat. T.).

Abſtrus, *phil.* temen.

Abſtufung, *stil. phil. phys.* postop-
nost; v. Gradation.

Abſtuzen, *tech.* priſekati, abgeſtuft,
priſekan auch kuš.

Abſurd, *chem.* obarek.

Abſurd, *phil.* razumu nasproten, brez-
umen, nemogoč, froat. nesklapen; pro-
batio per (ad) absurdum, dokaz (z)
nemogućnosti (nemogočnosti).

Abtheilung, *stil. phil. etc.* razdelitev,
razdelba; ein Theil, del, razdel, raz-
delek; Abtheilungszeichen, *gr.* ločilo,
prepona.

Abtreiben, *chem.* odganjati, (odgon).

Abtrünnige, der, odpadnik, odstropnik.

Abwechſeln, *stil.* vrstiti se, menjati
se; Abwechſlung, in der Geſtaſt, raznoli-
kost; *stil.* im Ausdrude, mena izraza.

Abweichung, *stil.* v. Abſchweifung;
phys. odklon ali uklon.

Abweſenheit, odsotvo (ruſſ.).

Abzieher, *zool.* (miſſea) odteznica.

Abzug, *math.* odbitek; in Abzug brin-
gen, odbiti, odbijati; *typ.* Bärſtenabzug,
Abſtich, ſčetni poſnetek, (böhm. oplek
von oplekati = oplekati).

Accent, *gr.* Ton, naglas; Redeton, po-
udarek; accentuiren, *gr.* naglašiti, na-
glaševati, *fig.* auch poudarjati; Accent-
zeichen, *gr.* naglasnica, znamenje na-
glasa.

Accessoriſch, *phil.* accident, poſtransk,
pritičen, (opp. glaven, poglaviti); acci-
dental, *phil.* slučajen, prigoden (opp.
biſtven).

Accommodiren, prirediti, primeniti,
prilagoditi (froat.).

Accord, *phys.* in der Muſik, akord,
sozvok; (von Farben) akladnost.

Achromatiſch, *phys.* ahromatičen,
brezbarven.

Achſe, v. Axe.

Achſel, *zool.* (axilla) pazuha; Schulter,
rame, pleča; Achſelhöhle, *zool.* (fovea
axillaris), pazuha, pod pazuhu.

Achted, *math.* osmero-kotnik, osmero-
oglenik; (osmeroglen, osmerokoten);
Achtel, *math.* osmina.

Acidometrie, *chem.* kisomerje.

Ackerbau, *stat.* poljedelstvo, froat. ra-
tarstvo.

Akt, *stil.* djanje, čin (froat. T.); Akten,
spisi; Akt nehmen von etwas, zapomniti,
zabeležiti ſi kaj (v porabo); Action,
stil. (Weberdenſprache), kretanje telesa;
phys. delovanje; actus, *gr.* tvoren; —
aktiven, v. thätig; actuell, *phil.* ak-
tualen; Actus, *phil.* delo, djanje, akt,
nach dem Ruſſ. dejstvo.

Adaptiren, prirediti, prilagoditi, ſ. a.
Anpaſſen; Adaptirung, priredba, pri-
lagodba.

Adäquat, *phil.* primerjen, primeren.

Addiren, *math.* sešteti, seštovati; Ab-
dend, seštavanje; Addition, seštavanje
froat. sbrojba; Additionstabelle, sešter-
nica; additiv, seštoven.

Abel, *phil.* plemenitost; *hist.* plemstvo, plemići, blagorodniki.

Aber, in der Naturgeschichte, žila; Aderstücker, v. Sautflügler; Aderhaut, *zool.* žilnica; Aderstamm, *zool.* ožilje, žilje.

Abhärens, *phil.* kar je priobviselo na čemu, pritaknilo se čemu; Adhäsion, *phys.* sprijemnost, nach dem Mittl. prilepnost (prilepnati, *froat.* prionuti); Adhäsionskraft, sprijemljivost, prilepljivost.

Adiaphora, (*pl.*), *log.* der Art nach gleiche Begriffe, nach der *froat.* *L.* vsejednica (vseenica).

Administration, *stat.* uprava.

Adresse, *stil.* nadpis (ruš.).

Aequinoctium, *astr.* enakonočje.

Aerodynamit, *phys.* aerodinamika, dinamika zraka, aerodynamičes Paradoxon, aerodinamični paradoks(on); Aerometer, *phys.* zrakomer; Aeronaut, zrakoplovec; Aerostatit, *phys.* statika zraka, aerostatika.

Affect, *phil.* dušni potres ali pretres, afekt; affectiven, *stil.* prenavljati se, siliti se; Affectation, prenavljanje, afektacija; afficiren, *phil.* dojmiti se koga (*froat.* *L.*); Affectio, dojem, gen. dojma (niht dojema).

Affirmativ, v. *Sejahend*.

Afrikaner, (*pl.*) *ggr.* Afrikani.

Asterbein, Astersuß, *zool.* panoga; Asterform, *gr. stil.* Mischlingsform, mešvita oblika; Asterspinnen, *zool.* nepravi pajki.

Agens, *chem. phys.* delujoča moč.

Agglutinirende Sprachen, *ggr.* pripenjajoči, pripenjalni jeziki.

Aggregat, *min. chem. phys.* nakup; Aggregation, nakupljanje, Aggregatzustand, skupnost.

Aehnlich, *phil.* podoben; Ähnlichkeit, podobnost.

Ahnung, *phil.* slutnja, slut; ahnen, naslutiti, slutiti; Schlimmes ahnend, zlo sluteč oder als *adj.* zlosluten, (-tna, o).

Academie, akademija; Akademiker, akademik; akademisch, akademisk, (akademiden).

Attinometer, *phys.* trakomer, (Zarkomer).

Auffit, *phys.* zvokoslovje (nach dem Russ. zvokozakonje), akustika; akustisch, akustičen, zvokosloven.

Alaun, *chem.* galun ali alun, (*froat.* koeelj, ruš. kwascy); Alaun, galunov; Alaunschiefer, galunati skriljnik; Alaunstein, galunovec; Alaunwasser, *ggr.* galunovica.

Albit, *min.* albit, belec.

Albumin, v. *Eiweißstoff*.

Alchymie, alhimija.

Alexandriener, (Metrif), aleksandrin.

Algebra, *math.* algebra; algebraisch, algebraičen, algeberski (*froat.* *L.*)

Algen, *bot.* alge

Alhidade, *astr.* alhidada.

Aligot, *math.* nekolik.

Alkali, *chem.* lužnina, alkali; Alkalien, lužnine, alkalije; Alkalimeter, lužnino-mer; alkalisch, lužninsk, alkalijsk; Alkaloid, palužnina, alkaloid.

Alken, *zool.* alki

Alkohol, *chem.* alkohol, *froat.* vinova žesta.

Allegat, *stil.* Anführung einer Stelle, navod; Beilage, priloga.

Allegorie, *stil.* alegorija, nach dem Mittl. inorek; allegorisch, alegorijski.

Allgemein, *phil.* občen, splošen; allgemeines Urtheil, občna sodba; sodba o vsikolličini; *math.* občni, nedoločeni člen; Allgemeinheit, občenost; im Allgemeinen, v obče.

Allheit, *phil.* vsost; allseitig, *phil.* vsestran; (vsestranost).

Alliteration, *gr.* aliteracija

Allotropie, *chem.* alotropija.

Allusion, aluzija, v. *Anspielung*.

Alluvialgebilde, *gl.* Alluvium, Angeschwemmtes, naplav, naplavina, nanos (ruš.)

Alpe, *stat.* planina; Alpen, *ggr.* Alpe; Alpen-, alpski, planinski.

Alphabet, *gr.* abeceda, (flav. *A.*) azbuka.

Alter, *stat.* (aetas), doba, leta; (senectus) starost; Alterthum, *hist.* stari vek, davnina, drevnost; das graue A, davna davnina (Salek), Antiquität, starina, Altjaße, *hist.* aborigin.) staroselec.

Alternative, eno od dvoje na izbor, alternativa. (dovbir *froat.* *L.*)

Alterniren, v. *Abwechseln*.

Amalgam, *chem.* amalgama; amalgamiren, verquicken, zamalgamiti, amalgamovati; Amalgamationsprozeß, amalgamovanje.

Ambages, v. *Umschweife*.

Ambc, *math.* Binion, dvojnica (*froat.* *L.*), amba.

Ambiguum, v. *Doppelsinnig*.

Ambos, im Ohr, nakovalce

Ameisensäure, *chem.* mravska (mravljinja) kislina, formilova kislina.

Ametalle, *chem.* nekovine.

Ammoniak, *chem.* amonijak, nach dem Böhm. épavee (von épeti); Ammonium, *chem.* amonij.

Amorph, *min.* brezliččen.

Amphibien, *zool.* dvoživke ali krkoni, (*froat.* *L.*) vodozemci.

Amphibolie, *phil.* premena pojmov; v. *Doppelsinnigkeit*.

Amplificiren, *stil.* razvesti, razvijati; razvod.

Amplitude, v. Schwingungsbreite.
Amf, urad, služba.
Anachronismus, *hist.* pogrešek v letoštetji, anahronizem.
Anacoluthon, gr. anakolút, preskok iz besednega reda.
Analogia, *gr. phil. math.* nalika, analogija, analog, nalično.
Analýse, *chem.* razkroj, froat. raztvorba; *qualitative*, na kakovost, *quantitative*, na količnost; analiza; *gr. v. Analýsis*; *analýsiren*, *chem.* razkrojiti, raztvoriti, raztvorjati; *gr.* razložiti, razlagati, razkladati; *Analýsis*, *gr.*, *phil.* razklad, razbor, analiza; *Analýsif* (*Analýsis*); *math.* analistika; *analýtich*, analitičen, razstaven, razkladen, razjemen; *analýtische Gleichung*, razkladna enačba; *regressiv*, *phil.* nazadujoč.
Anarchie, *hist.* brezvladje, brezzakonje.
Anatomie, *zool.* anatomija, razudba.
Anbildung, v. Suffiz.
Anbohren, *min.* navrtati, vrtati.
Anbot, ponuda.
Andacht, *phil.*, Frömmigkeit, pobožnost.
Andenken, v. Erinnerung.
Aenderung, premena, mena, predru-gačba.
Andenten, *stil.* namigniti, froat. nago-vestiti; *Anbeutung*, namig, naznamba, *gr.* Anspielen.
Andrang, des Wassers u. dgl., napor (*russ.*), pritisk, naporj (*altst.*).
Anerkennung, *phil.* usvojenje, prisvo-jenje, prisvojevanje (usvojiti si kaj).
Aneinanderreihen, *stil.* Epitheta, Sätze, nanizati, nanizovati, porazvrstiti, povezovali.
Anekdote, *stil.* anekdota.
Anemometer, *phys.* vetromer.
Anerkennen, *stil.* priznati, priznavati.
Anfahrt, v. Pandungspfad.
Anfang, *phil.* začetek, početek; *Ursprung*, izvir, postanek; *Anfangs*, početni, začetni; *Anfangsgeschwindigkeit*, *phys.* početna hitrina ali brzina; *Anfangsgründe*, *stil.* početki, froat. počela; *Anfangspunct*, *math.* izhodišče, početek, froat. počelo.
Anfeindung, mražnja (Vuk).
Anflug, *min.* oprh. (*russ.* u. froat. nalet).
Anführen, *stil.* navesti, navajati, povešati; naštetj, naštevati.
Angabe, *stat.* podatek.
Angeboren, *phil.* vrojen, prirojen, (kar se je s človekom rodilo).
Angesamt, nagnjiti.
Angehörten, pripadati; *Angehöriger*, pripadnik.
Angemessen, *phil. stil.* primeren, pri-liden, primerjen; *Angemessenheit*, pri-mernost.

Angenehm, *phil.* prijeten, ugoden, po-voljen.
Angenommen, daβ -- recimo, denimo, vzemimo, da --.
Angewandt, *phil.* uporabljen, auch uporaben (t. j. kar se tiče uporabe).
Angewöhnung, *phil.* navada.
Angedeut, *math.* naznačen.
Angriffspunct, *phys.* prijemališče, froat. dojmišče.
Angst, *phil.* tesnota, britkost.
Anhaltspunct, oporišče, oslonce, opora.
Anhang, *stil.* pristavek, dodatek; *hist.* stranka, kar se jih h komu glasi; die Anhänger, sledniki, froat. pristalice; *Anhangkraft*, v. Adhäsion.
Anhöhe, *ggr.* brdo, povišica (froat. T.), coll. brdje.
Animalisch, *zool.* živalski; *animalische Nervensystem*, animalno živčevje.
Anter, *phys.* sidro, maček; an Uhren, zapinjača (froat. T.); *Antergrund*, *Anterplatz*, sidrišče.
Anklang, *gr.* prizvok, asonancija; (*fig.* odglas, sočutje).
Anknüpfen, *stil.* prisnovati, pripeti; nadovezati na kaj (froat).
Anlage, *phil.* dar (prirodni), darovi-tost, *stil.* načrt, (*russ.* ožerk); die moralische Anlage des Menschen, urav-sstvena ali moralna osnova.
Anlände, *ggr.* pristajališče.
Anlaß, *phil.* prilika, povod (froat. *russ.*)
Anlasscu, *tech.* den Staßl, kaliti; das Wasser, napustiti, napuščati.
Anlaufen, *min.* naduhlost (Erj.).
Anlaut, *gr.* početek (besede); *Anlaut-buchstabe* = *Anfangsbuchstabe*, početna (začetna) črka, začetno pisme.
Anlegen, *stil.* zamisliti, brei angelegter Plan, široko zamišljeni črtež; *math.* einen Maßstab, omeriti kaj.
Anlehen, *Anleihe*, *stat.* zajem, *gen.* zajma (ničt; zajema), posodilo.
Anleitung, *stil.* navodilo, napotek, pouk.
Anliegend, *math.* soseden, obližnji; (*Winkel*), priležen (-žna, o. altst.).
Anmerkung, *stil.* opomnja, opazka, pripomnja, pripomenek.
Anmut, *phil.* milina, milota; annuthig, mil, milen, dragoten.
Annähern, *math.* primakniti, primi-kati, približevati (se). v. Convergi-ren; *annäherende Zahl*, približno šte-tilo; *Annäherung*, primikanje, pribli-ževanje, primik; *annäherungsweise*, *adv.* približno, primikoma.
Annahme, v. Hypothese; *annehmen*, v. Angenommen.
Annalen, *hist.* letopis, letopisi; *An-nalist*, letopisec.

Anectiren, v. Einverleiben.
Anarithiren, *phil.* vaičeti.
Annnitüt, *math.* letni prihod, letnina.
Annulliren, *math.* eine Gleichung, na ničlo pripraviti enačbo.
Anomalie, *gr.* nepravilnost; *astr.* anomalija; anomalistič, anomalističen.
Anonym, *anonymišk*, *hist.* brezimen, a, o, — brez podpisa; Anonymitüt, brezimenstvo; Anonymus, brezimenik, neimenovanec.
Anordnen, *stil.* razporediti, urediti; Anordnung, razporedba.
Anorganisch, *chem. etc.* neorganski, nach der front. *T.* brezustrojen, -jna, -jno.
Anormal, v. Abnorm.
Anortoskop, *phys.* anortoskop.
Apaffen, *stil.* primeniti čemu, prililiti čemu, s. a. Adaptiren.
Apfallwinkel, *phys. math.* udarni kot.
Aprechnen, pisati komu v zaslugo, v pohvalo.
Aprede, *stil.* ogovor.
Apregen, *phil.* pobuditi, vzbuditi, pobujati, vzbujati; (schlecht: podbuditi, izpodbuditi); Anregung, pobuda; in Anregung bringen, sprožiti, sproževati; Anregungsmittel, pobudilo.
Apregen, *phil.* podbosti (Vuk), izpodbosti, izpodbadati, podnetiti, podpaliti, ponukniti (altst.), Anreizung, podnet(ek), podbod, pogon, ponuka (schlecht podbada).
Apzufung, im Epos, klicanje, prizivanje božje pomoči.
Apzufsig, *ggr. stat.* naseljen, nastanjen, domovit; sein, stanovati.
Apzufrohr, *mont.* nastavka (ruff.).
Apzufauen, *phil.* zreti, gledati na kaj; sinnlich angezfaut, čutno zaznan.
Apzufaulich, *phil.* intuitiv, nazoren, (-rna, o); anzfaulich machen, preočiti, preočevati (bezgljlich der Bildung vergleiche das serb. uočiti, erblicken, bei Vuk); klar, öciten, öciten anzfaulich oder evident machen, poočititi, pojasniti; Anzfaulichkeit, nazornost.
Apzufaunung, *phil.* nazor, die Weltanfawung der Perfer, kako Perzfauci gledajo na svet, t. j. kake misli imajo o njem; fef; auch: Anzficht.
Apzufaunungsunterricht, nazorni kazavni uk, (nach dem Ruff. nagledno učenje).
Apzfchein, *stil.* podoba. vid, froat. prilika; es hat den, podoba je, vidi se.
Apzfchreiben von Zahlen, *math.* pisanje števil.
Apzfchen, *phil.* veljava, ugled (froat.); anzfchnlich, veljaven, odličn, ugleden.

An fief, an- und für fief, *phil.* sam po sebi, sam ob sebi.
Anzficht, *phil.* mnenje (nach anderen slav. W.), menjenje, mišljenje, misel; in der Geometrie, vid.
Anzfipelen, *stil.* nach dem Ruff. u. Poln. namakniti, namikati; Anzfpielung, namak, namikovanje.
Anzfporu, podražaj, podbod, podbodies; s. a. Anzfzeigen.
Anzfprache, v. Anzfrede; eine Anzfprache halten, pregovoriti, izpregovoriti (komu, na koga).
Anzfpruch, iskovina, v. Recht, Forderung; anzfpruchlos, zmeren, skromen; Anzfpruchvoll, prevzeleu.
Anzfstalt, *stat.* Etablissement, zavod; Anzfstalts-, (in Zusammenfsetzungen), zavodski, (zum Unterschied von zavoden, die Verfäffung betreffend).
Anzfstand, *stil.* Würde, pristojnost, dostojnost; Schwierigkeit, spotika, zadreke, pomišljaj (altst.); anzfständig, pristojen, spodoben, doličn, (dolikovati komu, Vuk).
Anzfsteigend, rastoč.
Anzfstoß, *phys.* udar, zadetje (ob kaj); spotika; anzfstoßend, (Winfel), stičen, (-žna, o); anzfstößig, *stil.* spotikljiv, pohujšljiv.
Anzfstrengung, Anzfpannung, napon, nateg, auch napor.
Anzftecedenzen, antecedenције (predhodnosti).
Anzftefdisuvianisch, predpotopen.
Anzftheil, delež, del.
Anzfthologie, *stil.* evetnik, antologija; Anthozoa (pl.), *zool.* evetnjaki, evetovnjaki.
Anzfthropologie, *phil.* Slovekoznanstvo, antropologija; anthropomorphifiren, *phil.* počlovečiti.
Anzficipation, ponapredščina.
Anzfite, starinski, starovinski, antičen (ruff.); Antife, *hist.* starinska umetelnina ali umetnina, antika; Antifen (pl.), starine, ruff. drevnosti; Antifenkabinet, starinarnica, starinska zbirka; Antiqua, *typ.* antikva, stoječa latinica; antiquirt, *gr.* zastarel, starovit.
Anzfimon, *chem. min.* antimon, froat. raztok, ruff. surma.
Anzfiparallelogramm, *math.* antiparallelogram, (protivzporednik).
Anzfipathie, *phil.* mrzost ali mrzkost, soperstvo, antipatija; v. Mißfallen, er hat Antipathie, mrzi ga; vergl. das serb. *adj.* omrazit (widerlich) im Gegenfat zu umiljat, umiljen (einschmeichelnd).

Antipoden, v. Gegenfüßler.
Antithezis, antiteza, v. Gegensatz;
Antitheton, v. Contrast.
Antüci, (pl.) ggr. Gegenwärtner, protidomei.
Autonomasia, gr. ein Trepus, prezdevanje, autonomazija.
Antrag, merc. ponuda; Vorschlag, násvet.
Antrieb, phil. Motiv, nagib; Anregung, pobuda, motiv.
Anwortschreiben, stil. odpis, pismeni odgovor.
Anvisiren, math. nameriti, zameriti.
Anweisung, merc. nakaznica.
Anwendbar, stil. uporaben; dober za rabo; (uporabnost); anwenden, phil. etc. appliciren, uporabiti, uporabljati kaj na kaj; Anwendung, phil. etc. uporaba, upotreba; v. Gebrauch.
Anzeigen, math. naznačiti (troat. T.), ein Buch, priznaniti knigo; anzeigende Art. v. Indicativus; Anzeiger v. Index; Anzeige, naznanilo, für Nachricht, Verkündigung, Verständigung.
Anziehen, zanimati, mikati (schlecht zanimivati); anziehend, stil. zanimljiv, mikaven, vabljiv; Anzieher, zool. prizeznica (mišica); Anziehung, phys. chem. privlaka, pritez; Anziehungskraft, privlačnost, pritezljivost.
Aeolsharfe, phys. Eolova harfa.
Aorta, zool. velika odvodnica ali razvodnica.
Apogogischer Beweis, v. Indirect.
Apathie, phil. Leidenschaftslosigkeit, brezstrastnost, brezstrastje; Gefühllosigkeit, brezčustvenost, brezčutje, apatija.
Apfelsäure, chem. jabolčna kislina.
Aphelium, astr. Sonnenferne, odsolnje.
Aplanatisch, phys. nepogrešen (-na, o), nezahajoč, aplanatičen.
Apodiktisch, phil. nujen (-nja, o), (neovržno resničen, prinudno veljaven), apodiktičen.
Apogäum, astr. Erdferne, odzemje.
Apotryph, hist. etc. podvržen.
Apologie, stil. obrana (pismena), apologija.
A posteriori, phil. iz izkušnje izviraajoč; a priori, iz uma izviraajoč, (troat. T.) izkustveno = umstveno; s. a. Vernunft.
Apparat, mech. orodje (Werkzeug, nach dem Poln. prired, priredje).
Apparition, astr. pomol (troat. T.)
Apperception, phil. die Umwandlung neu eintretender Vorstellungen durch ältere (stärkere) Vorstellungen, primena, apercepcija; s. a. Wahrnehmung; apperzipirende Vorstellungen, primenjajoče pomisli.

Application, v. Anwendung.
Approbation, odobrenje, odobravanje.
Approche, mil. prikop ali prikopi. (pl.)
Approximativ, v. Annäheren.
Aquäduct, vodovod.
Aquarell, akvarela, malanje z vodenimi barvami.
Aequator, ggr. astr. ravnik, polutnik, ekvator; Aequatorial-, (in Zusammenf.) ravniški, polutniški; — polutnika.
Aequivalent, phil. istovreden, istomočen.
Aequivalent (n.), phys. chem. istomočnina, enoličnina; (adj.), istomočen; Aequivalentzahl, istomočnica.
Aera, hist. vek, doba; s. a. Zeitrechnung.
Arabesque, arabeska.
Aräometer, phys. gostomer, arejometer.
Aerar, stat. državna blagajnica; Aerial-, državni.
Archäolog, hist. starinar; Archäologie, starinarstvo, starinoznanstvo.
Archipel, ggr. otočišče, arhipelag, otočnato morje.
Architekt, zidar (umeteljnik), arhitekt; Architektur, zidarstvo, arhitektura.
Archiv, pismarnica, arhiv.
Argumentation, phil. stil. Beweisführung, dokazovanje; Schlußfolgerung, umovanje.
Argumentum, Argument, v. Beweis, Beweisgrund.
Argwohn, phil. sum, sumežljivost.
Arie, arija, napev.
Aristokrat, hist. boljar; Aristokratie, boljarstvo, boljarska vlada, aristokracija.
Arithmetik, math. računstvo, računica (Rechenbuch), aritmetika; arithmetisch, računski, aritmetičen.
Arktisch, ggr. severen, arktičen.
Arm, zool. (brachium), rame, nadlahti (Oberarm), mech. A. eines Hebels, rame, troat. krak.
Armarur, phys. oborožba, oprava.
Armee, hist. vojstvo (Gutsmann).
Armenpflege, stat. oskrba ubogih.
Armfüßer (pl.), zool. rokonožci.
Arangiren, stil. uravnati, uravnnavati, v. Anordnen.
Arundiren, v. Abrunden.
Arsen, chem. arsen, arzen; Arsenit, mišnica, mišomer (troat.).
Arsis, v. Hebung.
Art, phil. etc. (modus) način; bot. zool. (species), vrsta. (troat. T.) vrst-i, (russ. poroda); gute Art, vljudnost, artig, vljuden.
Artbegriff, phil. pojem vrste.
Artefact, v. Kunstproduct.
Arterie, v. Schlagadern.

Artejišker Brunnen, *phys.* arteski studenec ali zdeneec.

Articuliren, *gr. stil.* razčleniti, členiti; articulirt, členovit, členit.

Artifel, *gr.* člen; *stil.* sestavek.

Artišt, v. Künstler; artistišes Eigentum, umeteljniška svojina ali lastnina.

Ascendenten, predniki, vzhodno koleno, sorodniki vzhodne vrste ali linije.

Afianen, (*pl.*) *ggr.* Azijani; afiatišč (daš land betreff.) azijski; (bezüglt. der Bewohn.), azijanski.

Aspiration, *gr.* nadih, pridih (*russ.*); deš Bindeš, v. Reversion.

Affertorisch, *phil.* (Urtheil), nach der froat. *L.* jestovit, trdiven.

Assimilation, *zool.* upodoba, upodabljanje; assimiliran, upodobiti, upodabljati; usvojiti, usvajati (aneignen).

Associatio idearum, v. Ideen-Association.

Affonanz, v. Anflang.

Ast der Parabel etc. *math.* ramo, krak (froat. *L.*)

Astatiš, *phys.* astatičen.

Asteroid, *astr.* asteroida, zvezda (premičnica).

Asthenie, *phil.* nemoč; asthenišč, nemočen.

Aesthetik, *phil. stil.* Kalologie, Wissenschaft deš Schönen, lepoznanstvo, estetika; Aesthetiker, lepoznanec, estetik; aesthetisch, lepoznanstven, estetičen; aesthetisches Gefühl, lepočutje, lepočustvo, krasočutje.

Astrognoſie, zvezdoznanstvo.

Astrológ, *hist.* nach dem Aitſl. zvezdoverec, zvezdozorec (zvezdogled).

Astronomie, astronomija, zvezdarstvo (froat. u. böhm.); Astronom, zvezdar, zvezdoznanec; beobachtende Astronomie, motreče, opazuječe zvezdarstvo, nautišče, plovstveno, phyſiſche, fizično, praktišče, praktično; rechnende, računsko; ſphäriſche, sferično; theoretische; teoretično; astronomiſch, zvezdarsk, zvezdoznanſk, astronomiſjk.

Aſymptoten, (*pl.*) *math.* (lineae intactae), neſtičnice (froat. *L.*), približevalnice (Tušek).

Aſyndetiſch, *gr. stil.* brezvezen, ne vezan.

Ataviſmus, atavizam, prehajanje z roda na rod.

Atelier, delalnica umeteljniška (malarnica ali slikarnica, kiparnica).

Atheiſt, *phil.* brezbožnik, neznabožec, bogotaj; Atheiſmus, brezbožje, neznabožstvo, bogotajstvo.

Aether, *phys.* eter; ätheriſch, eterski; äth. Deſe, hlapna olja.

Aetherman, *phys.* toploti nepreho-

den, (Kar se ne dá pretopliti ali pre-greti).

Athmungsorgane, *zool.* dihala.

Aethyl, *chem.* etil; Aethyl-, etilni.

Ätiologie, *phil.* vzrokoznanstvo.

Atlas, *zool.* svitek, prvo vratno vretenec, nosič (froat. *L.*); *ggr.* atlant, zbirka zemljevidov, (bei den äſtr. Slaven atlas genannt).

Ätometer, *phys.* izparomer.

Ätmoſphäre, *phys.* Luftkreis, ozračje, atmosfera; *mech.* eine Ätmoſphäre, ena atmosfera; v. auch Luſt; ätmoſphäriſch, atmosferen, atmosferſki; z zrakom gongen (n. p. železnica); Ätmoſphären-ſpannung, napetost zraka, naponec (froat.)

Ätoll, Lagunenriff, *ggr.* lagunska (jezerska) grebenina.

Ätom, *phys.* chem etc. atom, nedeljivi ali enoviti delek; Ätom-, atomni, atomski.

Ättribut, *gr.* pridevek, atribut.

Äch-, Ächend, *chem.* jedek (jedka, -ko); Äegen, *art.* vrezovati z jedko vodo, jedkati (froat. *L.*); Ächluſt, jedkarstvo (froat. *L.*); Ächwaffer, jedkoviča.

Äuction, dražba.

Äufbereiten, *tech.* (die Erze), prirediti ali pripraviti, pripravljati (rudo k tahlila).

Äufbeſſerung, poboljšica.

Äufbieten, (zum Kriegsdienſte) vzdigniti, zbrati na vojsko.

Äufdecken, entblößen ein Lager, *mont.* obnažiti (*russ.*).

Äufdringen, vriniti, napahnti komu kaj; aufdringlich, vsiljiv.

Äufeinanderfolge, *phil.* zaporednost, sosledica (nach der froat. *L.*), sledstvenost; aufeinanderfolgen, eden za drugim iti, aufeinanderfolgend, *adv.* zapored, zaporedoma.

Äuffallwinkel, *phys.* udarni kot (froat. *L.*)

Äuffaſſen, *phil. stil.* shvatiti (ſtatt: zapoſtaſti), shvatati (v. *imprf.* nach dem Aitſl.); Äuffaſſung, shvatanje shvat; Äuffaſſungsgabe, shvatljivost; *cfr.* Begreifen.

Äufformen, *tech.* udariti na kalup.

Äuffriſchen, (ein Gemälde), podnoviti (*russ.*), obnoviti.

Äufführen, (ein Theaterſtück), igrati, nach der froat. *L.* prikazati, prikazovati.

Äuffgabe, *phil. math. etc.* naloga, *russ.* zadača; zastavek.

Äuffgebot, *hiſt.* sklie na vojsko; sklicana vojska.

Äuffgeklär, erleuchtet, razsvetljen.

Äuffgewachſen, *min.* vzrasel, narasel.

Äuffguß, *chem.* naliv(ek); Äuffgußſtiefchen, *zool.* modelka.

Aufhängepunct, *mech.* viselišče, visišča.

Aufheben, *phil.* besejiti, odpraviti, odpravljati, ukloniti, uklanjati (froat.); *math.* einš gegen daš andere aufheben, prebiti eno z drugim; $\div$ a — a heben sich gegenfeitig auf, $\div$ a — a ničijo se; uničiti, ničiti kaj, se; Aufheber, *zool.* vzdiznicea (mišica).

Aufklärung, *phil.* 1. razjasnilo, razjasnjenje, razbistrilo; 2. omika, froat. prosveta, (ščledt naobraženje).

Aufkommen, für etwaš, (Finanzwirth.), zaleči, zalegati za kaj.

Aufgabe, *stat.* davščina, *typ.* naklada, natisak, (froat. $\mathcal{L}$.) natis, izdanje.

Auflagerungsfläche, *min.* podložina (froat. $\mathcal{L}$.)

Aufleben, zaživeti.

Auflegen, ein Werk, *typ.* natisniti; neu, pretiskati, pretiskovati.

Auflösen, *math.* *phil.* eine Aufgabe, Gleichung, rešiti, reševati, razrešiti, razreševati; reševati, razdrobiti, drobiti, froat. razdrobiti (forintu na novčice); Einheiten höherer Benennung in Einheiten niederer Benennung, razdrobiti, raztvoriti (froat. $\mathcal{L}$.) edinke višjega imenovanja na edinke nižjega imenovanja; *chem.* raztopiti, topiti, raztvoriti, raztvorjati, im Feuer auch, raztaliti; taliti neben topiti; in einer Flüssigkeit auch, razmočiti, razmakati; (ščledt razprostiti); — auflöslich, *chem.* raztopen, topek (froat. $\mathcal{L}$.) Auflösung einer Aufgabe, razrešilo, rešitev; *chem.* daš Aufgelöste, raztopina, raztor (altšl.); daš auflösen, raztapljanje, taljenje, talilo; *hist.* razzip, razpad; Auflösungsmitel, *chem.* topilo.

Aufmerksamkeit, *phil.* pazljivost, viličljiva, samohotna, unviličljiva, nehotna; aufmerksam, pazljiv, viličljiva, pozornost, upozoriti koga česa.

Aufmessen, *math.* premera.

Aufmunterung, *phil.* bodrenje, bodrilo (froat. $\mathcal{L}$.)

Aufnehmen, *phil.* (Eindrücke), sprejeti, sprejemati, vzeti, jemati v se; übermäßig, navzeti, navzemati se česa (Vuk); *math.* eine Gegend, izmeriti, premeriti, *graph.* načrtati.

Aufregen, *phil.* vzganiti, zganiti; razburiti, razdražiti, vznemiriti (in Unruhe versetzen); aufgeregt, nemiren, zganjen, buren, razburjen; vře v človeku; Aufregung, burnost, razburjenost.

Aussatz, *stil.* sestavek, spis.

Aussaugung, *zool.* vpoj, vpijanje (froat. $\mathcal{L}$.)

Ausschließen, *mont.* razkriti, odkriti.

Ausschrift, *typ.* nadpis.

Aussehen, daš, *stil.* mačen, hrup all sum med ljudj napraviti.

Aussetzen, *stil.* sestaviti, sestavljati, napisati.

Aufstand, *hist.* vstanek, vstaja; die Aufständischen, vstajniki, vstaši.

Aufstehende Skante, *math.* privzdignjeni rob (Tušek).

Aufsteigung, *astr.* gerade, Rectascension, premi vzhod; aufsteigend, vzhodeč, vzhoden; aufsteigende Linie, vzhodna loza.

Ausstellen, *stil.* (als) Regel, postaviti; als Beispiel, za primer navesti, povedati.

Auftauchen, *stil.* iti na dan, pomaljšati se.

Auftbauen, *phys.* odjužiti, južiti se, kopneti.

Ausfoben, zabesneti.

Auftrag, nalog; auftragen, *math.* Linien, Winkel, vnesti, vnašati, prenesti, prenašati; eine Aufmessung auftragen, načrtati premero.

Auftreten, *stil.* nastopiti, nastopati na pozorišče, in irgend einer Rolle als Jemand, prikazovati, igrati koga.

Auftrieb, *mech.* vzgon.

Austritt, *stil.* prizor.

Aufwallen, vzkipeti, kipeti, vreti.

Aufwand, trošek.

Auswerfen, *stil.* eine Frage, postaviti, zastaviti, sprožiti vprašanje.

Auswickelbare Curve, *math.* krivulja, ki se dá naviti (froat. $\mathcal{L}$.)

Auszählen, *math.* našteji, naštevati; Auszählung, naštevanje, naštevke.

Ausziehen, *stat.* zarediti, izrediti; Auszucht, prirejek, f. a. Zuwachs; Auszug, v. Act.

Ausdistanz, *math.* razdalja očesa.

Augenlid, trenotje, hip (auch altšl.), okomlg (altšl.)

Augenblicklich, trenoten, hipen (-pna, o).

Augenhaut, *zool.* očesna koža; weiße, beločnica; Hornhaut, roženica; Augenkammer, očesni prekat; Augensterne, zenica; Augewinkel očesni kot; Augenmaß, *math.* mera na oko; Augenmerk auf etwaš haben, oko imoti na kaj, na vidu imeti kaj; Augenpunkt, v. Gesichtspunkt; Augenscheinlichkeit, očividnost; Augenzahn, očnjak; Augenzeuge, samovidec (altšl.).

Ausarten, *stil.* izvreči se, izroditi se; der Ausgeartete, izrod; die Ausartung, izrodstvo.

Ausathmen, *zool. chem.* dihniti, dihati iz sebe kaj.

Ausbeissen, *min.* pomoliti se, pomaljšati se (froat. $\mathcal{L}$.), Ausbiß, izgriz.

Ausbeute, inšbef. in Bergwerken, dobiček iz rudnika, probitek (froat. $\mathcal{L}$.)

Ausbilden, *stil.* vzobraziti, obrazovati, izbistriti, bistriti, v. Entwickeln; Ausbildung, obrazovanost, (daß Ausbilden) obrazovanje, v. Aufklärung.

Ausbruch, eines Vulkan's, vbuk, buknenje (buknuti = buknoti, Vuk.); začetek.

Ausdauer, *stil.* vztrajnost (troat.)

Ausdehnen, *math.* prostrirati se, razprostrirati se, razprostraniti se; *phys.* raztegniti, raztezati, raztegovati se, (troat. *L.* razpreči se); Ausdehnbarkeit, razteznost, Ausdehnbarkeit, Spannkraft, razpenjavost; Ausdehnung eines Körpers, prostornost, razsežnost, razsežaj.

Ausdruck, *stil. math.* izraz; Ausdruck geben (einem Wunsche etc.), izraza dati, dajati; ausdrücken, izraziti, izraževati; ausdrücklich, izrekoma, izrečno, troat. naročito; ausdrucksvoll, izrazit.

Ausdünsten, *phys.* izpariti se, pariti se, hlapeti; Ausdünstung, izpara, izparica, hlapnja.

Auseinander, von einander entfernt, na razno, (vsako o sebi); — setzen, sich, abrednen mit Jemand, razrađunjati se s kom.

Ausfall, *gr.* der Conson. izpad, izpadek.

Ausfluß, *phys.* iztok; iztekanje; daß Ausgeflossene, iztočina; Ausflußrohr, iztočilo (troat. *L.*).

Ausfuhr, *stat.* izvoz; Ausfuhrhandel, izvozna trgovina; Ausfuhrzoll, izvoznina.

Ausführen, *stil.* izvršiti, izvrševati, izvesti (troat.), izvajati; *zool.* auscheiden, iztrebiti; Ausführung, izvod, izvršitev; ausführlich, *stil.* obširen; *adv.* na široko, na tanko, na drobno; Ausführlichkeit, obširnost; Ausführungsorgan, *zool.* iztrebilo, izmetalo (troat. *L.*)

Ausgabe, *merc.* razhod; in Ausgabe stellen, zapisati, pisati kaj v razhod.

Ausgang, *gr.* končnica; *stil.* izhod; Ausgangspunkt, *stil. ggr.* izhodišče.

Ausgedehnte, daß, *math.* razsežnina, troat. *L.* prostran (f.)

Ausgehende, daß, v. Schichtenende. **Ausgelassenheit**, presirnost, f. a. Baggellofigkeit.

Ausgezeichnet, *stil.* odlično, izvrsten.

Ausgleichen, *math.* izenačiti, izravnati kaj, se; v. Compensiren.

Ausheitern, razvedriti (dušo).

Auskeilen, sich, *min.* kliniti se, zagozditi se, (klinasto končevati se), začiljiti se (troat. *L.*); ruda se je začela kliniti, je izklinila se.

Ausladen, *phys.* izprazniti.

Auslage, trošek, razhod (atfl. u. ruff.)

Ausland, *hist.* tuje ali vnanje dežele, (inostranstvo, inozemstvo).

Auslaut, *gr.* končnica.

Auslegung, v. Interpretation.

Auslösung, *phys.* (bei Maschinen), snemalo.

Ausmachen, *math.* betragen, nach dem Ruff. sestavljati.

Ausmaß, *math.* odmera, mera.

Ausnahme, *phil. stil.* izima, izimek, (troat. *L.* iznimka); mit Ausnahme, razen; ausnahmsweise (*adj.*) izimen, *adv.* izimoma, izimkoma.

Ausrichten, ein Fißly, *mont.* izsledovati (ruff.).

Ausrüchungszeichen, *gr.* klicaj.

Ausrüsten, *mech. merc.* opremiti, opraviti; Ausrüstung, oprema, oprava.

Aussage, *gr.* poved, izrek; aussagen, povedati, izreči; trditi.

Aussageform, Aussageweise des Verbum (Modus), naklon.

Ausfangen, *hist.* izmolsti.

Auscheiden, *phil.* izločiti, izločevati, odločiti, odločevati; *zool.* v. Ausführen; Ausscheidungsorgan, v. Ausfühungsorgan.

Ausschlag, bei der Wage, preteg; *phys.* A. des Pendels, zamah, omah.

Ausgeschlossen, *phil.* nach dem Ruff. izključiti, auch izločiti, izločevati; ausschließlich, izključljiv, izločljiv, *adv.* samo, edino; Ausschluß, v. Ausnahme.

Ausschnitt, *math.* Sektor, izsek; *tech.* izrez(ek).

Auschweifen, v. Abschweifen.

Auschen, metallisches, *min.* lice, kovinsko.

Außen, *phil.* vani; von außen, od zunaj; Außen-, vnanji, (troat. *L.* vanjski), nach außen, navzven; Außenseite, *math.* vnanji ogel; Außenfläche, Außenseite, Façade, lice; Außenwelt, *phil.* vnanji svet; Außenwinkel, *math.* vnanji kot.

Außere, *phil.* vnanji; der äußere Sinn, vnanji čut; Sinnesorgan, čutilo, daß Außere, vnanjščina, äußerlich, vnanje; Außerlichkeit, vnanjost; außerrecht, *math.* Winkel, zunaj pravi, außerstief, zunaj poševni, außerstipig, zunaj ostri, außerstumpf, zunaj topi (kot); außerstänlich, *phil.* mimočuten; Außerung, *phil.* Erklärung, izrečilo, izustilo; außerwesentlich, *phil.* nebitven, nesoštven (nach dem Ruff.)

Außersicht, razgled, vid.

Außersondern, Aussonderung, etc. *zool.* v. Ausführung.

Außsprache, *gr.* izgovarjanje, izgovor kake besede; breite, širok, dünne, tenak.

Außsprechen, *stil.* izreči; *gr. u. math.*

izgovoriti, izgovarjati; Ausſpruch, izreka.
Ausſpringend, *math.* (Winkel), iztaknen (kroat. *L.*), izpahnen.
Ausſtattung, *stil. art.* eines Drama, der Gemälde u. d., oprava.
Ausſterben, izmreti, izmirati (altſl.), izumreti (Vuk).
Ausſtrahlen, *phys.* von der Wärme, izžariti, žariti, izžarjevati; Ausſtrahlung, žarjenje, izžarjevanje; Ausſtrahlungswärme, žarnost (kroat. *L.*).
Ausſüßen, *chem.* izprati, izpirati.
Auſtraliſch, (*pl.*) *ggr.* Avſtralei.
Auſtritt, *astr.* v. Emerſion.
Auſtrittſpunct, *mech.* izhajaliſče.
Auſwahl, *stil.* der Gedanken, Worte, izbor, izbiranje; das Ausſcheiden der minder guten, trebljenje.
Auſwandern, *hist.* izseliti se, preseliti se v kako vnanjo deželo; Auswanderer, izselec.
Auſweg, *stil.* izbega.
Auſweichend, *evastv.* *stil.* ogiben ali ogibljiv, (ogibni, izogibni, pridržni odgovor).
Auſweiſſ, izkaz; ausweiſſen, *hist.* (aus einem Lande), izgnati, pregnati; Ausweiſung, izgon.
Auſwendig lernen, v. Memoriren.
Auſwurf, izmet, izmedek.
Auſzeichnung, odlikovanje, odlika.

Authentiſch, *hist.* pravoten, pravi; v. Glaubwürdig; Authenticität, pravotnost, pravost.
Autobiographie, *stil.* (p)opis svojega življenja, avtobiografija.
Autodidakt, samouk.
Autograph, svojepis (kroat. *L.*), svojeručno pisanje.
Autokratie, *hist.* samodrſtvo; Autokrat, samodrſec.
Automat, samogib; *automatiſch*, *phil.* avtomatičen, samoobseben.
Autonomie, *hist. etc.* 1. samozakonje, 2. samoupravstvo; autonom, samozakonski, samoupraven.
Autopſie, *phil.* samovid.
Autorität, v. Anſehen u. Behörde; zakonita oblast.
Aviſiren, glas dati komu.
Aviviren, *chem.* oživiti.
Axe, *math. phys. etc.* os; freie Axe, prosta os, kleine Axe, mala os, große Axe, velika os; Axenlager, blazina osi; Axendrehung, v. Rotation; Axenſystem, v. Coordinaten-System; Axial-, poosen, (-ana, -sno), *adv.* po osi (kroat. *L.*)
Axiom, *phil. etc.* aksiom, (samovidni rek, ruſſ. samoistina, kroat. *L.* prastina, eig. Uvahrheit).
Azimuth, *astr.* azimut, (razklon, Ogrin.); Azimuthal-, azimutski.
Azot, v. Stickſtoff.

B.

Bachthal, *ggr.* popotočje.
Baden, Badeneyſen, *mech.* deljuſt (kroat. *L.*); Badentafchen, *zool.* (z. B. beim Hamſter), ustne možnjice (Er.); Baden-zahn, *zool.* kotnjak, kočnjak, (altſl. kotni zob).
Bahn, *astr.* (orbita), pot; *tech.* am Amboß u. d. čelo, lice.
Bai, *ggr.* zatočina, draga (E.)
Balancier, *mech.* kimalo, kimovica.
Ballade, *stil.* balada.
Ballen, *zool.* (Hingerballe etc.), blazina.
Band, *zool.* vez-i.
Baugigkeit, v. Furcht, Angſt.
Bandmaß, *tech.* merna vrvea.
Bank, *ggr.* (Untiefe, plitvina, prodina), v. Sandbank, *min.* plast, tanjši sloj; f. a. Fiſch, Payer; *merc.* banka, (novčara kroat. *L.*); Bank-, in Zuſammenſ., bankoven (ſchlecht: bankin), Bankafzje, bankovna delnica, Banknote, bankovee.

Bannmeile, *stat.* obmeſtje, okolica meſtna.
Banquier, bankir, (novčar kroat. *L.*).
Bär, *astr.* der große B., veliki voz ali medved; der kleine, mali —.
Barbarei, barbarstvo; in B- verfallen, pobarbariti se; Barbariſmus, *gr.* tujka (beseda), barbarizem.
Barium, *chem.* barij, bar, (kroat. *L.*) težik.
Barmerzig, miloſrčen.
Barok, *stil.*, smešno čuden, (kroat. *L.* šarovit), *fr.* Bizarr; baroker Menſch, nach dem Ruſſ. čudak.
Barometer, *phys.* tlakomer, zrakomer, barometer; Barometerhöhe, tlakomerna višina; Barometermeſſung, merjenje viſokosti s tlakomerom; Barometerprobe, redkomer.
Barre, *min. mer.* (z. B. Goldbarre) žibka, zlitek (nach dem Ruſſ.); *ggr.* am Ausfluſſe eines Stromes, v. Gegenſtrömung; Sandbank; Barren, (Turnl.) koza.

Baršč, *stil.* osoren.
Baršče, *zool.* okunovci.
Barvögel, *zool.* ptice brkatičoe.
Baryt, *chem.* barit, težec (Erj.)
Basalt, *min.* bazalt, (bšhm. bedič).
Baše, *chem.* osnova; bafšik, osnoven, Bašenbildner, osnovovtor (kroat. L.).
Bašič, *Baše*, *phil. phys.* podstava, podloga; *ggr.* v. Fuß (eines Bergeš); *math.* v. Grundlinie etc.; *stil.* začetek verza, predstopje (bšhm. L.).
Başrelief, v. Relief.
Başford, *zool.* mešanec, polutan (Vuk).
Bathometer, *phys.* globinomer.
Batterie, *phys.* baterija.
Bau, *zool.* ustroj, sestava, mont. delo; Bauart, zidava; Baukunst, v. Architektur; Bauplan, értež zidovanja; Baustyl, zidavni slog (zlog).
Bauš, potrebušen, trebušen; Baušfell, *zool.* trebušnica; Baušflosser, *zool.* trboplute; Baušfüßer, *zool.* trbonožci; Baušthiere, *zool.* trebušnjaki; Baušung, der Säulen, bokatost (kroat. L.), (izbošiti, bošiti se); Baušzirfel, Fašerzirfel, sabljasto šestilo.
Bazar, Marktplayš, pazar (nach dem Kroat.)
Beabsichtigen, *stil.* namerjati, namerjavati, namero imeti, (bei Vuk auch nakan biti, nameren biti, naumen biti).
Bearbeiten, *stil.* delati, izdelovati, obdelovati; pisati kaj po kom ali čem.
Beband, *stil.* (Stimme, 3. B. bei Declam.), tresoč.
Becher, *astr.* ein Sternbild, čaša; Becherfrucht, bot. skledičasti plod; Becherfrüchtler, skledičenloe.
Beden, *zool.* medicina, kroat. L. zdelica; *ggr.* kotlina; v. Mulde.
Bedauern, bemitleiden, *phil.* žal biti, milovati, v. Mitleid.
Bedenken, daš, pomišljaj (altfl.).
Bedeutend, *gr.* pomeniti (als v. imperf., geb. aus pomen), bei anderen Slaven značiti; bedeutsam, pomenljiv, znamenit; Bedeutung, pomen; sieh auch: Sinn (eines Wortes); eine Sache von großer B., prav znamenita reč; bedeutungsvoll, pomenit.
Bedingen, *phil.* postaviti uvet ali pogoj; bedingt, uveten, pogojen, (-jua, -jno); Bedingung, uvet (nach dem Kroat.) uslovje, (russ.) pogoj; Bedingungsgleichung, uvetna enačba.
Bedürfnis, potreba.
Beeinflussen, v. Einfluss (nehmen).
Befangen, präoccupiert, *phil.* (bezüglich eines auszusprechenden Urtheils), prevzet (za koga, proti komu), pristran, cf. verlegen, zabegan, zmoten; Befangen-

heit, prevzetost, pristranost; f. a. Vereingnommenheit.
Befehl, povelje, (altfl. poveljenje).
Beförderer, *stat.* povzdigniti, povzdigovati; pospešiti, pospeševati.
Befreien, *math.* eine Gleichung von Brüchen, oprostiti enačbo drobcev (ulomkov).
Befriedigen, die Begierde, zadovoljiti, ugoditi.
Befruchten, bot. oploditi; Befruchtung, oplod, oplodba; Befruchtungsorgane, plodila.
Befund, (visum repertum), izvid (izvideti, in Augenschein nehmen, Vuk), najdenje.
Begabung, *phil. stil.* darovitost; begabt, darovit.
Begabtheit, Begebnis, *hist. etc.* pri-godba, dogodba, zgodba.
Begagnen, der Wellen, *phys.* srečevanje valov, nalet valovja na valovje.
Begehren, *phil.* poželei, poželevati, želei; das Begehren, želenje, poželevanje; Begierde, sinnliche, pohot (f), polteno poželenje, pohotnost; mehr geistig, želja, kroat. požuda, požolda; begehricht, poželjiv; Begehrichtheit, poželjivost.
Begreifern, *phil. etc.* nadahniti (serb. Vuk, koga, inspirare), oduševiti (altfl. u. russ.), odušiti (altfl.), gev. navdušiti, (besser schon navdušiti); begeistert, nadahnjen, odušen, oduševljen; Begreifern, nadahnjenje, oduševljenje.
Beglaubigen, *hist.* overoviti, overavljati; Beglaubigungsschreiben, verodajnica.
Begrenzen, *math.* eine Größe, omejiti, omejevati, *phil.* utesniti, utesnjevati; begrenzt, omejen, utesnjen; Begrenzung, omejitev; *ggr.* meja.
Begreifen, *phil. etc.* pojmiti, razumeti, doseči z umom, in sich fassen, obseči, obsegati; begreiflich, pojeten, (-tna, o, altfl.), razumen (altfl.); Begreiflichkeit, pojetnost; Begriff, *phil.* (notio, conceptus), am besten nach dem Bšhm. u. Kroat.-Serb. pojem, (gen. pojma, nicht pojma); das Begriffsbilden, delanje pojmov, (pojmotvorje, adj. pojmotvoren); begrifflich, pojmoven, (pojmovnost); Begriffsinhalt, vsebina kakega pojma; Begriffstüchtigkeit, nedoumljivost, trmoglavje, (ukopistiti se, Vuk, eigensinnig worauf bestehen); Begriffsvermögen, pojmovitost (kroat. L.) razumstvo; Begriffsverwirrung, pometnja pojmov; Begriffswort, pojmovna beseda.
Begründen, *phil. etc.* eine Meinung, z razlogi podkrepiti, dotrditi, razloge

navesti; beweisen, dokazati; errichten, ustanoviti, utemeljiti, osnovati; in etwas begründet sein, temeljiti o čem.

Begünstigung, *merc.* olajšilo, polakšica.

Behalten im Gedächtnisse, zaprijeti.

Behandeln, *stil. etc.* postopati s kom ali čim; einen Stoff, obdelovati, izdelovati; Behandlungsart, način (postopanja).

Beharrlichkeit, *phil.* stanovitnost; Beharrungsvermögen, *phys.* stanovitost (Tuš.), nach der froat. *L.* trajavost, (vielf. ostajljivost).

Behaupten, *phil.* trditi, als *v. perf.* etwa vtrditi, (tvrđiti, vztvrđiti), izreči (ausſagen); Behauptung, trditev, trdnja, (tvrđitev).

Beherrschen, *ggr.* gospodovati nad čim; froat. nadvisivati (= nadviševati).

Behörde, oblastvo (šchon im Aftsl. für potestas), oblast.

Beiderseitig, obojestrán, a. o. (altfl. obojoden), f. a. Wechselseitig.

Beifall, *phil.* pritrdba; pohvala; stillmischer, glušeče, viharno ploskanje.

Beifügen, *gr.* pridjati, pridevati; Beifügung, pridevek.

Beigeordnet, v. Coordinirt.

Beilage, priloga.

Beilegen, beimesſen, *phil. etc.* prideti, pridevati, pripisati, pripisovati; den Handlungsbüchern einen halben Beweis beilegen, dati pol dokaza; einen Streit, utolažiti.

Beileidschreiben, *stil.* sožalnicea, sožalnojoči list.

Beiname, *hist.* pridevek; mit dem Beinamen, imenovan.

Beinhaut, *zool.* (koža) pokostnica.

Beordnung, v. Coordination.

Beisatz, *stil.* pristavek; Apposition, pridevek; Beischrift, pripisek.

Beisein, prisostvo (ruff.)

Beispiel, *gr. stil.* primer (ruff. froatoſerb.); als Beispiel dienen, v primer, zgled biti; zum B., na primer, na priliko; beiſpielloſ, brezprimeren; beiſpielweiſe, za primer, primeroma.

Beiſend, *stil.* rezek, skeleče rezok, zbadljiv, oster, (za)grizljiv, sekljiv, (altfl. usekljiv).

Beitrich, *gr.* vejica.

Beitrag, prinesek, prispevek, prilog.

Beitreten, pristati, pristajati na kaj; pristopiti k —, v —; Beitritt, pristane, pristaja (froat. *L.*), pristop.

Beiwort, *gr.* pridevnik.

Beize, *chem.* močilo; Gärberbeize, stroj; beizen, močiti, strojiti.

Bejagen, *phil.* potrditi, potrjevati; jekati (froat. *L.*); bejagend, trdiven; Be-

jabung, potrdba, nach der froat. *L.* jek(anje).

Bestämpfen, *stil.* pobijati, izpodbijati.

Bekannt, *math.* znan.

Befehlen, *hist.* izpreobrtni.

Beflemmung, Bessommenheit, tesnoba, tesnota.

Befehren, *stil.* poučiti, poučevati, (weniger gut podučiti); befehrend, poučen, (-ena, -eno).

Befesen, *stil.* knjižen.

Beflechten, *stil.* razjasniti, pojasniti.

Befliebig, *math.* kateri koli, kakoršen, koli, (poljubn).

Befiebt, priljubljen, ljubljen (gefiebt), umiljen (ſerb.); kogar ljudje ljubijo.

Belletristisch, *stil.* leposlovstven, beletrističen; Belletrist, leposlovstveni pisatelj.

Bemerken, *phil.* zapaziti, spaziti kaj; Bemerkung, v. Anmerkung.

Bemessen, *stil.* izmeriti, umeriti.

Benachbart, *math.* bližnji, soseden.

Benannt, *math.* imenovan; gleichbenannt, istoimen.

Benennen, *stil. math.* imenovati; anführen, naštet, naštevati, navesti, navajati; Benennung, imenovanje, ime; f. a. Renner.

Benzenharz, *chem.* benzojeva smola.

Beobachten, *phil. etc.* opaziti, opazovati, froat. *L.* motriti, smatrati, bšhm. pozorovati; Beobachtung, opazovanje; Beobachtungsgabe, opazljivost; Beobachtungsort, opazovališče, motrišče.

Bequemlichkeit, lagotnost, (altfl. u. ruff. udobstvo, udoben).

Berahmen, *tech.* okviriti.

Berechnen, *math.* izračunati, preračunati; gegen einander berechnen, prebiti eno za drugo; Berechnung, račun.

Berechtigten, komanen za etwas, dati pravico komu, v. Bevollmächtigten; berechtigt sein, pravico imeti; Berechtigung, Recht, pravica.

Beredt, beredsam, *stil.* zgovoren, besedit; Beredsamkeit, zgovornost, beseditost.

Bereich, *stil.* področje, dosežaj, (ruff. oblast.)

Berg, *ggr.* hrib, gora; bergig, hribovit, brdovit; Berggruppe, hribovje, Bergholz, *min.* iversčak; Bergfette, pogorje; Bergprofil, presek gore; Berggründen, sleme; Bergsattel, sedlo, presed, prehod; Bergflurz, — schlüpfe, zemeljski usad.

Bergbau, *stat.* rudarstvo, kopanje rude; Bergbauakademie, rudarska akademija; Bergwerk, rudnik, ruda (*pl.*).

Bericht, *stil.* poročilo, ruff. доклад.

Berichtigten, *stil.* popraviti, popravljati, ruff. izpraviti; Berichtigung, poprava, popravek.

Berlinerblau, *chem.* Berlinsko modrilo.

Bernstein, *min.* jantar; Bernsteinsäure, jantarna kislina, (ruff.)

Berücken, bethören, Zemanden, obrezumiti koga (Vuk.)

Berücksichtigen, *stil.* ozreti, ozirati se na kaj, nach dem Ruff. uvažiti, uvažavati kaj; Berücksichtigung, ozir; in Berücksichtigung, oziraje se, pomislivši na —.

Beruf, *phil.* zvanje (froat.-serb. u. ruff.)

Berufen, *sich*, *stil.* vzklicati, vzklicavati se na kaj, (froat. pozvati, pozivati se); Berufung, vzklic.

Beruhcn, *stil.* sich auf etwas gründen, stati na čem, opirati se, oslanjati se na kaj; der ganze Unterschied beruht darauf, ves razloček je v tem; eine Sache auf sich beruhcn lassen, pustiti stvar kakor je.

Berühren, *stil.* v misel vzeti, gl. erwähnen, *math.* takniti, dotakniti, dotikati se česa; die Kreise berühren sich, krog se kroga tiče, dotika; berührende Curven, dotikajoče se krivulje; Berührung, *math.* Tangirung, dotik, dotikanje; Berührungsebene, tična ali tečna, stična ravan; Berührungspunct, stik (froat. T.); Berührungsstelle, dotikalische.

Beryll, *min.* berilj.

Besagt, *stil.* omenjen.

Beschaffen, *phil.* se beschaffen, takošen, takov; Beschaffenheit, kakšnost, narav-i, svojstvo; gebirgige Beschaffenheit, gorovitost, hribovitost.

Beschäftigen, *sich*, *stil.* delati kaj, boriti se s čim.

Beschauen, v. Betrachten; beschaulich, v. Contemplativ.

Bescheiden, (*adj.*), skromen; Bescheidenheit, skromnost.

Beschleunigen, pismeno potrditi.

Beschimpfung, osrama (alstl.).

Beschlag, *merc.* Verbot, prepoved; Beschlagnahme, zasega.

Beschleunigen, *phys.* acceleriren, pospešiti, pospeševati, uskoriti (ruff.), ubrziti; Beschleunigung, pospeševanje, pospešba.

Beschließen, *phil. stil.* naumiti, nakniti kaj, odločiti se; vor einer Versammlung, skleniti, ukreniti, (uglaviti, Vuk, položiti ruff.); Beschluß, *phil.* odloka (Entschluß), sklep, ukrep.

Beschränken, *phil. etc.* omejiti, omejevati; bestimmen, določiti; sich auf et-

was beschränken, ostati pri čem; beschränkt, omejen, utesnen; bornirt, tesne glave; slaboumen, topoglav; Beschränkung, omejitev, utesnitev.

Beschreiben, *stil.* popisati, popisovati, nach den fibr. slav. Spr. opisati, opisovati; *math.* einen Kreis beschreiben, krog napisati, načrtati; beschreibend, (Gebicht), opisni; beschreibende Geometrie, opisna, likopisna (froat. T.) geometrija; Beschreibung, popis, opis.

Beschuldigen, okriviti, kriviti (koga česa).

Beseelen, *phil.* oduševiti (alstl. und ruff.), dušo dati; beleben, oživiti, oživljati; v. Begeistern; beseelen, životvoren (froat. T.), oživljajoč; beseelt, oduševljen, imajoč dušo, živ; von dem Wunsche beseelt, živo, iskreno želeč. —

Besehen, *math.* eine Stelle mit einer Ziffer, popolniti, izpolniti mesto; unbesehte Stelle, prazno mesto.

Bestimmen, *sich*, *phil.* spomniti se, spominjati se, domisliti, domisljati se; überlegen, premisliti, premisljati, premisljevati, razmisljati; zur Bestimmung kommen, osvestiti se (froat.), zavediti, zavedati se; sich anders bestimmen, predomisliti se, Bestimmung, spominjanje; bei Bes. sein, zavedati se; die B. verlieren, onesvestiti se (froat.); besonnen, pameten, razborit; Bestimmungslosigkeit, nesvest(ica), nezavednost.

Besondere, *phil.* poseben; delen; f. a. Partikulär.

Besonnenheit, razbor, razbornost, razboritost.

Besprechen, *stil.* govoriti o čem, razgovarjati ali pogovarjati se; der besprochene Gegenstand, stvar, o kateri se je govorilo.

Bessemeru, *tech.* besemeriti.

Bestand, *stat.* stan, stanje; *phil.* Fortdauer, obstanek, nicht von B. sein, ne imeti obstanka, v. a. Rest; Buchenbestand (im Forstw.) bukvovina (rastoča).

Beständigkeit, *phil.* stanovitnost, stalnost.

Bestandtheil, *phil. etc.* sestavina, (sestavni) del.

Bestärken, *phil.* potrditi, utrditi (für potvrditi, utvrditi), podkrepiti.

Bestätigen, potrditi, potrjevati; Bestätigung, potrda, potrdilo.

Bestehen, *stil. etc.* sein, biti, bivati; worin bestehen, biti v čem; woraus bestehen, der Mensch besteht aus Leib und Seele, človek sestoji (alstl. u. ruff.) iz duše in telesa, je (sestavljen) iz —; bestehend, sedanji, veljaven, dan —.

Besteuern, *stat.* davek naložiti, zadržavati.

Bestimmen, *phil. math. etc.* (determinare), določiti, določevati, zveči Punkte bestimmen die Lage einer geraden Linie, dve piki ali piknji določata lego preme črte; seffsetzen, ustanoviti, ustanovjevati, postaviti; bewegen, nagniti, nagibati; (destinare), nameniti, odrediti; wozu ist das bestimmt?, čemu je to?; bestimmbar, določen, (-ena, o); bestimmt, določen, a, o; gewiß, izvesten, ustanovljen, namenjen; Bestimmtheit, določenost, izvestnost; Bestimmung, določilo, določevanje; ustanovilo; (destination), namen ali namena; Bestimmungsgrund, v. Beweggrund; Bestimmungsort, *merc.* nameniste (froat. T.)

Bestreben, daš, *phil.* teženje; Bestrebungs, težnja.

Bestreiten, *phil.* pobijati, izpodbijati; bestreitende Gründe, pobijajoči razlogi.

Bestürzung, osup(nenje).

Betastfunktion, *math.* funkcija beta.

Betäuben, *phil.* zaglušiti čutila, omračiti koga (bšhm.), omamiti, omotiti; betäubend (vom Rärm), glušoč; Betäubung, *phil.* zaglušna, omamica; s. a. Bewußtlosigkeit, Schwindel, Taumel.

Betonen, *gr.* naglasiti, naglaševati; betont, naglašen.

Betracht, *stil. etc.* pogled, ozir; in Betracht nehmen, na um vzeti, pomisliti, ozreti se na.

Betrachten, *stil. etc.* gledati na kaj, smatrati kaj; misliti o čem, promišljevat kaj; s. a. Erwägen; Betrachtung, ogledovanje, promišljevanje, smatranje; Betrachtungs- Standpunkt, smatrališče.

Betrag, *merc.* Summe, svota; in vollem Betrage, do dobrega, po polnem; im doppelten B., dvakrat toliko; einen Ertrag im Betrage von 10 fl. leisten, deset goldinarjev povračila (odškodnine) plašati.

Betragen, ausmachen, sestavljati (ruff.) iznašati, biti (mit einem subjectlosen Satz); froat. činiti; wie viel beträgt Alles?, koliko je vsega?

Betrieb, *stat.* delo, (vršilo, kretnja), poslovanje; eines Gewerbes, obrtovanje, einer Eisenbahn, vožnja.

Betriebsam, *stat.* obrten; Betriebsamkeit, obrtnost, froat. prometnost.

Betrogen, prevariti, varati; betrügerisch, prevarljiv (Vuk).

Bett, *ggr.* s. Flussbett.

Beuge, *phys.* pregib; Beugefloß, *gr.* padež; beugen, upogniti, upogibati, ogniti, ogibati; Beuger, Beugmuskel, *zool.* upogibnica (mišica); Beugung, ogib (svetlobe, valov).

Beunruhigen, vznemiriti, vznemirjati. **Beurtheilen**, *stil.* soditi o čem; soditi kaj po čem; presojsati kaj, pretresati.

Beuteltiere, (*pl.*), *zool.* vrečarji, (froat. T. torbarji, tobočarji).

Bevölkerung, *stat.* (Einwohner), stanovavei; Einwohnerchaft, ljudstvo; die Anzahl der Einwohner im Verhältniß zur Größe des bewohnten Gebietes, naseljenost; bevölkern, naseliti, entvölkern, razseliti; stark, wenig bevölkert, mnogoljuden, maloljuden.

Bevollmächtigen, *hist.* pooblastiti, opolnomočiti; Bevollmächtigter, pooblaščenec, polnomočnik; Bevollmächtigung, pooblastitev, Vollmacht, pooblastilo, polnomočje (ruff.).

Bewahren, vor etwas, očuvati, obdržati, čuvati od česa.

Bewässern, *stat.* (künstl.) spustiti, dovesti vodo na —, navodniti, vodniti, (froat. T., auch altfl.), (ruff. orositi); (von einem Bache, c.), močiti, namakati.

Bewegen, *stil.* vlihren, ganiti (ganoti) koga, v sree seči mu; geneigt machen, nagniti, nagibati; *phys.* kreniti, kretati, makniti, mikati, (pomakniti, premakniti); sich bewegen, ganiti se, gibati se; bewegend, nagibajoč; gibajoč, kretajoč; Beweggrund, nagib, povod, motiv; beweglich, pomičen, premičen; bewegliches Gut, premičnina, froat. pokretnina; das Bewegliche, *phys.* gibljivo; Beweglichkeit, gibljivost, premičnost; vom Auge, migljivo oko (altfl.).

Bewegung, *phil. stil.* Gemüthsbewegung, ganjenje, ganjenost; *stat.* Bew. der Bevölkerung, gibanje, mena; Arbeiterbewegung, delavski pokret (ferb.); Impuls, pobuda; *mech.* gib, kret, gibanje, kretanje; Bewegungsapparat, gibalno; Bewegungsnerven, (*pl.*) gibni živei, gibniki, (žile gibnice); Bewegungsorgane, (*pl.*) *zool.* gibala.

Beweis, *phil. math. etc.* (probatio) dokaz; Beweis für und wider, dokaz na eno in drugo stran; den Beweis führen, dokazovati; den Beweis liefern, dokazati; der Beweis hinft, dokaz strani (straneti); das ist nicht beweisbar, to je nedokazano; beweisen, dokazati, dokazovati; Beweisführung, dokazovanje; Beweisgrund, (dokazni) razlog; Beweisraft, dokaznost; Beweislehre, nauk o dokazih; Beweisstelle, *hist.* dokazovka (froat. T.), dokazno mesto, dokazne besede; Beweismittel, dokazilo; Beweisfaß, v. Thejis.

Bewirken, *phil.* stvoriti, činiti.

Bewohner, *ggr.* stanovavec, stanovnik.
Bewundern, *phil. etc.* občudovati kaj, čuditi se čemu.
Bewußt, *phil.* vedoč za, v svesti si, svesten (froat. *I.*); bewußtlos, nesvesten; Bewußtlosigkeit, nesvest, nesvestica, (bei Vuk auch neznan-i); Bewußtsein, svest (f.), zum B. bringen, osvestiti, svestiti koga, kommen, osvestiti se (Vuk).
Bezaubern, *stil.* očarati, očarovati; bezaubernd, čaroben.
Bezeichnen, *gr. stil. etc.* oznameniti, oznamenovati, nach dem Froat. auch obeležiti, obeležiti; daß bezeichnet seine Denkungsart, to kaže ali pokazuje njegov misljenje; bezeichnend, bedeutsam, pomenljiv, znamenit; charakteristisch, znamenljiv, oznamenilen; Bezeichnung, oznamenilo, obeležje.
Beziehen, *stil. v. Anwenden*; be-
 rufen, sich; *phil.* odnašati se na kaj; beziehlich, odnosen, oziraven; Beziehung, Bezug, *phil.* odnos, odnošaj; — ozir, pogled; in einer Beziehung, v nekem oziru ali pogledu, v nekem, na eno stran; Beziehungsbegriff, Relationsbegriff im Satze, pojem, na kateroga se kaj odnaša, odnosni pojem; beziehungsweise, oziroma, odnosno; Bezug, v. Beziehung; mit Bezug auf, glede česa, oziraje se na kaj; bezüglich, dočesa, odnosen; Bezugsquelle, *merc.* dobavišče (froat. *I.*).
Beziffern, *math.* številkama (številoma) postaviti, izraziti ali naznačiti (froat.) kaj.
Bezweifeln, *phil. v. Zweifeln.*
Bibliografie, knjigopis.
Bibliothek, knjižnica.
Biconcav, *phys.* dvojno-jamast, nach der froat. *I.* sojamast; biconvex, dvojn-izločen, nach der froat. *I.* sobokat.
Biege, *arch.* bogenleere, obločilo.
Biegen, *mech.* preginiti, pregibati; biegsam, gibek; Biegsamkeit, gibkost; Biegung, pregib; Biegungswinkel, kot pregiba.
Bifilarmagnetometer, *phys.* dvo-
 žični magnetomer.
Bifluenz, v. Stromscheidung.
Bifurcation, *ggr.* Gabelung, viličenje, razdvajanje reke, (reka se vili ali viliči, razdvaja).
Bigoetterie, *phil.* svetohlinstvo, pusto-
 svetstvo (ruff.).
Bijouterie, dragocennina (froat. *I.*), dragotina.
Bild, Bildniß, *stil. etc.* podoba, lik, obraz; Parabel, prilika; Bildsäule, Standbild, Bildwerk, kip.

Bilden, *gr. phil. etc.* tvoriti, — narediti, napraviti, delati; Begriffe bilden, delati, ustanovljevati, umerjati pojmove; den Geist, obrazovati; f. a. Ausmachen; bildend, veredelnd, obrazujoč; bildende Künste, obradne ali obrazovne umetelnosti; bildender Künstler, Bildner, obraznik, podobar; plastisch, tvoren (-rna, -rno); Bilderschrift, pisanje v podobah, hieroglifi; Bildgießerkunst, kipolivstvo; Bildhauer, kipar; Bildhauerkunst, kiparstvo; Bildhauerwerkstatt, kiparnica; bildlich, v podobi, v priliki; f. a. Tropisch; Bildnerkunst, tvorna umetnost, obrazništvo, podobarstvo, plastika; bildsam, *stil.* sposoben za omiko, obrazovanje; bildsame Sprache, gibki jezik; *min.* (3. B. Marmor), plastisch, tvorek, (-rka, -rko, froat. *I.*); Bildsäule, v. Statue; Bildschnitzer, rezbar; Bildschnitzerei, rezbarstvo; Bildung, *stil.* daß Bilden, obrazovanje; daß Resultat des Bildens, obrazovanost, omikanost, omika; Formation, tvorba, Gebilde, utvor (pošn.); falsche Weiterbildung in einem Organismus, patvor; Bildungsendung, — laut, — suffix, *gr.* tvorka (froat. *I.*); Bildungsanstalten, obrazujoči zavodi; Bildungsgesetz einer Reihe, *math.* zakon o nizanju.
Billig, *phil.* (aequus), primeren, priličen, pravičen, *adv.* prav (za oba); Billigkeit, priličnost.
Billion, *math.* bilijon.
Bindewebe, *zool.* vezivo (froat. *I.*); Bindemittel, lepilo; binden, zvezati, vezati, *phys.* gebundene Wärme, zvezana, nach der froat. *I.* utajena toplota, *arch.* (von Mörten) držati; gebundene Rede, vezana beseda, vezan govor, poezija, (froat. *I.* sličnoročje), an etwas gebunden, navezan na —; Bindewocal, *gr.* spona, vezni samoglasnik; Bindungszeichen, *gr.* vezaj.
Binnenhandel, notranja trgovina; Binnenland, *ggr.* notranja dežela, odmorje (Trd.); Binnenmeer, *ggr.* medzemno morje; Binnenschiffahrt, notranje plovstvo; Binnensee, notranje jezero.
Binom, *math.* (binomium), binom, dvočlenee; binomial = binomišch, binomni, binomski, binomijalni.
Biographie, *hist.* življenje (p)opisano, froat. u. življen. životopis.
Bipolar, *phys.* Leiter der Electricität, dvostožerni (froat. *I.*).
Biquadrat, *math.* bikvadrat; biquadratisch, bikvadraten.
Bittersalz, *min.* grenka sol.
Bivalven, *zool.* školjke.
Bizar, *stil.* bizaren, trmasto-čuden.

Blaſe, *zool.* mehur.

Blaſinſtrument, piſkalo, trobilo.

Blaſirt, *ſtil.* opokel.

Blatt, *liſt*, Blattachſel, Blattwinkel, pazniſca; blätteriĝ, *min.* liſtav; blättern, ſich, liſtati ſe, lupiti ſe; Blattfläche, liſtina ploſkev; blättförmig, *min.* liſtast; Blatthörner (pl.), *zool.* plojkaſi; Blattläſer, ſijaĵnik; Blattſcheide, liſtina nožnica; Blattſpiel, peceļj; Blattſilber, srebrna pena.

Blaſſäure, *chem.* pruska kiſlina, (dr. Bl.), viſnjavi ſtrup, modrikovina (froat. *Ľ.*).

Blech, pločevina, liſt (n. p. železni); blechförmig, *min.* platičast.

Bleiftiſt, svinčenik, olovka.

Blende, *min.* svetlica, (nač Vodnik) slepotica; blenden, ſlepiti; Blendling, v.

Blaſard; Blendung, *phys.* (Diaphragma), zaslonka (froat. *Ľ.*); Blendwerk, *ſtil.* ſlepilo, ſleparija, mamilo, (obſena, Vuk).

Bliden, Blide richten auf etwas, motriti na kaj; zornige Blide werfen, piſano gledati (motriti kaj, E.).

Blinddarm, *zool.* ſlepo črevo.

Blik, *phys.* bliſk; Blitſchabeiter, ſtrelod; Blitſchlag, strela, directer, ognjena, Blitſchlag, vodena.

Blod, *min.* klada, (froat. *Ľ.* balvan); panj (Erj.); Blodhauſ, kladara (froat. *Ľ.*), oſtrog (ruſſ.).

Blodiren, *mil.* obſtopiti; Blodade, obſtop.

Blödsinn, *phil.* im minderen Grade, Schwachsinn, slaboumje, im höchſten Gr., brezmiſlije, brezumje; blödsinnig, slaboumen, (bebaſt, bebeč, bebost).

Blühen, eveſti; blühend, evetoč.

Blumenmaſer, ſlikar evetja; Blumenſtiere, *zool.* živo evetje; Blumenwerk, Verzierung, evetje.

Blutadern, (pl.) *zool.* (venae) žile dovodnice; blutbildend, krvotvoren; Blutfarbſtoff, *chem.* krvno rudečilo ali ervenilo; Blutſibrin, krvni fibrin; Blutgefäße, krvne oevi; Blutluſchen, krvna gruda; Blutkügelchen, krvna koleſca; Blutlauf, Kreislauf, obtok krvi, (kolanje krvi); Blutraſche, krvna osveta; Blutregen, *ggr.* krvavi dež; Blutverwandſchaft, rod (po krvi); Blutwaſſer, sirotka.

Blütenlöpſchen, *bot.* evetna glavica; Blütenluſchen, *bot.* evetna pogača; Blütenſtaub, evetni prah; Blütenlauge, evetne haluge.

Bodläſer, *zool.* roġin-i.

Boden, *ggr. ſtat.* tla, (pl.), zemlja, svät; wo die Bodenbeſchaffenheit eſ erlaubt, kjer je svät za to; Bodenerhe-

bung, *gl.* vzdig, vzdiganje; *ggr.* Bodenerhebungen, grbe (froat. *Ľ.*), ſ. a. Anhöhe; Bodenjaß, *chem.* unſedlina, mät, m. (Erj.); talog (Vuk). Bodentemperatur, toplota tal, zemljiſča.

Bogen, *math.* lok, oblok; *arch.* oblok, svod (ruſſ.); bogendifferential, *math.* diferencijal loka, bogenförmig, na lok; obločast, obločen; Bogenlehre, Lehrbogen, *arch.* obločilo; Bogenlinie, *math.* obločnica; Bogenmaß, mera za loka (lokove); bogenrund, na oblok; Bogenſpiel, obločni zlog; Bogenweite, razmak obloka, (razmak — razmaka (Vuk) Trennung, discessus), razločeje (froat. *Ľ.*); Bogenzirkel, ſeſtilo z lokom.

Bohrfliegen, *zool.* vrtavke.

Bohrvorrichtung, Bohrzeug, *mech.* vrtalo, vrtala (pl.)

Bollwerk, *hiſt.* braniſče.

Bombast, *ſtil.* Schwuſt, opuhlost, nabuhlost, bombast; bombastiſch, nabuhel, opuhel.

Bonmot, *ſtil.* bonmot, vtipnica (izreka).

Borax, *chem.* borač, ruſſ. bura.

Borkenläſer, *zool.* lubadarji.

Borſäure, *chem.* borova kiſlina.

Börſe, *merc.* bors, (froat. *Ľ.* trgovana, ruſſ. birža).

Böſchung, v. Abda chung.

Böſe, daſ, *phil.* zlo; Boſheit, zloba, hudobnost.

Boſſen, boſſiren, boſſeln, v. Formen; (auſ Waſch) boſſirtes Werk, voskolik (froat. *Ľ.*).

Böſwilligkeit, *phil.* zlovoljnost, zlobnost.

Botanik, botanika, raſtlinoznanſtro, biljarſtvo (froat. *Ľ.*), Pflanzenreich, raſtlinſtvo, botanika; raſtlinoznanec, biljar, botanik.

Bouſſole, *phys.* buſola; cf. Compaß, Magnetnadel.

Brach liegen, *ſtil.* (ſ. B. Literatur), za- puſčen, ne obdelovan.

Brachylogie, *ſtil.* kratkorečeje.

Bracteat, *hiſt.* brakteat.

Brandung, *ggr.* daſ Bogenbrechen an Feſſeln, butanje valov ob —, priboj, oplaka m. (Erj.) kipeenje (ruſſ.).

Brassen, *zool.* lovrate.

Braunſohle, *min.* rjavo (kopano) o- glje, rjavi premog.

Bravour, *ſtil.* izvrſčina; junaſtvo.

Brechbar, *phys.* lomn, lomek (ruſſ.); Brechbarkeit, lomnost; brechen, prelo- miti, lomiti; Brechung, lom; Brechungſ- kraft, lomljivost; Brechungswinkel, kot loma.

Breite, *ggr. math. phys. etc.* ſirina, ſirjava; geographiſche Breite, zemlje-

pisna širina; *math.* in die Breite, v šir; *stil.* f. Weitläufigkeit; breit getreten, *stil.* razblinjen ali razmlinjen; Breitengrad, *ggr.* stopinja širine; Breitenafen, *zool.* šironoske (opiee).

Brennbar, *chem.* gorljiv; Brennbarkeit, gorljivost; Brennglas, Brennlinse, *phys.* zagalno, zažigalno steklo; Brennlinie, *phys.* kavstična črta, zagalnica (bšhm.); Brennpunct, *phys.* ognjišče; Brennstoff, Brennmaterial, gorivo; Brennweite, *phys.* razstoj ali razdalja ognjišča.

Brenzlich, *chem.* smoden; Brenzsäuren (*pl.*) smodne kisline, smodovine (froat. *L.*).

Brechhaft, brom; — machen, ohromiti, bromiti koga; — werden, ohrometi.

Brief, *stil.* list, pismo; Brief-, listovni; Briefstil, listovni zlog.

Briggische Logarithmen, Briggovi logaritmi.

Brillant, glänzend, *stil.* sijajen, bliščoč; der Brillant, briljant.

Brillen, (*pl.*) *phys.* naočnice.

Bringen, *math.* ein Glied auf die andere Seite der Gleichung bringen, prenesti člen na drugo stran enačbe; auf Ruß, v. Annuliren; auf gleiche Benennung bringen, na isto ime spraviti, zvesti.

Brise, *ggr.* voljan vetrič.

Brodca, *min.* drobetina.

Brom, *chem.* brom, (froat. *L.* smrdik).

Bronziren, *tech.* bronzovati.

Bruch, *ggr.* Bergsturz, usad, razselina (froat.); Verbruch, (Pinge), obval. (russ.), proval (russ.); f. a. Root, *min.* lom; Bruchfläche, *min.* lomna ploskev; (als Eigenschaft) lomljivost; *mech.* lom, prelom; Bruchstück, odlomek, ulomek; *math.* (fractio), ulomek (Tuš, froat. *L.*), russ. drob (f.), viell. besser: lom; Bruchfläche, *min.* lomina, prelomina (froat. *L.*); Bruchform, *math.* in Br. kot ulomek, v podobi ulomka; Bruchig, v. Sumpfig; brüchig, krbak; Bruchstück, v. Fragmenti; Bruchzeichen, *math.* znamenje ulomka.

Brüde, *ggr.* most; *zool.* most; Brüdewage, tehtnica mostovnica.

Brust, *zool.* prsi (*pl.*) grodi (*pl.* f.); Brustbein, grodnica; Brustbeingegend, sredogrodje; Brustfell, (pleura) oprs-

nica; Brustflosser, prsoplate, (froat. *L.* prsoperke; Brusthöhle, prsna votlina; Brustkasten, Brustkorb, (thorax), koš, ogradni; Brustmüthgang, prsni mezigovod. **Bruttogewicht**, Spottgewicht, *merc.* nečista, kosmata teža.

Buchdrucker, tiskarnica; Buchdruckerkunst, tiskarstvo.

Buchführer, Buchhalter, knjigovodnik, računar.

Buchhandel, knjigarstvo, trgovina s knjigami; Buchhandlung, knjigarnica, (froat. *L.* knjižarnica).

Buchstab, *gr.* nach dem Altflav. pismo (-ena), črka; Buchstabenrechnung, računanje s pismeni; Buchstabenschrift, črkopis; buchstäblich, po črki, od besede do besede.

Bucht, *ggr.* zanožje (altfl.), russ. guba, v. Bat. (draga, Erj.)

Bug, pregib; v. Krümmung.

Bühne, oder, igralnica; v. Theater; Scene; Bühnloch, *mont.* zagom (russ.), gnezdo (bšhm.).

Bühnenstück, igra, froat. *L.* igrokaz.

Bund, *ggr.* stat. zveza, (froat. savez-a, = zvez); Union, edinstvo; Staatenbund, sodržavje.

Bundesgenosse, *hist.* zveznik, zaveznik, združeneč.

Bundesstaat, *hist.* zvezna država.

Bündig, *stil.* (conciannus), jeder (jedra, jedro), jedern; Bündigkeit, jedrina, jedernost, jedrost (froat.).

Bündniß, *hist.* zveza, v. Bund; ein Bündniß schließen, zvezati se, združiti se s kom, zvezo narediti, skleniti.

Bunt, Buntfarben, pisan, pester, (Erj.), froat. šaren.

Burette, *chem.* bireta ali bureta, kapnica.

Burg, *hist.* grad.

Bürger, Staatsbürger, državljan; Stadtbürger, meščan, grajan.

Bürgerkrieg, *hist.* domača vojska, domači rat (froat.).

Burlesk, *stil.* nach dem Altfl. u. Russ. šuten, (šutna, šutno), šuljiv; burkast.

Burzel, v. Steiß.

Bücheltimeter, *zool.* (ribe) resulje.

Busen, v. Meerbusen.

Büste, *art.* doprsje, doprsnica, (nach der froat. *L.* glavee, bšhm. poprsje).

Buttersäure, *chem.* maslena kislina. **Byzantinisch**, *hist.* bizantski.

C.

- Cabale**, *hist.* Ränke, kovarstvo; v. Intrigue; Geheimlefen (Kabala) kabala.
- Cabinet**, *stat. phys.* kabinet.
- Cacaopflanzen**, *bot.* kakaovci.
- Cadmium**, *chem.* kadmij.
- Cäsium**, *chem.* cezij.
- Caesura**, **Cäsur**, *gr. stil.* Berseinschnitt, zareza, (glavna, postranska, možka, ženska cezura; incisio, diaeresis, Beršpaufe, stanka, odmor (froat.))
- Caffein**, *chem.* kafejin, kavovina.
- Calcination**, *chem.* kalcinacija.
- Calcium**, *chem.* kalcij.
- Calculi**, v. Berechnung, Rechnung.
- Calembourg**, *stil.* kalambúr.
- Caliber**, *phys.* kaliber, zev (froat. L.)
- Caloric**, *phys.* toplotna jedinica.
- Calorimeter**, *phys.* toplinomer; Calorimetrie, toplinomerstvo.
- Calorische Maschine**, *phys.* toplostroj (froat. L.), kalorna mašina.
- Calotte**, *geom.* kapica.
- Camée**, *art.* erhoben geschnittener Edelstein, kameja.
- Camera**, *lucida*, *phys.* svetlica, kamera lucida; Camera obscura, temnica, kamera obskura.
- Canal**, *ggr.* auf dem Festlande, prekop; im Meere, preliv; *zool.* (im Knochen) oev; canalisiren, delati, kopati prekope.
- Cameliren**, *art.* žlebiti ali žlebkovati, brazdititi (froat. L.)
- Cantate**, *stil.* kantata.
- Canton**, *ggr.* kanton; kantonski.
- Canzone**, *stil.* kanzona, popevka.
- Cap**, v. Borgebirge, Landspitze.
- Capacität**, eines Gefäßes, kolikor posoda drži, držanje; *phys.* (Ausnahmsfähigkeit) prejemljivost, navzetnost; s. a. Fähigkeit; (Person), izvrstnjak.
- Capelle**, *chem., art.* kapela; Capellmeister, kapelnik.
- Capillarität**, *phys.* kapilarnost; Capillargefäße, *zool.* lasaste cevi, laskovice.
- Capital**, Säulenkopf, glava, jabelko.
- Capitalchrift**, *typ.* kapitalke (froat. L.).
- Capitel**, *stil.* poglavje; *hist.* (capitulum), zbor, kapitul.
- Capriciös**, hudomušen, trmast.
- Cardioide**, *math.* srčasta krivulja.
- Caricatur**, *stil.* karikatura, s. a. Zerrbild.
- Caruation**, *art.* polt; kolorit polti, slikanje polti.
- Cartesianischer Taucher**, *phys.* Kartezijev potapljavček (ali hudiček).
- Carton**, *art.* karton.
- Cascade**, slap, sopot (Erj.).
- Casain**, *chem.* sirnina, sirovina (russ.), (froat. L. sirivo).
- Casualrede**, v. Gelegenheitsrede.
- Casualität**, *phil.* slučajnost (altisl. russ., froat.).
- Casusist**, *phil.* kasuistika; Casuistiker, kazuist.
- Cäsur**, v. Caesura.
- Casus**, *gr.* padež; *phil.* slučaj.
- Catechusäure**, *chem.* katehova kislina (froat. L.).
- Causalgesetz**, *physl.* zakon o vzročnosti.
- Causalität**, *phil.* vzročnost.
- Causalvergnß**, *phil.* vzročna zveza, (froat. L. auch vročitost).
- Celebrität**, (Person), temenjak; es sein, temeneti.
- Cellulose**, *chem.* staničvina, staničnina, celuloza.
- Cement**, *chem.* cement; Cement-, (in Zusammenf.) cementni.
- Censur**, (der Bücher etc.) cenzura; einer Rechnung, pregled.
- Centesimal**, *math.* stotni, centezimalni.
- Central**, *math. etc.* osrednji, središnji; Central-Afrika, Srednja Afrika, Centralbewegung, *phys.* osrednje gibanje; Centralberg, altisl., središni hrib; Centralisation, *hist.* centralizacija; Centrallinie, črta središnica; Centralmessung, merjenje od središča (froat. L.); Centralprojection, projekcija iz središča, iz sredo; Centralpunct, središče.
- Centrifugal**, *phys.* odsredni, (froat. L. odbežni, russ. sredobežni); Centrifugalkraft, odsrednost, sredobežnost, centrifugalnost.
- Centripetal**, *phys.* sredotežni, do-sredni, Centripetalkraft, sredotežnost, centripetalnost.
- Centriren**, *mech.* zasrediti, srediti.
- Centrum**, središče, sred (f.), russ. sredotočje.
- Cerasin**, *chem.* cerazin.
- Cerebral-Nervensystem**, *zool.* mozgovni živec, mozgovo živčje; Cerebrospinal-Nervensystem, možgano-hrbtenično živčje.
- Ceremonial**, *hist.* obredi.
- Cerium**, *chem.* cerij.
- Certificat**, potrdnica, potrdba.

Čhabazit, *min.* habazit.
Chance, die Chancen sind ihm gut, sluti na dobro, stvari dobro kažejo; kob mu je ugodna (kob-i altfl. augurium).
Chaos, *phil.* haos; zmešanina.
Charade, *stil.* šarada.
Charakter, *phil.* značaj, znak (Erj.), karakter; v. Eigenschaft, Eigenthümlichkeit, Merkmal, Würde; Charakterfestigkeit, *phil.* značajnost; Charakteristren, *stil.* označavati, značaviti koga; das Charakteristret ihn, to ga značaji, to mu daje, določa značaj, to znani njegov značaj, to mu je glavni beleg ali znak, s tem se odlikuje; Charakteristit, *stil.* karakteristika; die Charakteristischen Merkmale, značaj; znak (Erj.); *math.* značaj oder značajka (n. p. značaj logaritmov); *min.* znakopis (froat. Σ); Charakteristisch, *phil.* znamenljiv, oznamenilen, značajan; poseben, svojstven; Charakteristischer Buchstabe, značajna črka; Charakterlosigkeit, *phil.* brezznačajnost.
Chargiren, *stil.* prenapolniti, v. Uebertreiben.
Chauvinismus, chauvinizem (izgov. šovinizem), težnja, zlasti narodna, brez ozira na um in pravico.
Cheiroplastik, rukotvorba (froat. Σ).
Chemie, *chem.* kemija, ločba, ruff. himija; analitična ali razstavna, razkrojna; sintetična ali sestavna.
Chemikalien, *pl.* kemikalije, ločbenine.
Chemiker, kemik, ločbar; chemisch, kemijski.
Chicane, zvijača (*pl.*), ruff. prižimka.
Chiffre-Schrift, *hist.* tajnopis (froat. u. bšhm. Σ) šifre.
Chiffrierte, *hist.* tajnopisni.
Chimäre, *stil.* himera, froat. tlapnja; (Uding, ruff. nebilica); zmišljenica; v. Trugbild.
Chinabäume, *bot.* kinovei; China, kina, ruff. hina; Chinasaure, *chem.* kinova kislina; Chinin, kinin, hinin.
Chirograf, *hist.* rokopis.
Chitin, *chem.* hitin.
Chlor, *chem.* klor; Chlorid, kloreč; Chlorsäure, klorova kislina; Chlorit, klorovec.
Cholalsäure, *chem.* holalska kislina.
Cholerisch, *phil.* koleričen, toplokrven.
Chor, *stil.* kor ali hor; zbor (nach dem Bšhm.).
Chorde, *math.* tetiva; Chordenmaßstab, tetivno merilo; Chordentafel, Sehnen-tafel, tetivnik (froat. Σ).
Chorographie, *ggr.* krajepis, horografija.

Chrestomathie, *gr.* krestomatija, klasje, cvetnik.
Chrie, *gr.* krija, hrija.
Chrom, *chem.* krom, hrom; Chrom-, kromov.
Chromatit, *phys.* nauk o barvah, kromatika; chromatisch, kromatičen; in der Luft, kromatičen, polnovrsten.
Chronik, *hist.* letopis, kronika; Chronik, letopisec.
Chronogramm, *stil.* letokaz (froat. Σ).
Chronologie, *hist.* doboslovje, kronologija; chronologisch, dobosloven, kronologičen, po dobi.
Chronometer, *phys.* časomer.
Chronoskop, *phys.* časokaz.
Chylus, *zool.* mlečni sok, mezga.
Chymus, *zool.* griz.
Cinnamyl, *chem.* cinamil.
Circulation, v. Kreislauf, Umlauf.
Circulus vitiosus, *phil.* (grošen kolobar).
Circummeridianhöhen (*pl.*) *astr.* opoldnevne višine.
Circumpolarstern, *astr.* obstožerna, cirkumpolarna zvezda.
Cirkel, *math.* žirfel, šestilo; f. a. Kreis.
Cissoide, *math.* Epheulinie, bršljano-vica, cisoida.
Citren, *stil.* anšihčen, navesti, navajati.
Citron(en)säure, *chem.* citronova kislina.
Civil, *hist. stat.* oivilni, gražanski (nach dem Russ. u. Froat.).
Civilisation, *hist.* civilizacija, olik, vljudba.
Civilliste, *stat.* dvorovina.
Classe, *zool. phil. etc.* razred; *stat.* stališ; Classicismus, klasicizem; Classicität, klasičnost; Classifier, klasik; classisch, klasičen; (nach dem Altfl. izješčen, izješčnost).
Classification, *phil.* razredba; classificiren, porazrediti, razrediti.
Clausel, *phil.* pristavek, pristavljeni uvet, klavzula.
Clerus, *stat.* duhovščina, duhovniki.
Clisché v. Abklatsch.
Clima, *ggr.* podnebje, klimat (ruff.); Klima-Gürtel, podnebni pas; klimatisch, podneben, klimatičen.
Climax, *stil.* stopnjevanje, postopnost.
Coaguliren, v. Gerinnen.
Coder, *hist.* zakonik; — star rokopis.
Codivisio, *phil.* sodelba, stranska razdelba.
Coefficient, *math.* koeficijent, (so-množitelj, ruff.)

Coercibile, *chem.* zgosiljiv; *coercitiv*, *phys.* uporen; *Coercitivkraft* (Magnet.), upornost (froat. *L.*).

Coexistenz, *phil.* sobivanje, sobitek; *coexistiren*, sobivati.

Conjunction, *math.* kofunkcija.

Cognaten, *hist.* rod ali rojaki po preslici.

Cohäsion, *phys.* zlepnost, zveznost, spojitost, sodržnost (böh. m.).

Celestin, *min.* celestin.

Collationiren, primerjati (prepis ali tiskanico z rokopisom).

Collectaneen, (*pl.*) *stil.* zbornik.

Collectiv, *phil.* (*adv.*) skupno; *Collectivbegriff*, skupni, zborni pojem; *Collectivlinse*, v. *Sammellinse*.

Collectivum nomen, *gr.* skupno ali zborni ime.

Collimationslinie, v. *Gesichtslinie*.

Collision, *phil.* sokob (m.), spor; kolizija; (*collidiren*, sokobiti, skobiti s čim), (kob, kobiti hat Crell noch gefant).

Colloidium, *chem.* kolodij; *Colloiden* (*pl.*), koloidi.

Colonic, *ggr. stat.* naselje, naselbina, (naselina froat. *L.*); *colonisiren*, naseliti, naseljivati; *Colonist*, naselec, doselec; *Coloniafwesen*, naselstvo.

Colonialwaare, *ggr.* zamorščina, zamorsko, kolonialno blago.

Colonne, stolpec; *colonnenweise*, stolpcema.

Colophonium, *chem.* kolofon, grška smola; *Colophonit*, *min.* kolofonit.

Coloriren, *art.* Farbe geben, živopisati, z barvami izdelati, barve ubrati, *Colorit*, živopis, kolorit, izbor barev.

Coloss, *stil.* velikan, (böh. *L.* veletvor); *colossal*, velikanski, ogromen, kolosalen, v. *Riese*.

Columnae, v. *Colonne*.

Coluren, (*pl.*) *astr.* koluri.

Combination, *phil. math.* kombinacija, sestava, sestavba (froat. *L.*); *Combinationsclasse*, razred sestavbe; *Combinationsform*, oblika sestavbe; *Combinationsgruppe*, sestavlja; *Combinationslehre*, nauk o sestavbah ali kombinacijah; *combinatorische Operation*, sestavljanje; *combiniren*, sestavlja, spajati, po kombinaciji najti, primerjaje več reči domisliti se, kombinovati; im eigenen Sinne, porazstavljati (Tuš.); *combiniren zu bestimmten Summen*, sestavlja do izvestnih vsot. (*Combination* urfprüngl., jemati po dva, jemanje dvojih, *Centernation*, jemanje trojih i. t. d.)

Combustible, *chem.* zgorljiv, gorljiv.

Comitat, *stat.* županija.

Commensurabel, *math.* soizmeren, (-rna, o), (froat. *L.* izdelfjiv); *Commensurabilität*, soizmernost, (russ. soizmerimost).

Commentar, *stil.* tolmačenje, razkladanje (kake knjige), komentar(ij).

Commercial, (in *Zuf.*), trgovinski; *Commerz*, trgovina.

Commissio, *merc.* Auftrag, nalog; *Bestellung*, naročba; *jur.* komisija.

Communication, v. *Mittheilung*; *phys. merc.* obdženje, obdževanje; *Verbindung*, zveza; *Communicationsgefäße*, obdžujoče posode, (froat. *L.* sestavljene); *Communicationsgefes*, zakon obdženja; *Communicationsmittel*, *stat.* občila, poti; *Communicationsrohr* (in der *Kunstf.*), doglasna cev (froat. *L.*); *communiciren*, občiti, obdževati; *communicirend*, obdžujoč, zvezni, spojni.

Commutator, *Physotrop*, *phys.* menjalo (Tuš.), skretač (froat. *L.*).

Compact, jedern, oklen ali jeklen, kompakten.

Comparation, *stil.* v. *Vergleich*; *Steigerung*, stopnjevanje; *math.* primerjanje; *Comparationsmethode*, način primerjanja, primerjava; *Comperativ*, *gr.* drugi stopenj, komperativ; *comperiren*, *math.* primerjati.

Compaß, *math. phys.* kompas; *Compaßbüchse*, kompas(ov)nik; *Compaßnadel*, igla kompasnica.

Compendiöſ, kratek, jedrovit, v. *Bündig*.

Compendium, *stil.* jedro; v. *Handbuch*, *Leitfaden*.

Compensation, *phys.* izravnovanje; *mech.* nadomestek (froat. *L.*), *merc.* preboj, prebijanje; *compensiren*, prebiti; *prebijati* dolg za dolg.

Competenz, pristojnost.

Compiliren, *stil.* sestaviti, spisati (sosebo iz raznih knjig).

Complanatio, *math.* komplancija, plošenje (froat. *L.*).

Complement, *astr. math.* dopolnek, dopolnilo; *complementär*, dopolnjujoč.

Completiren, *math.* dopolniti, dopolnjevati.

Complex, *phil.* v. *Inbegriff*, *Inhalt*; *Complex*, (in *Zuf.*) obsežit, (okupni froat. *L.*).

Complexion, *math.* Gruppe, skupina, (froat. *L.* okup, nach dem Böh. sojem, — sojma), kompleksija.

Complication, *phil.* komplikacija; *Complicität*, *complicirt*, v. *Verwickelung*, *Verwickelt*.

Componente, *mech.* sila sestavljaca (froat. *L.* u. *Tušk.*), posila (froat. *L.*).
Composition, *gr.* sestavljanje, zlaganje; skladba, kompozicija.
Compressibel, *phys.* stisljiv; *Compressio*, stiskovanje; *Compressionsapparat*, stiskalo (froat. *L.*); *comprimiren*, stisniti, stiskati.
Comptabilität, računarstvo; *comp-tant*, gotovina.
Concav, *phys.* jamast ali jamičast, v. a. *Hohl*.
Concentration, *chem.* zgoščevanje, zgostitev; *phil.* usredba, sosredba, koncentracija; *concentriren*, sosrediti, usrediti, srediti, zediniti v eno pikno; *sich concentriren* in etvoš, pičeti (pičim) v čem; *concentrisch*, *math.* sosreden, istosreden, enosreden, koncentričen.
Concept, *stil.* schriftlicher Entwurf, koncept, sestavek, načrt.
Conception, *stil.* eines Wortes, zamisel, (-zamislj), zamisljaj.
Conceptus, v. *Begriff*.
Concession, *stil.* dopust, pripust, pripuščaj; ustopek.
Conchoide, *math.* konhoida.
Concipiren, *stil.* verfassen, sestaviti; napisati; in der Idee, zamisliti, zamisljati kaj.
Concis, v. *Bedrängt*.
Conclusion, v. *Beschluß*, *Schluß*.
Concret, *phil.* konkreten, stvaren; — konkretnost.
Concretion, *min.* zlitina (froat. *L.*).
Concurrenzpunkt, *math.* Einigungspunkt, jedinišče (froat. *L.*).
Condensation, *mech.* zgostitev, zgoščanje; *Condensationsapparat*, gostilo; *Condensator*, gostilnik (*Tušk.*); *condensirbar*, kar se dá zgostiti, zgostljiv; *condensiren*, zgostiti, zgoščati, gostiti.
Conditio, v. *Bedingung*; *Conditionalis*, *Bedingart*, uvetni način ali naklon.
Condolenzschreiben, v. *Beileids-schreiben*.
Conferenz, *hist.* konferencija.
Confession, v. *Glaubensbe-kenntnis*.
Configuration, *ggr.* oblika, lik, konfiguracija.
Confisciren, zaseči, zasegati; *Confiscation*, zasega.
Conflict, *phil.* konflikt; nach dem froat. sokob(-a); in *Conflict* gerathen, spreti se s kom, zadeti ob — v. *Collision*, *Streit*.
Conform, primeren.
Confusion, zmetenost, zmešnjava; f. a. *Verwirrung*.

Confutiren, v. *Widerlegen*.
Conglomerat, *min.* konglomerat, (gromača froat. *L.*, sprimek *Erj.*).
Congruent, *phil. math.* kongruenten, skladen (sokladen); — prillien, soglasen; *Congruenz*, skladnost; *congruiren*, skladati ali zlagati se, vjemati se, (ruff. sovpadati).
Conisch, v. *Regelförmig*.
Conjectur, *stil.* etc. ugibanje; domisljaj.
Conjugation, *gr.* sprega; *Conjugationsmittel*, *math.* sprežni kot (froat. u. böhm. *L.*); *conjugirt*, spreženi; *conjugirte* *Are*, druga os.
Conjunction, *gr.* veznik; *astr.* sestanek ali snitje, nach dem Böhm. solsolnje.
Conjunctiv, *gr.* vezni način ali naklon; *phil.* sestaven, združilen, združljiv.
Conjunctur, okolnosti.
Conner, *stil.* zveza.
Conoid, *math.* pastožec, konoid.
Conscription, *stat.* popis.
Consecutiv, *consequens*, *phil.* etc. posledstven.
Consequent, *phil.* etc. dosleden; *Consequenz*, doslednost; das Gefolgte, posledstvo, f. a. *Folge*; *Consequens*, v. *Nachsatz*; *Consequenzmacher*, — reiter, posledičar.
Conservatorium, konservatorij, glasbeno učilišče (froat. *L.*); *conserviren*, ohraniti.
Consonantiemus, *gr.* konsonantizem; *Consonanz*, *phys.* zglasje (altfl.), (soglasje).
Constant, *phys.* etc. stalen; *Constante*, *math.* (količina) stalnica, nepremeljiva, stalna količina, (črta) stalnica.
Constatiren, poistiniti, na gotovo postaviti, konstatovati.
Constellation, *astr.* stanje zvezd, konstelacija; *Sternbild*, ozvezdje.
Constitution, *stat.* ustava; *Beschaffenheit* des Leibes, život; *Constituante*, *hist.* ustavodelni zbor; *constitutiv*, *phil.* stanovilen, bistven, soštven; *constituiren*, *sich* (von Gesellschaften), urediti se, postaviti si organe.
Construction, *phil.* eines Begriffes, delanje, tvorjenje pojma; *stil. math.* sestavljanje; (in der darstellenden Geometrie), načrt(ovanje); *construiren* einen Begriff, narediti, delati, tvoriti, zmisлити; — sestaviti, sestavlјati; načrtati.
Consument, trošilec, ali potrebovavec; *consumiren*, potrošiti, trošiti; *Consumtion*, potrošek; *Consumtions-Artikel*, potrošno blago.

- Contact**, *phys.* dotik, dotika, tik; in Contact kommen, (do)takniti se; Contact - Electricität, električna po dotiku vzbujena; Contactwirkung, *chem.* delovanje z dotikom.
- Contemplation**, *phil.* razmatranje (froat. T.), razmišljanje; contemplativ, razmatrajajoč, razmišljajoč.
- Context**, v. Zusammenhang.
- Continent**, *ggr.* celina, kopno (froat.), (tverdi ruff.); Continental-, celinski, (kopnen, froat.).
- Contingens**, v. Zufällig; Frei.
- Contingent**, *stat.* kontingent, zapadek ali dopadek.
- Continuirlich**, aus einem Stück, seloma delan, samotvori, a, o (Vuk); v. Stetig; Continuität, v. Stetigkeit.
- Contour**, Umriss, oört, očrtek; Andeutung, zaört; contouriren, očrtati, zaörtati.
- Contractilitas**, *zool.* Eigenschaft der Muskel, skrčljivost; v. Elasticität.
- Contraction**, *phil.* krčenje, stiskanje, stega (froat.) (skrčiti, krčiti, stiskati, nach dem Altfl. u. and. slav. Spr. stegniti, stezati); Abfürzung des Wortes, kratka, skratka; *chem.* zgoščanje, zgostitev; Contractionsvermögen, skrčljivost; contractirt, skrajšan, skrčen.
- Contradictio**, *phil.* v. Widerspruch.
- Contradictorisch**, *phil.* prekosloven, protirečen, (-na, -no), protisloven.
- Contraharmonisch**, *math.* protiskladen (froat. T.).
- Contraponiren**, *phil.* protistaviti; contraponirend, protistavljajoč; contraponirt, protistavljen, protistaven; Contraposition, protistava.
- Conträr**, *phil. math.* protiven (altfl. etc.); cf. Contradictorisch; conträr-entgegengesetzt, prekoslovno-protiven, (contradictio in adjecto, prekoslovje v pridatku).
- Contrarietas**, v. Widerstreit.
- Contrast**, *stil.* razlijeje, raznica, kontrast; contrastiren, razlikovati se; ne vjemati se.
- Controle**, **Controlle**, Gegenaufsicht, prihled (niht pregled), Control-, prihleden; Controleur, prihlednik, pripaznik; Controliren, prihledovati, pripaziti; Rechnungen, pregledovati (revidiren).
- Conus**, v. Kegels.
- Convenienz**, *stil.* Uebereinkunft, dogovor; Anstand, vjdnost.
- Convention**, *hist.* dogovor, pogodba; conventionell, dogovorni.
- Convergent**, convergirend, *math.* stičen, primičen; Convergenz, stičnost, primikanje, primičnost, konvergenca; convergirend, primikati se (določeni črti, ali meji), približevati se.
- Conversation**, *stil.* razgovor, pogovor; Conversationssprache, razgovarjanje, razgovorni jezik.
- Conversion**, v. Umkehrung.
- Conver**, *math. phys.* izobčen, kupčast, popčast (Vuk), (froat. T. auch bokast); conver-concav, kupčasto-jamast; bokato-jamast; Converität, izbočenost.
- Coordinaten**, (*pl.*), *math.* sorednice, koordinate; Coordinatenaxe, — ebene, os sorednic, ravna sorednica; Coordinaten-System, soredje.
- Coordination**, *phil.* sporednost: sporedba; združba; coordinirt, sporeden; sporedben; coordinirt-zusammengesetzt, gr. združeno-zložen.
- Copie**, *stil.* prepis, kopija, Nachbild, snemek, snimek; Copirbuch, prepisnik; copiren, prepisati; ein Gemälde preslikati; (ruff. sneti, snimati).
- Copula**, *gr. v. Satzband.*
- Corallen**, (*pl.*), *zool.* koralje.
- Corollarium**, *phil.* korolar, (altfl.) korolarij, sosledek (froat. T.).
- Corps**, *mil.*, voj (froat. T.).
- Correct**, *stil.* fehlerlos, nach den üb. slav. Spr. izpraven; pravilen, brezpogrešen; Correctheit, izpravnost; Correction, *phys.* poprava; Correctioncoefficient, popravni koeficient; Correctur, poprava, popravek, popravljanje.
- Correlativ**, *phil. etc.* vzajemno odnose, soodnosni, korelativen; Correlativität, vzajemna odnosnost, soodnosnost.
- Correspondirend**, *math.* priličen, f. a. Homolog; Correspondenz, nach dem Russ. prepiska koga s kom.
- Corruption**, *hist.* izkazenost, popačenost, korupcija; Bestechlichkeit, podkupnost (ruff.) podmitljivost (Erj.).
- Cosecante**, *math.* kosekanta, doščnica (froat. T.).
- Cosinus**, *math.* kosinus.
- Costüm**, kroj, noša, kostum; costümir, oblečen zgodovinski dobi primerno.
- Cotangente**, *math.* kotangenta.
- Coulissen**, (*pl.*) kulise.
- Coumarin**, *chem.* kumarin.
- Crayonzeichnung**, *art.* s kreda črtano.
- Credit**, *merc.* kredit, froat. veresija; Creditiv v. Beglaubigungsschreiben.
- Crownglas**, *phys.* vapneno steklo (froat. T.), kronsko steklo (böhm. T.).
- Cubatur**, *math.* Cubirung, kubatura, kockovanje; Cubit (in 3f.) kubičen, kockast; cubiren, kubovati, kockovati;

cubiſch, kubičen, kockast; Cubuſ, Kubuſ, kocka, kubuſ, ruſſ. kub; Cubif-wurzel, kockovni koren.

Culmination, *astr.* vrhovanje (froat. *L.*), kulminacija: Culminationſpunct, vrhoviſe; Culminationſzeit, čas vrhovanja; culminiren, vrhovati; vrhuniti se.

Cultiviren, *stat.* (den Boden) obdelovati; cultivirter Boden, froat. pitomina, f. a. Auſſilden; Cultivirung, obdelovanje.

Cultur, *ggr.* obdelovanje; f. a. Bildung, Aufklärung; bezüglich der ſocial. Umgangſformen, olika, olikanoſt; culturſähig, ſpoben za omiko; Culturgrad, stopenj ali stopinja obrazovanosti; culturhiſtoriſch, kulturno-hiſtoriſk, proſvetno-zgodovinski; Culturpflanze, pitoma raſtlina; Culturſtaat, obrazovana država; Culturträger, obrazovatelj; Culturvolk, obrazovan narod.

Cultuſ, *hiſt.* bogočaſtje, vera.

Cumarin, *chem.* kumarin.

Cupelle, v. capelle; cupelliren, kapelovati.

Currentſchrift, tekoče, navadno piſmo.

Curſivſchrift, ležeče, kurſivno piſmo.

Curve, *math.* krivulja; Curvengeſchwindigkeit, brzina ali hitroſt po krivulji.

Cyan, *chem.* cijan; Cyanid, cijanee; Cyanür, cijanovec, cijanur.

Cycloide, *mech.* cikloida, kolotočnica (froat. *L.*)

Cyflometrie, krogomerſtvo; cyflometriſch, krogomeren.

Cyfluſ, *astr.* kolo ali kolobar let; *ſtil.* Cyfluſ von Gedichten, snopič, venec; cykliſch, ciklični.

Cylinder, *mech.* valj, valjec, cilindar; Cylinderfläche, površina valja; cylindriſch, valjaſt, obel (froat.); cylindriſcher Abſchnitt, odsek valja; — Auſſchnitt, izsek valja.

Cymen, *chem.* cimen; Cymidin, cimidin; Cyminſäure, ciminova kislina.

Cyſtin, *chem.* cistin.

D.

Dafürhalten, v. Meinen.

Daguerreotypie, *phys.* dagerotipija.

Daktylioglyptik, v. Steinſchneidkunſt.

Damaſciren, (Stahl), podamaſčiti.

Damm, naſip, gat.

Dämmeru, ſvitati, mračiti se.

Dammerde, Humuſ, črnica, (črna) prſt.

Dämmerung, *astr.* Morgen-, zor, svitanje, oſvit, oſvitek; Abend-, ſomrak; Dämmerungsbogen, -kreis, ſomračni lok, -krog.

Dampf, *phys.* para, ſopar; Dampf-, paren, paroven; Dampfauſtrittſöffnung, ſapišče (froat. *L.*); Dampfſicht, kar ne prepuſča pare; Dampfcanal, parovod; Dampfkeſſel, parni kotel, parovnik (froat. *L.*); Dampfkraft, parna ſila; Dampfloch, ſopot (froat. *L.*); Dampfmaſchine, parni stroj, parulja (froat. *L.*); Dampfpeife, parno zvižgalo; Dampfſchiff, Dampfer, (ladija) parnica, (korab) parnik; Dampfſchiffahrt, paroplovſtvo; Dampfſpannung, napon ali napetost pare; Dampfwagen, parovoz (ruſſ. u. froat. *L.*).

Dankbarkeit, zahvalnoſt (Vuk); Dankopfer, *hiſt.* zahvalna žrtva; Dankgangſchreiben, zahvalnica.

Daran liegen, biti, ſtati komu do česa.

Darlegen, *ſtil.* razložiti, razlagati; f. Erklären.

Darlegen, v. Anſehen.

Darm, *zool.* črevo; Darmbein, bedrenica; Darmcanal, prohod, (froat. *L.*); Darmſyſtem, črevje.

Darre, sušilo, sušilnica.

Darſtellen, *ſtil. etc.* pred oči poſtaviti, ſtaviti, ſchriftlich, napisati, opisati, mit Worten, razložiti, durch Zeichnungen, Abbildungen, načrtati, naſlikati, vpodobiti, vpodabljati; auf der Bühne, prikazati, prikazovati, (beſſer alſ: predſtavljati); ſich darſtellen, prikazati ſo; *math.* eine Größe algebraiſch darſtellen, algebraično izraziti; *chem.* ſamo za ſe pokazati, izveſti, izvajati; darſtellende Geometrie, opisno merſtvo, nach der froat. *L.* likopiſno merſtvo; darſtellende Künſte, prikazujoče umetelnosti; Darſtellung, razložba; prikazovanje.

Darthon, *ſtil.* izkazati, dokazati.

Dafein, daſ, *phil.* bivanje, auch bitje; Kampf um's Dafein, boj za obſtanek.

Daten, (*pl.*) *hiſt. ſtat.* podatki (podatek); Datum, dan, (ruſſ. diſlo).

Dauern, *phil.* trajati, trajanje, trpež; Dauerhaftigkeit, trajnoſt, trpežnoſt.

Debet, *merc.* dolgovina (froat. *L.*).

Decantiren, *chem.* odliti, odlivati; Decantation, odlivanje, odliv, dekantacija.

Decarbonifiren, razogljiti (froat. *L.*).

Dechiffirkunſt, *hiſt.* tolmaſtvo tajnopiſa.

- Decimal**, *math.* desetinski, decimalni; Decimalbruch, desetinski vlomok ali drobec; Decimalsfuß, desetinska stopa (froat. L.); Decimalien, desetinski vlomki; Decimalpunct, desetinska pika; Decimalsstelle, desetinsko mesto.
- Decime**, *stil.* šeststična Strophe, décima.
- Decken**, *sich*, *math.* linien, Winkel, pokriti, kriti, zagrniti, zagrinjati; *merc.* die Cinnahme deckt nicht die Auslage, dohodek ne zaleže za trošek; sicherstellen, zavarovati; Deckblätter, *bot.* krovnj listi, Deckschuppen, krovne luske.
- Declamation**, *gr.* deklamacija, lepa beseditev; Declamator, deklamator, lepobesednik; declamiren, lepo besediti, govoriti, deklamovati.
- Declaration**, *phil.* Erklärung, razjasnilo; Aeußerung, izrečilo, izustilo; im Zollwesen, vpoved, deklaracija.
- Declination**, *gr.* sklanjanje, sklanjatev (Solar); *astr. phys.* uklon ali odklon (froat. u. russ.); Declinationskreis, krog uklona; Declinatorium, magnetiški, klonokaz (froat. L.), deklinometer.
- Decomponiren**, *phys. etc.* razstaviti, razdehati, raztvoriti.
- Decoration**, (*Theater*.) dekoracija; Decorationsmaler, gledišni slikar, slikar dekoracij.
- Dedication**, v. Widmung.
- Deduciren**, *phil.* izvesti, izvajati, izvoditi; f. a. Beweisen; Deduction, izvod, dedukcija; Deductions-, izvoden, deduktiven; Deducirbarkeit, izvednost.
- Defect**, (*adj.*) manjkav; (*subst.*) manjek; nedostatek; v. Fehler.
- Definiren**, *phil.* nach dem Russ. und Altfl. opredeliti, opredeljati; Definition, opredeljav, opredelba, definicija; (oznaka mehr: Kennzeichnung); definit, opredeljen; definitiv, *stil.* stalen, dokončujoč, *adv.* za trdno; daß Definitivum, dokonček.
- Deflagrator**, *phys.* deflagrator.
- Degeneriren**, v. Ausarten.
- Degradation**, *math.* einer Gleichung, znižba enačbe; znižati, zniževati, enačbo.
- Dehbar**, *min.* raztezen; cf. Hämmerbar, Streckbar; Dehnbarkeit, razteznost.
- Dehnen**, *gr.* zategniti, zatezati, zategovati; Dehnung, zatezanje.
- Decade**, *math.* desetek, dekada; Defadit, dekadika, desetna sestava; defadisch, deseteni, dekadischen.
- Dezagon**, *math.* deseterokotnik, dekaon.
- Deliquesziren**, *chem.* v. Berfließen.
- Delta**, *ggr.* delta; Deltand, medvodje, (froat. L.); Deltaförmig, deltast; Deltoid, *min.* deltoid.
- Demokratie**, *stat.* demokratija, ljudovladstvo; demokratisch, demokratski, ljudovladen.
- Demonstration**, *math. etc.* Beweisführung, dokazovanje; — javno skazovanje ali kazanje, demonstracija; demonstrativ, dokazoven; — skazovaven.
- Dendrit**, *min.* dendrit.
- Dendrometer**, *math.* deblomer, drevomter.
- Denkbar**, *phil.* kar se more (dá) pomisliti, misliti; denken, *phil.* misliti; daß Denken, misljenje; denkend, misleč, misliv (altfl.); Denker, mislenik, mislitelj; Denkfreiheit, svobodno misljenje; Denkgesetz, zakon misljenja; Denkraft, mislenost, umnost; Denkschre v. Logik.
- Denkmal**, Monument, spominek, pomenuk (froat. L.); Denkäule, stolp ali steber, spomenik; Denkschrift, *hist.* spomenica; Denkprüch, modra izreka, poslovia.
- Denominator**, v. Renner.
- Departement**, *ggr.* departement, okrožje.
- Dependent**, Dependenz, v. Abhängig, Abhängigkeit.
- Dephlegmiren**, *chem.* vlago odločiti, v. Entwässern.
- Deportation**, *hist.* deportacija.
- Depotentiiren**, *math.* odmožiti (froat. L.), f. a. Wurzel ausziehen.
- Depression**, *astr.* Tiefe des Horizonts, znižanost obzorja (froat. u. böhm. L.); Depressionswinkel, kot znižanosti.
- Derb**, *min.* gručav, jeklen; Derberg, gručava ruda.
- Derivation**, *math.* izvod; deriviren, izvesti, izvajati.
- Descendenten**, (*pl.*) *hist.* zarod, zarojenci, nizhodno koleno, sorodniki nizhodne vrste ali linije.
- Descension**, *astr.* nizhod.
- Descriptiv**, *math.* opisni, likopisni (froat. L.).
- Desinfection**, *chem.* razkužba, odkužba; desinfectiren, razkužiti, razkuževati; razkužilo.
- Desmin**, *min.* desmin.
- Desorganisirten**, razstrojiti, razstrojevati.
- Desoxidation**, *chem.* razkis, odkis; desoxydiren, razkisiti, odkisliti, razkisati, odkisati; Desoxydations-, razkisni.
- Desperation**, v. Verzweiflung.
- Despot**, *hist.* samosilnik, despot; despotisch, samosilen, despotiski; Despotismus, samosilje, despotizem.

Destilliren, *chem.* prekapati, nach dem Ruff. preganjati; Destilat, prekapina; Destillation, prekap, destilacija.

Destination, namemba; Bestimmungsort, namenišče (froat. *L.*).

Detail, *stil.* potankost, podrobnost (ruff.); detailiren, po tanko ali na tanko navesti, nasteti, razložiti; Detailplan, podrobni, potanki črtež.

Determiniren, v. Bestimmen, eine Pflanze, označiti, razpoznati.

Detonation, *chem.* pok. vnetje s pokam; detoniren, pokniti, pokati.

Deuten, *stil.* ein Wort, tolmačiti, v. Auslegen; deutlich, razločen, (-ena, -eno), jasen; Deutlichkeit, jasnost, razločnost, froat. razgovetnost.

Devaluation, *stat.* razvredba, ponižana vrednost denarja, devaluacija; devaluiren, ponižati ali pobiti vrednost denarja, razvrediti ga.

Devise, deviza, pregovor.

Devonische Formation, *geol.*, devonska tvorba.

Dextrin, *chem.* dekstrin.

DiaCOPE, *stil.* pretrg.

Diaeresis, *gr.* razstava, diereza; *cf.* Cäsus.

Diaglyphen, Diaglyphen (pl.), *art.* diaglif.

Diagnose, *zool., phil.* razpoznavna, razpoznavna (froat. *L.*), razpoznavanje (ruff.), diagnoza.

Diagonal, *math.* diagonalen, prekoten (poln.); Diagonale, diagonalna, prekotnica, dvokotnica.

Dialektische Zeichen, razznaki (froat. *L.*).

Dialekt, *stil.* narečje (ruff. etc.); Unterdialekt, razrečje.

Dialektik, *phil.* dialektika; Dialektiker, dialektik.

Diallag, *min.* dialag, spreminjavec (Zajec), libocep (froat. *L.*).

Dialog, *stil.* razgovor (altfl., ruff. etc.); dialogisch, in dialogischer Form, v razgovorih.

Dialytisch, *chem.* dialitičen; — dializa.

Diamagnetismus, *phys.* diamagnetizem.

Diamant, *min.* dijamant.

Diameter, v. Durchmesser.

Diametralentgegenesetzt, *phil.*, zgolj protiven (froat. *L.*).

Diapason, *phys.* diapazon, objem glasa.

Diaphan, *min.* prosojen, (-jna -jao), prozračen (altfl., ruff. etc.).

Diaphragma, *phys.* diafragma, zaslonka (froat. *L.*); *zool.* v. Zwerchfell.

Diastase, *chem.* diastaza.

Diastimeter, *math.* daljomer, diastimeter.

Diatherman, *phys.* toploti prehoden ali prohoden, (kar se dá pretopiti, pregreti, pregreven).

Diatom, (*adj.*), *min.* diatomen, preceppek, (-pka, -pko, froat. *L.*).

Dichotomie, razdvojsba.

Dichroismus, *min.* dvojarvenost, dihroizem; — dihroit.

Dicht, *phys. etc.* gost; von festen Körpern auch jaklen; Dichte, Dichtigkeit, gostota; Dichtigkeitsmesser, gostomer.

Dichten, *stil.* pesmi skladati, pisati; sinnen, misliti.

Dichter, *stil.* pesnik; Dichterrader, pevska žila; dar poezije; dichterisch, pesniški, poetičen; Dichtkunst, pesništvo; Dichtung, Gedicht, pesen. spev, poezija; f. a. Erdichtung; Dichtungsart, vrsta pesništva.

Didarm, *zool.* debelo črevo.

Dide, *math.* debelina.

Didhäuter, (*pl.*), *zool.* debelokožci.

Dictandoschreiben, pisati narekovan; dictiren, narekati, narekovati (v pero); Diction, zlog; Dictator, *hist.* diktator, nach der froat. *L.* vsevlad; — diktatura, vsevladstvo.

Didaktik, *stil.* didaktika, poučno pesništvo; znanost poučevanja; didaktisch, poučen. (-ena, -eno), didaktičen.

Didym, *chem.* didim.

Differential (in Ruf.) *math.* diferencijalen; das Differential, diferencijal; Differentiation, diferencijacija.

Differenz, *phil. math.* razlika, različnost ali raznost, diferencija.

Diffraction, v. Beugung.

Diffusionsfähig, *phys.* pronikav.

Digeriren, *chem.* močiti, razmočiti (froat. *L.*), zavlaževati (bšhm. *L.*); Digestion, močenje, močilo, *zool.* v. Verdauung; Digestor, brzovar.

Digression, v. Abschweifung.

Dilemma, *phil.* dilema, dvoratec (froat. *L.*), *stil.* auch škripec.

Dilettant, *stil.* dobrovoljec, diletant; Dilettantismus, dobrovoljstvo, diletantizem.

Dille, *zool.* des Schnabels, brk (froat. *L.*).

Diluvialgebilde, *geol.* potopna, diluvialna tvorba, potopni utvor, potopnina (bšhm. *L.*); Diluvium, diluvij, potopnina.

Dimension, *math.* obmer, omer, Größe dreier Dimensionen, kollöne trel obmerov; Abmessung, izmera.

Dimeter, *gr.* dvomer, dimeter; dimetrisch, *math.* dvomeren.

Dimorph, (*adj.*) *chem.* dvoлик (froat. *L.*), dimorfei; *Dimorphie*, dvoľiĽnost, dimorfija.

Diöcia, *bot.* dvodomstvo; diöeus, dvodom ali dvodomen, (dvodoma rastlina, dvodomnica).

Diophantisk, *math.* diofantiĽen, v. Unbestimmt.

Dioptr, *math.* prozir (froat. *L.*), dioptr; *Dioptr* (in *Zuf.*), prozirni; *Dioptrik*, dioptrika; dioptrisk, dioptrien.

Diorama, *phys.* diorama.

Diorit, *min.* diorit; *Diorit*, dioritov.

Diphthong, *gr.* dvoĽglasnik; *Diphthongoid*, nepravi dvoĽglasnik.

Diplom, *hist.* diplom, povelja (altfl.), v. Urfunde; *Diplomat*, diplomat; *Diplomatie*, diplomacija ali diplomatija.

Dipodie, *stil.* dvostopje (böh. und froat. *L.*).

Diprismatisk, *min.* diprizmatičen, (dvorobno cepek froat. *L.*).

Direct, *phil. math.* unmittelbar, neposrednji, neposredstven; gerade, prem (altfl., ruff. etc.), froat. *L.* upraven, directer Beweis, neposrednji dokaz; *adv.* premo, (na ravnost).

Direction, v. Richtung; *stat.* ravnateljstvo; *Director*, ravnatelj.

Disciplin, *hist.* strogi red, strahovanje, disciplina.

Discontinuirlich, *math.* presleden, (-dna, -dno), pretržen, (-žna, -žno, gebildet aus preteg), böh. *L.* protržit.

Discrepanz, raznoglasica.

Discret, *math.* presleden, (-dna, -o), razloĽen, (-bena, -bena); *phil.* pameten, razborit, i. a. bescheiden, verschiegen.

Discursive Wissenschaften, razgovorna znanstva.

Discus, v. Scheibe.

Discussion, *phil., math.* pretres, pretresanje; razprava; *discussiv*, pretresen, (-sna, -sno); *discutiven*, pretresati, razpravljati, rešotati.

Dissharmonie, *phil.* nesklad, neskladnost, razglasje.

Disjunction, *gr. phil.* razdružba, razloĽilo; *fig.* die Ausführung mehrerer Sätze ohne Verbindungspartikeln, brezveze; *disjunctiv*, razdružilen, razloĽilen, razloĽit, (froat. *L.* razstaven, razstavit); *disjunct*, razloĽen, (-bena, -o), razdružen, (-bena, -o).

Dismagnetismus, *phys.* dismagnetizem.

Disparat, *phil.* razliĽen, nepriliĽen, raznoliĽen.

Dispersion, *phys.* v. Zerstreung.

Disponiren, *Disposition*, v. Verfügung, Verfügung; *stil.* v. Anordnung.

Disputation, prepirka (froat. *L.*), disputacija.

Dissenter, *Dissident*, *stat.* inoverec.

Dissertation, razprava, pismeni pretres.

Dissociation, *chem.* razdružba.

Dissolatio, *fig.* v. Disjunction.

Dissonanz, *phys.* razglasje; nesklad.

Distanz, distancija, v. Abstand.

Disthen, *min.* disten.

Distichon, *gr.* distih.

Distinction, *Distinguiren*, v. Unterscheidung, unterscheiden.

Distributiv, (*adj.*), *phil.* razdeljiv, delen.

District, *ggr.* okrožje (kreis), okraj (Bezirk).

Ditrigon, *min.* ditrigon, dvoestrojnik (froat. *L.*).

Divergent, *divergirend*, *math.* razmiĽen, (odmiĽen), razhoden; *Divergenz*, razhod, razmiĽnost, razvod (froat. *L.*); *divergiren*, razhajati se, razmikati se.

Divers, razliĽit.

Dividend, *math.* deljenec; *Dividende*, razdelek, dividenda; *dividiren*, *math.* razdeliti, deliti; *Division*, *math.* deljenje, delitev ali delba; *phil.* Eintheilung, razdelba; *Divisionszeichen*, *Divis*, znamenje delbe; *Divisor*, *math.* delitelj, deliĽ; *Divisum*, *phil.* delivo (böh. u. froat. *L.*).

Doctrina, nauk, nauka (altfl. u. ruff. etc.); *doctrinell*, nauĽni, *Doctrinarismus*, nauĽnjaſtvo.

Document, v. Urfunde.

Dodekadit, *math.* dodekadika, (froat. *L.* dvanaestorstvo).

Dodekaeder, *math.* dodekaeder, dvanajesterec, (froat. *L.* dvanaestorac).

Dodekagon, *math.* dodekagon.

Dolde, *bot.* (umbella) kobul, ſeit, (froat. *L.* u. ruff.); *Doldenpflanzen*, kobulnice; *Doldentraube*, ſoſulja.

Dominiren, v. beherrschen.

Donner, *phys.* grom; *donnernd*, grmeĽ (nicht gromel).

Doppel: (in *Zuf.*) dvojen, (-jna, -o); *Doppelbrechung*, dvoľom (froat. *L.*); *Doppelbruch*, *math.* dvoľomek, dvoľni drobci; *Doppelconsonanten*, podvoľeni soglasniki; *doppelförmig*, dvoľik; *Doppelfrage*, dvoľno vpraſanje; *Doppelgestalten*, *min.* dvoľikovi (froat. *L.*); *Doppelintegral*, dvoľni integral; *Doppeltönigthum*, dvoľkralje (froat. *L.*); *Doppellaut*, dvoľglasnik; *Doppelpunct*, dvoľpiĽje; *Doppelreihe*, *math.* dvoľni niz, dvoľiz (froat. *L.*), dvoľna vrsta;

- Doppelsatz**, *zool.* dvošol, (böhm. *L.*) podvojna sol; **Doppelsinn**, **Doppelsinnigkeit**, dvojnje, dvoumnost, dvomislica; **doppelsinnig**, dvozmislen, dvoimen; **Doppelstern**, dvozvezdje, po dvoje zvezde; **Doppelstrich**, *phys.* beim Magnetisiren, dvojni poteg; **Doppelzeichen**, *math.* dvojno znamenje; **doppeltzünftig**, dvojezličn (altfl.); **Doppeltzünftigigkeit**, dvojezličje (russ.).
- Doppelt**, *math. etc.* dvojen, (-jna, -jno), podvojen, (-jena, -jeno, verdoppelt); **doppelte** **Brechung**, dvojni lom; oder po dvoje, v dve gubi; **doppelt** **soviel**, dvakrat toliko; **daß** **Doppelte**, dvakrat toliko, dvojnja (Yuk).
- Dornfortsatz**, *zool.* trnek (Erj.), ostriß (froat. *L.*).
- Dosenbarometer**, *phys.* aneroid.
- Doublette**, (in Biblioth.), dubleta, dvojni primerek ali ekzemplar (kake knjige).
- Drache**, *astr.* Sternbild, drakon, zmaj.
- Drahme**, *math.* dragma, (froat. *L.*) dram.
- Draht**, žica; **Drahtfabrik**, žičarnica; **drahtförmig**, žičast.
- Draituren**, nach der froat. *L.* podcevitni zemljišče.
- Drama**, *stil.* drama, glediščna igra, igrokaz (froat. *L.*); **Dramatik**, **dramatika**; **dramatisch**, **dramatičn**; **Dramaturgie**, **dramaturgija**; **Dramolet**, **igrica**, (igra) **jednodeljnica**, **dramolet**.
- Draug**, tišanje, nastik.
- Draperie**, *art.* Gewandung, ruho (ubrano, naslikano), zastorje (froat. *L.*), draperija; **drapiren**, opeti, ogrniti; z ruhom opravititi, ruho ubrati, *cf.* **Faltenwurf**.
- Drastisch**, **drastičn**, silen.
- Drehere**, *phys.* os.
- Drehbank**, **Drehfelbank**, *tech.* takarnica, tokarnica.
- Drehbar**, *mech.* vrtljiv; **Drehbewegung**, **Drehung**, vrtenje, vrtnja (froat. *L.*); **drehen**, (um die Achse) vrteti, točiti; **Drehkraft**, vrtljivost (froat. *L.*); **Drehpunkt**, vrtišče; **Drehwaage**, *phys.* magnetische, magnetična ali **Conlombova** tehtnica (vaga).
- Dreieck**, *math.* trikot, trioglenik, Körper. **Dreieck**, **trirogljec**, **trojak**; **dreieckig**, **triocken**, **trikoten**; **Dreiecksnetz**, *math.* trikotna mreža; **dreifach**, *math.* trojen, (-jna, -o), **trogbun**; **Dreifelderwirtschaft**, *stat.* tropoljstvo (froat. *L.*); **dreiflüchtig**, *min.* triplosk, (troploh froat. *L.*); **Dreifuß**, *mech.* trinožec; **dreifantig**, *min.* tritrob; **dreierfahantig**, **trojerob**; **dreiseitig**, *math.* tristran; **drei-**
- seitige** **Ecke**, **triplosk** **ogel**; **Dreitheilung**, *math.* raztrojba, razdelitev na troje.
- Dreschmaschine**, *mlatilo*, **mlatulja** (froat. *L.*).
- Driftströmung**, **Treibströmung**, *ggr.* veternl tok morski.
- Drillingöfhefate**, *min.* trojčeki.
- Dritteln**, *math.* tretjina, (altfl. auch tret f.).
- Drogen**, (*pl.*), *merc.* lekarije, blago za zdravila.
- Drollig**, *stil.* zabaven, zabavno-smešen; *s. a.* **Possiertlich**.
- Drosselader**, *zool.* žila grlenica (dovodnica).
- Druck**, *phys.* **Druck** der Luft u. dergl., tlak tladenje, tišanje; **niederer**, **majhen**, **mittlerer**, **srednji**, **höher**, **velik** tlak zraka (vzduha); *typ.* tisk, tiskanje knjige; *hist. gnet*; **Druckelasticität**, *phys.* tlačna prožnost, (froat. *L.*); **Drucker**, **tiskar**; **Druckerei**, **tiskarnica**; **Druckfehler**, **tiskarski** **pogrešek** (tiskarska pogreška); **Druckhöhe**, *phys.* višina tlaka; **Druckkosten**, **tiskarski** **troški**; **Drucklegung**, **dajanje** pod tisk; **Druckpresse**, **tiskalnica**; **Druckpumpe**, **tlacični** **smrk**; **Druckschrift**, **tiskovina** ali **tiskanica**, **knjiga**; **Druckwerk**, *mech.* tiskalo.
- Druse**, *min.* druzo, **vzrastek** (Erj.), **Drusenraum**, **geoda**; **drusig**, **bradavičast**, **vzrastko** **podoben**.
- Drüse**, *zool.* žleza; **drüsig**, **žlezovit**.
- Dual**, *gr.* dvojnja; **Dualismus**, **dualizm**, **dvojstvo**; **Dualität**, **dvojnost**.
- Ductilität**, *v.* **Dehnbarkeit**.
- Duet**, *stil.* duet, dropev.
- Dumpe**, *gr.* (Pant, Ton), (za) **molkel**, **gluh**; vom Gefühl, **top**.
- Dünen**, (*pl.*), *ggr.* sipine, grede.
- Dunkel**, *stil.* temen, mrakovit; **Dunkelheit**, **temnost**.
- Dünn**, *stil.* **Stimme**, **tenak** **glas**.
- Dünndarm**, *zool.* **tenko** **črevo**.
- Dunst**, *phis.* **hlap** **sopara**; es bildet sich **Dunst**, **hlapi** (hlapeti); *cf.* **Ausdünstung**, **Dampf**; **Dunstabzug**, **odušek** za hlap, **izpust** hlapa; **Dunstbildung**, **hlapenje**; **Dunstdruck**, **tlak** hlapa; **Dunstgehalt**, **Dunstmenge**, **hlapovina** (froat. *L.*), **količina** hlapa; **Dunstkreis**, *v.* **Atmosphäre**; **Höf**.
- Duodecimal-Eintheilung**, *math.* **dvanajseterna** (dvanajsetična) **razdelba**.
- Duodez**, **Duodezformat**, *typ.* **dvanajseterka**.
- Duplicator**, *phys.* **duplikator**.
- Durativa verba**, *gr.* **glagoli** **trajnega**, **nedovrsenega** **djanja**.
- Durchblättert**, *zool.* **listnat**.
- Durchbruch**, *ggr.* **eines** **Stusses** **durch**

- Gebirg, prodor ali predor (russ. preriv, froat. provala).
- Durchdringen**, *phys. stil.* predreti, prešiniti, nach den übr. slavischen Mundarten, pronikniti, pronikati, (= prenikniti, prenikati), zum Herzen nicht durchdringen, ne predreti, seči k sren, do sroa; durchdringender Verstand, bistor, oster um, bistroumje, pronikav (böhm., russ.) = prenikav, prenikujoč razum.
- Durchfluß**, Canal, *ggr.* prekop, pretok.
- Durchfuhr**, *stat.* prevoz; Durchfuhrhandel, prevozna trgovina; Durchfuhrzoll, prevoznina; durchführen, *stil.* ein Bild etc. izvesti, izvajati, izdelati, izobraziti; Durchführung, izvedenje, izvaja(nje).
- Durchgang**, *math., astr.* prehod, prelaz, (prolaz); der Ort des Durchganges, prehodišče; *stat. v.* Durchfuhr; durchgängig, *phil.* obden. nach der froat. *L.* zgoljen, (-ljna, -ljno), povsemen.
- Durchgeistigen**, oduhoviti, oduhovljavati.
- Durchkreuzen**, sich, *phil. phys.* križati se; Durchkreuzung der Vorstellungserien, križanje; Interferenz der Wellen, križanje; Durchkreuzungs-Zwilling, *min.* proraeslica (froat. *L.*).
- Durchlassen**, *phys. etc.* prepustiti, prepuščati, (eig. propustiti, propuščati).
- Durchmesser**, *math. etc.* premer (eig. promer), russ. popročnik; im Durchmesser, poprek.
- Durchscheinend**, *min.* prosojen, (-jna, -jno), nach dem Altfl. etc. prozračen.
- Durchschleifen**, *typ.* razpreti, razmakniti pismena; razprte erke (Durchschuß).
- Durchschlag**, Durchstoß, *tech.* probojec, probadač (froat. *L.*).

- Durchschneiden**, *math.* presekat, sekati, presekovati; sich durchschneiden, sekati se.
- Durchschnitt**, *mech.* presek, prerez; *math. v.* Durchmesser; arithmetisches Mittel, srednje število; sredik (froat. *L.*); im Durchschnitt, poprek, froat. odsekom; russ. srednjim čislom = posrednjem številu; durchschnittlich, poprečen, povprečen, srednji, *adv.* povprečno, poprek; Durchschnittslinie, (črta) presečnica, *cf.* Secante; Durchschnittspreis, srednja cena; Durchschnittspunct, križališče, presečišče; Durchschnittszahl, srednje, poprečno število.
- Durchsehen**, pregledati, razvideti (Vuk); Durchsicht, pregled, presmoter (russ.); durchsichtig, *min.* prozoren (Erj.), proziren (froat. *L.*); Durchsichtigkeit, prozornost.
- Durchsehen**, zweier Erzgänge, provladiti se (froat. *L.*).
- Durchsich**, prerov, prekop, (eig. prokop).
- Durchstudiren**, proučiti ali preučiti kaj.
- Durchwärmig**, v. Diatherman.
- Düster**, *stil.* somoren, (-rna, -o, Vuk).
- Dyadik**, *math.* diadika
- Dynamide**, *mech.* dinamida.
- Dynamit**, *phys.* dynamika, siloslovje; dynamisch, *phis.* dinamičen, silokazen; dynamische Messung, dinamično merjenje.
- Dynamometer**, *phis.* silomer.
- Dynastie**, *hist.* vladajoča rodovina, dinastija.
- Dyslysin**, *chem.* dislizin.
- Dyptom**, (*adj.*), *min.* težko ali trdo cepak, distomen.

E.

- Ebbe**, *ggr.* oseka, (russ. otliv = odliv); Ebbe und Fluth, oseka in plima; Ebbestrom, osečni tok.
- Eben**, *mech. math. etc.* (planus) paven, *cf.* Flach; ebene geradlinige Figur, raven premočrten lik, (raven lik premih črt); ebene Geometrie, ravnomerstvo (froat. *L.*), merstvo v ravnini (Tuš.); ebene Fläche, ravna ploskev, ravnic; *cf.* Gerade Linie; eben so viel, istoto liko; Ebenbild, *stil.* podoba, podobje, prilika; der Mensch ist das

- Ebenbild Gottes, človek je božja podoba, stvarjen po božjem obličju; Ebene, die, Ebenheit, ravnost; (planum), ravan (*gen.* ravni), ravnina; ebene Fläche, ravnica; die Gerade durchschneidet die Ebene; prema seka ravnico, ide prek ravnice; schiefe Ebene, geneigte Fläche, položita ravnina ali ploskev, položina, naklonjena ploskev; Ebenmaß, v. Symmetrie.
- Ecbasis**, *stil.* zastopje (böhm. u. froat. *L.*).

Eho, *phys. stil.* jaka, oglas.
Eht, *stil.* pristen, (-stna, -o), oder prisen (altst.), pravoten, pravi; echter Bruch, pravi lomok; Echtheit, pristinost, prinstota, pravotnost, pravost.
Ede, *math. min. etc. ogel; diff.* kot (Winkel); rogelj; Edeogel, *min. os ogla* (oglena); edig, oglat, oglast; Edepunct, in der prakt. Geom., oglišče (troat. T.); Edežabu *zool.* ocnjak; f. a. Hauer.
Edel, *stil.* plemenit; edle Metalle, drage, dragocene kovine; edelstein, edelgestein, plemenitihi misli. blagomislec; Edelfrucht, plemenito ovođe; edelmützig, plemenit, blagosrden; Edelmutz, Edelstinn, plemenitost, blagodusje; Edelstein, drag kamen, *coll.* drago kamenje.
Educt, *chem* izvodek, edukt.
Effect, učinek, efekt. v. Erfolg; effectuiren, v. Vollziehen; Effecten, v. Werthpapiere.
Efferveſcenz, *chem.* vzkip, vrenje, kipeње.
Effloreſcenz, *min.* opoh (troat. T.); effloreſciren, oprhniti se, izvetati.
Egalisator, *mech.* enačilo ali jednalo (troat. T.).
Egeria, *astr.* ein Planet, Egerija.
Egoiſmus, *phil.* samoživstvo, samopašnost; Egoiſt, samoživec; egoiſtiſch, samoživ, samopašen.
Ehre, *stil.* čest ali čast; perſonliche Ehre, poštenje; ein Mann von Ehre, pošten, čestit mož; das gereicht ihm zur Ehre, to mu je v čast, s tem si je opoſtenil ime; ehrbar, čestit; ehrbegierig, čestizeljien; Ehrenbezeugung, počast ali počest (altst., Vuk); ehrerbietig, spoſtljiv, priklonit (troat. T.); Ehrfurcht, globoko spoſtovanje; Ehrgefühl, čustvo poštenja ali za poštenje; Ehrgeiz, čestilakomnost; ehrlich, pošten; Ehrliche, čestilubje; Ehrſucht, pohlepa, hlepenje po česti; ehrwürdig, čestitljiv.
Eidechſen, *zool.* kuščarice.
Eidgenoſſenſchaft, *stat.* državna zveza.
Eierſtoß, *zool.* jajnik, jajčnik.
Eifer, gorečnost (auch ruff.), nach dem Altst. u. Ruff. revnost; Eiferſucht, ljubosumnost.
Eigen, svoj, lasten; Eigendünkel, visoka miſel o sebi, domišljivost; Eigenhändig, *stil.* svojeroden; *adv.* s svojo roko, svojerodno; Eigenheit, *phil.* posebnost, svojstvenost, lastovitost; Eigenliebe, samoljubje; Eigenlob, samo-svoja hvala, samohvalstvo (ruff.); Eigennutz, *phil.* svoja korist, samopridnost; Eigenschaft, *phil. etc.* svojstvo, lastnost, f. a. Beſchaffenheit; Eigensinn, *phil. etc.* svojeglavnost, trmo-

glavje; eigenſinnig, svojeglaven, svojevoljen; Eigenthum, svojina, last, lastnina, (im Altst. bedeutet vlast nur Gewalt, Herrschaft, vergl. über das latein. dominium); eigenthümlich, poseben, lastovit; Eigenthümlichkeit, *phil.* posebnost, posebina; eigentlich, lastit; der eigentliche Ursprung, pravi postanek; Eigenvolle, *phil.* svoja volja, samovolja, svojevoljstvo (altst.); eigenwillig, svojevoljen; samovoljen; eignen, sich, *stil.* biti za kaj, priležen, sposoben biti; Eignung, sposobnost; Eignung beſitzen, (sposoben biti za kaj).

Eingaddiren, *math.* všteti, prišteti.
Eingarig, *mech.* (3. B. Hebel), enoramen, troat. T. jednokrak.

Eingüſſern, *chem.* spepeliti, upepeliti.
Eingarig, *min.* enoos, jednoos, (-a, -o).
Einbiegen, *mech.* vpogniti, vpogibati, podviti; Einbiegung, Einbug, vpogib, pregib.

Einbilden, sich, *phil.* (Vorstellungen verändernd reproduciren), vobraziti, vobražati si (ruff., troat. T.); auch im Altst. kommt diese Bildung vor, vobraziti, vobražati, vobraževati, formare, vobrazenje, figura); *stil.* domišljati si; Einbildung, (imagination), vobrazevanje, vobrazba, das Eingebildete, vobrazek; Einbildungskraft, troat. T. vobraznost, (ruff. vobrazenje, böhm. T. obrazotvornost, obraznost); f. a. Eigendünkel.

Einbruchſtation, *stat.* vhajališče, vlašišče, vhodna postaja.

Eindentig, *math.* v. Einförmig.
Eindicken, *chem.* zgostiti, zgoščavati.
Eindruck, *phil. etc.* nach der böhm. u. troat. T. dvojem, (-dvojma, nicht dwojema); es hat auf ihn einen Eindruck gemacht, dojmilo ga se je, (dojmiti, dojem voraussetzend, kommt auch bei Vuk in der Bedeutung: erwähnen vor, = do-takniti se); v sree mu je séglo; nach dem Deutschen vtisk, (die Serben schreiben: upečatak = upečatek, nach dem Ruff. vpečaténije); Berührung, dotik; *min.* vtisk.

Einerlei, *math. etc.* enak; isti (identisch); Einerlichkeit, enakost, istost.

Einfach, *math. phil. etc.* nicht zusammengeſetzt, enovit, jednovit (troat. T.); einfaches Mineral, enoterna, enovita rudnina; primitiv, prvoten, prost; der Zahl nach, (singularis), edin; einfache Zahl, ednina, jednina; nicht geziert, prost, lauter, gol, sam; Einfachheit, enovitost, prostota; einfachwirkend, *mech.* enovito delajoč.

Einfall, *phil.* ein plötzl. Gedanke, domisla, domišljaj, brzorečica; geist-

- reiche Einfälle, *anhovite domislée*, f. a. *Wig*; *phys.* Einfalt der Lichtstrahlen, vpad, (kroat. u. böhm. *z. dopad*); Einfallsstoch, vpadna navničnica; Einfalls-punct, padišće (kroat. *z.*); Einfalls-winkel, vpadni kot; einfallen, *phys.* vpasti, vpadati; einfallender Strahl, Einfallsstrahl, vpadni trak.
- Einfalt**, *phil.* priproščina; einfältig, priprost oder preprost, f. a. *Be-schränkt*.
- Einflößen**, vdahniti, vdihati.
- Einfluß**, *phil.* etc. *Influxus*, *Influenz*, vpliv (pošn., jedoch in den süßlav. Litteraturen nicht unbekannt); Einfluß haben, nehmen auf etwas, vpliv imeti na kaj; v. Einwirken, *ggr.* eines Flußes, vtok, izliv reke v —, ustje (Mündung); einflußreich, veljaven, kdor mnogo more.
- Einförmig**, *phil. stil.* enoličen; eierlei, enoteren; Einförmigkeit, enolič-nost, enoternost; nach dem Russ. eno-obrazje.
- Einfuhr**, *stat.* vvoz; Einfuhrhandel, vvozna trgovina; Einfuhrzoll, vvoznina; einführen, *math.* vvesti, vvažati (n. pr. količino *x* v enačbo); *stat.* Baaren, vvažati blago.
- Eingang**, *stil.* (exordium). pristop; vvod (Einkleitung); f. a. Einfuhr.
- Eingeben**, *phil.* inspiriren, nadahniti, nadhati, vdahniti, vdihati; Eingebung, vdih, nadahnenje.
- Eingeborne**, (*pl.*) *ggr.* domači (Ludje), rojaki, russ. tuzemci (Zuländer).
- Eingeschrieben**, *math.* vpisan; dem Kreise eingeschrieben, krogu vpisan, vkrožen (kroat. *z.*).
- Eingeprengtes**, *min.* drobiž (kroat. *z.*), drobir.
- Eingewachsen**, *min.* vrasel, vrastel.
- Eingeweide**, *zool.* drob, otroba; Eingeweidewürmer, gliste.
- Eingliederig**, *math.* enoölen, (-na, -no); eingliederiger Ausdruck, enoöleneo ali enoölenik.
- Eingreifen**, *fig.* segati v, posegati v ali na kaj; Eingriff, *stil.* in fremde Rechte, poseg na drugih ljudi pravice; Eingriffe thun, posegati na —; diese Eigenschaft habend, posegljiv.
- Einhäusig**, *bot.* (monoicus), enodom, jednodom.
- Einheit**, *stil.* etc. jednost, enota; Maß-einheit, jednica; Einer (Ziffer), odinka, die Einer, edinke; die Eigenschaft des Einzigseins, -edinost; Einheitsform, *gr.* ednina.
- Einheitig**, *phil.* enoglasen, soglasen; einmüthig, enodušen, enomislen; Ein-
- helligkeit, enoglasnost, enoglasje, eno-dušje, enomislenost.
- Einhufer**, (*pl.*) *zool.* kopitarji, kopitnjaci (kroat. *z.*).
- Einigkeit**, edinost, zloga.
- Einseitig**, *min.* enorob, (kroat. *z.* jed-nobrid), v. a. *Gleichseitig*.
- Einflammern**, *gr.* oklentiti, djati med oklepaja.
- Einkommen**, *stat.* dohodek; Einkom-mensteuer, dohodarina
- Einklößen**, *merc.* den Coupon, izkupiti.
- Einkleitung**, *stil.* vvod, v. Eingang.
- Einmaleins**, *math.* množbenica, en-krat eden.
- Einmüthig**, *mont.* enoročen, (-čna, -o).
- Einmündung**, *ggr.* v. Einfluß.
- Einmüthig**, v. *Einheitig*.
- Einnahme**, prejemek, v. Einkom-men.
- Einnamig**, *math.* etc. enoimen, (-a, -o). nach der böhm. *z.* jednorodn.
- Einnehmend**, priljahljiv, osvojljiv, predobljiv (Erj.).
- Einordnung**, *gr.* vvrstitev.
- Einquellen**, *tech.* namočiti (kroat. *z.*).
- Einräumen**, *stil.* pripustiti, pripušćati (kaj, da je takó).
- Einreiben**, *stil.* vvrstiti.
- Einrichten**, *math.* einen Bruch, urav-nati, uravnavati; Einrichtung, *stat.* na-prava, uredba.
- Einsattelung**, *ggr.* predsed, sedlo.
- Einsatz**, *math.* vloček.
- Einsaugen**, *phys.* vpiti, vpijati, vsrkati.
- Einschachteln**, *stil.* vklopiti (kroat. *z.*).
- Einschalten**, *stil.* vdjati, vderati, vlo-žiti, f. a. *Interpoliren*.
- Einschärfen**, zapretiti (altstl.).
- Einschätzigte Bewohner**, *ggr.* eno-senšentli.
- Einschließen**, *hist.* eine Stadt, obsto-piti; *math.* einen Winkel, oklepati, za-pirati kot; einschließlich, ob enem s ihm, s ihm vrod, vštevno.
- Einschnitt**, *math.* zasek, zarez, vsek (kroat. *z.*); in der Metrif, v. *Cäsur*; *ggr.* Einschnitt des Meeres in das Land, zajedna.
- Einschränken**, *phil.* omežiti, mejiti; utesniti, stesniti; einschränkend, restrictiv, utesnjujoč, krateč.
- Einschreiben**, *math.* eine Figur in die andere, vpisati lik v lik.
- Einseitigkeit**, enostranost.
- Einsenkung**, vsedlina.
- Einsicht**, razumnost; einwärtsvoll, raz-umen, pameten.
- Einsilbig**, *gr.* enozložen; Einsilbigkeit, enozložnost.
- Einspeicheln**, *zool.* osliniti.

Einspielen (von der Wage), povrniti se v stan enskotežja.

Einspringender Winkel, *math.* vpahnjen kot (Tuš), vtaknen (froat. L.).

Einstimmig, *phil. etc.* enoglasen, soglasen; einstimmige Größen (quanta congrua), soglasne količine; (vom positiven Urtheil, consonans), skladen.

Einsweilig, v. Interimistisch.

Eintheilen, *math.* razdeliti, podeliti, deliti; einheitige Größe, v. Monom; Eintheilung, razdelba, delitev; Eintheilungsglieder, deli; Eintheilungsgrund, delilo, razlog razdelbi; cf. Classification.

Eintönig, enozvočen, *fig.* v. Einförmig; Eintönigkeit, enozvožje, v. Einförmigkeit.

Eintragen, vnesti, vnašati, *math.* eine Gerade in einen Kreis, vnesti premo v krog; — in ein Buch, vpisati; Eintragung, vnos.

Eintritt, *mech.* vhod, vstop; *astr.* v. Immersion; Eintrittspunct, vhodišče, vlazišče.

Einverleiben, *hist.* vdružiti, vteloviti, nach dem Atfl. priediniti.

Einwandern, *stat. hist.* priseliti se; doseliti se; Einwanderer, doselec; Einwanderung, doselba.

Einweben, *sich, tech.* vtkati se.

Einwenden, einwerfen, *stil.* vgovoriti, vgovarjati, proti demu odgovoriti; Einwendung, Einwurf, vgovor; die Einwürfe widerlegen, pobijati, izpodbijati vgovore.

Einwirken, *phil.* delovati na, moč imeti na kaj; Einwirkung, delovanje na —.

Einwohner, v. Bevölkerung.

Einzahl, *gr.* ednina.

Einzeln, *phil.* po eden, posamič; singular (von Urtheilen), jedinit (Vuk); sodba o poednini; *adj.* posamezen, poedin; ein Einzelnr, poedinec, posameznik; Einzelheit, poedinost, — podrobnost; Einzelwesen, v. Individuum.

Eisbaueu, Eisbock, Eisbrecher, Sporn, (an Brüden), ledorez, ledolom, bik (russ.).

Eiscalorimeter, *phys.* ledovni toplomer.

Eisen, *min. chem.* železo; Eisenblau, plavi železovec; Eisenerz, železovec, Eisen-Industrie, železarska obrtnost; eisenstäufig, železnat; Eisenwaare, železnina; Eisenbahn, *stat.* železnica (cesta); Eisenbahnlinie, železnocestna proga; Eisenbahnnetz, železnocestno omrežje; Eisenbahnstation, železnocestna postaja; Eisenbahnzug, vlak.

Eisfabrik, Eiswerk, ledarnica; Eisfeld, *gr.* ledeno polje; Eisgang, kadar led gro, gnani led; Eismaschine, *tech.* ledilo (froat. L.); Eismeer, *gr.* ledeno morje; Eisperiode, ledena doba; Eis-punct, v. Gefrierpunct; Eispath, ledovec (froat. L.).

Eitelkeit, ničemurnost.

Eiweißstoff, *chem.* beljakovina.

Ekel, *der, stil.* gnjus; ekelhaft, gnušen, grusten; eckeln, gnjusiti se.

Eklecticismus, *phil.* eklecticismem.

Ellipse, *astr.* v. Finsterniß.

Elliptisch, *astr.* ekliptika.

Ellogit, *min.* eklogit.

Ekstase, *phil.* zanos (froat. L.), cf. Begeisterung.

Elasticität, *phys.* prožnost, elastičnost; der Luft, razpenjavost; Elasticitätsgrenze, meja prožnosti; Elasticitätsgröße, količina ali stopinja prožnosti; elastisch, prožen, (-žna, -žno), elastičen; elastische Linie, črta prožnosti; elastisch flüssig, vzdrušen (froat. L.), plinast.

Elbogen, *zool.* laket; Elbogenbein, podlahtnica.

Elegant, *stil.* gosposk, gosposko-ličen, zal, eleganten; Eleganz, gosposka ličnost, elegantnost, vkusnost.

Elegie, *stil.* elegija, žalostinka (froat. L.); elegisch, elegiden, milotožen, (-žna, -žno).

Electricität, *phys.* als Materie, elektrika, (froat. munjina = molnjina, gleichsam bliskovina, von munja = molnja (Bliz)); als Eigenschaft, elektrischen; positive, positivna, negative, negativna; (Berührungs-Electricität, elektrika vzbujena z dotikanjem, Reibungs-Elect., elektrika vzbujena z drgnjenjem, Thermoelektrika vzbujena s toploto; Electricitätsleiter, prevodnik elektrike; Electricitäts-sammeler, kupilo elektrike (froat. L.); elektrisch, elektriden; elektrischen, naelektrizovati, elektrizovati; Elektrifirmaschine, elektriden kolovrat; Electrochemie, elektrokemija; Electrode, elektroda; Electrodynamik, elektrodinamika; Electrolyse, elektroliza, elektriden loda, razločba; Electromagnetismus, elektromagnetizem; Electromotor, elektrobudnik, molnjobud; Electrophon, felektrofonos; Electroscop, elektroskop, (molnjobud froat. L.); Electrostatik, elektrostatika.

Element, *chem.* Urstoff, prvina; Lebensstoff, živelj, element; galvanisches Element, galvanični člen; *gr.* Anfangsgründe, početki; *math.* člen, prvek, (-prvka) pri kombinacijah; Elementar-, početni, elementaren; Elementar-begriff, osnovni pojem; Elementarbuch, počet-

nica; Elementargeometrie, početna geometrija; Elementarlehre, početni nauk.

Elementar, *stil.* popis, kazalo.

Element, beda; d. bešreicu, obrezbediti koga; elend, beden.

Elevation, *phys.* privzdig, *astr.* v. Šöhe; Elevationswinkel, privzdizni kot.

Elimination, *math.* eliminacija, nač. Tuš. iztrebljevanje.

Elision, *gr.* izpah, elizija.

Ellipse, *gr.* izpust; *math.* pakrog, elipsa; ellipsenähnlich, pakročast; Ellipsoid, elipsoid; elliptisch, *gr.* manjkav, izpusten, (-stna, o), *math.* eliptičen, pakročen, (-žna, o).

Elm, St. Elmfeuer, *ggr.* Elijev ogenj, ogenj sv. Elma.

Elocution, *stil.* izgovarjanje.

Logium, v. Lobrede.

Longation, *phys.* deš Pendelš, v. Ausschlag.

Louquenz, v. Beredsamkeit.

Emanation, *phys.* emanacija.

Emancipation, *stil.* osamosvojiti se; osamosvajati se; Emancipation, osamosvojba.

Emblem, v. Symbol.

Embryo, *zool.* spočetek, zarodek; *bot.* v. Keim.

Emerſion, *astr.* Austritt; izstop (iz senca).

Emigrant, Emigration, v. Auswanderern.

Eminent, *stil.* izvrsten, odličen, (-žna, -žno); Eminenz, izvrščina (Vuk).

Emiſſar, *hist.* pošljik (froat. L.); Emiſſion, *phys.* f. Ausstrahlen.

Empirema, *phil.* empirema, (izreka po izkustvu, izkusnica).

Empfänglich, *phil.* prejemljiv, primen (altſl.), froat. L. primljiv, dozeten (Erj); Empfänglichkeit, prejemljivost, receptivnost, priimnost.

Empfindbar, *phil.* (sensibilis), občuten, (-tna, -o), očutea, (-tna, -o).

Empfindetel, *stil.* preobčutljivost.

Empfinden, *phil.* (sentire), občutiti, očutiti, čutiti, (altſl. očutiti und oštutiti, oštastati, oštastenje, (ruſſ.) občutit, občučat, občučenie), *cfr.* Gefühl; empfindlich, občutljiv, empfindsam, prečutljiv; Empfindung, (sensation), občut, očut, daš Empfinden, občutenje, daš Empfindene, občutek; Empfindungslosigkeit, neobčutljivost; Empfindungsnerben, občutni živoi, čutniki, (žile čutnice); Empfindungswort, v. Interjection.

Empfah, emphatisch, *stil.* v. Nachdruck, Nachdrücklich.

Empirie, *phil.* izkustvo, empirija; empirisch, izkustven, empiričen; Empirismus, empirizem.

Emporium, v. Handelsplatz.

Emporſchwingen, *ſich.* popeti se na —.

Emulſion, *chem.* izmolza, emulzija.

Enclave, *ggr.* osredok, oključek (froat. L.).

Encomium, v. Lobrede.

Encyclopädie, *stil.* enciklopedija.

Ende, *stil.* etc. konec, zvršetek; v. Zweck, *math.* (extremum), kraj; Endergebnis, v. Resultat; Endfläche, *min.* krajna ploskov; Endgeschwindigkeit, končna brzina; Endglieb, *math.* einer Reihe, krajni člen; endigen, womit, končati, končevati (se) s čim; Endklang, Ausklang, *sten.* doglasek (froat. L.); endlich, *math.* končen, f. a. Begrenzt; *min.* endliche Gestalten, dokončani likovi; Endlichkeit, končnost; omejenost ali končljivost; Endpunkt, *ggr.* kraj, *math.* krajna pika, krajišče; Endresultirende, najposlednjica (froat. L.); Endung, *gr.* končnica, v. Casus.

Endosmometer, *chem.* vpojomer (froat. L.), endosmometer; Endosmoſe, vpoj, endosmoza.

Energie, *stil.* krepost, energija; energetisch, krepak, krepkovoljen, trd, f. a. Nachdruck.

Eng, *enqe, gr. phil.* 3. B. die Definition, ozek, tesen; zu eng, preozek; im engeren Sinne, v. öjtem zmislu.

Engpaß, *ggr.* v. Paß.

Enſtaſtil, *art.* enkaſtika.

Enneagon, *math.* enéagon, (deveterokotnik, froat. L.).

Enorm, *stil.* ogromen, neizmeren.

Enſ, v. Wefen.

Ensemble, *stil.* skupnost, celota.

Entarten, v. Ausarten, *mor.* izprediti se.

Entbieten, *stil.* poročiti komu, zadržati entbieten, odporočiti (Vuk).

Entdecken, *hist.* etc. najti, nahajati (altſl. obresti, obretem, ruſſ. odkrit); nach Amerika's Entdeckung, odkar je Amerika najdena, po najdenju Amerike.

Entfaltung, *stil.* razvoj.

Entfernung, *ggr., math.* daljina, daljva, f. a. Abstand; das Entfernen, oddaljevanje; entfernt, oddaljen; raddalek.

Entſlammen, *stil.* užgati, razžgati, razžigati, razvneti, razplameniti (razplamtiti, Vuk).

Entſremden, odtujiti, odtujevati, razprijatljiti.

Entgegengeſetzt, *phil.* (oppositus), nasproten; *math.* nasproten.

Entgegen, odgovoriti; Entgegnung, odgovor.

Entgegnungſchluß, *phil.* sklep nasprotnosti.

Enthalten, *phil., math. etc.* v sebi imeti, hraniti; enthalten sein, biti v čem; sich enthalten, vzdržati, vzdrževati se (altfl., russ.); enthaltfam, vzdržljiv (altfl.).

Enthusiasmus, *enthusiasmiren*, v. Begeisterung, begeistern.

Enthymem, *phil.* zamolček, entimema.

Entität, stvarnost.

Entlohlen, *tech.* razogljiti (froat. L.).

Entkräftend, *stil.* slabeč, pobijajoč.

Entladen, *phys.* v. Ausladen, (froat. L. omaknuti).

Entleerung, *zool.* otreba, iztreba.

Entlehen, *stil.* pozajmiti, vzeti, pozajeti kaj iz česa; *math.* bei der Subtraction, vzajmiti, posoditi; entlehnte Wörter, tujke (besede), pozajmljenke.

Entmagnetisiren, *phys.* razmagnetiti.

Entnehmen, *stil.* povzeti, pozajeti iz; v. Entlehen; ersehen, uvideti, razumeti kaj iz česa.

Entoptisch, *phys.* entoptičen.

Entrüstung, nach dem Ausfl. u. Russ. (največje) neugodje, negodovanje; entrüstet sein, vznegodovati, negodovati na kaj, vzgroziti se nad čim; (srdba, nevoja), srdita graja ali obsodba.

Entsäuren, *chem.* razkisliti (russ.), razkisiti (Erj.)

Entscheiden, *phil. etc.* odločiti, odločevati, razločiti, razločevati, rešiti (erledigen); den Kampf entscheiden, boj razločiti (nar. pes.). entscheidend, odločen, (-ena, -eno), razločiven; (odločni glas); Entscheidung, razloka; entschieden, odrešit, trden; Entscheidungheit, odrešitost.

Entschleimen, *chem.* razsluziti.

Entschließen, sich, *phil.* odločiti, odločevati se; Entschließung, Entschluß, odloka; s. a. Absicht; entschlossen, odločit, Entschlossenheit, odločnost, odločtost.

Entschweifen, *chem.* razžepiliti.

Entsehen, sich, osupniti, ostrmeti, uprepastiti se; vzgroziti se nad čim; das Entsehen, osup, prepast, russ. u. altfl. užas.

Entsprechen, *stil.* prileči, privilegati se čemu, ustrezati; entsprechend sein, primeren, priličen biti.

Entstehen, das, z. B. das Entstehen der Wesen, postanek; (kakó postajejo).

Entstellen, *stil.* nagrditi, onespodobiti, oneznaniti (häßlich machen), (russ. obezobraziti); verkehrt darstellen, izpačiti, izopačiti, izprevrniti, izprevrnati.

Entsumpfung, v. Trockenlegung.

Enttäuschen, *stil.* enttäubern, nach dem Russ. razočarati koga; die Täu-

schung benehmen, etwa razmaniti, odmaniti.

Entvölkern, *hist.* ein Land, opustošiti, durch Auswanderung, razseliti; entvölfert, brezljuden.

Entwässern, v. Trockenlegen.

Entweichen, *phys.* von Gasen, odhlapeti, hlapeti.

Entwerfen, *stil.* z. B. einen Plan, načrtati črtež; in der Idee, zamisliti, osnovati; Entwurf, načrt, v. Conception.

Entwerthen, *merc.* razvrediti, razceniti (froat. L.); es ist entwerthet, nima vrednosti, cene.

Entwickeln, *phil. etc.* razviti, razvijati kaj, se, razsnovati; gedeihen, uspevati, napredovati; sich der Reise nähern, dozrevati, dospjevati; Entwicklung, razvoj, razvitek; napredek; vom Drama, kako se razmota, razplete, razreši; Entwicklungsbemögen, razvojitost.

Entwinden, (Turnf.), izvijanje.

Entzücken, *phil.* zamakniti, entzückt, zamaknjen; Entzückung, zamaknjenost, zanos, (froat. L. uzhit = vzhit nach dem Russ. und Altfl.).

Entzündung, als Krankheit, vnetica.

Enumeration, v. Aufzählung.

Enunciatio, v. Satz.

Epakten, (*pl.*) epakto.

EpheMER, *stil.* kratkodoben, kratkovečen; nestanovit; EpheMERiden, *astr.* efemeride.

Epitherem, *phil.* epitherema.

Epicykloide, *mech.* epicikloida.

Epigramm, *stil.* epigram, (pesem) napisnica.

Epigraph, *stil.* napis, epigraf; Epigraphit, epigrafika, napisoznanstvo.

Epik, *stil.* epika, epično, junaško pesništvo; episches Gedicht, Epos, Epos, junaška pesem, epos.

Epilog, *stil.* sklep, froat. L. zaglavek.

Episode, *stil.* zastranica, epizoda, v. Abschweifung.

Epistel, *stil.* poslanica.

Epitaphium, *stil.* nagrobica.

Epitheton, *gr.* pridevek, epitet.

Epoche, *hist.* epoha, razdobje; Periode, doba; epochemachend, preslaven, kar se šteje ali beleži kot epoha.

Erbarmen, smiljenje, milovanje, pomilovanje.

Erbauen, vzzidati sezidati; erbaulich, *stil.* poučen, (-ena, -eno).

Erbfolge, *hist.* dedno nasledje ali nasledstvo; Erbfolgekrieg, vojska o nasledji.

Erbium, *chem.* erbij.

Erbliden, *phil.* zagledati, ugledati,

uzreti, froat. smotriti, zamotriti, uočiti (Vuk).

Erbmonarchie, *hist.* dedna monarhija.

Erbsenkstein, *min.* grahovec.

Erdabrtijung, Erdabrtigung, *ggr.* vsad, vdor, (nach der froat. *L.* otisel (otisli), odselina).

Erd, *ggr.* zemlja; Erdart, zemljina; Erdare, zemeljska os; Erdball, Erdtugel, zemeljsko oblo (altfl.); Erdbeben, potres; Erdbeschreibung, zemljepis; Erdbewohner, zemljan; Erdferne, v. Apogeum; Erdgürtel, Erdstreich, Erdzone, zemeljski pas, altfl. plasa; erdig, *min.* prsten; Erdfern, jedro zemlje; Erdkörper, zemlja; Erdmagnetismus, zemeljski magnetizem; Erdnähe, v. Perigäum; Erdoberfläche, zemeljska površina, (površje altfl.); Erdrinde, zemeljska skorja; Erdsenkung, uleg; Erdtheil, del zemlje; Erdumseglung, oplov zemlje (froat. *L.*); Erdwachs, *min.* kameni vosk.

Erdichten, *stil.* izmisliti, izmišljati; Erdichtung, izmisel m., izmišljaj, izmišljenina, (izmišljotina froat. *L.*).

Ereignen, *sich*, *phil.* dogoditi, prigoditi se, goditi se; Ereigniß, dogodek.

Erfahrung, *phil.* izkušnja, froat. *L.* hat nach dem Altfl. izkustvo; Erfahrungsbeweis, izkustven dokaz; Erfahrungsmäßig, *adj.* izkustven, izkušten; *adv.* po izkušnji; Erfahrungsmäßigkeit, izkustvenost; Erfahrungsurtheil, izkustvena sodba; Erfahrungswissenschaft, izkustveno znanstvo.

Erfassen, *phil. etc.* pojmiti, z umom doseči, doumeti; (nach dem Altfl. u. den äbr. slav. Spr. postigniti, postigati all postizati; postizen, (-žna, -žno), doumen, (-mna, -mno), erfassbar).

Erfinden, *phil. stil.* iznajti, izumeti (Vuk); erfinden, s. d. erfinderisch, iznajdljiv, izumljiv; Erfindung, iznajdenje, izumek, izumetje, altfl. obretenje, (obret), izobretenje, (izobret).

Erfolg, uspeh, (auch altfl. u. russ.), v. Folge; erfolglos, brez uspeha, brez uspešen; erfolgreich, uspešen, (-žna, -žno).

Erfordern, *stil.* zahtevati, potrebovati; erforderlich, potreben; Erforderniß, potrebsčina, zahtev (ek).

Erforschen, *stil.* nach dem Altfl. u. Russ. doiskati česa, iziskati kaj, izslediti.

Ergänzen, *math. etc.* dopolniti, dopolnjevati (auch russ. etc.); ergänzend, dopolnjujoč, dopolnilen; Ergänzung, dopolnek, dopolnilo; das Ergänzen, dopolnjanje, dopolnitev; Ergänzungswinkel, dopolnek, dopolnjujoči kot.

Ergebenheit, udanost.

Ergebniß, s. Resultat.

Erglöhnen, razžariti se, razzvneti se.

Ergreifen, *phil.* das Gemüth, ganiti, v srce seči, dojmiti se; ergreifend, ganljiv, v srce segajoč.

Ergründen, *phil.* čemu do dna priti, na kraj priti, s. a. Erforschen.

Erhaben, *stil.* (sublimis), vzvišen (nach dem Altfl. u. Russ.), vznosit (froat. *L.*); erhoben, v. Relief; *math.* convex, s. d. Erhabenheit, vzvišenost, vznositost.

Erhalten, vzdržavati, hraniti.

Erhärten, dotrditi, doistiniti.

Erheben, *stil.* povišati, povzdigniti; die Stimme, den Ton erheben, povzdigniti glas; *math.* auf Potenz, potenziren, povišati, povzdigniti na potenejšo ali vzmnož; Erhebung (ämliche), poizveda; *ggr.* v. Bodenerhebungen; Erhebungsthäler, *gl.* doline z vzdigom postale.

Erweiterung, *stil.* razvedrilo (*cf.* Vuk, razgaliti).

Erzigt, *stil.* razgret, razvnet.

Erhöhen, *stil. etc.* povišati, povzdigniti; Erhöhung der Steuer etc., povišica (Vuk); *Erh.* *ggr.* v. Anhöhe; erhöhungsfähig, *math.* (beim combiniren), povišen, (-žna, -žno).

Erholen, *sich*, *stil.* (von der Anstrengung), oddahniti (se); Erholung, oddih.

Erinnern, *sich* auf etwas, *phil.* spomniti, spominjati se česa, pomniti kaj, (froat. spomenuti se, russ. hingegen vospomnit, pomnit, nach dem Altfl. läßt sich beides rechtfertigen); Erinnerung, spomin, pomnjenje, opomen; Erinnerungsfähigkeit, spomenljivost (als Gegensatz zu: pozabljivost), *cf.* Gedächtniß.

Erkalten, ohladiti se, *fig.* omrzniti; Erkaltung, *phys.* ohlada; Erkaltungskalorimeter, toplinomer ohlade (froat. *L.*); Erkaltungsgesetz, zakon o ohladi.

Erkämpfen, *phil.* priboriti, prilojevati, **Erkennen**, *phil.* spoznati, spoznavati, kennen, spoznati (als v. *impf.* gebraucht); anerkennen, s. d.; das Erkennen, spoznavanje; Erkenntniß, spoznavanje, spoznava, froat. *L.* spoznaja; Erkenntnißfähigkeit der Sinne (s. B. in der Ueberschrift), koliko kateri čut pripomaga k spoznavanju vnanjega sveta.

Erklären, *phil. etc.* interpretiren, s. d.; expliciren, razložiti razlagati ali razkladati; (doclarare) izročiti, izustiti; beleuchten, s. d.; Erklärung, razlaganje, razložba; Declaration, izrečilo, izustilo; Beleuchtung, pojasnilo, razjasnilo.

Erkänstein, *stil.* Traurigkeit, u. dgl.,

- kazati se, delati se žalosten; erküfsteit, narejen, altsl. u. russ. privotoren, (-rna, -o); *cf.* Affectiren, Verstellung.
- Erläutern**, *phil.* objasniti, objasnjevati, razjasniti; Erläuterung, objasnilo, pojasnilo.
- Erliegen**, *stil.* rešiti, rešati, v čisto djati; Erliegung, rešilo.
- Erleichterung**, (p)olakšica.
- Erluchten**, v. Aufklären, Beleuchten.
- Erlöschen**, *z. B.* vom Gefühl, ugasniti, miniti.
- Ermahnen**, *stil.* opomniti, opominjati; Ermahnung, opominjanje, opomin.
- Ermannen**, *sich*, ujunačiti se, ohrabriti se.
- Ermitteln**, uganiti, iznajti.
- Ermüdend**, *stil.* utrudljiv.
- Ermunterung**, v. Aufmunterung.
- Ernähren**, *zool.* hraniti, rediti (*cf.* altsl. red, cibus); Ernährung, Ernährungsproceß, hranitba (Erj.), reditev; Ernährungsorgane, hranila.
- Erneuern**, *stil.* oponoviti; Erneuerung, oponova, v. a. Reproduciren.
- Erfuß**, *stil.* resen, nach der froat. *т.* озбилен, (-ljna, -o); der Erfuß, resnost, resnota, froat. zbilja (altsl. bylje, quod est, z bilija).
- Erfütterung**, iztrezvenje (altsl.).
- Erobern**, *hist.* osvojiti, osvajati, prisvojiti, durch Kampf, pribojevati.
- Erdörtern**, *stil.* pretresti, pretresati; Erdörterung, pretres, pretresovanje.
- Erosion**, *gl.* izmiljanje, izpiranje; Erosionsformen, *min.* izpraline (froat. *т.*); Erosionsstähler, vododerine, (izmolli nach der böhm. *т.*).
- Erotisch**, *stil.* erotičen.
- Erquiden**, oövrstiti.
- Erratische**, Blöcke, Findlinge, *gl.* skale zablodnice, eratske.
- Erregen**, *phil.* f. Aufregen; Leidenschaft erregen, vzbuditi, vzbujati, buditi; reizen, razdražiti; erregbar, razdražen, (-zna, -zno); Erregbarkeit, razdražnost; Erreger, *phys.* budnik; Erregung, vzbuda, razdražba, bujenje; Erregungspunct, *phys.* budišče (froat. *т.*); Erregungszustand, vzbujenost, stanje vzbujenosti.
- Erreichbar**, dosežen, (-zna, -o); Erreichbarkeit, dosežnost; dem Auge, dogleden, (dogledati, dozreti).
- Errichten**, *math.* ein Dreieck, sestaviti; eine Senkrechte, postaviti.
- Erringen**, pritruditi (si kaj).
- Erscheinen**, *phil.* prikazati se; Erscheinung, prikaz, pojav.
- Erschleichen**, izpodlesti, izviti.
- Erschließen**, *phil.* sklepoma izvesti.
- Erschöpfen**, erschöpfend behandeln, izpozajati, izčrpati (altsl.).
- Erschredlich**, *stil.* ogrozen, (-zna, -zno).
- Erschütterung**, *phys.* durch Electricität, stres; Erschütterungskreise, stresni krogi.
- Ersichtlich**, *stil.* viden, (-dna, -o), očelten; ersichtlich machen, poočittiti.
- Ersparniß**, *merc.* pričuvek, prihranilo.
- Ersäunen**, daß, strmenje.
- Ersgeburt**, *hist.* prvorodstvo (altsl.).
- Ersuchen**, v. Streben, nach der froat. *т.* domoči, domagati se čega.
- Ertragszweig**, *stat.* vrsta dohodkov.
- Erzieren**, v. Ermitteln.
- Eruptionskrater**, -*egel*, *ggr.* nakupičeni stožek.
- Erwägen**, *phil.* premisliti, premišljati, razmisljati, pretehtati; Erwägung, razmisljanje, pretehtovanje; in Erwägung ziehen, na um vzeti.
- Erwähnen**, *stil.* omeniti, omenjati; Erwähnung, omen, omenek, (russ. pomin).
- Erwartungsvoll**, težko, napeto čakaje —.
- Erweden**, *stil.* Bilnsche etc. vzbuditi, — obuditi, obujati; Erwedung, vzbujanje, obuda.
- Erweislich**, *phil.* dokazen, (-zna, -zno), kar se more dokazati.
- Erweitern**, *phil. math. etc.* razširiti, porazširiti, širiti, razprostreti; raztegniti, raztezati, razmakniti; Erweiterung, razširjanje, razteg, f. a. Amplificiren.
- Erwerb**, *stat.* delo ali posel, (s katerim se kdo živi); daß Erwerbene, pridobitek, prislužek, froato-erb. privreda; erwerblich, prislužljiv, (froat. *т.* privredljiv), f. a. Betrieblich; erwerben, pridobiti kaj, doiskati se česa (altsl.).
- Erythrin**, *chem.* eritrin.
- Erz**, *min.* ruda, edles Erz, bogata ruda; Erzader, (rudna) žila; Erzführend, rudonosen; Erzgang, v. Erzader; erzleer, brezruden, jalov; Erznest, rudno gnezdo; Erzprobe, izkus, izkušanje rude; Erzschcheidung, prebiranje rude (froat. *т.*), russ. razbor rud.
- Erzählen**, *stil.* povedati, pripovedati; erzählend, pripovedend, (-dna, -o); Erzählung, povest, pripoved, pripovedka.
- Erzeugen**, *stat.* (von der Natur), obroditi, roditi; von menschlicher Hand, narediti, napraviti, delati; nach dem Russ. proizvesti, proizvajati; erzeugende Gerade, *math.* tvorna prema; Erzeuger, v. Producent; Erzeugniß, v. Product; erzeugt (künstlich), rokotvoren; Erzeugungsbuch, *math.* tvorni ulomek;

Erzeugungskreis, tvorni krog; Erzeugungslinie, črta tvornica.

Erziehen, *phil.* vzrediti, vzrežati, nach der kroat. *L.* vzgojiti, vzgajati; *s. a.* Aufziehen; Erziehung, vzreja, vzgoj, vzgajanje; Erziehungskunde, vzgojstvo (kroat. *L.*).

Escomptiren, *merc.* odbitovati (kroat. *L.*), skontovati.

Esplanade, ploščad.

Esse, *chem.* vigenj, (-guja).

Essentia, *v.* Wesenheit.

Essig, *chem.* (acetum), očet, *g.* octa (šon altfl.); Essigfabrik, octarnica; Essigsäure, očetna kislina.

Estade, podstenje (kroat. *L.*).

Etablissement, *stat.* zavod.

Ethil, *v.* Sittenlehre, ethisch, *v.* Sittlich, Moralisch.

Ethnographie, *stat.* narodopis; Ethnologie, narodoznanstvo.

Etiquette, *stil.* etiketa, dvorski običaj.

Ethnologie, *gr.* etimologija, (izvaganje ali izsledovanje besed).

Eudiometrie, *chem.* evdijometrija.

Eulen, (Falter) *zool.* sovke.

Euphemismus, *stil.* evfemizem polepšica, poblazica, (kroat. *L.* blagoreč); euphemistisch, polepšaven, ublaživen, blagorečen, (-čna, -o).

Euphonic, *gr.* blagoglasje; euphonisch, blagoglasen.

Eurythmie, *arch.* blagomerje.

Europäer, (*pl.*), *ggr.* Evropljani; europäisch, evropski.

Eustachische Röhre, *zool.* Evstahova trobljica ali cevka.

Eutom, *min.* lahko cepek.

Evacuiren, *chem.* izprazniti.

Evaporation, *v.* Ausdünstung.

Evastiv, *v.* Ausweichend.

Eventuell, eventualen, na slučaj.

Evident, *phil.* očeviden, očiten; Evidenz, očevidnost, očitnost; *mil.* razvidnost; in Evidenz halten, v razvidnosti imeti, držati.

Evolute, *math.* odvita (krivulja); Evolution, *v.* Entwicklung; Evolvente, odvojnica (krivulja); evoluciren, odviti, odvijati, (odmotati).

Ex, *s. B.* Erstflur, razknez (*cf.* razpop, Exploster bei Vak).

Ex abrupto, *v.* Extemporiren.

Exact, *stil.* *v.* Präcis; exacte Wissenschaften, stroga znanstva, eksaktne znanstva.

Exaggeriren, *v.* Uebertreiben.

Exaltation, *v.* Begeisterung, Entzückung, Ueberspanntheit.

Excentricität, *math. astr.* izsrednost (kroat. *L.* zasrednost), ekscentričnost;

phil. nastranost (kroat. *L.*), *s. a.* Ueberspanntheit; Excentricitätswinkel, ogel izsrednosti; excentrisch, izsreden, (zasreden), ekscentričen; excentrische Kreise, raznosredni krogi; *phil. v.* Ueberspannt; Excentrif, *mech.* ekscentrik, izsrednik.

Excerptiv, *phil.* izimen, (-mna, -mno).

Excerptiren, *stil.* izpisati iz —, Excerpte (*pl.*) izpiski, (kroat. *L.* izvadei).

Excess, *phil.* opačina (kroat. *L.*); *math.* sphärischer *E.*, sferični prebitek; excessiv, brezmeren; excessives Klima, brezmereno podnežje.

Excremente, (*pl.*), *zool.* otrebki, iztrebki.

Excurs, *stil.* *v.* Abschweifung; excursiv, zahoden, mimogredé.

Excitiren, (*s. B.* ein Tonstück), izvesti, izvajati; excitiv, zvršilen, nach dem Ruff, izpolnilen.

Exegese, *phil.* eksegeza, *v.* Interpretation; Exegese, *v.* Interpretationstunst.

Exemplar, (*typ.* ekzemplar, primerek; exemplarisch, zgleden, v zglied in strah; exemplificiren, s primerom razjasniti).

Exemption, oprost.

Existenz, *phil.* bivanje, auch bitje, kroat. *L.* bitek; existiren, biti, bivati; eine Sache, die nie existirt hat, neblicia; seine Existenzberechtigung beweisen, dokazati prav(ic)o svojega obstanka.

Exordium, *v.* Eingang.

Exosmose, *zool.* izboj (kroat. *L.*), ekzosmoza.

Exotisch, *bot.* tuj.

Expandiren, expansibel, Expansion, *v.* Ausdehnen, ausdehnbar, Ausdehnung.

Expedition, *v.* Feldzug.

Experiment, *phys. etc.* izkus, pokus, richtiger pokus, (russ. opyt); experimentel, izkusen, (-sna, -sno), opiten; experimentiren, izkusati, po(s)kuševati, izkuse ali pokuse delati.

Expliciren, *v.* Entwideln; Erklären; explicite, izrečno, izrekoma.

Exploдiren, pokniti, razleteti se, nach der kroat. *L.* bukiniti; exploдierend, razletljiv, raznesljiv; Exploдion, razpok, razlet, (russ. vzriv).

Expolitus, *stil.* uglajen.

Exponent, *math.* eksponent, kazalec.

Export, *v.* Ausfuhr.

Expropriiren, *stat.* razsvojiti.

Ex tempore, *ex abrupto*, *ex inopinato*, *ex improviso* etwas sagen, dichten, extemporeiren, improvisiren, z mesta, iz nebuha (kroat. *L.*) besediti, zapeti.

Excursion, *v.* Ausdehnung; excursiv, *math.* razsežen, (-žna, -žno).

Exterritorialität, *stat.* izdoželje.
Extract, *chem.* izleček.
Extrastrom, *phys.* mimobežni tok (Tuš.); kroat. *℥* protistruja.

Extrem, das, krajnost (russ.); Extremitäten, *zool.* okoučine, končine; krajni udje.

F.

Fabel, *stil.* basen, (-basni); Fabeldichter, basnotvorec (altfl.), basnopisec (russ.).
Fabrik, *stat.* fabrika (auch russ.), tvornica (kroat.), škicešt tovarna; Fabrikant, fabrikant, (kroat. *℥* tvornik).

Facade, *arch.* lice, ospredje.
Fach, *stil.* nach dem Kroat. stroka; Fachmann, strokovnjak.

Fächerpalmen, *bot.* mahalaste palme.
Facouniren, ličiti.

Fac-simile, snimek.
Factor, *math.* činitelj, faktor; Factorfolge, vrsta ali niz činiteljev.

Factum, *stil.* Thatsache, djanstvo, (kroat. *℥* učin), resnični dogodek, fakt; es ist ein Factum, res je; (im Serb. nach Vuk činjenica); factisch, djanstven, faktičen; v. Thatsache.

Facultas, v. Vermögen; Facultät, fakulteta.

Fade, *stil.* 3. B. vom Big, neslan, f. a. Geschmackslos.

Fähig, *phil. etc.* nach dem Russ. sposoben, auch vzmožen, f. a. Begabt; sich fähig machen, befähigen, usposobiti se; Fähigkeit, sposobnost, vzmožnost; f. Begabung.

Fahrstrahl, v. Leitstrahl.
Fahrwasser, eines Flusses, *ggr.* matice, plovnik (kroat.).

Fahrzeug, (zu Wasser), korab (*m.*), etwa plovilo, vozilo (povodno).

Fall, *gr.* v. Καταρσι; *phil.* slučaj (altfl., russ. etc.); *phys.* pad; Fall des Wassers, skok; Fallbewegung, padanje; fallen, *phys.* pasti, padati; auf einander fallen, pasti eno na drugo (kroat. *℥*); *min.* padati, das Fallen, *min.* padanje, naklonjenost; *chem.* zu Boden, usedati se (na dno); fallend, *math.* padajoč, nizhoden; Fallgeschwindigkeit, brzina ali hitrost pada; Fallgesetz, *phys.* zakon padanja; Fallhöhe, višina pada; Fallmaschine, padulja (kroat. *℥*); Fallraum, padališče (kroat. *℥*), prostor pada (Tuš.); Fallrohr, *mech.* slapanica (kroat. *℥*); Fallschirm, padalo; Fallwinkel, ogel pada; Fallzeit, čas ali trajanje pada.

Fällen, *math.* eine Senkrechte, spustiti, spuščati; *chem.* v. Niederschlagen; Fällung, v. Niederschlag; Fällungsmittel, oborilo, taložilo (kroat. *℥*).

Fällig, *merc.* dospel, dotekel; fällig werden, dospeti, dospevati, doteci, dotekati; zahlbar, izplačten, (-ena, -eno).

Falsch, *phil. etc.* kriv, pogrešen, (-sna, -sno), läzen, napačen, — neprav, neprise; Falschheit, (eines Urtheils), krivost; fälschen, v. Verfälschen.

Falsetstimme, Fistel, Kopfstimme, falsch.

Faltenwurf, *art.* nabor ali ubor ruha, *cf.* Draperie.

Faltenzahn, *zool.* (zob) gubač.

Familie, *stat.* rodovina, obitelj, f. (Vuk), porodica (Vuk; Familie, Nachkommen); v. Sippe; Familien- (in Zus.), rodovinski.

Fanatismus, *hist. etc.* fanatizem, (kroat. *℥* auch pomama); Fanatiker, fanatik; fanatisch, fanatichen.

Fangarm, *zool.* lovka.

Fantastie, etc. v. Phantasie etc.

Farbe, *phys. etc.* barva, kroat. *℥* mast; (die altfl. vap, kraska, mast, ovet, šar im Slov. kaum verwendbar); *stil.* Farbe des Auftrages; Farbenbild, (Spectrum), šar (kroat. *℥*, Tuš), spekter, (-tra); Farbengebung, v. Colorit; Farbenlehre, v. Chromatik; Farbenmesser, *chem.* barvomer; Farbering, *phys.* šarovni venec; Farbenpiel, *min.* preliv(anje) barev; Farbenwandlung, *min.* izpreminjanje barev; Farbenzeichnung, *min.* pestrost, pisanost; Farbenzerstreuung, *phys.* razišipanje barev; Farbstoff, Färbestoff, barvilo, (kroat. *℥* mastilo).

Farce, v. Poffe.

Fascia, *zool.* v. Band.

Faser, *bot.* zool. (fibra), vlakno, vlakence; Fasersförmig, vlaknast; Fasergebe, vlaknena tkanina, vlakneno plektiv; faserig, vlaknen; Faserkalt, *min.* vlaknast vapnence (kroat. *℥*); Fasertofte, vlaknast ogelj ali premog; Faserstoff, Fibrin, *chem.* vlaknina, fibrin; Faserzellen, (*pl.*) vlaknena stanice.

Fassen, *phil.* v. Begreifen, Auf-fassen, einen Gedanken fassen, zamlisli misel; in's Auge, uočiti (n. pr. pravo dobo); gefast, miren; sich fassen, prebrati se; *stil.* in Worte fassen, izraziti, izreči; *math.* vzeti, vjeti; *tech.* einen Edelstein, opravit, okovati (v kaj); fasslich, doumen, shvaten, (-tna, -o); Fassung des Gemüthes, mirnost (froat. *L. goj*); odločitost; *stil.* oblika, način, kako se kaj izrazi; Fassungs-kraft, doumljivost, pojmovitost; Fassungsraum, prostornina.

Fata Morgana, fata morgana, f. a. Luftspiegelung.

Fatalismus, *hist.* usodoverje, fatalizem; Fatalist, usodoverec, fatalist; Fatum, usod (Vuk).

Fauna, *ggr.* Fauna, živalstvo.

Faust, *math.* eine Maß, pest.

Faustrecht, *hist.* pravo ali pravica jačjega (froat. *L.* pravo jačine).

Feder, *zool.* pero; *tech.* (eiserne), vzmet, (-i), pero; Federhaus, *mech.* vzmetnica; Federkraft, v. Elasticität; Federseele, *zool.*, nach der froat. *L.* sree, duša; Federventil, *mech.*, prožna zaklopnica, (prožni zalistek froat. *L.*); Federwage, prožna tehtnica; Federwolke, mrenasti oblak (Jes.), mreža (Puš.); Federzeichnung, črtanje s peresom; Federzirfel, prožno šestilo.

Fehde, *hist.* razmirica.

Fehler, *stil. etc.* pogrešek, froat. *L.* pogreška; f. Irrthum, Mangel; Gebrechen am Körper, nakaznost, hiba; fehlerhaft, pogrešen, (-šna, -šno, auch altfl.); Fehlgrieff, v. Fehler; Fehlschluß, kriv, nepravilen sklep.

Feierlich, *stil.* slovesen, prazničen, froat. svečan; Feierlichkeit, praznovanje, slavnost, slovesnost, nach dem froat. svečanost.

Feigheit, *stil.* nemoštvo, plahunstvo.

Feile, *stil.* Glätte des Styls, gladkost, uglajenost; die letzte Feile anlegen, likati, dolikati, dolikavati.

Fein, *stil.* tenak, rahel; feines Benehmen, olikano vedenje; ein feiner Kopf, prebrisan, modra glavica; eine feine Nase, tenak nos; seine Arbeit, umetno, (umetljino) delo; f. a. *hart*; feines Gold, čisto ali suho zlato; feimbrennen (vom Silber), prečiščavati (froat. *L.*); feinen, čistiti; Feingehalt (z. B. des Silbers), čistina; Feinheit, tenkost; der Sitten, olika(nost), des Goldes, čistota; feinhörend, rahlosluš; Feinliebchen, milica milena (Vodnik); feinsinnig, nežnočuten, rahločuten.

Feindschaft, sovraštvo, neprijateljstvo.

Feld, *ggr.* polje; *herald.* u. *min.* polje;

Feldchen der Muscheln, mesečič; Feldbüchser, *zool.* poljske kuro; Feldmesser, poljemero; Feldmestkunst, poljemerstvo; Feldspath, (Orthostas), živec, f. a. Labrador u. Albit; Feldstecher, drozor (froat. *L.*); Feldwirtschaft, poljedelstvo; Feldzug, vojni pohod (nach dem Russ.).

Fels, Felsen, *ggr.* skala, peč, hrid; Felsengruppe, stenje; Felsenkluft, razzelina; Felsmassen, skalovje, pečevje, hridine; Felswand, (Iva) stena.

Ferment, *chem.* kvas.

Ferner, Firner, *ggr.* v. Gletscher.

Fernrohr, *phys.* daljnogled.

Fernsicht, v. Perspective; fernsichtig, daljnoviden.

Fersendein, *zool.* (kost) pétnica; Fersengelenk, petni sklep (zglob).

Fertigkeit, *stil.* ročnost, *cf.* Geschicklichkeit.

Fesselnd, zanimljiv.

Fest, *stil.* trden, feste Stimme, krepek glas; fester Entschluß, trdna odloka; *phys. chem. min.* trden; fester Untergrund, trdina; Festigkeit, trdnost; Festland, v. Continent; Festrede, slavnostni govor; Festsetzen, ustanoviti (russ.), stanoviti (altfl.), ustanovljavati, ustanavljati; so viel fest steht, toliko stoji; feststehend, gotov, trden, froat. *L.* stanovit; Festung, trdnjava, viell. richtiger trdnjava; Festungs-, trdnjavni.

Festivität, v. Feierlichkeit.

Fetischdienst, *hist.* fetištvo.

Fett, das, *zool.* tolsča; fett, *adj.*, masten, tolst; Fettdrüse, (Alexa) tolstnica; Fetthaut, (mrena) tolstnica; Fettpflanzen, debelolistnice; Fettsäure, tolsčena kislina; Fettzelle, salovka (froat. *L.*).

Fucht, *phys.* vlažen, volgek; Feuchtig-keit, vlaga, als Eigenschaft, vlažnost; Feuchtigkeitsgrad, stopinja vlage; Feuchtigkeitsmesser, v. Hygrometer.

Feuer, *phys.* ogenj; Feuerball, Feuerkugel, *phys.* ognjeno oblo, ognjena kepa; feuerbeständig, neizgorljiv; Feuer-dienst, ognječastje; feuerfest, trden od ognja ali požara, neizgoren; Feuer-meteor, ognjeni meteor; feuern (von der See), svetlikati, žareti; Feuerwerk, zabavni ogenj, umetni ogenj; Feuer-zeug, pneumatisches, *phys.* pnevmatično, zračno kreslo.

Fibrin, *chem.* v. Faserstoff; fibrös, vlaknen.

Fiction, v. Erdichtung; Hypothese. **Figur**, *phil. gr. etc.* z. B. Redefigur, figura; *cf.* Metaphor; *math. phys. min.* lik (z. B. geometrische Figur); *cf.* Gestalt; Umriß; figuriren, *math.*

- auspflöden, zakliniti, okliniti lik ali figuro, obležiti, *stil.* v. Darstellen; figürlich, v. priliki, prenesen, (-sena, -seno), prenosen, (-sna, -sno), figuren; Figurirfange, v. Meßfabne.
- Filter**, Filtrum, *chem.* oedilo; filtriren, precediti, oediti, precejati.
- Finalucrus**, *stil.* namerna zveza.
- Finanzen**, (*pl.*), finance, *froat.* financije, novčeni poslovi, denarstvene reči; Finanzwissenschaft, finančno (financijsko) znanstvo.
- Finden**, *math.* eine Größe, poiskati, najti.
- Findlinge**, Findlingsblöcke (*pl.*), *gl.* v. Erratische Blöcke.
- Fingirt**, *phil.* izmišljen; fingiren, f. Erdichten, Stellen, sich.
- Finis**, f. Absicht, Zweck.
- Fjord**, *ggr.* zanožina (na Skandinavskem).
- Firmament**, *astr.* obnebje, strop nebesni, *russ.* svod nebesnyj.
- Firnis**, *chem.* nach dem Poln. pokost (m.).
- Firne**, *ggr.* Firsträhm, *astr.* sleme, (-na).
- Fisch**, fliegender, *astr.* letoča riba; flüchtiger, južna riba.
- Fischerei**, *stat.* ribarstvo (*attf.*); ribolovstvo (*russ.*).
- Fischurche**, (*pl.*), *zool.* paribe (*froat.* T.).
- Fiselsimme**, v. Falsstimme.
- Fix**, *phil.* v. Fest, fixe Idee, nach der *froat.* T. stavna pomisel; vprta pomisel, f. a. Bahndier, *math.* nepremičen, staven; *chem.* v. Feuerbeständig; fixiren, v. Festsetzen, Einen mit den Augen, oči vpreti v koga; *phys.* ein Bild fixiren, ustaliti sliko (*froat.* T.).
- Fixstern**, *astr.* (zvezda) nepremičnica, nach der *froat.* T. samosijajnica, stalnica; Fixsternataloge, (*pl.*), popis samosijajnih zvezd.
- Flach**, *math.* min. plosk, (-a, -o); flache Figur, ploski lik; *mont.* ležec; eben, raven; *fig.* f. Seicht; Fläche, (planum), ploskev (*f.*), *froat.* u. böhm. T. ploha; als Eigenschaft, ploskost; die Fläche einer Münze, gumno (*froat.* T.); ebene Fläche, rávan, f. a. Oberfläche; Flacheisen, dleto; Flächeneinheit, ploskvena jedinica; Flächenengruppe, min. plošje (*froat.* T.); Flächeninhalt, Flächenraum, površina, eig. *math.* prostranost, zaletnost ploskve; Flächenmaß, *ggr.* mera površine, *math.* ploskvena mera; Flächenmessung, ploskvoemerje; flächenwinfel, kot ploskvenik; Flacherhabene Arbeit, Waß-Relief, v. Relief, flachfal-
- lend, min. položit (*froat.* T.); Flachheit, ploskost; Flachtopf, površnjak; Flachland, poljana; Flachwinkel, *math.* kot. Flamme, *chem.* plamen; flammen, plameneti; Flammenofen, peč plamenica; Flammenspectrum, plameni šar.
- Flanken**, (*pl.*), *zool.* bokovi (*froat.* T.).
- Flasche**, *phys.* etc. steklenica, Kleistriche, Kleistovna; Pepsdener — Lejdenska.
- Flaschenzug**, *phys.* Koloturnik; gemeiner, navadni; Archimedischer, Archimedov koloturnik.
- Flatterthiere**, (*pl.*), *zool.* prhutarji.
- Flechte**, *zool.* v. Sehe.
- Flechten**, (*pl.*), *bot.* lišaji.
- Flechtwerk**, *tech.* lesa.
- Fleden**, (*pl.*), der Sonne, *astr.* pege.
- Flectirende**, flexive, Sprachen, pregibalni, fleksivni jeziki.
- Fleischfibrin**, *chem.* mesna vlaknina.
- Fleischmilchsäure**, *chem.* mesnomlečna kislina.
- Fleischesser**, (*pl.*), *zool.* mesožrci, mesojedi.
- Fliegenstein**, *chem.* f. Arsenit.
- Fliehkraft**, v. Centrifugalkraft.
- Fliehen**, *stil.* woraus, iti, izhajati, izvirati iz česa; fliegend im Gegensatz zu: Solperig, gladek, gladko tekoc.
- Flintglas**, *chem.* flint steklo.
- Flora**, *ggr.* flora, cvetana (*froat.* T.); *astr.* Flora.
- Flössel**, *stil.* cvetok (*froat.* T.).
- Flöß**, plav; flößbar, splaven; Flößbrücke, plavni most.
- Flösse**, *zool.* (pinna), plavuta; Flössenfilzer, (*pl.*) *zool.* plitvonožci; Flössenthier (*pl.*), plavutarji.
- Flotte**, ladjevje, flota; Flotille, flotilja.
- Flöß**, Flöß, min. sloj, (ležišče oglja ali druge koristne kopanine); Flößgebirge, slojevito, skladovito gorovje, drugogorje, premogovno gorovje; Flößtaff, drugogorni vapnence; Flößschicht, v. Flöß.
- Flüchtig**, *chem.* z. B. Dete, hlapen, hlapljiv, min. prhek; *stil.* adv. naglo, povrhom, mimogredé.
- Fluchort**, Schutzwand, *mont.* zabéita, bojnice (*russ.*).
- Fluctuiren**, merc. von Preisen, hibati se (*froat.* T.); Fluctuation, bibavica; adj. bibav.
- Fluder**, *mech.* žleb.
- Flug**, *stil.* Gedankensflug, pölet, vzlet; Flugland, v. Triebland.
- Flügel Frucht**, *bot.* perutka; Flügelfrüchtler, perutkarice.
- Fluor**, *chem.* fluor; Fluorescenz, fluoro-vanje (Tuš.), fluorescencija.
- Fluß**, *ggr.* reka; verschwindender, reka

ponikvenica, ponornica, ponicažoda; Böhlenfluß, jamarica; *phys. tek. stil.* Fluß der Rebe, tek, tok, tekoča, gladka beseda; *chem.* talilo, topilo; Flußarm, rovak kake reke; Flußbeden, kotlina reke (böh. u. kroat. L.); Flußbett, struga, (korito Erj.), ein verlassenes, rečišće; Flußbinnenland, medređe (mejuređe, medvodje; Flußgebiet, poređe; Flußfarte, rekakaz (kroat. L.); Flußmittel, *chem.* f. Fluß; Flußnet, omrežje rek; Flußregulirung, uredba rek; Flußsand, potočni pesek; Flußsee, pretočno, rečno jezero; Flußspath, fluorit; Flußsystem, ređe.

Flüßig, *phys. chem.* tekoč; ausdehnbar oder elastisch flüßig, plinovit, (Tsch. plinav), nach der böhm. u. kroat. L. vzdusen, (-äna, -äno); tropbar flüßig, (kroat. L.) kapljevit; elastisch-flüßige Körper, kapljevina; Flügigkeit, als Eigenschaft, tekočnost; das Fließende, tekočina; (plinovina, kapljevina) kroat. L.).

Fluth, *phys.* plima (russ. priliv); Fluthbewegung, plimovanje (morja); Fluthmündung, ustje plimujoče; Fluthperiode, doba plimovanja; Fluthstromwelle, plimni tok, val.

Focus, v. Brennpunct; Focaldistanz, v. Brennweite.

Föderation, *stat.* federacija, zveza, (kroat. L. zadruga); Föderativ-Staat, v. Bundesstaat.

Folge, *phil.* posledica; *esr.* Aufeinanderfolge, Ordnung, Reihe; Folge leisten, slutati; folgen, iti, bivati za kom; daraus folgt, iz tega ide, nach dem Russ. sleduje; folgend, sledoč, naslednji; Folgepunkte, (pl.), *phys.* (bei künstl. Magn.), pastožeri (kroat. L.); Folgerichtigkeit, v. Consequenz; Folgesch, izvod, izvodek; folgeweise, v. Successive; folgsam, poslušljiv.

Folgera, *phil.* (concludere), skleniti (sklenoti), sklepati, nach dem Russ. u. Kroato-Serb. zaključiti, zaključevati; (deducere), izvesti, izvajati, soditi iz česa; das Gefolgerte, izvodek; Folgerung, das Folgern, sklepanje; izvajanje.

Folium, v. Blatt, in Folio, Foliant, Folioformat, na celem listu (kroat.), v celo polo; foliiren, listovati (böh.).

Fond, *stat.* zalog, kroat. L. zaklada; Fonds, v. Wertpapier.

Förderung, *phil.* pospešaj, pospešvo (altfl.), unapredba, (unaprediti kaj); *mont.* dostavka (russ.).

Forderungssatz, *math. phil.* (postulatum) zahtevak, postulat.

Form, *phil. gr.* oblika, forma; *min. etc.*

Gestalt, lik (russ. vid), *esr.* Figur; Modell; format, formell, formalen, oblikoven, po obliki, (poobličen, -äna, -äno); materiell einerlei und formell verschieden, nach der kroat. L. po tvari enak, po obliki različen; Formatgrund, *phil.*, formalni razlog; Formalität, Formlichkeit, formalnost; Format, format, oblika (knjige); Formation, gl. tvorba, utvor, formacija; Formel, obrazec, *math.* izraz, formula; Formen, v. Bilden, Gestalten; für den Guß, kalupiti; Formenlehre, *gr.* oblikoslovje; Formenscheider, pismorezee, (Xylograph), lesorezee; Formerei, kaluparstvo; formlos, brezlik, (kroat. L.), Formlosigkeit, brezličje, brezličnost; Formsand, kaluparski pesek; Formular, obrazec, vzorec; formuliren, izraziti; Formwort, (*phil.*), im Gegenf. zu Begriffswort, oblikovna ali formalna beseda.

Formylsäure, *chem.* v. Ameisensäure.

Forschen, *phil. hist.* izledovati, raziskovati, iskati resnice; Forscher, izledovatelj; Forschung, izledovanje.

Förwirtschaft, *stat.* gozdovna statika; Förwirtschaft, *stat.* gozdarjenje, gozdarstvo.

Fort, *stat.* trdnjavica, (trdnjavica); Fortification, utrdba.

Fortgang, v. Erfolg, Fortschritt.

Fortlaufen, *math.* iti, teći; fortlaufend, nepretrgan, nepretrgoma, zaporedoma idoč.

Fortleben, sein Leben durchleben, vokalati (Vuk).

Fortleiten, *phys.* die Bewegung, razvajati, prenašati gibanje; *esr.* Fortpflanzen; Fortleitungswelle, *mech.* prenosno vratilo.

Fortpflanzen, *phys.* z. B. die Wärme, širiti, razprostirati; v. Rittheilen; *zool. bot.* razploditi; Fortpflanzung, *phys.* razširjanje, širjenje; *zool.* razplodba; Fortpflanzungsgeschwindigkeit, brzina širjenja; Fortpflanzungsmittel, posredstvo širjenja; Fortpflanzungsorgan, *bot.* plodilo.

Fortschreiten, *stil.* napredovati, uspevati v čem; das Fortschreiten, *math.* postopnost; fortschreitend, postopen, (-pna, -pno); fortschreitende Bewegung, pomikanje; *phil.* napredujoč; Fortschritt, *stil. stat.* napredek; Jemand's Fortschritt bewirken, unaprediti koga (serb.); fortschrittlich, napreden, (-dna, -dno).

Fortsuchen, *stil.* nadaljevati, altfl. u. russ. prodolziti, prodolžati.

Fossil, *min.* kopan, versteinert, okamep-

nel; Fostlien (pl.), izkopki, *cf.* Perefact.

Fournier, *tech.* Belegholz, oplaticn (froat. L.); founviren, oplatici (froat. L.).

Fractur, Fracturſchrift, frakturno (lomno) pisanje.

Frage, *phil. stil.* vpraſanje; (altſl. ruſſ. vpros); Frageglied, *math.* vpraſalni člen (nach dem Ruſſ. vprosni člen); Fragepunct, vpraſanje; Fragezeichen, vpraſaj.

Fragment, *stil.* odlomek, odlomeina; Fragmentar, *min.* okruſen, (-ſna, -o); fragmentariſch, odlomit (froat.).

Frage, *stil.* izpaka, *cf.* Grimaffe.

Frauenſiſ, v. Marienglaſ.

Frei, *phil. stil.* svobodne, slobodne; die freien Künſte, svobodne umetnosti; freier Vortrag (ohne Herabzuleſen), izusni govor (*cf.* altſl. iz ust auswendig); *phys. math.* ungehemmt loſ, prost; freie Are, prosta os; freier Fall, prost pad; frei werden, *phys.* odvezati se, oprostiti, odreſiti se; freimachen, oprostiti, f. a. Emancipiren; Freiheit, svoboda, prostost, v. a. Willkühr; Freiheiten, (pl.), *hiſt.* svoboščine; Freiheitsbrief, *hiſt.* svoboščinska listina; Freibrief, *hiſt.* svobodnica; Freien, (pl.), *hiſt.* svobodniki, svobodnjaki; Freihandel, *stat.* svobodna trgovina; Freihandelsſyſtem, svobodno trgovstvo; Freihandzeichen, prostoročno, goloročno ertanje; Freimaurer, (pl.), *hiſt.* svobodni zidarji, ruſſ. masoni (ital. framassoni); Freifahrt, *ggr.* svobodno mesto.

Fremdwort, *gr.* tujka (beseda).

Fresco, Frescobild, *art.* slika na vapnu, freska; Frescomalerei, slikanje na mokrem, al fresco.

Freſſwerkzeug, *zool.* žiralo.

Freude, *phil.* veselje, radost; (oradostiti, razveseliti).

Friction, v. Reibung.

Frische, geiſtige, svežost (svežest); frischen, *chem.* (Eiſen) žilaviti (froat. L.), Frisch Eisen, žilavo železo; Wei, oživljati (froat. L. nach dem Franz.).

Frist, Termin, rok.

Frivol, *stil.* frivolnen; Frivolität, frivolnost; Ruthwille, objest, preſirnost.

Frohſinn, *phil.* veselost, veselost.

Front, v. Façade.

Frosch, am Geſäße, otore; Frosche, *zool.* brezrepi krkoni ali žabe; Froſchſiſche, žabovke.

Frost, *phys.* mraz.

Frucht, plod; Fruchtähle, oplcdje; fruchtbar, plodovit.

Fruchtähle, *art.* ovočje (naslikano).

Frühling, *astr.* pomlad; Frühlingſ-Aequinoctium, pomladansko enakonočje; Frühlingſpunct, pomladišče.

Fügen, *tech.* stakniti, stikati; Fügung, *phil.* Raſhſchluß Gottes, sodba božja, usod.

Fühlſäden, (pl.), *zool.* (tentacula), pipala ali tipala (doljnječeljstna); fühlen, *phil.* čutiti, čustvovati; f. a. Taſten; das Fühlen, čustvovanje; Fühler, Fühlhörner (pl.), *zool.* (antennae), tipalnice, (nach der böhm. u. froat. L.) tikala; Fühler, *fig.* izkusnica, pokusnica; Fühlung, (mit Jemand), dotik.

Fuhmann, *astr.* vozar.

Füllapparat, *mech.* v. Speiſeapparat.

Füllhorn, rog izobilja.

Fulminanſäure, *chem.* fulminanova kislina.

Fulminate, (pl.), *chem.* fulminati, praskavei (froat. L.).

Fumarſäure, (pl.), *gl.* fumaroli.

Fumarſäure, *chem.* fumarova kislina.

Function, *phil. math.* funkeija, stvaritev; ganze, gebrochene Function, cela, lomna funkeija; Functionenreihe, niz ali vrsta funkeij; functioniren, v. Berichten.

Fundament, v. Grundlage.

Fundamental-, (in Zuſ.), osnovni, podstavni, glavni; Fundamentalabſtand, osnovni odstoj (froat. L. razmak); Fundamentalformel, osnovni izraz, Fundamental-Gleichung, osnovna enačba; Fundamentallinie, osnovna črta; Fundamentpunct, osnovna pika; Fundamentplan, ertelj podzidja; Fundamentſtein, v. Grundſtein.

Fundgrube, *mont.* priisk (ruſſ.); Fundort, *ggr.* nahajališče.

Fundirte Staatsſchulden, *stat.* založeni državni dolgovi.

Fünſed, *math.* peterokotnik, peteroglenik, Fünſedzahl, *math.* peterogleno ſtevilno; Fünſer, *math.* petka; Banknote, petak; fünfſtellig, fünfſteitig, *min.* peteroplosk; fünfgliedrige, fünfſteilige Käſer (pl.), *zool.* peteročleni hrošči, hrošči peteročlenih stopal.

Funte, *phys.* elektriſcher, električna iskra; funſeln, iskriti, kresiti se; isker, -kra, -kro.

Furchenzahn, *zool.* brazdit zob (froat. L.).

Furcht, *phil.* bojazen, (-zni), strah; furchtbar, straſen, (-ſna, -ſno), strahovit; furchtloſ, neprestraſen, (-ſna, -ſno); furchtſam, boječ, straſljiv.

Für ſich ſein, za se biti.

Fürſt, *hiſt.* knez; Landesfürſt; deželni goſpodar; Fürſtenjobn, kneževič; Fürſtenbun, kneževina.

Furt, *ggr.* brod, pregaz.

Fürtrag, *merc. odnos.*

Fürwahrhalten, *phil.* imeti za resnico.

Fürwort, *gr.* zaimenica, zaimek, (bezüglich der Bildung vergl. priimek).

Fusel, *chem.* patoka, ruff. sivuha, froat. *L.* zagorel (f.).

Fusion, *stat.* stop (froat. *L.*), združba.

Fuß, in der Metrik, stopa; *ggr.* eines Berges, vznožje, podanek-ka (Erj.) podgorje; einer Säule, podnožje; *math.* Maß von 12 Zoll, ševelj; in dem Ausdrucke: Kriegs-, Münz-, Zins- Fuß,

mera, viell. auch stopa; *zool.* (pes) noga; (tarsus) stopalo; der Insecten, stopalo, stopalce; Füße geheftete, noge zraslih prstov; Fußballen, blazina od stopala, plesno (froat. *L.*, altfl. plesna = Plattfuß); Fußbeuge, petni pregib (froat. *L.*); Fußgestell, podnožje; Fußglieder, *zool.* členi, členki stopala; Fußpunkt, *astr.* nadir; podnožišče, petišče (froat. *L.*); Fußrücken, (dorsum pedis) nart; Fußwurzel, (tarsus), stopalo; Fußwurzelknochen, stopalnice.

Futtermauer, Ufermauer, obzid.

G.

Gabro, *min.* Euphotid, nach der böhm. u. froat. *L.* gabrovec.

Gabelbein, *zool.* (furcula), kobilica all vilice, (lomilica froat. *L.*).

Gähren, *chem.* vreti; Gähmung, vronje, vrvež (Erj.) (böhm. kvašenje); *fig.* Gähmung im Volke, v ljudstvu je jelo vreti; *cf.* Aufregung; Gähnungsmittel, kvas; Gähnungsproduct, *chem.* vrvežina.

Galaktometer, *chem.* mlekomer.

Galenoid, *min.* galenoid.

Galiläisches Fernrohr, *phys.* Galilejev daljnogled.

Galle, *zool.* žolč; Gallenblase, žolčnik (mehur); Gallenfett, žolčna tolsča; Gallensäure, žolčna kislina; Gallenstein, žolčni kamen.

Gallerie, *arch.* galerija.

Gallerte, *chem.* nach der froat. *L.* hladešina, zdriz (Erj.); gallertartig, hladečinast.

Gallussäure, Galläpfelsäure, *chem.* šiškova kislina.

Galmei, *min.* kalamina.

Galvanisch, *phys.* galvaniski, Galvanijev; Galvanismus, galvanizem; Galvanochromie, galvanochromija; Galvanographie, galvanopis; Galvanokaustik, galvanokavstika; Galvanometer, galvanomer; Galvanoplastik, galvanoplastika; Galvanoskop, galvanokaz.

Gammajunction, *math.* funkeija gama.

Gang, *zool.* hoja, hod, *stil.* hod; in der Anatomie, prehod (eig. prohod); *min.* žila (froat. *L.* greda); Gangbeine, (*pl.*) *zool.* hodiljke (hodulje froat. *L.*); Gangwerk, *tech.* kretalo, hodilo.

Ganglion, *zool.* ganglij, ozlina živčena;

Gangliensystem, pletež ganglijev, živčni pletež, živčno ozlinstvo.

Ganze, das, *phil.* celo, celota; *math.* ein Ganzes, celotina, celina; Gänze, *min.* calina; Ganzheit, celost; *cf.* Totalität.

Gar, *tech.* dodelan, gotov; Gar Kupfer, žista med, prečiščeni baker.

Garantie, poročstvo.

Gargang, (von Hochöfen), pravi hod (froat. *L.*).

Garstig, *stil.* grd.

Gas, *phys. chem.* plin, gaz (ruff.); Gasarten, vrste plinov; gasartig, gasförmig, plinast; Gasentwickelungsapparat, plinotvorka (froat. *L.*); Gasfabrik, plinarnica; Gasleitungsröhre, plinovodna cev; Gaslicht, svetloba od plina; Gasmesser, Gasuhr, plinomer; Gasometer, v. Gasmesser u. Gasfabrik; als Gasbehälter, plinohram, plinojem (ruff. gazojem).

Gasfreundschaft, gostoljubje.

Gatte, soprog; Gattin, soproga (altfl. u. ruff.).

Gattiren, (Erze), *chem.* mešati rude (froat. *L.*).

Gattung, *phil. zool. etc.* (genus) rod; *cf.* Art; Gattungsbegriff, pojem roda, rodovni pojem; Gattungsmerkmal, znak roda, rodoven.

Gau, *hist.* župa; Gaugraf, župan; Gauverfassung, župna ustava.

Gaumen, *zool.* (palatum) nebo, nebec; Gaumenbein, (kost) nebica; Gaumenslaut, *gr.* nebnik, nebni glas; Gaumenzähne, nebni zobovi.

Gäuder, *zool. etc.* ožilje, žilstvo.

Gebahren, gospodariti s čim, upravljati.

Gebält, gredje, ogradje.
Gebährorgan, (pl.), zool. rodila (pl.).
Geberde, stil. (gestus), kret telesa, f. a. Miene; Geberdentunst, v. Miemit; Geberdenspiel, kretanje, pogibovanje, ponašanje s telesom (vse kretanje bodi dostojno, plemenito); Geberdensprache, govorjenje s telesom, telesnim kretom ali gibom, (telogibno).
Gebiet, stat. ggr. (territorium), ozemlje, okoliš; Wirkungsfreis, področje; G. eines Flusses, porečje; eines Meeres, pomorje (v širjem zmislu), obmorje (froat. T.).
Gebietenisch, stil. ukazen, ukazljiv.
Gebilde, stil. tvor (altfl.), utvor, Kunstgebilde, umeteljna tvorina, umetelnina, umetnina; gl. v. Formation; math. v. Figur.
Gebildet, v. Aufklären, Bilden.
Gebirge, ggr. gore (pl.), gorovje; Gebirgsarm, -ast, -zweig, veja, froat. T. kosa; Gebirgsbewohner (pl.), gorjani; Gebirgsgegend, -Region, gorska okolina, gorati, hriboviti kraj; Gebirgsgrat, sleme gorsko; Gebirgsgruppe, gorje, sogorje; Gebirgsstamm, greben (kake gore); Gebirgsstare, gorokaz; Gebirgstette, Gebirgszug, pogorje (altfl.); Gebirgsknoten, sklop gorski, razgorje; Gebirgsland, gorata dežela, zemlja; Gebirgssee, gorsko jezero; Gebirgsstoc, koren gorski, v. a. Gebirgsknoten; Gebirgssystem, gorstvo; Gebirgswoerlage, protigorje (froat. T.).
Gebiß, zool. ozobje.
Gebüße, mech. meh, mehovi, bei Hochöfen, nach der froat. T. puhalo.
Gebücht, arch. ostrmljen (froat. T.).
Gebrauch, stil. poraba, raba; cf. Anwendung; Gewohnheit.
Gebräuchlich, stil. navaden, raben; dieses Wort ist nicht gebräuchlich, ta beseda ni v rabi, (se) ne rabi.
Gebrochen, nakaznost.
Gebrochen, math. phys. lomen, (-mna, -o), prelomljen; gebrochene Zahl, v. Bruch, gebrochene Linie, uključena (froat. T. uklučena) črta.
Gebühr, Taxe, pristojbina; in Zusammenfügungen als Grundwort, mittelst der Formation, -nina, -ovina, -arina; z. B. Mauthgebühr, cestnina oder cestarina; gebührend, pristojen, (-jna, -jno), pristojč, dolžen.
Gebunden, v. Binden.
Geburt, zool. das Gebären, porod; stat. das Geborenwerden, rojstvo (filit rodstvo), rod; eheliche Geburt, zakonski rod; die Gesamtzahl der Geburten beträgt, vseh (skup) se je rodilo: Ge-

burtshadt, rojstveno (nicht rojstno) mesto; Geburtsverhältnis, razmerje porodov.
Ged, stil. Stutzer, Bierling, gladun (Vuk).
Gedächtniß, phil. (memoria), nach alten sl. Spr. pamet, pametovanje, pametje (altfl.), als Eigenschaft, pomnjlivost; cf. Erinnerung; Gedächtnißrede, govor (komu) na spomin.
Gedämpft, gr. zamolkel.
Gedanke, phil. misel; Gedanken, (pl.) misli; cf. Vorstellung und Begriff. Gedanken (in Zuf.), mislen; Gedankenfang, hod. tek misli, v. Gedankenreihe; Gedankenkreis, omisljje; Gedankenleere, brezmislenost, Gedankenmittheilung, soobčevanje misli; Gedankenreichthum, obilje misli; Gedankenreihe, red ali niz misli; Gedankenstoff, predmet misljenju; Gedankenstrich, gr. pomisljaj, froat. T. stanka; gedankenvoll, zamišljen; Gedankenwelt, misleni, notranji svet.
Gedicht, stil. pesen, poezija.
Gediegen, min. suh (auch altfl.), massiv, franz. nativ, samoroden. samorasel; stil. (von literat. Producten), izvrsten, vreden; Gediegen-Eisen, samorodno železo; Gediegen-Gold, samorodno zlato, samorodek (russ.).
Gedrängt, stil. gedrängter Styl, jeder zlog, jedro, jedreno pisanje; Gedrängtheit, jedrost, jedrina.
Geduldig, trpljiv (altfl.), gew. potpehljiv, nach Vuk strpljiv, vstrpljiv.
Gefahr, opasnost (nach dem Russ.), gefährlich, opasen, (-sna, -sno). Im Altfl. behutsam, vorsichtig.
Gefälle, ggr. etc. pad; ein starkes Gefälle habend, padovit (froat. T.); stat. Gefälle (pl.) dohodki (državni); Gefälls- in Zuf. dohodarstven; Gefällswesen, dohodarstvo.
Gefallen, goditi komu (altfl.), ugodno biti, po misli biti, ljubiti se, račiti se.
Gefäß, bot. (vas), cov-i, zool. v. Ader; im Allg. posoda, Gefäße, posodje; Gefäßhaut, v. Aderhaut; gefäßig, bot. covit; Gefäßsystem, ocevje, v. auch Ader system.
Gefiedert, bot. pernat.
Gefingert, bot. prstast.
Geflammt, min. plamenast.
Geflecht, zool. pletež.
Gefleckt, min. pegav, pegast.
Geflüster, blistavilo, blistalo.
Gefrierpunct, phys. Eispunct, ledisce.
Gefüge, min. sklad; Structur, sestav ober sestava.

Gefühl, *phil.* čustvo, auch čut (auch Sinn), čutilo hingegen bedeutet Sinneswerkzeug; (die froat. *l.* hat čut-i neben čustvo); das Gefühl des Schönen, Guten, Wahren, čustvo lepote, dobrote, resnice; intellectuelles Gefühl, umno čustvo; ästhetisches, krasočutje, lepoučutje; er hat kein Gefühl für die Schönheit, ne čuti lepote; *cf.* Empfindung und Sinn; Gefühl als Sinn, Gefühlsinn, v. Tactsin; gefühllos, brezčuten, brez čustva; Gefühllosigkeit, v. Apathie; Gefühlstiefe, globokočutje, globokočutnost; Gefühlübermögen, die Gefühlseite der Seele, čustvenost; gefühlvoll, čustven.

Gefürchte Grasschaft, *stat.* poknežena grofovina ali grofija.

Gegeben, *math. etc.* gegebene Zahl, dano število; *s. a.* Bestimmt.

Gegenbeweis, *phil.* dokaz nasprotnega ali protivnega, nasprotni dokaz.

Gegenbild, v. Gegenstück.

Gegend, *ggr.* stran, okolica, krajina.

Gegendruck, *mech.* protitlak (froat. *l.*), odboj.

Gegenfüßler, (*pl.*), *ggr.* protinožci.

Gegengewicht, *phys.* protitežje, protivna utež.

Gegengrund, *phil.* protivni ali nasprotni razlog.

Gegenkraft, *phys.* nasprotna sila.

Gegensatz, *phil.* (oppositio) nasprotnost, nasprotje, protivje (attf.); *s.* Arten davon: Contradictio, Widerspruch u. Widerstreit.

Gegenschrift, odpis, v. Apologie.

Gegenseiten, (*pl.*), *math.* nasprotna strani.

Gegenseitig, *stil.* wechselseitig, vzajemen, *math.* nasproten; *Gegenseitigkeit*, vzajemnost.

Gegenstanz, odsalica (Vuk).

Gegenstand, *phil.* (objectum), predmet (russ.), reč; *Gegenständlichkeit*, predmetnost; *gegenstandslos*, brezpredmeten.

Gegenstoss, odboj.

Gegenstreben, *arch.* upora (froat. *l.*).

Gegenstrom, *phys.* Gegenströmung, *ggr.* nasprotni tok.

Gegenstück, *stil.* nasprotna, različna reč, podoba; *Pendant*, Seitenstück, (podoba) drugarica (russ. družka), (nach der böhm. *l.* pobočna slika ali podoba), enačica.

Gegenüberliegend, -stehend, *math.* nasproten, (froat. *l.* sočelni).

Gegenwart, *phil.* zdanjost; Anwesenheit, nazočnost, in meiner Gegenwart, vpriču mene; *gr.* zdanji čas; gegen-

wärtig, pričujoč; gegenwärtig sein, prisostvovati.

Gegenwinkel, *math.* nasprotni kot, froat. *l.* sočelni kot.

Gegenwirkung, *phys. etc.* oddelevanje, odbojno ali nasprotno delovanje, böhm. protičn, nach dem Russ. protivodejstvo.

Gegenwöhner, (*pl.*), *ggr.* protidomei.

Gegliedert, v. Articulirt; *ggr. min.* členovit.

Gehalt, v. Inhalt; gehaltlos, präzen, jalov, puhel; gehaltreich, voll, jedrovit, jaklen, jaklen (froat. *l.*).

Gehäufte, (*pl.*), *zool.* kupčarji (froat. *l.*).

Gehäuse, *zool.* hiša; v. Muschel.

Gebahn, *arch.* hodnik (froat. *l.*).

Gebettete Füße, *zool.* nogo zraslih prstov (froat. *l.*).

Gehemniß, tajna, tajnost; *Gehemnißvoll*, *stil.* skrivnosten, tajinstven.

Gehen, *math.* iti, prehajati (skozi kaj), von Raschinen, iti, delati.

Gehirn, *zool.* (encephalon) možgani; großes G. (cerebrum), veliki možgani; kleines G. (cerebellum), mali možgani, možgane; *Gehirnhöhle*, možganska otolina; *Gehirnnoten*, Varolijev most.

Gehör, *phil. etc.* sluh; *Gehörgang*, (matatus auditorius), zvočnica ali sluhovod; *Gehörschnecken*, slušne kočice; *Gehörnerv*, slušni živec; *Gehörorgan*, slisalo, čulo, (slušno čutilo); *Gehörsinn*, sluh.

Geißel, *hist.* talec; als Geißel geben, poslati v talbo (attf.).

Geist, *phil.* (vom Leibe getrennte Seele), duh; die erkennende Seite des Menschen, duh, um, umnost; der Geist des Jahrhunderts, des Christenthums u. dgl. duh; ein großer Geist, velik um; *chem. spirit*; geistabtödtend, duhomoren; *Geistesanlage*, dar duha, umstvene sposobnost; *Geistesgegenwart*, (nach allen europ. Sprachen), pričujočnost duha, prisostvo duha (nach dem Russ.), (viell. priumnost); *Geisteskrankheit*, v. Seelenkrankheit; *Geistesprodukt*, umotvorina, umotvor; *Geistesführung*, pomot uma, pomočeni um; *Geistesfähigkeit*, duševna delavnost, delanje z umom; *geistig*, duhoven, umstven, duševen; *geistige Getränke*, opojna pijače; *geistlich*, duhovni; *geistreich*, geistvoll, duhovit, (tenkoumen, bistroumen).

Geiz, skopost.

Gekerbt, *bot.* narezan.

Geförnt, *min.* zrnat, zrnčast.

Gefröße, *zool.* (Mesenterium), pečica ali plenica (pod želodcem), opornjak (Vuk), nach Erj. nabornjak (pod crevi).

Gefünstelt, *stil.* izumetničen; *cf.* Gemacht, Gefucht.

Gelatin, *chem.* v. Gallerte.

Geläufig, *stil.* v. Gebräuchlich; geläufige Zunge, obraten, lahak jezika.

Geld, *stat.* novi, denarji; ideales Geld, računski denar ali novce, reelles, pravi denar, bareš, gotovi denar, gotovina, kleines, drobni denar, drobik; Geld-, in Zus. novčen, (-čna, -čno), denaren; Geldinstitut, novčarski zavod (froat. Z.); Geldumlauf, obtekanje, kolanje (froat. Z.) denarja.

Gegenheitsgedicht, *stil.* prigodna pesen, prigodnica.

Gelächte, der, učeni, učenjaki, književnik (Vuk).

Gelenk, *zool.* (articulus) sklep, froat. sglob, nach dem Altfl. Gelen; *bot.* (geniculum) kolence; *mech.* zgib; Gelenk-, (in Zus.), sklepen, sklepoven; Gelenkapparat, gožva; Gelenkknopf, [sklep(ov)]na jabolčica; Gelenkspanne, sklepna ponovica; Gelenkschleim, -schmiere, sklepna sluz.

Gelingen, v. Erfolg.

Gelüft, *phil.* pohot; pohoteti se, zahleti se.

Gemacht, *stil.* narejen.

Gemälde, slika, slikanje, malanje.

Gemarkung, *ggr.* mejniki (pl.).

Gemein, *phil. stil.* (communis), občen, (-čna, -čno), obžji; gemeinschaftlich, s. dieses; gewöhnlich, navaden; gemeiner Bruch, navaden lom; ästhetisch niedrig, prost, pöbelhaft, prostaški; moralisch niedrig, nach dem Russ. u. Böhm. podel, (-dla, -dlo), nizek; Gemeinbild, obžji obraz, splošna podoba, solik (froat. Z.); Gemeinde, občina; Gemeinempfindung, obžji občut; Gemeinbeit, občnost, občestvo; prostot; podlost ali nizkost; Gemeininteresse, Gemeinnutzen, občja korist; Gemeinplatz, občni, vsakdanji izrek, vsakdanščica; gemeinsam, vkupen, froat. zajednički; Gemeinschaft, vkupnost, občestvo, froat. zajednica; gemeinschaftlich, vkupen; Gemeinssinn, duh občestvenosti (russ.); gemeinverständlich, v. Populär; Gemeinvorstellung, občja pomisel; Gemeinwesen, občestvenost.

Gemenge, *chem.* zmes-i, somesa (Vuk); meševina; Gemengtheil, *min.* zmesnina, somesnina.

Gemengt, *min.* meševit.

Gemessen, *stil.* pičen ali točen, (-čna, -čno); gemeinsener Befehl, strogo povelje.

Gemisch, *chem.* meševina.

Gemischt, *stil. math.* meševit; gemischt-

flächig, raznoplosk — raznih ploskev; gemischtlinig, raznočrten, — raznih črt.

Gemme, *art.* vrezan drag kamen; Gemmen, (pl.), *min.* drago kamenje, dragulji, dragei (froat. Z.).

Gemüth, *phil. etc.* (animus) sree (sürglich gebraucht), duša (im engeren Sinn); Einem, sich etwas zu Gemüthe, na sree govoriti komu, k sree jemati si; frühlichen Gemüthes, veselega sree ali duha; ruhiges Gemüth, mirno sree; er hat Gemüth, duša je, dobra duša je; *cf.* Geminnung, Naturell; bei einer Zweitheilung der Seelenthätigkeit im Gegensatz zu: Intelligenz (amnest), etwa: dušnost; gemüthlich, dobrodušen, blagosrčen; Gemüthlichkeit, dobrodušnost, blagosrčnost; gemüthlos, brezdušen (Vuk); Gemüthsart, Gemüthsbeschaffenheit, v. Naturell; Gemüthsbezeugung, v. Bewegung; Gemüthserschütterung, dušni potres; Gemüthsstimmung, Gemüthsstimmung, volja, nach dem Russ. razpoloženje duše (dispositio), in guter, abler Gemüthsstimmung sein, dobre, slabe (zle) volje biti; verlesen in eine g. üb. G., odobrovoljiti, ozvolovljiti (Vuk) koga; in welcher Gemüthsstimmung befindet er sich? kakšna volje je?

Genannt, *math.* v. Benannt.

Genau, *phil. stil.* nach dem froat. potanek (-nka, -nko); streng, strog; pünktlich, nach dem Russ. točen, (-čna, -čno) statt des dialektisch richtigeren, jedoch beitrunden točen, a. pičen, (-čna, -čno), genau beschreiben, po tanko (altfl. po tenku) opisati; *cf.* Correct, Gründlich, Präcis; Genauigkeit, potanekost, točnost, pičnost.

Genealogie, *hist.* rodoslovje; *cf.* Stammtafel.

Genehmigen, odobriti, odobravati.

Geneigt, *phys.* naklonjen, nagnjen, položit, viseč; geneigte Ebene, naklonjena ali položita ravnina, *cf.* Schief; *phil. stil.* sklon, (-sklona, sklono), nach dem Altfl. klonēč, oder klonēč se; Geneigtheit, sklonost.

General, in Zus. glavni, veliki, obžji.

Generalis, generell, *phil.* splošen, obžji, *adv.* sploh, v obžje; v. Allgemein; generalisiren, v. Verallgemeinern.

Generatio, Generation, v. Zeugung; *stat.* rod, nach andern slav. Sprachen, pokolenje, koleno; Generatio aequivoca, samosvojna stvaritev (Tuš.), nach der froat. Z. razplod brez roditelja; nach der böhm. Z. praplodba; Generationswechsel, *zool.* prerod.

- Generirender Halbkreis**, *math.* tvo-
ređi polokrog.
- Generiſch**, *phil.* rodoven.
- Genesis**, *phil.* postanek.
- Genetiſch**, *math. phil.* genetiĉen; ge-
netiſche Erklarung, tolmaĉenje postanka;
tiĉođ se postanka.
- Genid**, *zool.* tilnik, froat. ſija.
- Genie**, *phil.* velem, genij; genial, ve-
leumen, genijalen; Genius, genij, tvorni
duh; der Genius der Sprache, duh je-
zika (bei allen Slaven).
- Genoffenſchaft**, *stat.* druſba, so-
druſje (aus dem gebr. sodrug = Genoff).
- Genre**, *art.* eigene Art, svoj (poseben)
naĉin ali vkus; Genrebild, slika iz
(vsakdanjega) ſivljenja; Genremalecei,
slikarstvo iz ſivljenja.
- Genügen**, *math.* doſti biti, naĉ der
froat. *T.* doſtajati (auch altſl. doſtati
— doſtana).
- Genügſam**, malim zadovoljen, (-ljna,
-o), v. Maſig; Genügſamkeit, malo-
trebje (altſl.).
- Genugthung**, zadostilo.
- Genus**, v. Gattung, Geſchlecht;
genus proximum, *phil.* beleg rodu.
- Geocentriſch**, *astr.* geocentriĉen, zem-
ljesreden.
- Geodaſie**, *math.* Land- oder Feldmef-
lung, zemljemerſtvo, geodezija; geode-
tiſch, geodeten, zemljemerſki.
- Geode**, v. Drufenraum.
- Geodynamik**, *mech.* geodynamika, di-
namika ali ſiloslovje trdnih teles (im
Gegenſatze zu Aerodynamik u. Hydro-
dynamik).
- Geogenide**, *min.* podzemljaſe (froat.
T.).
- Geognofie**, geognozija, (zemljeznant-
ſtvo); Geognof, geognost, zemljeznant-
neo; geognofiſch, geognoziſki, zemlje-
znantſten.
- Geogonie**, nauk o poſtanku zemlje,
geogonija.
- Geographie**, Erdbefchreibung, zemlje-
pis (matematiĉni, fizikalni, topiĉni,
politiĉni); geographiſch, zemljepisen.
- Geologie**, geologija, (zemljeslovje);
Geolog, geolog, (zemljeslovee); geolo-
giſch, geologiſki ali geologiĉen, (zem-
ljesloven).
- Geomechanik**, mehanika trdnih teles,
geomechanika.
- Geometrie**, *math.* merſtvo, geometrija;
ebene Geometrie, ravnomerſtvo (froat.
T.), ravna geometrija; Geometer, geo-
meter, merĉin; geometriſch, merſtven,
geometriſki; geometriſcher Ort, mer-
ſtveno ali geometriſko meſto.
- Geostatik**, *mech.* geostatika, ſtatika
trdnih teles.

- Gepaart**, *chem.* ſogub (froat. *T.*);
gepaarte Radicale, dvojne korenike;
gepaarte Saure, podvojna kiſlina.
- Gepanzert**, *min.* *zool.* oklopljen.
- Geprage**, einer Munze, peĉat, kov;
fig. peĉat.
- Gerad**, *math.* (rectus), nach dem Altſl.,
Ruſſ. u. Bohm. prem, (woven im Stob.
noch Spuren vorhanden ſind); (raven =
eben, planus); aufrecht, po konei ſtojeĉ;
direct, ſ. dieſes; gerade Zahl, (par),
sodo, (nach dem Altſl. tokmo) ſtevilno,
froat. taki broj; gerad, gerade Zahl,
dvosodo ſtevilno; gerad gebrochen, premo
ukljuĉen ali polomljen; *stil.* geraden
Sinneſ, odkritosrĉen; *adv.* gerade zu
Weihnachten, prav o boſiĉi; Gerade, die,
(linea recta), prema, (prema erta);
Geradflugler, *zool.* ravnokrilei; gerad-
linig, premoerten; geradſtellig, *math.*
wie: Zehner, Tauſender, ſodomestien;
geradzahlig, ſod, (-a, -o).
- Gerathe**, Geratſchaften, orodje.
- Geraumig**, proſtoren.
- Gerben**, ſtrojiti, Gerbmateriale, Gerb-
ſtoff, ſtrojivo, reslovina; Gerbſaure,
reslena kiſlina.
- Gerichtet**, *math.* v kako mer idoĉ,
obrnem.
- Gerichtsſaal**, *stil.* Bericht aus dem
Gerichtsſaal, izpred ſodiſĉa.
- Gerinnen**, *chem.* coaguliren, ſesesti,
ſesedati se (auch altſl.), usiriti se (auch
altſl.); vom Taig ab, ſteti se (ſtmem);
ſkrkniti; Gerinſel, ſkrknemina, ſtrje-
nina.
- Germanismus**, *stil.* germanizem.
- Gerolle**, Geſchiebe, *min.* prod, (froat. *T.*
valutica).
- Geruch**, *zool. phil.* aſj Sinu, (olfactus)
nach dem Altſlov. oh, gew. voh; *phys.*,
ſubjective Empfindung, (odor), duh,
vonj, einen Geruch verbreiten, diſati, vo-
njati; geruchlos, (von der Naſe), neuten;
brez duha, nedifeĉ; Geruchsnerv, ohalni
ali vohalni ſivee; Geruchſorgan, ohalo;
Geruchſinn, oh.
- Gerundet**, v. Abgerundet.
- Gerundium**, *gr.* gerundij; gerundiv,
gerundiven.
- Gefagt**, *bot.* napiljen.
- Gefalſchaber**, govoriĉenje.
- Gefammt**, *phil.* total, ves, nach dem
froat. vſkolik (vsakolika, vſkoliko);
Gefammt-, in Zuſ. ſkupan; Daſ Ge-
ſammte, vsota, Gefammttheit, vsost, froat.
T. svakolina, (-vsakolina), vſkolikost,
- Gefang**, *stil.* petje; peſen.
- Gefaſſ**, *zool.* zadnjica
- Gefatigt**, *chem.* zasiĉen, nasiĉen.
- Gefchabte Manier**, *ast.* rni naĉin.

Geschäft, posel, opravak, trgovina; Geschäftsstil, poslovni, trgovski zlog; Geschäftigkeit, vtiakavost.

Geschene, das, dogodek.

Gescheit, pameten.

Geschichte, (historia) zgodovina, zgodbe (pl.), nach der froat. *L.* povest (auch altsl.); alte, mittlere, neue Geschichte, zgodovina ali povest starega, srednjega, novega veka; *s. a.* Begebenheit, Erzählung; Geschichts- (in Zus.), geschichtlich, zgodovinski, povesten; Geschichtsbuch, povestnica; Geschichtsforschung, preiskovanje, izsledovanje zgodovine; Geschichtsquellen, zgodovinski izviri oder besser nach dem Altsl. u. froat. izvori; Geschichtsschreiber, zgodopisec, povestnik, historik; Geschichtswissenschaft, zgodovinsko ali povestno znanstvo.

Geschichtet, *min.* skladovit, nazlagan (naslagati, schichten Vuk).

Geschicklichkeit, *stil.* spretnost, veščina; *s. a.* Fertigkeit, Fertigkeit; geschickt, spreten, vešč.

Geschiebe, v. Gerölle.

Geschlecht, *zool. etc.* rod, *s. a.* Gattung; *stat.*, (sexus), spol (altsl. u. russ. pol); *hist.* rodovina, rod; geschlechtlich, spolen; Geschlechtsbezeichnung, oznamenilo spola; Geschlechtsorgane, — theile, spolni udovi, plodila, (froat. *L.*), nach Vodnik spovolva; Geschlechtsregister, *hist.* rodovnik, rodoslovna knjiga; Geschlechtstrieb, spolni nagon, spolno gnanje; Geschlechtsunterschied, razlika ali razloček spola; Geschlechtsverhältnis, spolni razmer; Geschlechtsort, *gr.* élen, (spolnik).

Geschlinge, *zool.* drob; v. Gefröße.

Geschmack, *phil.* als Sinn, okus, kus (Vuk); *phys.* das Schmecken, die subj. Empfindung, slast (-i); Schönheitsinn, vkus, feiner Geschmack, tenak vkus; geschmacklos, fade, neslasten, suhoparen, *stil.* nevkusen, brezvkusen; Geschmackorgan, okušalo; Geschmackssinn, okus; geschmackvoll, vkusen, vrlo vkusen; Geschmackwurzchen, (pl.) *zool.* okusne brada-vicele; geschmackwidrig, nevkusen, brezvkusen, dobremu vkusu nasproten.

Geschmeidig, v. Dieglam, *min.* vlečljiv, froat. *L.* merljiv (von merati vosak, Wachsziehen bei Vuk); *s. a.* Schmiebsbar.

Geshwürfelt, *stil.* izprelepotičen.

Geshöpf, stvar, altsl. tvar; die Geshöpfe, *coll.* stvarstvo.

Geshöß, Projectil, izstrelek.

Geshraubt, *stil.* zavit, zasukan.

Geshülz, strelilo; Kanone, top.

Geshwindigkeit, *phys.* brzina; abnehmende, zunehmende *G.*, padajoča ali

pojemaajoča, rastoča brzina, beschleunigte pospeševana *b.*; es findet eine Zunahme, Abnahme der *G.* statt, brzina rasto, pada (pojemlje); gleichförmige, ungleichförmige, anolléna, razlléna; Geschwindigkeitscoefficient, *math.* koefficient brzine; Geschwindigkeitscurve, krivulja brzine; Geschwindigkeitsmesser, brzomer, (russ. skoromer).

Gesellig, družljiv; das gesellige Leben, družno, društveno življenje, nach dem russ. oböestveno življenje; Gesellschaft, družba, društvo; Gesellschaftsrechnung, *math.* družni ali družbeni račun.

Gesente, *ggr.* v. Abhang.

Gesetz, *phil. math. etc.* zakon; Gesetzbuch, zakonik; gesetzgebend, zakonodaven, froat. *L.* zakonotvoren; Gesetzgeber, zakonodavec (altsl.); Gesetzgebung, zakonodavstvo, (zakoni *pl.*); gesetzlich, zakonit; Gesetzlosigkeit, brezzakonje.

Gesicht, *stil. g.* es sei so, dajmo, recimo, postavimo, da je —; vom Charakter, postaven, možat.

Gesicht, *zool.* Antlig, obliče, obraz; als Sinn, (visus), vid; Gesichtsfeld, vidni prostor; Gesichtskreis v. Horizont; Gesichtslinie, glednica (froat. *L.*); Gesichtorgan, organ vida, gledalo, vidilo; Gesichtsnerv, vidni živec; Gesichtspunkt, gledališče, v. Standpunkt; Gesichtssinn, vid; Gesichtsausdruck, privid; Gesichtszüge, erte obrazne, erte obliče.

Gesinnung, *phil. ch.* mišljenje; *s. a.* Absicht, Meinung; Gesinnungsge- noß, jednomislenik.

Gesittung, v. Civilisation.

Gesondert, *math.* v. Discret, (froat. *L.* oddoljen).

Gespalten, *bot.* nacepljen.

Gespanshaft, *ggr.* županija.

Gesperre, *tech.* zapirala (*pl.*).

Gespräch, v. Dialog; gesprächig, razgovoren.

Gestade, *ggr.* morski breg ali kraj; Gestadeinsel, prizemni otok (froat. *L.*), pribrežni otok.

Gestalt, *phil. etc.* podoba, russ. u. altsl. auch vid; *esr.* Bild, Figur, Form; nachahmende Gestalt, *min.* posnemek; vom menschlichen Körper, postava; Gestaltbarkeit, utvornost, upodobnost; gestalten, upodobiti, podobiti, obraziti, utvoriti, tvoriti, tvoriliti; gestaltet, kako podobe biti; gestaltlos, brezlik; Gestaltung, *ggr.* Gestalt, podoba, lice, oblika; postanek; tvorba; Gestaltungskraft, tvornost ali tvorivnost, podobivnost.

Geständniß, priznanje.

Gestein, *min.* kamenje.

Gesticulation, gesticulácija; v. Geberdenspiel.
Gesticfelt, *zool.* Beine, obute noge.
Gestränch, *bot.* grmovje.
Gestreckt, *math. etc.* iztegnen.
Gestreich, *min.* progast, brazdit (froat. *L.*)
Gestricke Gestalt, *min.* pleten ali mrozast posnemek.
Gestus, v. Geberde.
Gesucht, *math.* z. B. Zahl, iskan; *stil.* siljen, natezan. ruff. iziskan.
Gesundbrunnen, *stat.* zdravilen studenec, zdravilna voda; *cf.* Mineralquelle.
Getaft, v. Taftinnu.
Getriebe, *mech.* Triebbad, gonjenik.
Gewiert, *math.* razčeterjen (froat. *L.*).
Gewächshaus, rastlinjak, f. a. Treibhaus.
Gewählt, ausgeführt, izboren.
Gewahren, *phil.* opaziti, spaziti.
Gewalt, *stat.* oblast (auch altfl.); äußere Gewalt, sila; gewaltig, oblasten, silen; Gewalthaber, oblastnik.
Gewandt, *stil.* okreten; Gewandtheit, okretnost.
Gewässer, (*coll.*), vode (*pl.*), vodovje; Gewässerarte, vodokaz.
Gewebe, *tech.* tkanina, tkanje.
Gewerke, *stat.* obrt; *cf.* Handwerk, Industrie; Gewerbetätigkeit, Gewerbfleiß, obrtnost; Gewerbsbetrieb, obrtovanje.
Gewert, v. Handwerk, Kunst; Gewerkschaft, rudarsko društvo; Gewerholz, les.
Gewicht, *phys.* (pondus), težkota (Tuš.), nach der froat. *L.* težina; absofutes, nasebna, specifišes, primerna težkota, (nach der froat. *L.* prosta, odnosna težina); Schwere, (gravitas), teža; Gewichtstein, utež-i; Gewichtssardometer, utežni gostomer; Gewichtseinheit, utežna jedinica.
Gewinde, *zool.* (spira), zavoj (froat. *L.*).
Gewinnend, pridobljiv.
Gewirr, v. Wirrwar.
Gewissen, *phil.* vest (eig. Nachricht; nach dem Altfl. u. Russ. svest); *cf.* Bewußtsein; gewissenhaft, vesten; gewissenlos, brezvesten, froat. bezdušan.
Gewißheit, *phil.* izvestnost (altfl., auch ruff.); gewiß, izvesten, auch gotov (im Altfl. fertig, aber auch gewiß).
Gewitter, *phys.* hudo vreme; Gewitterwolke, hudourni oblak.
Gewohnheit, *phil.* Angewöhnung, navada; priuka, (priučiti se česa); Gewohnen, običaj; Gewohnheitsrecht, običajno pravo; gewöhnlich, navaden; eine

Gewohnheit einführen, uobičajiti kaj (nach dem Kroat.).
Gewölbe, nach dem Altfl. u. Russ. svod (obok); Gewölbebogen, svodni oblok, ruff. doga svoda; wölben, ruff. svesti, svoditi, svod delati; Gewölbböche, *ggr.* svodna (obočna) jama, špilja.
Gewölft, *min.* oblakast.
Gewühl, *stil.* gneča, vrev (Vuk).
Gewunden, zavojit, izvit; eine gewundene Erklärung, zavito izrečilo.
Gezähnet, zobcat, gezähnt, zobat, nazobčan.
Gezeiten des Meeres, *ggr.* morsko dobe (froat. *L.*), biba (Jes.); Ebbe und Fluth, oseka in plima.
Geziert, *stil.* nalepotiben; v. Gesucht.
Gezogen, *gr.* zategnen.
Gezwungen, siljen, prinuden, (-dna, -dno).
Gier, pohlepa (Vuk), f. a. Begierde; gierig, pohlepen, f. a. Begehrlich; *adv.* hlastno. —
Gießbach, *ggr.* sušec, lijak, suha, bujica (Vuk).
Gießen, *art.* zliti, liti (v kalup); gegossen, lit; Gießerei, livnica; Gießkunst, livstvo.
Gift, *chem.* strup (altfl. Wunde), nach dem Altfl. otrava od jad, serb. otrov; Giftdrüse, žleza strupnica; Giftzahn, strupni zob, auch strupeni zob.
Gipfel, *ggr.* vrh.
Glanz, *min. etc.* svetlost, lesk, sijajnost (biserna, demantova, kovinska, steklena, tolsčena) Pracht, bleščava; Glanze (*pl.*), *min.* sijajniki; glänzend, svetel, blešesč, starglänzend, sijajen; Glanzstoffe, svetli ogelj; Glanzperiode, *hist.* slavna, najsijajnisia doba; Glanzruß, svetle saje.
Glas, *chem. min.* steklo; glasartig, steklast; Glasbild, slika steklena ali na steklu; Glaselctricität, steklena električka; Glaser, steklar; Glasfabrik, Glasbläue, steklarnica; Glasfeuchtigkeit (im Auge), *zool.* steklovica (froat. *L.*), nach Erj. steklovina, nach Tuš. steklasta mokrina; Glasfluß, stekleni zlitik; Glasgasse, steklena pena; Glasglanz, steklena svetlost; glasiren etwas, ostekliti, postekliti, stekliti; Glasopf, *min.* svetloglav; Glaskörper, *zool.* steklovina; Glasmalerei, slikarstvo, ali slikanje (živopis) na steklu; Glaspapier, stekliti papir (froat. *L.*); Glasperle, stekleni biser, gmiza (Vuk); Glasstleifen, brusenje stekla; Glasur, osteklina (nach der froat. *L.*); Glaswaare, steklenina.
Glatt, *min. etc.* gladek; glattbrennen,

tech. žgati na gladko; Glätte, gladkost, zglajenost, gladčina, *chem.* glaj; glätten, gladiti, likati; Glättmaschine, gladilo.

Glaube, vera; Glaubensbekenntniß, vera, veroizpovest (ferb.), spoznavanje; Glaubensgenossen (*pl.*), enoverniki, altj. jednoverniki; (enoverstvo, enoverje); glaubwürdig, veroven, vere vreden; Glaubwürdigkeit, verovnost.

Glaubersalz, *chem.* Glavberjeva sol.
Gleich, *math.* (aequalis), enak, jednak; (*idem*), ist, gleichgerichtete Linien, érto iste meri ali gledi; gleich machen, iznačiti, enačiti; *cf.* Gerade, Eben; gleichartig, enakoramen, enakokrak; gleichartig, jednorodni; istovrsten, (jednorodnost, istovrstnost); istoroden; gleichartig, enakih oglov, enako-oglen; Gleichstücker, *zool.* jednakokrilci; gleichförmig, enak, jednolik, istolik, enolienen; Gleichgesinnter, v. Besinnungsgegenoss; Gleichgewicht, enakotežje, enaka težkota; die Kräfte halten einander das Gleichgewicht, sile so enake; Gleichgewicht der Kräfte, enakosilje; Gleichgewichtslage, enakotežna lega; gleichgiltig, v. Indifferent; Gleichheit, enakost; Gleichheitszeichen, enačaj; gleichförmig, enakorob, -a, -o; Gleichklang, enakozvočje, sozvočje, v. Anschlag, Alliteration; gleichlaufend, v. Parallele; Gleichlaut, istoglasje, enakoglasje; gleichlautend, enakšen, soglasen; Gleichmaß, enakomerje, f. a. Symmetrie; gleichmäßig, enak, istomeren; gleichmäßig beschleunigt, enako pospešen, (-ena, -eno); Gleichmuth, ravnodušje (*russ.*), mirno sree; gleichnamig, *math.* istoimen, jednoimen, gleichnamig elektrisch, enakoelektričen; Gleichnamigkeit, istoimenost; Gleichniß, Parabel, prillka; f. a. Ähnlichkeit u. Vergleichen; gleichschentelig, enakokrak; gleichschwebende Töne, soglasno titrajoči glasi (*froat. L.*); gleichseitig, enakostran; Gleichsinn, enakomislenost; gleichstellen, koga komu enačiti; gleichförmig, *math.* istomesten; Gleichung, (aequatio), *math.* enačba, eine Gleichung ansetzen, enačbo postaviti, sestaviti; analytische, synthetische Gleichung, razstavna, sestavna enačba; *astr.* die große Gleichung, velika enačba; gleichvielfach, enako mnogokraten; gleichweite Entfernung, enak razstoj; gleichwerthig, gleichgeltend, iste vrednosti, istovreden; gleichwinkelig, enakokoten, enakooeglen; gleichzeitig, istodoben; *adv.* podjedno (*froat.*); synchronistisch, sodoben, enočassen, enodoben; Gleichzeitigkeit, istodobnost, sodobnost.

Gletscher, *ggr.* lednik (*russ.*); -lawine, ledniški ulom; -moräne, ledniška groblja ali griza; -schlund, ledniška razpoka; -tisch, ledniška miza.

Glied, *phil.* (membrum) člen; *zool.* ud; *cf.* Gelenk; *math.* (terminus), člen, členak; Glieder (Seiten) der Gleichung, enačbeni členi (enačbene strani); äußeres, inneres Gl., vnanji, notranji člen; *arch.* člen, ansteigendes, rastöde, abfallendes, pojemajoče, säumendes, robeč i. t. d.; *cf.* Kettenglied; gliederartiges Dessnen der Frucht (*bot.*) razčlenba (*froat. L.*); gliederig, gegliedert, členkovit, členit; gliedern, razčleniti, členiti; Gliedthiere, (*pl.*), členarji; Gliederung, razčlenba, razgodba, razgoda (*froat. L.*), bei Vuk razgoditi, distribuire; Articulirtheit, členkovitost, členitost; *arch.* členkovje (*froat. L.*), očlenje, členovje; *ggr.* horizontale, verticale Gliederung, porazna, navpična izobrazba ali razčlenba (razpetost, vzpetost), *froat. L.* razglov; gleichig oder gliederig in Zus., -člen, eingliedrig, enočlen; Gliedmassen, (*pl.*), *zool.* udje, udovi; f. a. Extremitäten; gliedweise, *math.* členoma, člen za členom.

Glimmer, *min.* nach dem Russ., sowie der böhm. u. *froat. L.* sljuda, (nach Erj. tinjee), *russ.* a. blestnjak, ein- u. zweifacher, enoosna, dvoosna; Glimmerschiefer, sljudovec.

Globus, v. Erdball.

Glocke, *phys.* in der Luftpumpe, poveznik, zvon; Glockenblumen, zvončice; Glockengiesser, zvonár, Glockengut, Glockenmetall, -speise, zvonovina; Glockenstuhl, zvonišče.

Glosse, glosa, (tolmačilo zastare besede); glossarium, glosar.

Gladwunschsreiben, v. Gratulations schreiben.

Glühen, v. n. žareti; v. a. razzariti, žariti, weiß, *gl.* razbeliti; glühend, žareč; razbeljen.

Gluthwind, *ggr.* žgoči veter, *froat. L.* sparni veter.

Glutin, *chem.* glutin.

Glycerid, *chem.* glicerid; Glycerin, glicerin; Glycin, glicin; Glicium, v. Beryll; Glyccoll, glikokol; Glycose, Glucose, glikoza.

Glyptil, v. Bildhauerkunst.

Gnais, *min.* gnajs.

Gnome, v. Dentspruch, Sinnspruch; gnomisch, stil. gnomski, v. slovicah.

Gnomon, v. Sonnenuhr; Gnomonik, gnomonika.

Gold, *min. chem.* zlato; heraoëdrisčas ober gebiegenes, kockasto ali samorodno; Goldamalgam, zlat amalgam; Goldäpfel, zlata jabolka; Goldarbeiter, zlatar; Goldfarbe, zlatilo (froat. $\mathcal{L}$.); goldführend, goldhältig, zlatonos; Goldglätte, zlati glaj; Goldglimmer, rumena sljuda; Goldwage, *stil.* auf die Goldwage legen, dobro, tenko pretehtati vsako besedo; Goldwaschen, izpiranje zlata.

Gold, *ggr.* zaliv (russ.), zanožje (altfl.).

Goniometer, *math.* kotomer, oglomer; **Goniometrie**, kotomerstvo, oglomerstvo; **goniometrisch**, kotomeren, oglomeren; **goniometrische Function**, linie, kotomerna funkcija, črta.

Göpel, *mech.* vitel, (-tla); Göpelspille, -spindel, -welle, vratilo.

Göthisch, *arch.* gotski.

Gottesfiede, *hist.* Božji mir.

Gotteslästerei, bogohulnik.

Gottlosigkeit, brezbožje, brezbožnost.

Gottsebenens, *stil.* nepridiprav.

Göhendienst, *hist.* malikovanje, nach dem Altfl. kumirovanje, (kumir, Göte).

Gouache-Malerei, v. Aquarell.

Goulardisches Wasser, *chem.* Gular-dova voda.

Graben, (fossa), rov.

Grab, grob; Grabammer, grobnica; Grabmal, nadgrobni spominek; Erdhügel, gomila; Grabrede, nagrobni, pogrebni govor; Grabchrift, v. Epitaphium; Grabstein, nagrobni kamen.

Grabsteine, dletoe, vrezilo.

Grad, *ggr., math. etc.* stopenj, (-pnja), stopinja; Verwandtschaftsgrad, koleno; grabatin, postopno, postopnjema; Gradation, stopnjevanje, postopnost; Grabbogen, *astr.* stopnjevit oblok (froat. $\mathcal{L}$.); gradiren, *chem.* gradovati; Gradmessung, *math. astr.* merjenje stopnja ali stopnjev; Gradnetz, *ggr.* stopinjsko omrežje, Gradtheilung, Gradbürung, *phys. math.* razstopnjevanje, razstopnjitev, razdelitev na stopnje; graduiren, razstopnjiti (froat. $\mathcal{L}$.), na stopnje podeliti; podeliti komu akademjski stopenj.

Gradflügler, (*pl.*), *zool.* premokrilci, nach der froat. $\mathcal{L}$. pravokrilci.

Graecismus, *stil.* grecizem.

Graf, *hist.* grof; Grafenschaft, grofija, grofovina.

Gram, *phil.* toga, pečal-i (altfl.).

Gramm, (Gramme), *math.* gram.

Grammatik, slovnica, gramatika; **grammatisch**, slovniski.

Gran, gran.

Granat, *min.* granat; Granatoid, granatoid.

Grandios, v. Großartig, Colossal.

Granit, *min.* granit; von Granit, graniten, (-tina, -tuo).

Granuliren, *chem.* zrniti; granulirt, zrnčast; Granulit, granulit, beli kamen.

Gränze, *ggr.* meja, (granica); natürliche, prirodna, od prirode; künstliche, narejena, postavljena; Gränzgebirge, gore mejnice (*pl.*), razmejno gorovje; Gränzland, Gränzmark, krajina; Gränz-pfahl, -säule, -stein, mejnik; Gränz-punct, mejišče; Gränzscheibe, razmeja; Gränzübergang (beim Rechnen), prelaz; Gränzwinkel, kot meják (froat. $\mathcal{L}$).

Graphit, grafika.

Graphit, *min.* grafit, nach dem Böhm. tuga.

Graspartie, *ggr.* travnik.

Gräßlich, *stil.* grausenhaft, ogrozen, (-zna, -o), grozovit.

Grat, **Grath**, *mech. etc.* sleme, greben, rob; *ggr.* greben.

Gräte, *zool.* der Fische, (ribja) kost; Grätenfische, *zool.* (osteacanthi) (ribe) kostnice; grätig, kostljiv (auch altfl.).

Gratification, *hist.* darovščina.

Gratulations schreiben, *stil.* čestitka (froat. $\mathcal{L}$.); gratuliren, beglückwünschen, čestitati komu (na čem).

Grauen, groza; grauenhaft, *stil.* grozen, grozovit(en).

Graupen, (*pl.*), *phys.* sodra, (babje pšeno).

Grausam, nach dem Altfl. srep, eig-sverep, (ljut, froat).

Grauslein, *min.* sivec (froat. $\mathcal{L}$).

Grauwacke, *min.* drobnjak, drobnik; Grauwackenformation, drobniška tvorba; Grauwacken-Kalkstein, drobniški vapnenc.

Graviren, *tech.* vrezati, vrezovati.

Gravis, (accentus), težki náglas.

Gravität, važnost, mogočnost.

Gravitation, *phys. astr.* težnost, gravitacija, *cf.* Schwere.

Grazie, Sulzböttin, gracia; Anmuthigkeit, ljubkost, dragost, *cf.* Anmuth, Goldseligkeit, Liebreiz; grazios, mil, ljubek, miloviden, (-dna, -o).

Gregorianischer Kalender, Gregorijev, (gregorijanski) koledar.

Greifbar, osežen, (-zna, -žno, altfl.), opipen (gewöhnl. otipen); Greifbarkeit, opipnost, osežnost.

Greiffhufe, (*pl.*), *zool.* (nogo) grabež-nice, nach der froat. $\mathcal{L}$. grabilice.

Grell, *stil.* škreind, rezek, (-ska, -sko), krikljiv.

Griesgrämisch, čemerer, čemerikast, **Griesland**, *min.* prga ali pržina, Gruß, grušec.

- Griff**, (Zont.), hvat; Grifflöcher einer Pfeife, (luknje) prebiralnice.
- Griffel**, bot. (stilus) vrat; art. pisalec, pisalo (atst.), froat. *L. pisaljka*.
- Griffaffe**, stil. mrda, pomrda, froat. *L. sklib*; Griffaffen schneiden, vzmrdati se, namrgoditi, kriviti, pačiti usta.
- Grindarm**, zool. čmar.
- Grindel**, v. Welle; Grindelschaukel, lopar.
- Griffball**, debeli vapnence.
- Grablohle**, debeli, zrnati ogelj ali premog.
- Gröll**, gnjev, gnjevodrže (atstl.) f. a. *Ingrim*.
- Großartig**, stil. nach dem Atstl. velikolepen, auch velelepen, veličen, (-čna, -o); ein großartiges Schauspiel, velikanski prizor, vid; das Großartige, die Großartigkeit, velikolepje, veličje, veličnost.
- Größe**, stil. veličina; Grobheit, velikost; math. (quantum), količina; f. Intensität, Quantität; astr. wahre Größe, prava veličina; Größenlehre, nauk o količinah, matematika; Größenwahn, samoveličljivost, blodnoveličje.
- Großfürst**, hist. stat. veliki knez; Großfürstenthum, velika knežovina, Großgerichte, veliki obrt; Großgrundbesitzer, velikozemljak, grajščak; Großhandel, trgovina na debelo, velikotržje; Grobheit, v. Größe; Großherzog, veliki vojvoda, Großherzogthum, velika vojvodina; Großmacht, velika država, vele-moč; Großmuth, velikodušje; Großschäbter, zool. velekljuni; großschön, velekrasen; Großthuerei, veličavost (atstl.), großthun, veličati se.
- Großter Kreis**, math. največji krog.
- Grossular**, min. grosulár.
- Grotzel**, čuden, čudnolik, čudne podobe, grotesk(en); art. Grotzste, groteska.
- Grotte**, v. Höhle.
- Grube**, min. mont. rudnik; Grubenarbeit, rudokopnja; Grubenarbeiter, rudokop; Grubenseld, jamsko polje, frisches, unerrigtes, celina; Grubenstein, v. Kleinerz; Grubenmauerung, podzidje rudnika (froat. *L.*), Grubenzimmerung, podporje rudnika (froat. *L.*).
- Grün**, das, chem. (froat. (-i)); als Farbestoff, zelenilo; Grünbleierz, zeleni svinčence; Grünbleisstein, zeleni železovec; Grünspan, zelenica, nach dem Ruff. medenka; Grünstein, zelenjak.
- Grund**, phil. math. (argumentum) razlog; Grundlage, podloga, osnova; Fundament eines Gebäudes, podstava, podzidje, temelj; Grund des Meeres, etc.

dno; Boden, tla (pl.), Grund u. Boden, zemljišče, zemlja; Grundbesitz, zemljiško posestvo, zemeljski posed; die Grundbesitzer, posedniki (posestniki); Grundbuch, zemljiška knjiga; Grund-eis, led, talni (na dnu); Grundentlastung, zemljišna razbremenitev; Grundfläche, spodnja, osnovna ploskev; Grundgesetz, osnovni zakon; Grundgestalt, osnovni lik; Grundgröße, osnovna količina; Grundirung, podmaz (froat. *L.*), podmazovanje; Grundfante, osnovni rob; Grundkraft, osnovna sila; Grundkreis, osnovni krog; Grundlage, v. Grund; Grundlaine, mokri plaz; grundlegend, podlaga dajoč, snujoč; Grundlinie, math. črta osnovnica, ggr. glavna, doljnja črta; Grundmacht, glavna moč; Grundmauerwerk, podzidje; Grundoperation, math. osnovni ali glavni račun, froat. *L.* glavna računba; Grundprincip, (osnovno ali glavno) načelo; Grundrecht, osnovno pravo; Grundreihe, prvotna vrsta, prvotni niz; Grundrente, zemljišni prihod; Grundriß, arch. črtež; Grundrath, načelo; cfr. Axiom; Grundsaufe, glavni stolp ali stebel; Grundschwelle, podsek; Grundstein, osnovni kamen; Grundsteuer, zemljiški davek, zemljárina (froat. *L.*); Grundstoff, prvina; počelo (froat. *L.*); Grundstrich, črta osnovnica; Grundstück, zemljišče; Grundwasser, doljnja, podtalna ali podzemna voda; Grundzahl, osnovno število, osnovka; Grundzug, glavna, najbitnija črta.

Gründen, phil. stil. den Beweis worauf, osnovati, osnovati dokaz na tem; einer Anstalt, zavesti zavod; eine Schule, ustanoviti; den Grund legen, osnovati, utemeljiti; Gründer, ustanovnik, začetnik; Gründung, ustanovitev, osnvanje.

Gründlich, phil. temeljit, podstaven, trden, razložit (Vuk); adv. iz dna, do dna; Gründlichkeit, temeljitost, korenitost.

Gruppe, skupina; gruppiren, v skupine djati, staviti.

Gujacin, chem. gvajacin.

Gujaksäure, gvajakova kislina.

Gullochiren, giljoševati.

Gulden, goldinar, forint.

Guldinische Regel, mech. pravilo Guldinovo (metoda centrobarična).

Gummi, guma; Gummiharze, gumaste smole, gumosmole; gummiren, gumovati, naklejiti, klejiti.

Günstig, sein, prijati komu; Gunst, prijazen, (-zni).

Gurt, in Wölbungen, oprog (froat. *L.*);

Gurtband, *arch.* pas; Gurtgefäss pres-pas (froat. *L.*); Gurtgewölbe, svod na oproge.

Gürtel, *zool. etc.* pas (altfl. pojās);

Gürteltiere (*pl.*), (singulata), pasanoi.

Guß, litje, zlivanje; Gußeisen, litina (zelezna), lito zelezo; Gußhütte, v. Gießerei; Gußregen, naliv; Gußstahl, lito jeklo, jeklana litina; Gußstück, -maare, -werk, zlietk.

Gut, *adj.* dober; daß Gut, dobro; daß höchste Gut, največje dobro; Waare, blago; Frucht, tovar, (nach dem Altfl. tovar); Güte, dobrotā, dobrina; gutgelaunt, dobre volje; gutgefunnt, dobro misleč, blago misleč; Gutgewicht, *math.*

razmerek, razmerina (Tuš.); Guthaben, imovina; Förderung, terjatev; gutheissen, odobriti kaj, pristati na kaj; gutmüthig, gutherzig, blag, blagosrčen, dobrodusen; Gutmüthigkeit, blagost.

Guttapercha, *chem.* gutaperča.

Gutturale, v. Kehlkopf.

Gymnasium, gimnazija, gimnazij.

Gyps, *min.* sadra, (malec, mavec);

Gypsabdruck, sadren odtisk; gypsen, posadriti, sadriti; Gypsform, sadren kalup.

Gyroid, *min.* giroid; Gyroidometer, giroidometer.

Gyrotrop, *phys.* menjalo (Tuš.), obra-tič (böhm. *L.*).

H.

Haar, *zool.* (der Thiere), dlaka, srst, -i; (Haupthaar des Menschen), las (altfl. vlas); Haar- in Zus., haarförmig, lasast, dlakast, haargesäße, laskovice, lasatice; haarig, lasat, dlakav; Haarcörchen, lasasta čevčica; Haarpalterei, v. Silber- u. Goldschere; Haarsterne (*pl.*) lasulje; Haarzettel, drobnomerno, najtanje šestilo.

Habe, imetek, imenje, imelo; mein ganzes Hab und Gut, vse kar imam.

Habeas-Corpus-Acte, *hist.* zakon o osebnosti svobodni.

Haben, daß, *merc.* imovina; Soll, dolgovina; Habucht, lakomnost (altfl.).

Habituell, navaden, kar je komu v navado prešlo.

Habitus, v. Gewohnheit, Hal-tung.

Häßig, *min.* (Bruch), repinast.

Hafen, *ggr.* pristanišče (altfl.), nach dem Croat, loka.

Haff, *ggr.* limen, zatok.

Haffischer, (*pl.*), *zool.* (Pectognathi), sočeljustnice.

Hagel, *phys.* toča.

Hahn, *phys.* pipa, Hahnlustpumpe, sesaljka s pipo; Hahnenfische, *bot.* zlatič-nice; Hahnentritt, *zool.* Narbe, oko v jajci (froat. *L.*).

Haide, *ggr.* pustopóljina; mit Heidekraut bewachsene Gegend, vresišče, vresje.

Hain, gaj.

Halb, *math.* pol (indocl.), polovica; Halbaffen, (*pl.*), poluopice; Halbare, polnos; halbbegrenzt, polnomejen, na pol omejen; halbbürtig, *hist.* poluroden; halbbürtiger Bruder, po poli brat; halbdunkel, *phys.* somrak, soton; halb-

durchsichtig, poluprozoren; halberhaben, v. Relief; Halbfabrikat, polutvorina (froat. *L.*); Halbfügler, (*pl.*), *zool.* polukrilei; halbgeformt, *stil.* na pol izdelan, ugotovljen; halbgefestete Füße, *zool.* nogona pol zraslih prstov (froat. *L.*); Halbrösler, polutrave; Halbharze, polusmole; Halbinjel, poluotok; halbiren, razpolóviti, polóviti, Halbirung, polovitev, polovilo, Halbirungs-, in Zus. polovilen, polovéč, Halbirungslinie, črta polovnica, Halbirungspunct, *min.* (raz-) polovišče; Halbreis, polukrog; Halbreis- (in Zus.) polukrožen, (-zna, -o); Halbreislinie, (črta) polukrožnica; Halbfugel, *ggr.* polutka (froat. *L.*), nach dem Altfl. plat obla; Halbleiter, *phys.* poluvodič (böhm. *L.*); Halbmat, die Größe X einhalbmals nehmen, vzeti polovico količine X; Halbmesser, polumer (böhm. *L.*), nach der froat. *L.* šestar, nach dem Russ. polupoprečnik; Halbmetalle, polukovine; Halbpap, poluopal; Halbsäule, polustolp; Halbschatten, *phys.* sosenčica, (polusenčje, prisenečje); Halbschlengänger, plesnohodec (froat. *L.*); Halbton, polovični náglas; Halbvoceal, poluglasnik.

Halfte, polovica, polovina; zur Hälfte, na pol, do pol.

Hallucination, *phil.* (Sinnesvorpie-gelung), halucinacija, čutno mamilo, (unterschieden von: Sinnesstäuschung).

Haln, *bot.* (eulmus), bil, -i, bilka.

Halogen, *chem.* solotvor.

Haloid, Haloidsalze, *chem.* pasoli (pasol-i).

Halz, vrat; Halzflößen, (*pl.*), *zool.* vratne ali prsne plavute; Halzschild,

- zool.** nach der froat. *L.* (höit) nadprnjak ali povratnjak; Halswirbel, vratno vretence; Halszäpfchen, (avala), resa (froat. *L.*).
- Haltapparat**, *zool.* nach der froat. *L.* drži (pl.); — haltbarer Grund, stalen razlog.
- Halten**, wofür, halten gegeneinander, v. Meinen, Vergleichen; sich an etwas halten, držati se česa, ostati pri čem; Haltung, držanje (telesa).
- Hämatin**, *chem.* hematin; Hämatit, hematit, rdoči železovec; Hämatoxylin, hematoksilin.
- Hämmerbar**, *min.* kovek, (vka, -vko), koven.
- Hammerwert**, *mech.* samokov.
- Hand**, roka; Handbuch, (knjiga) priročnica; Handfeste, *hist.* trdnjava (pismena); Handfläche, dlan; Handsügger, (pl.), prhutarij; handhaben, rokovati s čim; Handpapier, rokokovorni papir; Handschrift, *hist.* Manuscript, rokokopis; die individuelle Art der Schriftzüge, roka; er hat eine schöne Handschrift, lepo piše; handschriftlich, rokokopisen; Handstizze, načrtek na brzo roko; Handfeuerzeug, *phys.* ročno krmilo; Handwerk, rokodelstvo, remeslo; Handwurzel, (carpus) zapestje; Handwurzelknochen, (kost) zapestnica; Handzeichnung, goloročni črtež; Handzettel, sestilo.
- Handel**, trgovina; Handel treiben, trgovati; inländischer Handel, domača trgovina; überseeischer, zamorska trgovina; Handels-, (in Zus.), trgovinski, trgovski; Handelsakademie, trgovska akademija; Handelsbilanz, bilanca trgovine; Handelsfreiheit, svobodna trgovina, trgovinska svoboda; Handelsplatz, trgovišče; Handelsstaat, trgovska država; Handelsstation, tržišče; Handelsstatistik, statistika trgovine, (-inska); Handelsystem, trgovinstvo, trgovinska sistema; Handelsunternehmung, trgovinsko podjetje.
- Handeln**, *phil.* thätig sein, delati, delovati; handeln, delujoč, delajoč; Handlung, dejanje, dejanje, (delo, čin); *stil.* eines Drama, dogodek, zgodba; *merc.* v. Handel.
- Sang**, *phil.* stark gewordene Reizung, prenagenost; *cf.* Reizung; Sangcompaß, *phys.* viseči kompas; Hänge-, Hänge-, Häng- (in Zus.), viseč; Hängendes, *min.* gornja stena, nach der froat. *L.* pokrov; Hängendstoß, viseči bok (russ.).
- Sarague**, ogovor (slovesen zbrano množice).
- Sarmonie**, *phil. phys.* Uebereinstimmung, soglasje, sklad, skladnost, harmonija, russ. auch sozvođe, lad; harmonisch, soglasen, skladen; Harmonium; harmonij; Harmonika, harmonika.
- Harmotom**, *min.* harmotom.
- Harn**, *zool.* sealnica, moča; Harnblase, mehür; Harnsäure, sealna kislina; Harnstoff, scanina.
- Hart**, *phys. etc.* trd, (tvrđ); harte Haut des Auges, (sclerotica), beločnica; Hartblei, trdi svinec; Härte, *min. phys.* trdota, trdost; härten, trditi, den Stahl, kaliti; Härtestala, lestvica trdote, trdotna; Hartharze, trde smole; Harthäuser, *zool.* trdokožci; hartberzig, trdoserčen; Hartheu-Arten, bot. kréno zeli; harthörig, nagluh; Harthörigkeit, nagluhost; härtlich, trdikast, (froat. otdr); Hartriegel, drenovei; Härtung, kaljenje.
- Harz**, *chem.* smola; Harze, *min.* smolei (Erz.); Harzelektrocität, smolna elektrika; Harzstücken, *phys.* smolna poguča; Harzöl, *chem.* smolno olje; Harzseife, smolno milo.
- Hässel**, *mech.* motovilo.
- Hass**, omraza (altst. u. bei Vuk), nenavist (altst., russ., böhm., poln.); *cf.* Feindschaft.
- Häßlich**, *stil.* grd.
- Haube**, *math.* v. Kugelzone; des Magens, *zool.* kapica.
- Hauchbild**, Hauchfigur, *phys.* (elektrische), deholik (froat. *L.*).
- Hauer**, Haujahn, *zool.* kel, (gen. kla), čekan, (nach Erz. oklo).
- Hausen**, kup; ungeheuerer Masse, gromada; (gromaditi se); Hauswolke, *phys.* (cumulus), kopa, febrige, ovčice, hlebec, geschichtete, násad.
- Haupt**, glava; Haupt-, in Zus., glavni, poglaviti, poglavni; Hauptare, glavna os; Hauptbegriff, glavni pojem; Hauptbruch, *min.* glavni lom ali prelom; Hauptfuß, glavna reka; Haupthaar, lasje, *astr.* S. der Berenice, Bereničini lasje; Hauptplatz, v. Grundplatz, Oberplatz, Thema; Hauptschiff, *arch.* srednja ali velika ladja; Hauptstadt, glavno, poglavno mesto; Hauptstrahl, glavni zrak ali trak; Hauptstraße, velika cesta; Hauptstrom, -strömung, glavni tok, glavna struja; Hauptsumme, skupna vsota; Hauptton, *stil.* voller Ton, polni naglas; stärkster Ton, glavni naglas, *cf.* Rebenton; Hauptwort, *gr.* samostavnik; Hauptzahlwörter, (cardinalia), glavni ali osnovni številniki.
- Hausmannit**, *min.* črna manganovka.
- Haut**, *zool.* (äußere), koža; häuten, sich, oleviti, leviti se; Hautdrüsen, (pod-)kožne kleze; Haut- oder Aderflügler,

- opnokrilei, kožekrilei; Hautfleket, vna-
nja okostnica; Hautpilze, kožnate glive;
Hautwunden, (pod)kožne bradavičice.
- Sautrelief**, v. Relief.
- Savarie**, avarija, (pomorska škoda,
oskoda ladje).
- Sebebaum**, meč. navor (Tuš.).
- Sebel**, *phis.* vod, froato-ferb. vag, po-
luga; (beides bei Vuk; poluga wäre
für Sebel im *fig.* Sinne zu adoptiren);
Sebelarm, Sebelarm, vodova rama,
krak voda ali vodova; Sebelstütze, opo-
rišče (froat. *L.*).
- Sebelvorrichtung**, prired ali naprava
z vodom, na vod.
- Sebelade**, Baumhebe, vzdigovavka.
- Seben**, *sich*, *math.* v. Aufheben, *sich*.
- Seber**, *phys.* (siphon), nach dem Altfl.
u. Russ. nases, natega (Tuš. u. froat.
L.).
- Sebevorrichtung**, vzdigalo; Sebung,
dvig; Sebung, (arsis), vzdig, povzdig;
gl. vzdigovanje.
- Secheln**, (Flachs), mikati; Sechelm-
schine, mikalo.
- Sehtar**, (Hectare), hektar, (-ara); 10
Sehtar, 10 hektarov; Hectogramme,
hektogram; Hektolitre, hektoliter, (-tra),
Hectomètre, hektometer, (-tra).
- Seer**, *hist.* vojstvo; nach dem Altfl. vo-
jinstvo, Heerbann, poziv ali klic na
vojsko; Heerstraße, v. Hauptstraße.
- Seife**, *chem.* v. Ferment; Weisseife,
droži, *pl. f.*
- Seitzcher**, *zool.* zraslo-prstaši (froat.
L.).
- Seigemonie**, *hist.* načelstvo, voditelj-
stvo, prvovanje; *cf.* Suprematie.
- Seiden**, *bot.* vresnica.
- Seiligenbein**, v. Kreuzbein.
- Seilkraft**, oellilnost, — der Natur, sa-
mozdravnost; Seilquelle, *ggr.* voda le-
kovita, zdravilnica; Seilfameß Klima,
zdravo podnebje.
- Seimat**, *ggr.* dom, domovje; domo-
vina, (Seimatland), froat. a. zavičaj;
heimatlich, domovinski; heimisch, do-
mač; Heimweh, domotožje.
- Seisefas**, zahtevni rek, *math. etc.*
v. Postulat.
- Seiter**, *phil.* vesel, (boder Erz.), dobre
volje; vom Wetter, jasno, vedro; Sei-
tertheit, veselost, (smeh).
- Seizen**, kuriti, Heizfläche, ogrewna po-
vršina (froat. *L.*); Heizfammer, kuril-
nica; Heizmaterial, kurivo, kurjava.
- Seid**, *stil.* junak; Seidengedicht, junaška
pesen, epos; Seidenleben, junakovanje;
Seidenmuth, junaštvo, korenjaštvo.
- Heliozentrisch**, *astr.* solnčno-sreden,
heliocentričen.

- Heliometer**, *phys.* solncemer, helio-
meter.
- Helioskop**, solncezor, helioskop.
- Heliostat**, *phys.* heliostat.
- Heliothermometer**, *phys.* toplomer
solnea (ali solnčni).
- Heliotrop**, *min.* heliotrop.
- Hell**, *stil.* jasen, čist, svetel; Hell Dunkel,
clair-obscur, soton (froat. *L.*), polu-
mračje, prisvet (böhm. *L.*); Helligkeit,
svetlost, jasnost; Hellsehen, daš, pri-
kazen, (ki jo kdo vidi), videnje.
- Helm**, šišák, kaciga, šlem, (Erj.).
- Helminthia**, (*pl.*), *zool.* gliste.
- Hemidoma**, *min.* hemidoma; Hemimor-
phit, homiomorf; Hemiorthotyp, daš,
hemiorthotip; als *adj.* hemiorthotipen;
hemiprismatisch, hemiprismatiden; He-
miptera, *zool.* polukrilei; Hemisphäre,
v. Halbkugel; hemitefularisch, polu-
kockast.
- Hemmen**, *phil.* aufhalten, ustaviti, za-
ustaviti, ustavljati; hindern, zadržavati,
zavirati, ovirati; hemmen, ovirajoč,
krateč; Hemmung, zaustava; zavor,
zaviranje, zapreka; in der Uth, echa-
pement, ravnalo (Tuš.); Hemmvorrich-
tung, zaviralo.
- Heptagon**, *math.* heptagon, sedmero-
oglenik, sedmokotnik.
- Herabsehen**, ponižati, pobiti eno;
herabwürdigend, Zemanden, omalovažiti,
omalovažati, (v nič devati, pod nič
staviti).
- Heraldis**, *hist.* heraldika, grboslovje.
- Herausgeber**, *typ.* izdatelj (altfl. u.
ruff.).
- Heransheben**, odbrati (izmed česa),
izjeti.
- Herb**, *chem.* zagaten, (-ina, -ino), žol-
hek; *stil.* britek, opor (Vuk).
- Herbarium**, herbarij.
- Herbst**, jesen; Herbst-, jesenski; Herbst-
Aequinoctium, jesensko enakonočje;
Herbstpunkt, jesenišče.
- Herkommen**, (stari) običaj, stara na-
vada; herkömmlich, navaden; kakor je
od nekdaš navada.
- Herkuust**, einer Waare, izvir.
- Hermaphrodit**, v. Zwitter.
- Hermentif**, nauk o tolmačenji; *cf.*
Erklären.
- Hermetisch**, *phys.* nepropuščajoč; *adv.*
nepropuščno, hermetično.
- Heros**, v. Held; Heroide, *stil.* heroida;
heroisch, junaški, silen; Heroismus, ju-
naštvo.
- Herald**, glasnik.
- Heronball**, *phys.* Heronova buča;
Heronbrunnen, Heronov vodomet.
- Herlich**, *stil.* sprelep, izvrsten, v.
Prächtigt.

Herzagen, odrekovati (besede).
Herzschon, gospodovati; herrschsüchtig, gospodljiv.
Hervorbringen, v. Erzeugen.
Hervorheben, *stil.* na sveto staviti, izstaviti, poudarjati kaj, pohvalno omenjati, nach der böhm. u. froat. *L.* iztekiniti, iztikati.
Hervorragend, štrleti, moleti, pičeti iz —, izstopati; *fig.* prekositi, premagovati druge.
Hervortreten, odlikovati se, kazati se, videti se, v oči biti.
Herz, *zool.* srce; Herzbeutel (pericardium), srčnik, osrčnik (Erj.); Herzgeflecht, srčni pletež; Herztammer, srčni prekat (Erj.), nach der froat. *L.* kletka od srca; Herzklappen (*pl.*) (valvulae), srčne zaklopnice; herzlich, (pri)srčen, herzlos, brezsrčen; Herzohr, srčno ušce; Herzschlag, utrip; Herzvenen, srčne dovodnice ali privodnice.
Herzog, *stat.* vojvoda; Herzogthum, vojvodstvo, vojvodina.
Hessnit, *min.* hesonit.
Heterogen, *phil. math. etc.* ungleichartig, raznovrsten, raznorodn.
Heteromorphie, *min.* inollčeje, raznovidnost, heteromorfija.
Heteronomie, inozakonje, heteronomija.
Hecelelei, nach dem Altfl. u. Russ. licemerje, licemerstvo, gew. hinavstvo,
Heerflut, hevrstika.
Hexaeder, *min. etc.* šesterec, heksaeder; hexaedrisch, šesteren, hoksaederski.
Hexagon, šesterooglenik, heksagon; hexagonal, šesterooglen, heksagonalen.
Hexameter, *stil.* heksameter, šestero-stopnik, šestomer.
Hexapodie, *stil.* šestero-stopje.
Hiatuſ, *gr.* zev, *russ.* aakanje.
Hidantoinſäure, *chem.* hidantoinova kislina.
Hieb, *mont.* delo.
Hieroglyph, *stil.* hieroglif; Hieroglyphſchrift, hieroglifsko pismo; Hieroglyphit, hieroglifika; hieroglyphiſch, hieroglifski.
Hilfe, pomoč, *phil.* (bei der Reproduktion der Vorstellungen) podkrepja; Hilfebene, *math.* pomočna ravnina; Hilſfunktion, pomočna funkcija; Hilſgleichung, -größe, -linie, pomočna enačba, kolinea, črta; Hilſmittel, pomagalo, pomoček, (podmoga altfl.); Hilſſwiſſenſchaft, pomočno znanstvo; Hilſſzeitwort, pomočni (pomožni) glagol.
Himmel, *astr.* nebo; himmelbau, moder kot nebo; Himmelsäquator, polutnik neba, nebesni; Himmelsgegenb, stran neba ali sveta, Himmelsgebilde,

nebeski svod ali oblok; Himmelsglobus, nebesno oblo, nebeski okrog; Himmelskarte, nebokaz, zvezdokaz; Himmelskörper, nebesno telo ali svetilo; Himmelskreise, nebesni kolobarji; Himmelsraum, nebesno prostranstvo, podnebesje; Himmelszeichen, nebesko znamenje.
Hinderriß, *phys.* zadržek, ovira, zapreka, (altfl. a. zadeva).
Hinderten, kazati, pokazovati na kaj.
Hinten, *stil. etc.* hramati (altfl.), šepati; der Beweis hinft, auch dokaz strani (straneti = na eno stran viseti); hinfend, hrom, šepav.
Hinläuglich, hinreichend, dovoljen, (-ljna, -ljno), froat. *L.* dostaten, (altfl. dostateden, -ena, -o).
Hinreißen, *stil.* zanesti, zanašati; (altfl. zanos); hinreichend, zanašajoč, zanosit (froat. *L.*), *cf.* Ergreifen.
Hinſicht, *stil.* pogled; *s.* a. Bezichtigung, Bezug.
Hinter, in Zuſ. zadnji; Hinteranſicht, *graph.* vid od zadi; Hinter-Aſien, zadnja Azija; Hinteraze, *mech.* zadnja os; Hinterbeine, zadnje noge; Hinterflügel, zadnja krilca; Hintergedanke, primisljaj, primislje (altfl.); Hinterglied, *math.* (terminus consequens), zadnjak; Hintergliedmassen, doljnji udje (froat. *L.*); Hintergrund, (eines Gemäldes etc.), ozadje; Hinterhalt, zaslonba; Hinterhaupt, zatlek; Hinterhauptsbein, (kost) zatilnica; Hinterland, zaledje, (zahrbtba dežela); Hinterleib, zadek, (-zadka); Hintertheil, zadnji konec ali del, nach dem Altfl. zad-i.
Hinweisen, kazati, pokazovati na kaj.
Hinwirken, delovati na kaj.
Hinzielen, meriti (kam, na kaj).
Hippurſäure, *chem.* hipurova kislina.
Hirn, v. Gehirn, Hirnende, Hirnfläche des Holzes, čelo; Hirnhaut, *zool.* možganska opnica; Hirnſchädel, Hirnſchale, lobanja; Hirnſchalenhaut, (pericranium), koža olobnica.
Hirnhorngeiſt, *chem.* jelenovec; Hirnhornöl, jelenjerožno olje.
Hirſenſtein, *min.* prosenjak (froat. *L.*).
Hirtengediſcht, (ecloga), pastirska pesen.
Historienmaler, *art.* zgodovinski slikar.
Historiker, Historiograph, historič, v. Geſchichtſchreiber, geſchichtlich etc.
Soch, visok; hohe See, *ggr.* počina (altfl. u. bei Vuk); Sochaitar, velikii oltar; Sochbau, zidanje vrh tal; Sochdruckmaſchine, mašina ali stroj na ve-

lik(i) pritisk ali tlak; Hochebene, vispoljana, ravna visočina, planota; Hochgebirge, planine, veliko gorovje; Hochlante, hohe Kante, ozka stran, froat. T. sek, hochlantig stellen, na ozko stran postaviti (n. pr. desko); Hochland, višava; Hochmuth, napuh, visokomislije (altfl.); Hochofen, plavež, visoka peč (böhm. u. froat. T. nach dem Franz. u. Engl.); Hochsinn, velikodušje, visokodušje; Hochthal, visoki, planinski dol; hochtonig, polnega naglasa; hochtrabend, prekošat, visokoleteč; Hochwald, visoki gozd; Hochwasser, napeta voda (največja voda), povodenj; Hochzeitgedicht, (pesen) svatovnica, svatovska.

Höchstes Gut, *phil.* največje dobro.

Höder, *zool.* grba.

Hodometer, *math.* cestomer, potomer.
Hof, um die Sonne, kolobar; Hof, in Zuf. dvorski; Hoflager halten, dvorovati (altfl.); Hofstaat, dvoranstvo.

Hoffnung, *phil.* upanje, up, nada; hoffnungslos, breznamen, brezupen.

Höhe, *stil.* Höhe der Handlung, vrh, (böhm. u. froat. T.); die Eigenschaft des Hochseins, visokost; *math. etc.* (altitude), višina (altfl. visina); Höhenarte, visokaz (froat.); Höhenkreis, -zirkel, višinski kolobar, almukantarat; Höhenmessung, merjenje višine, ruff. visotomerje; Höhenrauch, šad; Höhenrecht, pokončni pravokotnik; Höhenzug, *ggr.* pogorje; Höhenpunct, vrh; ihn erreichen, vrhovati.

Hohheit, visost; kais. Hoheit, cesarska visost; Hohheitsrecht, vladarska pravica; Landeshoheit, vrhovnost, vrhovna oblast v deželi.

Höhre, Gleichung, *math.* višja enačba.

Hohl, otel; *phys. math.* v. Concav; hohler Winkel, Hohlwinkel, otel kot; *fig.* hohle Worte, puhle, otle, puste besede; Hohlvene, velika dovodnica; Hohlziegel, korec, žlebnjak; Hohlzirkel, šestilo za otlino.

Höhle, *ggr.* špilja, jama, duplja; *zool.* Höhle der Knochen, otlino kosti.

Höhlung, otlina, izdolbek; duplo.

Hohgelächter, *stil.* posmeh, podsmeh; in höhrender Weise, porogljivo.

Holdseligkeit, *stil.* miloba; *cfr.* Anmuth, Grazie.

Höllenstein, *chem.* peklenski kamen.

Holthurien, *pl.*, *zool.* brizgači.

Holverig, *stil.*, hrpav, robot.

Holz, les; Brennholz, drva; Holz, in Zuf. lesen, (-sna, -sno); aus Holz gefertigt, lesen, (-sena, -seno); aus Brennholz entstanden, iz drv, drven; Holzasche, pepel iz drv; Holzessig, lesni

oet; Holzstetter, drvojadi; Holzgas, plin iz drv; Holzschnitt, Holzstich, u. d. lesorez; -lesotlak, lesopis; Holzstein, min. leseni kamen; Holzstoff, Xylogen, lesovina; Holzzeile, lesena stanica.

Homagium, *hist.* blagopoklon(stvo).

Homiletik, *stil.* homiletika, nach dem Altfl. und Russ. propovedstvo, nauk cerkvene zgovornosti.

Homeoptoton, *fig. stat.* homeoptot.

Homogen, *math. phil.* v. Gleichartig, Gleich.

Homolog, *math.* v. Gleichnamig, ähnlich, ähnlich liegend, homologe Seiten, podobno ležeče strani, homologe Verbindungen, *chem.* podobne spojine.

Homonym, v. Gleichnamig; -raznoznačen.

Honig, *med.* honigartig, medast; Honigbrühe, žleza medovnica; honigsüßend, medovit; Honiggefäß, medovnik; honigsüße Worte, medena besede.

Hopfenöl, *chem.* hmeljevo olje.

Horde, *hist.* orda (ruff.).

Hörbar, slisen, (-sna, -o).

Horizont, *astr.* obzor, natürlicher, prirodni, künstlicher, umetni; wahrer, pravi, scheinbarer, dozdveni, obzor na oko; horizontal, wasserrecht, waagrecht, horizontalen, vodoraven (böhm.), ravnolehen, (-sna, -o), razit (froat. T. von raz, Streichholz — zum Getreidemessen); Horizontalkreis, *astr.* obzorni krog, obzornik.

Horn, rog; *ggr.* rog; Hornblei, *chem.* rožni svinec; Hornblende, *min.* rožanec, (rogovača, froat. T.); Horngewebe, rožena tkanina; Hornhaut des Auges, *zool.* (cornea), roženica, (sclerotica) beločnica; Hornmetalle, rožne kovine; Hornstein, rogovec, dresva (froat. T. nach dem Russ.); Hornstoff, Hornsubstanz, *chem.* rogovina; Hornthiere, *zool.* rogarji, otlorožci.

Hörrohr, Hörtrichter, *phys.* slušalo (Tuš.), (troba) sluhovnica.

Huf, *zool.* f. Klau, Einhuß, (ungula solida), kopito; Hußthiere, *zool.* parkljarji.

Hüfte, *zool.* (coxa), kolk; Hüftbein, (kost) kolčnica; Hüftgegend, okoljeje.

Hügel, *ggr.* holm, holmeo, grič. *cfr.* Anhöhe; Hüggelland, holmje, brdje.

Hühner, (*pl.*), *zool.* kure.

Huld, milost, blagost.

Hülfsenkrühtler, *bot.* stročnice; Schmetterlingsblätter, metuljnice.

Human, *stil.* človeški, priljuden; Humanismus, humanizem; Humanist, humanist; Humanität, človečnost, človekoljubje, ljudomilost.

Humor, *stil.* humor, *esr.* Paune; Humorist, humorist, (auch russ., u. nicht humorista); — humoristika, humoristischen, saljiv.

Humus, *chem.* ěrnica, prst; Humin, humin; Huminsäure, huminova kislina; Humussubstanzen, nach der kroat. *L.* tlivo, prstivo.

Hund, *astr.* pes, veliki, mali; Hundstage, pasji dnevi.

Hundert, *math.* sto; das Hundert, collectiv, nach dem Altfl. u. Kroat. stotina; Hundertes, stotica, stotinka; Hundertste, der, die, stotni, -a, -o, (nach dem Altfl. setni), Hundertstel, stotnina (setnina); Hunderttausendstel, stotisoćnina.

Hüpfen, (Turnt.) poskok, (Springen, skakanje).

Hüten, *sch.* paziti se česa, hraniti se česa, čuvati se.

Hütte, *Hüttenwerk*, v. Smelzhütte; Hüttenwesen, talivstvo, plavivstvo.

Hyacinth, *min.* hijacint, kroat. *L.* jakint.

Hyaden, *astr.* hijade.

Hyalin, *min.* hyalines Mineral, steklasta rudnina, steklovit.

Hyalith, *min.* hijalit, (steklasti opal).

Hybrida vox, *gr.* meševita sestavljenka.

Hybride, *min.* polutani (kroat. *L.*).

Hydrat, *chem.* hidrat, vodan (böhm. *L.*).

Hydraulik, *phys.* hidravlika; vodovodstvo; hydraulisch, hidravllien; hydraulische Presse, hidravlično tiskalo.

Hydrodynamik, *phys.* hidrodinamika.

Hydroelektrisch, hidroelektričen.

Hydrogen, v. Wasserstoff.

Hydrographie, *ggr.* vodopis; hydrographisch, vodopisen; hydrographische Karte, vodokaz (kroat. *L.*).

Hydrometallurgisch, *chem.* z vodolocen.

Hydrometer, *mech.* tekomer, vodomer, hidrometer.

Hydrophan, *min.* hidrofan.

Hydrostatik, *phys.* hidrostatika; — hidrostatičen.

Hygrometer, *phys.* vlagomer (russ.); Hygrometrie, vlagomerstvo, higrometrija; hygrometrisch, vlagomeren, higrometrijski.

Hygrostop, *phys.* vlagokaz.

Hymenoptera, v. Hautflügler.

Hymne, *stil.* himna, hvalnica.

Hyperchloresäure, *chem.* bioholova kislina.

Hypallage, *gr.* Verfehlung der Construction, inopadnost (böhm. u. kroat. *L.*), hipalaga.

Hyperbel, *math. etc.* hiperbola; hyperbolisch, hiperbolski; s. a. Uebertrieben; Hyperboloid, hiperboloid.

Hyperkritik, pregnana kritika.

Hyperoxid, *chem.* prekis (russ.).

Hypersthen, *min.* hipersten.

Hypersthenie, *phil.* presilje (böhm. u. kroat. *L.*).

Hypersthenit, *min.* hiperstenit.

Hyphen, v. Bindungszeichen.

Hypochloide, *math.* hipocikloida, notranja kolotočnica (kroat. *L.*).

Hypostase, *phil.* hipostaza, ostvarjenje (misli).

Hypotenuse, *math.* hipotenuza, nach der böhm. *L.* podpona (erts pravi kot podpinjajoča).

Hypothese, *phil.* hipoteza, nach der böhm. u. kroat. *L.* podmena, podmenilo; eine Hypothese aufstellen, podmeniti kaj; s. a. Bedingung, Voraussetzung; hypothetisch, ipotetičen, podmenjen, podmenilen; s. a. Bedingt; hypothetisch-disjunctiv, *phil.* uvetno-razstaven.

Hypotiposis, *stil.* živ opis, živa predočba, prikaz, hipotipoza.

Hyposometer, *phys.* visomer (kroat. *L.*), visotomer (russ.); Hyposometrie, merjenje visine, visomerstvo, hipsometrija.

Hysteron proteron, *phil.* histeron proteron.

Ich, *jaz*, die Ich Vorstellung, *phil.* pomisel o samem sebi, pomisel samo-sobja.

Ideal, idealisch, *phil. stil.* vzoren, vzorit, idealen; fingirt, mišljen, zmišljen; das Ideal, vzor, ideal; idealisiren, idealizovati, povzoriti, vzoriti (als v. *impf.*), Idealismus, idealizem; Idealist, idea-

list; Idealität, vzornost, vzoritost, idealnost.

Idee, *phil.* ideja, misel; es handelt sich um die Realisirung einer großen Idee, ide za to, da ostvarimo (oživotvorimo, zvršimo) veliko misel; es wird auch in der Bedeutung von: Begriff und Vorstellung gebraucht; s. diese; Concep-

- tion, zamisel; Ideen-Association, Vergeſellſchaftung der Ideen, združevanje ali druženje pomisli, vezanje, nizanje pomisli (daš Aneinanderreihen der Vorſtellungen), asocijacija idej; alš Eigenthümlichkeit der Vorſtellungen, združenoſt pomisli; alš Fähigkeit, vergeſelt zu werden, združenoſt, alš Hang ſich zu vergeſellſchaften, združljivost; Ideenkreis, omišljje; ideenloš, brezmiſlen; et iſt ideenloš, nima idej.
- Identisch**, *math. phil. etc.* iſtoveten (Vuk), iſtoven, iſt; identische Gleichung, iſtovetna enačba; identisch machen, identificiren, poiſtovetiti, iſtovetiti koga s kom, iſtoviti koga s kom, identifikovati; Identität, iſtovetnoſt, iſtovennoſt, iſtoſt.
- Idioelektriſch**, *phys.* ſamoolektričen.
- Idiom**, *gr.* razređe (froat. T.).
- Idiot**, *phil.* idiot, toploglavec; Idiotiſmus, idijotizem, poſebnoſt jezika kakega.
- Idylle**, *Idyllium*, *stil.* idilja, paſtirka, ſeljanka; idiliſch, idilſki.
- Iconographie**, ſlikopis, ikonograſija.
- Iconoclaſmus**, kipoborſtvo (froat. T.).
- Ikoſaeder**, *math.* ikozaeder.
- Illuminiren**, oſvetliti; v. Coloriren.
- Illuſion**, *phil.* iluzija, v. Täuſchung; illuſoriſch, obmanljiv, ſlepiven, iluzoren.
- Illuſtration**, iluſtracija, v. Erläuterung, Zeichnung; illuſtrirt, s podobami, iluſtrovan.
- Imaginär**, *math.* umišljen, imaginaren.
- Imitation**, v. Nachbildung, Nachahmung.
- Immanent**, *phil.* imanenten, (-tna, -o).
- Immaterialität**, *phil.* brezſtvarnoſt, neteleſnoſt.
- Immen**, (*pl.*), *zool.* medičarji.
- Immobilen**, (*pl.*), nepremičnine, nepokretnine (froat. T.).
- Immunität**, *hiſt.* ſvoboščina.
- Impenetrabilität**, *phys.* v. Undurchdringlichkeit.
- Implicite**, zavito, vſteveno, *gr.* po zmislju; implicite Function, *math.* nerazvita funkcija.
- Imponderabilien**, (*pl.*), *phys.* netežnine, nevaganine.
- Imponiren**, moža kazati, imponovati; imponiren moſſen, imenititi ſe, veljaviti ſe komu s čim; imponirend, impoſant, impoſantent, oblaſten, (-ſtna, -o), važen.
- Imprägniren**, (*Holz*), *chem.* napojiti, napajati; imprägnirt, *min.* nadrobiljen (froat. T.), navzet.
- Improviſation**, improvizacija; - im-
- provizator; improvizovati; *cf.* Extemporiren.
- Impuls**, v. Antrieb, Anregung.
- Imputiren**, v. Zurechnen.
- Inbegriff**, *phil.* (complexus), skup, obsežek; *cf.* Inhalt.
- Inclination**, v. Neigung; Inclinatorium, *phys.* klonilo (froat. T.).
- Incoercibel**, *chem.* nezgosten, (-ſtna, -ſtno).
- Incognito**, pod tujim imenom (*ruff.*).
- Incommensurabel**, *math.* neſomeren, neſomerljiv (froat. T.), neizmeren.
- Incompatibel**, v. Unvereinbarlich.
- Incomplete Größe**, *math.* proſt izraz (froat. T.).
- Inconſequent**, *phil.* nedoſlednoſt.
- Incorrect**, *stil.* neizpraven; Incorrectheit, neizpravnoſt.
- Incruſtiren**, oſkorjati; Incruſtation, oſkorjanina, inkruſtacija.
- Inkunabeln**, *hiſt.* inkunabule, knjige prvo- all ſtarotiskoſnice.
- Independent**, v. Unabhängig.
- Index**, *math.* Anzeiger, kazalka; Inhaltsverzeichnis, kazalo.
- Indican**, *chem.* indikan.
- Indicativ**, *gr.* znanilni naklon, znanilnik, (pokazni način froat. T.).
- Indicator**, v. Spannungsmesser.
- Indiction**, *hiſt. astr.* indikejja, Abmerzinszahl; Indictions-ſyclus, rimsko ſtorilo, indikejja, auč indikt.
- Indifferent**, *phil.* mlačen, neroden (*altſl.*), malomaren, nemaren; *phys.* ſrednji (*ruff.*); nerazločen; Indifferentiſmus, mlačnoſt, indiferentizem, froat. T. nehajſtvo; Indifferenzlinie, magnetiſche, magnetska razmeja (froat. T.).
- Indignation**, v. Enträuſtung.
- Indirect**, *phil., math. etc.* nač dem Aufſ. *Ruff.* u. Böhm. neprem, froat. neupraven, indirekten, *cf.* Mittelbar; indirecter Beweis, neprem, neupraven, indirekten dokaz; dokaz z nemogočnoſtjo naſprotja.
- Indium**, *chem.* indij.
- Individuum**, *phil.* (res singularis), poſamezna stvar, poedinka; einzelner Menſch, poedinee; Perſon, oſeba, oſoba, *min.* edinka (froat. T.); individuell, individualen, poſeben, oſeben; individuelle Meinung, mnenje poedinega človeka; *cf.* Subjectiv; Individualität, individualnoſt, poedinoſt, poſameznoſt, oſebnoſt, poſebnoſt; individualiſiren, poſamez vzeti, ſmatrati; individualiſacija.
- Indolenz**, v. Unempfindlichkeit.
- Induciren**, *phil.* (enumerare), navesti, navjati, našteti, naštovati; (*phys.*) navesti, navajati; inducirender Strom,

- navajajoči, prvotni tok; Induction, návod, indukcija; Inductions-Apparat, električno navodilo; Inductions-Electricität, navedena elektrika; Inductionsschleife, návodno vreteno; Inductionsstrom, navedeni, drugotni tok; inductiv, návoden, induktivni; Inductor, navodič, induktor.
- Industrie**, obrtnost; Industriebezirk, obrtni okraj; Industrie-Erzeugniß, izdelek, nach der froat. *L.* obrtovina; Industrieller, obrtnik; industriell, obrten.
- Infanterie**, pehota, pešci (*pl.*).
- Inflectiren**, Inflection, *etc.* v. Beugen, Biegen, *etc.*
- Inflorescenz**, bot. Blüthenstand, razcvetje, cvetstvo, nach der froat. *L.* ovest-i.
- Influenz**, *phys.* v. Bertheilung (der Electricität).
- Infusion**, v. Aufguß; Infusionsthierchen, Infusorien, močelke (krj.), nevidi (froat. *L.*), nalivniki (russ.).
- Ingenieur**, inženir, v. Geometer; ingenios (Gedächtniß), umovit, domišljat.
- Ingerenz** nehmen, vtkati se, mešati se, vpletati se v kaj.
- Ingrimm**, zloba.
- Inhalt**, *phil. math.* vsebina, obsežek; Stoff, Thema, tvarina, predmet; v. Volumen; Inhaltsverzeichnis, kazalo.
- Inhärenz**, vsobnost, vsobljenost (nach dem Altfl.), inhärent, vsoben (altfl.), vsobljen.
- Initiative**, inicijativa; pravica, predlagati zakone.
- Inländer**, tozemec (altfl.), domorodec; inländisch, tozemski, domači.
- Innenrand**, *zool.* der Flügel, notranji rob.
- Innere**, *phil.* notranji, notrenji, innere Eigenschaften, notranja svojstva; innerer Sinn, notranji čut; *math.* inneres Glied, notranji člen; das Innere, notrina, notrenost, notranjščina; eines Landes, sredina; innerlich, notranji.
- Innervation**, *phil.* inervacija.
- Innig**, *stil.* tesen; iskren, srčen, istinit.
- Innigkeit**, domača reja ali gojitev.
- Inosit**, *chem.* inosit.
- Inquisition**, *hist.* inkvizicija.
- Inskript**, *stil.* nadpis.
- Inscription**, vpis, zapis v —, f. a. Inschrift.
- Insect**, *zool.* žuželka, žužek; Insectenfresser, (*pl.*), žužkojedi.
- Insel**, *ggr.* otok, ostrov; continentale, v. Oestdeinzel; oceanische, pelagische, morski otok; Inselbewohner, Insulaner, otočan; Inselgruppe, otočje, otoška skupina; Inselkette, Reihe, niz ali vrsta otokov; Inselmeer, otočiče, otočnato morje, arhipelag; Inselreich, das, otoška država.
- Inseparabel**, *zool.* papiga nerazdružnica.
- Inserat**, vrstek, inseriren, vvrstiti.
- Insolation**, *phys.* solnčanje (froat. *L.*), insolacija.
- Inspiriren**, Inspiration, *etc.* v. Eingeben, Begeistern.
- Instanz**, v. Einwendung.
- Instinct**, *phil.* instinkt, (nicht instinkt); *gfr.* Trieb; instinctmäßig, instinktiven.
- Institut**, *stat.* zavod (nach dem Russ. zavedenje); Institut-, in *Inst.* zavodski.
- Institution**, uredba, naprava.
- Instrument**, orodje, instrument, (nicht instrument); *adj.* instrumentalen.
- Insurrection**, Insurgenten, v. Aufstand.
- Intaglio**, v. Vertieftes Bild.
- Integrabel**, *math.* docelen, (-lna, -o), integrabilen, -ität, docelnost, integrabilnost; Integral, das, integral; allgemeines Integral, popolni, občni integral; Integral-, in *Inst.* integralen; Integralcosinus, integralni kosinus; Integralrechnung, integralni račun; Integration, integracija, integrovanje, docelba; integriren, integrovati, doceliti, celiti; integrirend, integrujoč, — celovit, nerazdelen; Integrität, celovitost, celost, celokupnost (froat.)
- Intellectus**, *phil.* razum, um, v. Verstand, Geist; intellectuell, umstven, umen; Intelligenz, umnost, umstvo, razumnost.
- Intension**, Intensionität, jakost ali sila (notranja), jedrina, ojačenje; intensiv, intensivnen, jak; verba intensiva, jačeči glagoli; intensive Größe, intensivna, nerazširjena količina.
- Intention**, v. Absicht.
- Intercellulargänge**, *bot.* medstanični prehodi (Tü.), medstaničje (froat. *L.*); Intercellularsubstanz, medstanična tvar.
- Intercolonne**, v. Säulenweite.
- Interesse**, *stil. etc.* korist, interes, zanimanje, zanimljaj; za kar človek mara, kar človeka zanima; f. a. Angelegenheit; interessant, zanimljiv; interessiren, zanimati koga; deleben biti česa; marati za kaj; Interessent, deležnik, dotičnik; Interessen, v. Pflichten.
- Interferenz**, *phys.* des Lichtes u. dgl. križanje (križati se).
- Interimistisch**, začasen, za ta čas, za zdaj.
- Intermittirend**, prenehujoč, nach der

- froat. *L.* prekiden, (-dna, -dno); von einer Quelle, presihajoč.
- International**, *adj.* mednarodni, sonarodni.
- Interpolation**, (eines Manuscripts), interpolácija, nach der froat. *L.* podkrpa; *math.* prolaganje (bóhm. u. froat. *L.*); interpoliren, podkrpati, krpati; *math.* proložiti, prolagati.
- Interpret**, tolmač; Interpretation, tolmačenje, tolkovanje, (beides altfl.); interpretiren, tolmačiti, tolkovati, f. a. *Erklärer*.
- Interpunction**, interpunkcija; Interpunctionszeichen, (*pl.*), ločila, (froat. *L.* razgodki).
- Interregnum**, *hist.* brezkranja.
- Intervall**, v. *Zwischenraum*; mešasje (altfl.), Pause, f. d., *phys.* Intervall der Töne, mejglasje; *math.* f. *Disanz*.
- Interveniren**, posredovati, posredstvomati (altfl.); sich einmischen, vtikati se, mešati se v kaj.
- Intonation**, intonacija, zapev (froat. *L.*); — dati, vzeti ton.
- Intrigue**, *stil.* spletká, pletka, Berwickelung, zaplet; f. a. *Umtriebe*.
- Introduction**, vvod.
- Intuitio**, f. *Anschauung*; intuitiv, intuitiven, f. *Anschaulich*; intuitive Wissenschaften, nazorna znanstva.
- Inulin**, *chem.* inulin.
- Inversion**, *gr.* predevanje besed.
- Involution**, *math.* involúcija, vvoj.
- Iridium**, *chem.* iridij, irid (froat. *L.*); Iridsäure, iridska kislina.
- Iris**, *zool.* dožica; *astr.* ein Planet, Irida; irifiren, *min.* dožikati (froat. *L.*), mavričiti; dožikanje, mavricea.
- Ironie**, *gr.* ironija, (tenki) podsmeh ali zasmeh; ironisch, ironiden, ironijski, podsmehen, (-šna, -šno); nach dem Altfl. podhíba, podhiben.

- Irradiation**, *phys.* obsijaj (froat. *L.*), iradiácija.
- Irrational**, *math.* nerazložen, (-žna, -žno), iracionalen.
- Irreducibel**, *math.* neuprosten, (-stna, -stno); kar se ne dá uprostiti ali ujednoviti.
- Irrregulär**, *math.* nepravilen.
- Irrer**, *phil.* zmotiti, motiti se; zabloditi; irrig, pogrešen, (-žna, -žno); kriv; Irrlicht, vešče, divji ogenj (froat. *L.*); Irrthum, zablod, blodnja, zmota; pomota; pogreška; Irrwaſn, kriva misel, blodnja.
- Irreranstalt**, bláznicá, lúdnica.
- Isabellgelb**, izabelast.
- Isäthionsäure**, *chem.* izetijonova kislina.
- Isatin**, *chem.* izatin.
- Iserin**, *min.* izerin, (izerovec froat. *L.*).
- Isobarometrisch**, *math.* enakotlačen, izobarometerski; Isodimene, *ggr.* izohimena, sozimka (froat. *L.*); isochromatisch, *phys.* istobarven; isochron, istočasen, sodoben; isodimorph, *chem.* izodimorf; isodynamisch, istomočen, enakomočen; isogonisch, *phys.* érta enakega uklona; isoklinisch, soklon; isomer, *chem.* izomeren, enakodelen; Isomerie, izomerija; Isomorphie, istolikost, izomorfija; isoperimetrisch, istoobsežen, (-žna, -žno), istoga obsega; Isotherie, enakoletnica, soletka (froat. *L.*); Isotherme, istotoplica, sotoplica.
- Isoliren**, *phys. phil.* osamiti, samiti; russ. razobéiti; Isolation, osama, samljenje; Isolator, samilec; samilo; isolirende Sprachen, jednozložni ali samozložni jeziki; Isolirschämmel, osamljač.
- Itämus**, v. *Pandenge*.
- Itaconsäure**, *chem.* itakonova kislina.

I (Mittlaut).

- Jagdhunde**, *astr.* Lovski psi.
- Jahr**, *astr. etc.* leto; gemeines, navadno leto; anomalistisches, nepravilno; Jahr der Erschaffung der Welt, leto od stvarjenja sveta; Jahr des Heils, leto Gospodnje; Jahrbuch, v. *Annalen*; Jahresrechnung, letoštetje, v. *Aera*; Jahresringe, (*pl.*), *bot.* letnice; Jahreszahl, leto, letnica; Jahreszeit, letni čas; Jahrhundert, stoletje.

- Jambus**, (Versfuß), jamb; jambisch, jambski.
- Jammervoll**, *stil. adv.* žalovito (Vuk).
- Jaspis**, *min.* nach dem Russ. jašma, jaspis; Jaspopal, jašmopal, jašmo-opal.
- Javelle'sche Lauge**, Javelski lug.
- Jenseitig**, onostranski.
- Zoch**, *ggr.* Gebirgszoch, jarem, (froat. bilo); Zoch Landes, jutro, ral (?); Brüdenzoch, pola (?), nach der froat. *L.*

kobila; Zochbein, *zool.* (kost) hčnica (Erj.), jagodnjača (froat. *L.*); Zochbrüde, most na polah, na kobile (froat. *L.*); Zochpfaß, stolp; Zochmußel, uzdasta mišica (Erj.).
Jod, *chem.* jod; Jod-, in Zuf. jodee ali jodiš (jodid), ž. B. Jodammonium, amonijev jodee (jodiš, jodid); Jodblei, svinčeni jodee (jodiš, jodid); Jodür, jodovec, jodur; Jodverbindungen, jodei, jodiši (froat. *L.*), jodidi.
Johannisbeeren, *bot.* grozdijjčnice.
Jon, *chem.* jon, ion.
Journalist, novinar, žurnalist; Journalist, novinarstvo.

Käfer, (*pl.*), *zool.* hrošci.
Kahlbäume, (*pl.*) *zool.* golotrbe.
Kahnbein, *zool.* čolničasta kost.
Kaiserthum, *stat.* cesarstvo, carstvo.
Kaktuspflanzen, *bot.* kaktovnice.
Kakodyl, *chem.* kakodil.
Kalophonie, *gr.* neblagoglasje, zlo-zvočje.
Kalait, *min.* kalajit, (modrulljica, froat. *L.*).
Kaleidophon, *phys.* kalejdosfon.
Kaleidoskop, *phys.* kalejdoskop, (raznoličnik, froat. *L.*, krasogled bčm. *L.*).
Kalender, *astr.* koledar (ščon altfl.).
Kali, *chem.* kali (russ.); Kalium, kalij (russ.).
Kalk, *chem.* vapno (nach dem Utfl., nicht apno); Kalkboden, vapnenina; Kalkbrei, vapnena kaša (froat. *L.* vapeni gostiš); Kalkbrenner, vapnar; Kalkgebirge, vapnene gore; Kalkhydrat, vapneni vodan; Kalkmergel, vapneni lapor; Kalkmilch, *chem.* vapneno mleko; Kalkofen, vapnenica; Kalksalz, vapnene soli; Kalkstein, vapnenec; Kalktuff, vapneni mašek; Kalkwasser, vapnena voda.
Kalligraph, lepopisee; Kalligraphie, lepopis.
Kalochrom, *min.* kalohrom.
Kalomet, *chem.* kalomet.
Kalotte, *math.* kugelmütze, kapica.
Kalotyp, *phys.* kalotipen.
Kaltblütig, *zool.* stíl. hladno krvi; hladnokrven; Kälte, *phys.* mrzlota; Kältegrabe, stopnji mrzloti ali mraza; Kältemischung, mrazotvorna zmes; Kältepol, mrzlinški tečaj; Kälthämmern, kovanje na hladno (froat. *L.*).

Judicium, v. Urtheil; judiciošes Gedächtniß, sodna pomnjivost.
Jugulares, (*pl.*) *zool.* grlopluta.
Jugularvene, *zool.* v. Drosselader.
Julianischer Kalender, Julijev (julijanski) koledar.
Jungfrau, *astr.* Deva, Devica.
Juraformation, *min.* jurska tvorba ali formacija —; jurassisch, jurski; Jurafall, jurski vapnenec.
Justiz, *stat.* pravosodje, (altfl.) sodstvo; Justizpflege, pravosodje.

Kamm, *ggr.* *zool.* greben; am Rade, palec; Kammhöhe, *ggr.* višina grebena; Kammlinie, palčevnica (froat. *L.*); Kamm-Maschine, grebenalo (froat. *L.*); Kammerad, palčenjak, palčeno kolo, Kammerwert, palčevje (froat. *L.*).
Kampflaß, *stil.* poprišče.
Kammer, *stat.* komora; Parlament, zbornica.
Kanalkstein, *min.* cimetovec.
Kannelohle, *min.* ogelj — lučnjak (froat. *L.*), svitlogori premog (Erj.).
Kanon, v. Richtschnur.
Kanone, *top.* Kanonengut, -metall, topovina, topóvščina.
Kante, *min.* etc. rob, nach der froat. *L.* brid (*f.*, Schneide), die hohe Kante eines Brettes, Ziegels, ozka stran ali ploskev; Kantenare, robova os; Kantewinkel, robov kot; Kanholz, otesani les.
Kanzleistuhl, *stil.* uradni, uradniški zlog.
Kapsel, *bot.* glavica (Tuš.), tobolec (froat. *L.*).
Karamel, *chem.* karamel.
Karat, *merc.* karat; karatiten, karatovati.
Karavane, karavan.
Karinthin, *min.* koroščak (froat. *L.*).
Karmin, *chem.* karmin; Karminsäure, karminova kislina.
Karmoissinroth, *min.* grimizen (froat. *L.*), karmazinast.
Karneol, *min.* karneol.
Karpathensandstein, *min.* tatranski peščenjak (froat. *L.*).
Karstenit, *min.* karstenit.
Kerfformation, kraška tvorba, kraševina.

Karte, Charta, *ggr.* überhaupt, zemljevid, mapa, nach der froat. *T.* zemljokaz; Kartensammlung, atlant, zemljevidna zbirka.

Karbatide, *arch.* karijatida.

Käsestoff, v. Casein.

Kassa, denarnica; peneznica (froat. *T.* während blagajna für Schatzkammer empfohlen wird).

Kassiterit, *min.* kositerovec.

Kaste, *hist.* kasta.

Katachrese, *stil.* katahreza.

Katafantisch, *phys.* katakavstičen.

Katapulte, *hist.* katakomba.

Katalektisch, *gr.* nepopoln, katalektičen, v odlomkih.

Katalexe, *stil.* završek ali dokonček verza.

Katalog, *imenik*, (altst. seslovje).

Katalyse, *chem.* kataliza.

Katarakt, *ggr.* slap, prag.

Kataster, *stat.* kataster; Katastral-, katasterski, katastralen.

Katastrophe, *stil.* prekrat, prevrat, katastrofa.

Kategorie, *phil.* kategorija, predikament; *csr.* Klasse; katégorič, brez-uveten, kategoričen.

Kathedr, *stil.* učiteljska stolica, katedra.

Kathete, *math.* kateta, (nach Tuš. zatezica, froat. *T.* strelca, böhm. *T.* odvesnica); Kathetometer, katetometer, oglomer.

Kation, *phys.* katijon.

Kathode, *chem.* katod.

Katoptrik, *phys.* katoptrika; katoptrisch, katoptričen.

Katze, *astr.* Sternbild, Mačka; Kästchen, *bot.* mačica; Kästchenbäume, mačičarice; Käpen, (*pl.*), *zool.* mačja pleme; Katzenauge, *min.* mačje oko; Katzengold, mačje zlato.

Kaufahrer, Kaufartreischiß, trgovska ladja.

Kautschuk, *phys.* v. Brennlinie; Kaugend; vom Humor etc. žgoč, pekoč.

Kautschuk, kavčuk; v. Gummi.

Kauwerkzeuge, (*pl.*), *zool.* žvečala, žvečila.

Kegel, *math.* (conus) stožec, kegel, froat. čunj, russ. konus; abgestufter, prisekan, froat. kus stožec; Bergkegel, etwa kopa; Kegelfläche, površina stožca, obstožje (froat. *T.* občunje); kegelförmig, stožkovit, kopicast, froat. čunjast; koničen; Kegelschnäbel, *zool.* debelokljuni; Kegelschnitt, preseki, stožca; Kegelschnittlinie, stožkosečnica.

Keule, *zool.* (guttur), grlo; *arch.* žleb; Keulbeutel, *zool.* jezilek; Keulstosser,

(*pl.*) grloplute, grloperke (froat. *T.*); Keulfüßer (*pl.*) grlonožci; Keulkopf, jabolko; Keulopfedel, jabolčna zaklopnica; Keullaut, grleni glas; Keulung, *arch.* žlebež (froat. *T.*), žlebljenje; Keulweichstosser (*pl.*), vratoperke (froat. *T.*).

Keirseite, na robe (stran), froat. nalije.

Keil, *phys. etc.* klin; Keilbein, *zool.* (kost) zagvozdica; keilförmig, klinast; Keilpresse, tiskalo s klinom; Keilschüssel, zagozda (Tuš.); Keilschrift, klinasto pismo; Keilstein, Keilziegel; *arch.* zagvozda.

Keim, *bot.* klica, kal-i; Keimblatt, kalica; Keimknospen, klični popek; Keimloch, kličnica; Keimlos, brez klice; kar nima klice; Keimknäuelchen, klično stebelce; Keimträger, kliconos; Keimwarzen, -beutel, poklopčič.

Keimen, kaliti, keimfähig, kaljiv.

Keil, *bot.* (calyx), čaša.

Kellerwirtschaft, kletarstvo.

Kenner, poznati, znati, znan biti komu; kenna, znaten; Kenner, kdor kaj zna, znatelj (altst.), veščak (froat.); kdor čemu glas vé, (voglasen, altst.); Kenntniß, znanje, znanost; s. a. Nachricht, Verständniß; zur Kenntniß gelangen, zvedeti (kaj, za kaj), zur Kenntniß nehmen, vzeti, jemati na znanje; Kennzeichen, obeležje (Vuk), s. a. Merkmal; Kennziffer, *math.* v. Charakteristik.

Kerat, *min.* Hornsilber, rogovec (froat. *T.*), kerat; Kerat, v. Hornsubstanz.

Kerbtiere, Kerze, v. Insecten.

Kermes, *chem.* Mineralerz, kermes, nach der froat. *T.* raztoško črvenilo.

Kern, jedro; Kerngestalt, *min.* prvolik (froat. *T.*); Kernbau, hišica; Kernhaut, jedrenica; Kernhülle, objederje; kernig, jeder, jederen, jedrovit; krepak, jak; Kernschatten, polna (ali črna) senca; Kernspruch, tehtna izreka, *csr.* Denkspruch, Sinnspruch.

Kessel, *ggr.* kotlina; Kesseltal, rupa, ponikve *pl.*, (wo sich ein fließ. Wasser vertiert).

Keton, *chem.* keton.

Kette, veriga, lanec; Kettenbruch, steter Bruch, zvezan ulomek, lom; Kettenbrücke, most lančnik (froat. *T.*); Kettenlinie, verižnica; Kettenregel, Kettenfuß, *math.* sovezni račun (Tuš.), verižno pravilo; Kettenluß, v. Sorites.

Keule, kij; Keulenbäume, preslönjaki; Keulenbümmel, kijast; Keulenhörner, kijaši.

Keuper, gl. kajper.

Kiefer, *zool.* (maxilla), čeljust; Kieferbein, (kost) čeljustnica; Kieferflügel, čeljustne noge.

- Kiel**, *zool.* Federkiel, tul (peresni), cev (peresna); im Schiffsb. (carina) hrbitica (froat. *L.*), kilj (russ.); *bot.* ladja.
- Kiemen**, (*pl.*), *zool.* (branchiae), škрге, skрге; Kiemenedel, skržni poklopec; Kiemenfüßer, skrgonožci; Kiemenöffnung, skržna poklina; Kiemenkneifen, *zool.* skrgarji (polži).
- Kiekrusch**, *chem.* borove saje (žučel).
- Kiese**, (*pl.*) *min.* kršci, kizi, piriti.
- Kiesel**, *chem.* (silicium), kremenee, silicij; *min.* Kieselstein, kremen; kieselartig, kremenast; Kieselerde, kremenjača (froat. *L.*); Kieselkalk, kremeniti vapnenec; Kiesel Säure, kremenčeva kislina; Kieselwasser, kremenčevica.
- Kilogramm**, *math.* kilogram (die Abkürzung kilo nicht zu empfehlen, oder jedenfalls indeclinabel als erster Worttheil); Kiloliter, kiloliter; Kilometer, kilometer.
- Kimme**, *tech.* zarez; Trošč, otor; Kimmhobel, otornjak.
- Kindergarten**, zabavišče malim otrokom; Kindersprache, detousten jezik.
- Kindisch**, *stil.* otroški, dečinski; kindlich, detinji, sinovski.
- Kinn**, *zool.* (mentum), podbradek (russ. u. altfl.), obradek (froat. *L.*); Kinnbaden, v. Kiefer.
- Kirche**, *hist.* cerkev, nach dem Altfl. cerkev; Kirchengemeinschaft, cerkveno občestvo; Kirchengeschichte, cerkvena zgodovina; Kirchengeschiff, ladja cerkve; Kirchengspaltung, razkol (cerkve); Kirchengstaat, cerkvena država; Kirchengverfassung, cerkvena ustava.
- Kitt**, lep, zamazka.
- Klafter**, *math.* seženj; Klaftermaß, mera na sežnje.
- Klagelied**, v. Elegie.
- Klammer**, *tech.* skoba, žabica, pritegača; *stil.* oklepaj, zaporka (prednja, zadnja); Klammeraffe, hvatan; Klammerfüße, noge prihvatalke.
- Klang**, *phys.* zvenk, zvok (beides altfl.), zvenenje; Schallny's Klangfigur, zvočna podobščina (Tuš.), zvenkolik (froat. *L.*) Hladnega; Klanglehre, v. Akustik; klanglose Stimme, zamolkel glas, molkel; klangreich, klangvoll, nach dem Russ. zvonek, (-nka, -nko), prijetno zvoneč.
- Klappe**, zaklopnica, f. a. Ventil.
- Klar**, *phil. eic.* jasen; Klarstellen etwas, ins Klare kommen mit etwas, v. isto djati kaj, na isto priti s čim; Klären, *chem.* bistriti, čistiti; Klarheit, jasnost; *phys.* očitnost, vidnost; klarer Verstand, bistroumje; Klarblickend, bistrook, bistroiden.
- Klasse**, v. Classe.
- Klastisch**, *min.* nach der froat. *L.* drobän, drobiren, (-rna, -o).
- Klaue**, *zool.* parkolj, nach dem Altfl. paznoht; aufgespaltene, kopito; Klauenfieser (bei den Insecten) kosér (froat. *L.*).
- Kleben**, v. n. *phys.* prilepniti (prilepnoti), prilipati, priljepati (altfl.) za kaj; Kleber, lepivo, (viešec); klebrig, lepljiv, lepek, (-ka, -ko).
- Kleebogen**, *arch.* (arc trilobé), trolok (froat. *L.*).
- Kleesalz**, *chem.* ščavna sol.
- Klei**, v. Fehm, Fetten.
- Kleinsalter**, (*pl.*), Kleinschmetterlinge, *zool.* metaljčki.
- Kleinerz**, Grubenklein, podrudek, drobina.
- Kleingebirge**, *ggr.* gorice, brdje.
- Kleingefierei**, maloumje.
- Kleinheit**, malost, malehnost; Kleinigkeit, mala reč, (malenkost), *cf.* Wenigkeit; kleintich, male mere, malosten.
- Kleinnuth**, malodušje.
- Kleinschön**, v. Rieblisch.
- Klemme**, precep, škripec; v. Presse.
- Kletterfüße**, (*pl.*), *zool.* noge plezavke; Klettervögel, plezavec; Klettergerüste, (Turnf.) plezala; Kletterstangen, plezalice.
- Klima**, v. Clima.
- Klingstein**, v. Phosphor.
- Klinodiagonale**, *min.* kosa (poševna) prekotnica; klinometrisch, *min.* kosos, (-h, -o), kose osi; Klinodoma, *min.* kosa doma; klinorhombisch, hemiortotipen.
- Klippe**, *ggr.* kleč, skala (podvodna), greben; Klippenbank, skalovje, klečevje, grebenje; Klippenreich, klečevit, skalovit, grebenit.
- Kloben**, in der Kofke, skripec, škripec; in der Uhr, klečöice.
- Kloster**, *hist.* samostan.
- Kluft**, *ggr.* prepad (altfl. propad u. propast), zijavka, razselina (altfl.) provala, razpoka, poklina.
- Klugheit**, razumnost, blagorazumnost.
- Klumpen**, gruda, kepa.
- Kluppe**, čeljusti (froat. *L.*).
- Knull**, pok, tresk; knallen, v. Detonation, Detoniren; Knalleffect, šumni uspeh ali efekt; Knallgas, pokalni plin (froat. *L.* praskav plin); Knallgold, -silber, pokalno zlato, srebro; Knallmannit, pokalni manit; Knallsäure, pokalna kislina.
- Knauf**, *arch.* v. Capitäl.
- Knechten**, zasužnjiti; ein Volk, podjarmiti; knechtisch, hlapčevski; Knechtschaft, hlapčevstvo; *cf.* Claverei.
- Knetmaschine**, *tech.* mesilo.

Kniden, (Turnf.), izpodnós.

Kníc, koleno; **Knícbebel**, koleno; **Knícbolz**, **Krummhólz**, kosodrovina, krivina; **Knícbreibe**, *zool.* (patella) iver, pogačica.

Knoblauöl, *chem.* česnovno olje.

Knöchel, *zool.* gleženj, (-nja); **Knöchelchen**, Silvijeva koščica.

Knochen, kost; **Knochenasche**, koščeni pepel; **Knochenerde**, koščena zemlja; **Knochenfische (pl.)**, (ribe) kostnice; **Knochenfortsatz**, odrastek, prirastek; **Knochenfragmente**, koščena bladetina; **Knochenföhle**, koščeni ogelj; **Knochenlehre**, nauk o kostéh, kostoslovje; **Knochenleim**, koščeni klej; **Knochenmark**, v. **Mark**; **Knochensubstanz**, kostivo (froat. *L.*), deš **Zahnes**, zobovina; **Knochenstoffem**, okostje; **Knochenthiere**, v. **Wirbelthiere**.

Knollen, *bot.* gomolj; **knollig**, gomoljit.

Knorpel, *zool.* hrustanec; **Knorpelfische**, (ribe) hrustnice; **Knorpelleim**, **Chondrin**, koščeni klej (Erj.).

Knorren, hrga (krga).

Knospe, *bot.* **Blattknospe**, brst, **Blüthenknospe**, popek, oko; **Knospung**, brstenje.

Knoten, *phys. stil.* vozal, ozel; den **Knoten** schürzen und lösen, zavozlati in razvozlati, *cf.* **Schwefelung**; v. **Gelenk**; **Knotenlinie**, *phys.* črta vozlenica (vozlovka Tuš.); **Knotenpunkt**, vozlišče, vozal.

Kobalt, *min.* kobalt; **Kobaltblau**, -grün, kobaltovo modrilo, -- zelenilo; **Kobaltin**, kobaltin; **Kobaltpeife**, kobaltova zmesa.

Kochsalz, v. **Siedesalz**.

Kogel, *ggr.* klobuk, krog.

Kohle, ogelj, ogljen; *coll.* oglije; *min.* **Kohlen**, ogljeci (Erj.); **Kohlenformation**, ogljenatvorba; **Kohlenlein**, *min.* ogljenščina (froat. *L.*); **Kohlenmetalle**, ogljurji (froat. *L.*), karburate; **Kohlensäure**, ogljenčevokislina, ogljenokislina, (ogljieno); **Kohlenstoff**, ogljenec, nađ der böhm. u. froat. *L.* ogljik; **Kohlenstoffhaltig**, ogljenčat, ogljicit; **Kohlenziegel**, *mont.* zgnetenogljije; **Kohlenwasserstoff**, ogljenčev vodeneč, nađ dem böhm. ogljievodik, nađ der froat. *L.* ogljikovo-vodik, ogljieni vodik.

Kollolith, *min.* kokolit, zrnatec (froat. *L.*).

Kolben, *mech. bot.* bét; **Kolbenblüthler**, betičnice; **Kolbenstange**, bétov drog; **Kolbenventil**, čepalj (Tuš.).

Kolkotnar, *chem.* kolkotar.

Kollostrum, *zool.* mlečivo (froat. *L.*).

Kolof, v. **Colof**.

Komensäure, *chem.* Komenova kislina. **Komet**, *astr.* (zvezda) repatica; **Kometenfuder**, **Nachtfenerrohr**, iskalo, repatičnik.

Komik, *stil.* komika; **komisch**, kómičen; **Lachen** erregend, smešen, (-šna, -o); **spañhaft**, šaljiv, zabaven, glumljiv, *cf.* **Burlesk**, **Poffenhast**.

Komödie, *stil.* komedija, vesela igra; **Comödiendichter**, komedijepiseec.

König, kralj; **Königin** (bei den Bienen), matica, kraljica; **Königreich**, kraljestvo, kraljevina; **Königswasser**, kraljeva vodica, zlatotopka (froat. *L.*); **Königsweisse**, *mech.* glavno vratilo.

Königshorn, v. **Regelförmig**.

Königlein, v. **Rundig sein**; (posse), vzmoči, moči; wenn du können wirst, ako vzmoreš.

Körper, tkanje na križ (froat. *L.*).

Kopf, glava; **Kopfbruststück**, glavogradje; **Köpfchen**, *bot.* glavica; **Kopffüßer**, (*pl.*), *zool.* glavonožci; **Kopfglieder**, glavni udje (froat. *L.*); **Kopfföhle**, otlina lobanje; **Kopfstoffe**, *zool.* brezglaveci; **Kopfrechnen**, računanje izustno, iz glave; **Kopfschild** (der Insecten), podčelje (froat. *L.*); **Kopfsseite** der Münze, lice; **Kopfstation** (einer Eisenbahn), česna ali čelna postaja; **Kopfstimme**, v. **Falschstimme**.

Koprolithen, (*pl.*), koproliti.

Koralle, *zool.* koralja (atf.), koralj (froat. *L.*); **korallenartig**, *min.* koraljast; **Korallenbank**, koraljišče; **Koralleninsel**, koraljni otok; **Korallenfalk**, koraljni vapnence; **Korallenriff**, koraljni greben; **Korallenstamm**, -stod, **Korallenstock**, koraljnik; **Korallen** (*pl.*), koraljni; **Korallenthiere**, *zool.* morski polipi (živo evetje).

Korbchen, *bot.* košek; **Korbblüthler**, košarice.

Kork, pluta (probkovina); **Korfsäure**, plutova kislina.

Korn, einer Münze, čistina; *bot.* zrno; **lönnen**, *tech.* zrniti; **Körner**, *min.* grohot (froat. *L.*); **körnig**, zrnit, zrnat.

Körper, *phys. etc.* telo, telesnina (= neka telesna stvar); **Körperchen**, telesce; **Körperempfindung**, *phil.* poživotni, notranji občut; **Körperinhalt**, vsebina; **Körperlich**, telesen; **Körperlichkeit**, telesnost, telesnina; **Körpermessung**, telesomerje; **Körpererschaft**, občestvo, korporacija; **Körpererschaften**, v. **Selbstschaften**; **Körpertheilchen**, delek; **Körperminkel**, telesni kot.

Korund, *min.* korund.

Korvette, *stat.* korveta.

Korvphän, *stil.* kolovodnik, korifej.

Kosmogonie, kozmogonija, postanek sveta; **Kosmologie**, svetoslovje, kozmo-

logija; Košmopolit, kozmopolit, svetán; Košmopolitismus, kozmopolitizem; Košmorama, svetokaz, svetozor.

Kofien, (gustare), pokusiti, okusiti; daš Gekofete, okusek.

Kofien, (pl.), trošek, troški (pl.); Kofienüberſchlag, preudarek troškov; Kofienverzeichniß, troškovnik.

Krabben, (pl.), zool. rakovice; Kurzſchwänze, kratkorepci.

Kraft, phil. moč (Macht, Stärke), sila; phys. etc. sila (nach allen slav. W.); Kraftausdruck, krepak, silen izraz; Kräftenmaß, mera sil; Kräftendreieck, phys. trikot sil; Kräftepaar, sosilje (froat. L.); Kräfteparallelogramm, vsporednik sil; kräftig, silen, močan, krepak; Kraftmaschine, (recepteur) prejemac kretulja (froat. L.); Kraftmesser, v. Dynamometer; Kraftmoment, (moment des forces), moment sil; Krafttrad, kolo-kretalo (froat. L.); Kraftsprache, krepak, izrazit jezik.

Krahn, Krauh, mech. žerjav.

Kralle, zool. krepelj.

Kramphast, krčevit.

Krankenhaus, stat. bolnica (altfl. u. russ.; Accent auf o zum Unterschiede von bolnica, die Kranke).

Kranz, venec.

Krapp, broč (altfl. brokt); Krapproth, daš, bročivo (froat. L.).

Krater, ggr. hriba ognjenika žrelo ali žekno, zijalo.

Kräsmilbe, zool. srbeo.

Kreatin, chem. kreatin.

Kreide, min. kreda, nach dem Altfl. u. Russ. mel, (-a); Kreideformation, kredna (melovna) tvorba.

Kreis, math. Kreisfläche zum Unterschied von Kreislinie, krog; größter Kreis, največji krog; dem Kreise eingeschriebene Figur, vkrožni lik; dem Kreise umschriebene Figur, okrožni lik; zool. (subregnum) kolo; ggr. okrožje; Kreisabschnitt, (Segment), odsek kroga; Kreisabschnitt, Sector, izsek kroga; Kreisbewegung, gibanje krožno, ali v krog, kroženje, kolanje; Kreisbeweis, krožni dokaz, v. Circulus vitiosus; Kreisbogen, oblok kroga; Kreisfel, vrtavka; Kreisfelrad, turbina; Kreisförmig, krožen, krogovit; Kreislauf, zool. des Blutes, obtok (krvni), f. a. Kreisbewegung; Kreislinie, (Ärta) krožnica, kolo, kolobar; Kreismessung, krogmerstvo; Kreismündung, krožno usje; Kreismanius, krožno merilec; Kreispeirherie, obod kroga; Kreisrechnung, račun o krogu; Kreisring, kolobar, kolut (Vuk); Kreisringfläche, medkrožje

(böhm. L.), kreisförmig, v. Umſchattig; Kreisstrom, tok ali struja v krog; Kreistheilung, podelba krožnice; Kreisumfang, obod.

Kreuzot, chem. krezot.

Kreuz, križ, zool. križ, astr. südlicheš Kr., južni križ; Kreuzarm, mech. križnica (froat. L.); Kreuzbein, zool. (os sacrum), križna ali sveta kost, (kost) križnica; Kreuzblüthe, bot. križnice; Kreuzdiopfer, križni diopfer ali prozir; kreuzen (von Schiffen), krožiti; sich, math. križati se; Kreuzesprobe, hist. (Orbailien), križni sod; Kreuzfahrer (pl.), hist. križarji; kreuzförmig, križast, križen; Kreuzgewölbe, križni svod, svod na križ; Kreuzhaapel, mech. križno motovilo (froat. L.), motovilo z motorogami (Tuš.); Kreuzriß, math. križni načrt (froat. L.); Kreuzstraffung, mrežkanje (froat. L.); Kreuzung, zool. križanje; Kreuzungspunct, phys. križališče (razkrižje, prekrižje, froat. L.); Kreuzwirbel, (pl.), križna vretenca; Kreuzzug, hist. križarska vojska.

Kriecher, (pl.), zool. (reptilia), plazavci.

Krieg, vojska, rat; Krieg führen, vojskovati se s kom, ratovati (altfl. u. froat.); kriegerisch, vojevit, bojevit; Kriegsz., in Zul. vojen, (-jna, -jno); Kriegsflotte, vojno ladjeve; Kriegsfangener, vjetnik, zajetnik; Kriegslied, vojna pesen; Kriegsmacht, Kriegesstaat, vojaška država; daš Heer, vojstvo; Kriegsmarine, vojno pomorstvo, froat. vojna mornarica; Kriegsschauplatz, bojišče, vojno pozorišče; Kriegsschiff, vojna ladja; Kriegsverfassung, vojna (vojaška) uredba; Kriegsverwaltung, vojna uprava; Kriegswesen, vojaštvo, vojne redl.

Krijs, stül. odložna doba; cfr. Geseh, Wendepunct.

Kriterium, phil. sodilo; f. a. Kennzeichen.

Kriticismus, phil. kritikizem; Kriticität, kritičnost, razsodnost.

Kritik, phil. etc. kritika, pretres, presodba; razbor; Kritikafter, rešetar, očitlar, cepidlaka (froat. L.); Kritiker, kritik, sodnik, presojevavec, pretresovavec; kritisch, kritičen, presoden; entscheidend, odločen, (-ēna, -ēno); gefährlich, opasen, (-sna, -sno); kritisiren, pretresati, presojevati; kritisiren, rešetati, preejati.

Kronensäure, chem. krokonova kislina.

Krone, krona; bot. eines Baumes, koš, vrh; Blumenkrone, venec; astr. nördliche, südliche Kr., severna, južna krona;

Kronenfortsatz, *zool.* kronasti odrastek, kljunec (froat. *L.*); Kronenlefe, *bot.* brezvenčnice.

Kropf, *zool.* guša.

Krümeljucker, v. Traube n Zucker.

Krumm, *math.* kriv; krumme Linie, die Krumme, Curve, kriva črta, krivoljka; krumm gebrochene Linie, krivo prelojljena črta; krumme Fläche, kriva ploskev; Krummdarm, *zool.* (intestinum ileum), sukano črevo; Krummlineaal, krivoljar; krummlinig, krivočert, krivočerten, krivih črt; *phys.* auch krivudast; Krümmung, zavinek, zavoje; Krümmungs-Durchmesser, -Halbmesser, premer, polumer zavoja, krivine; Krümmungskreis, dokrog (froat. *L.*); Krümmungsmittelpunct, središče zavoja.

Kruste, skorja (altisl. kora u skora), skralup (altisl. skralupa); bei Krebsen koš (Erj.), korepina (froat. *L.*); trusenartig, skorjast; Krustengebilde, v. Zucrustation; Krustenthiere, (crustacea), kušarji (Erj.), korepnjaci (froat. *L.*).

Kryolith, *min.* kriolit.

Kryophor, *phys.* kriofor.

Kryptogamen, (*pl.*), *bot.* tajnoevetke; kryptogamiš, tajnoeveten.

KryptokrySTALLINISCH, *min.* tajnoledit (froat. *L.*).

Kryptomer, tajnih sestavin ali delov.

KrySTALL, *chem. min.* kristal, ledec; KrySTALLose, *min.* kristalna os; KrySTALLdruse, v. Druse; KrySTALLform, kristalnost, leditost; KrySTALLgestalten, kristalni liki; KrySTALLgruppe, skupina kristalov, vrastek (Erj.); KrySTALLin, *chem.* kristalin; KrySTALLINISCH, kristalen, kristalast, ledit; KrySTALLisation, kristalizacija, kristalizovanje; KrySTALLisiren, kristalizovati (se), uledeniti, ledeniti (se); KrySTALLLinse, očesna leča; KrySTALLographie, kristalopis, kristalografija; KrySTALLoiden, (*pl.*), kristaloïdi; KrySTALLwasser, kristalova voda.

Kubil, v. Cubit.

Kugel, *math.* oblo (altisl.), krogla (neu, *cf.* das altisl. krogovatica), nach der froat. *L.* okrog (eig. Kreis), vulg. kugla; Kugelfläche, površina obla ali krogle; Kugelform, Kugelgestalt, oblost, okroglina; Kugelgürtel, Kugelzone, pas obla ali kugle; Kugelig, obel, okrogel, krogovat; Kugelfächer (*pl.*), *zool.* krogljaši, okrogljaši.

Kühlapparat, Kühlvorrichtung, *chem.* hladilšče (froat. *L.*).

Kühn, drzovit, drzen.

Kummer, *phil.* pečal, (-li), (Altisl., Mon. frising, u. russ.).

Kundig, sein, *phil.* znati, vešč biti.

Kunst, stíl, umetnost, umeteljnost; Kunst-

ausdruck, technischer Ausdruck, tehnični, umetni izraz; künsteln, umetničiti, mojstrovati; Kunstfertigkeit, ročnost, spretnost v čem; Kunstgebilde, Kunstwerk, umetnina, umeteljna tvorina; Kunstgeschichte, zgodovina umetnosti; Kunsthandlung, trgovina umetnin; Kunstkenner, znatelj ali veščak v umetninah; Kunstkörper, Kunstproduct, rokotvorina; Kunstlehre, teorija umetnosti; Künstler, umetnik, umeteljnik; künstlerisch, umetniški; Künstlerchaft, umeteljnost, umetništvo; künstlich, umeten, umetljen; gemacht, narejen; rokotvoren, poddelen, (-lna, -lao, russ. *cf.* das altisl. poddelati, nachmachen); kunstlos, brez umetnega pristavka, v. Einfach, Natürlich; Kunststücke, umetni, strojevni mlin (froat. *L.*); kunstreich, preumeten; Kunstsin, sklonost čustvo, sposobnost za umetnost; Kunsttrieb, *zool.* umeteljni nagon, umetnostni nagon; kunstvoll, jako umeten, preumetljen.

Kupfer, *min. chem.* med (-i), (nach dem Russ. auch rdeča med zum Unterschiede von Zolta med = Messing), baker; Kupfer-, in Zus. méden, (-dena, -deno), méden, (-dna, -dno), bakren; Kupfererz, Cuprit, medovka, medena ali bakrena ruda; Kupferglanz, bakreni sijajnik; kupferhaltig, medit (froat. *L.*); Kupferstich, medorez, medopis.

Kupfite, *min.* kufiti, lagovei (Erj.).

Kuppe, *ggr.* krog, glava.

Kuppel, *arch., lat.* trulla, nach dem Altisl. u. Serb. trulo, kúpola, russ. auch glava; kuppelförmig, trulast.

Kürassier, oklopnik (Vuk).

Kurbel, *mech.* ročica.

Kurz, *gr. etc.* kratke; Kürze, kratkota, kratkost; Kurzfügler, (*pl.*), *zool.* kratkokrilei; Kurztopf, *zool.* kratkoglavec; Kurzschnäbler, (*pl.*), (Pressirostres), kratkokljunej; Kurzschwänze, *zool.* kratkorepci; kurzichtig, kratkovid(en); Kürzung, *gr.* pokrata, kurzählig, (von Bergen), nepoln, krnj; Kurzzünger, *zool.* kratkojezičniki.

Küste, *ggr.* morski breg ali kraj, morsko obrežje; Küstenentwidelung, *ggr.* razvoj (razvitek) obrežja; Küstenfahrt, pribrežno, prikrajno plovstvo; Küstenfluß, *ggr.* reka brežnica, primorska reka; Küsteninsel, prizemni, pribrežni otok; Küstenland, primorje; Küsteneich, primorska država; Küsteneich, bregovit, z obilnim obrežjem; Küstenumfang, vse obrežje, obim morskoga brega.

Kutter, *stat.* kuter (russ.).

Kyanisiren, *chem.* kijanovati.

Kyproid, *min.* kiproid.

Lab, *chem.* sirišće; *Labmagen*, *zool.* sirišćnik.

Labiate, (*pl.*) *bot.* ustnaticc.

Labil, *phys.* padljiv, prevračljiv.

Laboratorium, *tech.* laboratorij, delavnica.

Labrador, **Labradorit**, *min.* labrador, labradorit.

Labyrinth, *stil.* labirint, *zool.* labirint, *frat.* L. zavojišće; labirintišć, vijugast.

Lache, *ggr.* lokva, mlaka.

Lächerlich, *stil.* smešen, (-šna, -šno); *sch.* lächerlich machen, osmešiti se, smešiti se.

Lacht, *math.* meženj (rudarski).

Lack, *tech.* lak.

Lactamid, *chem.* laktamid; *Lactid*, laktid.

Laden, *phys.* (eine Batterie), napolniti.

Ladung, *Fracht*, tovor, nać dem *Aufst.* tovar.

Lage, *ggr. math. etc.* *gew.* lega (auch *frat.* L.), richtiger leža, (Biele, besonders *Kroato-Serben* schreiben položaj, *altfl.* u. *russ.* položenje; andere wieder položje); *Lage* Papier, desetka; *Schicht*, f. d.; eine gewisse Lage haben, ležati (kako).

Lager, *min.* v. *Flöth*, ležišće, nahajlišće rudnih skladov; *mech.* Lager der Rolle, škripec, (*frat.* L. škrip); *Papfenlager*, blazina *frat.* L.); stopinja (L.); *hist.* tabor; *bot.* steljka; *merc.* sklad, zaloga; *Lagerdepot*, *min.* skladišće slojev (*frat.* L.); *Lagerpflanzen*, steljkarice; *Lagerrevier*, *min.* okoliš slojev (*frat.* L.); *Lagerstätte*, *gl.* slojišće ležišće (*rudno*).

Lagerung, *min.* ležanje, poleglost slojev, (druzega proti družemu), *frat.* L. naslaga, *russ.* plastovanje; gleiche Lagerung haben, in gleichem Lagerungsverhältniß stehen, enako ležati

Lagune, *ggr.* lagune.

Lähmung, *mrtevoudnost*.

Lahn, bit (f).

Lakmus, *bot.* lakmus; *Lakmuspapier*, lakmusov papir.

Lakonisch, *stil.* lakoničen, (kratek a jednat).

Lamelle, *phys.* pločica.

Land, *ggr.* im *Gegenf.* zu *Meer*, suho, kopno, suha zemlja; ein Land, dežela; im *Gegenf.* zu *Stadt*, na kmetih, na vasi; *Landbau*, ratarstvo, poljedelstvo; *Landbevölkerung*, kmetško ljudstvo; *Landbewohner*, im *Gegenf.* zu *Seemann*, suhozemec; *Landenge*, *Ästmus*,

zemeljska ožina, medmorje, *frat.* L. prevlaka; *Länderbesand*, *stat.* sozemlje (bbhm. u. *frat.* L.); *Landescultur*, zemljedelstvo; *Landesherr*, *Landesherr*, deželni gospodar; *Landesvertretung*, deželno zastopstvo, deželni zastopniki; *Landgebirge*, pozemno gorovje; *Landgraf*, *hist.* landgraf; *Landgrenze*, suha meja; *Landkarte*, zemljevid, *frat.* L. zemljokaz; *Landmacht*, vojsstvo na suhem; *Landplage*, občna nadloga; *Landregen*, deževanje povsodno; *Landrücken*, hrbet; *Landtschaft*, *ggr.* dežela, pokrajina, *art.* slika okolice, naalikana okolica; *Landtschaftsphysiognomie*, oblika pokrajine; *Landstipite*, rt; *Landsturm*, črna vojska, občni vstanek; *Landvogel*, ptice pozemljuse (*frat.* L.); *Landwägen*, *zool.* posemne stenice; *Landwehr*, deželna bramba, domobranstvo; *Landwind*, *ggr.* sušnik (*russ.* pobrežnik); *Landwirtschaft*; kmetško gospodarstvo, kmetijstvo, poljedelstvo; *Landjunge*, *ggr.* jezik.

Landungsplatz, *ggr.* pristajališće.

Lang, *math. etc.* dolg, *merc.* langes Papier, dolgoročna menica; lang dauernd, dolgotrajen; Länge, dolgot, dolžina; *geographische* Länge, zemljepisna dolžina; *Längemessung*, merjenje dolžine; *Längenänderung*, *phys.* premena dolžine; *Längenansicht*, *math.* podolžni vid; *Längenbruch*, *min.* podolžni (pre)lom; *Längendurchschnitt*, -profil, podolžni prerez ali preseki; *Längeneinbrut*, *phys.* jednica dolgoti, (-stna); *Längengrab*, *ggr.* stopenj dolžine; *Längenmaß*, dolgotna mera; *Längenthal*, *ggr.* podolžna dolina, podolje; *Langschwinger*, longipennes, *zool.* dolgokrilec; *Langhaus*, *Langschiff*, *arch.* srednja ladja; *langhörnige Käfer*, krošči dolgorožci; *Langschnäbler*, dolgokljunci; *Langschwänze*, dolgorepci; *Langschwelle*, podolžna podloga; *Langsdoma*, *Brachydoma*, *min.* kratka doma; *Langseite*, dolga stran; *Langschläfer*, *min.* podolžna ploskev.

Langlich, (oblongus), podolgovat (*altfl.*).

Langmuth, *phil.* dolgotrpnost, dolgotrpje (*altfl.*).

Lantenne, *Rüßpamm*, *arch.* stožina (*frat.* L.).

Lanthan, *chem.* lantan.

Lanze, *hist.* kopje (n., *altfl.*): *Langsnecht*, kopjanik (*esr.* kopnoti = fodere).

Lapidarischrift, napisano ali lapidarno pismo; *Lapidarstyl*, lapidarni slog.

Lappensüße, *zool.* krpaste noge; *Lap-*

venschnecke, polž — krilee (froat. *L.*);
Lappenschwänze, (Thysanura), repaši
(froat. *L.*).

Farve, *zool.* ličinka (ruff.) larva; *cf.*
Maste.

Fasche, *arch.* (Stamm, Blatt), zasek
(froat. *L.*).

Fast, *mech.* brems; v. Frucht, Schuld,
Verpflichtung; lästig, nadležen,
(-žna, -žno); lästig werden, dodjati (se)
komu; Lasttrain, -zug, tovarni (tovarni)
vlak.

Faster, *phil.* pregreha, grehota (froat.
L.), nepravost (bōhm. *L.*); lasterhaft,
pregrešen, (-žna, -o).

Fasurstein, *min.* bodetaedrischer Am-
phibionspath, lazurec.

Fatent, *phys.* zvezan, utajen, ruff. skrit
Faterne, svetilo (altfl.), svetiljka (froat.
L.).

Fatte, letva.

Fau, *stil.* mlačen; f. a. Gleichgiltig.

Faubryptogamen, *bot.* listnate taj-
novetke; Faubwert, *arch.* cvetje, listje.

Fauf, tek; reißender, deroč, trägt, len,
tih; *mech.* hod; *zool.* Laufbein, krač-
nica; f. a. Verlauf; Laufbahn, *stil.*
poprišče; Lauffüße, noge tekavke;
Laufgewicht, jabolko, kembelj; Laufgra-
ben, prikop, rov; Lauffäßer, brzei; Lauf-
vögel, brzoteki (Erj.), tekavci.

Faufen, tečl, tekati, froat. trčati; *math.*
z. B. von Linien, iti, tečl, držati; lau-
fend, tekoč; laufender Preis, sedanja
cena; laufende Auslagen, vsakdanji
troški; laufende Schrift, ležeča, pova-
ljena (froat. *L.*) pismena.

Fauser, Räufer, an der Schnellwage,
jabolko, kembelj; bri den Mühlen, Ober-
stein, gornjak (Vuk), vrhnjak; *zool.*
tekavci; Fäuserfächt, *arch.* podolžna
vrsta (opek).

Fauge, *chem.* lug; laugenhaft, *min.*
chem. lužen, (-žna, -o); Laugensalz, v.
Alkali; Augenwage, lugomer.

Faumonit, Kupfenpath, *min.* lavmonit.

Faune, *phil. stil.* Gemüthsstimmung, f.
d.; Eigenheit der Gemüthsstimmung,
Faunen haben, muhe imeti, nach dem
Russ. pričude, prihoti (*pl. f.* = pri-
hitevice); faunenhaft, faunisch, hudomu-
šen, muhast, nach dem Russ. pričudljiv,
prihotljiv; faunig, dobre volje, veselih
misli.

Faurinsäure, *chem.* lavrinova kislina.

Fausliegen, *zool.* usenci. (Erj.).

Faut, *gr.* (sonus), glas, glasek; *phys.*
v. Schall, Klang; Lautabstufung,
stopnjevanje glasov; Lautlehre, glaslo-
slovje, nauk o glasih; lautlich, v. Ph-
onetisch; Lautrückung, pretapljanje, pre-
hajanje glasov; Lautverschiebung, pre-

mikanje glasov; Lautsteigerung, stop-
njevanje glasov; Lautsystem, glasje;
Lautverstärkung, jačenje, ojačavanje gla-
sov; Lautwandlung, wechsell, -verän-
derung, mena glasov, izpreminjanje
glasov.

Lauten, sluti (slovem, slovoč), glasiti
(nicht glasiti se).

Lauter, v. Rein; läutern, čistiti; Lä-
uterung, prečistka (ruff.).

Lautiren, *gr.* glaskovati (bōhm. u.
froat. *L.*).

Lava, *ggr.* lava; Lavaström, tok lave.

Lavine, *ggr.* plaz, suh plaz, moker
plaz, drsavni plaz; Sturzlavine, ulom,
froat. *L.* urvina.

Leben, življenje (statt Zivjenje), bitek, ži-
tek, nach den fibr. slav. Spr. život; leben
big, *phys. stil. etc.* živ; lebhaft, živahen;
Lebensalter, doba (življenja), leta, nicht
starost; Lebensart, olik; Lebensbeschrei-
bung, v. Biographie; lebensschaffend,
životvoren; Lebensdauer, vek (im Bōhm.
u. Serb. volkstümlich, prorokujejo mi
dolg vek), dolgost življenja; Lebens-
größe, *art.* prirodna velikost, ruff. v ves
rost (rast); Lebensmittel, živež — ži-
vilo; Lebensperiode, razdobje življenja;
Lebenstrieb, nagon življenja; Lebens-
überdruß, življenja gnus; Lebensweise,
način življenja; Lebewelt, živi, organski
svet, (živstvo); Lebewesen, živo (bitje).

Leber, *zool.* jetra; leberbraun, *min.*
rjav kakor jetra; Lebererz, Leberstein,
min. jetrenec.

Lecanorinsäure, Lecanorsäure, *chem.*
lekanorova kislina.

Leberhaut, *zool.* (koža) usnjica; Le-
bertange, *bot.* usnjaste haluge.

Lee, (Mar.) podvetrena stran.

Leer, *stil.* prazen; Leerdarm, *zool.* lačno
črvo; Leere, *phys.* praznina; Leerheit,
praznost, praznota.

Leize, v. Lippe.

Leg, zvarek (v plavežih).

Legal, zakonit, legalen; Legalität, za-
konitost.

Legen, *math.* položiti, polagati, durch
drei Punkte eine Ebene legen, položiti
ravnino skozi tri pike.

Legende, *hist.* legenda; *art.* opis (ka-
kega peneza).

Legiren, *chem.* zliti ali splaviti kovine,
lagirati; das Product der Legirung, zli-
tina (bōhm.), splavljenina.

Legitim, legitimen, zakonit; ebelich,
zakonsk; Legitimation, izkaz; Legiti-
mationskarte, izkaznica; legitimiren,
sič, izkazati se.

Legumin, *chem.* sočivnina, rastlinska
sirnina, legumin.

Lehen, *hist.* sevd; Lehen-, (in Zuf.)

fevden, (-dna, -dno); Rehenwesen, fevdstvo.

Rehm, min. (limus), ilovica; il, (*gen.* ila, Sól.); Rehmboden, ilovina.

Rehusaj, math. (lemma), lema, vzajmilo; Rehuwert, tujka, (izposojenka, pozajmljenka).

Rehranstalt, učilišče (altfl.); Rehrebogen, *arch.* obložilo (froat. *T.*); Rehrebuch, učebna knjiga, učbenik; Rehre, nauk; Rehreer, učitelj; Rehre und Rehrlust, v. *Didaktik*; Rehre- und Rafreiheit, učna svoboda (učitelju in učencem); Rehremethode, način poučevanja, učba, učbeni način; Rehremittel, učilo; Rehreplan, učni ertež; Rehreich, ukovit; Rehrejah, nauček (froat. *T.*), (učni) stavek, teorem.; Rehrethl, učbeni zlog.

Reib, phil. telo; Reibeigener, *hist.* nevoljnik; Reibeigenschaft, nevoljstvo; Reiblich, telesen, Reiblicher Bruder, rodni brat; Reiblos, broztelesen.

Reicht hin, stil. na lahko; leichtflüssig, *chem.* raztopen, lahko plavek (*russ.*); kar se rado topi ali tali; leichtgläubig, lehkoveren; leichtsinn, lehkomislenost, lehkomislenost.

Reid, phil. (Gegens. zu Freude), žalost, indeel. žal; mit einem Reiden behaftet, nadložen, (-žna, -o); Reideform, *gr.* Passivum, trpni glagol, trpna oblika; Reidenenschaft, *phil.* strast (von stradati = leiden); leidenschaftlich, strasten, (-stna, -stno); leider! na žalost; nicht leid sein um die Mühe, ne požaliti truda.

Reidner Flasche, Reidner Gl. *phys.* Lajdenska steklenica.

Reier, astr. ein Sternbitz, lira.

Reim, chem. klej, Reimstoff, klejevina; Reimfuß, Reimzucker, klejev slaj, glikolin.

Reisengegend, zool. dimlje, froat. *T.* prepona.

Reistung, storitev, (stvoritev), oprava, delo; seine wissenschaftlichen Leistungen, njegovi znanstveni pritrudi; mechanisches Moment der Kraft, moment, učinek sile, froat. *T.* rabota; Leistungseinheit, jedinica učinka, storitve.

Reiten, phys. vesti, voditi, prevajati; Reitcurve, *mech.* (krivulja) vodiljka; leitend, *phys.* vodeč; *stat.* ravnajoč; leitender Gedanke, misel voditeljica; Reiter, *phys.* prevodnik; *russ.* provodnik, guter, schlechter, dober, slab prevodnik; Reitfaden, rokovodnik, v. *Anleitung*, zum Selbstunterricht einer Materie, samoučitelj (*russ.*); leitfähig, *phys.* prevodljiv, nach der froat. *T.* vodek, (-dka, -dka); Leitfähigkeit, prevodljivost, vodkost; Leitrad, kolo vodilo; Leitstrahl,

math. astr. (radius vector), (črta) prevodnica; Leitung, *phys.* (prevod); Leitungswiderstand, upor prevodu.

Reiter, die, lestva.

Reithalft, min. Litavski vapnec.

Reiden, (pl.), zool. ledje (altfl. ledvije); Reidenarterie, ledvena odvodnica; Reidenmuskel, ledvena mišica; Reidenwirbel, ledveno, bedreno vretence.

Repidiu, chem. lepidin.

Repidolith, min. lepidolit, litionova sljuda. froat. *T.* ljuskavec.

Resca, čitati; Resart, čitanje (nekako, razno), altfl. proizvoljnik, *cf.* Variante; lesbar, leterlich, nach dem *Russ.* šitek, (-tka, -tko), šiten.

Reshargie, mrtvilo, mrtvica, dromez.

Reuten, v. Rehm; Teget.

Reutera, (pl.), pismena (tiskarska); Reuternmetall, pismenovina.

Reuchtgas, chem. svečavni ali svetilni plin, plin za posvet; Reuchtfrakt, svetljivost, svetilnost; Reuchtmaterial, *chem.* svetilo, svečava; Reuchtstein, samosij (froat. *T.*); Reuchtthurm, nach dem *Russ.* maják (auch von der böhm. u. froat. *T.* aboptirt).

Reucin, chem. levoin, Reucinsäure, levoinova kislina; Reucit, levoit; Reucolin, levkolin.

Reuteschu, stil. odljuden, (odljudnost); leutseitig, priljuden, (priljudnost).

Lexicon, slovar.

Lias, gl. (spodnji ali črni Jura), lias (lejas); Liasformation, liasova tvorba; Liasstalt, liasov vapnec.

Libelle, v. Wasserwage.

Libration, des Mondes, astr. libracija.

Lichtenin, Lichtenstärke, Moosstärke, chem. lisajev škrob, lichenin.

Licht, (adj.), svetel; phil. vom Verstand, *hister; cf.* Hell, klar; lichte Augenblicke oder Zwischenzeiten, (lucida intervalla), jasna trenutja, (kadar se dahobolnemu prejasni) jasni presledki; Meter im Lichten, dva metra svetlobe, (nach der froat. *T.* videla); Licht, das, svetlo, svetloba; das Licht brennender Körper, luč (auch altfl., jedoch *m.*); in einem solchen Lichte darstellen, v. taki luči producirati; Lichtbeugung, Diffraction, v. Beugung unter: Beuge; Lichtbitz, svetlopis; lichtempfindlich, *phys.* občutljiv za svetlobo; Lichtenberg'sche Figuren, Lichtenbergove podobne; Lichtenbreite, širina svetlobe; Lichtentwidelung, razvoj ali razvitek svetlobe; Lichtglieder, *arch.* (abfallende Glieder an der Säule), na manje idoči ali zoženi členki (froat. *T.*); Lichthäuschen (beim Backofen), lučiče (froat. *T.*); Lichtloch, v. Pupille; Lichtmesser,

- phys.* svetlomer; Pichtmessung, merjenje svetlobe, svetlomerje; Pichtmeteor, svetlobni meteor; Pichtregulator, (*phys.*), ravnalo svetlobe; Pichtseite, *math.* svetla stran; Pichtspectrum, žar; Pichtstärke, jakost ali jačina svetlobe; Pichtstoff, svetivo, svetlovina; Pichtstrahl, zrak; Pichtwandlung, *min.* mena svetlobe; Pichtweite, v. Bogenweite; Pichtwelle, *phys.* svetlobni val.
- Ziberung**, *mech.* Garniture, oprava.
- Zieb**, *stil.* ljub; Ziebe, ljubezen, ljubav; liebenswürdig, ljubeznjiv; lieblich, ljubek, mil, miloviden, milokrven (Vuk); Lieblichkeit, ljubkost, ljubeznost; dražest; lieblich klingend, milozvok; Lieblingsvorstellung, priljubljena, omilela misel; Liebreiz, milotnost, mičnost. *cf.* Grazie, Goldseligkeit.
- Zied**, *stil.* pesen, pesem; Ziedertafel, pevsko društvo.
- Ziefern**, dobaviti, dobavljati, ruff. dostaviti; Zieferant, dobavljač; Zieferung, dobava (froat. *L.*).
- Ziegen**, *math.* (von Seiten, Flächen, Winkeln) ležati; von Gebäuden, stati; liegend, ležeč, geneigt, s. d.; liegendes Gut, nepremičnina, nepokretnina (froat.); liegendes, *gl.* doljnja stena, nach dem Froat. podloga.
- Zignin**, *chem.* Poljsafer, lesna vlaknina, lignin.
- Zignit**, *min.* rjavo oglje (kopano), lignit.
- Zilgen**, Liliaceae, *bot.* lilije (auch altfl.).
- Zimitativ**, *phil.* mejiven, stesnjuoč.
- Zimitum**, limitirter Preis, postavljena neprestopna cena.
- Zimonit**, *min.* Habronemerz, limonit.
- Linca**, Linie, *phys., math.* etc. črta (auch altfl.), progna, linija; in der Genealogie, loza (ali vrsta srodstvena); Aequator, s. d. Lineal, ravnalo; Lineamente des Gesichtes, črte obličja, obličje; Lineareinheit, linearna ali dolgozna jednica; Lineargeschwindigkeit, jednomerna brzina; linienförmig, progast; Linien Schiff, linijaš (froat. *L.*).
- Linguistil**, jezikoznanstvo.
- Linsgäugig**, *mech.* levo zaviti (froat. *L.*).
- Lipse**, *phys.* leča.
- Lipinsäure**, *chem.* lipinova kislina.
- Lippe**, ustna, ustnica; Lippenblume, -blütler, (labiatae) ustnatice; lippenblätlig, ustnatega cveta; Lippenant, *gr.* ustnik, (ustnenik).
- Lipyl**, *chem.* lipil.
- Literarisch**, *stil.* slovstven, knjižen; Literat, knjižnik; Literatur, slovstvo, literatura; Literaturgeschichte, slovstvena zgodovina.
- Lithion**, Lithium, *chem.* litij.
- Lithochromie**, *art.* litohromija.
- Lithofellinsäure**, *chem.* litofelinova kislina.
- Lithographie**, kamenopis, kamenotisk; lithographisch, kamenopisen, kamenotiskoven; lithographischer Stein, *min.* kamenopisni vapnenec (froat. *L.*).
- Liturgie**, *hist.* obredi: red bogoslužbeni; Gottesdienst, služba božja; liturgisch, obreden, (-dna, -dno).
- Lobesang**, *stil.* hvalospev; Lobrede, *stil.* (elogium), beseda ali govor (komu) v hvalo, pohvalni govor; Lobschrift, pohvalnica, hvalopolis.
- Localis. Locativus**, (casus), *gr.* lokal; local, mesten, lokalni; localitiven, *phil.* porazmestiti, namestiti občute na telesen, lokalizovati; Localifirung, porazmestilo, lokalizacija; Localzeichen, *phil.* mestno, lokalno znamenje.
- Loden**, *stil.* vabiti, (izvabiti, privabiti), mamiti (Vuk); loden, vabljiv, vabeč; Lodmittel, mamilo, privaba; Lodung, vabljenje, vab, vaba.
- Locomobile**, *mech.* premična parulja; Locomotiv, samovoz (froat. *L.*), lokomotiv, v. Dampfswagen.
- Locus communis**, v. Gemeinplatz.
- Log**, Loog, (*Seem.*), tekomer.
- Logarithme**, Logarithmus, *math.* logaritem; gemeine (Briggische), občni (Briggovi) l.; Logarithmand, logaritmand, nach der froat. *L.* logaritmovec; Logarithmenreihe, niz ali vrsta logaritmov; Logarithmentafel, logaritmovnik; logarithmisch, logaritemsk.
- Logik**, *phil.* logika; angewandte, uporabljena, auch uporabna; logisch, logičen; Logiker, logik.
- Logistik**, *math.* logistika; logaritemska krivulja.
- Logograph**, *stil.* logograf.
- Logomach**, v. Wortklaubler.
- Lobe**, *chem.* čreslo; Lobbrühe, čreslenica.
- Lohn**, plačilo, zaslužek; (Verdienst, der), meзда (Vöhnung).
- Longimetric**, *math.* dolžinomerje, merjenje dolgosti, longimetrija.
- Longitudinal**, podolžen, (-žna, -žno).
- Lorbeer**, *bot.* lavorika.
- Los**, Loos, žreb (*m.*, auch altfl.).
- Lose Molt**, *mech.* gibna, pomična kolotura (froat. *L.*); lose Krystalle, izluščeni kristali.
- Lösen**, *math.* öffen (z. B. die Klammer), odpreti, razkleniti, razklopiti; den Kluch, odkleti, razkleti, -klinjati; *stil. chem. etc.* v. Auflösen; löslisch, v. Auflöslisch; Lösung, v. Auflöfung; Lösung des Knotens, razmrsek

(froat. *L.*), v. Entwickelung; Lösung des Ehebandes, razporoka.

Lošung, *stil.* Lošungswort, geslo (böh., richtiger gaslo von gadati); im Bollw. auf Lösung (ausführen), na izkušnjo, na negotovo prodajo.

Loth, v. Senkrecht; Senfblei; lothrecht, v. Senkrecht; als Gewicht, lot; *chem.* pripoj (russ.), spojka (froat. *L.*); löthig, (in Zus.), dreizehnlöthiges Silber, trinajstlotno srebro.

Löthen, *chem.* spojiti, spajati; Löthblei, spajalo (froat. *L.*); Löthrohr, puhalnica; Löthrohrprobe, izkus s puhalnico; Löthung, spajanje.

Löwe, *astr.* (Sternb.), lev.

Lösche, *astr.* (Sternb.), ris.

Lüdt, *stil.* praznina, presledek, *cf.* Intervall, Zwischenraum; Lüdenzahn, zob vrzeljak; lüdtig, *bot.* presledkast.

Lucrativ, dobiček dajoč, nesoč.

Ludolphische Zahl, *math.* Ludolfovo število.

Luft, *ggr. phys.* vzduh (altfl. u. russ.), zrak; Luftart, plin, vzdušina (froat. *L.*); Luftballon, balon, zrakoplov (froat. *L.*); Luftbild, zračni prowid; luftdicht, neprodušen, (-šna, -šno, Tuš.); ne propuščajoč zraka; Luftdruck, zračni tlak; Luftdruckmesser, tlakomer; Luftdruckeisenbahn, Lufteisenbahn, zrakom gonjena železnica; Luftelectricität, zračna elektrika; Lufterscheinung, *ggr.* prikaz v ozračji, zračni prikaz ali pojav; luftförmig, plinav, zrakast; Luftheizung, ogrevanje, kurjenje zrakom; Luftkühlen, Luftgänge, *bot.* zračni probodi, nach der böhm. u. froat. *L.* vzdušnice; Luftkreis, *ggr.* ozračje; luftleer, brezračen; Luftloch, produh, produšina (beides altfl.); Luftmesser, zrakomer; Luftpumpe, *phys.* zračna sesavka ali sesaljka (Tuš.), nach dem Russ. zračni ali vzdušni nases, Vahn-, Ventil-, s pipo, — z zaklopnicco; Lufttröhre, *zool.* sapnik ali dušnik, *min.* oduška; Luftsäule,

zračni stolp; Luftschichten, zračne plasti zračni slojevi; Luftschiff, (ladja) zrakoplovnica; Luftschiffahrt, zrakoplovstvo; Luftspiegelung, zračno zrcaljenje ali zrcalovanje, zračni prividi, zračno slepilo; Luftstrom, Luftströmung, tok ali struja zraka, puh (froat. *L.*); lufttrocken, na zraku sušen; Luftverdichtung, *phys.* zgoščanje zraka, verdünnung, razredčanje zraka; Luftvulkan, čadobljivnik, plinobljivnik; Luftwelle, zračni val; Luftzelle, v. Lungenzelle; Luftzug, *phys.* propuh.

Luft, *arch.* lina.

Lunarium, *astr.* lunarij.

Lunation, *astr.* lunacija, nach der froat. *L.*, mali mesec, (t. j. čas od mlaja do mlaja).

Lunge, *zool.* pluča; Lungenarterie, plučna odvodnica; Lungenfische, plučarice; Lungenschnecken, plučarji; Lungensystem, pluče (froat. *L.*); Lungenzelle, bläschen, Luftzelle, plučni mehurič.

Lupe, *phys.* (loupe), lupa, večalo (froat. *L.*).

Luppe, *tech.* volk.

Lurche, (*pl.*), *zool.* žaba, brezrapi krkoni.

Luft, *phil.* ugodje; (dobro deti komu, po godi biti), naslada (Vuk), goj (froat. *L.*); altfl. u. russ. ohota; Luft zu etwas einfließen, ohotiti koga (altfl.); luftern, (po)hotljiv; Luftgas, *chem.* opojni ali omamni plin; Luftspiel, vesela igra.

Lutidin, *chem.* lutidin.

Luv (im Seem., opp. von See), na vetru.

Luzus, *stil. hist.* gizza, razkoš; Aufwund, potrata; Luzuspflanze, gosposka rastlina; Luzuswaare, nagizdno blago; luxuriös, potraten, (-tna, -o).

Lydit, *min.* Probierestein, kamen izkusnik.

Lymph, *zool.* mezga, mlečni sok; Lymphgefäße, Sauggefäße, mlečnice, srkalice, mezgovnice; Lymphkörperchen, mezgovna telesca.

Lyris, *stil.* lirika; Lyriser, lirik, lirični pesnik; lyrisch, liričen.

M.

Maceration, *chem.* močenje; maceriren, močiti (namočiti, razmočiti).

Macht, *phil. stil. etc.* moč; oblast; *cf.* Kraft; die europ. Mächte, evrop. države; Machthaber, oblastnik, mogotec; mächtig, močan, jak; *min.* debel; Mäch-

tigkeit, *min.* debelina, močnost; Machtspähre, območje; Machtvollkommenheit, vseoblastje, polnooblastje.

Maclurin, *chem.* maklurin.

Maden, (*pl.*), *zool.* zaplivki, črviči.

Magen, *zool.* želodec; Magenbrei, v.

- Chymus**; Magenmund, ustje (od žolodca); Magensack, želodečnik; Magensack, želodečni sok.
- Magie**, *hist.* magija; magisch, čaroben.
- Magnat**, velikaš, nach dem Altfl. und Russ. velmoža.
- Magnetia**, *chem.* magnezija, (grenka prst); Magnestahydrat, vodán magnezije; Magnesit, *min.* magnezit; Magnesium, *chem.* magnez(ij); Magnesiumdracht, magnezna žica; Magnesiumlicht, magnezna svetloba.
- Magnet**, *phys.* (lapis magnes), magnét; hufeisenförmiger, podkovast magnet; (narejen, priroden magnet); Magnet-eisenstein, magnetni železovec, Magnetstein, magnetovec; Magnet-Elektroskop, magnetni elektroskop; magnetisch, magneten, magnetsk; magnetisches, magnetisch, magnetska baterija; magnetische Kraft, magnetischer Zustand, magnetnost; magnetisches Fluidum, magnetische Materie, magnetovina; magnetischen, magnetiti, (namagnetiti, pomagnetiti); Magnetismus, magnetizem, *esr.* magnetischer Zustand, magnetisches Fluidum; Magnetnadel, (igla) magnetnica, russ. magnetna strelka; Magneto-Electricität, magneto-elektrika, -čnost, v. Elektromagnetismus; Magneto-Induction, magnetni navod; Magnetometer, magnetomer, magnetometer; Magnetpol, magnetni stožer (froat. T.); magnetna konica (Tuš.); Magnetstoss, v. magnetisch Fluidum.
- Magnium**, v. Magnesium.
- Mahlgut**, meljava; Mahlwert, mlelo, mlin; Mahlzaß, v. Basenzahn.
- Mahnbrief**, *stil.* opomenica, opominjavni list.
- Mähne**, *zool.* griva.
- Mährchen**, *stil.* bajka; *esr.* Fabel, Mythe.
- Maidbrunnen**, *ggr.* studenec sušec (Jes.).
- Maische**, *tech.* zdrozgalica.
- Majestät**, *stil. stat.* veličanstvo; majestätisch, veličanstven.
- Majordomus**, *hist.* nadvornik, dvorščica (alt).
- Majorität**, večina.
- Majuskel**, *tip.* velika pismena.
- Makame**, arabijsche, *stil.* arabska makama.
- Makaronisch**, *stil.* makaronisk.
- Makrodiagonale**, *min.* dolga prekotnica; Makrodoma, *min.* dolga doma; Makrosmus, makrokozem, velesvét (froat. T.).
- Malachite**, (*pl.*), *min.* malahiti.
- Malakolith**, *min.* malakolit, mekanec (froat. T.).
- Malcinsäure**, *chem.* malejnova kislina.
- Maler**, *art.* slikati, (im Altfl. nach dem Griech. živopisati); Maler, slikar, (altfl. živopisee); Malerei, (Kunst), slikarstvo, slikarja, russ. živopis (*f.*) v. Gemälde; Malerisch, v. Pittoresk; Malerschule, malarska škola.
- Malhügel**, mogila.
- Malpighische Schleimhaut**, *zool.* Malpigova mreña (sluzna).
- Malz**, *chem.* slad; Malzweiss, sladovni beljak.
- Mammalia**, Mammiferi, v. Säugethiere.
- Mandel**, *zool.* mandelj, froat. T. krajnik; Mandelsäure, *chem.* mandeljuova kislina; Mandelstein, *min.* mandeljevec, russ. migdalinik, froat. T. bobnjak; mandelsteinartig, *min.* mandelnast, froat. T. bobovit.
- Mangan**, *chem.* mangan; Manganerz, *min.* ruda manganovka; Manganit, manganit, sivi manganovec; Mangan-säure, manganova kislina.
- Mangel**, *phil. stil.* nedostatek (altfl. u. in allen slav. Spr., auch bei Vuk), oskodie; Fehler, i. dieses; Ausstellung, očitke; Mangel an Talent, brezdarnost (russ.), Mangel an Gehalt, bezčustvenost, bezčutnost; mangelhaft, nach der froat. T. nedostaten, (-na, -tno).
- Manier**, *stil.* način; Eigenthümlichkeit, i. d.; posebna privada; Manieren im Gesange, prikrase (russ.); manierirt, i. Gefünstelt, Gesucht.
- Manifest**, *hist.* manifest, (vladarjev proglas); manifestiren, v. Offenbaren.
- Manipuliren**, rokovati s čim (Vuk).
- Manna-Zucker**, Mannit, *chem.* manit, manovec.
- Mann**, mož, možák; mannhaft, možat; Mannheit, možto; männlich, možki.
- Manigfaltig**, *phil.* mnogovrsten, mnogoličen, raznoličen, raznovrsten.
- Manometer**, *phys.* manometer, gostomer zraka (zrakovni).
- Mantel**, *math.* eines Cylinders etc., Mantelfläche, oblina (Vuk), plašč, nach Tuš. obstransko površje; *zool.* plašč; Manteinauer, obzid; Mantelthiere, *zool.* plaščarji.
- Mantisse**, *math.* (mantisa), mantisa, pridavek logaritma (froat. T. desetnica).
- Manufactur**, *stat.* rokotvornica; rokotvorstvo; Manufacturwaare, rokotvor, rokotvorina (Vuk).
- Mappe**, v. Landkarte, Portefeuille; Mappet, mapar; Mappirungsfunde, maparstvo.

Margarinfäure, *chem.* margarinoва kislina.

Marginalien, (*pl.*) *stil.* (opazke) obkrajnice, prikrajnice.

Marienbad, *chem.* Wasserbad, vodena kopelj.

Marienglas, *min.* Marijino steklo, (froat. *L.* nach dem Russ. sljuda).

Marine, *stat.* Seewesen, Seemacht, pomorstvo, f. a. Flotte; Marine-Akademie, pomorska akademija; Marine-Gebitte, morske tvorbe ali stvore.

Mariotte'sches Gesetz, *phys.* Mariottov zakon.

Mark, *die, hist.* krajina; Zeichen, beljeg; Goldgewicht etc., grivna (altfl.), marka; Marke, *die*, marka, znamka; Markgraf, markgrof, (krajinski župan); Markgraffschaft, mejna grofovina, markgrofsja; marfren, v. Bezeichnungen, Hervorheben; Marktirpfloß, *math.* obeležek (froat. *L.*); Marktscheidefompaß, *phys.* severnjača (froat. *L.*); Marktscheidekunst, rudniško ali podzemno merstvo; Marktscheider, rudniški merčün; Markung, razmejevanje; f. a. Bezeichnung, Grenze.

Mark, *das*, *zool.* mozg; *bot.* stržén (auch altfl.); Markhöhle, *zool.* otlina mozgovna ali za mozg; markig, *stil.* jeder, von Farben, životvoren (ruff.); Markschüre, *bot.* cev strženovica; Markschicht, strženova plast; Markstrahlen, strženovi žarki; Marksubstanz, *zool.* mozgovina (ruff.).

Markasit, *min.* Kammerz, grebenovec, markasit.

Markt, *trg*; Marktsteden, *trg*; trop. naročišće za blago; Marktgebiet, Absatzgebiet, tržišno področje, prodajališče; Markthalle, trgovnica; Marktpreis, tržišna (sejemska) cena.

Marmor, *min.* mramor (altfl., Vuk); marmoriren, mramoriti (pomr., ouram.).

Marşgast, (Mar.), košnjak.

Marş, *die*, v. Moor.

März, marej, mart (Vuk).

Maşine, *phys.* nach dem Böhm. stroj, mašina; Maşinenlehre, strojeslovje; Maşinenspinnerei, nach der froat. *L.* samoprednica; Maşinenwesen, strojstvo, mašinstvo; Maşinenzeichnung, črtanje strojev ali mašin.

Maşte, obrázina (Vuk), čavida, altfl. korelek, ruff. ličina; unter der Maşte der Freundschaft, pod ličino prijateljstva, pod krinko (froat.) prij.

Maß, *math. etc.* mera; Maßabgang, manjek mere; Maßeinheit, jednica mere; Maßengebiß, (*mont.*) meročina; mäşig, zmeren, meren (beideš im

Altfl.), Mäşigkeit, zmernost; Mäşigung, mera, umerjanje; maßloş, brezmeren, črezmeren; Maßregel, pravilo, naredba, auch mera; Maßstab, merilo (altfl.), mera (palčasta); Maßsystem, merstvo.

Masse, *phys.* gramada ali gromada, masa, v. Materie; Menge; Massenabstoßung, odbojitost trošic, odb. molek(ar)na; Massenanziehung, privlačnost, privlačitost trošic; Massenformation, gromadna tvorba; Massengebirge, gromadno gorovje; Massengestein, zmesno kamenje (Jes.); massenfalt, gromaden; massig, blodčormig, kladovit, v. Ungeßlichkeit; massiv, v. Gebiegen.

Maß, (Schiffsw.), jadrenik.

Maßdarm, *zool.* mastnik.

Maßix, mastika.

Materia, Materie, *phil.* tvar, tvarina, materija; f. a. Gegenstand; Material, gradivo, tvorivo; Materialismus, materializem; Materialist, materijalist; materialistisch, materijalističen; materiell, tvaren, (-rna, -rno), materijalen; *math.* materieller Punkt, tvarna pika; materiell einerlei, tvarno ali bitno enak (isti).

Mathematik, matematika; Mathematiker, matematik; mathematisch, matematičen; mathematisches Pendel, matematično (jednovito) nihalo.

Matrize, matrica; matice.

Matrose, mornar; Seemann, pomornik, pomorec (Vuk).

Matt, *min.* medel, temen; *stil.* medel, mlakav, mlitav (Vuk).

Naturität, v. Reise.

Naußführer, (*pl.*) *zool.* ustonožci.

Naurischer Bogen, *arch.* Guseisenbogen, Kielbogen, podkovasti oblok; Naurischer Styl, *arch.* arabski slog.

Nauth, cestarina, cestnina.

Naximal, največji; Maxime, v. Grundsatz, Regel; Maximum, *math.* največjina; Maximum der Zunahme, največji prirast; Maximum-Thermometer, toplomer za največjino (froat. *L.*).

Mechanik, mehanika; mechanisch, mehantičen; *fig.* tlačanski; Mechanismus, mehanizem, naprava.

Medaillie, Denmünze, kolajna (Vuk, serb. Volksl.), medalja; Medailleur, medaljar; Medaillirunst, medaljarstvo; Medaillon, medaljon.

Mediation, v. Vermittelung.

Meditation, v. Betrachtung; Nachdenken.

Medusen, (*pl.*) *zool.* meduza, klobučnjaki.

Meer, *ggr.* morje; Meerbusen, zaliv; Meerenge, Meerestrafße, proliv ali pre-

liv. morská ožina; Meeresarm, morskí rokav, morská otoka (Vuk); Meeresboden, Meeresgrund, morskó dno, (na dnu morja); Meeresfläche, Meerespiegel, morskó lice, morská gladina; Meeresgebiet, v. Gebiet; Meeresströmung, morskí tok, morská struja; Meeres Tiefe, globina morja; Meerhöhe, v. Wasserhöhe; Meeresart, morjevid, morská ali plovská mapa; Meeressalz, morská sol; Meeresschaum, min. morská pena; (froat. *L.* istiva, stiva, bei Vuk istiva = Meeresschaumpeife); Meerzähne, (*pl.*), Zahnwühren, *zool.* kitoškrge (froat. *L.*)

Mehr, *math.* več; mehr-, in *Zus.* mit *adj.*, oft mnogo; Mehrausgabe, kar se več potroši, prerazhod (froat. *L.*); Mehrbetrag, presežek, prebitek; mehrfach, mnogoterer; Mehrheit, *math. phil.* večjina, mnoštvenost; *gr.* Mehrzahl, množina; mehrgliedertig, *math.* mnogočlen, (-a, -o); mehrnamig, *math.* zložen, mnogo-imen.

Meise, *ggr.* milja; Meilenzeiger, milnik. **Meiler**, *chem.* kopa.

Meincidiger, krivorotnik, krivokletnik (Vuk).

Meinen, *phil.* meniti, (mneti); Meinung, mnenje; einer Meinung sein, ene misli biti; Meinungsverschiedenheit, raznomislje, raznoglasje.

Meißel, *tech.* dleto; meißeln, dletiti (*altfl.*).

Meister, mojster, izvrstnik; meisterhaft, mojstersk, odličn; Meisterschaft, mojsterstvo, izvrščina (Vuk), večšina.

Meisensäure, *chem.* mekonova kislina. **Melam**, *chem.* melam; Melamin, melamin.

Melancholie, *stil.* melanholija; v. Schwermuth; melancholisch, melanholičn, težkokrven.

Melanit, *min.* melanit; Melantherit, melantherit; Melaphyr, melafir, ōrni porfir.

Melasse, *chem.* melasa.

Meliden, *bot.* lebednice.

Melinit, *min.* melinit, žoltáča (froat. *L.*).

Melioration, *stat.* poboljšica (froat. *L.*).

Melissin, *chem.* melisin.

Mellit, *min.* melit, medec.

Melion, *chem.* melon.

Memoiren, (*pl.*) *hist.* zapisi, zapiski.

Memorandum, *stil.* spomenica, memorandum.

Memoriren, *phil.* učiti se iz ust, na izust, froat. na pamet; memorirte Rede, govor (iz ust) nauden.

Menge, *math. etc.* množstvo, množ (*f.*), množina; Mengeneinheit, jedinica množina; Mengengesetz, *phys.* elektrisches — zakon o električni množini.

Mennig, *chem.* surik (*altfl.*), minij.

Mensch, človek; Menschengefühl, človeško čustvo; Menschengefühl, človeško rod; Menschenliebe, človekoljubje; Menschenschlag, plemo človeškega roda, človeško; Menschenverstand, gesunder, zdrava pamet, zdravomislje (*russ.*); (človek zdrave misli); Menschheit, človeštvo; menschlich, človešk; Menschlichkeit, človečnost, auch človeštvo.

Mentalreservation, v. Sintergebäude.

Mercurantil, v. Handels-, (*Zus.*).

Mercaptan, *chem.* merkaptan.

Mergel, *min.* lapor, (*russ.* ruhjak).

Meridian, *ggr.* poldnevnik, poludnevnik, meridian; Meridianabferenz, razdalja poldnevnikov; Meridianebene, poldnevniška ravnina; Meridiankreis, poldnevni krog; Meridianlinie, (ŕta) poldnevnic; Meridianmarke, Mittagszeichen, znamenje poldne.

Merken, *sich, phil.* zapomniti si kaj, — zapamtiti, pomniti kaj, pametovati; *ŕ. Bemerken, Bezeichnen, Wahrnehmen*; Merkmal, Kennzeichen, *phil.* beleg, znak, priznak (*russ. u. altfl.*); merkwürdig, znamenit, spomina vredn; Merkwürdigkeit, znamenitost; Merkzeichen, beleg (*altfl. und bei Vuk.*)

Mercur, *min. v. Quecksilber*; *astr.* ein Planet, Merkur, (Merkurij).

Mesfonsäure, *chem.* mezakonova kislina.

Mesit, *chem.* mezit.

Mesogalsäure, *chem.* mezoksalna kislina.

Messe, veliki sejem; Messwechsel, sejemská menica.

Meissen, *math.* meriti; Messapparat, Messinstrumente, merila (*pl.*), merna priprava; meßbar, izmeren, (-rna, -rno); Meßfette, merni (merski) lanec; Messung, merjenje, meritev ali merba.

Messerschneide, *zool.* (Solen), nožnica.

Messerschnebler, (*pl.*) *zool.* nožekljanej.

Metabola, (*insecta*), *zool.* preobraženci (froat. *L.*).

Metacentrum, *phys.* patežišče (froat. *L.*), paaredišče.

Metaceton, *chem.* metaceton.

Metachlorcyan, *chem.* metaklorcijan; Metacyan, *chem.* metacijan.

Metall, *chem. min.* kovina, metal; Metallgeld, kovani novci ali denarji, penezi; Metallglanz, kovinska sijajnost all svetlost; metallhaltig, *min.* ko-

vonosen, kar ima kovine v sebi; Metallique-Obligation, metalika; metallisch, kovinski, metalen; Metalloid, chem. pakovina, *cf.* Ametall; Metallfäure, kovinska kislina; Metallverbindungen, chem. spojine kovinske, kovin; Metallurgie, metalurgija.

Metamer, chem. (*adj.*), metameren, (-rna, -o); metamerija.

Metamorphisch, *gl.* preobražen (froat. *ℒ.*), metamorfen, (-fna, -o); Metamorphose, *zool.* preobrazba, metamorfóza.

Metapectin, chem. metapektin.

Metapher, *gr.* metafora, prenos; metaphorisch, prenosen, (-sna, -o), prenesen, metaforen.

Metaphrase, *gr.* metafraza, prebesedba.

Metaphysik, *phil.* metafizika; metaphysisch, metafizičen; *f. a.* Ueberfinitlich.

Metaplasma, *gr.* pretvorba, meta-plázem.

Metatheis, *gr.* metateza, preskok glasa, prederanje.

Meteor, *ggr. phys.* meteor, pozračnina (Jes.); *f.* Pufferschneigung; Meteor-eisen, železo meteorno, izpodnebno; Meteorstein, meteorni, izpodnebni kamen; Meteorologie, *phys.* meteorologija, nauk o zračnih prikazih; *f. a.* Witterungstunde.

Meter, *math.* meter; metrisch, meterski; Metrologie, meroslovje, meroznanstvo, metrologija.

Method, *phil. stil.* metoda, način, pot; *f. a.* Verfahren; Methodik, metodika; methodisch, pometoden, metodičen, pravilen.

Metijl, chem. metilj; Methylo-, metilj-ski, metiljni.

Metijdsche Verhältniß, *math.* Metijeva primera.

Metonymia, *stil.* preimenovanje, metonimija.

Metope, *arch.* metópa.

Metris, *stil.* (ars metrica), metrika; metrisch, metričen.

Metronom, *phys.* metronom.

Metropole, prestolnica; Metropolit, prvostolnik (froat. *ℒ.*).

Meuterei, metež (altsl. u. russ.); Meuterer, metežnik; meuterisch, metežen, (-žna, -o).

Miene, obraz, (kakor se kdo drži); traurige, lächelnde Miene machen, žalostno, na smeh držati se; ich lese es in seinen Mienen, vidim mu na obrazu (russ. vid); Mienenspiel, spreminjanje ali kretanje obraza; Mienensprache, govor z obrazom, obličjem.

Mikroskopium, *phil.* mali svet, mikroskopos; Mikrometer, drobnomer; Mikroskop, drobnogled, mikroskop; mikroskopisch, z drobnogledom viden, mikroskopen.

Milben, (*pl.*) *zool.* grinje (Vuk) ali pršice.

Milch, mleko; Milchbrustgang, mežgovod; Milchgefaße, mlečnice; Milchmesser, mlekomer; Milchner, mlečnjak (ribji samec); Milchsaft, *f. a.* Chylus, Lymph; milchsauer, mlečnokisel; Milchfäure, mlečna kislina; Milchstraße, *astr.* rimska cesta; Milchwirthschaft, mlekarstvo; Milchzähne, mlečniki (riščeki); Milchzucker, mlečni cukur.

Mild, *stil.* blag, mehák, volján; *min.* mehák, podaten (froat. *ℒ.*); *f. a.* Gemässig; mildes Gestein, mečkina (bšm.); mild stimmen, mildern, ublažiti, blažiti (um, sree itd.).

Militär-, vojaški; Militärgrenze, vojaška krajina; Militärmacht, v. Kriegsmacht; Militärverwaltung, vojna uprava.

Miliz, milicija, v. Aufgebot.

Millimeter, millimeter, (-tra).

Million, milijon; Milliontel, milijontina.

Milz, *zool.* slezena, (vranica).

Mimik, mimika, v. Geberde; mimisch, mimičen, (telogiben).

Mimosis, *stil.* mimóza.

Minderheit, manjšina, (menjšina).

Mine, v. Bergwerk; (in der Fortif.), podkop, mina.

Mineral, rudnina, mineral, kopanina; Mineralbäder, rudne, rudovite kopelji; warme, rudne toplice; Mineralchemie, neorganska kemija; mineralisirte Körper, *min.* sorude, parude; Mineralog, mineralog, rudinar; Mineralogie, mineralogija, rudninoznanstvo; Mineralphysik, rudninska fizika, nach der froat. *ℒ.* rudoslovna fizika; Mineralreich, rudništvo; Mineralwasser, (voda) rudnica; minerogen, *min.* rudoroden.

Miniatura, miniatura, ministurna slika (sitnolik froat. *ℒ.*).

Minimum, *math.* najmanje; najmanjšina; Minimal = Spannung, najmanji napon.

Minotität, manjšina, manjšina.

Minuend, *math.* minuend, manjšaneč.

Minus, *math.* manj, (manje).

Minustel-Schrift, mala, drobna pismena.

Minute, *math.* minuta; Minutenzeiger, minutnik (russ.).

Mirabilit, *min.* mirabilit, trpka sol (froat. *ℒ.*).

Misanthrop, Menschenfeind, mizantrop, od ljudnik ali neljudnik, ljudomrzec.

Mischen, mešati, mesiti; **Mischlaute**, *gr.* meseviti glasi; **Mischling**, *ggr.* meseanec; **Mischlingsform**, mesevita oblika; **Mischung**, *chem.* zmesa; **Mischungsverhältniß**, zmesna primera.

Mißbrauch, ulebelstand, napaka; schlechter Gebrauch, zla raba; mißbrauchen, zlorabiti; Mißerfolg, neuspeh; Mißfallen, nepovoljnost; Mißgeburt, nakaza, nepodoba, nagrada, (alle 3 bei Vuk); mißgestaltet, nepodoben. nagrdast, nakazen, (-zna, -o); mißhandeln, zlo postopati s kom; Mißbilligkeit, nespozrazum; Mißklang, Mißlaut, Mißton, razglasje, razglasica, nepovoljni glas; Mißlingen, brezuspešnost; Mißmuth, nevoljnost; Mißtrauen, nedoverje; mißtrauisch, nedoveren, nedoverljiv, (nezapen); Mißverhältniß, neprimera; mißverstanden, krivo razumljen; Mißverständniß, nedorazum(enje).

Mission, poslanstvo, misija.

Mitarbeiter, sotrudnik; Mitgefühl, sočustvo, sočutje; Mitlaut, *gr.* soglasnik; Mitleid, *phil.* sozaljenje, *cf.* Erbarmen; in Mitleidschaft stehen, prizadet biti (v kaki stvari); Mitregent, sovladar; mittrauern, žalovati z žalostnim; mittheilen, priobčiti, priobčevati; *phys.*, z. B. eine Bewegung, priobčiti, podeliti, podeljevati; Mittheilungs-Electricität, priobčena (froat. T.) elektrika; Mitwelt, zdani rod, kar jih živi z nami, vrstniki naši, *russ.* sovremeniki; mitwirken, sodelovati, (*russ.* so-dejstvovati); Mitwirkung, sodelovanje.

Mittag, *astr.* poldan; wahrer Mittag, pravi poldan; Süd, jug; Mittagst-, in Zus. v. Meridian; Mittagsggend, južna stran, jug; Mittagshöhe, poldnevna višina; Mittagsgloch, *ggr.* opoldanska luknja; Mittagspunct, južišče (froat. T.); Mittagseite, poldnevna razdalja.

Mitte, sreda; sredina; Mittel, arithmetisches Mittel, v. Durchschnitt; Medium, *phil.* etc. posredstvo (altfl.), sredstvo (*russ.*); s. a. Hilfs mittel; Mittelalter, srednji vek; mittelalterlich, sredovečen (altfl.); mittelbar, *phil.* posreden, posredstven (*russ.*); *adv.* posrednje, posredstveno; Mittelband, sredotrebasje; Mittelbegriff, *phil.* srednji pojem ali člen; Mittelbrust ring, *zool.* sredogrodje (froat. T.); Mittelbrust-Dampfmaschine, parostroj na srednji pritisk ali tlak; Mittelfell, (Mediastinum), Brustscheibewand, (mrena) sredogrodnica; Mittelfuß, stopalo; Mittelge-

birge, sredogorje; Mittelhand, član; Mittelhochdeutsch, visoka nemščina srednjega veka; Mittelliefer, medvillena kost (froat. T.); Mittelkraft, v. Resultirende; Mittelfreife, srednjerepoi (froat. T.); mittelländisches Meer, Mittelmeer, srednje ali sredozemno morje; Mittellandsgebirge, sredozemne gore; Mittellinie, v. Centrallinie; mittelmäßig, srednji, srednje cene; Mittel-punct, v. Centrum; Mittelpunctsgleichung, enačba središča; Mittelpunctswinkel, središni kot; Mittelsag, v. Zwischen-sag; Mittelschiff, *arch.* srednja ladja; Mittelton, v. Halbton; Mittelwald, srednji gozd, srednja šuma; Mittelwort, v. Participium; Mittelzahl, srednje, poprečno število.

Mitternacht, polnoč; Mitternachts-gend, severna stran, sever; Mitternachts-punct, Nordpunct, *astr.* severišče.

Mittlere, *phys.* srednji; poprečen; Mittler, *der.* srednik (altfl.), posrednik.

Mixtur, *chem.* mešavina, zmesa, miktura.

Mnemonic, *phil.* mnemonika.

Mobilar-Vermögen, premično imenje, premičnine, froat. pokretnine.

Modalität, *phil.* način, *russ.* sposob; Modifikation, preinaka, predugajba.

Modell, *art.* Muster, Vorlage, vzorec, froat. T. priliček; model; Gießform, tvorilo, kalup (Vuk); modelliren, vzorec ali modele delati; Modellzeichnung, črtanje po vzorec ali modelu.

Möglich, *phil.* mogoč, možen, (-zna, -o), altfl. vzmožen; Möglichkeit, možnost.

Mohne, *bot.* makovec.

Mohr, *ggr.* murin (altfl.), zamorec, črnec (froat. T.); *chem.* črn, (-i).

Molke, *chem.* sirotka.

Moll, *phys.* (Rusik), mol; Mollstala, mol-skala.

Mollusken, (*pl.*) *zool.* mekušci.

Molo, Hafendamm, ključ, *cf.* Damm.

Molybdän, *chem.* molibden.

Moment, *phil.* etc. Augenblick, s. d.; (momentum), v. Antrieb, Beweggrund; ein (sonders wichtiger) Theil, važni del, važna stran kake reči, važnost; Zeittheilchen, doba, *phys. mech.* moment; momentan, trenoten, hipen; Momentanage, momentna os.

Monade, Monas, *phil.* monada.

Monarch, *ggr. stat.* edinovladar (altfl. jedinovlastec), monarh; Monarchie, edinovladarstvo, monarhija; monarchisch, edinovladarski, monarhijski.

Monat, *astr.* mesec; Monatrater, mesečina; Monatmittel der Temperatur, mesečna poprečnina topline; Monatschrift, mesečnik.

Mönch, mnih (altsl.); Mönchsstift, Kloster, mnišnica (altsl.), samostan.
Mond, astr. mesec, luna; Monde, Satteliten etc. v. Nebenplanet; Mondalter, doba meseca ali lune; Phase, mena; Mondbein, lunasta kost, mesečič (froat. T.); Mondescyklus, Mondjahr, mesečni krog, lunen ali lunski krog; Mondesfinsterniß, mesečni mrk; Mondflecken, maroge ali priže na luni; Mondjahr, mesečno leto; Mondkarte, mesecovid; Mondlicht, mesečina, svetloba lune; Mondphase, mena (meseca), mene pl.; Mondscheibe, mesečni krog ali kolot, mesec; Mondstein, min. mesečev kamen; Monduhr, mesečna ura; Mondviertel, mesečni kraje, (četrt).
Monodact, stil. v. Dramolet.
Monochord, phys. monochord, nach dem Russ. enostrunka.
Monogramm, stil. monogram, primščica.
Monographie, stil. monografija.
Monolith, monolit, obelisk enostaven, enokamen(ik).
Monolog, stil. monolog, samogovor.
Monom, math. enočlenee.
Monometer, monometrum, (in der Metrif), enomerec, monometer.
Monompha, zool. enomišel (froat. T.).
Monopodie, (in der Metrif), enostopje.
Monopol, stat. samotrštvo, monopol; (Alleinfauf), samokup; (Alleinverkauf), samoprodaja.
Monothetismus, hist. enoboštvo, jedinobožje, monoteizem.
Monoton, v. Eintönig; Monotonie, v. Einförmigkeit.
Monströs, stil. v. Mißgestalt; Monstrum, v. Mißgeburt.
Monsun, ggr. monsun, poluletni veter.
Montanisticum, rudarstvo; montanistisch, rudarski.
Monument, v. Denkmal; monumental, arch. monumentalen.
Moor, ggr. mahovje, am Eismeere, tundra; v. Morast; Moorfohle, blatni, močvarni ogelj.
Moose, bot. mahovi; Moosachat, mahast abat; Mooskorallen, mahovnjaci.
Moral, phil. v. Sittentehre; moralisch, moralen, (nicht moralisch!), f. a. Sittlich; Moralität, moralnost.
Moräne, ggr. ledniška griza ali groblja, moréna.
Morast, ggr. močvar, močvir, močarina, blato.
Mordant, chem. v. Weize.
Morgen, ggr. (Hebmaß), jutro; als Weltgegend, v. Ost; Morgendämmerung, svit, zor; Morgengegend, vzhodna

stran; Morgenländer, jutrovec; Morgenpunct, vzhodišče; morgenroth, min. zorolik (froat. T.); Morgenröthe, zora; Morgenstern, zgodnja danica.
Morion, min. vranec (froat. T.), morion.
Morphin, chem. morfin, Morphinum, morfiij.
Morphologie, bot. etc. likoslovje, podoboslovje, morfologija.
Mortalität, v. Sterblichkeit.
Mosaic, art. mozajka.
Moskova, chem. moskovada.
Motiv, phil. motiv, razlog (Grund), v. Beweggrund; motiviren, obrazložiti, z razlogi podkrepiti, razloge čemu navesti; Motivirung, obrazložba.
Motor, mech. gibalo, kretalo, motor.
Motto, stil. prekorečica (Vuk), beseda, nadpisica, moto.
Mouillir, gr. omečean.
Muffel, chem. mufol.
Mulatte, ggr. polutan (Vuk), mulat.
Mulde, ggr. kadunja, korito, froat. T. duliba; muldenförmig, kadunjast, koritast.
Multiplizieren, math. pomnožiti, množiti; Multiplicand, množenee; Multiplication, množenje, množba; Multiplicationstheodolit, astr. množeči teodolit; Multiplikator, množilec; phys. množilo, multiplikator; Multiplum, večkratnik; mnogokratnik.
Mund, usta; Mundart, gr. narečje (russ. etc.); mundartlich, naréden, (-éna, -éno); Mundhöhle, ustna otlina; mündlich, usten, (-stna, -o, auch altsl. u. russ., richtiger als ustenen); Mündlichkeit, ustnost; Mündloch, Mündung, mech. ustje; Mundsaum, obustje; mundtobt machen, sapo zapreti komu; usta zaklenoti; Mündung, ggr. ustje, izliv; zool. ustje, odprtina; münden, izlivati se, iztekati se v —, vtekati v — (Vuk); Mündungsband, obustje; Mündungssee, v. Flußsee.
Mundiren, prepisati na čisto.
Municipal, municipalen.
Municipion, strelivo, municija.
Münze, stat. kovani novee, penez (auch altsl.); Münzamt, Münzgebäude, kovnica; Münzeinheit, penezna jedinica; (zwischen zwei Staaten), penezno ali novéno edinstvo; münzen, kovati (novee); Münzfuß; novéna mera ali stopa; Münzfunde, v. Numismatik; Münzwesen, penezstvo, novéne reči.
Murexan, chem. mureksan.
Murexid, chem. mureksid, bagrenokislil amonijak.
Muschel, zool. školjka (Vuk); Muschel-

banf, školjkovišče; muščelij, školjkast; Muščelfaft, školjkati vapnenec; Muščelfreife, školjkovi, Muščelthierchen, školjčica.

Mufe, muza, Mufcum, muzéj; mufeal, muzejski, muzealen.

Mufik, muzika, glasba; Mufikalien, muzikalije, note; in Mufik fehen, uglasbiti.

Mufibgold, chem. muzivno zlato, zlata pena (Erj.), troat. *L.* muzivno zlato; muftviſche Arbeit, v. Moſaik.

Muſkel, zool. mišica, (eig. richtiger mišica, wie altſl. u. ruſſ.); Muſkelein- druck, zool. (bei Muſkeln) mišičiše (troat. *L.*); Muſkelempfindung, phil. mišični občut; Muſkelkraft, mišična sila ali moč; Muſkelſyſtem, mišice, mišični ſiſtem.

Muſe, dokolica (Vuk), brezdelica.

Muſter, ſtil. etc. zgled, vzor; cfr. Ideal, Modell; merc. ogledok; Muſterbrief, vzorni liſt, zgledni liſt; ſchön gemuſtert, lepega piſma; Muſterſchule, vzorna učilnica; Muſterwaare, ogledok, blago za ogled.

Mutation der Stimme, (Declam.) previjanje (Vuk), izpreminjanje glasa.

Muth, phil. srčnost; muthmaßen, v. Bermuthen; Muthwille, preſirnost, objest, objestnost; muthwillig, preſiren, objesten.

Mutterland, ſtat. mati dežela, glavna dežela.

Mutterlange, chem. oſalina.

Mutterzelle, bot. matična stanica.

Mylomeliſäure, chem. mikomel- nova kislina.

Myrizin, chem. miricín; Myriſtinsäure, miriſtina kislina.

Mysterium, phil. tajna (altſl.), otaj- ſtvo (troat. *L.*), misterij; myſteriös, v. Geheimnißvoll; Myſticismus, mi- ſticizem; Myſtification, miſtifikacija; Myſtik, miſtika; myſtiſch, miſtičen.

Mythe, bajka; v. a. Sage, Fabel; mythiſch, bajen, (-jua, -o); Mytholog, bajeslovec, mitolog; Mythologie, baje- slovje, mitologija; mythologiſch, baje- sloven.

N.

Nabel, popek; arch. (einer Kuppel) okno; Nabelgegend, opopje, v. Mittel- bauſch; Nabelgrund, bot. popčičše; Nabelpunct, math. ognjišče (troat. *L.*).

Nachäffen, ſtil. oponašati.

Nachahmen, ſtil. nasledovati koga, posnemati koga; nachahmende Geſtalt, min. posnemek (Erj.), nalličina (troat. *L.*); Nachahmer, nasledovavec, posne- mavec; verächtl. posnemač; opona- šavec; Nachahmung, nasledovanje, po- snemanje.

Nachbarglieder, math. bližnji členi; Nachbarland, soseдна dežela.

Nachbild, v. Copie; troat. *L.* palik; nachbilden, ž. B. durch Nachdruck, do- narediti, patvoriti (troat. *L.*); narediti (ſpisati, načrtati, naslikati i. t. d.) kaj po čem; f. a. Copiren.

Nachdenken, phil. razmiſliti, razmiš- ljati, miſliti o čem, premišljevati; Nach- denken, daš, razmišljanje, premišlje- vanje; nachdentlich werden, zamisliti se.

Nachdruck, ſtil. poudarek, krepkost, mit Nachdruck, krepko, s povzdigne- nim glasom, Nachdruck legen, v. Hervorheben; typ. patisk, daš Buch ſelbſt, patiskovina; Wiederaufſage, pretisk,

pretiskana knjiga; nachgedruckt, pretis- kati. (unerlaubter Weiſe), patiskati; nachdrücklich, nachdrucksvoll, poudarno, krepko, ſtrigo, živo; Nachdruckzeichen, znamenje ali znak važnosti.

Nacheinanderſein, daš, phil. poſe- dovnost; kakor biva eno za drugim, bi- vanje po ſebi; v. Aufeinander- folge; Zeitreihe.

Nachfolge, ſtil. poſledba (troat.), hoja za kom, f. a. Nachahmung; nach- folgend, nasledenj, sledeč; Nachfolger, naslednik.

Nachfrage, merc. iſkanje, (Nachfrage u. Angebot, iſkavei in ponujavei ali ponudniki).

Nachgeborenes Kind, (poſthumus), poſmrtnik, poſmrče, (-eta, Vuk).

Nachgeſchmack, vkus ali ſlaſt, (ki oſtaje v uſtih, ki jo pušča jed), po- ſlaſt.

Nachgiebig, ſtil. popuſtljiv, (nach dem Ruſſ. uſtopljiv); Nachgiebigkeit, popuſt- ljivost.

Nachhall, Nachklang, oglaſ.

Nachhut, mil. zadnja straža, (četa za- ſtitnica = zaščitnica troat. *L.*).

Nachkommenschaft, zarod, zanamei; zanamstvo.

Nachlaß, *merc.* popust, odpust; handschriftlicher Nachlaß eines Verstorbenen, ostalna (rokopisna).

Nachlässig, *stil.* nemaren; Nachlässigkeit, nemar(nost).

Nachmachen, narediti, delati kaj za kom, po kom; oponakati koga, patvoriti (froat. T.), ponarediti; das Nachgemachte, ponarejeno, patvorina.

Nachnehmen, *merc.* povzeti, povzemat; Nachnahme, povzetje, povzetek.

Nachricht, *hist. glas.* izvestje (ruff.).

Nachruß, einem Verstorbenen gewidmet, (mill) glas, žalnica za ali po kom; f. a. Refrolog.

Nachruhm, posmrtna slava.

Nachsatz, *phil.* (im bedingten Urtheil, propositio consequens), porek; *math.* drugi člen (cfr. Vorderglied, Vordersatz).

Nachschieber, *zool.* panoge (froat. T.).

Nachschluß, *phil.* (episylogismus), posledični sklep.

Nachschrift, *merc.* pripisok.

Nachsummer, bahje leto.

Nachsehen, Nachgeben einem in etwas, *stil.* umaknoti se komu.

Nacht, noč; Nachtblindheit, kurja slepota, kokošji mrak; Nachtbogen, *astr.* (po)nočni lok; Nachtfalter, (Nocturna), metalji ponočnjaki; Nachtleiche, v. Requinoctium; Nachtkerzen, *bot.* svetlini; Nachtsüß, *art.* nočna slika; Nachtwandler, spehodec, snohodec, mesečnjak (Vuk, Mondfuchtiger).

Nachtrag, dodatek; nachträglich, dodaten.

Nachtretter, v. Anbänger; zapetnik, pritolcalo (froat. T.).

Nachwinter, pozimek, pozna zima.

Nachwuchs, podmladek, omladina; von Thieren, izpodrejek; podrast.

Naden, *zool.* auchonium, (untere Theil des Hinterhalses), podšijek.

Nacht, gol, nag; nackte Behauptung, goloslovna trditev; Nachttheit, nagota, golota; nachträchtig, goloplod(en); Nachtkiemer, *zool.* gološkege; nachtmühdig, *bot.* goloust; nachtsamig, golosemen, (-na, o); Nachtsähne, golozobke.

Nadel, *phys.* igla; asiatische, astatičens igla; nadel förmig, iglast; Nadelsticker, storanjaki, hvojevje, iglénato drevje; Nadelkoble, *min.* iglasti ogelj.

Nadir, *astr.* nadir, podnožiče.

Nagelerke, Nager, *zool.* glodavke; grizei; Nagethiere, glodavci; Nagezähne, (zobi) glodači.

Nagel, *zool.* nohet (statt noget); Nagelsue, *min.* labora (froat. T.); (na Go-

renjskem je labora = Conglomerat (Erj.); Nagelsäugethiere, sesavci krep-ljarji (nohtarji).

Nähe, *math.* bližnji, nach dem Atst. bliz-zek, (-zka, -o); von der Nähe, izbliz; nähern sich, približati, približevati se, primaknoti, primikati se; Näherungsbruch, *math.* primičeni, približni lom; Näherungsformel, izraz približnosti, primičnosti; Näherungsmethode, primična metoda; näherungsweise, v. Annähern; nachsäulig, *arch.* blizostolp(en).

Nähmaschine, *mech.* šivalna mašina, šivalo.

Nähren, v. Ernähren; *fig.* (Gefühle etc.), gojiti; Nahrungsmittel, živež; Nahrungsfast, *bot. zool.* mezga; Nahrungsstoff, živilo, hranilo, froat. T. hranivo; Nahrungszweig, zaslužek, (ki ga kdo ima), delo, (ki mu hrano daje).

Nah, *zool.* šiv.

Naiv, *stil.* prostodušen, prostoumen, naiven; Naivität, prostodušje, prostoumje, naivnost.

Napha, *min.* nafta, f. a. Petroleum; Naphthalidin, *chem.* naftalidin; Naph-talin, naftalin; Naphthylamin, naftilamin.

Narbe, *zool.* zarastica, obranek (Erj.); (disens proliker), v. Sahnentritt; *bot.* (stigma), brazda.

Narcogenin, *chem.* narkogenin.

Narcotin, *chem.* narkotin; narcotisch, omamljiv, uspičen, (-šna, -šno, atstl.).

Narrheit, *phil.* ludost, nach dem Böhm. blazenstvo; höchste Gedankenzerstreuung, neskladnomislje; Narrenhaus, v. Zerenhaus.

Nase, *zool.* nos; Nasenbein, Nasentnochen, nosna kost; Nasenfaut, Nasalis, nosni glas, nosnik; hohnik (Erj.); Nasenlöcher, nozdrve, nosnice; Nasenmuschel, nosna školjka; Nasenscheidewand, hripelj; Nasenimpfen, pomrda, vihanje nosa.

Nation, *hist.* národ; national, nationell, naroden; Nationalcharakter, narodni značaj; Nationalität, narodnost; National-Oekonomie, v. Volkswirtschaft; Nationalreichthum, narodno bogastvo; narodna blagost; Nationalverschiedenheit, narodna razlika, različnost.

Nativität, *stat.* Fruchtbarkeit der Ehen, rodnost, rodovitost.

Natrium, *chem.* natrij, (froat. T. sodik; Natriumoxyd, Natron, natron, (nater, -tra, ruff.); Natronglas, natronovo steklo.

Natur, *phil. etc.* (der Inbegriff des durch die Sinne Wahrnehmbaren), priroda, natura; natürliche Beschaffenheit,

svojstvo; f. a. *Naturell*; *Naturalien*, *Naturerzeugnisse*, prirodine, prirodni proizvodi, prirodne plodine; *Naturalien-Cabinet*, zbirka prirodnih; *Naturdichter*, pesnik samouk; *Naturell*, čud (f.), prirodno svojstvo; *Naturschei-nung*, prirodni prikaz ali pojav; *Naturforscher*, prirodoznanec, preiskovavec prirodnih pojavov; *naturgemäß*, po prirodi, ponaturen, prirodni; *Naturgeschichte*, (historia naturalis), prirodopis; *Naturgesetz*, zakon prirode; *Naturkörper*, prirodno telo; *Naturkunde*, *Naturwissenschaft*, prirodoznanstvo, prirodoslovje; *Naturalist*, prirodni glas; *Naturlehre*, v. *Physik*; *natürlich*, pri-prioden, ponaturen, samo ob sebi, f. a. *Kunstlos*, *Angeboren*; *Natur-mensch*, sin prirode (russ.), prirodnjak; *Naturpoesie*, prirodno pesništvo; *Naturprodukte*, v. *Naturalien*; *Naturrecht*, prirodno pravo; *Naturreich*, prirodno kraljevstvo (earstvo), glavni razdel prirodnih; *Natursystem*, prirodni sistem; *Naturwerk*, samotvor, samorodna stvar; *Naturzustand*, prirodni (divji, brezdržavni) stan.

Rausfahrt, v. *Fahrwasser*.

Nautisch, nautičen, plovtven.

Nebel, *phys.* megla; *Nebelbild*, megljena slika, podoba; *Nebelfleck*, *astr.* megljovina, megljica; *Nebelfegen*, izmegljica (Vuk); *Nebelftern*, *astr.* (zvezda) megljenica, megljenka.

Nebenabſicht, postran(ſk)a namera; *Nebenart*, sovrst; *Nebenaugen* der *Insecten*, očesca; *Nebenaxe*, osica, druga os; *Nebenbegriff*, drugotni pojem; *Nebenblatt*, *bot.* prillistek, (böh. u. froat. *L. palist*); *Nebencolonne*, *merc.* bližnji stolpec; *Nebeneinandersein*, daš, *phil.* bivanje poleg sebe, kakor biva eno poleg drugega; *ſfr.* *Raumreihe*; *Nebeneinteilung*, (codivisio), *phil.* so-razdelba, sodelba; *Nebenuß*, pritek (russ.); *Nebengang*, *min.* podružna, pritična žila; *Nebengebirge*, pritično gorovje, odrog (russ.); *Nebengründe*, *phil.* drugi, postrani razlogi; *Nebenkreis*, sokrog, drugotni krog (froat. *L.*); *Nebenkrone*, *bot.* paveneo; *Nebenmond*, pamesec, prilunje; *Nebenland*, pokrajina; *Nebenplanet*, soproimionica, družica, mesec; *Nebenreihe*, *min. etc.* drugotni niz, pritična vrsta; *Nebenſatz*, (enunciatio secundaria), drugotni rek; *Nebenſatztheit*, (enunciationis pars secundaria), drugotni del reka; *Nebenſcheitel*, *math.* sovrh, (froat. *L.* sovrk); *Nebenſchiff*, *arch.* mala ali postrana ladja; *Nebenſeite*, *math.* v. *Diago-*

nale; *Nebensonne*, pasolnee, prisoln-čice; *Nebenſtrom*, *phys.* drugotna struja, drugotni tok; *Nebenſtrahl*, sožark, so-trak; *Nebenſthal*, pridol, pridolje (*coll.*); *Nebenton*, drugotni naglas, v. *Salb-tou*; *Nebenwinkel*, *math.* sokot; *Neben-wöhner*, (perioeci), vzporednodomei, vſtrieniki (Jes.); *Nebenwort*, (adver-bium), prislov.

Neceſſiſche Hammer, *phys.* Nifovo kle-petalo (froat. *L.*).

Negation, gr. nikanje, zanik, nega-cija; negativ, nikaven, negativen; ne-giren, zanikati, nikati, (Vuk nijekati).

Neger, v. *Mohr*.

Nebrung, *ggr.* ſladčeš Uferland, poloj (Vuk), nižava (primorska); zemeljska kosa (Jes.).

Neid, *phil.* zavist (f.); *neidiſch*, za-vidljiv.

Neigen, etwaš, ſich, nagnoti, nagibati, nakloniti, naklanjati (kaj, se), *altſl.* auch kloniti v kaj, na kaj (v. *impf.*); *Neigung*, *phil.* (inclinatio), sklonost, klon; *ggr.* v. *Abdachuung*; *math. phys. etc.* naklon; eine *Neigung* zu et-waš haben, nach dem *Altſl.* kloniti (v. *impf.*) v ali na kaj; *leidenschaftliche Neigung*, pristrastje (*altſl.* u. russ.); *Neigungswinkel*, kot naklona, (naklonjenosti).

Nekrolog, *stil.* osmrtnica.

Nelken, *bot.* klinčnica; *nelkenbraun*, *min.* žebičast; *Nelkenöl*, žebično olje; *Neifenſäure*, žebična kislina.

Nennart, v. *Unbeſtimmte Art*.

Nenner, *math.* deš Bruches, (denomi-nator), imenovatelj, imenovač (froat. *L.*); *gemeinſchaftlicher* (oder *Haupt-*) *Nenner*, vkupni, glavni imenovatelj.

Nennwort, *gr.* ime.

Neologiſmuſ, *gr.* neologizem, no-vinka.

Neperſche Analogie, *math.* Neper-jeva analogija.

Nephelin, *min.* *Elainſpath*, nefelin.

Nephrit, *min.* ledvičnjak, nefrit.

Nepotiſmuſ, nepotizem.

Neptuniſche Gebilde, *gl.* neptunſke tvorbe, neptunſki utvori (Erj.); *Neptuniſmuſ*, *gl.* neptunizem.

Nerv, *zool.* živec (Vuk), (im *Altſl.* žila, wonač žila čutnica, gibnica zu gebrauchen wäre); *bot.* žila, rebro; *Nervatur*, v. *Geäder*; *Nervenfaser*, živčno vlakeneo; *Nervengeſicht*, *zool.* živčni pletež; *Nervenhaut*, v. *Reyhaut*; *Nerventnoten*, *zool.* v. *Geanglion*; *nervenloſ*, *bot.* brezžil, (-na, -o), brezžilen; *Nervenscheide*, (neurilemma), *zool.* živč-nik (froat. *L.*), nach der böh. *L.* poživč-

nica, obživčevica; Nervensubstanz, živčevina; Nervensystem, živčevje, živčeni sistem.

Neffeln, bot. koprivnice.

Nest, min. v. Erzneft; Nestflüchter, zool. (Pippen), mahoveci; Nesthoder, Nestsvogel, golčiči.

Netto, (merc.), čist; Nettogewinn, čist dobiček.

Netz, tech. math. mreža, omrežje; zool. (omentum) pečica; Netzauge, zool. so-stavljeno oko; netzen, math. premrežiti, mrežiti; Netzflügler, zool. (Neuroptera), mrežokrileci; netzförmig, mrežast; Netz-haut, (retina), des Auges, mrežnica, (živčevica); Netzmagen, v. Gaube; Netzquadrat, četvorna (froat. T.), kvadratna mreža; Netzwerk, art. mrežetina, mrežasto delo.

Neu, nov; Neubau, novo zidovanje; Neuerung, novščina (froat. T., auch altfl.), novina; neu Erworbenes, prino-va; neugebildetes Wort, nova be-seda, v. Neologismus; neuartig izvedav, izvedčen; Neuheit, novost; Neujahr, novo leto; Neuland, Neubruch, krčevina, novina; Neumond, Neuschein, mlaj; Neusilber, novo srebro, (froat. T. auch srebrošina); Neuzeit, novi vek.

Neuerprobe, (beim Addiren), math. devetični izkus ali preskus.

Neuntel, math. devetina.

Neutral, chem. hist. neutralen; Neutralaxe, mech. neutralna os; Neutral-faser, neutralno vlakno; neutralisiren, chem. neutralizovati; Neutralität, neutr-alnost; neutroactivum v. gr. sred-njetvorni (glagol); neutropassivum, srednjetrpni (glagol); Neutrum, gr. srednji spol ali rod.

Nichtgleich, phil. neenak (pojem); nichtidentisch, neistoveten, raznoveten (froat. T.), razen; Nichtleiter, phys. Zfolatoren, neprevodniki, nevodiči, izo-latorji; Nichtmetall, nekovina; Nichtsein, phil. nebivanje, nebitje; Nichtüberein-stimmung, v. Disharmonie; Nicht-zerlegbarkeit, chem. neraztvornost.

Nichtig, stil. ničev, ničeven, neveljav.

Nidel, min. nikelj, (gen. niklja); Nidelin, min. nikelin.

Nishaut, zool. der Vögel, membrana nicitans, žmurka (froat. T.).

Nicotin, chem. nikotin.

Niederdruck, mech. mali pritisk; Nie-derdruckmaschine, stroj ali mašina na mal(i) pritisk ali tiak; Niedergang, mech. nizhod (altfl.); niederschlagen, potrt, pobit; Niederlage, merc. skladišče; hist. (eines Heeres) pobjo, pobitje, poraz (froat. T.); Niederlassung, v. Co-lonie; Niederschlag, chem. oborina,

talog (Vuk); phys. atmosphärischer Niederschlag, padavina, izpodnebna moča (Jes.); niederschlagen, chem. oboriti, obarjati, taložiti (froat. T.); niedersteigend, astr. nizhodeč; Niederung, nižina; Niederwald, stat. nizki gozd.

Niedlich, stil. zal, drobnomil, miloviden, (-dna, -o).

Niedrig, math. nizek; niedrigeres Ele-ment, nižji prvek ali element; stil. (von der Denkungsart), v. Gemein.

Niepsotomie, phys. niepsopsis (froat. T.).

Nieren, zool. ledvice, obisti; Nieren-stein, v. Nephrit.

Niet, Niete, mech. zaklopek, vzklepek.

Nigrin, min. črnovka (froat. T.), ni-grin.

Nimbus, v. Wolke, große; fig. An-strich, vid.

Nippfluth, ggr. nizka plima, plimica (froat. T.).

Nische, arch. (franz. niche), niša, školj-kovita izdolbina.

Nitrumsalz, v. Salpeter; Nitrat, chem. nitrat, (froat. T. dušan, solitran); Nitratin, nitratin; Nitrit, nitrit, (dušič, saltrič, froat. T.); Nitrobenzoesäure, nitrobenzoeva kislina; Nitrophenes-säure, nitrofenesova kislina; nitrosali-cylige Säure, kislina, nitrosalicilovica.

Niveau, math. raven, (-ravni), ravno-ležje, nach d. froat. T. raz (eig. Streich-holz), razina, böhm. gladina; in Einem Niveau liegend, ravnolež; Niveaui-diopter, math. padokaz, padokazni pro-zir (froat. T.); nivelliren, izmeriti, me-riti pad vode, (razliko višine), nivelo-vati; horizontal machen, uravniti, razati (froat. T.); Niveauiinstrument, razalo; Niveauikunst, padomestro, ni-velovanje; Niveauiwage, ravnulja (froat. T.), v. Wasserwage.

Nomadenvolk, ggr. kočujoči ali pa-stirski narod; nomadisch, kočujoč, pa-stirski, nomadski; nomadisiren, kočevati (russ.).

Nomen, gr. ime; Nomenstatur, imenik, nomenklatura; Nominaldefinition, be-sedna opredelba; Nominatwerth, ime-novana vrednost, imenita vrednost, no-minalna vrednost; Nominativ, prvi pa-dež, imenovalnik.

Nonus, math. Bernier, nonij, pomočno merilec.

Nord, Norden, ggr. sever, (gen. severa); Nord, in Zus., severen, (-na, -o); Nordgegend, severna stran, sever; Nord-licht, severni sij ali žar; Nordost, se-vero-vzhod; Nordpol, severni tečaj ali stožer (froat. T.); Nordpolarländer, se-verno-tečajne dežele; nach der froat. T.

- severno obstožerje; Nordpunct, *astr.* severišče; Nordwest, severo-zahod.
- Norm**, *phil. etc.* pravilo; *typ.* norma; normal, pravilen, normalen; *math.* eine Linie normal zur andern ziehen, načrtati črto k črti pravokotno ali pravilno; normal zum Horizont, v. Senkrecht; *min.* normale Gesteine, v. Geschichtet; normale Stellung, osnovna lega (kroat. L.); Normalacceleration, Beschleunigung, *mech.* pospeh po pravilnici; Normalbarometer, osnovni tlakomer (kroat. L.); Normaldruck, zica pravilica; Normaldruck, pravilen tlak; Normale, die, (črta) pravilnica, normala; Normalebene, ravnina pravilnice; Normalgeschwindigkeit, pravilna, srednja brzina; Normalpflast, *arch.* vodomer; Normaltemperatur, osnovna toplota (kroat. L.).
- Notar**, beležnik, notár; Note, v. Anmerkung.
- Notbrüde**, zasilni most; nöthig, potreben; nöthigen, prinuditi, nuditi, primorati, morati, *cyr.* Zwingen; nöthwendig, *phil.* nach dem Altfl., Russ. etc. nujen, (-jna, -jao); unumgänglich nöthig, neobhodno ali neogibno potreben, neizogiben; Notwendigkeit, nujnost.

- Notio**, v. Begriff.
- Notizen**, zabeležiti, beležiti (Vuk); Notiz, zapisek.
- Nuance**, *stil.* odtenjek (russ.), odličica, nuansa.
- Nüchternheit**, treznost.
- Null**, *math.* ničica, ničla; einen Ausdruck auf Null bringen, izraz pripraviti (zvesti) na ničico; Nullpunct, v. Gefrierpunct; Nullwinkel, ničevni kot (Tuš).
- Numerisch**, številni, (-lna, -o), po številu, čislen, brojen, (-jna, -o).
- Numerus oratorius**, *stil.* v. Rhythmus.
- Numismatik**, penezoslovje, numizmatika; numismatisch, penezoznanski, numizmatičen.
- Nummulitenkalk**, *min.* semenjak (kroat. L.).
- Rotation**, *astr.* Wanzen der Erdaxe, zibež ali zibanje (zemeljske osi), kroat. ljaljanje.
- Rugbar**, nüglich, koristen; einen Rugen woraus ziehen, okoristiti se česa; Rugholz, les (opp. drva = Brennholz).
- Rymphe**, v. Puppe.

- Das**, *ggr.* oáza, zelenica v pušcavi.
- Obelisk**, *arch.* obelisk.
- Obere**, der, die, das, gornji, vrhni; der obere Lauf des Flusses, gornji tek.
- Oberarm**, *zool.* nadlahti; Oberarmbein oder -knochen, (kost) nadlahtnica; Oberbau, gornja ali nadzemna stavba, gradnja (kroat. L.); Oberbefehlshaber, glavni poveljnik; Oberbegriff, *phil.* (terminus major), gornji pojem ali členek; Oberbogen, *arch.* nadločje; Oberfläche, (superficies), površje; des Meeres, lice; des Cylinders, oblina; Oberflächenbildung, postanek površine zemeljske; oberflächlich, *stil.* površen, (-šna, -o); s. a. Seicht; Obergährung, *chem.* gornje vrenje; Oberhaut, *zool.* (epidermis), tenčica; Oberhoheit, v. Souverainität; oberirdisch, nadzemni; Obertiefer, *zool.* gornja čeljust; Oberleese, -lippe, gornja ustna (altfl.) ali ustnica; Obersatz, Oberschlußsatz, *phil.* (propositio praemissa major), gornji rek, gornjak, širji prednjak; Oberschenkel, stegno; oberste, der, die, das, vrhovni, najvišji.

- Object**, Objectum, *phil.* objekt, v. Gegenstand; Objectio, v. Einwendung; objectiv, predmeten, objektiven; das Objectiv, Objectivinsse, (leča) pred; metnica; objectiviren, upredmetiti; Objectivität, predmetnost, objektivnost; Objectsatz, predmetni rek (ali stavek).
- Obliegenheit**, v. Pflicht, Verbindlichkeit.
- Obligation**, *merc.* zadolžnica (državna), obligacija.
- Oblong**, das, *math.* podolgovatec.
- Observatorium**, motrilnica (motriti = spectare im Altfl. u. bei Vuk), observatorij; s. a. Sternwarte.
- Obscön**, *stil.* nesramen, umazan, (russ. neblagopristojen).
- Obsidian**, *min.* obsidijan.
- Obsolet**, v. Veraltet.
- Obst**, ovočje, sadje; Obstbau, ovočarstvo.
- Ocean**, *ggr.* Weltmeer, vesvoljno morje, ocean (altfl. u. russ. nach der griech. Ausspr. okean); Oceanographie, morjepis.
- Ocher**, *min.* okra, ohra.

- Džlokratie**, *hist.* ohlokracija, krdo-
vladje.
- Dctant**, *math.* Achtelkreis, oktant, os-
mak (froat. T.)
- Dctav**, *typ.* (Forma), osmina ali os-
merka; Dctave, (Muzik), oktava; Oc-
togen, v. Achte d; oktogen.
- Dcular**, Dcularglas, -linse, *phys.* (leča)
priočnica, froat. T. naočnica; Dcular-
Diopter, očni prizor ali diopter.
- Dde**, *stil.* oda.
- Dffen**, odprt; offenes Meer, počina, odprto
morje; *fig.* odkrit; offenbaren, sč, raz-
odeti, razodevati se; Offenbarung, raz-
odenje; Offenheit, odkritost; Offenber-
zigkeit, Aufrichtigkeit, odkritosrčnost,
iskrenost (russ.); öffentlich, javen; Def-
fentlichkeit, javnost, (russ. glasnost);
öffnen, odpreti, odpirati; Deffnen, das,
der Frucht, razprezanje (ploda); Deff-
nung, odpiranje, odprtje.
- Dfferte**, ponuda.
- Dfficiun**, v. Amt; officieil, oficijalen
(nicht officieil); officios, oficiozen.
- Dhr**, *zool.* uho; Ohrdrüse, Ohrspeicheldrüse,
ušesna žleza, žleza podušnica (froat. T.),
ušesna slinovka; Ohrenschmalz, ušesno
maslo; Ohrenzeuge, samoslišec (altfl.);
Ohrgegend, obušje; Ohrläppchen, ušesna
mehčica; Ohrmuschel, uhelj; Ohrtrom-
pete, ušesna ali Evstahova troblja; ohr-
zerreißend, nepreslišen, (-šna, -o), —
da preslišati ni mogoče.
- Dekonomie**, politische, *stat.* politično
gospodarstvo.
- Dstaeder**, *math.* oktaeder; oktaedrišč,
oktaedren; Oktogen, oktogen.
- Del**, *chem. etc.* (oleum), olje; ätherische,
flüchtige D. s. d.; brenzljike, fette D.,
s. d.; trochnende D., sušeca olja; Del,
in Zus. oljen, oljeven; startig, oljast;
Delbäume, bot. maslinovke, oljkovnice;
Delbild, Delgemälde, oljevna slika;
delbildend, *chem.* oljetvoren; Olein,
chem. olein, oljevina; ölen, naoljiti,
oljiti; Delgas, *chem.* oljeviti plin; öl-
grün, *min.* zelen kot olje; Delmalerei,
slikanje z oljenimi barvami; Delsäure,
oljna kislina; Delsüß, oljni slaj, v.
Glucerin.
- Dligarchie**, *ggr.* oligarhija, vlada ne-
količine, (vide, nekoličina).
- Dligollas**, *min.* oligoklas.
- Dlivin**, *min.* olivin, maslinkovec (froat.
T.).
- Dlimpiade**, *hist.* olimpijada, (altfl.
olimpijada).
- Dmbrometer**, *phys.* dežjemer.
- Dmpfacit**, *min.* omfacit, (greševoc
froat. T.).
- Denanthal**, Denanthen, *chem.* enantal,
enant; Denanthäther, enantov eter; De-
nanthin, enantin; Denanthsäure, enan-
tova kislina; Denanthyl, enantil.
- Dnomatopöa**, *stil.* zvokopodobje
(böhm. T.), sličnoglasje; Onomato-
poëticum, Raßahmungswort, (beseda)
sličnoglasnica.
- Dntologie**, *phil.* ontologija, (bitoslovje,
soštvoslovje); ontologič, ontologičen.
- Dnyl**, *chem.* enil.
- Dnyr**, *min.* oniks (russ.).
- Dolith**, *min.* (vapnenec) ikrenik; Dolith-
formation, ikrenikova (Jurska) forma-
cija, dolithišč, ikrast.
- Dopal**, *min.* opal; Opaline (pl.), opa-
lovci (Erz.); opalifiren, opalizovati,
— opalizovanje.
- Dper**, *art.* opera; (igropev froat. T.);
Opernhaus, opera; Opernsänger, operni
pevec, operist.
- Dperation**, *math. etc.* operacija, po-
stopak.
- Dperment**, *chem.* operment, (rumeni
arzenov žeplec).
- Dpfer**, *hist.* žrtva; Dpfermachtzeit, žrt-
vena gostija (gostba); dpfern, pozt-
rovati, žrtvovati, (nicht žrtvatl); Dpfer-
willigkeit, poztrovavnost.
- Dpht**, v. Serpentin.
- Dpium**, *chem.* opij; Opian, opijan;
Opian Säure, opijanovna kislina.
- Dpponent**, *phil.* nasprotnik; opponiren,
nasprotovati, protiviti se; Einwendun-
gen machen, vgovarjati, prerokati (altfl.);
s. a. Bekämpfen; Dpposition, *phil.*
v. Gegensatz; Widerspruch; *hist.*
opozicija; *astr.* protistanje (nach der
böhm. T. protisolnje); Dppositions-
partei, protivna ali nasprotna stranka,
opozicija; oppositus, v. Entgegen-
gesetzt.
- Dptativ**, *gr.* železnik, optatio.
- Dptik**, *phys.* optika; Dptiker, optik;
optisch, optičen; Dptometer, optometer,
vidomer.
- Dptimismus**, optimizem.
- Drangengelb**, *min.* pomarančasto žolt.
- Dratorik**, v. Rhetorik; oratorisch, v.
Rednerisch; Dratorium, oratorij.
- Drchester**, orkester, orhester; Drchest,
orhestika.
- Drdideen**, bot. kukovice.
- Drdalien**, *hist.* božji sod.
- Drden**, red; Drdengeistliche, redovnik;
Drdenstegel, pravilo reda.
- Drdinate**, *math.* ordinata, nach der
böhm. u. froat. T. porednica, (pozi-
tivna, negativna); Drdinatenaze, os or-
dinat ali porednic.
- Drdunen**, *math.* ž. B. eine Gleichung,
urediti, urejati; Drdnung, *math. etc.*
red; ordnungsmäßig, pravoreden; Drd-

- nungsliebe, redoljubnost; Ordnungszahlen, (ordinalia), vrstivni ali redni številki.
- Organ**, *phil. etc.* organ, ustroj; *cf.* Lied, Stimme, Werkzeug; Organ der Öffentlichkeit (Zeitung), glasilo, verštil. trobilo; Organisation, ustrojba, organizacija; organisch, organski, ustrojen, (-jna, -jno); organscher Körper, organsko telo, ustrojščina (froat. L.); organische Natur, organska ali ustrojna priroda; organisten, ustrojiti, ustrojevati; Organismus, organizem, ustrojstvo; Organenlehre, organologija, udoslovje.
- Orient**, *ggr.* v. Osten; orientiren, *geom.* (den Meßtisch), udesiti (froat.) uravnati; - sich, *phil. etc.* ogledati se, iznajti, najti se (auch russ.) v čem, razgledati se v čem, opoznati se.
- Original**, *bas*, *phil. etc.* izvornik (izvirnik), original; Original-, in Zus. izvoren, (-rna, -o), izviren, prvotoren, originalen; Originalbild, prvotorna, izvorna slika; Originaldichter, izvorni pesnik; Originalität, izvornost, prvotornost; Originaltext, prvoten tekst, izvornik, prvopis; originell, izvoren; s. a. Eigenthümlich; Seltsam.
- Ornament**, v. Verzierung; Ornamentif, ornamentika.
- Orthographie**, *ggr.* goropis.
- Orcille**, *chem.* orselja.
- Ori**, *math.* mesto, (na katerem je kaj); *ggr.* bemohter Ort, naseljen kraj, selo; Ortsparallaxe, mestna paralaksa; Ortsstern, *phil.* mestno, mestokazno čutilo; Ortsveränderung, *zool.* (locomotio), premena svojega mesta (premakniti se, svoje mesto premeniti, premestiti se).
- Orthopädie**, *stil.* pravorečje, pravilno govorenje; Orthogonal, v. Rechtwinkelig; Orthographie, Rechtschreibung,
- pravopis; orthographisch, pravopisen; Orthostas, v. Feldspath; orthometrisch, *min.* pravoosen, (-sna, -o), ortometričen; Orthotyp, *bas*, *min.* ortotip, pravolik (froat. L.); orthotyp, (*adj.*), *min.* ortotipen, pravolik, (-a, -o.)
- Oscillation**, oscilliren, v. Schwingen, Schwingung.
- Osmium**, *chem.* osmij.
- Ost**, **Osten**, *ggr.* vzhod, (nach dem Mittl. u. Russ. auch vztok, froat. iztok); Ost-, in Zus., östlich, vzhod, (dna, -o); Ostgegend, vzhodna stran; Ostnordost, vzhodo-severo-vzhod; Ostpunct, vzhodišče, vzhodišče; Ostübdost, vzhodo-jugo-vzhod; Ostwind, vzhodnik, jutrenik.
- Osterlunze-Aeten**, *bot.* podrašci (froat. L. jabolnjače).
- Oval**, *math.* jaj(č)ast, ovalen; podolgovato-okrogel; Ovallinie, črta jajasta, jajevita.
- Oxalsäure**, *chem.* ščavna kislina, oksalna kislina.
- Oxamethylan**, *chem.* oksametilan; Oxamid, oksamid; Oxaminsäure, oksaminova kislina.
- Oxygenium**, *chem.* v. Sauerstoff; Oxyd, okis, (froat. L. kis); Oxydation, kisatev, okisba; Oxydationsflamme, okisbeni plamen; Oxydationsstufe, okisbena stopinja; Oxyhydrat, oksihidrat; oxydiren, okisati; Oxydul, okisee (froat. kisee); Oxyduloxyd, okiseev oksid; Oxygenpol, v. Sauerstoffpol; Oxydoid, oksijodid; Oxyphen Säure, oksifenova kislina; Oxyphosphorsäure, oksipikrinova kislina; Oxysulfid, -sulfuret, oksisulfid, -sulforet.
- Osoferit**, *min.* Erdwachs, zemeljski vosk.
- Ozon**, *chem.* ozon; Ozongehalt, ozonina (froat. L.); Ozonometer, ozonomer, ozonometer; Ozonsauerstoff, ozonovani kislee ali kisik (froat. L.).

P.

- Paar**, *math.* dvoje, dva, dve; po dva, par; Paarling, *chem.* nach der froat. L. spreznik, bčhm. združenee.
- Pacht**, *merc.* zakup; Pachtweien, zakupstvo.
- Pachytrop**, *phys.* pahitrop.
- Pactud**, *stil.* zgrabljiv.
- Pädagogik**, v. Erziehungs-kunde.
- Paeon**, *stil.* (viereilbiges Beröglieb), peon.
- Paginiren**, napisati številke na strani ali platnice oštevilčiti, froat. L. obrojšiti strani, paginovati.
- Palaographie**, *hist.* paleografija, drevnopis (froat. L.).
- Palaontologie**, paleontologija, nauka okameninah.
- Palatin**, *hist.* nach der froat. L. nadvornik, nadvorni župan.
- Palette**, Pritsche, paleta, podnoska.

Palimpsest, *hist.* (codex rescriptus) palimpsest, prepisani rokopis.
Palindrom, *stil.* palindrom.
Palladium, *chem.* paladij, palad.
Palladin, *chem.* paladin.
Palmitin, *chem.* palmitin; Palmitinsäure, palmitinova kislina.
Palmöl, *chem.* palmovo olje.
Panegyrius, v. Lobrede, Lob-schrift.
Panique, nach dem Russ. preplah.
Panpfeife, *phys.* trstenica (froat. T.)
Panteismus, *phil.* panteizem, (vseboštvo vsebožje).
Pantomime, pantomima, *cf.* Geberdensprache; Pantomimik, pantomimika.
Panzer, oklop; Panzertreibe, oklopnjaki; Panzerschiff, ladja oklopnica; Panzerschleiche, žoltoplaz; Panzerwangen, *zool.* (Cataphraeti), ribe oklopnice; (trigloidei), ličnikoveci (froat. T.).
Papaverin, *chem.* makovina, papaverin.
Papier, papir; kurzes, langes Papier, *merc.* kratkoročna, dolgoročna menica; Papiergeld, papirni denar ali novec; Papierzeug, papirščina (froat. T.).
Papille, v. Krimwarze, Geschmacks-würzen.
Papinischer Topf, *phys.* Papinov lonec.
Papyrin, *chem.* papirin.
Parabansäure, *chem.* parabanova kislina.
Parabel, *math.* parabola; *cf.* Wurf-lineie; *stil.* v. Gleichniß; parabolisch, parabolon, parabolski; Paraboloid, paraboloid.
Parachlorian, *chem.* paraklorcian; Paracyan, paracian; Paracyanmetall, paracianska kovina.
Paradox, *phil.* paradoksen, (-ksna, -o), čuden, splošnemu mnenju nasproten; Paradoxon, paradoks(on).
Paraffin, *chem.* parafin.
Parallaxe, *astr.* paralaksa, mimozor (froat. T.), dvoledni kot (Ogr.).
Parallel, *math.* vzporeden, (-dna, -o), paralelen; parallele Stellung, vzporednost; Paralleldach, sokrov (froat. T.); Parallele, črta vzporednica; *stil.* v. Bergleich; Parallelepiped, paralelepiped, (froat. T. grednik); Paralleliismus, *math.* vzporednost, *stil.* paralelizem; Paralleltreis, *ggr.* (krog) vzporednik; Parallelfette, *ggr.* vzporedna reda gorska; Parallelfträge, vzporedne sile; Parallellinien, črte vzporednice; Parallelogram, paralelogram; Parallelprojection, paralelna projekcija.

Paralogismus, *phil.* pogrešni sklep, paralogizem.
Paramagnet, *phys.* paramagnet.
Paramaleinsäure, *chem.* paramaleinova kislina.
Parameter, *math.* parameter.
Paramylon, *chem.* paramilon.
Paramythis, *stil.* paramitija.
Parapectin, *chem.* parapektin.
Paraphosphorsäure, *chem.* para-fosforova kislina.
Paraphrase, *stil.* preizraz, preizražanje, obtolmačba, parafraza; paraphrasiren, preizraziti, obtolmačiti (bšhm. T.), parafrazovati.
Parasiten, (*zool.*) zajedavei, froat. nametnici; s. a. Schmaröter.
Paratom, *min.* paratom, kosocepek, (-pka, -o, froat. T.).
Parentese, *gr.* vmesni rek, vmetek, paranteza; Parentesezeichen, oklepaj, zaporka (froat. T.); per parenthesis, mimogred(no).
Pari, al pari, *merc.* razoma (froat. T.), enakocen. enake cene (ruff.).
Pariserblau, *chem.* Parisko modrilo.
Parität, enakost; enakocenost.
Parodie, *stil.* parodija, oponosnica; parodiren, parodijo delati, parodirati, (smešno posnemati).
Parole, *stil.* v. Lösung.
Partei, *hist.* stranka; Parteigeist, -sucht, strankarstvo; Parteiregierung, strankarska vlada; parteiisch, pristran; Parteiung, razcepljanje na stranke.
Parthenope, *astr.* Partenopa.
Partial, (in Zuf.), Partiel, delen, (-lna, -o), delovit; Partialbruch, delni lom; Partialdivident, delni deljenec; Partialproduct, delni produkt ali zmnožek; Partialquotient, delni količnik ali kvocijent; Partialsumme, delna svota.
Participium, *gr.* participij, deležnik; Participial-, (in Zuf.), participijalen.
Particulär, v. Besonder; Partia!; particuläres Urtheil, sód(ba) o nekolikini.
Partikel, *gr.* nepregibnica, partikula.
Partitio, *phil.* (im Gegensatz zu division), razgoda (froat. T.), razvrg (bšhm. T.).
Partitiv, *phil.* partitiven, nach der froat. T. razgoden, s. a. Particulär.
Partitur, partitura.
Partelle, *stat.* parcéla.
Passquill, *stil.* paskvillj.
Paß, *ggr.* prehod, prelaz (gorski); Engpaß, soteska, prodol (Erj.).
Passageninstrument, *astr.* prelazni daljnogled.
Passatwind, *ggr.* pasat, pasatni veter (ruff.), stalni vzhodnik.

Passend, *stil.* priličen, priležen, (-žna, -o).

Passion, v. Leidenschaft; Passionblumen, mučenice, (mukokaze, (kroat. L.).

Passiv, *gr. phys.* trpen, (-pna, -o), pasiven; *Passiva*, *stat.* dolgovi, (dolgovina kroat. L.); *Passivform*, *gr.* trpna oblika; *Passivhandel*, pasivna trgovina; *Passivität*, trpnost, pasivnost, brezdejstvenost, brezdelje.

Paste, *art.* pasta.

Pastell, pastelj, (suha barva); Pastellgemälde, pasteljna slika.

Pathos, *stil.* patos; mit Pathos, patetično; *pathetisch*, patetičen; *cfr.* Ernst, Feierlich, Rührend.

Patrizier, *hist.* patricij, nach der kroat. L. vlastelin.

Patron, patrona.

Paukenschell, **Paukenhöhle**, v. Trommelschell, Trommelhöhle.

Pauschal, in Zus. povprečen, (-čna, -o); *Pauschale*, povprečnina.

Pause, *gr.* stanka (kroat. L.); im Reden, premolk.

Pavillon, paviljon, ruff. namot.

Pech, *chem.* smola; *Peckstobbe*, smolni ogeļ; *Peckstein*, smolnik; *Peckstein-Porphyur*, smolnikov porfir.

Pectase, *chem.* pektaza; *Pectin*, pektin; *Pectinsäure*, pektinova kislina; *Pectose*, pektaza.

Pedant, *stil.* pedant; *Pedanterie*; *pedantstvo*; *Silbenschere*, cepidlačenje (kroat. L.); *pedantisch*, *pedantski*.

Pegel, (Wasserbau), Peil, vodomer.

Pelargonssäure, *chem.* pelargonova kislina.

Pelitisch, *min.* glibast (kroat. L.).

Pelzläufer, *zool.* kožuhar; *Pelzthier*, krznaš (kroat. L.).

Pendant, v. Gegenstück.

Pendel, *math.* nihalo, mahalo, (ruff. májatinik); *Pendelarm*, rame ali krak nihala; *Pendelbewegung*, nihanje (Vuk); *Pendelschlag*, (*oscillatio*), nihaj, mah; *Pendeluhr*, ura na nihalo; *Pendelwage*, razulja na nihalo (kroat. L.).

Pentagon, *math.* peterokotnik; *pentagon*; *pentagonal*, *peterokoten*, *pentagonalen*.

Pentapodie, *stil.* peterec, peterostopnik.

Pentathionsäure, *chem.* pentationova kislina.

Pentecagon, *min.* petnajsterokotnik, *pentekagon*.

Pepsin, *chem.* pepsin.

Percent, v. Procent.

Percepiren, **Perception**, *phil.* v. Wahrnehmen, Wahrnehmung.

Perennirend, *bot.* dolgoleten, dolgovečen.

Perfectibilität, *phil.* sovršnost, sovršljivost.

Perfid, perfiden, verolomen.

Perigäum, *astr.* Erdnähe, prizemje, perigej.

Perigon, *bot.* obod, perigon; *Perigonblüten*, *neceli* cveti ali *obodniki*.

Perihelium, *astr.* Sonnennähe, prisolnje, perihelij.

Periklin, *min.* periklin.

Perimeter, v. Umfang.

Periode, *stil.* (periodus), period(a); *hist.* Zeitraum, doba, razdobje; *math.* povračaj, perioda; *Periodenlehre*, nauk o periodih ali periodah; *periodenweise*, *periodoma*, na periode; *periodisch*, *period* (I-ßen, nach dem Böhm. občasen, obdoben (kroat. L.); *periodischer See*, *presihajoče jezero*.

Peripetie, *stil.* Wendepunct der dramatischen Handlung, prekrat (Vuk), obrat, preklon.

Peripherie, *math.* obod, periferija; *peripherieus*, *oboden*, (-dna, -o); *Peripheriegeschwindigkeit*, *obodna brzina*; *Peripheriewinkel*, kot v obodu.

Periphrase, v. Umschreibung.

Periseli, v. Umschattige Bewoohner.

Periskopisch, *phys.* ogleden, periskopski.

Peristyl, v. Porticus, Säulengang.

Peritom, *min.* nach der kroat. L. obcepek, (-pka, -pko); *okolno cepek*.

Perle, biser; *Perlit*, *Perlstein*, *min.* bisernjak; *Perlmutter*, *biserna matiea*.

Permanent, *stanoviten*, *neizpremenljiv*, *permanenten*, *altfl.* *prebiten*, (-tna, -o).

Permille, *math.* odtisoček.

Permisches System, *gl.* Permska sestava, Permska tvorba.

Permissiv, *phil.* dopustljiv, *dopusten*, (-stna, -o).

Permutation, *phil.* premena, *math.* prestava, *premesba*; *Permutationenform*, *premesčaj*; *Permutationsgruppe*, *premesetek*; *permutiren*, *math.* *premesiti*, *premesčati*, *prestaviti*, *preložiti*.

Perpendicular, *math.* v. Senkrecht.

Perseus, *astr.* (Sternbild), *Perzej*.

Perstfliren, *stil.* podsmerati se komu; *podsmeh* (altfl.).

Person, *phil.* osoba ali oseba, lice; *Personale*, *osobje*; *Personafunion*, *edinstvo osebno*, *po samem vladarji*; *Personenbeziehung*, *osebni odnošaj*; *personificiren*, *poosobiti* ali *poosebiti*; *Person-*

- nification, poosobitev, poosobilo; persönlisch, osohen ali oseben; Persönlich-keit, osobnost ali osebnost.
- Perspectiv**, *phys.* perspektiv, v. Fernrohr; *Perspective*, *art. math.* perspektiva, (linearna, slikarska ali zračna, centralna, paralelna); *perspectivisch*, perspektiven.
- Perturbation**, v. Störung.
- Pessimismus**, pesimizem.
- Petitio principii**, *phil.* dokazovanje z nedokazanim.
- Petreifact**, *gl.* okamenina (für okamenelina).
- Petroleum**, Bergöl, Erdöl, Steinöl, *min.* kameno olje.
- Pfahl**, (Wasserbau), kol; Pfahlwerk, *coll.* kolje; Pfahlbauten, *hist.* stavbe na kolji, nadvodne; mostovine *pl. f.* (Erj.); Pfahlwurzel, *bot.* srēna korenina, srēnica.
- Pfalzgraf**, *hist.* falgrof.
- Pfanne**, *mech.* žlika, žabica (froat. T.); *zool.* skledica, čašica.
- Pfau**, *astr.* (Sternbild), pav, paun.
- Pfeife**, *phys.* piščal; beš Glaszerzeugers, *chem.* pihalnik; Pfeifenbein, v. Wadenbein.
- Pfeil**, *astr.* (Sternbild), strela.
- Pfeiler**, *arch.* stolp; *coll.* stolpje; Pfeilerförmig, *min.* stolpast.
- Pferd**, *astr.* (Sternb.), konj; Pferdebahn, konjska železnica; Pferdekraft, konjska sila.
- Pfirischblüthenroth**, *min.* rudeč kakor breskov evet.
- Pflanze**, rastlina, rastika, *coll.* rastlinje, bilje; Pflanzen-, rastlinski; Pflanzenalbumin, *chem.* rastlinska beljakovina; Pflanzengeographie, zemljepis rastlinstva, (nauk o razprostranstvu rastlin); Pflanzenreich, rastlinstvo, bilinstvo; Pflanzenztiere, *zool.* cvetovnjaki; Pflanzenwespen, rastlinske osē; Pflanzung, zasad.
- Pflügen**, *stil.* gojiti (Vuk), negovati (Vuk); Pflüge, goja, gojenje, nega, negovanje.
- Pflicht**, dolžnost.
- Pflugscharbein**, *zool.* ralo, (kost lemežnica).
- Pfortader**, *zool.* žila vratnica; Pfortaderkreislauf, vratnični obtok.
- Pfortner**, *zool.* (pylorus), vratar.
- Pfriemenknäbler**, *zool.* (subulirostres), šilokljanci; pfiemförmig, šilast.
- Pfüße**, *ggr.* mlaka, luža (altfl.).
- Phanerogamen**, *bot.* javnoevetke, (vidnoevetke).
- Phaneromer**, *min.* očitnih delov.

- Phänomen**, Phaenomenon, fenomen, v. Erscheinung.
- Phantasie**, *phil.* fantazija, v. Einbildungskraft, (nach der froat. T. razmniva, nach dem Altfl. u. Russ., jedoch mehr im schlechten Sinne, als Hirngepinnsel, mešta); Phantasiegebilde, utvor fantazije, vobrazek; kar si kdo vobrazi; phantastereich, vobrazljiv, žive vobraznosti; phantastren, meštati (altfl. u. russ.), sanjariti.
- Phantasma**, Phantom, v. Trugbild, Chimäre; Phantasmagorie, *phys.* fantazmagorija; Phantast, fantast, sanjar; Phantasterie, sanjarstvo; phantastisch, fantastičen, sanjarski.
- Phase**, *astr.* mena, faza.
- Pheloplastik**, Korfbildnerci, plutarstvo (froat. T.).
- Phenakistiscope**, *phys.* čarodelni krožnik.
- Phensäure**, *chem.* fenova kislina.
- Phenyl**, *chem.* fenil; Phenylsäure, fenilova kislina.
- Philologie**, filologija; v. Sprachforschung, -wissenschaft.
- Philosophie**, filozofija; Philosoph, filozof (altfl. filosop u. filosof); Philosophen, umovati, umstovovati, filozovati; philosophisch, filozofski, filozofijski.
- Plegma**, *stil.* plegma, lenokrvnost; Plegmatiker, plegmatik; plegmatisch, plegmatičen.
- Phloretin**, *chem.* floretin; Phloretinsäure, floretinova kislina; Phloridzin, floridzin; Phloroglucin, floroglucin.
- Phonolite**, *min.* fonolit, zvenečnik, zveneči kamen, russ. zvonki kamen.
- Phoronomie**, *mech.* foronomija.
- Phosgen**, *chem.* fosgen; Phospham, fosfam; Phosphamid, fosfamid; Phosphat, fosfani (froat. T.); Phosphor, fosfor; Phosphorescenz, svetlikanje; phosphoresciren, svetlikati se, (froat. T. žezariti se); Phosphorit, *min.* fosforit, fosforovec; Phosphorsäure, fosforova kislina.
- Photogen**, fotogen, v. Lichtstoff; Photographie, fotografija, (svetlopi); Photometer, svetlomer, fotometer; Photometrie, svetlomerstvo; Photosphäre, fotosfera, svetlobni krog, krožno ali oblo svetilo (solněno).
- Phrase**, Phrasis, Redensart, reklo (altfl.), fraza; Phrasen, im nachst. Sinne, besede, prazne besede; s. a. Ausdruch; Phraseologie, frazeologija.
- Phyeit**, *chem.* fielt.
- Physharmonik**, fisharmonika.
- Phyfit**, fizika; *cfr.* Naturkunde; phyfitisch, fizikalen; Phyfiker, fizik; phy-

- ŕiŕh, ŕiŕiĉen; pŕyŕŕiŕŕie Geographie, pŕi-rodoznanski zemljepis; v. Kŕŕrperŕiŕh, Materiell.
- Pŕyŕiognomie**, fiziognomija, lice, einer Landŕŕaŕft, podoba (krajinska); Pŕyŕiognomiŕ, fiziognomika, liceŕlovsje (froat. L.).
- Pŕyŕiologie**, fiziologija, (ŕivotoslovje froat. L.); pŕyŕiologiŕh, fiziologiĉen, fiziologiŕŕski.
- Phytobiologia**, fiziologija rastlinŕtra; Phytochemija, rastlinska kemija; pŕyŕtogen, *min.* rastlinski, rastlinskega izvira; Phytotomia, udoslovje rastlinŕtva (froat. L.).
- Pia mater**, mreŕasta opna (froat. L.).
- Picamar**, *chem.* pikamar.
- Picolin**, *chem.* pikolin.
- Pictat**, (liebevolle Ehrŕucht gegen Gŕhere), nach dem Altŕŕ. blagoĉestje, blagoĉestivost.
- Pigment**, barvilo; *zool.* daŕ ŕhwarzje Pigment im Auge, ŕrnilo, vranilo.
- Pikrin**, *chem.* Pikrinsäure, pikrinova kislina.
- Pimelinŕure**, *chem.* pimelinova kislina.
- Pinin**, *chem.* pinin; Pininŕure, pininova kislina.
- Pipette**, *chem.* pipēta.
- Piquant**, *stil.* rezek, zbadljiv, pikanten, (-tna, -o); Piquiradel, igla probadaĉa (froat. L.).
- Pirat**, gusar ali kusar (beides altŕŕ), morski razbojnik.
- Pisce-Bau**, Stampfbau, zbijanje (froat. L.); Piŕe, bita glina (ruŕŕ.).
- Pistillum**, *bot.* pestiĉ.
- Pittoreŕque**, maleriŕh, slikovit, ŕivopisen (ruŕŕ.); lep, kakor naslikan.
- Pladarbeit**, (placage), *arch.* naboŕ (froat. L.).
- Placetum regium**, *hist.* kraljevŕŕi raĉ (Trdina).
- Plagiāt**, *stil.* plagium, knjiŕna kraja, pisateljska ali slovŕtvena kraĉba, plagijat.
- Plagiēder**, *min.* kosolik (froat. L.).
- Plan**, *stil.* ŕteŕŕ (ruŕŕ.), ŕ. a. Entwurf (Entwerfen); planen, *stil.* snovati.
- Planŕete**, (praŕt. Geom.), deŕŕeĉa.
- Planconvex**, *phys.* plosko-jamast; planconvex, plosko-kupeast, plosko-izboĉen ali izpokel.
- Plānerfall**, *min.* hiparitni vapneneĉ, (bbhm. L. opoĉni vapneneĉ von opoka).
- Planct**, *astr.* (zvezda) premiĉnica, nach dem Altŕŕ. prehodnica, planet; Planetarium, planetnik (ruŕŕ.); Planetenbahn, planetna pot ali potanja; Planetenjahr, planetno leto; Planetensystem, sestava ali sistema premiĉnie; Planetoid, v. Aŕteroid.
- Planiglob**, Planisphäre, *ggr.* planiglob, (plosko-oblica, plosko oblo).
- Planimeter**, *math.* ploskvomer, planimeter.
- Planimetrie**, *math.* ploskvomerŕtvo, ploskvomerje, planimetrija.
- Planiren**, ravniti.
- Planŕpiegel**, *phys.* ravno zrcalo.
- Plantage**, *ggr.* sad, zasad, plantaeija (ruŕŕ.); Plantagenbesitzer, sadar (froat. L.).
- Plasma**, *min.* plazma, (zelen kaleedon).
- Plastik**, ŕberŕ. tvorna umetnost, tvorŕtvo, plastika; plastiŕh, tvoren, plastiĉen; plastiŕŕer Stoff, bildŕam, tvorek, (-rka, -rko), obrazen.
- Plateau**, v. Hoĉebene.
- Platin**, Platina, *min.* platina; Platinamin, *chem.* platinamin; Platinat, *chem.* platinjani (froat. L.); Platinbasen, platinske osnove; Platinmetalle, platinske kovine; Platinmoŕe, Platinŕwarz, platinska ŕrn; Platinŕchwamm, platinska goba.
- Platt**, v. Fläch; *stil.* platter Ausdruck, prost, nizek; Plattŕilgler, *zool.* ploskokrilei; Plattform, *arch.* zaravanek (froat. L.); Plattfuŕ, plesno, podplat, *cfr.* Mittelfuŕ; Plattwürmer, (ŕrvi) ploŕnjaski (froat. L.), ploskavei (Erŕ.).
- Platte**, ploĉa, *bot.* (lamina), glavica; plātten, ploŕŕiti; plattenförmig, *min.* ploĉast (froat. L.).
- Platregen**, *phys.* ploha.
- Plebejiŕh**, prostakŕŕi.
- Plejaden**, *astr.* plejade, gostosēvci, sedmozvezdje.
- Plenarversammlung**, polni zbor; Generalversammlung, vēliki zbor.
- Pleochroismus**, *min.* pleochroizem.
- Pleonasmus**, *stil.* pleonazem, preobilica v besedah.
- Pleuŕŕ**, *zool.* pleteŕ.
- Plinthe**, *arch.* Soŕfel, podstavek.
- Plöŕe**, *stil.* istoreĉje (froat. L.).
- Plumbacithil**, *chem.* plumbetil.
- Plump**, *stil.* neukreten, okoren, nespreten; debel, prost, televavast.
- Plutonisch**, *gl.* plutonski; Plutonismus, plutonizem.
- Pneumatik**, *phys.* pnevmatika, v. Aërodynamik; pneumatisch, zraĉen, pnevmatiĉen.
- Pöbel**, proŕto ljudŕtvo, prostakŕŕina; pöbelhaft, prostakŕŕi, neotesan, pouliĉen; *cfr.* Gemein, Niedrig.
- Podmühle**, Podwert, rudarska stopa.
- Podium**, (im Theater), podij.
- Poēŕŕie**, poezija, v. Dichtkunst; die Poēŕŕien, pesni; Poēŕŕif, poetika, nauk o pesniŕŕtvu; poetisch, pesniŕŕki, poetiĉen.

- Point de vue**, in der prakt. Geom. dogledišče; Pointe, *stil.* Spitze eines Gedankens, Einfall, strelica (froat. *L.*), ost(rica), ostrije (bšhm. *L.*); pointieren, *math.* die Abtade auf etwas richten, naperiti, nameriti.
- Pol**, *math. astr. phys.* tečaj (cardo), nach der froat. *L.* stožer (cardo), in der Pšpfit nach Tuš. mehr skrajnik, auch konica; polj (russ. poljus); Polar, in Ruf. tečajen, stožeren, polaren, (russ. poljaren); Polarare, tečajna, polarna os; Polar-Coordinaten, polarne koordinate; Polargleichung des Kreises, polarna enačba; Polarisation, polarizacija; polarisiren, polarizovati; Polarkreis, (krog) tečajnik, stožerni krog; Polarsicht, tečajni sij ali žar; Polarstern, Nordstern, tečajna ali stožerna zvezda, severnica; Polarcinifel, polarni kot; Polarzone, tečajni, polarni pas; Polhöhe, višina tečaja, stožera.
- Polemik**, *stil.* polemika, nčeni ali peresni boj, boj s peresom; polemisch, polemičen.
- Poliren**, *stil.* ugliediti, gladiti, olikati, dolikati, likati; Politur, uglajenost, politura.
- Politik**, politika; politisch, političen; pol. Geographie, državovznanski zemljepis.
- Pollen**, *bot.* v. Blütenstaub.
- Polyandria**, *bot.* mnogoprašništvo, polianidria; Polybast, *min.* polibazit, črni srebrovec (froat. *L.*); Polychromie, polibromija; Polyeder, mnogoplošnik (froat. *L.*); polpedrišč, mnogosten, mnogoploskven; Polygon, poligon, mnogokotnik; polygonal, mnogokoten; Polygonalbahn, *phys.* mnogokotna pot(anja); Polygon-Dach, oglovita streha; Polygonometrie, merstvo mnogokotnikov, poligonometrija; Polygonwinfel, mnogokotnikov kot; Polygynia, mnogopestičje, mnogovratje; polymer, *chem.* polimeren, Polymerie, polimerija; polymorph, polimorfen, mnogolik; Polynom, *math.* mnogočleneo, polinom; Polynomialformeln, mnogočleni izraz; Polynomisch, mnogočlen; polinomen; Polyzindeton, mnogovezje, polisindeton; polstechnische Schule, tehnika; Polytheismus, mnogoboštvo, politeizem; Polytomia, poltomija.
- Polyp**, *zool.* polip; Polypenstiel, polipovina (froat. *L.*)
- Pomp**, *stil.* gizda; f. a. Pracht.
- Poncelet-Wad**, *mech.* Ponceletovo kolo.
- Ponderabilien**, *phys.* težnine, vaganine.

- Populär**, *stil.* prostonaroden, poljuden, prost, prostemu ljudstvu razumen; popularisiren, prostemu ljudstvu ubrati, umeriti, napisati; *cf.* daš altfl. prostorek simpliciter, rustice loquens; Population, v. Bevölkerung; *hist.* nach Populärität streben, priljubovati se ljudstvu.
- Populin**, *chem.* populin.
- Porcu**, *zool.* preboji (Erj.), znojne luknjice, znojnice; porčš, luknjičav, froat. *L.* šupljikav.
- Porodin**, *min.* jeklen (froat. *L.*).
- Porphyr**, *min.* porfir; porphyrtartig, porphyrisch, porfirast; Porphyrit, porfir.
- Portage**, v. Trageplatz.
- Portal**, *arch.* portal, velika (izprednja) vrata.
- Portrait**, *art.* portrét, obraz, f. a. Bild, Gemälde; Portraitmaler, slikar obrazov ali portrétov, obrazar.
- Positio**, *phil.* aiš Gegenřatz zu negatio, detje, (djati, postaviti), f. a. Bejahung; *gr. astr.* Position, položje; stanje, nach dem Bšgm. pologa, f. a. Lage; positiv, *math. phil.* pozitiven, jesten (froat. *L.*), staven; positive Electricität, pozitivna, jestna, stavna elektrika; positivus gradus, *gr.* prvi stopenj, (prva stopinja), pozitiv; positives Recht, auch pisano pravo.
- Positur**, v. Haltung, Stellung.
- Posse**, *stil.* gluma (altfl.), (igra) smešnica, *cf.* Scherz, Schwanf; possenhaft, smešen, glumen, glumljiv (altfl.); Possenreißer, glumač; possierlich, priprsto-smešen.
- Post**, pošta; Posten, *math.* (po)stavek, člen(ek); Postarte, poštokaz, poštorid; Poststation, poštna postaja; Postwesen, poštarstvo.
- Postament**, Postement, podnožje.
- Postdatiren**, nazaj datovati (datirati).
- Poster**, v. Nachkommenchaft.
- Posterius**, v. Nachsatz; Thesis.
- Postulat**, *phil.* postulat.
- Potenz**, *math.* vzumnož (f.), potencija; gebrochene Potenz, lomna vzumnož (froat. *L.*); zweite Potenz, Potenz des zweiten Grades, druga vzumnož ali potencija, vzumnož drugega stopnja; Potenzexponent, vzumnožni kazalec ali eksponent; Potenzianđ, vzumnoživo (froat. *L.*), vzumnoženeo, potencilianđ; potenziell, potenciljan; potenziiren, vzumnožiti, vzumnoževati; Potenzirung, vzumnožba; Potenzreihe, vzumnožni niz ali red.
- Pottasche**, *chem.* pepelika (froat. *L.* u. Erj.).
- Präambulum**, *stil.* vvod, priprava, v. Vorspiel; präambuliren, priprave de-

- lati, okolišiti, (namesto glavne stvari poprijeti se).
- Præcession**, *astr.* precesija, pomik (enakonošij); Præcessionsbewegung, pomikanje (froat. *Σ.*).
- Pracht**, *stil.* velikolepje (attif. u. ruff.), prelepota; prächtig, velikolepen, prekrasen, prelep.
- Præcipitat**, Præcipitiren, v. Niederschlag, niederschlagen.
- Præcipuum**, (Vorwegnahme), prednimšćina.
- Præcis**, *phil. etc.* točen, (-čna, -o); *cf.* Genau; Præcision, točnost.
- Prædestination**, *phil.* predodredba, (predodredba), prenamemba, predestinacija (ruff. predopredeljenje).
- Prædicament**, v. Kategorie; Prædicat, *phil. gr.* predikat, povedek, nach der froat. *Σ.* prirok; prædicativ, predikativen; prædiciren, povedati kaj o čem priroči, prirekovati čemu kaj.
- Præteritio**, v. Uebergehung.
- Präfig**, *gr.* prednica, froat. *Σ.* nametek.
- Prägen**, Selb, kovati; Prägungstöfen, korni trošek.
- Pragmatisch**, *hist.* pragmatičen; (Realmethode), razložiti (froat. *Σ.*); pragmatische Sanction, pragmatična sankeija.
- Prägnant**, *stil.* pregnanten, f. a. Bedeutungsvoll, Gehaltvoll.
- Prähens**, širokoustnež, -nik.
- Praktisch**, praktičen; f. a. Ange wandt.
- Præludium**, vvod, predigra, preludij, predglasje, Nachspiel, zaglasje.
- Prämisse**, *phil.* (rek) prednjak (froat. *Σ.*); praemissa major, širji prednjak, (gornjak), p. minor, ožji prednjak (doljnjak).
- Præoccupation**, preokupacija, v. Voreingenommenheit.
- Præparat**, *chem.* preparat, (böh. u. froat. *Σ.* pripravek, Erj. izdelek).
- Prærogative**, Vorrecht, nach dem Ruff. preimstvo.
- Præsem**, min. prazem.
- Prætenſion**, v. Anspruch.
- Præterition**, v. Uebergehung.
- Prætext**, v. Vorwand.
- Præventiv**, *stat.* prestizen, (-žna, -o), predvračen, preventiven; *opp.* Retressiv; Præventiv-Regel, pre(d)stizna naredba.
- Preis**, *merc.* cena; wirklicher, prava, laufender, tekoča; Spottpreis, brezenje (Vuk); übermäßiger, precena (Vuk, na preceno dati); Preiseinheit, jednica cene; Preisfrage, (pod darilom) razpisano vprašanje; Preisliste, cenovnik; preiswürdig, cene vreden.
- Presse**, *mech.* nach dem Altfl. točilo und tesk, nach dem Serb. (Vuk), tesek, (-teska); Buchdruckerpresse, knjižno tiskalo, fig. tisk, im eng. *Σ.* novinarstvo.
- Pression**, *stil.* pritisk.
- Primär**, *phys. gl.* prvoten, (prvobiten ruff.).
- Primas**, *hist.* primas, prabiskop (froat. *Σ.*).
- Primat**, v. Vorrang.
- Prima**, *typ.* (Schindrud), nach der froat. *Σ.* prva forma, lice.
- Primfactor**, *math.* prvi činitelj.
- Primitiv**, prvoten.
- Primzahl**, *math.* praštevilo, prvo število.
- Princip**, Principium, *phil. etc.* v. Anfang; Grundfals, Gesetz; principium reale, v. Realgrund; principium identitatis, zakon istovetnosti; contradictionis, zakon prekoslovja; exclusi medii, tertii, zakon izločenega tretjega; pr. rationis sufficientis, zakon dovoljnega razloga; concordantiae, zakon soglasja; pr. homogeneitatis, zakon enodnosti; principies, grundsätzli, načelen, principialen (schlecht principijelen), *adv.* im Princip, načeloma, v načelu; Principienfrage, vprašanje o načelu, o načelih.
- Priorität**, predstro.
- Prisma**, *phys. min.* prizma, (nach der froat. *Σ.* bridnik, bridnjak); prismatisch, prizmatičen; Prismatoide, prizmatoid.
- Privilegium**, privilegija.
- Probabilitas**, v. Wahrscheinlichkeit; probatio, v. Beweis.
- Probe**, *math.* preskus, izkus, izkušaj; v. Experiment, Versuch; *merc.* v. Muster.
- Probitstein**, kamen izkusnik, zlatarska óslica.
- Problem**, *math. etc.* problem, zastavek, zadatek, (froat. *Σ.* zaganka); f. a. Aufgabe; problematisch, problematichen, f. a. Zweifelsaft; problematisches Urtheil, možna, mogoča sodba.
- Procent**, *math. etc.* odstotek, procent; procentisch, odstoten.
- Proceß**, *phil.* bivanje, način, kako se kaj godi, proces; Verfahren, postopek; *chem.* proces, presnova (Erj.), tek (froat. *Σ.*); processus, *zool.* v. Anwesenfortsatz.
- Procliticae**, *gr.* (atona), breznaglasnice, breznaglasne besedice.
- Produciren**, nach dem Ruff. proizvesti, proizvajati; Rohstoffe, pridelati, pridelovati; Kunstzeugnisse, izdelati, narediti; Producent, proizvoznik, pridelovavec, izdelovavec; Product, produkt, proizvod; Naturzeugniß, prirodni proizvod, pri-

delek, (nach der böhm. *L.* plodina); Kunst-
erzeugniß, izdelek, tvorina (troat. *L.*);
math. izvod, zmnožek; Product seines
Fleisches, njegov pritrud; Production,
proizvodstvo, produkcija, pridelovanje,
izdelovanje; Production der Vorkstellun-
gen, *phil.* postanek pomisli; *activ.*
tvorjenje pomisli; *productiv.* produk-
tiven, vom Boden, ploden, (-dna, -o);
(vom Menschen), plodovit, obrten, pri-
den, proizvod.

Profan, v. Weltlich.

Profession, v. Handwerk, Nah-
rungszweig.

Profil, *arch. etc.* profil, navpični pre-
sek; Seitenansicht, vid sê strani, stranski,
(troat. *L.* proert).

Programm, *stil.* program.

Progression, *math.* postopica, pro-
gresija; steigende, rastoča, vzhodeča
postopica, fallende, nizhodeča, pejema-
joča, na manje idoča postopica; pro-
gressiv, fortschrittlich, napredujoč, na-
preden, (-dna, -dno); vordreitend, po-
stopen, progresiven; *adv.* postopno;
Progressivität, postopnost.

Prohibitiv, zabraniven, prohibitiven.

Project, projekt, v. Entwurf, Plan,
Vorhaben; **Projection**, *math.* vzmet
(troat. *L.*, Tus.), projekcija; *phil.* pro-
jekcija, vnašanje občutov na vnanji
svet; **Projectionssatz**, *math.* os vzmeta,
projekcije; **Projectionsebene**, vzmetna
ravnina; **Projectionstheorie**, nauk o vz-
metanju; v. **Darstellende Geometrie**;
projiciren, vzreči, (vzmetnoti),
vzmétati, projicirati; *phil.* vnesti, vna-
šati na vnanjstvo, odsebiti; projici-
rend, *math.* vzmétajoč.

Prolog, *stil.* prolog; f. a. Vorrede.

Promemoria, *stil.* promemorija, v.
Dentschrift.

Pronomen, v. Fürwort; Pronomi-
nal-, zaimeničen, zaimkoven, pronomi-
nalen.

Propädeutik, *phil.* propädevtika, pri-
prava (priprava) kakemu znanstvu,
vvodni, podlogo dajoči nauk; propä-
deutisch, propädevtičen, vreden, pri-
pravljajoč.

Propagation, v. Fortpflanzung;
Propagationstähigkeit, razplodnost, raz-
plodljivost.

Propion, *chem.* propijon; Propion-
säure, propijonova kislina.

Proportion, *math. phil.* Gleichheit
zweier Verhältnisse, sorazmerje, prilike,
proporeija. (troat. *L.* u. Tuk. razmer,
böhm. *L.* umera); Verhältniß, f. dieseß;
proportional, sorazmeren (russ.), pro-
porcionalen; die Proportionale, soraz-
mernica; Proportionalität, sorazmer-

nost, proporcionalnost; Proportional-
Winkel, ogel sorazmerja ali sorazme-
ren; proportionirt, sorazmeren, gerade,
ungerade, premo, obratno sorazmeren.

Propositio, v. Satz.

Propyl, *chem.* propil; Propylalkohol,
propilol alkohol; Propylamin, propi-
lamin; Propylen, propilen.

Propyläon, propilej; Propyläen, pro-
pileji.

Prosa, *stil.* proza; Prosaiker, prozaič;
prosaisch, prozaičen, ne vezan, v prozi.

Proscenium, *art.* Vordertheil der
Bühne, ospredje igralnice ali poz-
rišča, proscenij.

Prododie, *gr.* prozodija; Prododit, pro-
zodika.

Prosopopeia, prozopopeja; v. Per-
sonification.

Prospect, *stil.* prospekt; v. Aussicht,
Uebersicht.

Prosylogismus, *phil.* prosilogizem,
prednji sklep.

Protein, *chem.* protejin; Proteinkörper,
-stoffe, protejinovine, protejinove tva-
rine.

Protest, troat. (neu) prosved; prote-
stiren, prosvedovati; protest, protesto-
vati; Protestant, *hist.* protestant, (pro-
testantizem, protestantski).

Prouberanzen, *astr.* plameni.

Proustii, *min.* proustit, svetli srebréneč.

Provinz, *stat.* pokrajina, provincija,
(altfl. und russ. oblast); (Land), de-
žela; provincial, pokrajinski; Provin-
zialismus, provincijalizem, pokrajin-
ščina.

Prozess, v. Proceß.

Psammit, *min.* psamit; psammitisch,
psamiten, troat. *L.* pržinav.

Pseudocephala, v. Kopfflose; Pseu-
dokryphalle, palodei, pakristali, nepravi
kristali; Pseudomorphose, *min.* palik
(troat. *L.*), nepravi lik.

Psilomelan, *min.* psilomelan.

Psyche, *phil.* duša; (in der Myth.)
Psiba; psychisch, duševen, dušen, psihi-
čen; Psychologie, psihologija, (duše-
slovje); Psycholog, psiholog, (dušeslo-
vec); psychologisch, psihologijski, (du-
šesloven); Psychophysik, psihofizika.

Psychrometer, *phys.* psihrometer, *cf.*
Hygrometer.

Puls, *zool.* bitje žile, hilo (Vuk), utri-
panje; Pulsader, utripajoča žila, (žila)
odvodnica; Pulsschlag, trip.

Pult, pulpit, pult.

Pulidach, pristrešek.

Pumpe, *mech.* smrk (troat. *L.* u. altfl.),
nases (altfl.), pumpa, sesalka.

Punciren, belegovati, beležiti (Erj.) (zlato in srebro).
Punct, Punkt, *math.* pika ali piknja, točka (russ., daš dialektisch richtigere točka dürfte unbenwendbar sein); (mathem. Punct nach der froat. *L.* tik); *stil.* točka, žleu, mesto; puncturen, *graph.* napikati, pikati (froat. *L.*); punctirt, *min.* pikčast; pünctlich, točen, (-čna, -o), pičen, (-čna, -o); j. a. Genau.
Pupille, *zool.* zenica (altfl.), nicht zrenica.
Puppe, *zool.* buba (Erj.), nach dem Russ. kukla, kukelka.
Purgiren, *mech.* izganjati paro; Purgirhaßn, parogon (froat. *L.*).
Purificiren, Purisiren, die Sprache, trebiti, čistiti; Purismus, purizem; Purist, purist.
Purpur, *chem.* bager (altfl.); purpurroth, bagren; Purpurin, purpurin.
Puste, *ggr.* pusta.
Pus, Puswaare, lepolina, lišp; Pusfucht, gizdavost.
Puzzolan-Erde, *min.* pucolanka.
Pylnit, *min.* piknit.
Pyknometer, *phys.* piknometer, v. Dichtigkeitsmesser.
Pyramide, *min. math.* piramida; pyramidal, *min.* piramidast; Pyramidalprojection, piramidast vzmet, pirami-

dalna projekcija; Pyramidalschnitt, piramidast preseki; Pyramidalzahleu, piramidasta številca.
Pyrrargyrit, *min.* pirargirit, temen srebrčeneč.
Pyridin, *chem.* piridin.
Pyrit, *min.* pirit, altfl. kremik, j. a. Kies; Pyritoid, piritoid.
Pyrocitronsäure, *chem.* smodna citronova kislina (nach der froat. *L.*).
Pyro-Electricität, *phys.* ognjena elektrika, piroelektričnost.
Pyrogallussäure, *chem.* smodna šiškova kislina (froat. *L.*).
Pyrolusit, Pyrrholusit, *min.* piroluzit, (froat. *L.*) mrkovka.
Pyromelonsäure, *chem.* piromekonova kislina.
Pyrometer, *phys.* žaromer (böhm. *L.*), pirometer, russ. ognjemer.
Pyromorphit, *min.* piromorfit, zeleni svindčeneč.
Pyrop, *min.* pirop.
Pyrophor, *phys.* pirofor, samožeg (froat. *L.*).
Pyrosäuren, v. Brenzsäuren.
Pyroxen, *min.* piroksen.
Pyrosiderit, *min.* pirosiderit, froat. *L.* iglasta železovka.
Pyrrhotin, *min.* pirotin.
Pythagorisch, Pythagora'isch; — Pitagorov (n. p. stavek, teorem).

Q.

Quader, Quaderstein, rezan kamen četverooglen; Quaderfandstein, *min.* četveroogleni peščeneč ali peščenjak, froat. pločnjak; Quadrant, *math. etc.* kvadrant, četrt(ina) kroga; f. a. Winkelmaß; astr. Instr., kvadrant, froat. *L.* četrtice; Quadrat, *math.* kvadrat; *arithm.* druga vzmnnoz, vzmnnoz drugega stopnja; Quadrat, in Zus. quadratisch, kvadraten; Quadratur, kvadratura; Quadrinom, kvadrinom, četveročleneč; quadriren, kvadrovati, na drugi stopenj vzmnokiti, povišati na drugo vzmnnoz ali poteneč; Quadrmana, Bierhänder, četveroroki(e).
Quälen, trapiti, mučiti.
Qualität, *phil. etc.* kakovost, altfl. kakovstvo, *cf.* Eigenschaft; Qualitätszeichen, *math.* (+ und -), znamenje kakovosti; qualificiren, usposo-

biti; qualitativ, po kakovosti, kakovstveno.
Quallen, *zool.* morski klobuki.
Quantität, *phil.* količnost; *math.* količina, *cf.* Menge; *stil.* Silbenmaß, mera; quantitativ, po količini; quantitirend, *stil.* (z. B. von der Sprache), časomerer (böhm. *L.*); Quantum, v. Quantität, Summe; dasfelbe Quantum, onoliko (kolikor —, Vuk).
Quart, *typ.* četvorka; Quartär, *pl.* kvartaren, četrtogorsk, (četertogorje, četerta tvorba).
Quarz, *min.* kvareč, (belutek, Vuk); Quarzit, kvareit; Quarzoid, kvareoid, (krémolik froat. *L.*).
Quackenfiemer, v. Bäscheifiemer.
Quaternär, *chem.* četveren (froat. *L.*); Quatern, *math.* kvaterna, četverica.
Quatrillion, *math.* kvatrillijon.

Quecksilber, *chem. min.* (mercurius), živo srebro, serb. živa (Vuk); Quecksilber, in Zus. živosrebrni.

Quelle, *ggr.* studenee, vrelo (Vuk), izvor (altisl. u. bei Vuk), izvir, bei Vuk auch glava; *fig.* izvor, ruff. iztočnik, (vir im Altisl. u. Serb. Wirbel, Strudel); Quellenabstand, *ggr.* razstoj ali odstoj izvora (od ustja), razdalja izvora; Quellengebiet, *ggr.* obvirje, ovrclje (froat. L.); quellenführend, (Schichte), vodonosen; Quellensand, *ggr.* izvorišče (froat. L.), vrhovišče (böhm. L.); für quellenreiches Land, studenčnata, vrelovita dežela; Quellwasser, studenčnica.

Quer, *math. etc.* poprečen; *adv.* prek, poprek; Quere, *math.* poprečna ali velika os; Querbruch, *min.* poprečni (pre)lom; Querdigonale, poprečna diagonalna ali prekotnica; Quersfläche, *min.* poprečna ploskev; Quersfette, *ggr.* prekogorje; Querlinie, (ërta) poprečnica;

Quermäuler, *zool.* prečnouste (ribo); Quersprofil, Querschnitt, presek; Querreihe, *phil.* poprečna vrsta; Querriegel, *ggr.* preteska Trd. (froat. L.); Querriff, naert preseka, poprečna pokotina; Querschiff, poprečna ali križna ladja; Querschlag, *mont.* prekop, prečnica; Querschwingung, poprečni nihaj; Quersinus, v. Sinus versus; Querstrich, poprečna ërta; Querthal, preseka (Vuk), nach der froat. L. predol; Quersahn, prečnjak.

Quercetin, *chem.* kvercetin; Quercitrin, kvercitrin.

Querschläger, *min.* trenica (froat. L.); Querschlaue, (glasek) zmedkanec.

Quinterne, *math.* kvinterna, peterica.

Quintillion, kvintilijon.

Quirl, *bot.* vretënee.

Quodlibet, vsakoršnina.

Quote, delež, razdelek.

Quotient, *math.* količnik, kvocijent.

R.

Rabatt, rabat, popustek; Rabatt geben, rabattiren, popustiti, popuščati.

Rabe, *astr.* (Sternb.), gavran.

Race, v. Rasse.

Rachen, Rachenhöhle, *zool.* žrelo; rachenförmig, *bot.* zijalast; Rachenblätter, *bot.* zijalke.

Rachsucht, maščevalnost.

Rad, *mech.* kolo; an der Welle, kolo na vratilu; Räderwerk, kolesje; Rädertiere, *zool.* kotačniki.

Radiata, v. Strahlthiere.

Radical, *adj.* korenit; das Radical, *chem.* korenika, radikal; *math.* Radicallgröße, korenita količina, radikal; Radicalltheorie, teorija o korenikah; Radicand, radikand, (korsnovce froat. L.).

Radiciren, v. Wurzel ausziehen.

Radiren, stragati, strgati (beides altisl.); v. Rehen; Radirkunst, v. Rehkunst; radirte Stelle, Rafur, stragotina.

Radius, *phys. v. Strahl; math.* v. Halbmesser; *zool.* v. Armspindel, Randader; radius vector, *phys.* s. Leitstrahl.

Raffinirtheit, premetenost.

Raisonnement, *stil.* umovanje, verächtl. modrovanje.

Rand, kraj, rob; Randader, žila okrajnica (froat. L.); Randbemerkung, Randglossen, *stil.* v. Marginalien; Rand-

gebirge, obkrajno ali oklepno gorovje (nach der froat. L. obgorje, prigorje); Handschrift einer Münze, napis na (po) robu, porobnica.

Rang, *stat. stil.* čin; s. a. Grad, Ordnung, Würde; Rangordnung, *stat.* činovni red; *stil.* der Sätze, porredje (altisl.).

Ranzenfüße, *zool.* vitičaste noge; Ranzenfüßer (cirrhopoda), vitičnjaki (Erj.).

Rapid, rapiden.

Rarität, v. Seltenheit.

Rasen, drn, ruša, *coll.* drnje, druina; Raseneisenstein, Rasenerz, mlačna ali blatna ruda železovka.

Rasen, *phil.* besneti (altisl.); Raserei, v. Tobjsucht.

Rasse, Race, *zool.* pasma (Vuk neben pasmina), von Menschen, pleme, v. Unterart.

Rate, del, obrok; ratenweise, na delove, na obroke.

Rathsam, sveten, (froat. savjetan).

Räthsel, (aenigma), uganka, serb. zagonetka, (altisl. ganati, proponere); ein Räthsel aufgeben, uganko zastaviti; ein Räthsel auflösen, uganoti, serb. odgonenuti, odgonetati; die Auflösung, odgonetljaj (Vuk); räthselhaft, uganki podoban; kakor uganka ali zagonetka.

Matificiren, pritrditi, odobriti; Ra-

tificationsurkunde, pritrđilno pismo, pritrđnica.

Ratio, *phil.* v. Vernunft; Grund; ratiocinium, v. Schluß (mittelbarer); rational, rationell, *phil.* umen, umoven, racijonalen; *math.* razložen, (-žna, -žno), racijonalen; racionale Function, razložna ali racijonalna funkcija; *cf.* Commensurabel; Rationalismus, racijonalizem; (froat. *L.* úmarstvo, von úmar, angenommen für Rationalist).

Raubbeint, Raubfliege, *zool.* (der Insecten), noge za grabež ali grabulje (froat. *L.*); Raubfliegen, grabežnice, (froat. *L.* sisulje); Raubflaot, *ggr.* gušarska (razbojniška) država; Raubthiere, (Ferae, Carnivora), zveri; Raubvögel, (ptice) ujede; Raubzug, četovanje (Vuk), razbojniški pohod.

Rauch, dim, čad; Rauchtopf, *min.* sajavač; rauchverzehrend, dimotróhen, (-žna, -o); Rauchzug, Rauchregister, dimovod.

Raub, hrapav (froat. *L.*, altfl., Vuk), nach Erj. *min.*, raskav, (von der Stimme) auch hripav, altfl. hripljiv; raube Unebenheiten; hrapotine (froat. *L.*), hrabe (Vuk); *bot. srh.*; Raubigkeit, hrapavost; Raubblättriger, *bot.* srholistnice; Raubeiß, Raheiß, srež (Jes.); Raubreif, inje.

Raum, *phil. math. etc.* (spatium), prostor; leerer Raum, praznina, prazen prostor; ein Punkt, eine Linie im Raume, točka ali tik v prostoru, črta v prostoru; *stil.* Raum geben, mesto (mesta) dati čemu; Raumeinheit, prostorna jedinica; Raumgröße, prostorna količina; die Größe des Raumes, velikost prostora; Rauminhalt, *phys.* Volumen, prostornina, obim prostora; räumlich, den Raum betreffend, prostoren, räumliche Größe, v. Raumgröße; Räumlichkeit, prostornost; räumlichzeitlich, prostorno-časen; Raumreihe, *phil.* (im Gegensatz zur: Zeitreihe der Vorstellungen) prostorna vrsta (pomisli); Raumtheil, prostornina.

Raupe, *zool.* gosenica; Raupenfliegen, muhe goseničarke.

Rauschgelb, v. Opermert.

Raute, v. Rhombus; Rautenspath, dolomit.

Reaction, *phil. phys.* reakcija, v. Gegenwirkung, Rückwirkung, Gegenstand, Widerstand; Reactionspapier, Reagenz- oder Probirpapier, izkusni ali izkušalni papir; Reactionserd, vzvratno kolo, Segnerovo kolo; Reagentien, reagenelje, izkušala; reagiren, oddelovati, odbojno, vzvratno

delovati; reagirend, reaktivem, vzvratno delujoč.

Real, **Reel**, *phil.* realen, (nicht reellen), stvaren; *cf.* Wirklich, Wesentlich; reelle Größe, stvarna, prava, mogoča količina; Realdefinition, stvarni opredeljalj, stvarna opredelba; Realgrund, Realprincip, (principium reale), prvotek, stvarni vzrok; Realismus, *phil.* realizem (opp. idealizem, ali pa nominalizem); realisiren, v. Verwirklichen; Realität, reales Sein, soštvo, f. a. Wirklichkeit; *math.* Realität der Wurzelu, možnost; *merc.* unbewegliches Bestigthum, nepremičnina, (nezokretnina froat. *L.*); Realmethode, razložna, pragmatična metoda; Realunion, *stat.* stvarno edinstvo, edinstvo po vladi (froat. *L.*).

Recapitulation, *stil. math.* oglava, oglavljanje, kratek povzetek ali pregled, rekapitulacija; recapituliren, oglaviti, oglavljati (altfl.).

Recension, *stil.* presod, pretres, recenzija, ruff. razbor; Recensent, presodnik, presojavaec, recenzent.

Recepisse, *merc.* primka.

Receptivität, *phil.* v. Empfanglichkeit.

Rechnen, *math.* računati, (številiti, čisliti altfl.); Rechenbuch, računica; Rechenkunst, računstvo, aritmetika; Rechenmaschine, računaljka (froat.); Rechnung, račun; laufende Rechnung, tekoči račun; Rechnungsabschluss, računski sklep; Rechnungswissenschaft, računarstvo.

Recht, *phil.* (Jus), pravica, pravo; im Altfl. auch prav (*f.*); er hat Recht, prav govori, pravo trdi, njegova je prava, vohi auch prav ima; Vuk schrieb: pravo ima; Jemand Recht geben, pritrđiti komu; recht, *math.* prav, pravi; rechter Winkel, prav kot; Rechtad, pravokotnik, rechtadig, pravokoten; rechtfertigen, opravičiti, opravičevati, pravičiti, (altfl. opravdati, opravdovati); rechtläufig, *astr.* pravopoten; Rechtliche, pravotljubje (altfl.), pravotljubje; rechtskräftig, pravokrepem; es werden, upravokrepiti se; Rechtschreibung, v. Orthographie; Rechtspflege, pravosodje; Rechtsstaat, pravna država; rechtswinkelig, pravokoten.

Recipient, *chem. etc.* recipient, poveznik, (Vorlage), podstavka.

Reciprof, reciprocus, *phil.* v. Wechselseitig; *math.* reciprofe Werthe, zamenite vrednosti (froat. *L.*); Reciprocität, v. Wechselseitigkeit.

Recitativ, recitativ; recitiven, go-

vorè; recitiren, na izust povedati, govoriti, recitovati.

Red. (Turnf.), drog.

Reclame, reklama.

Rectascension, *astr.* rektascenzija, v. Aufsteigung.

Rectificiren, nach der froat. *L.* izpraviti, izpravljati (= izpravno narediti); *math.* eine Curve nach dem Russ. izpremiti, polizpremiti krivuljo (rectaspremit); ein Instrument, popraviti; rectificabel, *math.* izpremen, izpravljiv (froat. *L.*); Rectification, poprava, izprava, rectificakcija, *chem.* vnovično prekapanje.

Recurrent, **Recurrirend**, *math.* povraten, (-tina, -o), povračajoč.

Rede, *stil.* (oratio) govor, nach dem Altfl. auch beseda; Rede halten, govoriti, (besediti); Redefigur, figura govorna; Redefreiheit, svoboda govora; Redefunst, Rednerkunst, govorstvo, govornišтво, russ. krasnorècie; reden, govoriti, besediti; redende Künste, slovesne umetnosti (slovesen hat auch im Altfl. analoge Bedeutung); redendes Wappen, samogovoreč grb; Redensart, v. Phrase; Redetheil, besedno pleme, del govora; Redeweise, način govorenja; Redewendung, zasuk ali obrat v govorenju; Redner, govornik, besednik; Rednerbühne, besednica, stolica govorniška, (froat. *L.* besedišče); Rednergabe, dar besede, *cf.* Beredt; rednerisch, govorniški, besedniški; Rednerstyl, govorniški slog.

Redigiren, *stil.* v red djati, prirediti za tisk; s. a. Verfassen.

Redrutit, *min.* redrutit, v. Kupferglanz.

Reduciren, *math.* zurückführen auf etwas, einen Ausdruck auf einen anderen führen, zvesti, prevesti, zvajati, prevajati; Einheiten einer niederen Benennung auf Einh. höherer Ben. bringen, im Gegenf. zu: resolviren, auch: debiliti; vermindern, maliti, umanjšati; vereinfachen, s. dieses; *chem.* desoxydiren, s. dieses; reducibel, uprosten, (-stina, -o); Reduction, zvod, zvajanje, prevod, prevajanje, redukcija; Reductionstheorie, (prakt. Geom.), prevodno ravnilo, prevajalo; Reductionszahl, menitelj.

Reduplication, roduplikacija, v. Verdoppelung.

Real, v. Real.

Reelle Regel, *math.* Reesovo (Rissovo) pravilo.

Reflectiren, *phil.* (reflectere), v. Erwägen; *phys.* odbiti, odbijati, nach anderen slav. D. odraziti, odražati, von

Sichtstrahlen, auch, odsijati, odsevani; Reflector, *phys.* reflektor, odbijavnik; Reflex, odsev, odsvet, odsij, refleks; Reflexbewegung (Physiol.), refleksi gib; Reflexion, refleksijsa; *phys.* odboj, odraz; Reflexion des Lichtes, odsev; Reflexionsebene, *phys.* odbojna ravnina; Reflexionsgesetz, zakon o odboji; Reflexionsinstrument, *astr.* odsevalo; Reflexionslicht, odsevna, odbita svetloba; Reflexionsvermögen, *phil.* premislivost, premisljivost, nach der froat. *L.* premisljätost (*cf.* domisljät, Vuk); *phys.* odbojätost; böhm. *L.* odraznost; Reflexionswinkel, odbojni, odsevni kot ali ogel; Reflexivum (*gr.*), povratni, povračavni.

Reform, *hist.* poprava, reforma; Reformation, *hist.* reformacija.

Refraction, refrakcija, v. Brechung, Strahlenbrechung; Refractor, refraktor.

Regalien, v. Hoheitsrecht, (Krajevöhine, froat. *L.*).

Rege, v. Regsam.

Regel, (regula, norma), pravilo (altfl. u. in allen slav. Spr.); Regel-de Tri, *math.* froat. *L.* nach dem Russ. trojno pravilo, nach Tsch. tristavka, nach der böhm. *L.* tridenka; regelmäsig, pravilen.

Regen, *phys.* dež; Regenbach, bujica; Regenbogen, doge (bei allen sl. Slaven), mavrica; Regenbogenhaut, v. Iris; Regengasse, kos doge, necela doge ali mavrica; regenlos, brezdežen, (-žna, -o), brezvoden; Regenmenge, količina, množina dežja; Regenmesser, v. Dombrometer; Regenwasser, deževnica; Regenwolke, deževni ali mokri oblak; Regenzone, deževni pas.

Regenerator, *phys.* regenerator, obnavljač; Regeneration, prerod.

Regent, *hist.* vladnik, regent.

Regesta, (*pl.*) *hist.* regesti, izpiski ali posnetki iz listin.

Regie, *stat.* uprava; Regie-Auslagen, upravni troškovi.

Regieren, *stat.* vladati (mit dem Instr. vladati narodi); Regierung, vlada; Herrschaft eines Fürsten, vladarstvo, vladanje (cesarjevanje, kraljevanje i. t. d.); Regierungsantritt, nastop vladarstva, *cf.* Thronbesteigung; Regierungsform, način vladanja, vladavina; Regierungsgewalt, vladna oblast.

Regiment, *stat.* polk, regiment.

Region, *ggr.* predel (froat. *L.*), s. a. Gegend, Zone.

Regisseur, ravnatelj.

Register, *mech.* (bei Dampfmaschinen), dimovod; *merc. popis*; kazalo, s. Repertorium.

Reglement, *stat.* pravilnik.
Regressiv, *phil. math.* nazadujoč, nazaden, (kroat. *L.* vzvraten).
Regiam, *Rege*, *phil.* šil, živ; veger Sinn, živodušnost; Regiamkeit, čilost; *cf.* Erregbarkeit.
Regular, v. Regelmässig; Regulativ, v. Richtschnur, Reglement; Regulator, *mech.* ravnar, uravnovatelj, regulator; reguliren, urediti, uravnati.
Regulus, *chem.* Metalkönig, kovinski kraljič.
Reiben, *tech.* tretti, (guliti, drgnoti); Reiber, drgač; Reibung, *hist.* (zwischen zwei Staaten), razmirica (Vuk), *mech.* Friction, trenje, tor; gleitende, pri drsanji, (dršno trenje Tus.), rollende oder wälzende, pri takanji ali valjenji; *R.* der Ruhe, trenje o miru, *R.* der Bewegung, trenje o gibu; Reibungscoefficient, *phys.* koeficijent trenja; Reibungsélectricité, elektrika vzbujena s trenjem ali drgnenjem; Reibungsfläche, ploskev drgnenica; Reibungsgeſetz, zakon o trenji; Reibungsmesser, *phys.* toromer, tribometer; Reibungstafel, razkazek ali kazalo trenja; Reibungswinkel, kot trenja; Reibzeug (bei Electr. *M.*), drgalo.
Reich, *ggr.* država, (cesarstvo, kraljestvo), *f. a.* Naturreich; Reichs-, državni; Reichsrath, Reichstag, državni zbor, (kroat. državno veće); Reichsverfassung, državna ustava.
Reif, *phys.* slana; an Bäumen, inje (altf.).
Reife, *stil.* zrelost.
Reihe, *stil. etc.* vrsta, nach der kroat. *L.* niz (*m.*), Gedankenreihe, niz ali vrsta misli; *math.* fallende Reihe, padajoča vrsta, steigende, rastoča, unendliche, brezkončna vrsta; *f. a.* Progression; reihen, vrstiti, nizati; Reihenfolge, poredje (altf.), red; in Reihenfolge, redoma, po redu, *cf.* Aufeinanderfolge; Progression; Reibgewebe, *phil.* križanje vrst; Reihenglied, člen vrste ali niza; Reihenvorstellungen, vrste pomisli, nanizane pomisli; reihenweise, vrstama, redoma.
Reim, *stil.* slik, srok (kroat. *L.*), rima; (*ruff.* ritma); reimen, sličiti, sročiti, rimovati (*ruff.* ritmovati).
Rein, *phil. math.* čist; *f. a.* Echt; bloß, unvermischt, gol; im Reinen sein, na čisto biti s čim, v čisto djati; Reinheit, čistota.
Reisebeschreibung, opis poti, potopis.
Reißen, v. Zeichnen; reißen des Wasser, deroča voda.
Reiterrei, *mil.* konjica (*ruff.*).
Reiz, *phil. stil.* mik; der äußere Reiz

(bei der Erzeugung einer Empfindung), vnansi mik; einen Reiz haben für Jemand, mikati koga, mično biti; *f. a.* Anregung, Anreizung, Antrieb, Erregung; das Anziedende, Liebreiz, mičnost, milina, dragost (kroat. *L.*), dražest; alle ihre Reize, vse njene dražesti in miline; reizbar, v. Erregbar; reizen, dražiti, v. Anreizen, Erregen; reizend, dražesten, dragosten (kroat. *L.*), mičen, ljubeznjiv, *f. a.* Lieblich; Reiz erzeugend, piquant, (*J. B.* von Speisen), dražljiv; Reizmittel, dražilo.

Reizis, priprega.

Relation, *phil. math.* v. Beziehung, Verhältniß; Relationsbegriff, v. Beziehungsbegriff; relativ, odnosen, (-sna, -o); *f. a.* Verhältnißmäßig; Relativsatz, odnosni rek; relative Bevölkerung, naseljenost; relative Festigkeit, Biegefestigkeit; *trdnota* loma ali pregibna.

Relief, *art.* relief, (přidvig, pridvižno delo ploskorezbarstva), nach der kroat. *L.* popčasto idelo (pupčasti, convex Vuk); Basrelief, bas-relief, (nizki pridvig, delo nizkega pridviga); Hautrelief, haut-relief, (visoki pridvig).

Religion, *phil.* vera, verstvo, bogoverje, *f. a.* Glaubensbekenntniß; Religionslehre, verouk; Religionsverschiedenheit, raznoverje; religiös, nabožen, pobožen.

Renaissance-Styl, *art.* preporodni ali renesančni slog.

Rente, *stat.* prihod, renta.

Repartiren, porazdeliti; razpisati na; Repartition, porazdelba.

Repertorium, iskalnik.

Repetiren, Repetition, v. Wiederholen, Wiederholung.

Repraesentatio, *stil.* v. Hypotyposis; *phil.* v. Vorstellung; Repraesentation, Vertretung, zastop(anje); Repraesentativ-Verfassung, zastopstvena ustava, reprezentativna konstitucija.

Repressiv, *stat.* *stil.* postizen, (-žna, -o), zaustaven, represiven; Repressiv-Maßregel, postizna naredba.

Reproduciren, *phil.* (eine Vorstellung), ponoviti, ponavljati (pomisel); *zool.* obnoviti, obnavljati; Reproduction, *phil.* (der Vorstellungen) ponova, ponavljanje; *zool.* nadorastanje, podrastanje, auch obnova, (nach dem Fluss, v. proizvod), reprodukcija; Reproduktionskraft, ponovljivost; podrastljivost; Fähigkeit, reproducirt zu werden, ponovnost.

Reptilia, Reptilien (*pl.*) *zool.* plazivci, plazavci (Erj.), gomazi (kroat. *L.*).

Republik, *stat.* republika; Republik-

- faner, republikanee; republikanski; republikanisti; republikanisti, porepublikanisti.
- Repulsion**, Repulsijska, v. Abstoßung, Abstoßungskraft.
- Requisiten**, potrebnice.
- Reseden**, bot. resedice.
- Reservatio mentalis**, v. Hintergedanke; reservatum, pridržaj; Rezerve, zaloga, mil. reserva, zapleče (froat. *L.*); stil. v. Zadržavanje; Rezervefond, pričuvek (froat. *L.*); Rezervegefund, pričuvni novei; Rezervoir, ggr. vodohram, vodoshrana, vododržna kotlina.
- Residenz**, Residenzstadt, ggr. prestolno mesto; residiren, stolovati (froat. *L.*)
- Resolviren**, math. Gulten in Kreuzer, im Gegensatz zu Reduciren, razdrobiti, drobiti; chem. etc. v. Auflösen; resolut, v. Entschlossen; Resolution, v. Auflösung; Entschließung.
- Resoniren**, doneti(?), odglas ali odzvok dajati; Resonanz, donenje, jektanje (froat. *L.*); Resonanzboden, resonančno dno, glasnjača, (jektalica froat. *L.*).
- Respirationsorgane**, v. Athmungsorgane.
- Rest**, math. ostanek.
- Restauration**, hist. restavracija, vzpostava.
- Restringiren**, v. Beschränken; Restrictivität, omejujoča, stesnujoča izreka.
- Resultat**, phil. stil. posledek (Vuk), cf. Ausgang, Erfolg; math. v. Product; resultirend, stil. izvirajoča; die Resultirende, mech. poslednjica, srednja sila (Mittelkraft).
- Retardation**, zakesnevanje; retardirt, v. Verzögert.
- Reticientia**, stil. (fig.), zamolk.
- Reticulum**, zool. v. Haube.
- Retorte**, chem. retorta; tubulirte, z grloem (froat. *L.*).
- Retrograd**, astr. protipoten (Ogr.), nazadno, obratno idoč (russ.); retrograder Mensch, nazadnjak.
- Reue**, phil. kajanje, kes.
- Reussiren**, uspeti, uspeh imeti.
- Reut**, Rodeland, ggr. krčevina, novina.
- Revers**, v. Kehrseite; (ein Schein), odpovednica; Reversion des Windes, vzvratnja (froat.); Reversionsspendel, mech. nach der froat. (u. böhm.) *L.*, obratno nihalo.
- Revolution**, hist. etc. prevrat, revolucija, i. a. Umdrehung; revolutionär, prevratni, (-tina, -o); Revolutionär, prevratnik (altfl.).
- Rhapjode**, stil. rapsoda; Rhapjodie, rapsodija.
- Rheometer**, phys. tokomer, strujomer (froat. *L.*), reometer; Rheoskop, strujokaz, reoskop; Rheostat, reostat; Rheotom, reotom (froat. *L.* prekidač električne struje).
- Rhetor**, v. Redner; Rhetorik, retorika, v. Redekunst.
- Rhodalin**, chem. rodalin; Rhodan, rodan; Rhodium, rodij.
- Rhombus**, min. math. romb; Rhomben-Dodekaeder, min. rombasti dvanajesterec; rhombisch, rombovit, rombast; Rhomboeder, romboeder; Rhomboid, romboid; rhomboidisch, romboidski.
- Rhythmus**, gr. etc. ritem, (-tina), stil. umer, ubranost; rhytmisch, ritmičen, ritemski, umeren, (-tina, -o), umerjen, ubran.
- Richten**, stil. sich wohnach, ravnati se po čem; gerichtet sein, meriti kam, namerjen, naprjen, obrnen biti; etwas Krümmes gerade machen, izpremiti kaj, gew. izravnati, froat. *L.* izpraviti; Richtlinie, math. Richtungslinie, (directrix), (črta) ravnateljica, froat. *L.* smernica; i. a. Abfisse; Richtschnur, pravilo, vodilo; Richtung, mer (f.); böhm. u. froat. *L.* smer (m.); in nördlicher Richtung, proti severu; in gerader Richtung, na ravnost, na pravec; eine Richtung haben, meriti, držati kam.
- Richtig**, phil. prav; i. a. Correct; Richtigkeit, pravost, pravinost.
- Ricinoöleinsäure**, chem. ricinostearinova kislina.
- Ried**, (in der Pando.), kos.
- Riff**, ggr. greben.
- Rigole**, (bei Eisenb.), odtočil.
- Ricte**, hist. gorostas, velikan, (altfl. ispolin u. spolin), v. Coloss.
- Rigoreß**, v. Strenge.
- Rille**, bot. Thälchen (interstitium), brazda (froat. *L.*).
- Rindenforallen**, zool. (polipi) skrlupniki.
- Rindviehzucht**, govedarstvo.
- Ring**, kolobar, koln (Vuk; Scheibe, Ring), kolce; astr. Ring des Saturn, Saturnov obroč; zool. (am Leibe der Insecten), obroček; Ringgebirge (am Mond), kolobarskegora; Ringelwürmer, kolutnjak (Erz.), kolutaš (froat. *L.*) Ringelwürmer, obročkarji; Ringelwürmer, (Erz.) kolobarniki; Ringmauer, obzidje, ograda; Ringthal, v. Esfeldthal.
- Ringen**, (Turnl.), borba.
- Rinmanns Grün**, chem. Rinmanovo zelenilo.
- Rinne**, žleb; zool. am Knochen, žlebek,

brazda (froat. *L*); rinnenförmig, žlebast; Rinnfal, Rinnbett, *ggr.* v. Flußbett.

Ripidolit, *min.* ripidolit.

Rippe, *zool.* rebro; wahce, prava ali prsna (grodna) rebra; falsche Rippen, neprava ali trebušna rebra (vita rebra Vuk); Rippenquallen, (klobučnjaki) rebrasi; Rippenweichegend, (hypocondrium), podrebrje (altfl.), lakotnica.

Risalit, v. Vorsprung.

Riß, *gl.* v. Kluft.

Riß, (am Fuße), v. Fußrücken.

Ritter, *hist.* vitez; ritterlich, viteški; Ritterorden, viteški rod; Ritterthum, viteštvo.

Ritnš, obred.

Rival, *tekmec* (froat. *L*, im Altfl. *ῥῖβλῆμ*, *aequalis*); rivalistren, tekmiti se, nach Andern, degmati se, russ. so-revnovati; f. a. Rivalität, tekmostvo; tekmostvo.

Robben, *zool.* plavutonožci.

Rothen, (*pl.*) *zool.* (Rajae), skati (skat-a).

Rogen, *zool.* ikra; Rogenstein, v. Oolith.

Roh, surov, auch sirov; Roheisen, sirovo železo; Roheit (der Sitten), surovost; surovstvo; Rohgut, Rohproduct, Rohstoff, sirovina; sirova plodina.

Röhre, *mech.* cev, cevka, troba; Röhrenblumen, *bot.* cevočetke; Röhrenblütige, (Tubiflorae) cevnice; Röhrenherzer, *zool.* brezrdnice; Röhrenforallen, *zool.* (polipi) strženovei; Röhrenmuscheln, *zool.* (skoljke) tulnice; Röhrenquallen, *zool.* cevkaši; Röhrenweite, zév cevi.

Rolle, (eines Schauspielers), naloga; *mech.* kolotura, škripec žlebato koloco; bewegliche R., gibna ali pomična kolotura, negibna (nepremična) kolotura; rollen, takati se, kotati se, koturati (froat. *L*); rollende Bewegung, takanje; das rollende Material (der Eisenbahn), kolotočno blago; Rollenzug, (Glaschenzug), koloturnik; Rollinie, v. Cycloid; Rollmuster, *zool.* vrtljka (Erj.); Rollrüssel, zmotano, zvito sesaloc; Rollsteine, v. Gerölle.

Roman, *stil.* roman; romanenosti, romanski; Romanenheld, junak romana (romanov junak); Romanenschreiber, pisec ali pisatelj romanov; romanopisec; Romantik, romantika; romantisch, romantičen; f. a. Bezäubernd u. dgl.; Romanze, romanca.

Römerzinszahl, v. Judicium.

Rosanilin, *chem.* rozanilin.

Rösche, *min.* rov.

Roseblüthler, *bot.* rožnice; Rosenquarz, *min.* rožni kvarc; rosenroth, *min.* rožast, rudeč kakor roža.

Rotation, *phys. etc.* vrtenje, vrtnja (froat. *L*), v. Umdrehung; Rotationsmaschine, vrtljka, okretulja (froat. *L*); rotatio, rotatorisch, okreten (froat. *L*), kolovraten; rotatorische Erdschütterung, vrtinčast potres; Rotatoria, (*pl.*) *zool.* v. Rädertiere; rotiren, vrteti se, rotirende Bewegung, v. Rotation.

Rothbleierz, *min.* rudeči svinčenez; Rothbleierz, Rothbleierzstein, rudeči železovec, rudeča železovka; Rothel, Rothstein, Rothstift, rudeči irtnik, rudka (böhm. u. froat. *L*); Rothes Todtliegendes, v. Sandstein; Rothgiltigerz, rudeči srebrenec; Rothglühbirte, Rothglut, *chem.* rudeči žar, žar ali razbeljenost do rudečega; Rothfohle, *chem.* krbin (Erj.); Rothflupferz, rudeči bakrovez; röhlich, rudečkast; Rothliegendes, spodnji rudeči pešcenez, nach der froat. *L*. (stari) rudeči pešcenez.

Routint, ročnost, okretnost, večšina.

Rubian, *chem.* rubian; Rubiacin, rubiacin; Rubidium, *chem.* rubidij.

Rubin, *min.* rubin; Rubinbende peritome, v. Zinnober; rhomboedrische, v. Pyroargyrit; Rubinglas, *chem.* rubinovo steklo; Rubinfäute, rubinova kislina.

Rubrit, stolpec, rúbrika.

Rudbar, glasit (Vuk).

Rücken, weitr rücken, *math.* pomaknoti, pomikati (dalje, na desno itd.).

Rücken, der, *zool.* hrbet; Bergrücken, f. dieses; Rückenflössen, hrbtna plavute; Rückenmark, hrbtnjača, (hrbtini mozeg); Rückenmarksgang, -canal, -höhle; prehod ali otlina hrbtnjače; rückenschlägig, *mech.* nazaden, (-dna, -o); Rückenschwimmer, hrbtoplovke, vznadnez (froat. *L*); Rückenvirbel, hrbtna vretenca; Rückgang, Rücklauf, nazadovanje; rückgängig, nazadujoč, nazaden, (-dna, -o); Rückgrat, hrbtnica, Rückgrathiere, v. Wirbeltiere; Rückhalt, zappleče (n. Vuk), zaščita; Rückkehrpunct, *math.* povratišče (froat. *L*); rückläufig, v. Retrograd; Rückschlag des Donnerš, vodena strela, nach der froat. *L*. päudar, odskok; Rückschritt, *hist.* nazadek (Vuk); Rückschritte verursachen (s. B. in der Wissenschaft), onazaditi (znanstvo); rückschreitend, v. Regressiv; Rückschwall, Rückstau (des Wassers), vzpor (froat. *L*); Rücksticht, ozir, obzir, pogled; Rückstichtslosigkeit, brezobzirnost; Rückstand, zaostanek,

(russ. nedoimka, nedoplata); Rückstoß, odboj, odudar (froat. T.); Rückum-laut, *gr.* nazadni preglas; Rückver-wandlung der Laute, *gr.* vzvratna pre-mena glasov (froat. T.); Rückairken, v. Reaction, vzvratno delovati; rück-wirkend, vzvratno, odbojno delujoč; Rückwirkung, vzvratno, nazadno delo-vanje ali dejstvovanje; f. a. Reaction.

Ruderer, *zool.* (Toti palmati), veslarji; Ruderfüße, plavutaste noge, noge ves-lače; Ruderjüßer, veslonožci, plitvo-nožci, v. Flossenfüßer, -thiere; Rudererschiff, ladja veslenica.

Rufimorsäure, *chem.* rufimorova kis-lina.

Ruhe, *mech. etc.* pokoj, mir; ruhen, *stil.* (3. B. vom Ton) biti, pasti; Ruhe-punkt, *mech.* v. Unterstützungspunkt; (ruhig leben, im Altst. tihovati).

Ruhmsucht, slavoljubje, slavohotnost; ruhmvoll, preslaven, mnogoslaven (altst.).

Rühren, *stil.* ganoti; rührend, ganljiv, mil; Rührung, genotje; (altst. u. russ. umiljenje, welches jedoch im Kroatoferb. eher: Sich beliebt machen bedeutet).

Rüncenförmig, *min.* gradinast, raz-vali(nas)t.

Rumpf, *zool.* Stamm des Körpers, (truncus), trup (altst., Vuk); Rumpf

der Röhle, grot (Vuk); Rumpsparla-ment, *hist.* krn zbor.

Rund, *math.* okrogel; fugetrund, obel; Rundbaum, *mech.* vratilo; Rundbogen, krožni oblok; Rundbogengewölbe, svod krožni, na krog; rundlicht, okroglast; Rundmäuler, *zool.* (Cyclostomi), oblo-uste; Rundschau, obzor; Rundung, okroglost, okroglina; Rundwärmer, *zool.* (ervi) oblotočniki.

Runen, *hist.* rune; Runenschrift, runsko pismo.

Ruß, saje; rußfarben, sajast, garov (Vuk).

Rüssel, *zool.* bei Insecten, sesaloe, ril-šek; des Elephanten, slonov rileo ali trobec, russ. hobot; des Schweines, rileo, rilo; Rüsseläffer, brošci rilčkarji; Rüsselthiere, hobotnjaki, trobčarji.

Rustil, *arch.* rustika.

Rüstung, oprava, nač. der froat. T. bojno odelo.

Ruthenium, *chem.* rutenij, froat. T. rusik.

Rutil, *chem. min.* rutil; Rutinsäure, rutinova (kaprinova) kislina.

Rutschflucht, *min.* plazalica (froat. T.); Rutschlavine, plaz (drsalni ali pravi).

Ryatolite, *min.* v. Feldspath.

S.

Saal, v. Salon.

Sacharometer, *phys.* saharometer, (sladomer).

Sache, reč, stvar; Sachbeziehung, *gr.* odnos k stvari, stvarni odnos; Sachver-stärkung, *phil.* stvarno pojasnilo ali tol-machenje; (definitio realis), stvarni opredeljav; sächliches Geschlecht, *gr.* srednji spol; Sachrathsel, stvarna u-ganka; Sachverständiger, veščak (Vuk), znatelj.

Sächsisch Blau, *chem.* sasko modrilo.

Sachbohrer, *mont.* črpak (russ.).

Säcularjahr, *astr.* stoletnica; Säcu-larstörungen, *astr.* stoletni narušaji (froat. T.); Säcularveränderungen, *astr.* stoletne izpremembe.

Saffor, žefran, šafran.

Saft, sok; Saftbehälter (*pl.*) bot. soč-niki; Säutebereitung, pripravljanje sokov, f. a. Absonderung; Saftfaben, *bot.* sočno vlakence; Saftfarben, (*pl.*) *chem.* sočne barve; Saftgänge, Saft-

röhren, *bot.* (ovvi) sočnice, mlečnice; saftig, sočan; saftlos, brezsočen, brez soka.

Sage, *hist. stil.* govornica, pripovedka.

Saiger, Seiger, *adj. min.* v. Cent-recht.

Saigern, *chem.* cediti; Saigerherb, *chem.* cedišče (froat. T.).

Saitte, struna; Drahtseite, žica.

Salbe, *chem.* maža, pomaz; mazilo; salben, pomazati, maziliti; der Gesalbte, pomazanec, maziljenec.

Salbiren, *merc.* skleniti, završiti (froat. T.) račun; durch Bezahlung aus-gleichen, izplačati, podmiriti (froat. T.); Saldo, v. Rechnungssabschluss; per Saldo auf neue Rechnung, ostaje za (na) nov račun.

Salicin, *chem.* salicin; Salicon, sall-ikon; Salicyl, salicil; Salicylsäure, salicilova kislina.

Saline, *ggr.* Salzwerk, solilo, solišče; f. a. Salzbergwerk, Salzfiederei.

Salmiat, *min. chem.* salmijak, (nisador bei Vuk, nasatyr-ja, russ.), solnokisli amonijak ali epavee.

Salon, *sobana*, dvorana (froat. L.).

Salpeter, *chem. solitar*, froat. L. salitra.

Salz, *chem. min. sol.*; Salz, in Zuf. solen, (-lna, -o), slan; Salzbergwerk, Salzgrube, solni rudnik, slanik; Salzbildner, v. Halogen; salzig, slan; Salzlade, slana mlaka; Salzlager, sloj soli; solni; Salzmagazin, solarnica; salzfauer, solnokisel; Salzsee, slano jezero; Salzfeber, solovar, Salzfiederei, solovarnica, Salzsoble, slaneč froat. L.; Salzverschleiß, prodaja soli; Salzverschleißer, solar; Salzwage, solomer (froat. L.).

Same, seme; Samenfreßer, (*pl.*), semenojedke; Samenhaut, semenska koža; Samenhülle, oseenje, semenik; Samenfrösche, semeniski popek; Samenlappen, kalica.

Sammelnisse, *phys.* leča zbiralka; Sammelname, v. *Collectivum*; Sammelspiegel, zbiravno zrcalo; Sammlung, *phil.* zbiranje misli, zbrani um; Collection, zbirka.

Sand, pesok; Sand in die Augen streuen, zamazovati oči komu; Sandbant, *ggr.* sipina; Sandboden, peščena ali peskovita tla; Sandhose, peščeni smrk; Sandtafel, *chem.* peskarica (froat. L.); Sandpapier, peskoviti papir; Sandstein, peščenjak; Sandwüste, peščena puščava.

Sanft, *stil.* krotek, blag; Sanftheit, krotkost.

Sänger, *zool.* (oscines), Singvögel, (ptica) pevke, (ptiči) pevci.

Sanguinifer, *phil.* sangvinik, človek lahke krvi; sanguinisch, sangviniden, lahkokrven.

Sanidin, *min.* sanidin.

Sanitätswesen, *stat.* zdravstvo; Sanitäts-, in Zuf. zdravstven.

Santonin-Erde, *min.* santoninska zemlja (froat. L.).

Saphir, *min.* safir.

Sardonyx, *min.* sardoniks.

Sarkasmus, *stil.* sarkazem, skelečerezki posmech, boleča, usekljiva posmehica; sarkastisch, sarkastiden, v. Beifend.

Sarsofin, *chem.* sarkozin.

Sattel, *ggr.* v. Einsattelung; sattelartig, *mont.* sedlovit.

Sättigen, *chem.* saturiren, nasititi, sititi (als v. *impf.*); Sättigung, Saturation, sitost, nasitba; Sättigungsca-

pacität, nasitnost; Sättigungspunct, sitišče (froat. L.).

Saturn, *astr.* Saturn; Saturnmonde, Saturnove družice, Saturnovi meseci; Saturnring, Saturnov obroč.

Satyre, *stil.* satira, f. a. Spottgedicht; Satyrer, satirik; satyrisch, satiriden, posmesljiv, podmesljiv.

Satz, *phil. gr. stil.* (enunciatio, propositio), rek, stavek, (die Serben schreiben meist: rečenica, analog dem wirklich gebräuchlichen einjenica, Thatfache); *chem.* v. Bodensatz; Tonsatz, sklada; *typ.* zlog (froat. L.), russ. nabor; Satzaußsage, *gr.* v. Prädicat; Satzband, (copula), vez-i; (böhm. u. froat. L.) spona; Satzbindung, skladanje, delanje rekov; Satzfolge, red ali sledba (froat. L.) rekov; Satzform, oblika ali način reka; Satzgefüge, podrebno rekozeze; Satzglied, člen reka; Satzlehre, nauk o rekih; Satztheile, deli reka, rekovni; Satzverbindung, zveza rekov, zusammengesetzter Satz, sestavljeni ali zloženi rek; f. a. Satzgefüge; Satzweise, rekoma.

Sauer, *chem.* kisel; säuerlich, nakisel, kislavat; Sauerbrunnen, Säuerling, (voda) kislica; Sauerstoffsäure, v. Oxalsäure; Sauerstoff, (Oxygen), kislec, nach der froat. L. kisik; sauerstofffrei, brez kisleca, brez kisiiden (froat.); Sauerstoffsäure, kislečeva, kiskova kislina; Säure, kislina, kiselina; einbasische, zweibasische, enoosnovna, dvoosnovna; Säurenbildner, kislec (froat. L.), f. a. Radikal.

Saugaderu, (*pl.*), *zool.* Sauggefäße, srkalice, f. a. Lymphgefäße; saugen, *phys.* sesati, srkati; Sauger, *phys.* sesalnik; Saugthiere, sesavci; Saugheber, nases, (altfl.); Saugmund, sesavna usta; Saugpumpe, sesalka, f. a. Pumpe; Saugrohr, Saugröhre, sesalna cev, škornjica; Saugrüssel, *zool.* sesalo; Saugwerk, *arch.*, sesala (*pl.*); f. a. Pumpe; Saugwirmel, (ervi) sesaci.

Säule, *arch.* (columna), steber, stolph, (im Altfl. stellenweise auch für Thurm), *coll.* stebrije, stolpje; säulenförmig, säulig, *min.* stabrovit, stolpovit; Säulenfuß, podstebrije, podstolpje (russ.); Säulengang, Säulenhalle, Säulentaube, (Colonnade), stebernik, stolpovnik (froat. L.); Säulenhuppelung, dvostebrije; dvostolpje (froat. L.); Säulenordnung, stolpovni red, dorische, ionische, korinthische, römische, toskanische, dorski, jonski, korintski, rimski, toskanski stolpovni red, oder auch *pl.* dorski stolpovi, rimski stolpovi ali stebri; Säulenreihe, stolpišče, stebrišče;

- Säulenweite, medstebrije, razstolpje (troat. L.), medstolpje (russ.); Säulenwerk, stolpovje, stebrovje.
- Saumljigkeit, mudnost, mudljivost.
- Sausende Miffante, v. Sibilanten.
- Saussurit, min. sosirit.
- Scala, phys. lestvica, skala; Scalenarömeter, gostomer z lestvico.
- Scandiren, razmeriti, razmerjati (stoppe, zloge).
- Scarp, obronek, v. Abdachung.
- Scene, stil. prizor, scena; f. a. Bühne, Begebenheit, Erscheinung; in die Scene setzen, prirediti za gledišče ali glumišče; Scenerie, scenerija, dekoracija; scenisch, v prizorih, glediški, sceničen.
- Schablone, stil. (Chablone), šablona, v. Modell, Vebrogen.
- Schacht, min. rudniško okno (Vuk), böhm. jama; russ. šahta, Schachtofen, peč na okno; Schachtloß, (flane), bok.
- Schade, kvar (m.), škoda; Schadenfreude, zloradost, šadenfroß, zloradosten [altfl.]; schadhaft, kvaren. (-na, -o); schädlich, škodljiv, kvarljiv; schädliches Klima, nezdravo podnebje; schädlicher Raum, jalovi prostor.
- Schädel, v. Hirnschale; Schädelhöhle, možganska otlina, otlina lobanje.
- Schäfergedicht, v. Hirtengedicht; Schäferspiel, pasirska igra.
- Schaft, einer Säule, deblo ali trup stebra, sredstolpje (russ.).
- Schal, pievek; schal werden, izpleveti, izveštiti se; f. a. šade, Geschmacklos.
- Schale, časa; zool. lupina; min. schaliges Gefüge, luščina (Erj.), troat. L. lupina; Schalsrucht, bot. goleo; Schalenfaß, kapast vavnec (troat. L.); schalig, min. lupinav, luščinast (Erj.); kapast (troat. L.); Schalthiere, lupinarnji.
- Schall, phys. zvok; Schallbilder, v. Klangfigur; Schallerreger, budilo zvoka; Schall-Njotator, samilo zvoka; Schall-leitend, zvokovoden; Schalleiter, zvokovod, Schallbder, (luknje) glasnice ali zvočnice; Schallmesser, zvokomer; Schallmittel, zvočno, sredstvo zvoka; Schallnachahmung, v. Onomatopoeie; Schallstrahl, zvočni trak; Schallwelle, zvočni val, val zvoka; Schallwellensystem, zvočno valovje.
- Schaltjahr, astr. prestopno leto.
- Scham, sram (m.), sramež (m. Vuk); altfl. stid; Schambein, (os pubis), (kost) sramnica; schamhaft, sramežljiv; schamlos, brezramen, brezstiden.

- Schande, sramota; schändlich, sramoten, (-na, -o).
- Schangen, (pl.), okopi.
- Scharen, šč, min. križati se; Scharfzug, križ, v katerem se stikata dve rudni žili, žilni križ.
- Scharf, oster; heizend, jedek, (-ka, -o); f. a. Durchdringend; scharfblühend, ostrook; Schärfe, ostrina, ostrota, histrina; scharfen, ostriti; scharfartig, min. ostroob; Scharfann, ostroumje (altfl.); scharfsinnig, ostroumen.
- Scharlachroth, skrlatast.
- Schatten, senca, tenja; Schattenbild, v. Schattenspiegel u. Phantom; Schattenglieder (einer Säule), rastoči členi; Schattenlinie, math. senčna črta, črta senčenja; Schattenmalerei, slikanje s tenjo; Schattenprojection, senčna projekcija; Schattenpunkt, astr. kraj sence; Schattenspiegel (silhouette), nach dem Altfl. senopsis (Stereographie), potenjska, silueta; Schattenseite, senčna, temna, osojna stran; schattenverfend, senit (troat. L.); Schattenzeiger, tenjokaz; schattigen, otenjati otenjavati; Schattirung, otenjava(nje), russ. oténka.
- Schaufen, gledati; Schaubühne, pozorišče, f. a. Bühne; Schaulustig, oglelišče (troat. L.); schaulustig, radogled; Schaulust, pozorišče, Schaulust der Begebenheit, dogodilšč; Kriegsschauplatz, bojišče; Schauspiel, im weiten Sinne, Inbild, prizor, prikaz; im eng. S., glediščna igra; Schauspieler, igravec (glediščni), glume; Schauspieltunst, dramatična umetnost.
- Schanderhaft, Schauerlich, grozovit, stil. grozovit, ogrozen, grozen; Schauer, groza.
- Scheel, v. Wolfram.
- Scheeren, min. (taubes Zwischenmittel), jalovi posrednik ali proplastek.
- Scheibe, kolut (Vuk), krog, krožec, serb. a. kotur (Vuk); Scheibenboden, Schlauchboden, bot. ležnica (troat. L.); scheibenförmig, kolutast, koturast; Scheibenwalzen, kolaši, (koturaši troat. L.).
- Scheidel, ggr. predel gorski.
- Scheidgebirge, ggr. ločilna ali mejilna gorstva.
- Scheidestuck, ločba; Scheidemünze, drobni novec, drobiž.
- Scheidewand, pregrada, tin (altfl., Vuk), pretin (Vuk).
- Schein, phil. (im Gegenj. z Wirklichkeit), videz; Anschein, f. d.; zum Scheine, na videz, na oko; eine Urkunde, list; phys. sjanje, svetloba; f. a. Gefichtstäuschung; scheinbar, (na)videzen; dozdeven, auch prividen, (-na, -o); adv.

na videz, na oko; f. a. Falsch; Scheinbarkeit, videnost; Scheinen, zdeti se, viditi se, kazati se; Scheinfrüchte, bot. nepravi plodovi.

Scheitel, *zool.* teme; *ggr.* teme, slomo; *math.* Scheitel des Winkels, vrh kota; Scheitel der Ellipse, teme pakroga; *zool.* stezica (froat. T.); Scheitelbein, (kost) temenica; Scheitelfed, sovršni (Tuš.), sočelni (froat. T.) kot ali ogol; Scheitelgleichung der Parabel, temenska, nach der froat. T. glavna enačba parabole *math.*; Scheitellinie, temenska črta; Scheitelpunct, temenišče, (russ. nadglavna točka = nadglavišče), v. Zenith; Scheitelwinkel, v. Scheitelfed; Scheitrecht, Scheitelrecht, v. Senkrecht.

Schelle, lupina.

Schellack, šelak.

Schellmerci, lokavstvo.

Schema, gr. obrzee.

Schenkel, *zool.* stegno; *math.* Schenkel des Winkels, krak; Schenkelarterie, bedrena odvodnica; Schenkelbein, Oberschenkelknöchel, stegno, (kost) stégnenica.

Scherz, *stil.* šala, ein kleiner Sch., pošalica (Vuk); im Scherz, iz šale; einen Scherz machen, scherzen, pošaliti se, šaliti se; Scherzer, šalivoo; scherzhaft, šaljiv.

Scheu, *adj.* plah; *subst.* plahost, plahljivost.

Schicht, *Schichte*, *min.* (stratum), sklad, nasad; böhm. vrstva; *cyr.* Банк, Слоё; Tag-, Nacht-schicht, obdancia, obnočnica, russ. dnevna, nočna smena; schichtenähnlich, v. Plattenförmig; Schichtenende, Schichtenkopf, glava ali izhod sklada; Schichtengebirg, skladvito gorovje; Schichtung, (stratification), skladvitost, slojevitost; Schichtungsflächen, skladvone ploskve; Schichtungsstufe, razezdline skladv ali nasadov; Schichtwolke, *phys.* oblak plastnik, plastovit ali nasadast oblak, nasad.

Schicklich, *stil.* pristojen, priličen; Schicklichkeit, pristojnost, priličje.

Schicksal, osoda, usod (Vuk).

Schief, *stil.* einer Sache eine schiefe Deutung geben, krivo tolmačiti; *math.* poseven (aus dem Altfl. šuj, linf), nach dem Russ. u. Serb. kos; schiefe Linie, poševna ali kosa črta; geneigt, naklonen, oecedit (Vuk); schiefe Ebene, v. Ebene; Schiefe, die, poševica (Vuk), poševnost ali kosost. oecid (f., froat. T.); schiefwinkelig, poševnokoten, kosokoten.

Schiefer, *min.* skriljavec, (poln. lutek);

Schiefergebirge, skriljavo gorovje; schiefern, sich, lupiti se, krojiti se, skriljiti se; Schieferplatte, skrilj; Schieferung, skriljavost; Schieferige Structur, skriljavi zlog ali sestav.

Schienbein, *zool.* golen (f.), (kost) golenica.

Schießbaumwolle, *zool.* strelni bombaž; Schießpulver, smodnik, strelni prah, (nach dem Russ. schlechtin prah).

Schiff, ladja, korabelj, (-blja), a. korab; einer Kirche, ladja; schiffbar, ploven, plovek, (-vka, -o); Schiffbarkeit, plovnost, plovkost; Schiffbrücke, most na korabili; schiffen, ploviti; Schiffer, plovec; Schiffsahrt, plovsvo; Schiffsahrtsgesellschaft, plovsvena družba; Schiffsräum, podpalubje.

Schild, ščit; Schildchen, ščitek. ščitec; Schilddrüse, žleza ščitulja; schildförmig, ščitast; Schildtreibe, (raki) ščitnjaki; Schildkrötenschale, želvin ali kornjačin šrap; Schildpatt, Schildplatt, želvovina.

Schildern, v. Bescheiden, Darstellen.

Schillern, *phys.* prelivati se, izpreminjati se; schillern, *min.* izpreminjast; Schillerpath, izpreminjavec.

Schimmelpilze, bot. plesnji.

Schimmern, *min.* svetlikati se; kresiti se (froat. T.); schimmernder Glanz, leskotna sijajnost,

Schimpanf, v. Schmaff.

Schirm, bot. v. Dolde; okrilje, zaslou, zaščita; Schirmwaffe, branilo.

Schisma, v. Kirchenspaltung.

Schlacht, boj, bitva; Schlachtenmaler, slikar bojev, bojevni slikar; Schlachtfeld, bojišče, bojno polje; Schlachtordnung, bojni red.

Schlacke, troska (Vuk), schlackig, troskav, zindrav.

Schlaf, spanje; (nach dem Altfl. auch san ober sen, — sna, welches jedoch auch Traum bedeutet); (na Goriskem je sen, sna sploh znana beseda (Erj.); Schläse, (pl.), senoi (pl.); Schläfenbeine, senoi; Schläfrigkeit, zaspanost, altfl. senljivost.

Schlaff, mlahav; (altfl. mlahav), froat. mlitav, nach dem Altfl. u. Russ. slabe; schlaff werden, omlahniti; Schlaffheit, mlahavost, omahlost, omdelkost.

Schlag, *phys.* udar (altfl. u. russ.), udarec; *fig.* vom alten Schläge, starega kova človek (Vuk); v. Pulsschlag; Schlagader, v. Pulsader; schlagen Geld, v. Frägen; eine Brücke über den Fluß, premostiti reko; Schlaglauge, v. Grundlauge; Schlaglicht,

polna svetloba; Schlag Schatten (darf. Grom.), tenja odsebná, vržena (na kaj družega), *cf.* Selbstschatten; f. a. Kernschatten; Schlagweite des electr. Funtlens, preskočaj, dosežaj (el. iskre); Schlagwort, *stil.* Stichwort, natolk. (beseda) natolénica, (vergl. nataknuti = natolknoti, kurz andeuten, Vuk); f. a. Pofungswort.

Schlägel, u. Eisenarbeit, *min.* bojka (russ.).

Schlamm, *ggr.* grez (m.), blato; Schlammbad, lužna ali grezna kopel; Schlammant, muljina (froat. T.), grezna meljina; schlamm, *min.* prati, splakovati (rudo); Schlammvulkan, blatni vulkan, blatobljuvnik.

Schlange, *astr.* (Etern.), zmija; Schlangen, *zool.* kače; schlängeln sich, viti se, vijugati se (Vuk).

Schlau, *zvit.* lokav (Vuk), šegav, kovaren (altfl. arglistig).

Schlammthiere, *zool.* mešnjaki.

Schlehdandel, krijumčarjenje (Vuk).

Schleifstein, brusnjak.

Schleim, *bot. zool.* sluz (f. im Altfl. m.), glen (m.); Schleimfische, glenavice (froat. T.); Schleimgährung, sluzno kisanje; Schleimhaut, sluznica; schleimig, sluzav, sluzen; Schleimsäure, sluzna kislina; Schleimthiere, (gastrozoa), trebušnjaki, sluzavel (froat. T.); Schleimzucker, sluzni ali ovočni euker.

Schlendrian, *stil.* staro kopito.

Schleppend, *stil.* truden, razvlačit (froat. T.), schleppend fein, (no gladko teči, nego) okorno vleči se; f. a. Ermüdend; Weitschweifig; Schleppträger, skutonoša (serb.).

Schlich, *min.* pranka; mel.

Schlicht, *stil.* prost, prostoumen; schlichtredend, prostorek (altfl.).

Schlitter, v. Mergel.

Schließen, *phil. stil.* skleniti, richtiger sklenoti, sklepati, zaključiti, zaključavati, v. Folgern, Urtheilen; *phys.* galv. Kette, sklenoti; sestaviti; Schließfrüchte, *bot.* rožke; schließlich, naposled; Schließmuskel, zapornica; Schluß, Syllogismus, sklep, zaključek, zaključaj, (altfl. slog); silogizem; (in der Lotterie), zadnja stava; sonst a. završaj; Schlußact, poslednje djanje; Schlußart, vrsta zaključaja; Schlußfigur, oblik(a) zaključaja; Schlußfolgerung, umovanje, f. a. Folgerung; Schlußfette, Schlußreihe, sklepovna vrsta, sklepovni ali zaključni niz; Schlußpunct, *gr.* pika; Schlußrede, završni govor; Schlußsatz, zaključek, izvod; Schlußweise, način sklepanja ali zaključavanja.

Schliff, ubrus; Schliffflächen, *gl.* obrušeno ploskve.

Schlingpflanze, povijuša (froat. T.), plezavka.

Schloßband, (bei d. Ruschein), sklop; Schloßsähe, (bei d. Ruschein), sklepnizobei.

Schlotternd, tresonog, (-a, -o).

Schlucht, *ggr.* deber, soteska.

Schlummer, drem.

Schlund, *ggr.* Abgrund, brezen, ponor; — Ärele; *bot.* grlo; Schlundkopf, glava požiravnika ali ječnika.

Schlupf, v. Erdabsingung; Schlupfweßpen, najezdnlci; Schlupfwinkel, (altfl. u. russ.) priton (m).

Schlupfrig, opozel, polzek, (-zka, -o).

Schlusß, v. Schließen.

Schlüssel, ključ; Schlüsselbein, (kost) ključnica; Schlüsselarterie, ključna odvodnica; Schlüsselblumen, *bot.* jagličei, froat. T. jaglike.

Schmach, Schimpf, pogrda (Vuk).

Schmachten, kopneti, medleti po kom, dem, giniti (giniti) za čim (Vuk).

Schmähdied, pogrda pesem; Schmähschrift, pogrдно pismo, pogrđnica, sramopis; Schmähsucht, zloročivost (altfl.); Schmähwort, psovka (Vuk).

Schmalflügler, Schmalfläßer (*pl.*) *zool.* ozkokrilci; Schmalnasen, *zool.* (opice) ozkonoske.

Schmand, Schmund, *min.* blatina, grez.

Schmaroher, (*pl.*) zajedavci; Schmaroherpflanze, (rastlina) zajedavka.

Schmeißler, prilizun, laskatelj, (laskati komu, altfl., russ., bei Vuk).

Schmelz, *zool.* sklenina; Schmelz der Stimme, čvrstina, svežest ali svežost (froat. T.); schmelzbar, plavek, (-vka, -o, russ.), topek, (-pka, -o); schmelzen, plaviti (facere ut fluat), taliti, topiti; als v. n. kopneti, taliti se, tajati; Schmelzblüte, plavilnica, talilnica; Schmelzofen, plavež, plavilna peč; Schmelzproceß, talitev, plavitev; Schmelzpunkt, tališče, plavišče; Schmelzschwapper, (*pl.*) *zool.* sklanoluske.

Schmerz, *phil. etc.* bol, boleđina.

Schmiedbar, kovak; Schmiedbarkeit, kovkost; Schmiedeseisen, kovko ali kovno železo.

Schmirgel, Schmergel, Smirgel, *min.* smirek (Er.), neke vrste korund (Smirenski).

Schmuck, der, *stil.* nakras, ukras, lepotina, krasba (altfl.), froat. T. nakit; schmuck, veden; Schmuckbeimort, ukrasni pridevnik; schmücken, ukrasiti, olepotičiti, lepotičiti; geschmückt, ovetit.

Schmuggelci, v. **Schleichhandel**.
Schmugig, *stil.* umazan.
Schnabel, *zool.* kljun; Schnabeltiere, kljunasi.
Schnate, v. **Posse**, **Scherz**.
Schnaizlaut, *gr.* mleskav, dleskav glas.
Schnarrbenschrede, škrebetaljka.
Schnauze, *zool.* gobec.
Schnecke, *zool.* polž, (im Dñre), polž; schneckenförmig, zavojit (Vuk); Schnecken gang, zavoj (Vuk); Schneckenlinie, Spirallinie, zavojica (Vuk), zavojita črta; Schneckenrad, polžasto, zavojito kolo; Schneckenweg, pot v zavojice (Vuk).
Schnee, sneg; Schnee mit Regen, sosnelica (Vuk); Schneebedecke, Bergspitze, opast (*f.*); Schneeberg, snežnik; Schneeflocke, snežinka (russ.); Schneegränze, Schneelinie, ločnica večnega snega, črta snežnica; Schneekruste, sren; Schneelavine, snežni plaz, usov (Vuk); Schneeregion, snežni predel; Schneestaub, tročener, (sneg) sušec (Vuk); Schneesturm, vijavica (Vuk), metelica.
Schneide, ostrina, ostrije; scharfe Kante, brid (*f.*); schneiden, *math.* presokati, sekati; sich schneiden, auch križati se; in Holz schneiden, vrezati v les; schneidend, rezek, (-zka, -o), v. **Beißend**; schneidig, bridek, (-dka, -o); Schneidwerkzeug, rezilo, sekalo; Schneidezähne, sekavci.
Schnell, brz, hiter; Schnelligkeit, brzina; Schnellkraft, v. **Clasficität**; Schnell-Loth, *chem.* brza spojka; Schnell schrift, hitropis.
Schnitt, sek, rez, prosek; Schnittfläche, sečna ploskov.
Schnitzen, izrezovati, rezati; Schnitzkunst, rezbarstvo; Schnitzkünstler, rezbar; Schnitzwerk, rezba (russ.).
Schnörkel, *arch.* zavitek (russ.); prepletka; čirečara.
Schnur ohne Ende, *phys.* vrveca brez konca.
Scholastik, skolastika; Scholastiker, skolastik; scholastisch, skolastičen.
Scholion, Scholien (*pl.*), pristavek, opomnja, sholija.
Scholle, *zool.* ploča.
Schön, lep, krasen; schöne Künste, lepe umetnosti; schöne Wissenschaften, v. **Belletristik**; das Schöne, lepo, lepota; das Gefühl für alles Schöne und Gute, čustvo za vse, kar je lepega in blagega; Schönheit, lepota, krasota; Schönheitsgefühl, čustva, čut ali čustvo lepote, lepocutje.
Schoßbein, v. **Schambein**.

Schöpferisch, *stil.* stvariteljen, tvoren; Schöpferkraft, tvornost.
Schöpfmaschine, črpalo (froat. L.).
Schraffiren, štrkati (na osnutek, osnutkasto, t. j. takó, kakor tekó osnovne niti v tkanji), šrafirati; kreuzweise, mrežkati (froat. L.).
Schräg, v. **Schief**.
Schraube, *mech.* vijak, altfl., vrtež (*m.*); Schraubenbewegung, zavojito kretanje; Schraubendampfer, parnica ali parnik na vijak; Schraubensfeder, zavojita vzmet; schraubenförmig, zavojit; Schraubengang, zavoj; Schraubengewinde, zavoji vijaka; Schraubelinie, zavojica, nač. Taš. vzojajica, v. **Schneckenlinie**; Schraubenmutter, vrtežna matica, matica od vijaka; Schraubenspindel, vreteno od vijaka.
Schreckenbereitschaft, v. **Terrorismus**; Schreckensthat, grozodejstvo.
Schreibart, v. **Stil**; Schreibkunst, znanje pisati; pisna umetnost; Schreibfälschung, kratica; schreibfertig, mnogo-pisen, (-sna, o); Schreibstube, pisarnica; Schreibtelegraph, pišočni telegraf.
Schreibvögel, *zool.* vpljati.
Schrift, pismo; Lettern, *f. d.*; Proceßschrift, pravdni spis; Christenthum, v. **Literatur**; Schriftgebrauch, navadno pisanje; Schriftkunde, pismenost; schriftlich, pismen; Schriftsatz (*typ.*), zlog (froat. L.), russ. nábor; Schriftsprache, knjžni ali pismeni jezik; Schriftsteller, pisec, knjigopisec, pisatelj; Schriftsteller fein, schriftstellern, knjige pisati; schriftstellerisch, pisateljski; Schriftwesen, pismenstvo.
Schritt, korak.
Schroff, osoren, robat.
Schrot, (einer Münze), težina.
Schüftern, bojazljiv.
Schub, *math.* čevlaj; *phys.* (in der Mühle), klepetec.
Schuld, dolg; schuldig sein, dolgovati (altfl.).
Schule, škola; nčilnica; Schulmann, školnik; Schulweisen, školstvo.
Schulter, *zool.* (humerus), pleče (*n.*), pleča (*pl.*); Schulterblatt; (scapula), lopatica; Schulter (blatt)gegend, nadplečje (froat. L.); Schulterhöhe, lopatični vrh.
Schuppe, (*zool.*) luska; Schuppentier, luskavec; Schuppenlosser, (*pl.*), luskoplute; Schuppen-Neytlien, luskasi (froat. L.); schuppig, luskav; Schuppigkeit, luskavost.
Schurf, *min.* rudosledna jama; schürfen, iskati, slediti rudo; Schürfung, rudosledba, russ. poisk und razvedka.

Schürzung, des Knotens, *stil.* zaozljaj, zaozlanvanje; *s. a.* Verwickelung.

Schutt, *min.* nasipina; Schüttdamm, nasip; Schuttlavine, sipki plaz (kroat. *L.*).

Schüttgelb, brezovo žoltilo.

Schutz, obrana, zaščita Schutzgeld, zaščitnina; Schutz- und Trutzbündniß, zveza za boj in odboj, bojna in odbojna; Schutzschrift, zaščitnica; *v. Apologie*; Schutzwaffe, branilo; Schutzzoll, zaščitna carina; Schutzgollsystem, zaščitno carinstvo.

Schütze, *astr.* strolec; (bei Mühlen) zapor(nica); Schützcylinder, valjast zapor.

Schwach, slab; schwächlich, slaboten; schwächen, slabiti, Schwächung, oslaba (altfl.); Schwachfenn, slaboumje; schwachfennig, slaboumen, slaboum (altfl.).

Schwaden, *mont.* vad; feurig. Schw., *v. Wetter*, schlagendes.

Schwämme, *bot.* gobe; *zool.* spužve.

Schwammig, *min.* gobast.

Schwan, *astr.* labod.

Schwanz, *stil.* (povest) smešnica, zabavnica, burka, (kroat. šurka, *s. a.* Pöffe, Scherz).

Schwanken, zibati se, majati se, omahovati, na zibeži biti (altfl.); das Schwanken, zibež, omahovanje, kolebanje, neizvestnost; schwankend, omahljiv, vratek, (tka, -o. altfl.), (kroat. kolebljiv = zibljev; Schwankung, *z. B.* des Barometers, izprememba, kolebaj).

Schwanzfedern, repna peresa; Schwanzflossen, repne plavute; Schwanzfische, repati krkoni, pupki, (kroat. *L.* repati zabnjaci ali repaki).

Schwärmer, *phil.* sanjar, zanesenec; Schwärmerci, sanjarija, zanesenost; schwärmerisch, sanjarski.

Schwärzflügler, *zool.* črnokrilci; Schwärzläufer, *zool.* črnuhi; Schwärztofte, črni ogelji.

Schweben, viseti, (hängen); in der Luft, plavati, nositi se, voziti se; schwebend, vised; *min. v. Flachsfallend*; schwebende Staatschuld, visedi ali nezaloženi državni dolg; Schwebfliegen, *zool.* (muhe) trepetalke; Schwebbaum, (Turnf.) gréd.

Schwefel, *chem.* žeplo, Schwefel-Äthyl, žepleni alil; schwefeln, žepeliti; Schwefelsalz, žeplena sol; Schwefelsäure, žeplena kislina.

Schweigen, das, molčanje, molk; zum Schweigen bringen, sašo zapreti komu; schweigen, molčaljiv (altfl. u. russ.), molčljiv, molkel (Vuk), auch molčeden, (molčedenost).

Schweißen, (das Eisen), zvariti, zvarjati, variti; schweißbar, zvaren, (-rna, -o), varek, (-rka, -o); Schweißfuge, -naht, -stelle, zvarka (russ.); Schweißung, zvar.

Schwelle, Schwellen, prag; *phil.* Schwelle der Empfindung, prag.

Schwellen, (vom Wasser), rasti, vstajati; schwellend, *s. Ueppig*, *v. največjem naponu* (Vuk).

Schwemmen, (Holz), plaviti.

Schwenkung, zasuk, zaokret.

Schwer, *phys.* težak, (-žka, -o); *stil.* auch težaven, truden, mučen; Schwere, teža, *cf. Gewicht*; Schwerdurdurchmesser, Schwerlinie, *phys.* (ërta) težišnica; Schwerebene, težišna ravnina ali ploskev; Schwereerde, Schwererpath, težec ali barit; schwerfällig, neokreten; schwerhörig, naglub, priglub; Schwerekraft, *v. Gravitation*; schwerlos, breztežen, (-žna, -o), netežak; Schwermuth, otožnost, težkomišljive, težkoumje; Schwerepunkt, težišče.

Schwerteln, *bot.* sabljanice; Schwertlilien, *bot.* perunike.

Schwertorden, *hist.* red mečenosov.

Schwimmer, (zum Messen der Geschwindigkeit des Stromstriches), brzicomer; Schwimmsüße, Schwimmsbeine, noge plavke; Schwimmsüßer, plitvonožci; Schwimmsäfer, kozak; Schwimmsüßgel, (ptiči) plavci, plovci.

Schwindel, vrtoglavje, vrtoglavica, *s. a. Taumel*.

Schwingen, *phys.* liberš. mahati, majati; vom Pendel, nihati (Vuk) se, von den Saiten, tresti se; schwingende Bewegung, majanje, nihanje, tresenje; Schwingen, (*pl.*), *v. Schwingfeder*; Schwingung, das Schwingen, mahanje, nihanje; der Saite, tresenje; eine einzelne Schwingung, zámah, zámahaj, zámajaj, nihaj, treslaj, tres; fortgeschreitende Schwingung, postopno tresenje; Schwingungsaxe, os nihaja, mahljaja; Schwingungsbauch, grba nihaja (kroat. *L.*); -bogen, *v. Schwingungswerte*; Schwingungsdauer, -zeit, trajanje, čas nihaja; Schwingungshinderniß, ovira nihanja; Schwingungsintensität, jakost nihaja; Schwingungsknoten, ožel nihaja; Schwingungspol, mena nihaja; Schwingungspunkt, nach der kroat. *L.*, nihališče, tresišče; Schwingungswerte, razmah, obmah (kroat. *L.*); Schwingung, *phys.* mah, vzmah; *stil.* (exaltatio), polet, vzlet, povznos; Schwingungsfedern, letavna peresa; schwinghaft, vzleten, zamášen, (-šna, -o); Schwingkraft, zamašnost; *s. a. Centrifugalkraft*; Schwingrad, zamašnjak.

- Schwül**, die politische Atmosphäre ist schwül, politična atmosfera je zagatna, — prezagatna, zatohla (Erj).
- Schwülst**, *stil.* nadutost (kroat. T.), v. Bombast, Bombastisch.
- Sclaverei**, *hist.* suženstvo (statt soženstvo), sužnost; *sclavisch*, *stil.* tlađanski.
- Sculptur**, skulptura, v. Bildhauerkunst, Schnitzkunst.
- Secans**, **Secante**, *math.* (črta) sečnica, sekanta.
- Seccessionist**, v. Abtrünnige, (kroat. T. razveznik).
- Sechsed**, v. Hexagon; Sechser, šestica; sechsfach, v. Hexaeder; sechsfächig, -seitig, *min.* šestoroplosk, -a, -o.
- Secretion**, v. Absonderung; Secretionsform, *min.* odložina (kroat. T.).
- Sette**, *hist.* razkol, sekta; Sectirer, razkolnik; Sectirerei, razkolništvo.
- Section**, *math.* odsek; Sectionslinie, (črta) odsečnica; Sector, sektor, v. Kreisaußschnitt.
- Secular**, v. Säkular.
- Secundär**, *phil. etc.* drugoten, drugoga reda, drugoreden, vergl. die Zusammenhengen mit Neben.
- Secunde**, *math.* sekunda; Secundenpendel, sekundno nihalo; Secundenuhr, sekundna ura.
- Sedativsalz**, natürliches, *chem.* salin.
- Sedcz**, **Sedczformat**, *typ.* šestnajsterka.
- Sedimentärformation**, *gl.* sklado-vita, sedimentarna tvorba; sedimentiren, uleći se, usesti na dno, serb. taložiti.
- See**, der, jezero; die, morje; Seebeden, jezerska kotlina; Seebett, jezerišče; Seeboden, dno jezera; Seegebirge, morske ali podmorske gore; Seehandel, pomorska trgovina; Seeigel, *zool.* morski ježki; Seemacht, (po)morska država, f. a. Flotte; Seemann, pomornik; Seerecht, pomorsko pravo; Seeschiffahrt, pomorsko plovstvo; Seestaat, pomorska država; Seestadt, primorsko mesto; Seeferne, morsko zvezde, (kroat. T. zvezdaši); Seewasser, jezer-nica; Seewesen, pomorstvo (Marine), pomorske reči; Seewind, mornik, morski veter.
- Seele**, *phil.* duša: Seelenact, čin duše; Seelengröße, velikodušje; Seelentampf, dušna borba; Seelenkrank, na duši bolan; dušebolnik (kroat. T.), dušebolnik; Seelenkrankheit, dušna ali duševna bolezen; Seelenteben, nach der froat. T. duševanje; Seelenlehre, nauk o duši, dušeznanstvo; v. Psychologie; See-
- lenruhe, dušni pokoj ali mir, mir duše; Seelenschmerz, dušni bol, (dušebolje, altfl.); Seelenstörung, dušni narušaj, v. Geisteskrankheit; Seelenvor-gang, -zustand, stanje duše, duševno stanje, duševno bivanje.
- Segel**, jadro; segeln, jadriti; Segel-schiff, (ladja) jadrenica; (korab) ja-drenik.
- Segment**, *math.* segment, v. Ab-schnitt.
- Sehen**, videti, *cf.* Schauen; das Sehen, vid, videž (kroat. T.); Sehare, vidna ós; Sehenwürdigkeiten, ogleđa vredne stvari ali redkosti; Sehkraft, *zool.* vid; Schloch, (foramen opticum), odprtina vidnemu živen; *cf.* Pupille; Sehnerv, vidni živec, vidnik; Sehstrahl, vidni žarek; Sehweite; *phys.* dogled; Sehwinfel, *phys.* vidni kot.
- Sehne**, *math.* v. Chorde; *zool.* (tendo), kita; Sehnhaut, (tunica fibrosa), zaponica (kroat. T.).
- Schneen**, *phil.* hrepeneti, nach dem Altfl. u. Kroat. auch bezniti (beznoti) za ihm; Sehnsucht hrepenenje, živa želja; f. a. Schmachten.
- Seicht**, *ggr. etc.* plitek, plitev; eine seichte Stelle, plitvina, plitčina; Seicht-ling, plitvež.
- Seide**, svila (auch altfl.); seiden, svilen, (-lena, leno u. -lna, -lno); Seidenbau, Seidenzucht, svilarstvo; Seidenwaare, svilenina, nach dem Altfl. svilje; Seidenwurm, Seidenspinner, svilni prelec.
- Seideln**, *bot.* volžini.
- Seiende**, das, *phil.* nach der froat. T. jestvo (auch altfl.).
- Seife**, *chem.* milo (russ.) seifen, seifnen; *min.* preprati, prati (rudo); Seifenbildung, delanje mila; f. a. Verseifung; Seifengebirge, nasipina; Seifenteim, milni klej; Seifensiederei, milarstvo.
- Seilwerk**, *mech.* vrvje (altfl.).
- Sein**, biti, bivati, bivstovati; das, eig-bit (f.), bivanje, sostvo.
- Seismometer**, **Seismograph**, *ggr.* potresomer.
- Seite**, *math.* stran, stranica, plat, (f.) Fläche, ploskev; schmale Seite, = hohe Kante, ozka stran ali plat; Bergseite, v. Abhang; am Körper, bok; am Schiff, bok, stena; von der Seite, sè strani; Seiten-, in Zus. postran, (-a, -o), postranski; Seitenruch, *phys.* tlak na stran, na steno; Seitenecke, *min.*, postrani rogelj (kroat. T.); Seitenfläche, (ploskev) postranica, stranica; Seitengeschwindigkeit, Seitenkraft, v. Componente; Seitenlinie, *zool.* der Fische, pobođna ali postrana progá

(front. I.); *hist.* pobožna ali pokrajna loza (Vuk) srodstva; Seitenprofil, presek sè strani; Seitenschiff der Kirche, pokrajna ladja; Seitenstück, v. Gegenstück; Seitenthal, pridol, pridolje; Seitenverwandtschaft, pokrajno ali pobožno srodstvo; Seitenwand, stranica, božna stena, ostenek.

Seladongrün, min. zelen kakor seladon. Seladonit, seladonit.

Selbst, sam; Selbst-, in Zuf. häufig; samo —, auch samosvojen; Selbstanschauung, *phil.* smatranje samega sebe, nazor o samem sebi, (Selbstbeobachtung), opazovanje samega sebe; Selbstaufopferung, samopozrtvovanje; Selbstbefruchtung, samooplodba; Selbstbestimmung, samoizvoljnost (altfl. u. ruf.). samoodločljivost; selbstbewegend, samogiben, Selbstbewegung, samogibnost (altfl. samodvistro); selbstbewußt samosvesten, svesten samega sebe; Selbstbewußtsein samosvest; zum Selbstbewußtsein bringen, kommen, osvestiti, osamosvestiti koga, se, zavodeti se samega; Selbstentmischung, v. Selbstzersehung; selbstentzündlicher Körper, samozeg (front. I.); Selbstentzündung, samozeg; Selbsthaltung, samoohrana, samoohranenje; Selbstkenntniß, pozna(va)nje samega sebe; Selbstgefälligkeit, samougodje (altfl.); Selbstgefühl, samočutje, (čustvo svojega dostojenstva); Selbstgenügsamkeit, samodovoljstvo; Selbstherrscher, samodržec; Selbsthilfe, samopomoče, durch Selbsthilfe, samopomočno; selbstlich, samoziv (Vuk); Selbstlaut, samoglasnik; selbstleuchtend, samosijajen, samosvetljiv; Selbstliebe, samoljublje; Selbstmord, samomor, russ. samoubijstvo; Selbstregierung, samovladje; Selbstschatten, (darst. Geom.), nasebna tenja, *cf.* Schlag Schatten; Selbstschuß, samobran (*f.* front. I.); selbstfeind, samobiten; selbstständig, samostal, samsoj, samolasten; Selbstständigkeit, samostalnost; samosvojnost; Selbsttäuschung, obmana samega sebe, samomam(ljenje); Selbstthätigkeit, samodejnost, samodel(av)nost; Selbstüberschätzung, samoprecenja(va)nje; Selbstverleugnung, zatajevanje samega sebe; Selbstvertrauen, doverje v sebe samega; Selbstverwaltung, samoupravstvo; selbstwillig, samoboten; svojevollen; Selbstzersehung, *chem.* samorazkroj, samorazvor.

Selen, chem. selen, selenij; Selenäthyl, selen-etyl; Selenmercaptopan, selen-merkaptopan; Selenit, selenit, Marijino steklo; Selenmetalle, selenisi. (front. I.); Selenographie, selenografija, opis

mesea ali lune; Selenäure, selenova kislina.

Seltenheit, stil. redka stvar, redkost; selten, šudnovat (Vuk), čuden. **Semiotik, v. Zeichenkunst.**

Senfblei, (Sonde), grezilo (oder grozilo); Bleiloth, Senfel, (plomb), svinčnica, kalamer; senfen, pogreznosti, potopiti; den Ton, spustiti, spuščati; sich senfen, uesti, usedati se; senfcrecht, *math.* navpičen, (-dna, o), russ. otvresen (von otvas = odves, Bleiloth), poin prostopadly; *adv.* navpik; die Senfcrechte, navpičnice, (linija vertikalna, perpendikularna); Senfung (der Stimme), spuščanje, spuščaj (glasa), poniz; des Bodens, used; Senfwage, v. Aräometer.

Sensation, stil. senzácija, (senzácija zbuditi, obuditi), *f.* Kuffeben, Eindrud; sensibel, v. Empfindlich, Reizbar; sensitiv, sensualis, v. Sinnlich; Sensualismus, sensualizem.

Sentenz, v. Spruch

Sentimental, sentimental, *f.* Empfindlich, Empfindsam; Sentimentalität, sentimentalnost, prečutljivost.

Separatfriede, hist. poseben mir, osobit mir; Separiren, v. Trennen; Separation, v. Trennung; Separator, *phys.* ložilec (front. I.); Separatismus, separatizem, razdrožvo, razdržljivost.

Serpentin, min. serpentin, ošt russ., zmijevik; Serpentine, Schlangelinie, vijugavica (front. I.); einzelne Windung, zavoj, zavinek.

Sesquiorhd, chem. poldrugi okis (front. I.).

Session, sesija, sejna doba.

Sehen, phil. djati, postaviti; *typ.* zložiti, zlagati, russ. nabrati, nabirati; Seher, Schriftseher, zlagar (front. I.); nach dem Russ. nabornik; Sehung, *phil.* v. Position, Thesis; Sehwage, Schrotwage, grebljica (front. I.), livel.

Sexagesimal, math. šestdesetinski.

Sexualität, spolnost; Sexus, spol.

Sibilanten, v. Zischlaute.

Sicher, varen, nach dem Russ. brezopasen, (opasnost = Gefahr) *f.* a. Gewiß; des Lebens sicher, življenja izvest, (im Altfl. izvest, *adj. indeclin.*); Sicherheitventil, (zaklopnica) varnica, čuvarica.

Sicht, vid, in Sicht bekommen, zagledati; sichtbar, phil. math. viden, (-dna, -o); offenbar, očit.

Sideral, siderisch, astr. zvezden; Siderit, min. siderit ali jekleneč.

Siebseharbeit, siebsehen, *mont.* reštanje rude.

Sieden, vreti, kipeti: sieden machen, variti; Siedhitze, vročina potrebna k vrenju, nach der kroat. *L.*, vročina vara; Siedepunct, (*phys.*), vrelišće ali varišće.

Sieg, zmaga, (vergl. bei Vuk smoci, smagati, bñdigen), premaganje, atsl. etc. pobeda; siegreich, zmagovit, russ. pobedonosn.

Siegel, pečat; Siegelrunde, pečatoznanstvo, nauk o pečatih.

Signal, znamenje, signal; Signalisirung, dajanje znamenj; Signalfänge (in der praft. Geom.), palina; Signatur, oznamenilo; podpis; signatura; signiren, podpisati; Significatio, v. Bedeutung.

Silbe, *gr.* (syllaba), nach dem Atsl. u. Russ. zlog; betonte, naglašeni zlog; silbenmessende, silbenzählende Prosodie, zlogomerna, zlogostevna prozodija; Silbenmessung, zlogomerje; Silbenstecher, cepidlaka; Silbenstecherei, cepidlačenje.

Silber, srebro; Silberblende, srebrnata svetlica ali pirargirit; Silberdraht, srebrna žica, unechter, posrebrnena žica; Silbererz, srebrna ruda; silberfarben, min. srebrast, srebrnast; silberführend, -haltig, srebronosen, srebrit (kroat. *L.*); Silberglanz, argentit ali srebrnati silajnik; Silberglätte, srebrni glaj; Silberlösung, raztopina srebra; silberweiß, bel kakor srebro.

Silhouette, silueta, *f. a.* Schattentriß; silhouettiren, črtati po senci ali tenji.

Silicium, *chem.* silicij, kremenec (Br.), nach der böhm. u. kroat. *L.* kremik; Silicat, silikat, kroat. *L.* kremen.

Silurformation, *gl.* silurska tvorba.

Similar, *chem.* similor.

Simonie, *hist.* simonija, (russ. svetokupstvo).

Simseu, *bot.* ločnice.

Simuliren, v. Stellen, sich.

Simultan, v. Gleichzeitig.

Singular, v. Einzelln; singuläres Urtheil, sodba o poednini.

Singvögel, piči peveci.

Sinkende Betonung, padajoči náglas.

Sinn, *phil. zool.* (sensus), čut (*m.*), (kroat. *L.* setilo vom atsl. u. serb. setiti se, sich erinnern, osetiti, wahrnehmen); *stil.* zmisel, (-sla), oder smisel; im engern, weitem Sinne, v. özhem, širjem zmislu; Bedeutung, *f.* dießes; Bewußtsein, *f. d.*; im Sinne haben, *f.* Absicht; Beabsichtigen; anderen Sinnes werden, pre(do)misлити se;

Sinnbild, v. Symbol; Sinnäsur, zaraza ali cezura po zmislu; sinnen, v. Nachdenken; Sinneneindruck, vnanji, čutni dojem ali vpečatek; sinnenfällig, občuten, (-tua, -o), čutom podpadajoč; Sinnenlust, poltena naslada (Vuk); Sinnenreiz, čutni mik, pobuda čutov; Sinnenwelt, čutno, telesno stvarstvo, vidni svét; Sinneempfindung, (im Gegenj. zu Körperempfindung), čutilni občut, sensorni, vnanji; Sinneswertzeuge, -organe, čutila; Sinnesstäufung, (bezüglich des Gesichtsinnes), privid, nach dem Atsl. u. bei Vuk. bezüglich des Gehörsinnes, etwa, prisluh, bei Vuk pričuti, -pričajem, sich einbilden zu hören, demnach analoger Weise) allgemein vielf. pričut, oder obmana čutov; Sinngecht, v. Epigramm; sinngemäß, zmislu primeren; *adv.* zmisloma; sinnlich, čuten, (-tua, -o); *f. a.* Sinnenfällig; die Sinnenlust befriedigend, polten (-tena, -o); Sinnlichkeit, čutnost; poltenost; sinnlos, brezzmislen; sinnloses Wort, Zeug, brezzmislica (russ.), nezmislica; sinnreich, sinnig, zamisliv, misliv (atsl.), *esr.* Scharfsinnig; (sinnvolles Wort), pomenljiv; Sinnspruch, v. Denkspruch; sinnverwandt, v. Synonym.

Sinter, v. Tropfstein; *gl.* pona (kroat. *L.*); sintern, kapljati, curljati.

Sinus, *math.* sinus, (böhm. *L.* pristava); sinus versus.

Siphon, sifon, v. Heber.

Sippe, Sippschaft, svojta, *f. a.* Verwandtschaft.

Sitten, čede, običaji (kroat.), nach dem Atsl. u. Russ. nravi, (-vov) oder etwa naravi; Sittengesetz, naravstveni zakon; Sittenlehre, naravstveni nauk, nauk naravstvenosti; Sittenlosigkeit, nenaravstvenost, izpačenost; sittigen, uljuditi, upitomiti; sittlich, naravstven (nach dem Russ.), moralen; sittliches Gefühl, naravstveno čustvo, čustvo naravstvenosti; Sittlichkeit, naravstvenost, moralnost; sittsam, blagonaraven.

Situation, situacija, *f.* Lage.

Siß, sedež; Sißbein, *zool.* (os ischii), (kost) sednica; Sißfüße, *zool.* (noge) sedilke, sedalke; Sißung, seja, (russ. zasedanje).

Skalenoeder, *min.* skalenoeder, raznoroba šesterostrana piramida, nach der kroat. *L.* vapnolik.

Skapolith, *min.* skapolit.

Skelett, *zool.* okostnica, ogrodi; Skelettiere, vretenčarji.

Scepticismus, *phil.* skeptioizem, *f. a.* Zweifelsucht; Sceptiker, skeptik; skeptisch, skeptičen.

Etizze, (croquis) pročrt, prvi načrt ali začrt; *Etizzen*, načrtati, načrt osnovati.

Etterite, *min.* trdeli.

Emalte, **Schmalte**, *min.* smalt; smaltenblau, smaltast; **Smaltit**, smaltit.

Emerald, *min.* smaragd; **Emeragbit**, smaragdit.

Emirgel, *min.* v. **Schmirgel**.

Emithsonit, *min.* smitsonit.

Eode, **Sodel**, *arch.* podzid (froat. *L.*); f. **Postament**.

Soda, *chem.* soda, solajka (froat. *L.*)

Sohlband, **Sohlbanf**, *arch.* prag.

Soble, *ggr.* (des Flussbettes), dno struge; **Schwelle**, prag; *zool.* podplat; *min.* (Etage, Horizont, Lauf), dno (vodoravno), liegendes, f. d.; süblig, v. **Horizont**.

Sokratish, *stil.* po Sókratovo, sokratski.

Solarjahr, v. **Sonnenjahr**.

Sold, meza; **Soldateska**, vojačina; **Söldling**, najemnik.

Solfatar, *gl.* solfatara. (žeplobljavni ognjenik, von solfo = žeplo).

Soll, *merc. math.* dolgovina, (ima dati, dolguje); **Soll** und **Haben**, dolgovina in imovina (froat. *L.*).

Solecismus, *gr.* solecizem, v. **Sprachfehler**.

Solstitium, **Sonnenwende**, *astr.* nač dem Ätstl. kres. kresine (*pl.*), obratišče solnéno; **Solstitialcoluren**, kresni koluri; **Solstitialpunct**, obratišče.

Solution, v. **Auflösung**.

Sommerleid, *zool.* letno perje; **Sommerpunct**, *astr.* letišče; **Sommer-Solstitium**, **Sonnenwende**, poletni kres.

Somnambulismus, **Wandfucht**, snohoja, **somnambulizem**.

Sonde, v. **Senfblei**.

Sonett, *stil.* sonet.

Sonne, *solnce*; **Sonnenbahn**, solnéna pot; **Sonnencyclus**, **Sonnenzirkel**, solnéni krog ali kolobar, ciklus; **Sonnenfackel**, solnéna lisa, lučnica (Jes.); **Sonnenferne**, v. **Aphelium**; **Sonnensfinsterniß**, solnéni pomrk, mrk; **Sonnensfleden**, solnéne pege ali priže; **Sonnenjahr**, solnéno leto; **Sonnennähe**, v. **Péihelium**; **Sonnenseite**, prisoje (*n.*), prek-solnéje (Karst); **sonnenseitig**, prisojen, (-jna, -jno); **Sonnenstein**, *min.* (Feldspathart), solnév kamen; **Sonnensystem**, osolnéje, solnéna sistema (*ruff.*); **Sonntag**, solnéni dan (pravi srednji); **Sonnenstau** - Arten, *bot.* rosike; **Sonnenuhr**, solnéna ura. (Vuk sunčanik = solnénik); **Sonnenwärme**, solnéna toplina, **toplina solnea**; **Sonnenzeit**, solnéni čas.

Sonor, v. **Klangvoll**.

Sophisma, *phil.* sofizem, f. **Trugschluf**; **Sophisterei**, lažno umstovanje, modrijanstvo; **sophistisch**, **sofistiden**.

Sorge, *skrb*, briga; **Sorglosigkeit**, brezskrbnost; in **S.** einfließen, v. **neskrbnost** zazibati koga.

Sorites, *phil.* (sklep) verižnjak, sorites.

Sou terrain, *arch.* podzemlje.

Souverain, *hist.* vrhovnik; **Souverainität**, vrhovnost, vrhovništvo; f. a. **Hoheit**.

Souveraineté, **Suzerainität**, suzerenstvo.

Spalt, *ber.* **Spalte**, pokotina, reza, razkol, f. a. **Kluft**; *typ.* v. **Colonne**; **spaltbar**, *min.* cepek, (-pka, -pko), razkolen, (-lna, -o); **Spaltbarkeit**, cepkost, razkolenost; **spalten**, *min.* razklati, klati, cepiti kaj, se; **Spaltenhöhle**, razpoki podobna jama, razpočnica; **Spaltfläche**, **Spaltungsfäche**, razkolna ploskev; **Spaltfüße**, nač *ber.* froat. *L.* noge nezraslih prstecev; **Spaltflußer**, (bi-sulea), dvoparkljarji; **Spaltfrüchte**, *bot.* pokovci; **Spaltflüßblätter**, (fissirostres), širokljuni, froat. *L.* razjaže; **Spaltschwimmflüße**, noge plavke nezraslih prstecev; **Spaltung**, razkol, razdor, **razcép**; **Spaltungsrichtung**, *min.* mer ali smer cepa, razkolna mer.

Spanmaß, obodna mera.

Spanne, *math.* ped (*f.*); **spannen**, nappeti, napanjati, nategniti, nategovati; **gespannt**, radoveden, užesa nategujoč; **spannend** (z. B. eine Erzählung), mikaven, zanimljiv, rastoče zanimljivosti, viell. natežljiv; **Spanner**, *zool.* pedici; **Spannkraft**, razpenjavost, f. a. **Elasticität**; **Spannung**, napetost, napon, nateg, als Handlung, napanjanje, natezanje; **zwischen zwei Menschen**, navzkrižnost, nesoglasje; **Spannungsmesser**, naponomer; **Spannweite**, razpetina, nač froat. *L.* razmak loka, f. a. **Bo-genweite**.

Spargelgewächse, belušnice; **spargelgrün**, *min.* špargasto zelen; **Spargelstein**, špargovec, asparagolit.

Sparen, pridavati, pripaziti, nač dem Ätstl. štediti oder kšediti.

Späßen, pošalica (Vuk).

Spathe, (*pl.*), *min.* kalavci.

Special, **Speciell**, **specijalen** (nicht: speciellen), f. **Besondere**; **Specialart**, potanki zemljevid; **einzeln**, posamezen; f. a. **Particulär**; **Species**, v. **Art**, **Form**; **Specifica differentia**, *phil.* vrstni razloček ali beleg; **Specification**, *phil.* razvrstba; *merc.* popis;

specificiren, razvrstiti; *merc.* po tanko popisati; *specificisch*, *phil.*, 3. B. Differenz, v. *Specificia differentia*; *phys.* 3. B. Gewicht, Wärme, primeren.

Spectstein, *min.* salovec, steatit.

Spectrum, *phys.* v. Farbenbild; Spectralanalyse, spektralna analiza, (froat. T. lučba šarom = lučba s šarom, šarovna); Spectralapparat, šarovni prired; Spectrometer, šarovmer; Spectroskop, šar.kaz (froat. T.).

Speculiren, *phil.* razmišljati, razmatrati, nach der froat. T. proumovati, spekulovati; s. a. Forschen; Speculation, razmišljaj, razmišljevanje, proumovanje, spekulacija; *speculativ*, razmišljat (froat. T.), spekulativen.

Sperlit, *min.* (eine Art Eisenties), sulišveveo.

Speiche, *zool.* koželjnica.

Speichel, *zool.* slina; Speicheldrüse, (žleza) slinovka ali slinavica

Speiseapparat, *mech.* pojilo (froat. T.); Speisebrei, Magenbrei; v. Eßmuss; Speiserohr, (cev) napajalka; Speiseröhre, *zool.* jednik, požiravnik; Speiskobalt, *min.* smaltit, smaltovnat kršoc; Speisung, *mech.* pojenje, nalivanje.

Spermacet, v. Wallrath.

Sphäre, *sfera*, *phys.* v. Kugel; *phil.* v. Umfang, Wirkungskreis; *sphärisch*, sferičen, obel, okrogel; *sphärische* Abweichung, nach der froat. T. razsip zrakov z okroglosti; s. a. Kugelig; Sphäroid, paoblo, pakrogla, sferoid; Sphärosiderit, *min.* sferosiderit.

Sphen, *min.* v. Titanit; Sphenoid, sfenoid, klinolik (froat. T.); Sphenoidalbein, v. Keilbein.

Sfragistik, sfragistika, v. Siegelkunde.

Spilauter, v. Zinf.

Spiegel, *phys.* zrcalo, ogledalo; Wasser Spiegel, s. dieses; *zool.* bei Bögeln, oko; s. a. Ruffer, Vorbild; Spiegelbeleg, folie, pozrećalina (froat. T.), v. Staniol; Spiegelgewölbe, nach der froat. T. svod na gumno; Spiegelkreis, *astr.* zrealni krog; Spiegelmetall, zrealovina; Spiegelrohr, Spiegelwinkelrohr, *phys.* kotozor (froat. T.); Spiegelung, zrealjenje.

Spielart, v. Abart; *cfv.* Unterart; Spielmaße, v. Cognat; Spielraum, *mech.* nach dem Russ. razhod, razgib; Spielfucht, igravost.

Spiegelglanz, Spiegelglas, v. Antimon. **Spille**, vreteno; Spillenrad, Spillrad, vreteno s palci (Tuš.), motovilnjak (froat. T.).

Spindel, vreteno, vretenec.

Spincell, *min.* spinelj.

Spinnen, *presti*; **Spinnen**, (*pl.*) *zool.* pajki; Spinnenthiere, pajkovei; Spinner, (*pl.*) preleci; Spinnmaschine, samopreljka (froat. T.); Spinnwebenhaut, *zool.* pajčevinasta mreža, nach der froat. T. pajčevnica.

Spintifirer, verächtl. izmišljalo (Vuk).

Spirale, **Spirallinie**, spiralna črta, v. Schneckenlinie; Spiralfeder, zavojita vzmet; Spiralgefäße, zavojke; Spiralthermometer, zaviti ali zavojiti toplomer.

Spiritualismus, *phil.* spiritualizem.

Spitze, *math.* eines Winkels, Scheitel, vrh kota; Spitze der Kurve, temo krivulje; *min.* einer Kristallede, rt, rogeli; *öst* a. ost, *f.*, konica; s. a. Pointe; Bergspitze, vrh, vrhunec; *fig.* die Spitzen, nadelniki, temenjaki; spit, oster, nach Vuk šiljast (šilast), zasiljen, zaošljen; spitzer Winkel, oster kot; spitzwinkelig, ostrokoten; Spitzbogen, lomljen, gotski oblok, rtast lok; spitzfindig, *stil.* pretenak; Spitzfindigkeit, pretenkost, izgubljeni se v pretenkosti; s. a. Silbenstecherei; froat. T. mudrolija (= modrolija); Spitzmause, rovkce; Spitzzahn, v. Eckzahn

Spießkupper, v. Garkupfer.

Spint, *bot.* belina.

Spitter, *min.* troskev (*f.*), drobir; splitterig, *min.* troskvast.

Spodium, *chem.* Veinschwarz, spodij, nach der froat. T. košćena gar.

Spondus, (Versfuß), spondej.

Spontan, *phil.* samohoten, samodelen; *adv.* sam od sebe; (spontaneus) *bot.* samoničen, samorasel [beides altsl. bei Vuk *subst.* samonik (*m.*), samoras (*m.*)]; Spontaneität, samodelnost, samohotje (altsl.), s. a. Selbstbestimmung.

Sporadisch, samoter, raztresen.

Spore, *Sporn*, *bot.* (sporus, spora), tros, klično zrnee; Sporenlager, trosišće; Sporen pflanzen, trosocevke; Sporenschlauch, (sporangium), trosnik; Sporenschleuder, poskoček (froat. T.).

Spott, *stil.* posmeh, zasmeh; Spottgedicht, (pesen) zabavljica; *spöttisch*, posmešljiv, posmešen, (-šna, -o), porogljiv.

Sprache, *phil.* jezik; Sprachfehler, pogrešek v govorjenji, pogrešno govorjenje; Sprachform, jezična oblika, (unrichtig jezikova obl.); Sprachforscher, jezikoznanec, jezikoznalec; Sprachforschung, jezikoznanstvo; Sprachgebrauch, običaj ali navada govoriti; navadno govorjenje; daß ist gegen den Sprachgebrauch, tako se ne govori; Sprachgebiet, razsežje ali področje jezika kate-

rega; Sprachgrenze, meja jeziku, jezična; Sprachinsel, jezični otok; Sprachkenntnis, -kunde, znanje jezika, (jezikov); sprachlich, jezičen (attsl.); Sprachorgan, Sprachwerkzeug, govorilo; sprachrichtig, pravilen, f. a. Correct; Sprachrohr, govorilo (Tuš.), doglašalo (froat. T.); Sprachvergleichung, primerjanje jezikov; sprachwidrig, nepravilen, pogrešen, (-ina, -o), kakor se ne govori; Sprachwissenschaft, jezikoznanstvo, spredhen, govornik; Sprachmaschine, govorulja (froat. T.).

Sprengen, in die Luft, raznesti; Sprenggeschos, razletljivi izstreki; Sprengpulver, podkopni, podrivni, raznesilni prah ali smodnik; Sprengstoff, raznesilo; nach dem Russ. vzrivna ali razrivna tvarina.

Sprechwort, v. Sprichwort.

Springbrunnen, phys. vodomet; Springer, zool. skakavec; Springfeder, vzmet (f.), nach dem Russ. prožina, froat. T. poskok; Springsluth, ggr. visoka plima. (večji priliv morski).

Spritze, phys. brizglja, streljka (Vuk, stronuti, streati = strknoti ali štrknoti, strkati spritzen)

Spröde, phys. min. krhek; fig. (ital. preziosa), draga, drago delati se; Sprödigkeit, min. krhkost.

Sprung, izrek.

Spruchwort, stil. (proverbium), nach dem Attsl. u. Russ. poslovice, vulg. proverb.

Sprudel, ggr. vrelo, vrelec, ključ (russ.); Sprudelftein, min. vrelec (Erj.) vrelavec, (froat. T.).

Sprühregen, v. Staubrege; Sprühfonten, fig. utrinki.

Sprung, stil. skok; min. poka, razpok, v. Spalte; (Web.) zev (froat. T.); Sprungbein, zool. skočnica; Sprungkraft, v. Elasticität; Sprungweite, doskok, (do)skočaj.

Spule, zool. etc. cev, cevka; Spulengefell, -stuch, cevjak (froat. T.); Spulmaschine, sukalo; Spulrad, sukalnik; Spulradspindel, letka (froat. T.).

Spund, tech. voha, vranaj; Spundtiefe, sredinska, podvešna globina ali globokost (soda) (globokost pod voho ali vranjem).

Spur, sled (m.); Radspur, kolotečina, kolovoz; Ruth, otore; math. Spur einer Ebene, Grundchnitt, prvoseč, f. (böhm. u. froat. T.); Spurweite, širina kolotečine, raztečina (froat. T.).

Staat, stat. država (attsl., russ. etc.); Staatenbund, sodržavje (froat. savez držav); Staatengeschichte, Staatsgeschichte, državna zgodovina, državni zgodopis;

Staatentunde, državnozanstvo; Staatsanlehen, državni zajem; Staatsaufwand, državni trošek, razhod; Staatsbürger, državljan; Staatsbürgerschaft, državljanstvo; Staatseinnahme, državni dohodek; Staatsgebiet, državno ozemlje ali področje; Staatsgewalt, državna oblast; Staatshaushalt, -wirtschaft, državno gospodarstvo; Staatshoheit, državna vrhovnost; Staatslehre, Staatswissenschaft, državnozanstvo; Staatsmann, državnik; staatsmännisch, državniški; Staatsoberhaupt, glava države; Staatsorganismus, državno ustrojstvo; Staatsrecht, državno pravo; staatsrechtlich, državnopraven; Staatsregierung, državna vlada; Staatsschuld, državni dolg; Staatsverfassung, državna ustava, (državni ustav); Staatsvert. ag, državna pogodba; Staatsverwaltung, državna uprava; staatswissenschaftlich, državnozanstven.

Stabeisen, železne šibke, železo v šibkah.

Stabil, phys. stojen, (-jna, -jno); Stabilität, stojnost; f. a. Beständigkeit; Stabilitätsfähigkeit, stojljivost (froat. T.); Stabilitätsformel, izraz stojnosti.

Stachel, bodljika; bei Bienen, želo; Stachelflosser, ostroplute; Stachelfortsatz, zool. (spina) trnek; Stachelhäuter, iglokožci.

Stadium, hist. stadij; f. Laufbahn, Stufe.

Stadt, ggr. mesto.

Staffage, art. stafaža.

Staffelei, slikarski postavek, stanek (russ.).

Staffelland, v. Stufenland.

Stahl, min. jeklo, ocel; gehärteter, kaljeno; Krüschstahl, sirovo, Gußstahl, lito jeklo; Stahlflech, jeklina plava ali pločevina; stählen, kaliti, oceliti; Stahlfabrik, jeklarnica; Stahlstein, siderit; Stahlstich, jeklorez; Stahlwasser, železita voda.

Stalagmiten, gl. stalagmiti.

Stalaktit, v. Tropfstein.

Stamm, gr. deblo (nach der froat. T. osnova); hist. (Volkstamm), pleme, (alienigena, inoplemenik); Stamm eines Erdtheiles, ggr., des Körpers, zool. trup, bot. deblo; Stamm oder Geschlecht (in der Genealogie), pokolenje, rod; Stammcapital, merc. glavno (Vuk); Stammform, osnovna oblika; Stammtafel, rodovnik; Stammvermögen, steeper (Vuk); Stammzahl, v. Primzahl.

Stampfe, mech. stopa.

Stand, stat. stan, stalež; Menschen jeden Standes, auch, ljudje vsakega reda; Stand der Industrie, stanje obrtnosti,

- v. Zustand; Umstand; im Stande führen, zapisan imeti; Standbild, v. Statue; Ständeunterschied, raznaka ljudi po stanu; razloček stanov; stand-sähig, v. Stabil; stanhast, stanoviten, (postojan, -a, -o, altfl., ruff. bei Vuk, postojanstvo); Standlinie, v. Grundlinie; Standort, stajališče; bivališče; Standpunct, stališče, stanovišče, motrišče, smatrališče; s. a. Gesichtspunct; Beziehung; Standquartier, stanišče; Standrede, (aus dem Stegreif), govor ali beseda z mesta, (se samoga mesta); s. a. Grabrede; Standvögel, stalne ptice, nach der froat. *L. ptice stanarice.*
- Stange**, drog; Stängel, Stengel, bot. steblo; min. stebelec; stängelig, min. stebelcaat.
- Stannat**, chem. kositrani (froat. *L.*).
- Stanniol**, chem. Zinnfolie, stanijol, kositeren list.
- Stanze**, stanca.
- Stapelplatz**, skladišče; Stapelrecht, pravica skladišča (skladišna).
- Stärke**, phys. Kraft, krepost, jačina, jakost, sila; Dicke, debelina; chem. skrob; Stärkemaischine, skrobilo; stärkehängend, min. sijajen; Stärkung, okropa; Stärksucker, skrobni euker.
- Startrampf**, odrvenelost; Startrinn, trmoglavje, nach dem Russ. upremstvo, uporstvo.
- Statik**, phys. statika, (nauk o enakotežji, nach der froat. *L. umerstvo*); statisch, statičen.
- Station**, postaja; stationär, stanovit.
- Statistik**, statistika, (državopis); statistisch, statističen.
- Stat**, mesto, statfinden, bivati, mesta imeti, statgeben, mesta, prostora dati čemu; Statthalter, mestodržitelj (altfl.), mestodržec; namestnik, — mestodržstvo, mestodržtven.
- Statue**, kip, m. (im Altfl. kap f.); stehende, stoječi; sitende, sedeči; fahrende, vozeči; reitende, jezdeči kip; Statuengruppe, skupina kipov, kipovje (froat. *L.*).
- Statuiren**, ustanoviti, stanoviti (altfl.).
- Statur**, postava, stas m. (bei Vuk; von frühiger Statur, stämmig, stasit).
- Status**, stanje, čislo, in den St. aufnehmen, pričisliti koga (ruff.).
- Statuten**, merc. pravila.
- Staubbeutel**, bot. Staubkolben, (anthera) prašnica; Staubblüten, prašni cveti; Staubfaden, (filamentum), bot. prašnična nit; Staubfigur, phys. praholik (froat. *L.*); Staubgefäß, bot. (stamen), prašnik; Staublavine, suhl, prašni plaz; Staubregen, pršica; Staubweg, Griffel, (stylus), vrat; Staubpilze, bot. prašnate glive.
- Stau**, grm; staudenförmig, min. grmast.
- Stauen**, stauden, ustaviti, nach dem Altfl. vzpreti, Stauung, vzpor (auch bei Vuk); Stauhöhe, višina vzpora.
- Stearin**, chem. stearin; Stearinsäure, lojna ali stearinova kislina.
- Steatit**, min. steatit ali salovec, tolschenik (Erz.).
- Stehender Geschnad**, min. rezen okus.
- Stegereif**, aus dem St., z mesta, iznenaden, (-dna, -); *cf.* Improvisation.
- Stehen**, stati; min. auf dem Kopfe stehen, navpično stati; stehend, stoječ; stehendes Epitheton, stil. stalen pridevek.
- Steif**, stil. okorel, (-ela, -o), okoren, neokreten, odrvenel, (-ela, o), tog; Steifheit, okorelost, okornost; togest.
- Steigbaum**, v. Treppe; Steigbügel (im Ohre), stremen; steigen, rasti, vzdigavati se im Gegensatz zu spuščati se, padati, pojemati; steigend, rastoč, vzhoden (im Gegensatz zu niahoden); steigendes Verhältniß, rastoči razmer; das Steigende (im Bergb.) brežina; Steighöhe, višina brežine, vzdviga; Steigrad, stopnjato kolo (Tuš.), Steigrohr, dedec, stoječa cev (Tuš.), vzdovna cev (froat. *L.*); Steigung, brežina, vzdvig, vzvišek, vzbrdica.
- Steigendes Bindewort**, gr. stopnji veznik; Steigerung, gr. stopnjevanje; s. a. Gradation; poviševanje.
- Steil**, strm; steiler Abhang, strmec, strmina.
- Stein**, kamen; Steinbock, astr., zool. kozorog; Steinbruch, kamenolomnja (ruff.); Steinbruch, v. Lithographie; Steinfrüchtler, koščičnice ali pečkornice; Steingut, Steinzeug, kamenina; Steinfern, koščica, pečka; min., jedro (froat. *L.*); Steinföhle, kameni ali kopani ogelj, kámeno oglije; Steinföhstentloß, -lager, sloj, ležišče kámenega oglija; Steinmark, kámeni mizek; Steinmetz, kamenar; Steinhof, bot. koščičasto ovočje; Steindl, v. Petroleum; Steinsalz, kámena sol; Steinschneidekunst, kamenorezba.
- Steiß**, zool. zadnjica; Bürzel, mrdanja, froat. *L.* trtica; Steißflossen, zadnje ali zadnjišne plavute.
- Stelle**, stil. math. mesto; stellen, mech. naravnati, naravnati; stellen, sich, stil. pretvoriti, pretvarjati se, delati se; s. a. Verstellen; Stellenschraube; naravnalni vijak ali vrtež; Stellung, stanje, nameščaj; ustop (Stellungsnahme, usto-

piti se), (Turnf.), nastop; stellvertretend, namesten, (-stna, -o). nadomestilen.

Stelzenbögel, *zool.* (ptiči) dolgo-kraki.

Stemmeisen, dleto; Stemm-Maschine, dletilo.

Stempel, štampelj, (-plja); froat. belog; meč. pečat; Buchstempel, páh; im Bergwerk (montant), stojka (russ.); *bot.* (pistillum), pestič; Sempelblüte, pestični cvet; Stempelständig, *bot.* (epigynus), nadploden; Stempelträger, pestičnjak, pestičar (froat. L.).

Stengel, v. Stengel.

Stenographie, brzopis, tesnopis, russ. skoropis, stenografija.

Stephaut, *min.* stefanit, črni srebrnati sijajnik.

Steppe, *ggr.* step (*f.*), j. a. Saide; Steppenfläche, površina stepi; Steppenfluß, stepna reka; (Binnenfluß), verschwindender Fluß; ponornica, poukvenica, poničnica; Steppensee, stepno jezero, j. a. Binnensee.

Sterbefall, *stat.* umrje; die Zahl der Sterbefälle, število umrlih; sterblich, smrten; Sterblichkeit, Mortalität, pomor, pomiranje, mrenje, russ. smrtnost; Sterblichkeitsverhältniß, razmer pomiranja, umrlih.

Stereographie, *math.* telopis, stereografija; Stereometer, *phys.* obimomer, stereometer; Stereometrie, *math.* telomerstvo, stereometrija; Stereoskop, *phys.* stereoskop; stereotyp, *adj.* stil. stereotipen, v. Stehend; Stereotypie, stereotipija; Stereotypendruck, stereotipni tisk, nach der böhm. u. froat. L. celotisk.

Stern, *astr.* zvezda; *zool.* v. Pupille; Sternbedeckung, zakritje zvezde; Sternbiß, sozvezdje (russ.), ozvezdje; Sternblumen, *bot.* zvezdoevetke; Sterndienst, zvezdočastje; Sternenhimmel, zvezdovito nebo; Sterngruppe, Sternhaufen, skupina, kup zvezd; Sternjahr, zvezdno leto; Sternkarte, zvezdokaz, zvezdovid; Sternkunde, v. Astronomie; Sternschnuppe, *phys.* zvezdni utrinjek, (zvezda se je utrnila); Sternsystem, zvezdje, zvezdovje, zvezdna sistema; Sterntag, zvezdni dan; Sternwarte, zvezdarnica; Sternweite, zvezdna daljava.

Stethoskop, *phys.* stetoskop, (prsna slušaljka, froat. L.).

Stetig, (continuus), *math. etc.* neprestan, -a, -o (altisl., serb., Vuk), nach dem Russ. auch zvezen, (viell. auch zdržen, *adv.* zdržema zusammenhängend), stalen; stetige Größe, stalna, nepretržna količina; stetig proportionirt, stalno

sorazmeren; eine gerade Linie stetig verlängern, promo črto neprestanoma, nepretržoma podaljševati; Stetigkeit, stalnost, zveznost, neprestanost, nepretržnost. *сматривая*

Steuer, *stat.* davok; Steuerfedern, v. Schwanzfedern; Steuerleistung, davkovanje; Steuerträger, davkovec; Steuerung, *mech.* razdeljevalnik pare, krmilo; Steuerwesen, davkovstvo.

Sthenic, *phil.* napon, steuja.

Stibäthyl, *chem.* stibocil; Stibmethyll, stibmetil.

Stich, Stichoß des Hochofens, izpust (froat. L.); Stichoßbogen, *arch.* (arc en segment), odsečni lok; Stichelei, (beseds)zabavljeica; Stichwort, v. Losung; Schlagwort.

Stichos, Strophentreibe, stih.

Stidstoff, *chem.* (azotum), dušec, froat. L. dušik.

Stiefel, *mech.* (der Pumpe), škornja, troba.

Stil, **Styl**, nach der russ., böhm. u. froat. L. slog, (zlog); hoher, mittlerer, niederer, visok, srednji, nizek slog; objectiver, predmetni, Briefstil, listovni, Geschäftsstil, poslovni slog; *arch.* slog (gotski, bizantijski ali vizantijski); Stilart, vrsta ali način sloga; stilifiren, napisati (v kakem slogu), sestaviti; Stilis, stilist; Stilistik, (ars stilistica) Stillehre, stilistika, nauk o slogu; stilistisch, stilističen; stilistische Fehler, pogreški v slogu; Stilübung, vaja v slogu.

Stilbit, *min.* stilbit.

Still-Leben, *art.* zatišje, zabit, (*f.*); Stillstand, *astr.* staja ali stojnica (froat. L., Vuk); Stillstand der Staatsmaschine, zastanek državne mašine.

Stimme, glas; stimmen, v. Uebereinstimmen; ein Instrument, ubrati, ubirati, russ. etc. nastrojiti; Stimmgabel, glasbene vilice; Stimmorgan, glasilo; Stimmriße, *zool.* glasilka, glasilica; Stimmumfang, obsog ali obim glasa; Stimmung, v. Gemüthsstimmung; öffentliche Stimmung, ubor oder nach dem Russ. nastroj javnega mišljenja; harmonische Lad; Verstimmung, razlad, razladje (russ.).

Stimulus, osten.

Stinfall, Stinlstein, *min.* smrdec, smrdljivi vapnenc.

Stipulationen, *hist.* ukrepi.

Stirbein, *zool.* čelo, (kost) čelnica; Stirngegend, očelje.

Stichometric, *chem.* stihijometrija.

Stoß, *min.* kaban, rudno gnezdo; (Erz.) greda; Stößenwald, kolosek; Stoßung, v. Stillstand; Stoßzahl, v. Baden

- zahn; Stoßzirkel, nach der froat. *L.* nasadno kesilo.
- Stoff**, *phil.* etc. tvarina, tvar (froat. *L.*), materija; s. a. Gegenstand; gewebter Stoff, tkanina; stofflich, tvarinski, tvarni; Stoffwechsel, mena tvari(ue), presnova, pretvor.
- Stollen**, (*mont.*), rov, ruff. štolnja.
- Stolz**, (*edler*), ponos.
- Storaxöl**, *chem.* stinaksovo ali stinaksovo olje.
- Stören**, motiti, narušiti, narušati; s. a. Hemmen; Störung, narušaj.
- Stoß**, *mech.* udar, Zusammenstoß, trk, getader, škiefer, premi, krivi ali posevni; Stoß und Gegenstoß, (aetio et reactio), udar in odudar, bitje in od-bitje; *mont.* bok (dolgi, kratki, gornji, doljnji, viseči etc.); stoßen, udariti, rinuti, suniti; Stoßkraft, sila udara ali udarna; Stoßzahn, v. *Hauer*.
- Straff**, napet, tog.
- Strahl**, *phys.* trak, gew. žarek, froatoferb. zraka, (altfl. luča); strašlig, trakast; *min.* stremen; Strahlblütige, *bot.* kolobarnice; Strahlbüschel, *math.* kita; strahlen, žariti (se); Strahlenbrechung, lom trakov; strahlend, žareč; *fig.* strahlendes Antlitz, žarno lice; strahlende Wärme, žareča toplota, žar; Strahlfies, stremenovec; Strahlpunct, tračiče, trakovišče; Strahlstein, *min.* trakavec; Strahlthiere, zvezdarji; Strahlung, žarjenje; Strahlungsvermögen, žarljivost.
- Strand**, *ggr.* v. Rüste; peskovina, prod.
- Strass**, Pierre de Strass, Strasovo steklo, stras.
- Strasse**, cesta, s. a. Meerenge.
- Strategie**, strategija, ratstvo (froat. *L.*); Strateg, strateg; strategisch, strategijski, strategičen.
- Straube** an eis. Werkzeugen, plena (pleniti se, sich abblättern).
- Strauß**, *bot.* (Ibyrsus) kita.
- Streb**, Stoß, *mont.* stena (bšm.).
- Streben**, *phil.* težiti na kaj; das Streben, teženje (Vuk), Strebung, težnja; sinnliches Streben, čutno teženje; vernünftiges, umno teženje; strebsam, priden, obrten.
- Streckbar**, v. Dehnbar; Strecken, v. Ausdehnen, Dehnen; Strecke, neka daljina; eine Strecke Weges, kos poti, froat. *L.* doneklica (aus doneklic = donekam, donegdje); *min.* hod (ruff.), probeg (ruff.), stega (angebl. slov.); Strecker, *zool.* (mišica) nateznica.
- Streiche**, mutwillige, vragolije (Vuk); streichen, etwas Geschriebenes austreichen, izbrisati, durchstreichen pročrkati,

- prekrižati; den Magnet, potezati, drgniti; ein Maß, razati (Vuk = strihati); *min.* (vom Ergange), držati, iti v kako mer, prostrirati se (ruff.); Streichen, das, *min.* mer (*f.*), nach der froat. *L.* smer (*m.*); Streichholz, (beim Getreidemeßen), raz (*m.* Vuk), razalo; Streichmaß, razalna mera; Streichungslinie, *gl.* (ärta) smernica (froat. *L.*); Streichwolle, (laine court), kratka volna.
- Streis**, Streifen, proga (Vuk); Streisbaum (am Webstuhl), srednje vratilo (froat. *L.*); (Nautik), steber zaslanjač ali odganjač; Streislicht, pramen svetlobe ali luči, ki pada na kaj, posvetlica, (ruff. prohodnoj svet); Streisregen, *phys.* prehodni dež, pošalica; Streisung (der Krystalle), *min.* maroge, (Erj. proge), froat. *L.* brazditost.
- Streit**, prepir, nach dem Altfl. u. Ruff. spor; in Streit gerathen, spreiti se; streitbar, bojevit; Streitpunct, preporna, sporna točka; Streitschrift, sporni spis, sporno pismo; s. a. Dissertation; Streitsucht, prepirljivost; Streitwagen, bojna kola.
- Streng**, *stil.* oster, strog (ruff.), s. a. Genau, Pünktlich; strengsüßig, tezkoplavek, (kar se nerado topi, tali ali plavi; Strenge, strogost.
- Strich**, ärta, potez; *math.* Bruchstrich, lomka (froat. *L.*); *phys.* (beim Magnetisiren), potez; *min.* raza; Strichmaß (Yängenmaß), mera doertnica (do neke ärte idoča in ne do konec palice); Strichmethode, *math.* računanje ob ärti; Strichpunct, *gr.* podpišje; Strichregen, v. Streisregen; Strichvögel, pliči klateži.
- Strittig**, *phil.* preporen, prepiren.
- Stroboskop**, *phys.* kineškop, Thaumatrof, stroboskop, gibogled, čudokret.
- Strohgelb**, *min.* slamast, žolt kakor slama; Strohgewebe, slamni pletež; Strohhalm, Elektrometer, elektrometer na bilko.
- Strom**, *ggr.* volka reka; *phys.* elektrischer Strom, električni tok (ruff.), nach der froat. *L.* struja (altfl.); Strombett, struga; strömen, teči, nach der froat. *L.* strujiti; Stromenge, tesnina ali ožina reke; Stromentwidelung, razvoj reke; Stromgebiet, v. Fluggebiet; Stromgefälle, *ggr.* pad reke; ströme (Erj.); Stromgeschwindigkeit, brzina reke; Stromfate, rekokaz, rekooid; Stromlänge, dolgost reke; Stromquadrant, tokomerno (strujomerno) nihalo, tokomer; Stromrinne, v. Rinnsal; Stromscheidung, -spaltung, raztok (froat. *L.*); Stromschnelle, brzica (Vuk);

Stromstärke, jakost toka; Stromstrich, (Zahlweg), matica (Vuk), stržen (russ.); Stromsystem, rečeje; Strömung, tok, f. a. Stromstrich; Stromunterbrecher, phys. (disjunctor) trgáč toka, tokotrg; Stromwechsler, Sprotrop, menjalo; Stromweite, širina reke.

Strontian, *min.* stroncijan; Strontianit, stroncijanit ali ogljekislil stroncijan; Strontium, *chem.* stroncij.

Strophe, *stil.* strofa, kitica (froat. I.); Strophenglied, Colon, člen strofe ali kitice.

Structur, *min.* zlog (froat. I. sastav = sestav); einfacher, jednovit; mehrfach, mnogoterer, f. a. Bau.

Strudel, *ggr.* Wirbel, vrtinec, vrtlog (Vuk).

Strunk, Pilzstamm, bét.

Stubenmalerei, v. Wandmalerei.

Stück, *math.* del; kos; aus Einem Stück; iz eelega, seeloma; samotvor, -a, -o (Vuk).

Studium, uk, učenje; Studien, učnosti, studije.

Stufe, *ggr.* stopenj, (-stopnja), prag; stopnica; *min.* gruča ali kos rude; Stufenfolge, v. Abstufung, Gradation; Stufenland, *ggr.* stopnješina.

Stufe, *min.* značka, točka.

Stümper, *stil.* paduh.

Stumpf, *math. etc.* top; stumpfer Winkel, top kot; stumpfantig, *min.* toporob; Stumpfsinn, topoumje (russ.), stumpfsinnig, topoumen; stumpfwinkelig, topokoten.

Stundenwinkel, *phys. astr.* časomerni kot.

Sturm, *ggr. phys.* vihar (im Altfl. viher — vihra), nevihta, vrtina; stürmisch, viháren, buren (altfl. u. russ.); Sturmwind, piš, vihar.

Sturz, pad; stürzen, *math.* einen Bruch obrniti; *tech.* povezniti.

Stütze, *mech. u. fig.* podpora, opora; stützen, podpreti, podpirati; Stützpunkt, *phys.* podporišče.

Stufen, v. Abstufen.

Styl, v. Stil.

Styracin, *chem.* styracin; Styrol, *chem.* stírol, f. a. Stovaxóit; Styron, *chem.* stíron.

Subalternatio, *phil.* področnost, podružnost; subalternierend, področen, (-čna, -o), podružnen, (-žna, -o); subalterniert, podružnen, (-žna, -o).

Subcontrat, *phil.* (von Urtheilen), soprotiven.

Subdivisio, v. Unterabtheilung.

Suberin, v. Cellulose.

Suberulfäure, *chem.* suberilova, (plutova) kislina.

Subject, *phil.* podmet (bóhm u. froat. I.), auch russ. subjekt; subjectiv, podmeten, subjektiv; subjective Farbe, (*phys.*), subjektivna barva; Subjectivität, podmetnost, subjektivnost; Subjectivität, Subjectivität, podmetni rek, subjektivni rek.

Subintelligere, razumeti pod čim, podrazumevati (russ.).

Subjournal, *merc.* sodnevnik.

Sublim, v. Erhaben; Sublimat, *chem.* sublimat, prehlapina, razhlap, russ. vzgon; sublimiren, prehlapiti, prehlapovati (froat. I.), razhlapiti (Erj.), nach dem Russ. vzgmati, vrganjati, sublimovati.

Subnormal, *math.* (črta) podpravilnica, subnormala.

Subordination, subordiniren, v. Unterordnen, Unterordnung etc.

Suboxyd, *chem.* sokis, suboksid; Suboxydul, sokisec, suboksidul.

Subsistenz, hrana.

Substantiv, *gr.* samostavnik, substantiv; Substantivität, substantivni rek.

Substanz, *phil.* (substantia), Grundwesen, podstat, f. (nach Mikl. ung. sloven., bóhm., podstata), substancija, f. a. Wesen, Wesentlich; substantiell, podstaten, f. a. Wesentlich; *chem.* v. Stoff.

Substitution, *chem.* zamená, substitucija; substituiren, *math.* zameniti, zamenjevati (eno količino z drugo); Substitut, zamenik (Vuk); Substitutionsmethode, zamemba, zamenjevanje; Substitutionsstheorie, *chem.* teorija substitucije.

Substrat, *phil.* podlog.

Subsumiren, *phil.* podvesti, podvajati pod kaj; Subsumtion, podvod, subsumcija; f. a. Unterfaß.

Subtangente, *math.* subtangenta, podtečnica.

Subtraction, *math.* odštevanje, odbijanje (froat. I.), subtrahcija; subtractiv, odšteven, odbiten (froat. I.); Subtrahend, odštevanec; odbitnik, subtrahend; subtrahiren, abziehen, odšteti, odštovati, odbiti, odbijati (froat. I.).

Subtropisch, *ggr.* zapovratniški, subtropičen.

Subversiv, *hist.* razvraten (altfl.); ein subversiver Mensch, razvratnik.

Succes, v. Erfolg.

Successio, *phil.* postopnost, f. a. Nachfolge; Successionskrieg, v. Erbfolgekrieg; successiv, postopen; malo po malo, altfl. po malu; f. a. Aufeinanderfolge; sukoesiven; successori-

- ščeš Erdbeben, *ggr.* prestopajoči (prenehujoči) potres (Jes.).
- Succinamid**, *chem.* sukočinamid; Succinimid, sukočinimid; Succinit, s. Bernstein; Succinsäure, v. Bernstein-säure.
- Sücher**, *astr.* v. Kometensücher.
- Sucht**, v. Leidenschaft.
- Süd**, Süden, *ggr.* jug; Südgegend, južna stran, jug; Südoft, jugo-vzhod, jugo-vzrok; Südpol, južni tečaj, (stožer, polj); Südpolarländer, južno - tečajne dežele, nach der froat. T. južno obstozerje; Südpunct, *astr.* južnišče; Südwest, jugo-zahod, jugo-zapad; Südwind, jug, poludnevnik; Sudsatz, (sol) varjenka.
- Suffiz**, *gr.* končnica, froat. T. dome-tek, böhm. T. pritvorek.
- Sulfanilid-säure**, *chem.* sulfanilidova kislina.
- Sulfid**, *chem.* želece, sulfid.
- Sumach**, *chem.* rujevina.
- Summa**, Summe, *math.* vsota; wie groß ist die Summe? koliko je vsega; Summand, prištevanec; Summenformel, Summenglied, vsotnjak, vsotni izraz; Summenreihe, niz ali vrsta vsot; summierbar, sešteven; summiren, seštetí, seštevati, zbrojiti, zbrajati (froat.).
- Sumpf**, *ggr.* močvir, blato, blatina, barje (Erj); sumpfig, močvirjen; Sumpflandschaft, močvirje; Sumpfbügel, (ptiči) močvirniki; Sumpfwasser, (voda) blat-nica, blatušina (Vuk).
- Sund**, *ggr.* zund (ruff.).
- Superoxyd**, *chem.* prekis, superoksid.
- Supplement**, v. Ergänzung; Supplementärcel, Supplementwinkel, v. Ergänzungswinkel; Supplement, zame-nik (Vuk); suppliren, dopolniti, popo-lniti; die Stelle vertreten, nadomestiti, zameniti.
- Supponiren**, Supposition, v. Voraussehen, Voraussetzung.
- Suprematie**, *hist.* prvenstvo, prvstvo, vrhovnost, supremacija.
- Suspensio**, *stil.* v. Spannung.
- Süßlich**, *min.* omläden, nach der froat. T. osladek; Süßwassergebilde, *gl.* sladkovodni utvor; Süßwasserfall, sladkovodni vapnenec; Süßwasserpolypen, -schnecken, sladkovodni polipi, polži.
- Sydonischer Monat**, *phys.* navadni mesec dni.
- Syenit**, *min.* sijenit; Syenit-Porphyr, sijenitov porfir.
- Sylbe**, v. Silbe.
- Syllogismus**, *phil.* silogizem, s. auch allg. Schluß; Syllogistik, silogistika,
- nauk o silogizmih, o umnem sklepanji ali zaključavanji.
- Sylvanit**, *min.* silvanit; Sylvin, *min.* silvin; Sylvinsäure, *chem.* silvinova kislina.
- Symbol**, *stil.* simbol, znamenje, podobna; Symbolik, simbolika, znamenstvo (froat. T.); symbolisch, symbolen, symboliſchen, znamenstven (froat. T.).
- Symmetrie**, *math.* somernost, somer; simetrija, s. a. Gleichmaß; symmetrisch, someren, simetriſchen.
- Sympathie**, *phil.* simpatija, v. Mitgefühl; sympathetischer Nerv, sočutni ali sočustveni živec.
- Symphysis**, *zool.* zrast.
- Symphonic**, simfonija.
- Sympiesometer**, *phys.* stisomer (froat. T.), stiskomer.
- Symptom**, v. Zufall; symptom; s. a. Erscheinung, Zeichen.
- Synaloppe**, *gr.* sinalefa, v. Eision.
- Synaptas**, *chem.* Emulſin, sinaptas, emalzin.
- Synchriſis**, v. Verwirrung.
- Synchronismus**, *hist.* sinhronizem, sodobje (froat. T.); synchronistisch, so doben, v. Gleichzeitig.
- Syndactyli**, v. Heftzehen.
- Synecdoche**, *gr.* sinékdoha.
- Synode**, *hist.* cerkveni zbor; synodiſch, *astr.* sinodski.
- Synonymia**, *stil.* sinonimija; Synonymie, *gr.* sinonimika; synonymisch, istoznačni, jednoznačni, böhm. soznačni; Synonymum, (beseda) soznačnica, jednoznačnica.
- Syntax**, *gr.* skladnja, sintaksa; syntaktisch, sintaktiſchen.
- Synthese**, **Synthesis**, *phil.* sin-teza, sklad, sestav; synthetisch, sintetiſchen, skladen, sestaven; synthetische Gleichung, sestavna jednačba; progressiv, napredujoč.
- Syrup**, *chem.* sirup.
- System**, *phil.* sistem, ruff. sistema; nach der froat. T. sostav; Gebirgssystem, gorstvo; Zollsystem, carinstvo; Nervensystem, živčevje; Systematik, systematika, (sostavoslovje); systematisch, sistematiſchen, sistematiſchen, sostaven; Systemkunde, *bot.* sostavstvo; Systemlosigkeit, nesostavnost.
- Systole**, *gr.* sistola, (pokrata dolgega zloga).
- Syzygia**, *astr.* sizigija; in der Re-trif, sostopje, s. a. Dipodie.

- Tabelle**, nach der Croat. T. skrižal, (f., altfl.), russ. tablica.
- Tableau**, v. Gemälde.
- Taborigen**, hist. Taboreci.
- Tachimeter**, v. Geschwindigkeitsmesser, Hydrometer.
- Tact**, stil. takt, (s. a. Fuß, Metrum); taktvolles Benehmen, taktmost; Tactlosigkeit, breztaktmost.
- Tafel**, math. etc. Blatte, s. d.; nach dem Altfl. u. Russ. skrižal (f.) deska, dešica; Ausweis, razkaz, izkaz; tafelartig, min. lamellar, listav (Croat. T.); Tafelberg, ravna gora, mizasta; Tafelland, v. Hochebene.
- Tag**, astr. dan; astronomischer, zvezdarski; fiberischer, v. Sternstag; bürgerlicher, navadni; mont. am Tage, na vrhu (zemlje), na videlu (Croat. T.); Tagbogen, astr. dnevni lok ali oblok; Tageinbau, mont. zakop; tagen, phys. daniti; von Reichsversammlungen, zborovati; Tageskreis, dnevni krog; Tageslänge, ggr. dolgost dne; Tageslicht, svetlo, dan, dnevna svetloba; Tageszeit, obdánica (Vuk), denišče (altfl.); Tageszeiten, ggr. dnevne dobe; Tagfalter, zool. (metulji) dnevnik; Taggleiche, anakonoče; Taglohn, stat. nadnica (Vuk), (mezda) nadnevica; Tagreise, dan hoda ali pota.
- Taktik**, taktika; Taktiker, taktik; taktisch, taktičen.
- Talbotypie**, phys. talbotipija.
- Talent**, phil. dar, umni dar, darovitost; talent; talentirt, darovit (auch russ.), bistre glave, umovit.
- Talg**, chem. loj; talgartig, lojast; Talgdrüsen, (žleze) lojnice; Talgsäure, v. Stearinsäure.
- Talk**, min. lojevec, (nach der Croat. T. milovka); Talkerde, v. Magnesia; Talkglimmer, v. Steatit; Talkspath, v. Magnesit.
- Tange**, bot. morske alge ali haluge.
- Tangente**, math. Berührungslinie, (črta) téčnica, tangents, (Croat. T. kosnica); Tangentenbouffolle, phys. tangentna busola; tangential-, tangencijalen; tangierende Ebene, v. Berührungsebene.
- Tannate**, (pl.) chem. tanati, (Croat. T. čresljani); Tannin, chem. tanin, čreslovina; Tanninsäure, v. Gerbsäure.
- Tantal**, chem. tantal; Tantalit, min. tantalit; Tantalssäure, tantalova kislina.
- Tanz**, ples; Tanzkunst, plesarstvo.
- Tapioka**, chem. tapioka.
- Tarif**, tarifa, cenovnik.
- Tarsenglieder**, zool. (tarsi), členi stopalea kake žuželke.
- Tartarus**, v. Weinstein; Tartarssäure, tartralova kislina.
- Taste**, phil. pipati, tipati, altfl. osezati; tastbar, opipen, otipen; Tastbarkeit, opipnost, otipnost; Taster, v. Fühlfäden; Tastkörperchen, pipalno telesco; Tastorgan, pipalo ali tipalo; Tasthörn, pip ali tip, opip, altfl. oseg; Tastwürzchen, pipalna bradavičica; Tastzirkel, šestiloza debelino (Croat. T.).
- Taub**, min. (von Gestein), jalov; taubstumm, gluhenem.
- Taube**, astr. (Sternbild), golobica.
- Taucher**, (pl.) zool. potapljavač, s. a. Cartei. Taucher; Taucherglocke, potapljavski (russ. vodolazni) zvon, Croat. T. ronilo; Tauchung des Schiffes, potapljač.
- Taumel**, omot, omotica.
- Taurylsäure**, chem. tavrilova kislina.
- Tausch**, mena, zamena; täuschen, meniti und menjati; Tauschmittel, menilo, menjalo.
- Täuschen**, phil. nach dem Russ. (auch Altfl.), obmaniti, obmanjevati, auch omamiti, premamiti, mamiti; motiti; sich täuschen, zmotiti se, motiti se, prevariti se; Täuschung, obmana, omama; optische Täuschung, optična obmana; s. a. Gesichtstäuschung, Sinnes-täuschung.
- Tausend**, math. tisoč, tisočica; tausendfach, tisočeren; Tausendfüßer, zool. stonoge; tausendste, tisočni (altfl.); Tausendtel, tisočnina; tausendtheilig, tisočninski.
- Autochronisch**, phys. istodoben.
- Autologie**, stil. istočje (Croat. T.), tautologija; tautolog, istoričen.
- Autwerk**, vrje.
- Azar**, taksa, Croat. T. odredbina, v. Gebühr.
- Technik**, tehnika; technisch, tehničen; Technologie, tehnologija.
- Segel**, min. v. Lehm, nach der Croat. T. smolnica, sivica; russ. soglinek, sopesek.
- Reich**, ggr. ribnik.
- Reigig**, testovit.
- Telegramm**, telegram; Telegraph, telegraf, (nach der Croat. T. brzjav, hitrojav); telegraphisch, telegrafski.
- Telephon**, telefon.

- Teleskop**, teleskop, f. a. Fernrohr (froat. *T.* auch zvezdozor).
- Tellur**, *chem. min.* telur; Telluräthyl, teluretil; Tellurium, *astr.* telurij; Tellursäure, *chem.* telurova kislina.
- Tempel**, *hist.* hram, Božja veža; Tempelherr, Tempeler, *russ.* hramovnik, temp-ljar.
- Temperament**, *phil.* temperament, kri.
- Temperatur**, *phys.* toplina, temperatura; Temperaturwechsel, mena topline.
- Tenacität**, v. Zähigkeit.
- Tenafel**, *chem.* cedilni okvir.
- Tendenz**, v. Absicht, Bestrebung; tendenziös, nameren, kar neko namero kaže, očitno razodeva, tendencijszen.
- Tenor**, v. Inhalt.
- Tension**, v. Spannung.
- Terbium**, *chem.* terbij, terbik (froat. *T.*).
- Tereben**, *chem.* tereben.
- Terebinsäure**, *chem.* terebinova kislina.
- Terminologie**, terminologija, (izrazi znanstveni, umetni, imenstvo).
- Terminrechnung**, *math.* ročni račun.
- Terminus**, *gr. v.* Ausdruck; *phil.* Hauptbegriff, glavni pojem ali člen (gornji, srednji, doljni).
- Termiten**, *zool.* termiti, bele mravlje; (zemljestrojci *russ.*).
- Ternär**, *chem. etc.* (ternus), trojni, potrojni.
- Terne**, **Ternion**, *math.* terna, trojica, (Puš.), böhm. u. froat. *T.* trojina.
- Terpentin**, *chem.* terpentin; Terpentindl, terpentinovo ölje; Terpentin säure, terpentinova kislina.
- Terrain**, *ggr.* zemljišče, tla; Gegend, kraj; f. a. Gebiet; Terrasse, v. Stufe, froat. *T.* gredina, Terrassen bilden, nagedati zemljo; Terrassenland, v. Stufenland; Territorium, v. Terrain, Gebiet.
- Terrorismus**, *hist.* grozovladje, strahotna ali strahovna vlada (froat. *T.*), terorizem, zastrašavanje.
- Tertiär**, *min.* tretjaški, tretjegorski (böhm.), terejaren; Tertiärgebirge, tretjegorje, terejarno gorovje; Tertie, *astr.* terejja; Terzine, tereina.
- Tessular**, Tessularisch, *min.* kockoven, kockovit, tesularen; Tessularsystem, kockovje, tesularni sistem.
- Tetrachotomia**, *stil.* razčetverba (froat. *T.*).
- Tetradil**, *math.* tetradika, četverstvo.
- Tetraeder**, *math.* tetraeder, četverec; tetraedrisch, četverčast, tetraederski; Tetraedrit, tetraedrit.
- Tetragon**, *math. min.* četverokotnik, tetragon; tetragonal, četverokoten, tetragonalen; Tetragonalzahl, tetragonalno število.
- Tetrakis**, *min.* tetrakis.
- Tetraonoktaeder**, *min.* osem in štirideseterec.
- Tetralemma**, *phil.* tetralema.
- Tetralogie**, *phil.* tetralogija.
- Tetramera**, *zool.* (hrosči) četverčleni.
- Tetrametrum**, *stil.* tetrameter, četveromerje.
- Tetraonidae**, *zool.* Poljske kure.
- Tetrapneumonē**, *zool.* četveroplüsnjaci.
- Tetrapodie**, *stil.* tetrapodija, četverstopje.
- Tetryl**, *chem.* tetryl, butil.
- Text**, *stil.* tekst, besedilo, besede; folgende Textirung haben, sluti od besede do besede takó.
- Textur**, Textus, v. Gewebe.
- Thal**, *ggr.* dolina, dol; Thalbildung, *gl.* postanek dolin; Thäthen, v. Rille; Thalgebiet, obdölje (froat. *T.*); Thalgrund, Thalfohle, podölje, dno dolinsko; Thalhang, -gebänge, -seite, Thalwand, nizdölje, brežina; Thalschlucht, deber f. (altstl.); Thalsweg, *ggr.* (eines Stufes), matica (Vuk).
- Thallium**, *chem.* talij, talik (froat. *T.*).
- ThallopHYta**, *bot.* steljkarice; Thal-lus, *bot.* Lager, Lagerstamm, steljka (böhm. u. froat. *T.*).
- That**, *phil.* učin (Vuk), delo, *esr.* Handlung; Thatform, *gr.* tvorna oblika; thätig, delaven, altstl. delatoljen; f. a. Wirksam; thätiges Zeitwort, tvorni glagol; thätiger Vulcan, goreč ognjenik; Thätigkeit, delavnost, delovanje; Thatkraft, v. Energie; Thatfache, činjenica (Vuk), v. Factum; Logik der Thatfachen, logika doguanih stvari, zršenih reči; thatfächlich, v. Factisch; *esr.* Wirklich.
- Thau**, rosa; Thaumesser, rosomer; Thaupunct, rosišče; Thaupunct-Hygrometer, rosokaz (froat. *T.*).
- ThaumatroP**, *phys.* tavmatrop, čudokret, čarodelni krožnik.
- Theater**, gledišče, nach dem Altstl. pozorisše, glumisše; teater; Theater-, (in Zuf.), glediščani; theatralisch, teatralen.
- Theer**, *chem.* degat (*m.*), katran (ital. e ترامe).
- Theil**, *math.* del, (nach dem Altstl. auch šest. f.); Theile einer Gleichung, členi enačbe; Theilchen, delek; theilbar, razdelen, (-lna, -o), kar se more deliti; theilbarkeit, razdelnost, delnost, *min.* v. Spaltbarkeit; Theildividend, deloviti deljenec; theilten, razdeliti, deliti

(na toliko in toliko delov); Theiter, delitelj, deliš, delivec; Theitfürst, soknez; Theitfürstenthum, sokneštvo, sokneževina; Theitkreis, (ceerele primitif), prvotni krog, kotomerni kolobar (froat. T.); Theitmaschine, delilo, delulja (froat. T.); Theitproduct, delni ali deloviti umnožek; Theitpunct, pika deleča, delilnica; Theitrednung, Theitregel, razdelbeni račun, razdelbeno pravilo; Theitsumme, delna ali delovita vsota; Theitung, razdelba, delba, deljenje, (bei Zahnrädern), dozobek (froat. T.); Theitungsfläche, *min.* v. Spaltungsfäche; Theitungslied, *phil.* člen razdelbe; Theitungsrichtung, *min.* v. Spaltungsrichtung; Theitungszeichen, *math.* znamenje delitve; theitweise, deloma, po nekem delu; Theitzirkel, deleče šestilo.

Thein, *chem.* tejin, čajevina, *i. a.* Caffein.

Thema, *stil.* v. Aufgabe, Gegenstand, Inhalt, Stoff.

Theobromin, *chem.* teobromin.

Theodolit, *phys.* teodolit (zvezdarski, geodetski).

Theokratie, *hist.* teokratija, bogovladje.

Theorem, *phil.* teorem, v. Lehrsatz.

Theorie, *phil.* teorija; theoretisch, teoretičen.

Thermen, *ggr.* toplice; thermisch, *phys.* toploten; Thermobarometer, Bansenov tlakomer; Thermoelectricität, termoelektrika, elektrika vzbujena s toploto; thermoelectrisch, termo-električen, toploelektričen; Thermometer, toplomer (auch russ.), termometer; Thermometercala, lestvica toplomerna; thermometrisch, toplomeren; Thermometrograph, termometrograf, pišoči toplomer; Thermophon, termofon; Thermosäule, termoelektrični stolpec; Thermoskop, termoskop, toplokaz.

Thesis, **These**, *phil. stil.* Zeyung, postavka (serb.), stavek, teza; *i. a.* Nachsatz; in der Metrik, Sentung, spuščaj, spust.

Thialdin, *chem.* tialdin.

Thier, žival; Thier-, in Zus., thierisch, živalski; Thierdienst, zveročastje; Thierfogle, *chem.* živalski ogelj; Thierfossilien, evotnjaki, evetovnjaki, živo evetje; Thierkreis, (zodiacus), zverokrog, zverniki, zodijski, (altfl. zodiac); Thiermaler, slikar živali ali živine; Thierreich, živalstvo, (froat. T. životinjstvo)

Thiofurfural, *chem.* tiofurfural.

Thionursäure, *chem.* tionurova kislina.

Thiosinamin, *chem.* tiosinamin.

Thon, *chem. min.* glina; Thonbildner, ilar (froat. T.); Thoneisenstein, *min.* glinovati železovec (Erz.) rdeči, rjavi, glinavka (froat. T.); Thonerde, *chem.* glinica (oecetno-kisla, kremendevno-kisla); thöner, glinč; thonhaltig, glinit, glinovnat; thönicht, glinast; Thonschiefer, *min.* skrilavec, skriljevec; Thonstein, glinavec; Thonwaare, glinenina, zemljenina.

Thorax, v. Brustkasten; Thoracici, v. Brustkloffer; Thoracostraca, *zool.* oklopnjaki.

Thorium, *chem.* torij, torik (froat. T.).

Thran, *chem.* ribja mast.

Thranenbein, *zool.* (kost) solznica; Thranenpuncte, solzne luknjice.

Threnodie, *stil.* v. Elegie.

Thron, *hist. stat.* prestol (altfl., russ., froat.), prestolje; den Thron besteigen, vstopiti na prestol, zasesti prestol, (zakrahliti se, zacariti se froat. F.); Thronbesteigung, nastop vladarstva; Thronfolge, prestolno nasledje, nasledje na prestol; Thronfolger, prestola naslednik, nastolnik (altfl.).

Thun, storiti (stvoriti), delati.

Thurm, stolp (altfl.), jedoč noch häufiger für: Säule), turen, russ. bašnja; Glockenthurm, zvonik.

Thyrus, *bot.* Blütenstrauß, kita.

Thysanura, v. Lappenschwänze.

Tief, globok; Tiefe, globokost, globina; Flusstiefe, krnica; *astr.* — des Horizonts, v. Depression; Tiefebene, Tiefeland, *ggr.* nizka ravan, nizina, (eig. nizina), nizava; Tiefenwinkel, ogel globine; Tiefseebath, *phil.* globoki um, globokoumje, globokomislije; (*i. a.* vertiefen, sich); tiefstinnig, globokoumen, globokomislen.

Tiegel, Schmelztiegel, *chem.* grneo (froat. T.), talilni piskrec.

Tilgen, Schulden, oddolžiti ali razdolžiti; Tilgungsfond, razdolžni zálog.

Timokratie, *hist.* timokracija, timokratija.

Tinctur, *chem.* razmok, tinktura.

Tinte, tinta, (črnilo, mastilo, beides, altfl.).

Tirade, *stil.* tirada, krotovičnica (Janež), praznoslovje (froat. T.).

Titan, *chem.* titan; Titanerz, v. Rutil; Titansäure, titanova kislina.

Titel, naslov; Titulatur, naslov, naslovje, titulatura.

Titriten, *chem.* (titrer), titrovati.

Tmeis, *gr.* tmeza.

Tobsucht, *phil.* besnost, besnenje, froat. T. besnilo, besnoča, goropadnost.

Toise, *math.* toaza.

Tollheit, *phil.* vzteklost, (froat. T. pomama, Vuk); *i. a.* Tobsucht; Wahsinn.

Tölpel, bebec, bezjak (Vuk), tapoc.
Toluilsäure, *chem.* toluilova kislina.
Tombak, tombak.
Ton, *phys. phil. etc.* (tonus), ton (temen ali zamolkel, jasen, trd, mehok, oster); im gebieterischen Tone, ukazljivim glasom, f. a. Accent, Laut, Schall, Stimme; tönend, glasen, doneč; Ton-erregter, v. Schallerregger; Tongedächtniß, spomin za glasove; Tongeseß, zakon o glasovih; Tonhöhe, višina tona, glasa; Tonlehre, nauk o glasilh; Tonleiter, lestvica tonov, glasbena; tonlos, *gr.* brez náglasen, brez náglasa; Tonmaß, mera náglasa; Tonstimm, glasbeno uho, čut ali glava za glasbo ali muziko; Tonstellung, devanje náglasa.
Tonne, bečva, ruß. tóna.
Topas, *min.* topaz.
Töpferei, lončarstvo; Töpferscheibe, lončarsko koló; Topfstein, lončnik.
Topik, *phil.* tópika; topisch, topičen, mesten; Topographie, mestopis, topografija; topographisch, mestopisen.
Torf, *min.* sota, nach der kroat. T. treset, m. (bei Vuk Torfboden oder Moor); ropa (Erj.).
Toricellische Leere, *phys.* Toricellijeva praznina; Abhre, -cev.
Torpedoschiff, torpeda (russ.).
Torston, sukanje, zasuk, vrtenje, f. Drehung; Torstionsfestigkeit, trdnota od sukanja.
Toskanische Ordnung, *arch.* toskanski red.
Total, v. Gesamt; Totalgefälle, *math.* prakt. Geom., skupni pad; Totaljume, vsega skup, vkupna vsota.
Trabant, v. Nebenplanet.
Trachee, trachea, v. Luftröhre.
Tracht, *stat.* kroj, noša.
Tracht, *min.* trahit.
Traciren, (eine Bahn u. dgl.) zakliniti, nach der kroat. T. obeležiti.
Tractat, v. Abhandlung; Staatsvertrag.
Tradition, v. Ueberlieferung.
Tragant, *chem.* tragant; Tragant-schleim, tragantova sluz.
Trägheit, v. Beharrungsvermögen; (*phil.*) lenost.
Tragen, nositi, nositi; Träger, *zool.* v. Atlas, *phil.* nositelj; Tragfähigkeit, nosilnost, držanje (n. pr. ladje); Tragkraft, Tragvermögen, nosilnost, vzmožnost nositi; Tragplatz, *ggr.* prevlačišče, prenosišče, (ravno ali plano razvodje); Tragweite, *fig.* zamašnost, sežaj, zamašaj.
Tragik, *stil.* tragika; tragisch, tragičen; das Tragische, tragičnost; Tragikomödie, tragikomedijska; tragikomisch, tragikomi-

čen; Tragödie, traged, tragik; Tragödie, tragedijska, žalostna igra.
Train, vlak.
Transcendent, *phil. math.* transcendenten, (-tna, -o); transcendental, transeendentalen.
Transformation, (3. B. einer Gleichung), Umwandlung, pretvorba, transformacija; transformiren, pretvoriti, pretvarjati; Transformator, v. Verwandler.
Transgressivus, *gr.* transgresiv, glagolni prislov.
Transient, **Transcunt**, *phil.* im Gegensatz zu: Immanent, prehoden.
Transitivum verbum, *gr.* prehodni glagol.
Transito, v. Durchfuhr.
Transmission, *phys.* prenos; -- der Wärme, propušćanje toplote; Transmissionsvermögen, *phys.* propustljivost; Transmissionswelle, prenosno vratilo.
Transmutation, pretvorba, transmütacija.
Transparent, v. Durchscheinend.
Transport, *merc.* prevoz; *math.* prenos; Transportmittel, (pre)vozilo.
Transversal, v. Quer; Transversale, *math.* prečnica, transversala; Transversal-Maßstab, (prakt. Geom.), poprečno merilo.
Trapez, (Trapezium), *math.* trapéz, (nicht trapéó); Trapezfeder, trapézasto pero (kroat. T.); Trapezoid, trapezoid.
Trapp, *min.* stolpnik, trap.
Trapp, *min.* tras.
Traubensäure, *chem.* Paraweinsäure, grozdova kislina; Traubenzucker, grozdovec, grozdovni euker; traubig, *min.* grozdat.
Trauer, (luctus) žalovanje (altfl.); Traurigkeit, žalost (auch altfl.); Trauersied, žalostinka; Trauerspiel, žalostna igra.
Traum, *phil.* sanje pl. auch sen, (-sna), sen sanjati, (doch bedeutet sen in anderen slav. Sprachen auch: Schlaf, daher bei Vuk nesan = nesna, Schlaflosigkeit = nespavanje, russ. bezsónnica = bezsenica).
Traunung, *stat.* poroka.
Travestie, *stil.* travestija; travestiren, travestovati, travestijo narediti; na smeh predelati, (presmešiti); *cf.* Parodie.
Treffen, pogoditi, zadeti; treffend, *stil.* (3. B. Bemerkung), primeren; prillíčen, (-ěna, -o), prigoden.
Treiben, *phys.* goniti; abtreiben, čistiti, f. a. Häm mern; Treibarbeit, Treiben, *tech.* čišćenje; Treibeis, srež, *cf.* Eis-

gang; Treibhaus, toplica (vrtniška), f. a. Gewächshaus; Treibherb, chem. plavnik; Treibholz, plavljeni les; plavje (coll.); Treibrad, phys. poganjalec, gonileo; Treibrolle, goneći kotur.

Trematoda, v. Saugwürmer.

Tremolit, min. tremolit.

Tremuliren, potresati z glasom; tresēi glas — tresoglasen.

Trennen, razločiti, ločiti (šcheiden); razstaviti (sestavljeno), razdružiti (združeno); trennbar, odločen, (-ēna, -o), razdruhen, (-ēna, -o), trennbar zusammengeſetzte Wörter, razdružno-sestavljene besede; trennend, v. Disjunctiv; Trennung (der elektr. Pole), phys. razstava (froat. L.); v. Diaeresis; Trennungsschlag, phys. razstavni udar; Trennungsszeichen, gr. v. Bindungszeichen.

Treppe, Stiege, Trete, eig. vshodi pl. Treppe, vernost, gew. zvestoba.

Triaden, (pl.) chem. triade.

Triadil, math. triadika, trojinstvo (froat. L.).

Triamid, chem. triamid; Triamin, triamin.

Triangel, v. Dreieck.

Trianguliren, math. triangulovati, na trioglonike (razdeliti in) izmeriti; Triangulirung, triangulacijska; Triangulirungspunct, trikotišče (froat. L.).

Trias, gl. trias, f.; Triasformation, triasna tvorba; Triasgruppe, triasna skupina, (nach der froat. L. triasje).

Tribometer, v. Reibungsmesser.

Tribrachys, (Versfuß), tribrah.

Tribune, oder, tribuna.

Tribut, hist. dan, f. (altfl.), podanek (altfl.); tributpflichtig, tributär, pod danjo, dani podvržen, subst. danik (altfl.).

Trichotomie, phil. raztrojba, pretrojba.

Trieb, phil. nagon, gnanje, cfr. Antrieb; Triebfeder, (bei Maschinen), gonjenik; phil. viell. nagibalo (moralno), v. Beweggrund; Triebfand, sipni ali nanosni pesek; Triebverk gonilo.

Triftig, stil. tehten; (Navig.), triftig sein, ladja se vali pod veter (tuff).

Trigon, v. Dreieck; trigonal, min. trigonalen; Trigonalzahl, trigonalno število; Trigonoide, trigonoid; Trigonometrie, trigonometrija, trikotomerstvo; trigonometriſch, trigonometrijski, trikotomertven.

Trilemma, phil. trilema.

Trillion, math. trilion.

Trilogie, stil. (des antiken Drama), trilogija.

Trimorph, chem. trolik (froat. L.), trimorfen.

Trinbar, piten, pivk (-vka, -o, altfl.).

Trinom, math. tročlenec, tričlenec.

Triolett, (eine franz. Dichtungsform), triolet.

Tripel, min. (tripoli), tripel, (-ela).

Tripelallianz, hist. zaveza trojna (treh), froat. L. trovez; Tripelsalz, chem. trojna sol, böhm. L. potrojna sol.

Triphtongus, gr. troglasnik.

Tripodie, (Metris), tripodje, trostopje, tripodija.

Trisection, eines Winkels, math. raztrojba.

Trittbrett, phys. podnožnik, podnožka; Trittsäbler, k(o)rakomer.

Triumph, hist. zmagošlarje, podedno slarje, zmagovalčev slavni vhod; Triumphgesang, zmagošlarnica, podedoslavna pesen (froat. L.).

Triumvirat, hist. trovladje.

Trivial, stil. trivialen, prost(aški), vsakdanji; f. a. Gemein; Trivialschule, v. Volksschule.

Trochäus, (ein Versfuß), trohej, trohaj; trochäisch, trohejski.

Trochilus, arch. trohil (froat. L. žlobič).

Trocken, suh; fig. ungewürzt, suhoparen (Vuk); trockenlegen, osušiti, izsušiti, izsuševati (n. pr. močvirje); Trockenapparat, sušilo (auch Trockenpflanz); trocken, sušiti.

Trog, korito; Trogaparat, phys. baterija v koritu, froat. L. koritoo.

Trombe, troba, smrk, v. Wasserhose.

Trombididae, **Trombidina**, (pl.) zool. Pflanzennmilben, svilaško (froat. L.).

Trommel, boben; Trommelfell, zool. Bautenfell, bobnič, (froat. L.) razpona, nach dem Russ. (bobnena) preponka; Trommelsöhle, bobničeva otlina; nach der froat. L. bobnišče.

Tropfbar, tropfbarflüſsig, phys. kapljiv; tropfen, kaniti, ričt. kanoti, (als v. prof.), kapati (v. impf.); tropfenförmig, min. kapljast; Tropfglas, steklena kaplja; Tropfstein, min. Kalkstein, (vapnena) siga (Vuk), kapnik; tropfsteinartig, sigast.

Trophäe, hist. trofej, znamenje zmage all pobebe.

Tropicus circulus, v. Wendekreis; tropisch, ggr. povratniški, med povratnikoma; tropiden; stil. prenesen, prenosen, (-sna, -o), tropiden, v tropu; Tropus, gr. trop, inoznačica; prenos (Metapher).

Trost, tolažba, uteha (altfl., bei Vuk etc.); trösten, tolažiti (vergl. bei Vuk utalokiti se, sič legen, vom Sturme,

- talog = Bodenjač, hingegen utoliti still werden, tošiti (altfl. etc.).
- Tros**, nach dem Russ. upremstvo, uporstvo; zum Tros, navzlic, russ. na zlo.
- Trüb**, chem. moten, (-tna, -o), kalen; fig. (vom Blick), mračen; Trübfinn, nach dem Altfl. motni um, motno sree; tožnomislje, f. a. Schwermuth.
- Trugbild**, phil. mamilo, slepilo, mešta, Gespenst, prikazen, utvora (Vuk); f. a. Täuschung; Trugdolbe, Aſterdolbe, bot, nepravi kobil, froat. T. paščit; Trugſchluf, varav ali zavoden sklep, lažen izvod.
- Trumm**, Gangtrumm, mont. odmet (russ.), odžilek (russ.), odnoga žilo rudne.
- Trümmergeſteine**, v. Conglomerat.
- Tuff**, min. tuf.

- Zummelplaf**, terišče.
- Zungſtein**, min. želin (russ.), (froat. T.) žel.
- Zunel**, prerov (eig. prorov), unter einem Fluſſe, nach der froat. T. podrov.
- Turbine**, phys. v. Kreiselrad, froat. T. žigra (Vuk) und mutva, slov. motva (Erj.), motovček = Quert (Erj.).
- Türliſ**, min. v. Kafait (russ. birjaza).
- Turmalin**, min. turmalin.
- Turnen**, telovadba, gimnastika.
- Turnier**, hist. turnir, viteška igra.
- Tuſch**, tuš; tuſchen, tuſchiren, tuſevati (russ.).
- Tutia**, tutija.
- Typographie**, tipografija, v. Buchdruckerkuſt.
- Typuſ**, phil. tip; v. Charakter, Urbild; typiſch, tipiſchen, (tipičnost).

II.

- Uebel**, daſ, zlo; ūbelgelaunt, turoven (Vuk), f. ūbr. Gemüthſtimmung; ūbelgeſinnt, zломislen, (-slena, -o, altfl.), Weiterb. zломislenik, zломislje (altfl.); ūbelklang, ūbelkaut, v. Kafophonie, Miſſklang; ūbelkstand, neprilika (Vuk). f. a. Uebel; ūbelwollend, zlovolljen, zlohoten.
- Ueberblattung**, arch. preklop (froat. T.).
- Ueberblick**, pregled, obzor.
- Ueberbringer**, merc. prinesitelj, Vorzeiger, pokaznik, russ. podatelj.
- Ueberdrückig**, presit, - werden, naveſtati se česa; to mi že preseda (Erj.).
- Uebereinkommen**, kunſt, dogovor; f. a. Vertrag.
- Uebereinstimmen**, zlagati se, skladatai se; ūbereinstimmend, soglasen, f. a. Congruent; ūbereinstimmung, soglasje.
- Ueberſein**, stil pretenák.
- Ueberfluſ**, stil, obilje, izobilje, proobilica; im Ueberfluſ, na prebitek bei Vuk auch na preték; ūberflüſſig, preobilen prebitočen, altfl. u. russ. izlišen, (-žna -o).
- Ueberfüllt**, prepóln.
- Uebergang**, prehod. (prelaz); Uebergangſgebilde, gl prehodna tvorba; Uebergangſgebirge, prehodno gorovje ali kamenje; Uebergangſkalkſtein, prehodni

- vapnence; Uebergangſpunct, ggr. prehodišče; Uebergangſ-Widerſtand, phys. nach der froat. T. upor prehoda; ūbergewen, preiti, prehajati; ūbergewend, gr. v. Transitivum v.; Uebergewend, stil. (Praetoritia), preskok, (nach der froat. T.) minotek (von minoti, vorbeigewen).
- Uebergewengtheil**, min. nach der froat. T. prezmesek.
- Uebergewalt**, Ueberkraft, Uebermacht, premoč, presilje (altfl.).
- Uebergewicht**, pretega (Vuk); ūberwiegen, pretegniti, pretezati; ūberwiegend, pretežen, pretežnlji od koga (Vuk).
- Uebergriſ**, poſeg, poſezanje v —.
- Uebergroſ**, prevelik.
- Ueberjodſäure**, chem. jodova prekislina.
- Ueberkaltung**, chem. prehlada.
- Ueberleben**, ſiđ, preživeti se.
- Ueberlegen**, phil. premisliti, premiſljati, f. a. Erwägen; adj. premiſljev; Ueberlegung, premiſljanje, razmiſljanje, premiſljanj.
- Ueberlieferung**, mündliche, Tradition, uſtno izročilo, (russ. izuſtno predanjo).
- Uebermanganaſäure**, chem. manganova prekislina.
- Uebermäßig**, ūezmeren (altfl.).
- Uebermuth**, phil. objest f.; ūbermüthig, objesten; — ſein, nach dem Russ. bujstvovati.

Ueberraturlich, *phil.* nadpriroden, čeznaturen.
Ueberordnung, *phil.* nadredba; übergeordnet, nadredben, nadreden.
Ueberoxyd, v. *Hyperoxyd*.
Ueberragen, *previsiti*, previševati, nadvisiti (Vuk), nadviševati.
Ueberraschen, *iznenaditi*, prehitati; *front* *ℤ*. presnititi (presnetiti?); Ueberziehung, iznenadba; nepričakovani prikaz.
Ueberreden, *nagovarjati*, pregovarjati; Ueberredung, *nagovarjanje*, pregovarjanje; Ueberredungsgründe, *nagovorni ali nagovarjajoči razlogi*.
Ueberrumpeln, *preloputniti koga*.
Uebersättigen, *presititi*.
Uebersenden, *preposlati*, prepošljati (altfl.).
Ueberschnel, *merc.* preudarek, pro-račun.
Ueberschreiten, *das* *Maß*, *prestopiti*, prekoračiti, provršiti, preseči.
Ueberschuß, *presešek*, nach dem *Böhm.* *prebitek* und *previšek*.
Ueberschwänglich, *preobilen*.
Ueberschwemmung, *povodenj*, *potop*; Ueberschwemmungsgebiet, *poloj* (Vuk).
Uebersichtlich, *ggr.* *zamorski*, (zamorje, regio transmarina).
Uebersehen, *außer* *Acht* *lassen*, *prezreti*, *v* *nemar* *pustiti*.
Uebersehen, *predjati*, *prestaviti*, *pre-mestiti*; *aus* *einer* *Sprache* *in* *die* *andere*, *nach* *dem* *Altfl.* *u.* *Russ.* *prevesti*, *prevajati*; Uebersehung, *prevod*.
Uebersicht, *pregled*; *übersichtlich*, *pregleden*, (-dna, -o).
Uebersinnlich, *phil.* *nadčuten*, (-tna, -o).
Ueberspannen, *pregnati*, *pretirati*, *presiliti*, *prenapeti*; *überspannt*, *pre-napet*; *übertrieben*, *čezmeren*; Ueberspanntheit, *prenapetost*.
Uebertrag, Uebertragung, *prenos*, *pre-našanje*; *übertragen*, *prenesti*, *prenašati*.
Uebertreiben, *pregnati*, *provršiti*; Uebertreibung, *pretiravanje*.
Ueberverfeinern, *pregladiti*, *preglajati*, *subst.* *prebrušenost*, *preglajenost*.
Uebervölkerung, *prenaseljenost*, *pregosto* *ljudstvo*.
Uebervoll, *math.* *prepoin*.
Ueberwältigen, *überwinden*, *zmoči*, *zmagati*, *presvojiti* (Vuk) *koga*, *odoleti*, *odolevati* *komu*, *čemu* (altfl.); *überwundener* *Standpunct*, *premagano* *stališče*.
Ueberwucht, v. *Uebergewicht*.
Ueberzählig, *prekobrojen* (front. *ℤ*), *čezšteviln*, (*Bers*), *prekomeren*; f. a. *Ueberflüssig*.

Ueberzeugen, *phil.* *uveriti*, *uverjati*, *prepričati*, *prepričavati*, (*ubediti*, *altfl.*); Ueberzeugung, *uverilo*, *uverjenje* *uverjenost*, *prepričanje*; Ueberzeugungskraft, *uverljivost*.
Ufer, *ggr.* *breg* (bei *Vuk* *auch* *obala*, *nicht* *obal*); *Uferland*, *obrežje*, *pri-brežje*.
Uhr, *ura*, (nach der *front. ℤ* *dobnjak*. *neu*): *Uhrgebäude*, *okrov* *od* *ure*, *urnica*; *Uhrwerk*, *kolesje*, *stroj* *ali* *tečaj* *od* *ure*.
Ulmia, *chem.* *ulmin*; *Ulmisäure*, *ulmi-nova* *kislina*.
Ultramarin, *chem.* *ultramarin*.
Umwänderung, *stil.* *premena*; *umgeän-dert*, *premenjen*, *izpremenjen*; f. a. *Um-kehrung*, *Umsehung*.
Umbildung, *min.* *pretvor*, *prelišba* (*front. ℤ*).
Umbrechen, *typ.* *den* *Seß*, *prevrstiti* (*russ.*).
Umdrehung, *phys.* *zavrt*, *m.* *obrat* *mit* *materieller* *Veränderung* *des* *Ge-drehten*, *zasuk*; *astr.* *vrtenje*, *vrtnja* (*front. ℤ*.); *Umdrehungsaxe*, *os* *vrtenja* *ali* *vrtnje*, *zavrtna* *os*; *Umdrehungs-geschwindigkeit*, *brzina* *vrtnje*; *Umdrehungszeit*, *čas* *obrata* *zavrata*.
Umfang, *phil.* *etc.* *obim*, *obseg*; *Kreis-umfang*, *obód*; *Umfangseiten*, *strani* *oboda*; *Umfangswinkel*, *obodni* *kot* *ali* *ogel*.
Umfassen, *stil.* *obseči*, *obsegati*, *objeti*, *objemati*; *umfassend*, *razsežen*, (-žna, -o), *obsežen*, (-žna, -o), *obširen*.
Umformung, v. *Transformation*.
Umgang, *phil.* (mit *Menschen*), *ob-šenje*; (*obšiti*, *občevati* *s* *kom* *družiti* *se*); *phys.* *obhod*; *Umgangssprache*, v. *Conversationssprache*.
Umgeben, *obkoljevati*, *okrozavati*, (*unslav.* *obdajati*): *Umgebung*, *Umge-gend*, *okolica*, *okolina* (altfl., *Vuk*); *in* *der* *Umgebung*, *befindlich*, *okolen*, (-lna, -o).
Umgekehrt, v. *Umkehren*.
Umgestaltung, *preobražaj*.
Umgränzen, *omejiti*, *meje* *otesati* (*front. ℤ*.); *Umgränzung*, *meje* (*pl.*), *omejitev*.
Umhüllung, *zavitek*; *zavijanje*, *za-voj*; *Umhüllungscurve*, *mech.* *obvitnica* (*front. ℤ*.); *Umhüllungs-Pseudomor-phose*, *min.* *okorina* (*front. ℤ*., *okoreti* *se*, *erstarren*).
Umkehren, *math.* *etc.* *obrniti*, *obra-čati*; *prevrniti*, *prevračati*; *umwandeln*, *pretvoriti*; *umgekehrt*, *obrnén*, *obratén*; *adv.* *obratno*, *narobe*, *na* *obrat* (altfl.); *Umkehr*, *obrat*, *Rückkehr*, *po-vrat*, *po-vratak* (*Vuk*); *Umkehrung*, *obrat*, *pre-*

- vrat; Umkehrungsschluß, *phil.* obratni sklep.
- Umslippen**, prekopiciniti so, zvrniti so.
- Umfreis**, *ggr.* okoliš; f. a. Umfang, Peripherie.
- Umlauf**, obtek, krogotok; v. Kreisbewegung, Kreislauf, Umdrehung; umlaufen, (vom Geld), circuliren, biti, iti, teči med ljudmi; Umlaufgeschwindigkeit, brzina obtoka; Umlaufzeit, čas obtoka ali ohoda.
- Umlaut**, *gr.* preglas.
- Umliegen**, *math.* eine Fläche um eine Linie, obložiti, oblagati črto s ploskvijo; *stat.* eine Steuer, razdeliti davek, serb. razrezati porez.
- Umliegend**, okolen, (-lna, -o).
- Ummagnetisiren**, *phys.* premagnetiti.
- Umnachten**, die Seele, omračiti dušo.
- Umpflegen**, prekovati.
- Umriss**, v. Contour.
- Umsatz**, *merc.* von Waaren, pregon, promet (Erj.), ruff. razhod; vom Geld, preték, obrat; (blago se prežene, prevede, denar pretakne, obrne).
- Umschattige Bewohner**, *ggr.* krogo-senčniki.
- Umschiffen**, oploviti.
- Umschlag**, *typ.* povitek, ruff. obrtka.
- Umschmelzen**, pretopiti, pretaliti.
- Umschreiben**, *math.* um eine Figur, obpisati kaj s čim, napisati kaj okoli česa; einen Ausdruck, opisati, opisovati; Umschreibung, Periphrasis, opis (ovanje); umschrieben, *math.* obpisan; dem Kreise umschrieben, obkrožen, (-žna, -o), napisan okoli česa; Umschrift einer Münze, legende, opis, ruff. nadpis.
- Umschweife**, ambages, ovinki; — machen, okolišiti (Vuk).
- Umschwung**, nenadna premena, pre-mah, preklon.
- Umsetzung**, v. Contraposition; *merc.* eines Pfandes, prevzdig.
- Umsicht**, pomnja (Vuk), oprez, (Vuk); umsichtig, pomnjiv, oprezen.
- Umspannter Bogen**, obpet lok (froat. T.).
- Umsand**, *stil.* okolnost; die Umstände (= faktische Verhältnisse), auch obstoj-nosti; umständlich, obširen, *adv.* po-tanko, na drobno; Umständesatz, pri-slovni rek; Umständeswort, prislov.
- Umstellung der Laute**, Umspringen, v. Metathesis.
- Umstimmen**, *stil.* prekloniti, pregovori-ti, preobrniti.
- Umsurz**, *hist.* prevrat, razvrat; Um-surzpartei, prevratna stranka, prevrat-niki, razvratniki.
- Umtauschplatz**, (Navig.) obračališče.
- Umtriebe**, spletke, kovarstvo (altfl., Vuk).
- Umwandlungs-Pseudomorphose**, *min.* pretvorina.
- Umweg**, zahod; f. a. Umschweif.
- Unabhängig**, *phil.* nezavisen, nepod-ložen, (-žna, -o); Unabhängigkeit, neza-visnost.
- Unabwendbar**, neodvraten, unaus-weichlich, neizogiben, neizbézen; Unab-wendbarkeit, neodvratnost.
- Unachtsamkeit**, nepaznost, neskrbje.
- Unartig**, nevljuden (altfl., Vuk).
- Unausführbar**, nesvaten, (-tna, -o).
- Unausführbar**, neizveden, (-dna, -o), neizvršen, (-žna, o).
- Unausgegöhren**, nedovrela glava.
- Unbedingt**, *phil.* nach der froat. T. brezuveten, nach dem Russ. brezusloven.
- Unbefangeneheit**, nepreyzetost, nepristranost.
- Unbegrenzt**, *phil. math.* unbefchränkt, neomejen, (-jena, -o).
- Unbegreiflich**, *phil.* nepojten (umu); nedorečen, (-žna, o), nerazumen (altfl.), nepojmljen, f. a. Unverfaßlich.
- Unbekannt**, *math.* neznan, nepoznan; die Unbekannte der Gleichung, nezna-nica enačbe.
- Unbenannt**, *math.* neimenovan.
- Unbeständig**, nestanoviten; Unbestän-digkeit, nestanovitnost.
- Unbestimmt**, *gr. etc.* nedoločten; unbestimmte Art, nedoločnik, infinitiv; *math.* (indeterminatus) neizvesten, ruff. nepopredeljen; f. a. Allgemein; Unbestimmbarkeit, nedoločnost.
- Unbetont**, *gr.* nenaglasen, (-žena, o), brez naglasen.
- Unbeweglich**, negibek; nepremičen ali nepomičen; unbewegliches Gut, nepremičnina, froat. nepokretnina.
- Unbewußt**, *phil.* nesvesten, brez samo-svesten.
- Unbiegsam**, *gr. etc.* negibek, neugibičen.
- Unbild**, (3. B. des Wetters), nepogoda.
- Uncial**, unejhalno pisme.
- Uncia**, *phil.* nobilia (ruff.).
- Undulation**, undulacija, v. Wellen-bewegung; undulatorisch, valast, va-lovit.
- Undurchdringlich**, *phys.* neprodiren (Tus.), neproničen (froat. T.); neprod-irnost, neproničnost.
- Undurchsichtig**, *min.* neprozoren, nep-rozraden (ruff.).
- Undurchwärmig**, v. Atherman.
- Uneben**, neraven; f. a. Solpexig.
- Unecht**, *math.* uneigentlich, nepravi.
- Unedel**, neplemenit.
- Unclassisch**, neprožen.

Unempfindlichkeit, neobčutljivost.
Unendlich, *math. phil.* brezkončen (altfl., ruff.), nach der froat. *∞* brez-krajen; *min.* nedovrščen. (-šena, -o); ohne Gränzen, neizmeren, *f.* a. Unbe-gränzt; das unendlich Große, neiz-merna količina: Unendlichkeit, brezko-nečnost, brezkrainost, neizmernost, neskončenost.
Unentgeltlich, brezplaten.
Unentschlossenheit, neodločenost, neodločitost.
Unentwiffelt, *math. etc.* nerazvit.
Unerbittlich, nepreprosen, (-sna, -o), neizprosen.
Unerscharen, neuk, -a, -o (altfl. Vuk).
Unersäglich, nedoumen, nedomislen, (-slena, -o).
Unerschlich, unvermeidlich, neizogiben, neogibno potreben, neizbežen (altfl., ruff.).
Unerschlich, neizmeren.
Unerschreden, neustrasen, (-šna, o).
Unerschütterlich, neomajen, (-jna, -o).
Unerschütterlich, neznošen, (-sna, -o).
Unerswartet, nenaden, (-dna, -o, Vuk), nepričakovan.
Unfehlbar, nepogrešljiv, nezmotljiv.
Unförmlich, *stil.* nespodoben, nach dem Altfl. neobrazit, brezobrazen; *merc.* nepravilen, kar ni v redu.
Unfriede, razmirica (Vuk).
Ungez, *min.* (vom Eisen), plenast, froat. *∞* drozgav (Vuk).
Umgebüh, nepristojnost.
Umgebunden, *stil.* (Rede), prost, vezau, (prostoroče, proza); Umgebundenheit, v. Freiheit, Zügellosigkeit.
Umgeduldig, netrpiliv, nestrpliv, ne-učakljiv.
Umgeflügelt, brez kril; ungeflügelte Insecten, brezkrilei.
Umgeheuer, *adj.* ogromen, preogromen (ruff.); das Umgeheuer, Umgestalt, Umgestüm, grdobščina (froat. *∞*), ču-dovišče (ruff.), nespret (Mikl.), f. a. Mißgeburt.
Umgehobelt, Umgeschlicht, neolikan, ne-otesan, (nezgrapen, -pna, -o Vuk).
Umgehörig, nepravilen, napaden.
Umgehörig, der, neposlušnost, (altfl. a. osluha).
Umgemeine, das, *stil.* nenavadno, nevsakdanje.
Umgerade, *math.* neprem, kriv (frumm); ungerade Zahl, liho število, lih broj; ungerade gerade, enosodo šte-vilo (Tuš.), sodolihlo število; ungerad ungerade oder doppelt ungerade Zahl, dvoiliho število; ungerades, umgekehrtes Verhältnis, obratni razmer; ungerad-fellig, libomesten.

Ungerichtigkeit, (ruff.) neskladnost, neskladica, nesklapnost (Vuk), nele-pica (ruff.), f. a. Absurd.
Umgeschickt, nespreten.
Umgeschichtet, *min.* neskladovit.
Umgeschwabelt, brezkljun, -a, -o.
Umgeschwängt, brezrep, -a, -o.
Umgestüm, silovitost, burnost, mit Um-gestüm, silovito, burno.
Umgekreunt, *stil.* (3. B. Reime), zdru-žen, ne lođen.
Umgetrübt, nekajen.
Umgeviß, neizvesten (ruff.).
Umgezügelt, *stil.* (3. B. Phantasie), ne-obuzdan (altfl.).
Umgläub, neverje (altfl.).
Umgleich, *math.* neenak, nejednak; un-gleicharmig, raznoramen; ungleichartig, v. Heterogen; ungleichbenannt, un-gleichnamig, *math.* raznoimen, -a, -o; Ungleichflügler, *zool.* raznokrilei; un-gleichfüßmig, *phys.* neenak; sonst, raz-nolichen; raznobrazen; Ungleichglie-de-rige, Ungleichzählige, (Heteromera) *zool.* raznolčni, froat. *∞* neenakih stopal; Ungleichheit, neenakost, različnost; un-gleichartig, raznorob, -a, -o; ungleich-seitig, raznostran, -a, -o; ungleichwin-felig, raznokoten; ungleichzeitig, raznodoben.
Umglückdahnend, Unheilverkündend, zlo-sluten (Vuk); unglücklich machen, one-srečiti koga.
Umificiren, nediniti.
Union, *hist.* edinstvo, unija; Unionen, *math.* jednice, samice.
Unipolar, *phys.* enega skrajnika ali stožera.
Universalium, vesvoljni svet, vesmir; uni-versal, v. Allgemein; Universalin-strument, *astr.* universal; Universalität, občenitost, univerzalnost; Univerfität, vseučilišče, (ruff. universitet m.).
Unkörperlich, *phil.* breztelesen.
Unlesbar, Unleserlich, kar se ne more čitati, nečitek, (-ška, -o, ruff.), viell. a. nečiten, (-tna, -o).
Unlustbar, neugasen, (-sna, -o, altfl.).
Unlust, Unlustgefühl; *phil.* neugodje, ne-ohota (ruff.); Unlustgefühl erregen, one-veseliti koga, se.
Unmöglichkeit, nezmernost.
Unmensch, odljud (Vuk), razčlovek (Vuk); Unmenschen, neljudi (Vuk).
Unmittelbar, *phil.* neposredenj, neposredstven (ruff.).
Unmöglich, *phil. math.* nemožen, nach dem Altfl. u. Ruff. nevzmožen; *math.* f. a. Imaginär, — machen, onemo-gočiti kaj.
Unmuth, nevolja, f. a. Unlust.

Unnatürlich, *stil.* neprirođen, ne po prirodu, neponaturan.

Unparteiisch, **Unparteilich**, nepriustran, -a, -o.

Unpassend, nevmesten (serb.).

Unpersönlich, *gr. etc.* brezoseben.

Unpoetisch, nepesniški, nepoetičen.

Unregelmässig, *math. etc.* nepravilen.

Unrein, *math. etc.* nečist.

Unrichtig, *phil. kriv*, ne prav, (i. a. *Incorrect*).

Unruhe, nepokoj, nemir, *phys.* nepokoj.

Unschätzbare Bewoener, *ggr.* brezsenjeniki.

Unschätzbar, brezeen, -a, -o (serb.).

Unschlüssig, v. *Schwankend*, Unentschlossen.

Unschmelzbar, netopek, neraztopen, neraztalen. (-lna, -o).

Unschweißbar, nezvaren, (-rna, -o), nevarak, (-rka, -o).

Unsinu, *phil.* nezmisel. *m.*, brezsmislica, nezmislica, kar nima zmisla; unsinnig, brezsmislen.

Unsitlichkeit, nenaravnost, nemoralnost.

Unstetige Größe, *math.* količina pretržna, nestalna, pretrgovita.

Unterabtheilung, *phil. etc.* podrazdelba, nižja razdelba; — podrazdel, nižji razdel.

Unterarm, *zool.* Vorderarm, podlahti, (mišica podlaketna); Unterarmknochen, podlaktica, podlahtnica.

Unterart, *zool. etc.* (subspecies), sovrst (froat. *℄*).

Unterbegriff, *phil.* (terminus minor), nižji ali doljnji pojem, členek.

Unterbogen, doljnji oblok.

Unterbrechen, *stil.* prekiniti, pretrgati; (vuff. prervat, preryvat); unterbrochen, pretrgan, (i. a. Unstetig); Unterbrechung, pretrg (Vuk), prestanek; ohne Unterbrechung, v. *Ununterbrochen*.

Unterclasse, **Unterklasse**, (subclassis), podred.

Unterdrückung, zator, zatiranje.

Unterfahren, den Stoffen, *mont.* podglobiti (böhm.).

Unterfamilie, *bot.* sorodica (froat. *℄*).

Unterflügel, (*pl.*), podkriļje, doljnja kriļea.

Untergährung, *chem.* doljnje vrenje.

Untergang, *hist.* pogin, richtiger pogibel, *f.* (altfl., Vuk), propast, *f.* (Vuk); *astr.* zahod, zapad.

Untergattung, sorod (froat. *℄*).

Unterhals, (jugulum), podgrļje (froat. *℄*).

Unterhalten, v. *Erhalten*; amüsi-

ren, nach dem Russ. u. nach Vuk zabaviti, zabavljati (schlecht: zabavati koga), (uñhrend zabavljati komu „Ausstellungen machen“ bedeutet), kratkočasiti, dobrovoljiti koga, so; unterhaltend, zabaven; Unterhaltung, zabava.

Unterhaudein, *hist.* pogajati se, nach dem Russ. pregovore imeti, pregovarjati se; Unterhandlungen, pregovori (u. pr. za mir).

Unterharze, *chem.* polusmole (froat. *℄*).

Unterhautzellgewebe, *zool.* mezdra.

Unterhefe, *chem.* doljnji kvasec (froat. *℄*).

Unterirdisch, podzemeljen, podzemen.

Unterjochen, *hist.* podjarmiti (altfl.).

Unterjiefer, *zool.* doljnja ðeljast.

Unterlage, *phil. etc.* podloga (Vuk, nicht podlaga).

Unterlager, der Pilze, Schwammgewebe, podgobja (böhm. *℄*), gliivača (froat. *℄*).

Unterlassen, *phil.* opustiti, opuščati, ne stvariti; Unterlassung, opust, opuščanje.

Unterlegen, einen Sinn, eine Bedeutung, dati, dajati pomen ali zmisel, podkladati.

Unterleib, *zool.* trebuh, podpójje (altfl.).

Unterliegen, v. *Unterworfen sein*.

Unterlippe, *zool.* doljnja (spodnja) ustnica, ustna.

Untermischt, premešan.

Unternehmen, nach dem Altfl. podjeti, podimati, nach der froat. *℄* podhvatiiti; unternehmend, podimljiv, podhvatljiv; Unternehmer, podjetnik, podimnik, podhvatnik; Unternehmung, podjetje, podhvat; Unternehmungsgelst, podimljivost, podhvatljivost.

Unterordnen, *phil. etc.* podrediti, poddružiti, (subalterniren), russ. podčiniti čemu, podlagati pod kaj; untergeordnet, podreden, (-dna, -o), podredben; *cf.* Subalternatio, poddružzen, področzen; Unterordnung, podredba; *zool. bot.* (subordo), podred, podrazred; Unterordnungsschluß, (syll. subalternationis), podredben sklep, sklep poddružzenosti.

Unterrand, *zool.* (der Muscheln), podkrajec (froat. *℄*); Unterrandbader, *zool.* žila podkrajnica (froat. *℄*).

Unterriecht, obuka, obučavanje, pouk, poučovanje; unterrichten, učiti koga, obučevati, poučevati koga (nicht: kaj); Unterrichtsanstalt, učilnišče; Unterrichtsweisen, uk, školstvo.

Untersalpetersäure, *chem.* dušičeva (dušikova) oksidina.
Untersatz, *phil.* (propositio minor), doljnjak, doljni rek, ozi prednjak.
Unterscheiden, *etwas, phil.* razlikovati, (gew. razločiti, razločevati), nach dem Russ. u. bei Vuk auch rozpoznati, rozpoznavati (auseinander fennen), razbrati, razbirati; sich unterscheiden, razlikovati se, (altfl. auch razniti kaj, se); unterscheiden, razlikujoč; Unterscheidung, rozpoznavanje, razlikovanje, razbiranje; Unterscheidungszeichen, znak, razlikujoče znamenje; Unterschied, razlika, gew. razloček, russ. auch raznica, (altfl. različije).
Unterschiedel, *zool.* krača (golenica in piščal).
Unterschlächtiges Rad, podlivno kolo (russ.), lopatno kolo.
Unterschlusssatz, v. Untersatz.
Unterseeisch, *ggr.* podmorski.
Unterstehen, v. Unterworfen sein.
Unterstellen, *phil.* podvreči, podmetati; — podtikati (im schlechten Sinne).
Unterstützungspunct, *phys.* oporišče, podporišče.
Untersuchung, *hist.* izsledovanje (altfl., russ.), razisk (russ.).
Unterthanen, *min.* nach der froat. $\mathcal{L}$. podleči, podlegati (pod —).
Unterthan, *hist.* podložnik.
Unterworfen sein, podpadati demu (altfl.), podleči ali podlegniti demu (*v. prf.*) podležati demu (altfl., v. *impf.*) podvržen biti (russ.); Unterwerfung, pokorstvo; unterwürfig, pokoren.
Unthat, nedelo (Vuk); Unthätigkeit, nedelavnost, brezdelje (altfl.).
Untheilbar, nerazdelen, (-lna, -o); Untheilbarkeit, nerazdelnost.
Unthese, *ggr.* plitčina, prod, (russ. melkovodje).
Untrennbar, nerazločen, (-čna, -o, altfl.); untrennbar zusammengefügtes Wort, nerazdružno sestavljena beseda.
Untrüglich, nemotljiv, nelazen.
Unübergehend, *gr.* neprehoden.
Unüberlegter Mensch, brzoplet (Vuk).
Ununterbrochen, nepretrgan, (russ. brezpriven); *adv.* brez pretrga (Vuk), nepretrgoma, zdržema.
Unveränderlich, **Unverlierbar**, (s. B. Recht), neizguben, (-bna, -o).
Unveränderlich, nepremeljiv, (kar se ne izpreminja).
Unverblümt, na vsa usta.
Unverbrennlich, *phys.* neizgorljiv.
Unverdaulich, neprebaven, (-vna, -o).
Unvereinbar (lich), nezdružen, (-žna, -o), russ. nesovmesten, (-stna, -o).

Unvergeßlich, nepozaben, (-bna, -o), nepozabljien.
Unverhältnißmäßig, ne(so)razmernen, -feit, nesorazmernost.
Unverletzlich, nepovreden, (-dna, -o).
Unvermittelt, neposredovan, brez posredstva, s. a. Unmittelbar.
Unvermögen, nevezmožnost.
Unvernunft, brezumje, (nespametnost).
Unverrictes Feld, *mont.* celina.
Unversiegbar, neusahljiv.
Unverständnis, nerazumje (altfl.).
Unverträglich, nepogoden, (-dna, -o, Vuk), nepogodljiv; s. a. Unvereinbar.
Unvollkommen, *phil.* etc. nach dem Russ. nesovršen, (-ena, -o); Unvollkommenheit, nesovršenost.
Unvollständig, nepopoln, froat. $\mathcal{L}$. nepodpoln.
Unwahrscheinlich, *phil.* neverjeten (für neverojeten), veroven (froat. $\mathcal{L}$); Unwahrscheinlichkeit, neverjetnost, neverovnost.
Unwesentlich, *phil.* nebistven, nebiten.
Unwiderlegbar, nepobiten, (-tna, -o), nepobitno dokazan.
Unwiderstlich, neoporečen, (-čna, -o).
Unwiderstehlich, neodoljiv.
Unwillkürlich, nehoten, (-tna, o); *adv.* nehotno, ne hoté.
Unwissenheit, nevednost, neznanje; unwissenschaftlich, neznanstven.
Unzählig, *math.* brezštevilten, nebrotjen, (-jna, -o).
Unzeit, zur Unzeit, v nedobo, v nečas.
Unzufriedenheit, nedovoljstvo, nezadovoljnost.
Unzugänglich, nepristopen, nedostopen.
Unzweifelhaft, v. Zweifellos.
Uppig, bujen, (-jna, -o); uppigköhn, bujnokrassen (böhm. u. froat. $\mathcal{L}$).
Urrast, prestar, starodaven, starodreven (Vuk).
Uran, *chem.* uran; Uranus, *astr.* Uran; Uranin, *chem.* uranin; Uranographie, *astr.* uranografija, nebopis.
Uranfang, *phil.* nach der froat. $\mathcal{L}$. izkon, n. (bei Vuk: od izkona, im Altfl. ot iskoni, aber auch ot kona); uranfänglich, izkonski.
Urbar, urbar gemacht, obdelan, obdelovan, pitom (Vuk); urbares Land, pitomina (Vuk).
Urbedeutung, prvotni pomen.
Urbewohner, Ureinwohner, (*pl.*) *ggr.* prvoselei.
Urbild, *phil.* praobraz (böhm. $\mathcal{L}$), pralik (froat. $\mathcal{L}$); (altfl. prvoobraznoje); im Gegenatz zur Copie, prvotni ali izvorni obraz, izvornik, izvorna

slika; f. a. Ideal; urbildlich, prvobrazen (altisl.); Urbildung, pratorba, f. a. Urzeugung.
Urethan, *chem.* uretan; Urethyan, *chem.* uretilan.
Urgebirge, *ggr.* pragorje, prvotvorne gore.
Urgeschichte, pradobna, prvotna zgodovina, prapovest (froat. *L.*).
Urheber, začetnik, (altisl. u. russ. vinovnik).
Urheimat, pradomovina.
Urkalt, *min.* pravapucee (froat. *L.*).
Urkantone, der Schweiz, prakantoni.
Urkraft, prasila.
Urkunde, listina.
Urmensch, pračlovek.
Ureproducte, *stat. v.* Naturalien; Ureproduction, prvotno pridelovanje, pridelovanje plodin.
Ursache, *phil.* (causa), vzrok (altisl. Vuk); uršächlich, vzročen, (-čna, -o); Uršächlichkeit, v. Causalität; Uršächlichkeit, brezvzročnost.
Urschiefergebirge, *min.* skriljavo pragorje.
Urschleim, *zool.* prasluz, f.

Urschrift, v. Original.
Ursitz, prvobitno domovje, pradam.
Ursprache, prajezik, prvotni jezik.
Ursprung, izvir, f. a. Quelle; Waare heimischen Ursprunges, blago domačega dela; urprünglich, originell, izvoren, izviren; anfänglich, prvoten; f. a. Angeboren.
Urstoff, *chem.* pravar, f. prvek, f. a. Grundstoff, Element.
Urtheil, *phil.* (judicium), sodba, sòd, (razsod = dijudicatio); die Lehre von den Urtheilen, sodoslovje; urtheilen, soditi; das Urtheilen, sojenje; Urtheilskraft, nach dem Urtheil, razsodljivost, (böh. *L.* sodnost, froat. *L.* razsodnost).
Urtiere, *zool.* praživali.
Urwald, pragozd.
Urwelt, praveset, prvobitni svet.
Ursäure, *chem.* urilova kislina.
Urzeit, pradoba, pravek.
Urzugung, praplodnja (froat. *L.*).
Urszustand, prvobitno stanje.
Ursäure, *chem.* usnina kislina.
Ursupiren, posezati v —, na —; usurpatorisch, posezen, presegljiv.

V.

Vacuum, *phys. v.* Leere; Vacuummeter, praznomer (froat. *L.*).
Valeral, *chem.* valeral; Valeren, valeren; Valerol, valerol.
Vanadin, Vanadium, *chem.* vanadilj, vanadin.
Variabel, *math.* veränderlich, izpremenljiv, premenljiv, (niht: promenljiv); die Variable, premenljiva količina, premenljivka; Variante, *hist.* varianta (russ.), raznotina v rokopisih, értežih itd., razno čitanje, v. Lesart; Variation, *math. etc.* premena, premenjevanje; Variationen des Luftdruckes, promene zračnega tlaka; Variationsform, oblika premene; Variationsgruppe, skupina premen; Varietas, različnost, v. Abart; variiren, premeniti, premenjevati.
Vaterlandskunde, domoznanstvo, opis domovine, očevine.
Vegetation, rast, rasteje, vegetacija; Vegetabilien, rastline, rastlinstvo, froat. *L.* rástež; Vegetationsgränzen, meja rastlinstva; vegetativ, rastlinski; vegetatives Nervensystem, vegetativno živ-

čevje; vegetiren, rasti, živeti kot rastlina, *fig.* životariti, živariti (Vuk).
Schmgericht, *hist.* črni ali tajni sòd.
Veilengewächse, (violaceae), vijolice.
Velinpapier, velin-papir (froat. *L.*).
Venen, *zool. v.* Blutadern; Venenblut, otomnela kri.
Ventil, zaklopka (russ. zahlopka), zaklopnica; Ventilluftpumpe, sesaljka z zaklopnicami; Ventilation, prevetrovanje, promaha (Vuk); Ventilationsapparat, vetrilo; Ventilator, promahač (froat. *L.*), vetrilo; ventiliren, prevetriti, prevetrovati, (promahovati z vтром); *fig.* pretresati.
Venus, *astr.* Venera; Venusvorübergang, prehod Venera.
Verabnehmen, *phil.* odurjavati kaj, *cf.* Edeln.
Verachtung, preziranje, zaničevanje.
Verallgemeinern, *phil.* generalisiren, poobčiti, poobčevati, občiti, uobčiti (froat. *L.*).
Veraltet, *stil.* zastarèl, prestarèl, (-čla, -o); *subst.* zastarina (Archaism.).

Veränderlich, promenljiv (nicht promenljiv), *s. a.* Variabel; verändern, promeniti, premanjati, (predrugaćiti, preinačiti, sebiti bei Vuk); Veränderung, promena, izpromena.

Veranlagung, der Steuer, priredba davka.

Veranlassung, v. Anlaß; Ursache.

Veranschaulichen, predočiti, pred-očevati, ponazoriti; *s. a.* Anschaulich machen, (altfl. vidotvoriti nach dem Griech.).

Verantworten, odgovarjati za kaj, odgovoren biti, pod odgovorom biti, der Verantwortliche, odgovornik (Vuk); Verantwortlichkeit, odgovornost; auf meine Verantwortung, pod moj odgovor; Jemand zur Verantwortung ziehen, na odgovor poklicati koga.

Verarbeiten, podelati, podelovati.

Veratrin, *chem.* veratrin.

Verbal, verbalis, *gr.* glagolen; Verbalisation, verbalizacija.

Verbanuen, izgnati, izganjati, der Verbannte, izgnanec; Verbannung, izgon.

Verbinden, *stil. math. etc.*, *z. B.* Gedanken, zvezati, vezati, stikati, ediniti; *chem.* spojiti, spajati; verbindend, *gr.* vezod; verbindlich, vezalen, obvezen (kroat. T.); das ist für mich nicht verbindlich, to mene ne veže; Verbindlichkeit, obvez (kroat. T.), obozanost, držanstvo (serb.); Verbindung, vezanje, povezovanje, edinjenje; als Resultat des Verbindens, zvez(a); *chem.* spajanje; da Verbindene, spojina; *s. a.* Combination; Verbindungsbegriff, v. Copula; Verbindungslinie, *math.* črta vezica ali veznica; Verbindungspunct, *math.* vezišče; Verbindungszeichen, *gr. v.* Bindungszeichen; Verbindene Zahlen, *math.* zedinjena, zvezita števila; Verbundenheit, *phil.* zvezanost, zvezitost.

Verblenden, oslepiti, zaslepiti, preslepiti; durch eine falsche Darstellung, auch, omamiti, promamiti; Verblendung, zaslepljenost.

Verblümt, *stil. po cvetki* (Erj.); *cf.* Allegorie, Anspielen, Bildlich.

Verbrauch, v. Consumtion; verbrauchte Phraze, v. Trivial.

Verbrennen, *chem. intrans.* zgoreti; *trans.* sežgati, sežigati, spaliti; verbrennlich, zgorljiv; Verbrennlichkeit, zgorljivost; Verbrennung, (z)gorenje; sežganje; Verbrennungsproduct, zgorolina, izgorina, (Erj.); Verbrennungsprozeß, gorenje, zgorévanje; Verbrennungspunct,

zapališče (kroat. T.); Verbrennungsröhre, sežigalna cev (Erj.); Verbrennungstemperatur, toplina gorenja.

Verbum, v. Zeitwort.

Verdacht, sum, slut, (na sumu, na slutu imeti koga), *cf.* Ahnung; nach dem Atfl. podzor; verdächtig, sumen, (na sum devan, na kogar sum leti, podzoren; gern verdächtigend, sumeljiv (Mikl.).

Verdampfen, *chem. intrans.* izpariti se, izhlapeti; verdämpfen, izpariti; Verdämpfung, hlapenje, izparjanje; Verdämpfungsfähigkeit, hlapljivost.

Verdauen, *zool.* prebaviti, prebavljati, (altfl. u. bei Vuk probaviti); verdäulich prebaven, (-vna, -o), Verdauung, prebava, probava; Verdauungsorgane, -werkzeuge, prebavila; Verdauungssystem, prebavje.

Verdeck, (Schiffb.), nach dem Russ. paluba; verdecken, die Wahrheit, prokriti resnico; Verdeckung, *astr.* Occultation, zakritje, okultacija.

Verderbt, **Verdorben**, *stil.* (*z. B.* vom Geschmack), pokvarjen, skazen; izpriden, (-dena, -o), izkvarjen; verderblich, poguben, pogibeljen, (-ljna, -o); ins Verderben stürzen, upropastiti koga (Vuk).

Verdeutlichen, *phil. etc.* pojasniti, objasniti, razjasniti.

Verdichten, zgostiti, zgoščati; — gostiter.

Verdienst, der, zaslužek; das, zasluga; verdienstlich, zaslužen, (-žna, -o).

Verdoppeln, *math.* podvojiti, podvajati, nach dem Atfl. u. Russ. udvojiti; Verdoppelung, podvojba, udvojba; Verdoppelungszeichen, *typ.* udvojaj.

Verdrängungs-Pseudomorphose, *min.* izrivina (kroat. T.).

Verdröhen, *stil.* Worte, izprevrniti, izvrniti, izprevrčati, izvračati; Verdröhung, *mech. v.* Torsion.

Verdreifachen, potrojiti, utrojiti (altfl. u. russ.).

Verdrüß, neprijetnost, v. Ueberdrüß.

Verdunkeln, *phil. etc.* zatamniti, potamniti, temniti, zamagliti; verdunkelt werden, potemneti, potemnevati; verdunkelt, potemnel, temen; Verdunkelung, *phil.* potemnelost, temnost.

Verdünnen, *phys. chem.* razrediti, izredčiti, redditi; verdünnte Luft, radek zrak.

Verdunsten, v. Verdampfen; Verdunstungs-Hygrometer, nach der kroat. T. vlagomer na izparo; Verdunstungsmesser, hlapomer (kroat. T.); Verdunstungswärme, hlapna toplota.

Berebela, oplamentiti, plemonititi, (russ. oblagoroditi).

Berein, stat. društvo, f. a. Gesellschaft; vereinfachen, uprostiti, uproščati, ujednovititi; Vereinfachung, uprostitov; vereinigen, zediniti (russ. soediniti), uediniti, ediniti; Vereinigungspunct, zedinisće; vereinzeln, phil. ojediniti (froat. L.), razediniti (russ.), (viell. razpoediniti, razposamiti); vereinzelt, math. edinit, froat. inokosen, (-sna, -o Vuk) adv. posamić; f. a. Individuum.

Bereitelu, obrezuspešiti (podjetje).

Berengen, sožiti, zoževati, zaožiti, stesniti.

Berewigen, ovekovočiti.

Berfahren, (streng, milde etc.), postopati s kom; das Berfahren, postopek.

Berfallen, propasti, propadati, hirati; Berfall, propad(anje).

Berfälschen, izopačiti (froat. L.), izkriviti, russ. poddelati; f. a. Nachmachung; Berfälschung, izopačevanje, krivotvorje, russ. poddelka.

Berfanglich, zapletljiv, zapleten, (-tna, -o).

Berfasser, stil. pisec.

Berfassung, (eines Landes), ustava, ustav.

Berfaulen, chem. segnjiti, gnjiti.

Berfechten, v. Bertheidigen.

Berfeinden, onoprijateljiti koga s kom, oneprijazniti.

Berfeinern, stil. z B. die Sprache, ugladiti, olikati; Berfeinerung, uglajenost.

Berflachen, sploščiti; verflachtes Wissen, Berflachung des Wissens, površno znanje površnost.

Berflechten, zaplesti, preplesti; verflochten, zamctan; izprepleten; Berflechtung, spletež.

Berflüchtigen, sich, v. Berdampfen.

Berfügen, narediti kaj s čim ali zastran česa, odrediti; (razpolagati russ); Berfügung, naredba; es steht zu deiner B., stoji ti na voljo, zapoveduj.

Berführen, Berleiten, zavesti (Vuk), zavajati; -ung, zavod(ba); verführerisch, zavodljiv, zavoden, zamamljiv.

Bergällen, Einem das Leben, odemeriti.

Bergangene Zeit, Bergangenheit, gr. (Perfectum), pretekli čas, preteklost, minolost; vergänglich, minljiv, bogóć.

Bergegenwärtigen, sich, pred oči staviti, predočiti si.

Bergeistigen, stil. oduhoviti.

Bergeltung, hist. plačilo, (russ. od-plata).

Bergesellschaftung der Vorstellungen, v. Ideen-Association.

Bergessenheit, phil. pozaba; altfl. zabyt f.; bergeslich, pozabljiv. (altfl. zabytliv); Bergeslichkeit, pozabljivost.

Bergewaltigung, sila, preoblast

Bergleich, phil. etc. (comparatio), nach dem Altfl. pripodoba, prispodoba, auch primera; Bergleichung, pripodabljanje, primerjanje, im Bergleiche zu — v primeri k, froat. prema čemu; merc. Ausgleich, nagodba, poravnanje; Bergleichung, (comparare), pri(s)podobiti, pri(s)podabljati, primeriti, primerjati, f. a. Gleichstellen; sich Bergleichen, nagoditi se, poravnati se; Bergleichend, primerjajoč; Bergleichungspunct, (tertium comparationis), srednji člen pripodobe, pripodobisće.

Berglücken, chem. dožariti.

Berguügen, veselje, zadovoljstvo.

Bergoldung, pozlata.

Bergöttern, obožavati.

Bergößern, stil. veličati; math. povečati, povečevati, poveksati, poveksavati; Bergößersungsform, gr. večajoa oblika; Bergößersungsglas, večalo (froat. L.), f. a. Mikroskop.

Bergütung, Erloß, odmena (Vuk), naknada (Vuk), povračilo; Befohnung, nagrada, nach dem Russ. u. bei Vuk.

Berhaaren, zool. linjati (se).

Berhalten, sich zu etwas, biti do česa; Berhältniß, phil. (ratio), Beziehung, f. d.; math. razmer; das Berhältniß der Gleichheit, razmer enakosti; multiplicirt, umnožen, duplicirt, udvojen; triplicirt, utrojen; cfr. Proportion; stat. razmer, auch razmerje; Jemand's Berhältnisse oder Umstände, v. Umstand; im Berhältniß zu, v. primeri; Berhältnißexponent, kazalec (exponent) razmera; Berhältnißglied, člen (razmera); verhältnißmäßig, razmeren, sorazmeren; Berhältnißquotient, količnik (kvocijent) razmera; Berhältnißrechnung, razmerni račun; Berhältnißwort, (razmernik) v. Vorwort; Berhältnißzahl, razmerno število.

Berhandlung, (s. B. in einer Berfamml.), razprava.

Berhängniß, v. Hängung, kob, f. (altfl. bei Vuk kob = Begegnung, kobiti, Untergang öffnen); verhängnißvoll, koben. (-bna, -o), usoden.

Berhan, zaseka.

Berhehlen, prikriti, pritajiti.

Berhunzt, izpakudran.

Berhüten, ein Uebel, preubraniti, uprediti (altfl.), preduprediti (russ.).

Berichten, overoviti.
Berirung, zabloda, zmotā.
Berjungen, math. omaliti; arch. zo-
 žiti; verjüngter Maßstab, omaljeno
 merilo.
Berkehr, Communication, obdenje, f. a.
 Umgang; Handelsverkehr, trgovina, f.
 a. Umsatz; verkehren, obđiti, obđevati,
 družiti se, shajati se; f. a. Umkehren;
 Berkehrung, v. Umkehrung; Berkehr-
 anstalt, obđilo; verkehrt, naopađen (gew.
 naopađen), bei Vuk naopak, -a, -o; adv.
 naopak (napak), na robe; Berkehrtheit,
 naopačnost.
Bertheilen, zagozditi, zakliniti.
Berthetzung, phil. poveza; gut verthettet,
 dobro vezan, povezan.
Bertheseln, žić, chem. okremeniti se,
 kremeniti se.
Berthären, ozāriti.
Bertheinern, umanjšati, manjšati, nach
 dem Altfl. u. bei Vuk umanjiti, man-
 jšiti; Bertheinerung, gr. omaljek (froat.
 L.); Bertheinerungsglas; manjšalo,
 manjšalno steklo; Bertheinerungswort,
 gr. manjšalna, manječa (froat. L.) be-
 seda.
Bertheistern, zalepiti, zamazati.
Berthnügen, v. Berbinden.
Berthohlen, chem. poogljeniti, intrans.
 zogljeniti; Berthholungsproceß, oglje-
 nenje.
Berthörern, nach dem Altfl. vtelesiti
 und vpolttiti.
Berthündigung, oznanilo.
Berthünsteln, premojstriti in skaziti,
 preumetničiti.
Berthürern, pomediti.
Berthürzen, gr. skratiti, skrajšati.
Berthlag, (eines Berthes), zaloga, izdanje;
 verlegen, založiti, zalagati, izdati na
 svoj račun; Berthleger, založnik.
Berthlängern, podaljšati, razdaljšati,
 nach anderen slav. Spr. prodolžiti.
Berthlangsamem, opočasniti, cfr. Ber-
 žögern.
Berthlauf, tek; iztečaj; nach Berthlauf eines
 Jahres, ob letu, za leto dni.
Berthlegenheit, zadrega, preglavica
 (bei Vuk eine Korrichtung am Tische zu
 größerer Veranziehung des stärkern unter
 den Däsen).
Berthladen, zvatiti, privabiti, primamiti.
Berthlast, izguba, gubitek (froat. L.).
Berthmehrung, stat. umnožaj, von
 Thieren, razplod; der Berthmehrerung, raz-
 množ(ba), pomnož(ba).
Berthmeintlich, nach dem Altfl. u. Russ.
 (mitunter auch von den Serben gebraucht),
 mnim, -a, -o; kakor se je mislilo, kak-
 kor se meni (da je); štet za —, ätslan
 za —; diese Handschrift, daß vermeint-

liche älteste Denkmal der böhmischen
 Sprache, umfaßt —, rokopis ta, štet
 za najstariji spomenik českega jezika,
 obsega —; cfr. Scheinbar.
Berthmengen, pomešati, zmešati, mešati.
Berthmenslichen, anthropomorphisi-
 ren, počlovečiti, človečiti.
Berthmessen, math. izmeriti, premeriti,
 meriti; Berthmessung, merjenje; Berth-
 messungskunde, v. Feldmesskunst, Gro-
 dāsie.
Berthmietten, v. najem dati
Berthmiedern, math. zmanjšati, v. Ber-
 theinern.
Berthmischen, v. Berthmengen; Berth-
 schungsrechnung, zmesni račun (froat.
 L.).
Berthmitteln, phil. etc. ž. B. Gegen-
 sätze, pomiriti, zmiriti; Berthmittler sein,
 posredovati, posrednik biti; berthmittelt,
 v. Mittelbar.
Berthmodern, Berthmorschen, stroh-
 neti, trohneti.
Berthmögen, daß, phil. Möglichkeitgrund,
 moč, vzmožnost; f. a. Fähigkeit; zeit-
 liche Güter, imovina (Vuk), imenje,
 (altfl., russ.), imelo (Trubar); vermög-
 end, mogoč; vermöglich, imovit (altfl.
 neben imetelen).
Berthmuthen, phil. domnevati se, da,
 — pridomisljati se; zur Berthmuthung
 kommen, domneti se, pridomisliti se,
 da —; f. a. Voraussehen; vermuth-
 lich, domneven, f. a. Wahrscheinlich,
 nach der froat. L. nagaden, (-dna, -o;
 bei Vuk nagadjati, umharrathen); Ber-
 muthung, domneva(nje), pridomisljanje,
 pridomisljaj, (altfl. dogad, m. russ. do-
 gadka).
Berthneinen, v. Negiren, Negation.
Berthnunft, phil. um; cfr. Berthband;
 .Bernunftbeweis, umstven dokaz; Ber-
 nunftstelei, russ. umāčanje, auch umstvo-
 vanje; Bernunfterkennniß, umstveno
 spoznanje; f. a. a priori; bernunft-
 los, brez uma, brezumen; bernunft-
 mäßig, umen, umstven; po umu; Ber-
 nunftmäßigkeit, umstvenost, poumnost;
 Bernunftschluß, v. Sullogismus.
Berthpachten, v. zakup dati.
Berthquiden, v. Amalgamiren.
Berthrauchen, izvetroti, f. Bertham-
 pfen.
Berthrüden, mech. math. premakniti,
 premikati; Einem den Kopf, glavo zme-
 sati, zmesti; berthrüdt, phil. zmeten;
 Berthrüchtigkeit, zmetenost, zmeteni um
Berthrufen, in Berthruf bringen, ozogla-
 sili koga, obrezslaviti (russ.).

Vers, *stil.* vèrs, nach dem Altfl. u. Russ. stih, m.; Verse machen, verse pisati, nach der kroat. L. stihove tvoriti; Accentvers, náglasni vers ali stih; Quantitäts V., časomerni (böhm. L.); katalektischer V., nedomerni, nepopolni (o enem, dveh, treh zlogih); hyperkatalektisch, nadmerni, akatalektisch, popolni, celoviti; asynartetisch, asynartetičen, nedodlenjen, nesólenjen (böhm. L.); Versabschnitt, Verspaufe, v. Čásur; Versort, vrsta stihov ali versov; Versbau, stoposkladje, tvorba stihov (kroat. L.); Versfuß, v. Fuß; Versificator, stihotvorec; Versfuß, stihotvorstvo (russ.); Versmaß, mera versom ali stihom, f. a. Versbau.

Versalien, *typ.* versalije; Initiales, začetna pismena.

Versammlung, *hist. etc.* zbor, skupščina (Vuk).

Versanden, *ggr.* zaplaviti, zasuti s peskom.

Verschaffen, dobaviti, dobavljati (Vuk).

Verschickbarkeit, premičnost, pomičnost.

Verschieden, gewisse Gedanken, razmisliti se.

Verschieden, *phil. etc.* različni, razni, nach der kroat. L. raznovrsten (gebildet nach Vuk's istoveten = identisch); različit; verschiedenartig, raznovrsten; Verschiedenheit, različnost, raznost, različitost, (raznovetnost); *cfv.* Unterschied; Verschiedenheimer, raznoskrge (kroat. L.).

Verschlämmen, Verschlicken, zablattiti, zamuljiti (kroat. L.)

Verschleppen, odolgovlačiti kaj (serb.).

Verschlossen, (Charakter), zaprt.

Verschmelzen, *gr. chem.* stopiti, stapljati; bildlich, ziliti, zlivati se; splaviti, *phil.* auch, zmesiti; Verschmelzung, zmes (ba), zliv.

Verschmerzen, v. Verwinden.

Verschmizt, prekanjen, premeten; f. a. Schläu.

Verschönern, polepšati, ukrasiti (russ.).

Verschroben, izprevrnen, na robe, ändern, f. a. Geschraubt.

Verschwenderisch, potraten, zapravljiv.

Verschwiegen, v. Schweigjam.

Verschwindend klein, *min.* predroben.

Verschwommen, (von Farben etc.), zalit, zaplavljen, *cfv.* Verwaschen.

Verschwinden, *math. etc.* izginiti, izginiti, (altfl. izgibnoti bei Gutsm. zibniti), bei Vuk nestati, nestajati, (nestanem als Gegenf. zu postanem) česa (subjectlos); verschwindend klein, neskončno mal ali majhen (böhm. L.).

Verschwörung, *hist.* zarota, zarotija, urota (kroat. L.).

Verseifen, *chem.* razmiliti (Erj.).

Versetzen, Versetzung, v. Permutation.

Versichern Einen einer Sache, uverjati koga v čem (russ.), (*merc.* assureiren, russ. zastrahovati), als sicher behaupten, altfl. uistiti, uistoviti.

Versiegen, usahniti, period. presahniti, presihati.

Versilbern, posrebriti.

Versinnlichen, nazorno stvoriti, v. Veranschaulichen.

Versöhnen, zmiriti, spraviti.

Verstand, *phil.* razum (altfl.); Verstandesgrund, razlog z razuma; verständig, razumen, im Altfl. auch razumljiv, — pameten, razborit (Vuk); der Verständige, razumnik (altfl.); Verständigkeit, razumnost, razboritost; Verständigung, sporazum; Nachricht, priznanilo, f. a. Nachricht; Verständniß, blagorazumje, urazumenje (altfl., russ.), razumevanje; mit richtigem Verständniß, stvar prav razumejoč; er hat dafür kein Verständniß, on tega ne razume; Verständniß beibringen, begreiflich machen, nach Vuk razumljivati (razumljevati); verstehen, razumeti, razumevati (beides v. *impf.*), (das Altfl. hat auch porazumeti und urazumeti), f. a. Begreifen, Können (znati); unter etwas (subintelligere), podrazumevati (russ.); verständlich, f. a. Begreiflich, Faßlich.

Verstärken, ojačiti, ukrepiti, podkrepiti.

Versteinern, okameneti; ich stehe wie versteinert da, nach Vuk, jaz se čudim in kamenim; Versteinern, v. Petrefact, als Eig. okamenelost; Versteinernungsproceß, kamenenje.

Verstellen, sich, pretvoriti, pretvarjati se (Vuk, kroat. L., — nach dem Altfl. u. Russ. hing. pritvarjati se), f. a. Stellen, sich; Verstellung, pretvarjanje, pretvorstvo.

Verstimmung, zla volja; *cfv.* Laune, Stimmung.

Verstost, trdovraten, trdoglav (Vuk), zakorenel (russ. — eingewurzelt), otrpno sree.

Verstümmeln, okniti, kniti; (pohromiti, pokvečiti); verstümmelt, oknjen, knn.

Versuchen, po(s)kusiti, po(s)kušati; (oft bloß durch Anwendung des v. *imperativum*, z. B. ničesar ne doseže, kdor preveč doseza); Versuch, poskus, richtiger pokus, auch izkus, (altfl. Experiment); — *phys. etc.* izkus, izkustvo (nach dem Russ.) opit m.; Versuchstation, izkusavališče; versuchsweise, poskusoma.

Verfumpfen, zamočviriti, zamlakužiti.
 Verfunfen, in —, vtopljen v —.
 Vertauschen, zameniti; heimlich, pod-
 meniti; Vertauschung, zamena.
Vertebralia, Vertebrata, zool.
 (pl.), vretenčarji.
 Vertheiligen, obraniti, braniti; Ver-
 theiligung, obramba, obrana; Verthei-
 digungsrede, zagovor, obrambena be-
 sedita, govor v obrano.
 Vertheilen, razdeliti, razdeljevati; die
 Kosten, razdati, razdajati naloge; Ver-
 theilung, razdelba, razdeljevanje; Ver-
 theilsein, razdeljenost; Vertheilungs-
 Electricität, elektrika z razdelbe, (raz-
 delbena).
 Vertheuern, podražiti, ceno vzdigniti.
 Vertieft, pozivljen.
 Vertical, vertikalni, v. Senkrecht.
 Vertiefen, vglobiti (altfl., russ.) kaj, se;
 vtopiti se v —; sich in Gedanken ver-
 tiefen, (globoko) zamisliti se; vertieftes
 Bild, Intaglio, vrezana podoba; Ver-
 tiefung, vglobljenje, glob, f. jama, za-
 globje, vpadina (russ.).
 Vertrag, pogodba; vertraglich, pogod-
 ljiv, pogodni (Vuk); congruens, phil.
 skladen.
 Vertrauen, daš, doverje (russ.); povz-
 danje (Vuk.), gov. zaupanje (altfl. za-
 upvanje); vertraulich, poverljiv, povz-
 dan, -a, -o.
 Vertreten, zastopiti, zastopati (auch
 altfl.); Vertreter, zastopnik; Vertretung,
 zastop, zastopstvo.
 Verunehren, onečastiti, obrezčastiti
 (russ.).
 Vervielfachen, povečkratiti, pomno-
 gokratiti.
 Vervielfältigen, razmnožiti, umno-
 žiti; -gung, razmnožba.
 Vernunftig, nasrditi.
 Verbollkommen, phil. nach dem
 Russ. usovršiti, usovršavati; Verboll-
 kommenung, usovršavanje, usovršba; ver-
 vollkommnungsfähig, usovršen, (-na, -o);
 usovršlich (geneigt zur Verbollk.); Ver-
 vollkommnungsfähigkeit, usovršnost, usov-
 ršljivost.
 Verbollständigen, popolniti, popoln-
 jevati, f. a. Ergänzen.
 Verwachsungsläche, min. složna
 ploskev.
 Verwahren, shraniti; bewahren, čuvati;
 sich gegen etwas bewahren, ograditi se
 (kroat. T.), ograjati se; Verwahrung,
 ograda proti čemu.
 Verwaltung, uprava; Verwaltungsjahr,
 upravno leto.
 Verwandeln, premeniti, premenjati
 (nicht promeniti), pretvoriti, pretvarjati

kaj; Verwandler, Transformator, math.
 pretvornik; Verwandlung, mena, pre-
 mena, pretvor; zool. preobrazba, pre-
 obražaj, preobraževanje.
 Verwandt, nach dem Altfl. soroden,
 srodni; verwandte Begriffe, sorodni poj-
 movi; Verwandtschaft, sorodstvo, srod-
 stvo, rod (die Verwandten, coll.), geringe,
 sorodica (Vuk); chem. sorodnost, ein-
 fache, prosta, doppelte, dvojná, prädis-
 ponirende, pripravna, (kroat. T. neben
 podpirana, pripravna böhm. T.); Ver-
 wandtschaftsgrad, chem. srodljivost (kroat.
 T.).
 Verwaschen, adj. razmit (im Gegensatz
 zu: Markig, ital. dilavato, zamit, vel;
 verwässert, vodén, zavodenjen).
 Verwechseln, math. izmeniti ali pre-
 meniti eno z drugim; Verwechslung,
 izmena, premena.
 Verweilen, pomuditi se, počasiti (Vuk)
 pri čem, postati, zabaviti se okoli česa.
 Verweis, svar, ukor (altfl., Vuk), ka-
 ranje, (pokarati koga).
 Verwenden, upotrebiti, porabiti; auf-
 wenden, potrošiti; f. a. Anwenden.
 Verwerfung der Gänge, min. pre-
 met; kroat. T. premak; verworfen, pre-
 maknjen.
 Verwerthen, ponovčiti (v denar spravi-
 ti) kaj, koristiti se česa; v prid
 obrniti.
 Verweisen, chem. iztrohniti, trohniti.
 Verwickeln, stil. zaplet; verwickelt;
 zamotan, zapleten.
 Verwinden, Verschmerzen, prebo-
 leti, pretrpeti kaj, pozabiti.
 Verwirrlich, uresničiti, obistiniti,
 ostvariti; f. a. Ausführen.
 Verwirren, zmešati, zmesi, zbroditi,
 zbegati; Verwirrung, zmešnjava, zbroja;
 verworren, pomešan, zamotan, zmeten.
 Verwittern, chem. prepereti, sprhniti,
 izvetreti (russ.); verwittert, preperel,
 -a, -o, izvetrel, -a, -o, kroat. T. raz-
 trošiti se; Verwitterungsprozess, prepe-
 revanje.
 Verwundern, sich, začnditi se; Ver-
 wunderung, začud, (za)čudenje; altfl.
 u. russ. udiviljenje; in Verwunderung
 segen, seb. zadiviti koga.
 Verwüsten, opustošiti, pustošiti (altfl.).
 Verzehrender Steuer, stat. potrošnina,
 potrošarina.
 Verzeichniß, popis; spisek; Namensb.,
 imenik.
 Verzerren, zategnjen, izkrivljen, za-
 kremžen.
 Verziehen, odreči se česa.
 Verziehen, sich, sich werfen, zvežiti se.

Verzieren, ukrasiti (ruff.), olepotičiti, froat. nakititi, urediti; Verzierung, ukras, nakit; (Zont.), ruff. prikrase (pl.), šaranje (figuriven).

Verzinnen, pokositeriti.

Verzinslich, obresti dajoč, nesoč.

Verzögern, *phys.* zatezati, zadržavati, pozniti; verzögernd, zatežoč, zadržajoč; verzögerte Bewegung, pojemajoči, zakneveli, zatezani gib.

Verzollen, oeariniti, plačati carino.

Verzug, odlog (altfl.).

Verzweiflung, obup, očajanje (Vuk, altfl. u. ruff. očajanje).

Vesuvian, *min.* vezuvijan.

Vibration, *phys.* Schwingung einer Saite, tres, tresenje, trepenje (froat. T.).

Viehbestand, **Viehstand**, *stat.* živina, (kolikor je je kje).

Viehzucht, živinska reja.

Vielartig, mnogovrsten.

Vielachsig, *min.* mnogoos, -a, -o.

Vieldeutig, mnogoznačen, (-šna, -o), mnogoznamenljiv, f. a. **Vielstörmig**.

Vieleck, v. PolYGON; vieleckig, mnogokoten.

Vielsach, mnogokraten; das Vielsache, mnogokratnik; die Reihe der Vielsachen, niz ali vrsta mnogokratnikov; vielsache Zahl, množina.

Vielstättig, mnogoteri, mnogoviden (altfl.), mnogogub.

Vielstach, mnogoploščnik.

Vielstörmig, *math.* (3. B. Funktion), mnogolik (froat. T.); raznolik.

Vielgliedig, (3. B. Periode), mnogolen, -a, -o.

Vielheit, množstvo, mnogost, množ f. **Vielhüser**, (pl.), *zool.* (multungula), mnogoparkljarji.

Vielkantig, *min.* mnogorob, -a, -o.

Vielkündige, der, mnogometelj (altfl.), — (mnogoumje).

Vielseitig, mnogostran, -a, -o; Vielseitigkeit, mnogostranost.

Vielversprechend, kazeti, (-zna, -o), obeten.

Vielweilig, mnogodelen.

Vielweiberei, mnogoženstvo.

Vielwässer, vseznalica (Vuk, vseznajka ruff.); Vielwässerei, vseznalstvo.

Viered, *math.* četverokotnik; vieredig, četverokoten.

Vierflächig, *min.* četveroplosk.

Vierfüßig, četveronog, -a, -o.

Vierhänder, (pl.), *zool.* četveroroke.

Vierkantig, četverorob, -a, -o.

Vierseitig, četverostran, f. a. **Vierflächig**.

Viertel, četvrt, f., četvrtina; Viertel-

bogen, v. Quadrant; Viertelkreis, četvrtnik, f. a. Quadrant.

Vierzeilig, četverovrsten.

Vignette, vinjeta.

Viridinsäure, *chem.* viridinova kislina.

Virtuell, *mech. etc.* virtualen.

Virtuose, izvrstnik, virtuoz (ruff.); Virtuosität, izvrššina (Vuk), virtuoznost.

Vision, prikazen, videnje (ruff.).

Visirskab, sodomerka; Bisur, zamer (froat. T.).

Vitalempfindung, *phil.* vitalni občut; Vital-Sinn, *phil.* životno čutilo; vital, tičoč se življenja (samega), vitalen.

Vitellin, *chem.* vitelin.

Vitriol, *chem.* galica (Vuk), vitriolj; Vitriolöl, hud(ičev) olje.

Vocal, v. **Selbstlaut**; *adj.* vokalen; Vocalismus, vokalizem.

Vögel, (pl.) ptice; Vogelperspective, perspektiva ali nočba odzgorinja (ptičja).

Vogelsandstein, *min.* vogeski peščenec.

Volk, ljudstvo, Nation, narod; volkarm, maloljuden, brezljuden; Völkerbund, zvez(a) narodov; Völkertunde, v. Ethnographie, -logie; Völkerrecht, sonarodno ali mejnarodno pravo; Völkerschaft, narod; Völkerwanderung, preseljevanje narodov, nach der frpat. T. selba narodov; Volksscharakter, narodni značaj, narodna narav ali čud; Volkslied, narodna pesen; Volksmenge, množstvo ljudstva, število ljudstva; Volkreichthum, bogastvo narodno (ali naroda); Volkshagung, Volkshaltung, popis; Volksschule, ljudska škola ali učilnica; Volkstamm, plemo (narodno); Volksthum, v. Nationalität; volksthümlich, v. Rational, Populär; Volkvermehrung, namnožba, razplod (froat. T.) ljudstva; Volkversammlung, narodni zbor, narodna skupščina; Volkvertreter, narodni zastopnik; Volkswesen, narodstvo; Volkswirtschaft, narodno gospodarstvo.

Voll, poln; vollbürtig, pravi, polnorođen; vollbürtiger Bruder, altfl. samobrat; Vollbrud, celi tlak ali pritisk; Vollede, poln roglj ali ogel; vollendet, dovršen, zvršen; vollendete Thatfache, zvršen čin ali posel; völlig vergangene Zeit, *gr.* prej pretekli čas; vollkommen, *phil.* dovršen, (-šena, -šeno), f. a. Vollständig; Vollkommenheit, dovršenstvo (ruff.), dovršenost; Vollmond, ščep, uščep, (ruff. polnolanije); vollständig, popoln, popoln; vollwichtig, dotežen, (-šna, -o), polnotežen, tehten, poln; vollziehen, zvršiti, ovršiti (froat. T.); Vollzug, zvršilo, zvršba.

Volta-Säule, *phys.* Voltin steber ali stolp; Volta'sche Batterie, Voltina baterija (russ. Voltova —).

Volum, **Volumen**, *phys.* Rauminhalt, prostornina; f. a. Inhalt, Umfang; Volumenometer, Volummeter, obimometer; Volumvergrößerung, povečanje prostornine, obima; voluminös, obimovit, froat. *L.* oplovit; f. Umfassend; Volumscheinheit, obimna jedinica.

Voralpen, *gg.* alpinsko (planinsko) prigorje.

Vorangehen, prednjačiti komu; vangehend, naprejšnji

Vorarbeit, naprejšnje delo, priprema, priredba.

Voraussetzen, v. Vermuthen, vzeti, vzemati, misliti, da je, nach dem Russ. predpoložiti, predpolagati; Voraussetzung, v. Vermuthung; unter der Voraussetzung, pod pridržkom, da —, vzemaje, da —; unter der Voraussetzung des Gesundheitslaufens, verlaufen, pod zdravo kupiti, prodati (Vuk).

Vorbauen, **Vorbengen**, v. Verhüthen.

Vorbekalt, pridržek, pridržaj, (russ. ugovorka).

Vorbereitung, priprema, pripravlanje.

Vorberge, (*pl.*) *gr.* prigorje (froat. *L.*).

Vorbild, v. Muster, Urbild.

Vordach, pristrešek, pristrešje.

Vorderansicht, pogled ali vid odspredaj.

Vorderarm, v. Unterarm.

Vorder-Asien, Prednja Azija.

Vorderaxe, prednja os.

Vorderbrüstering, *zool.* podgradje (froat. *L.*).

Vorderdeckel, der Kiemer, *zool.* prednji skržni poklopec.

Vorderflügel, prednje krilee (žukelk).

Vorderglied, *math.* sprednjak, prednji ali prvi člen.

Vordergliedmaßen, (*pl.*) *zool.* prednji udje.

Vordergrund, eines Gemälde's, popredje (böhm. *L.*) ospredje, prednja stran.

Vorderfuß, *phil.* (propositio anteedens) im Gegenf. zu: Nachfuß, prorek, prednji rek; *esr.* Dbersfuß (im Spfl.).

Vordertheil, spredek, (altfl. pred f.).

Vorderzähne, (zohje) prednjaki, f. a. Schneidezähne.

Voreiligkeit, prenaglost.

Voreingenommenheit, vorgefaßte Meinung, prevzetost, preusvojeno mnenje; produverjenje (russ. predubez-

denje); f. a. Befangen; Vorurtheil.

Vorempfindung, predčutje, v. Ahnung.

Vorfall, slučaj, prigod.

Vorfluth, *gg.* začetek plime.

Vorgang, postopek, f. a. Proceß.

Vorgebirge, *gg.* Cap, nos, glava (froat. *L.*).

Vorgehichtlich, predzgodovinski.

Vorgreifen, predsezati v —, vpletati se v —, posegati v —.

Vorhaben, v. Absicht, Vorsatz.

Vorhalle, veža, preddurje (altfl.), pridvorje (froat. *L.*).

Vorhang, zastor (froat. *L.*), zagrijalo, altfl. zaves.

Vorherbestimmung, v. Prädestination.

Vorherrschen, premagovati, (russ. preobladati, pretezati, sberwiegen, Vuk); die Ebene herrscht vor, največ je ravnega sveta; vorherrschend, pretežen.

Vorhof, pridvorje, preddvorje (altfl.); Vorhof des Lab. im Ohr, preddvor, pridvorek (froat. *L.*), russ. vhod.

Vorkammer, des Herzens, srčni pridvor, predardje (russ.).

Vorkenntniß, znanje pripravno, podlogo dajoče.

Vorkommen, bivati, zgoditi se; diese Pflanze kommt bei uns nicht vor, to rastline pri nas ni, ne biva; ne nahaja se; ne raste; daß Vorkommen der Pflanze, stojbina (froat. *L.*).

Vorklage, *chem.* Auffange - Gefäß (Brandw.), kapalica (Vuk).

Vorkland, (Deichbau), predzemlje.

Vorklant, brzorek, -a, -o (Vuk), brzosten, brzosoden.

Vorlesung, čitanje, lékeija; Vorlesung halten, čitati.

Vorliebe, nach dem Altfl. u. Russ. pristrastje.

Vormagen, *zool.* prednji želodec, želodbič.

Vormann, prednik.

Vormerken, zabeležiti (naprej).

Vorraum, *arch.* predvratniče (froat. *L.*).

Vorrang, preimstvo (Vorrecht, russ.), prednje mesto, prvstvo (altfl.).

Vorrath, zapas m. (altfl.), zaloga.

Vorrede, predgovor, (altfl. u. russ. predslovie).

Vorrückung, der Nachtgleichen, *astr.* v. Präcession.

Vorsatz, *phil.* nakana (froat. *L.*, f. Vuk's nakan, -a, -o sem, entschlossen sein, nakaniti se, nakanjivati se, sich vornehmen), umišljaj (altfl.), f. a. Absicht;

math. v. Vorberglieb; vorfänglich, umiſſhen, f. a. Abſichtlich.
Vorſchlag, *stil.* predlog (altſl.).
Vorſchreiben, *propisati* (altſl.); eine Steuer, pripisati; Vorſchrift, propis.
Vorſchreitend, v. Progreſſiv.
Vorſchuß, ponapredščina (Voldič, „Novice“).
Vorſehung, (providentia), providnost, providenje; promiſel Božji (altſl., ruſſ. ſerb.); Vorſicht, providnost, previdnost, Behutſamkeit, opreznost, nach dem Muß, ostražnost.
Vorſehſilbe, v. Präfix.
Vorſehender, prvosednik (altſl.).
Vorſorgt, skrb za kaj, f. a. Vorſicht.
Vorſpiel, v. Präludium.
Vorſprung, *ggr.* jezik; *arch.* napust, izstop, risalit.
Vorſtellen, ſiá etwas, *phil.* pomisliti, pomisljati kaj, misliti si kaj (böhm. *l.* und ruſſ. predſtavljati si, kroat. *l.* predočiti si); Jemand vorſtellen, zaſtopati koga, nameſto koga biti; darſtellen, f. d.; Vorſtellbarkeit, pomiselnost; Vorſtellung, pomisel, f. (Vuk), auch miſel; (böhm. *l.* predſtava, kroat. *l.* predočba, predočaj, mehr: Darſtellung, Beranſchaulichung; Vorſtellungsſtraf, pomislivost; Vorſtellungsſtreis, v. Ideenſtreis.

Vortrag, govor; beſedovanje; die Gabe des Vortragens, dar beſede; akademiſcher Vortrag, akademična učba, ruſſ. prepodavanje; f. a. Vorleſung; Vortrag an den Monarchen, Bericht, ruſſ. doklad; vertragen, učiti, beſediti, ruſſ. prepodavati; ein Tonſtück, izvesti, izvajati.

Vorurtheil, *phil.* predsod(ek), (altſl. predsuditi, antea judicare).

Verwalten, **Vorwiegen**, v. Vorherrſchen.

Vorwand, *stil.* (prazen) izgovor, pretveza, kroat. *l.* izlika.

Vorwärtsgehen, napredovati; vorwärtsbringen, unaprediti kaj (ſerb.).

Vorwelt, predpotopni svet, f. a. Urwelt.

Vorwort, *gr.* predlog (ruſſ.).

Vorwurf, oponos, ukor; f. a. Gegenſtand.

Vorzelt, ſtarodavnost.

Vorzug, prednost, preſtvo, izvršćina; vrlina; ſeine Vorzüge, vrline njegove, f. a. Vorrang.

Vulkan, *ggr.* sopka (ruſſ.), ognjenik, vulkan; vulkauiſch, vulkanski; Vulkanismus, vulkanizem; Vulkanisten, vulkanisti.

W.

Wabe, sat, *coll.* satovje.

Wach, buden, (-dna, -o Vuk), wachend, bdeć, čujoć; wachſam, čuvit.

Wachsthum, raſt.

Wade, v. Grauwade.

Wad, *min.* vad, manganova pena.

Wadenbein, *zool.* piščal.

Waffe, *hist.* orožje; Waffenſtillſtand, premirje (altſl. u. ruſſ., richtiger als primirje), ein kleiner W., nach Vuk sovéria.

Wägbare Stoffe, v. Ponderabilien; Wage, vaga, tehtnica, kroat. *l.* tezuja; (ruſſ. veſi pl. m.); wägen, vagati; wagtredt, v. Horizontal; wägen, vagati, tehtati.

Wahl, izbor, volitev; auß freier Wahl, dragovoljno; die Wahl ſieht ihm frei, na voljo mu je, stoji; Wahlhandlung, izboranje, volitev; Wahltrecht, (actives), pravica izbora; (paſſives), pravica izbornosti; Wahlreich, izborna država; Wahlſpruch, poſlovia (kroat. *l.*), geſlo

(böhm.), v. Devise; Wahlverwandtschaft, *chem.* izborna ſorodnost.

Wahn, *phil.* blod, blodnja; Wahnidee, Wahnvorſtellung, blodna miſel; gopodujóča blodna miſel, f. fixe Idee, Wahnſinn, blodnomislje, (kroat. *l.* mahnotost, böhm. *l.* šilenost, *cf.* altſl. šaljen, ſurens); wahnſinnig, blodnomislen, (mahnit Vuk, vergl. altſl. auch izumljen, mente privatus).

Wahr, pravi; *astr.* wahrer Horizont, pravi obzor; wahre Zeit, pravi čas; wahrhaft, reſničen, iſtin, -a, -o, iſtinit (Vuk); eſ iſt wahr, res je; auch reſen (altſl.); Wahrhaftigkeit, reſničenost, iſtinost; f. a. Wirklich; Wahrheit, reſnica, iſtina (altſl., ruſſ. ſerb. urſpr. Gewißheit); Wahrheitsſinn, čuſtvo reſnice ali iſtine; wahrnehmen, *phil.* zaznati, zaznavati, nach der kroat. *l.* zametiti (bemerken, Vuk, auch ruſſ.); wahrnehmbar, zaznaten, dobuten, (-tna, -o); Wahrnehmung, zazna(va)nje, kroat. za-

možba; *wahrscheinlich*, verjeten (altf. verojeten); *es ist wahrscheinlich*, podoba je, da —; *Wahrscheinlichkeit*, verjetnost; *W. a priori*, aus Gründen, umstvena verjetnost; *W. a posteriori*, aus Beobachtung, izkustvena verjetnost (froat. T.); *Wahrscheinlichkeitsrechnung*, račun verjetnosti; *Wahrscheinlichkeitschluß*, sklep ali izvod z verjetnosti.

Währung, *merc. vrednota* (froat. T.), veljava; *Berth*, f. d.

Waisenhaus, sirotnica, sirotišče.

Wald, gozd, (les, šuma); *Culturwald*, gaj; *Waldantheil*, zavod; *Waldböfse*, laz (auch böhm. u. serb.); *Waldcultur*, *Waldwirtschaft*, gozdarstvo, šumarstvo.

Wale, (*pl. zool.* (Cetacea) kitovci ali ribáci.

Walle, valjalnica.

Wall, okop (altf.), *efr.* D a m m.

Wallrosse, (*pl. zool.* mrozevi, mroži.

Wallung, valovanje, (nach dem Altfl. volnjenje).

Walze, v. Cylinder; *Walzwerk*, valjarna (Tuš.).

Walzen, valiti; *das Walzen*, valjanje, val (izg. rav), *m.*, les se z gore na val spravlja.

Wand, stena; *Wandfarte*, zemljevid za (na) zid; *Wandmalerei*, slikanje na steni, stenopis (ruff.); *Wandfäule*, v. *Saibfäule*.

Wandelfüß, noge hodiljke (Erj.), hodulje (froat. T.); *Wandelftern*, v. *Planet*; *Wandlung*, *Wandelung*, v. *Conjugation*; *sonst mena*, *min.* *Farbenwandlung*, *Lichtwandlung*, mena barv, svetlobe.

Wandelnd, majav, omajan, f. a. *Schwanken*; *von der Stimme*, nestaven; *Wandelmuth*, omahljivost.

Wappen, *hist.* grb; *Wappen*, in Zuf, grboven; *Wappenfunde*, grboznanstvo, f. a. *Heraldik*.

Warmbad, *ggr.* toplice (*pl.*).

Wärme, *phys.* toplota; *freie W.*, prosta toplota; *Wärme-Aequator*, toplotni polotnik; *Wärmecapacität*, navzetnost za toploto (Tuš.); *Wärmeinheit*, toplotna jedinica; *Wärmeempfindung*, občut toplote; *wärmeerzeugend*, toploroden; *Wärmegrad*, stopenj toplote; *Wärmeleiter*, prevodnik toplote (nach der froat. T. vodič); *Wärmeleitung*, prevod ali prevajanje toplote; *Wärmeleitungsfähigkeit*, vodljivost toplote; *Wärmemenge*, množina ali količina toplote; *Wärmequelle*, izvir toplote; *Wärmestoff*, nach dem Ruff. toplorod u. toplotvor, (froat. T. toplivo); *Wärmestrah*, toplotni trak; *Wärmestrahlung*, žarjenje toplote; *Wär-*

metheorie, teorija o toploti; *Wärmevertheilung*, podelba toplote.

Wärter, strežnik; *Wartesaal*, čakalnica.

Waschen, *chem.* izpirati; *Wäsche*, *Waschwert*, perilo.

Wassit, *chem.* vazit; *Wassium*, *chem.* vazij.

Wasser, *chem. etc.* voda; *Wasserableitung*, odvod vode, vodoodvod (ruff.); *Wasserader*, *ggr.* vodna žila; *Wasserarmuth*, brezvodje, oskodića voda; *Wasserbehälter*, -reservoir, vodnjak; *Wasserbildungen*, *min.* vodni nasadi ali utvori; *Wasser canal*, vodotok (altf.); *Wasserdicht*, *phys.* nepremočen, (-čna, -e, eig. nepromočen), kar vode ne propušča; *Wasserdruck*, *phys.* tlak vode, *typ.* vodni tisk; *Wasserfall*, *ggr.* slap (altf.), *kleiner*, skakalec; *Wasserfrei*, (L.) *Wasserföden*, (-dna. -o); *Wassergalle*, v. *Rechengalle*; *Wassergebiet*, povodje, f. a. *Meeresgebiet*; *Wasserglas*, *chem.* vodotopno steklo; *Wassergrenze*, meja vodna, vodovja; *Wasserhell*, *min.* vodočist; *Wasserhose*, *Wassertrombe*, *phys.* vodena troba, morski smrk; *Wasserbüßner*, kokoške, (vodarice froat. T.); *Wasserkäfer*, *zool.* povodnjaki; *Wasserkraft*, sila vode; *Wasserlauf*, tek vode; *Wasserleitung*, vodovod (altf. neben vodovaja), als Kunst, vodovodstvo; *Wassermaschine*, *Wasserkunst*, vodni stroj, dvigalo vode; *Wassermangel*, v. *Wasserarmuth*; *Wassermann*, *astr.* vodolej, vodár; *Wassermesser*, vodomer; *Wassermessung*, vodomerstvo; *Wassermörtel*, *chem.* podvodni mort; *Wasserprobe*, *hist.* božja voda; *Wasserpunct* (am *Aräometer*), vodišče, dovodje (froat. T.); *Wasserrecht*, v. *Horizontal*; *Wasserscheide*, razvodje; *Wasserspiegel*, lice vode, gladina ali povrhnost vode; *Wasserstand*, stanje, višina vode; *Wassersstoff*, *chem.* Hydrogen, vodénee, nach der böhm. u. froat. T. vodik; *Wasserstoffsäure*, vodénéva, vodikova kislina; *Wasserstrahl*, vodeni trak ali curek; *Wasserstraße*, pot po vodi; *Wassersystem*, vodje; *Wasservögel*, povodne ptice, vodarice (froat. T.); *Wassermaze*, vaga vodoravnosti (böhm. T.), razulja (froat. T.), libel; *Wasserserjebung*, ločba, raztvorba vode; *Wasserig*, voden, -a, -o.

Watt'sches Parallelogramm, *mech.* Vattov paralelogram.

Watzvögel, ptice brodnice.

Wau, *chem.* katanec; *Waugelb*, katančev žoltilo.

Wawellinhaloid, *Wawellit*, *min.* vavelit.

Wald-Formation, *Waldertöhen*, *gl.* gozdna tvorba.

Webspinnen, *zool.* pravi pajki.

Wechsel, *phil.* mena, *fr.* Veränderung, *Berschiedenheit*; *Wechselbrief*, *menica*; *Wechselbegriffe*, *zameniti*, *vzajemni pojmovi*; *wechselbezüglich*, *nach dem Russ. soodnosn.* (-sna, -o); *Wechsel laut*, *gr.* glasek *zamenik* (*froat. T.*); *Wechselreime*, *izmenite* (*froat. T.*) *rime*; *Wechselreiterei*, *merc.* *meničarjenje* (*froat. T.*); *wechselseitig*, (*reciprocus*), *vzajemen*, *zamenit* (*froat.*); *f. a.* *Reciprof*; *Wechselseitigkeit*, *vzajemnost*; *Wechselumfassung*, *phil.* *vzajemna obsežnost*; *Wechselverhältniß*, *vzajemnost*, *vzajemstvo*; *Wechselvorstellungen*, *phil.* *zamenite pomisli* (*ki se dajo zameniti ena z drugo*); *wechselweise*, *math.* *vzajemno*, *vzajmico* (*Vuk*), *po izmeni*, (*im* *Altfl.* *mitus*, *mité*, *adv.*), *šrediti se v čem s kom*; *wechselweise proportionirte Größen*, *vzajemno sorazmerne*, *izmeno sorazmerne količine*; *Wechselwinkel*, *math.* *izmenit kot* (*froat. T.*), *izmenični kot* (*Tuš.*); *Wechselwirkung*, *phil.* *vzajmo dejstvo*, *vzajemno delovanje ali dejstvo*, *delovanje enega na drugo*; *Wechselzerlegung*, *chem.* *vzajemna raztvorba*.

Wecker, *phys.* *budilo*; *Weckruf*, *dramilo*.

Weg, *pot*; *chem.* *auf trockenem, nassem Wege*, *suhlim*, *mokrim putem*; *Wegborne*, *bot.* *krhljikoveci*; *Wegmaß*, *potna mera*; *Wegmesser*, *Sodometer*, *potomer*.

Wegnahme, *gr.* (*eines Lautes*), *odjetje*, *odnimanje*.

Wegschaffen, *math.* (*den Kenner der Brücke*), *ukloniti* (*froat. T.*), *odpraviti*.

Wegmuth, *žaloba*, *užaljenje*, *užala*, *prežaljenost*.

Wehr, *die*, *bran*, (*v bran stati*, *postaviti se*); *daš*, *žez*, *gat*; *wehrhaft*, *vojevit*, *dober za orožje*; *Wehrkraft*, *vojna moč*; *wehrlos*, *brezorožen*. (-žna, -o), *brezzaščiten*, (-tna, -o).

Weiblich, *zool. gr.* *etc.* *ženski*; *Weiblichkeit*, *ženstvo*, (*russ.* *ženstvenost*).

Weich, *mehak* (*für mekak*, *serb.* *mek*, -a, -o), *f. a.* *Biegsam*; *weich werden*, *macati*; *weich machen*, *mečiti*, *mekšati*; *Weichblei*, *chem.* *mehki svinec*; *Weichboden*, *Weichland*, *v. Moor*; *Weichdeckenfäher*, *zool.* *mekokrileci*; *Weiche*, *zool.* *lakotnice*; (*an Eisenbahnen*), *ogibališče*; *Weichstoffer*, (*pl.*) *zool.* *mekoplute*; *Weichharze*, *mehke smole*; *Weichheit*, *mehkost*, *mekost*, *mehkota* (*mekota*, *Vuk*), *f. a.* *Zartheit*; *weichlich*, *mehkužen*, *mekuzen*, (*iznežen*, -a, -o, *russ.*), *mekopolten* (*froat. T.*); *Weichlichkeit*, *mekuznost*; *Weichtbiere*, *zool.* (*mollasca*), *mehkužci*, *froat. T.* *mekušci*.

Weideland, *pašniki*, (*altfl.* *pastvinn*, *paša*, *pasišče*).

Weiber, *ggr.* *ribnik*, *ribnjak*, *kál* (*Jos.*).

Weiler, *stat.* *zaselek*, *zaselje*.

Wein, *vino*; *Weinbau*, *vinstvo*, *vino gradarstvo* (*Weingartenbau*); *Wein*, *in Zuf.*, *vinski*; *Weingeist*, *vinski evet*, *froat. T.* *vinova žesta*; *weingetb*, *žolt kot vino*; *Weinlese*, *Weinlager*, *vinsko drožje*; *Weinöl*, *vinsko olje*; *Weinregion*, *vinski predel*, *kraj*; *Weinläure*, *sreševa ali vinova kislina*, *froat. T.* *sreševina*; *Weinfein*, *sreš*, *m.*; *Weinwage*, *vinomer* (*froat. T.*).

Weise, *način*.

Weiß, *bel*, *daš*, *belilo*; *Weißblech*, *bela pločevina*; *Weißbleierz*, *beli svinčenec*; *weißglühend*, *razbaljen*; *weißmachen*, *beliti* (*železo*), *weißsteben*, *beliti* (*arobro*); *Weißstein*, *min.* (*kamen*) *belak*, *v. Granulit*.

Weit, *phil.* *etc.* (*remotus*), *daljni*, -a, -o, (*dalek*, -a, -o), (*latus*), *prostran*, -a, -o; (*širon*, -rna, -o); *zu weit*, *preprostran*; *f. a.* *Geräumig*; *Weite*, *dalja*, *prostranstvo*, *prostranost*; *f. a.* *Entfernung*; *Weitebestimmung*, *določanje dalje*; *weiter*, *nadaljniji*; *Weiterung*, *nadaljšnjica*; *weitgreifend*, *razsežen*, (-žna, -o); *weitläufig*, *weitschweifig*, *obširen*, *raztezen*, (-žna, -o), *na široko*, *raztezo opisavati kaj*; *weitfichtig*, *phys.* *daljnoviden*, (-dna, -o).

Welle, *Wasserwelle*, *val*, *coll.* *valovje*; *mech.* *Welle*, *Wellbaum*, *vrtilo*; *Wellenberg*, *vrh vala*, (*valovni vrh*); *Wellenbeugung*, *vijuganje valov*; *Wellenbewegung*, *valovanje*, (*nach dem Altfl.* *und Russ.* *volnjenje*, *volnovanje*); *wellenförmig*, *valovit*, *valast*; *Wellenlehre*, *nauk o valovih*; *Wellentinic*, *črta valovita*, *valjavica* (*froat. T.*); *Wellenmaschine*, *mašina valovnica* (*Tuš.*); *Wellenstrahl*, *valo vni trak*, *trak vala*; *Wellensystem*, *valovje*; *Wellenthal*, *valovni dol*; *Well-Pager*, *mech.* *blazina*; *Wellrad*, *kolo na vrtilu*.

Welt, *svet*; *Welt*, *in Zuf.*, *svetovni*; *Weltall*, *Weltgebäude*, *vesmir*, *vesvoljni svet*, (*adj.* *vsemirni*); *Weltanschauung*, *phil.* *nazor o svetu*; *v. Anschauung*, *Welt-Aera*, *leta od stvarjenja svetá*; *Weltanschließung*, *vesvoljna ali svetovna razstava*; *Weltare*, *ós svetá*; *Weltbergscher*, *svetovlad*; *Weltbürger*, *v. Kosmopolit*; *Weltbererer*, *vsodobitnik* (*froat. T.*); *Weltgegend*, *stran svetá*; *Weltgeschichte*, *obšna zgodovina* (*russ.* *historija vse-mirna*, *vseobča*); *weltgeschichtlich*, *böhm.* *svetodejni*; *Weltherrschaft*, *svetovlada* (*froat. T.*), *gospodovanje vsemu svetu*, *svetovna oblast*; *Weltjahr*, *leto od stvarjenja svetá*; *Weltkarte*, *svetovid*, *svetokaz*; *weltlich*, *svetoven*; *posveten*;

Weltmeer, ocean, (ocean ruff.); Weltordnung, uredba sveta, svetovna; Welt-
raum, vsemirje, vsemirno prostranstvo;
Weltreich, svetska država (froat. T.);
Weltfchmerz, svetožalje (Strit.), presitije
(altfl., liebrdruf); Weltfickung, stanje
ali mesto v svetu; Weltfystem, osvetje,
svetovje, f. a. Weltall; Weltumfchiffung,
oplovljenje sveta; Welttheit, del sveta
ali zemlje.

Wendekreis, *ggr.* (krog) povratnik;
Wendepunct, *hist.* prekret; f. Um-
fchwung; Sonnenwende, *astr.* obrati-
šče; Wendezöhe, *zool.* obrten prst;
Wendung, zakret, obrat, okret; eine
Wendung nach links machen, na levo
(za)kreniti, obrniti; Wendungspunct,
astr. v. Wendepunct.

Weniggilänglich, *min.* svetlikast; We-
nigkeit, (paucitas), malota (altfl.).

Werd, (fiord), sipina, otoček.

Werft, delo ladjarnica, korabnica.

Werk, delo; werktätig, delotvoren (serb.),
v. Wirksam; Werkzeug, orodje.

Werth, *adj.* vreden; (werth sein, vrediti,
Vuk); Werth, der, vrednost; Preis,
cena; einen Werth erzeugen, privrediti
kaj (Vuk); Werthe-Schaffung, -Ver-
mehrung, Väterzeugung, privreda,
-Erzeuger, privrednik; Werthlosigkeit,
brezocenost; Werthzunahme, rast vred-
nosti; Werthpapiere, vrednotni papirji,
froat. T. ceniti papirji.

Wesen, *phil.* (ens) bitje; (essentia),
auch Wesenheit, bistvo, bitnost, nach der
froat. T. sočnost, f. a. Substanz;
wesentlich, biten, bistven.

West, Westen, *ggr.* zapad (altfl., ruff.,
serb. etc.), zahod (auch altfl.); West-,
in Zuf. westlich, zapadni; Westpunct,
astr. zapadšče; Westwind, zapadnjak,
zahodnik.

Wetteifern, izkušati se, kósati se, v.
Rivalisiren.

Wetter, vreme; Wetterleuchten, igraunje
zarnie, bliskavica (böhm. T.), sijavica
(Vuk); Wetterlicht, Glaskfeuer, ogenj
sv. Elije.

Weißgieser, *min.* brusnik.

Wichtig, *stil.* važen, znamenit.

Widler, (pl.) *zool.* zavijači.

Widder, *astr.* oven; Widderchwärmer
(pl.) *zool.* ovniči.

Widerdruck, v. Gegendruck.

Widerlage, *arch.* opora (auch ruff.).

Widerlegen, *stil.* nach dem Altfl. u.
Ruff. oprovreči, oprovzati (oprovreči);
f. a. Bestreiten; widerlegbar, opro-
vrzen, (-ržna, -o); Widerlegung, opro-
vrg, oprovržba; oprovrzanje ali opro-
vrgavanje (froat. T.).

Widerlich, sopern, omrazit (Vuk), za-
mrzen, (-ana, -o).

Widerrufen, oporeči, oporekati (bei
Vuk, poreči), preklicati; razreči (Vuk,
sramota je reči, pa razreči); Widerruf,
oporek, prekle; widerrieflich, oporečen,
(-čna, -o), ali oporecen.

Widerschein, v. Kessler.

Widersehen, sich, upreti, upirati se;
Widersehlichkeit, Widerbänftigkeit, upor-
stvo, upornost.

Widerfinnig, razumu protiven ali
nasproten, f. a. Unfinnig.

Widersprechen, *phil.* nach dem Altfl.
preko reči, govorniti, auch pröreči, pre-
rekati und prekosloviti; (nach der froat.
T. protusloviti); Widerspruch, preko-
slovje (altfl.), protislovje, (ruff. a. pro-
tivoreče); widerprechend, prekosloven,
prekorečen, (-čna, -o).

Widerstand, *phys.* upor, nach dem
Ruff., böhm. u. froat. T. odpor; f. a.
Hinderniß; Widerstandscoefficient,
-größe, -höhe, coefficient, količina, vi-
šina odpora; Widerstandsfähigkeit, od-
pornost (froat. T.); Widerstandskraft,
odporna sila, *fig.* odporljivost, froat.
T. odporitost; widerstehen, upreti se,
nach andr. slav. R. odpreti se, odpi-
rati se čemu, protiviti se.

Widerstreben, kratiti se, braniti se,
protiviti se, prečiti se.

Widerstreit, *phil.* opreka, f. a. Ge-
genfatz; widerstreiten, v. opreki ali
oproti biti, nasprotovati.

Widerwärtigkeit, prekost (altfl.).

Widerwille, *phil.* mrzost (froat. T.);
f. a. Abneigung, Unwille.

Widmen, *stil.* posvetiti; Widmung,
posveta, posvetilo.

Wiederauflage, *typ.* nov natisk,
natis (froat. T.).

Wiederanzichten, nach dem Serb.
vzpostaviti, (nach dem Ruff. vzstanoviti).

Wiedererinnern, sich, iznova spom-
niti se, v. Erinnern.

Wiedererkennen, (iznova) spoznati.

Wiedergabe, povračilo, f. a. Repro-
duction.

Wiedergeburt, prepored.

Wiederhall, v. Echo; wiederhallen,
razlegniti, razlegati se.

Wiederholen, ponoviti, ponavljati,
nach der froat. T. opetovati, nach dem
Altfl. u. Ruff. povtoriti, povtarjati; wie-
derholend, ponavljajoč, ponoven, pov-
toren; *adv.* ponovno; Wiederholung, po-
nova, ponavljanje, opetovanje, povtora.

Wiedertäufer, (pl.) *zool.* preživači.

Wiederkehr, *math.* povrat(ek).

Wiedertäufer, prekrščence.

Wiegen, *math.* potegniti, potezati (altfl.), imeti (toliko in toliko kilogramov).

Wildbach, v. **Wießbach**.

Wildwachsend, nach dem Altfl. samorasel, (-sla, -o), samoničen; (wildwachsende Pflanze, bei Vuk samorast, *m.* samonik *m.*).

Wille, *phil.* volja; f. a. Wollen; Willensfestigkeit, brezvoljuost; Willensnerven, hotni živi (froat. *l.*); Willführ, samohot, *f.* (altfl. neben samohotje); Eigenville, f. d.; willfährlich, samohoten; willfährliche Aufmerksamkeit, samohotna pazljivost; f. a. Eigenwillig.

Wind, *phys.* veter; Windableiter, *arch.* vetrobran (froat. *l.*); Windbeutel, vetrenjak (Vuk, auch letipes, -psa); Windbüchse, (puška) vetrenjača (Vuk), vetrovka (böhm. *l.*); Windesrichtung, mittlere, srednja mer, srednji smer vetra; Windsaune, vetrenica; Windgasse, *phys.* progalina (russ.); Windhohe, *phys.* vetreni smrk, vetrena troba; windig, vetren, vetrovit; Windfessel, *phys.* (kotel) vetrenik; Windkraft, sila vetra; -stärke, jakost vetra; Windmesser, *phys.* vetromer; Windrose, *phys.* (roža) vetronica, vetruja (froat.); windstärker Ort, zavetrje (zavetje), zatišje, zavetrina (Vuk); Windstille, brezvetrije, tišina; Windtrompete, v. Windhohe; Windzeiger, Anemostop, vetrokaz.

Winde, *mech.* vitel, (-vitla).

Windlinge, *bot.* slaki.

Windung, v. **Reilmung**.

Winkel, *math.* em, kot; *cf.* Ecke, Eck; *stil.* geheimer Winkel, zakotek; Winkelabstand, velikost kota (Tuš.), kotna daljina (froat. *l.*); Winkelseisen, Winkelhafen, Winkelmaß, ogelnik, nagelnik (russ.); Winkelfunction, kotna funkcija (froat. *l.*), kotna zamenka (Tuš.); Winkelgeschwindigkeit, *mech.* kotna brzina; Winkelgrad, stopenj kota, ogra; Winkelkreuz, *math.* oglomerni križ; Winkelmaß, mera za kote, kotna; ein Instrument, v. Winkelseisen; Winkelmesser, *math.* min. kotomer; Winkelmessung, merjenje kotov, kotomerstvo; winkerecht, pravokoten, f. a. Sentrecht; Winkelspiegel, *phys.* kotozor (froat. *l.*).

Winter, zima; Winterpunct, zimšice; Winterospitium, zimski kres (russ. zimni povrat solnea).

Wirbel, *ggr.* v. Strudel; *zool.* Wirbelknoten, vretenec, (froat. *l.* obrtonj); Wirbelsäule, v. Rückgrat; Wirbelthiere, *zool.* vretenčarji; Wirbelwind, viher, altfl. a. zavrt, *m.*

Wirken, *phil.* delovati (neufroat.), nach

dem Altfl. u. Russ. dejstvovati; wirkend, delujoč, dejstvujoč; wirklich, resničen, pravi, stvaren, f. a. Factisch; Wirklichkeit, resničnost, istinitost; wirksam, tvoren, delotvoren, izdaten, (nach der froat. *l.* delaten, (-tna -o), nach dem Altfl. dejstven); Wirksamkeit, tvornost, (dejstvenost); Wirkung, (das Wirken), delovanje; Effect, učinek), nach dem Altfl. u. Russ. dejstvo, froat. *l.* ukon; Wirkungskreis, področje; wirkungslos, nach dem Russ. brezdejstven; erfolglos, brezuspšen, (-šna, -o); Wirkungsstätte, dejališče.

Wirwarr, zmešanina, v. Verwirrung, bei Vuk, dar mar.

Wirtschaft, gospodarstvo; Wirtschaftsbetrieb, gospodarjenje.

Wismuth, *chem.* bismut, vismut; Wismutblende, bismutova svetlica; Wismutocker, bismutova okra.

Wissen, das, *phil.* vedenje, ved f. (altfl.), znanje (froat. *l.*, russ.); *cf.* Kenntniß; Wißbegierde, radovednost, zvedljivost, znaličnost (froat.), (böhm. zvedavost); Wissenschaft, znanstvo, (Doctrin, altfl. u. russ. nauka); ein Mann der Wissenschaft, znanstvenjak, naučnjak; wissenschaftlich, znanstven, naučen; strenge Wissenschaftlichkeit, stroga znanstvenost.

Witterung, v. Wetter; Witterungsfunde, vremenoznanstvo, vremenarstvo (froat. *l.*).

Wiz, *phil.* vtip (böhm. *l.*); f. a. Einfall; Scharfsinn; Verstand; wichtig, vitpen, (šegav); Wißbold, vtipjak.

Wohl, das, blago (altfl.), dobro, boljek, (schlecht: blagor); wohl geheißen, blagovati, (-naj država blaguje); Wohlgedeihen, blagospesnost; wohlfeil, v dober kup, v ceno; Wohlgefallen, ugodnost, blagugodje (altfl.); wohlgegliedert, *stil.* dobro ubran; Wohlgeruch, blagovonje (altfl., Vuk); wohlgeübt, blagoraven (russ.); wohlhabend, v. Vermöglich; Wohlklang, Wohlklang, blagoglasje; Wohlmeinung, v. Gutachten; wohlredend, leporek (froat. *l.* leporečica, bei Vuk eine wohlredende Frauensperson); Wohlredtheit, leporečje, (verschieden von: Orthoepie); Wohlstand, dobro stanje, imovnost, dobrobit, *f.*; Wohlthätigkeitsanstalt, dobrodelní ali dobrotvorni zavod; wohlthunend, blagodejen, (-jna, -o, altfl.); wohlwollend, dobrohoten, blagosklon (russ.).

Wohnen, stanovati; Wohnstz, stan, stanovališče, altfl. domilišče; Wohnung, stanovanje, stan.

Wölben, v. Gewölbe.

Wolfram, *chem.* wolfram; Wolframit,

- min. volframit; Wolfsamjåure, *chem.* volframova kislina.
- Wolfe**, *phys.* oblak, *coll.* oblače (altfl.); Wolfenbruch, (kader se oblak utrga); ruff livanj, (-nja).
- Wollen**, daš, *phil.* hotenje.
- Woluff**, slast *f.* (altfl. bei Vuk), razkoš *f.* (altfl., Vuk), naslada (Vuk); wohlflüßig, razkošen -šna. -o.
- Wonne**, preradost, *f.* a. Woluff.
- Wort**, *gr.* beseda; Wortarten, Wortgatungen, -fategorien. besedna plemena, vrste besed; Wortbildungslehre, nauk o tvorjenji besed, — besedotvorje; Wörterbuch, v. Lexicon; Wortklärung, v. Nominaldefinitio n; Wortfolge, besedosledje, besedni red; Wortforschung, v. Etymologie, Wortfügung, v. Syntax; wortfarg, malobeseden, kratkorek; Wortlauber, cepidla (froat. L.), besedičar; Worträttsel, besedna uganka; wortreich, besedit, gostobeseden; Wortreichtum, Wortfülle, Wortvorrath, (copia verborum), obilje besed, gostobesednost, mnogobesedje; Wortspiel, igra besedna, ali besedami; Wortstellung, *gr.* razpostavljanje besed, besedostavje (gramatično, logično); Wortsetzung, prestavljanje besed; Wortzusammensetzung, sestavljanje besed.
- Wuchs**, vzrast, rast *m.*
- Wuchtig**, pretečak, zamašen, (-šna, -o, Vuk).
- Wulfenit**, *min.* vulfenit.
- Wunder**, daš, čudo, (čudež); wunderbar, čuden, diven (bei Vuk, wunder-schön), altfl. u. ruff. čudesen, (-šna, -o); wundern, sič, čuditi se komu, čemu, diviti se (Vuk); wunderlieb, divno ljubek; Wunderschreib, v. Thaumotrop; wunder-schön, divoten; wunderthätig, čudodelen, čudotvoren (Vuk).
- Wunsch**, *phil.* želja; den Wünschen entsprechend, poželen, (-ljna, -o).

Würde, *stil.* (j. B. des Ausdrucks), dostojnost; (Amt), dostojenstvo; *f.* a. Grad; würdevoll, dostojen, dostojenstven; würdigen (eine Leistung), oceniti, ocenjati; Jemand, nach dem Altfl. u. Ruff. udostojiti koga česa, udostojevati; Würdigung (einer Schrift), ocena.

Wurf, *phys.* met, daš Werfen, metanje; Wurfgeschwindigkeit, brzina meta, metna; Wurfhöhe, višina meta; Wurflinie, (Orta) metnica; Wurfmaschine, metalo; Wurfraum, razmetišče (froat. L.); Wurfspiel, kopje; Wurfweite, lučaj, (domet, froat. L.).

Wurfel, *math.* kocka; Würfelstein, *zool.* kocka; würfeln, koekovit, kockast.

Würmer, *zool.* črvi; Wurmschneden, tulčarji; Wurmgänger, tenkojezičniki (böh. L.), mravarji (froat. L.).

Wurf wider Wurf, silo za ognjilo (Vuk).

Wurze, *chem.* ječmenovka (Erj.), oslad (froat. L.); würgen, začinjati (povest zdravim humorom).

Wurzel, *math.* koren; (*cf.* Potenz); Wurzel ausziehen, depotentiiren, rabi-ciren, odmožiti, koren potezati, koreniti (froat. L.); Wurzelbegriff, *gr.* prvotni pojem korena; Wurzelbildung, postanek korena, koronotvorje; Wurzel-exponent, kazalec ali eksponent korena; Wurzelfüßer, korennožci (Erj.), kletčarji (froat. L.); Wurzelgröße, korenita količina; wurzelhafter Consonant, *gr.* korenit soglasnik (froat. L.); wurzeln, koreniti, temeljiti v čem; Wurzelstock, *bot.* korenika; Wurzelzeichen, *math.* znamenje korena; Wurzelziehung, korenitba (froat. L.), potegovanje korena.

Wüste, *ggr.* puščava, pušča, pustinja.

Wuth, v. Tobfuht.

X

Xanthin, *chem.* ksantín.

Xylit, *chem.* ksilit.

Xylographie, lesopis, ksilografija.

Xyloidin, ksiloidin.

XyloI, ksilol.

Y

Yttrium, *chem.* itrij.

B.

Badt, *ggr.* zob, ostrožec; *zool.* rogelj, rogluja; *Badenzahn*, rogljác; *zadig*, *min.* rogljác.

Baffer, *min.* cafra.

Báde, *phys.* žilav; *min.* vlečen, (-ena, -o), zatogel, (-gla, -o); *zool.* zábes Peben habend, trdoživ; *Bähigkeit*, žilávost, trdoživost.

Bahl, *math. etc.* število, (číslo, broj); *Zahladverb*, številni prislov; *zählen*, šteti, brojiti (troatoferb); *Zahlenbüchlein*, pomnež za števila; *Zahlenlotterie*, *stat.* številna (brojna) loterija; *Zahlenmaß*, številna mera; *Zahlenreihe*, niz ali vrsta števil; *Zahlensystem*, številstvo, številni sostav, sistem; *Zähler*, *math.* števec, froat. *Z.* brojač; *zahllos*, brezštevilen. *zahlreich*, mnogo, premnogo, velikbrojen, mnogobrojen; *Zahlverhältniß*, številni razmer; *Zählvorrichtung*, *Zählwerk*, brojilo, šteló; *Zahlwerth* des Buchstaben, številna vrednost; *Zahlwort*, *gr.* številnik.

Bahn, *zool. etc.* zob; (eingewachsen, vrasel ali vrastel, angewachsen, prirasel); *zahnarm*, malozob, *zahnlos*, brez zob, -a, -o; *Bahnlose*, *zool.* *Bahnflücker*, brez zobi, brez zobei; *Bahnöhle*, zobna ali zobova (beides im Mtl.) otlina; *zählig*, zobčast; *Zahnkranz*, zobni venec; *Zahnschmelz*, zobna sklenina, emalj; *Zahnsubstanz*, zobovina; *Bahnwurzel*, zobna korenina.

Zanhsucht, prepirljivost.

Zapfen, *mech.* peta, tečaj; *öep*; *Zapfenlager*, blazina (froat. *Z.*), stopinja (Tuš.).

Zarge, obód.

Zart, *stil.* nežen, (-zna, -o); *Zartgefühl*, *Zartfinn*, nežnočutje; *Zartheit*, nežnost.

Zaser, *bot.* žilica (froat. *Z.*), f. a. *Faser*.

Zauber, *stil.* čaroba, (altfl. čar. und čara); *das Zaubern*, čarovanje; *Zauberrei*, čarodejstvo, altfl.); *zauberhaft*, *zaubervoll*, čaroben; — *čarodejen*; *Zauberkrug*, *phys.* čaroben vrč; *Zauberlaterne*, čarobna svetiljka (froat. *Z.*), čarodelno gledilo (Tuš.).

Zeaonit, *min.* zeagonit.

Zee, v. *Zunft*; *min.* vkupni rudnik. **Zehngänger**, (pl.) *zool.* (digitigrada) prstohodec; *Zehnsäugethiere*, *Zehnthiere*, prstaši (froat. *Z.*).

Zehner, *math.* desetica; *zehnfach*, deseternat; *Zehnfüßer*, *zool.* deseteronožci;

zehntausend, deset tisoč; *Zehntausendtel*, deseterotisočina; *Zehntel*, desetina.

Zeichen, *math. etc.* znamenje; f. a. *Kennzeichen*, *Merkmal*; *zeichnen*, *értati* (froat. *Z.*), *gem. risati*, (russ. *risovati*); f. a. *Charakterisiren*; *Zeichenkunst*, *hist.* (Semiotik), *znakovslovje*, *semijotika*; *graph.* *értarstvo*, *risarstvo*; *Zeichensprache*, *govorjenje znamenji*; *Zeichnung*, *zrisek*, *értež* (mehr: *Plan*), *értanje*.

Zeiger, *mech.* kazalec; *Zeigerapparat*, *wert*, *kazalo*; *math.* v. *Index*.

Zeile, *typ.* vrsta, vrstica, *redek*; *zwischen den Zeilen lesen*, *éitati med vrstami*, *prirazumeti kaj*.

Zeit, *phil.* čas, (vreme); *Zeit* (*Dauer*) *der Bewegung*, *mech.* *traj* ali *potraj gibanja* (froat. *Z.*); *Zeitablauf*, *Zeitverlauf*, *prehod*, *izmak* (verb.) *časa*; *Zeitalter*, *vek*, (*doba*, *čas*); *Zeitangabe*, *naznamba časa*, v. *Datum*; *Zeitbestimmung*, *določba*, *določanje časa*; *Zeitdauer*, *Zeitmaß*, (*Quantität*), *trajanje*; *Zeiteinheit*, *jednica časa*; *Zeiteinteilung*, *delba časa*; *Zeitfolge*, *postopnost časa*, (russ. *posledstvo*), f. a. *Aufeinanderfolge*; *Zeitgeist*, *duh časa*; *Zeitgenosß*, *vrstnik*, *sovremenik* (russ.), f. a. *Mitwelt*; *zeitlich*, *časen*, *nekolikčasen*, *časovit* (froat.); *Zeitmerkmal*, *beleg* ali *znak kakega časa*, *kake dobe*; *Zeitmesser*, *časomer*; *Zeitpunkt*, *čas*, *doba*, f. a. *Augenblick*, *Épöche*; *Zeitraum*, v. *Période*; *Zeitreihe*, *phil.* *časovna vrsta* *pomisli* (im *Gegen.* zu: *Raumreihe*); *Zeitrechnung*, *letostetje*, *letobroj* (froat. *Z.*); *Zeittheit*, *del časa*; *Zeitung*, *novine*; *Zeitungswesen*, v. *Journalistik*; *Zeitvertreib*, v. *Unterhaltung*; *zeitweilig*, v. *Zeitlich*; *Zeitwort*, *gr.* *glagol*.

Zelle, *bot. zool.* *stanica*; (*auf Insectenflügeln*), *okence* (froat. *Z.*); *Zellengewebe*, *Zellgewebe*, *stanična tkanina*, *stanično* (*coll.*); *Zellenfern*, *stanično jedro*, *staničnjak* (froat. *Z.*); *Zellenmembran*, *bot.* *stanična kožica*; *Zellenpflanzen*, *bot.* *stanično ali brezoevne rastline* (*staničnice*, *brezoevnice*); *zellig*, *min.* *satovit*; *Zellstoff*, v. *Cellulose*.

Zelt, *hist.* šator (altfl. mehr: *Sater*, -tra); *Zeltbad*, v. *Bavillon*.

Zenit, *astr.* *zenit*, f. a. *Scheitelpunct*.

Zoolith, *min.* *zeolit*, (*kuhavec*).

Zerbrechlich, *krhek*.

Zerdehnung von Wörtern, *gr.* *raztegovanje*, *pretogovanje*.

Zerfallen, razpasti, razvaliti se, in Theile, razhajati se na —; razcep, razpad.

Zerfließlich, topek, (-pka, -o), raztopen, (-pna, -o); Zerfluß, *phys.* razplin (froat. *Т.*).

Zerfließen, *min.* razglodati, razjesti, razjedati.

Zergliedern, *phil.* razbrati, razbirati, razložiti, razlagati, nach der froat. *Т.* razglobiti (Vuk, auseinanderflügen), razglabati im Gegenf. zu zglobiti, zusammenfügen; Zergliederung, razbor, razklad, razglob ali razglabanje.

Zerflüßter, *min.* razkält.

Zerflürst, skrušen (altfl. u. ruff.); str.

Zerlegen, *math.* razložiti, razlagati ali razkladati; *chem.* razkrojiti, raztvoriti, raztvarjati (altfl., Vuk); in seine Bestandtheile, razstaviti, razstavljati, (sestavljeno); den Satz, *typ.* razložiti zlog, razbrati nabor; zerlegbar, razložen, (-žna, -o), raztvoren, razstaven; Zerlegung, (razkladanje), raztvor, raztvorba, razstava.

Zerbild, *phys.* froat. *Т.* (slika) nagrdn; spaka, (pokveka).

Zerreiblich, *min.* prhek (froat. *Т.*), razdroben, (-bna, -o).

Zerrüttung, razstroj(stvo, ruff.).

Zersehen, *chem.* raztvoriti, raztvarjati, razkrojiti, razkrajati; sich zersehen, raztvoriti se; zersehbar, *chem.* v. Zerlegbar; Zerlegung, *chem.* raztvor(ba); Zerlegungsproceß, raztvarjanje; Zerlegungsproduct, raztvorbina (froat. *Т.*), razkroj(en)ina.

Zerförder, razrušen, (-žna, -o).

Zerstreuen, *phys.* razmetati, razsuti, razsipati, razpršiti; zerstreut, *phil.* raztresen, (-sena, -seno), (ruff. razsejan); auch razmißljen, (razmißljen ðlovek, ein Zerstreuter, hingegen razmißljena reč, überlegte Sache); Zerstreung, *phil.* raztresenost (misli); *phys.* razmet, razsip, froat. *Т.* a. razstiranje; Zerstreungsglas, razmetno steklo, froat. *Т.* razstorna lečka.

Zertheilung, razdelba.

Zeng, v. Stoff.

Zengniß, *stil.* (testimonium), svedoštvo, svedožba, pričevanje.

Zengung, *bot. zool.* rojenje, plojenje, (roditev, ploditev); Zengungsorgane, rodila, plodila (*pl.*).

Zickzack, zikzak(ruff.), rezkavica (froat. *Т.*).

Ziehen, *math.* eine Linie, potegniti, povleči, napisati orto; Rußen ziehen aus etwas, okoristiti, koristiti se s čim.

Ziel, *phil.* nach dem Altfl. smoter, (-tra), froat. *Т.* cilj; zielen, pomeriti, meriti v kaj.

Zierath, prikrasa (ruff.); Zierde, ukras, (froat. *Т.*) ures (altfl. uresiti ornare, ressa, ornatas); zieren, lepotiti, ukrasiti, krasiti, froat. *Т.* resiti, kititi; sich zieren, v. Affectiren; Ziererei, v. Affectation; ziertich, ðeden, mißen, droben, froat. *Т.* kiten, (-tna, -o).

Ziffer, *math.* številka, cifra (ruff.), brojka (froat. *Т.*); Zifferrechnung, računanje s ciframi ali številkami.

Zimmer, soba; Zimmermaler, stenopisec (froat. *Т.*); Zimmermann, *mont.* krampiti (ruff.); Zimmerplatz, tesárnica; Zimmerung, *mont.* krep *f.* (ruff.).

Zimmt, *chem.* korica (ruff.), cimeti, Zimmtsäure, korična ali cimetovala kislina.

Zink, *min.* einek, zinek (bbhm. u. froat. *Т.*, franz. zino); Zinkblende, einkovnata svetlica; Zinkerz, Zinkfit, einkovnica; zinkhaltig, einkovnat; Zinkoryd, *chem.* einkov okis; Zinkweiß, einkova bel, einkovo belilo.

Zinn, *min.* (stannum), kositer, (-tera), cin; Zinnamalgam, *chem.* kositeren amalgam; Zinnasche, kositeren pepel; zinnen, zinnern, kositeren, (-terna, -o); Zinnerz, Zinnstein, v. Kassiterit; Zinnfolie, v. Stanniol; Zinnoryd, kositerov okis; Zinnfalz, kositorna sol; Zinnweiß, *min.* kositernobel; bel kakor kositer.

Zinnober, *chem. min.* (cinnabaris), cinober, (bbhm. rumeljka, ruff. kino-var *f.*).

Zins, *math. etc.* obrest, Zinsen, obresti; f. a. Abgabe; Tribut; Riechzins, najmovina; Pachtz., zakupnina; Zinsfuß, Zinsfuß, obrestna mera ali stopa; Zinsenrechnung, račun ob obresti, računanje obresti; Zinseszins, obrestna obrest; Zinseszinsrechnung, račun o obrestni obresti; zinspflichtig, v. Tributär; Zinszahl, indakeija.

Zirkel, *math.* v. Kreis; (als Werkzeug), šestilo; *phil.* v. Circulus vitiosus; Zirkelbein, Zirkelschenkel, krak šestila; Zirkelspitze, konica šestilna; Zirkelzeichnung, črtanje šestilom.

Zirkonerde, *min.* cirkonjača, cirkonovica; Zirkonium, *chem.* cirkonij; Zirkonoid, cirkonoid; Zirkonsäure, cirkonova kislina.

Zischlante, *gr.* (sibilantes), sičniki.

Zitternde Stimme, tresoči glas.

Zodiac, *astr.* v. Thierkreis; Zodiacallicht, zodiakalna svetloba.

Zositt, *min.* cojzevec.

Zoll, *math.* (als Maß) palec; *stat.* (auf Waaren), carina (altfl., Vuk), (vvoznina, izvoznina, provoznina); Zollgrenze, Zoll-Linie, carinska meja; Zollsystem,

- earinski sostav ali sistem; Zöbverein, earinsko edinstvo; Zollwesen, earinstvo.
- Zone**, *ggr. astr.* pas (aus pojaz), altfl. a. plasa; gemäpigte, zmerni, heife, vroei, kalte, mrzli, warne, topli; der Galmen, brezvetrni, des ewigen Schnees, snezeni.
- Zooen**, *min.* živalski.
- Zoogeographie**, zoogeografija, nauk o razprostranstvu živali
- Zoographie**, opis živalstva.
- Zoolatrie**, v. Thierdienst.
- Zoologie**, zoologija, živalstvo opisano, prirodopis živalstva.
- Zorn**, *phil.* srd, srditost, jeza, (altfl., ruff. etc. gnjev); zornentbrannt, razjarjen, razkačen; Zornwuth, jarost (altfl., ruff.), togota.
- Zote**, nespodobna, nepristojna beseda.
- Zuaddiren**, *math.* zuzählen, pristeti, pristevati.
- Zucht**, *hist.* red, strahovanje; *stat.* (Fortpflanzung), razplod, priplod, (reja, prireja); Zuchtbaus, kaznilnica; Zuchtwahl, razplodni izbor (ali preizbor).
- Zuden**, drgetati, zganiti se, — froat. T. trzati kaj, se.
- Zucker**, *chem.* euker, altfl. u ruff. sahar (saccharum), (neu slador); Zuckersabrikation, eukrarstvo, izdelovanje eukra; Zuckersäure, eukrova kislina.
- Zudringlich**, *stil.* prisiljiv.
- Zueignen**, sich, usvojiti, usvojevati (altfl.), prisvojiti (ruff.).
- Zusall**, *phil.* slučaj (altfl., ruff., Vuk); zufällig, slučajni, (-jna, -o).
- Zuspruch** neñmen, zateči se, zatekati se kam.
- Zuspruch**, pritok.
- Zufrieden**, zadovoljen, (-ljna, -o); Zufriedenheit, zadovoljstvo.
- Zufuhr**, dovoz, privoz.
- Zug**, (Eisenb.) vlak; mit der Feder, potez, črta; *mech.* poteg; auf Zug prüfen, na poteg izkusiti; Zug-Elasticität, *mech.* potezna, raztežna prožnost, (poteg, razteg); Zugfestigkeit, *mech.* potezna trdnost; Zugkraft, potegljivost; Zugvögel, ptice selivke, potnice.
- Zugänglich**, dostopen, pristopen.
- Zugeben**, Zugesehen, v. Einräumen.
- Zugehrtssein**, einander mit der Vorderseite, sočeliti se, sočeljivati se (Vuk).
- Zügel**, (des Schnabels), *zool.* uzda; Zügellosigkeit, razuzdanost, neobrzdanoost (ruff.).
- Zugleichsein**, daß, *phil.* sobivanje, nach dem Altfl. sosoštvo.
- Zuhörer**, poslušalec, slušatelj (ruff.).
- Zukunft**, *phil.* bodočnost (ruff.).
- Zuleggewicht**, *phys.* priteg (froat. T.).

- Zuleitung**, dovod, privod; Zuleitungsrohre, (see) privodnica.
- Zunahme**, der Bevölkerung, primnožba, primnožek, prirast, (pribitek, altfl.); zunehmen, rasti, množiti se, večati (vekšati) se, (nach dem Altfl. etc. pribiti, pribivati).
- Zünder**, netilo: Zündhölzchen, žigica (froat. T.); Zündmaschine, netilnica; Zündstoff, palivo (froat. T.), netilna, zapalna tvarina.
- Zunft**, *stat.* ceh. (ruff.).
- Zunge**, *zool.* jezik; Zünglein, jeziček; Zungenbein, podjezična kost, podjezičnica; Zungenblütthige, bot. jezičnice; Zungenlaut, *gr.* jezikovec; Zungenwärtchen, jezične ali okusne bradavičice.
- Züster**, (*pl.*) *zool.* večće.
- Zurechnen**, *phil.* (imputare), zameriti, zamerjati komu kaj, v greh pisati, pripisati (ruff.), nach dem Altfl. u. Ruff. auch nach dem Latein. vmeniti, vmenjati komu kaj; Zurechnung, zamera, vmena; zurechenbar, zameren, (-rna, -o), pripisen.
- Zurechtweisen**, zavrnuti koga.
- Zureichend**, dovoljen, (-ljna, -o).
- Zurichten**, prirediti, prigotoviti.
- Zurückentbieten** Einem etwas, odpročiti (Vuk).
- Zurückführen**, v. Reduciren; zurückführend, v. Reflexivum.
- Zurückgeworfen**, zurückwerfen, *phys.* v. Reflectiren.
- Zurückgezogenheit**, samotovanje (froat. T.).
- Zurückhalten**, zadržati, pridržati; mit der Meinung, udržati, udrževati; zurückhaltend, rezervirt, udržljiv, skrit; f. a. Schweiggam; Zurückhaltung, Reserve, udržljivost, udrževanje; oprezni, pomišljavni molk, (froat. T. ustručavanje).
- Zurücklegen**, einen Weg, preiti, prehoditi.
- Zurüstung**, priprema.
- Zusagen**, po misli biti komu, po godi, po volji biti.
- Zusammendrückbar**, *phys.* stisen, (-sna, -o); Zusammendrückbarkeit, stisnost; Zusammendrückung, -pressung, stisk(anje).
- Zusammenfallen**, *math.* (von Linien etc.), stakniti, stikati se. ruff. sorpadati; f. a. Decken, sich.
- Zusammenfassen**, zbrati, obseči; povzeti; f. a. Recapituliren; zusammenlegen, -schmieren, einen Kuss, spletenšiti, zveržiti, zusammenstopfen, skrpiti, skrpčcati; zusammenfügen, zediniti, zglobiti (froat. T.), sklopiti (froat. T.), skleniti.

Zusammenghörigkeit, *stil.* edin-
stvenost. edinstvo.

Zusammenhang, *phil.* stik, zveza ali
zveznost, sklad. (Einige schreiben auch:
sovislost); Mangel an Zusammenhang,
nezveznost, ne(po)vezanost, neskladica;
zusammenhängen, držati se eno dru-
gega: v stiku ali zvezi biti; zusam-
menhängend, zvezan, zvezan, *adv.* zdr-
zema.

Zusammenreihen, *stil.* ponizati (troat.
T.), v eno vrsto zbrati.

Zusammensetzen, *phil. etc.* sestaviti,
sestavljati; zložiti, zlagati ali sklada-
dati; zusammensetzt, sestavljen, zložen,
(-ena, -o); Zusammensetzung, sestav-
ljanje, skladanje; *min.* v. *Structur*,
(troat. T.) sestav m.); Zusammen-
setzungsfläche, *min.* ploskev zloga; Zu-
sammensetzungsstück, *min.* zloženina,
zložek.

Zusammenpiel, soigranje.

Zusammenstellung, sestaviti.

Zusammenstoßen, zusammentreffen,
math. (z. B. Piniën), sestati se, sniti
se, zediniti se. *gr.* Zusammenfal-
len, u.: Collision; Zusammenstoß,
mech. nach dem Russ. stolk.

Zusammentritt, sestanek, f. a. Ver-
sammlung.

Zusammenwirken, sodelovati.

Zusammenziehung, v. *Contraction*;
zusammenziehend, *chem.* zagol-
ten, (-tna, -o), *min.* (Gefämaß), trpek.

Zusatz, *stil.* pristavek, dostavek, do-
datek.

Zuschärfen, *min.* zaostriti, priostriti.

Zuschlag, v. *Legirung*, *stat.* zur
Steuer, priklad. troat. prirez; zuschla-
gen, *merc.* namakniti.

Zuschreiben, pripisati komu, prisvo-
jiti, prisvajati kaj komu.

Zuspießen, *phys.* *min.* zašljiti.

Zusprechen, prisoditi, dosoditi komu
kaj; v. *Prädiciren*.

Zustand, *phil. etc.* stanje (troat. T.),
(russ. sostojanje); im gefunden Zustand,
na zdravem.

Zustehen, es steht ihm das Recht zu,
pristoji mu pravica, pripada mu —.

Zutheilen, prideliti.

Zuverläßig, *phil.* v. *Gewiß*.

Zuverlicht, izvest f. (altfl.), izvestje
(altfl.).

Zuvorkommen, prestignoti koga, v.
Verhüten; zuvorkommend, sosretljiv
(troat.).

Zuwachs, prirast, prinovek (Vuk); f. a.
Zunahme; Zuzucht, priplodek.

Zuwartend, počakljiv.

Zuweifen, odkazati, odkazovati komu
kaj.

Zuzählen, naštetiti komu (novcev), f. a.
Zuaddiren.

Zuziehen, Semand zu etwas, privzeti,
privzati; sich etwas unangenehmes zu-
ziehen, navleči si, nakopati si.

Zwang, *phil.* prinuda, nuja, siljenje,
f. a. Gewalt; Zwangsannehen, prin-
udni, zapovedani zajem; Zwangscours,
prinudni, zapovedani, posilni hod;
Zwangsmittel, nuja, prinudno sred-
stvo, nudilo; zwangsweise, siloma, prin-
udoma, po sili.

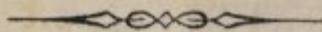
Zweck, *phil.* Endzweck, konec, svrha
(Vuk), f. a. Absicht, Ziel; zwecklos,
brez svrhe, brezsmotren; zweckmäßig,
smotru (svrhi) primeren, smotren;
Zweckmäßigkeit, smotrenost; zweckwidrig,
nesmotren, smotru neprimeren.

Zwei, *math.* dva; je zwei, po dva, po
dvoje; zweiatmig, *phys.* dvoramen,
dvokrak; zweideutig, v. *Doppelsin-
nig*; *math.* zweideutiger Werth, dvojna,
dvočlena (troat. T.) vrednost, v. *Zwei-
förmig*; Zweidrittel, dve tretjini;
Zweied, sphaerisches, sferičen dvooglenik,
dvokotnik; zweielementig, *phys.* dvo-
člen, -a, -o; zweifach, *math.* dvojen,
dvostruk, dvogub; Zweifaches, dvojina;
zweifache Zahl, *gr.* dvojina; zweiflüchtig,
min. dvoplosk; Zweiflügler, *zool.* dvo-
krilei; zweiförmig, *math.* dvočlik, dvo-
ličn; zweigliederig, *math.* dvočlen, -a,
-o; zweigliederiger Ausdruck, dvočlen
izraz, dvočlenik; Zweihänder, *zool.*
dvoroki; zweihängig, *arch.* dvostran,
-a, -o; zweihäufig, *bot.* dvodom, -a,
-o; Zweibeit, dvojstvo; Zweihüser, *zool.*
dvočarkljari; zweijährig, dvoleten;
zweifantig, dvorob; Zweifiemer, *zool.*
dvoskrge; Zweiflang, *phys.* dvočlajše
(troat. T.); Zweimüßler, *zool.* dvo-
mišci (troat. T.); Zweifagrednung,
math. dvostavni račun; zweifachtige
Bewohner, *gr.* dvošenčniki; zweiflüchtig,
dvočložen, (-zna, -o); zweitheilig, *math.*
dvočlen; Zweitheilung, razdvojba,
(raz)polovitba.

Zweifel, *phil.* (nach dem Altfl., bei Vuk,
slov. bei Spangenberg, so wie Russ.), sum-
nja oder somnja, sumnenje, [auch dvoum,
dvoumie, bei Vuk auch dvojb, altfl.
auch dvomislije]; zweifelhaft, sumnen,
-a, -o, pod sumnjo, dvoumen (altfl.);
Zweifelhafthigkeit, sumnenost, dvoum-
nost; zweifellos, nesumnen (altfl.), ne-
dvoumen, (-mna, -o); zweifeln, nach dem
Altfl. sumneti (se), nach Vuk sumnjati
(se); altfl. auch dvoummiti se (bei Vuk
ohne se), dvojtiti se, dvingegen ist dvomiti
nach dem Altfl. u. Serb. nicht gerecht-
fertigt, russ. somnevatsja; Zweifelsucht,
sumnlivost, sumnežljivost, dvoumljivost.

- Zwerchfell**, *zool.* prepóna.
Zwerg, *prilíkovec*, *prilíkavec* (Erj.).
Zwiebel, *bot.* čebula.
Zwieselung, eines Lagers, *mont.* razsoha.
Zwillinge, dvojčki; *min.* nach der froat. *℥.* zraslica; *arch.* Zwillingsbogen, *arch.* dvolok (froat. *℥.*); *min.* Zwillingskrystalle, *min.* zraslice; *Zwillingsströme*, *ggr.* sotočnice, *sovodnice* (Jes.).
Zwingen, *phil.* prisiliti, prinuditi, primorati.
Zwischenact, *stil.* presledek med djanjema.
Zwischendeck, medpalubje.
Zwischengänge, *bot.* mejstanični prohodi.
Zwischenraum, *stil.* presledek; *vmesni*

- prostor*, nach dem Altfl. *razstop* (3. B. zwischen zwei Säulen), nach dem Russ. *promejutek*, *mejutek*.
Zwischenfach, *gr.* mejurek, *vmesni rek*; s. a. *Mittelfach*, *Parentese*.
Zwischenzeit, v. Pause, *Intervall*, altfl. *mejučasje*.
Zwischenzellsubstanz, *medstanična tvarina*.
Zwischenzoll, *mejdeželna carina*.
Zwitter, (*Germaphrodit*), nach dem Russ. *dvospolnik*; auch *polutan* (nach Vuk: *Mutate*): *zwitterig*, *obojen*; *Zwitterwort*, *meševita beseda*.
Zwölfeck, *dvanajsterokotnik*.
Zwölffingerdarm, *zool.* *dvanajstnik*.
Zwölffseitige Ede, *min.* *dvanajstroplošni ogel* (froat. *℥.*).

Popravki in dostavki.

Abart, pavrst.
Abden, arch. razoglit.
Abglanz, odsev.
Abführung, gr. krática, skrática (froat. *τ.*); i. a. Brachylogie.
Aufage, auch zasnova, anlegen, einen Plan u. d. zasnovati.
Antistrophe, stil. antistrofa, vzvrat (froat. *τ.*).
A posteriori, (Seite 6), nach der froat. *τ.* izkustveno im Gegensatz zu umstveno (a priori).
Assimilation, (Seite 7), nicht Assimilation.
Asyndetische Satzverbindung, brezvezje, sindetische, vezje.
Ausdauer, auch vzdržljivost.
Auñhern, sich, phil. überhaupt, javiti se; Aeußerung, izjava.
Ausñcht, in Ausñcht stehen, na dogledu biti.
Austausch der Producte, razmena proizvodov.
Automatisch, (Seite 10), samogiben, (nicht samooseb).
Autopñie, (Seite 10), nicht Autopñie.
Bedingung, nach dem froat. uvet, nach dem Russ. uslovje, uslov, gew., jedoch weniger gut, weil auf ein Vertragshaltniß hindeutend, pogoj.
Begriffstñchtigkeith, upetost; (upeti se).
Begründet sein in etwas, (Seite 12), temeljiti v ðem.
Bekannt machen, seznaniti, froat. upoznati koga, se — s kom.
Bestimmungsort, namenisñe.
Bestimmungswort, gr. (beseda) doloñnica, doloñilnica.
Bezug, vsota.
Bewegung als ein Moment, gibljaj.
Beweisbar, (Seite 14), dokazen, (-zna, -o), dañ ñst nicht beweisbar, to je nedokazno.
Biconver, (Seite 15), dvojno-izboen.
Bildlichkeit, obraznost.
Blättern, ein Buch, prolistati, listati.

Bockbeinig, hartnädig machen, werden, otrdovratiti, otrdoglaviti koga, se.
Bogenweite, (Seite 16), razmak obloka (nach Vuk bedeutet razmak, gen. razmaka, Trennung, discessus), razloñje (froat. *τ.*).
Bollwerk, auch branik.
Braudmal, žig (n. pr. izdajstva).
Bühne, (Seite 17), mont. zagon, (nicht zagon).
Bürgerkrieg, nach dem Altfl. meju-sobni rat.
Cancelliren, (Seite 18), nicht Cancelliren.
Cellulose, staniñevina.
Cheloplastik, rokotvorba, rokotvorstvo.
Coercibel, zgosten, (-stna, -o).
Combination, kombiniren, nach dem Russ. soobrazenje, soobraziti.
Consequenzmacher, -reiter, dosledičar, (nicht: posledičar).
Convergenz, (Seite 22), sliñnost, u. f. Converg, izboen.
Deltaland, (Seite 24), medvodje u. f. w.
Denksäule, stolp ali steber spomenik (ohne Beisñid).
Derb, robot.
Descendenten, sorodniki nizhodne loze (statt vrste).
Deterioration, pohujñica, (froat. *τ.* pogorñica).
Dimorph, dimorfen.
Discontinuirlich, pretrñen (aus pretrg, nicht preteg).
Doppelsinn, (Seite 27), dvozmislica, nicht dvomislica.
Dunkel, auch mrkel, (-kla, -o).
Eben, (planus), raven, nicht praven.
Echter Bruch, (Seite 29), pravi ulomek.
Effect, auch dojem, (-dojma); effectvoll, dojmljiv; Effecthatscherei, dojmolovnost.
Efflorescenz, (Seite 29), oprh, nicht opeh.
Eindruck, (Seite 29), dojem (gen. dojma), nicht dvojem.
Einsallsloñb, vpadna navpiñnica.
Einheitlichkeit, jedinstvenost.

Elektrophor, (Seite 31), nicht Elektrophon.
Enttäuschen, razvarati koga, se (serbofr.).
Erauen, naslutiti kaj.
Ergreifend, dojmljiv.
Erkennbar, spoznaten, spoznavi dostopen ali dosežen.
Erwägung, nach dem Russ. razmotrenje.
Feurig, isker, (-skra, -o).
Füllort, Füllbank, mont. rudni dvor (russ.).
Gefüge, logičes, eines Aufsatzes, logična strojnost (russ.).
Gegensatz, phil. (antithesis), protirek.
Gemengtheil, min. zmesek (froat. L.).
Gliederung, nach der froat. L. razglobje, razgloblje.
Goldseifen, mont. zlatonosni razsipi (russ.).
Grundwort, gr. (beseda) osnovnica.
Hebung, gr. (arsis, ictus), im Gegensatz zu Senkung, vzdizaj, udarec.
Heil, Rettung, spas m.
Hervortreten, nach dem Kroat. auch probijati (eig. durchschlagen).
Heraeder, (Seite 55), nicht Heraüber, und slov. heksaederski.
Hinterseite, arch. začelje (froat. L.).
Hypotyposis, u. nicht Hypotiposis.
Indifferent, phys. brezrazličien (russ.).
Impenetrabilität, nicht Inpenetrabilität.
Laut, der Stein ist laut, mont. kamen gluši.
Leer, fig. v. Hohl.
Lehrstoff, učivo, učna tvarina.
Lösung des Knotens, razozlaj (froat. L.).
Rißlingen, ohne Frucht bleiben, izjaloviti se.
Rundgerecht, ustom prav umerjen, priležen.
Natürlich, prirodan.
Niedlich, froat. ubav.

Observationescorps, Beobachtungscorps, mil. podpazni voj (froat. L.).
Regierungsantritt, zavlada (Trd.); die Regierung antreten, zavladati.
Register, auch vpisnik.
Rücksichtsvoll, oziren, ozirljiv.
Sachlich, stvaran; s. a. Objectiv.
Schönfärberei, fig. das ist officiöse Schönfärberei, to je oficijozno malanje ali slikanje, oficijozni lišp.
Schwarzscherei, črnovidstvo, črnovidnost, s. üb. Pessimismus.
Sonderling, čudesnjak, osobnjak (russ.).
Tragstempel, mont. palec.
Ueberweltlich, phil. premiren (altfl.), nadsvetoven.
Velleität, voljica (in ne volja), pohtevia.
Verblümt, (S. 129), die Parentese (Erj.) zu streichen.
Unabsehbar, ungeschwächt, neoslaben, (-bna, -o).
Veredungsverkehr, merc. priredbeni promet, promet zaradi priredbe blaga.
Verlängerung eines Wortes, gr. (paragoge), prikrpek (froat. L.).
Vertrauen, (S. 133), altfl. upvanje (u. nicht zaupvanje).
Volltönende Phrase, bobneča fraza, lepo zvoneča fraza.
Wagniß, odvažnost (altfl., russ.).
Wahngebilde, blodnotvorje.
Wange, mont. bok, stena.
Wehlagen, unmännliches, togarkanje (froat.).
Wohldiener, nizkopoklonik; Wohldienererei, nizkopoklonstvo (russ.).
Zerrissene Rüste, ggr. izdrt brog.
Zusammensein, daß, nach dem Altfl. auch mejusobina.
 Im 15. Halbbogen steht die Seitenzahl 611 fälschlich für 116.

Slovensko - nemški dodatek.

A.

Apnenee, gl. Vapnenee.

B.

Bager, Purpur.
Bajen, mythisch; bajeslovje, Mythologie.
Bajka, Märchen, Mythe.
Beda, Etend.
Beleg, Zeichen, Mark; Merkmal.
Beločnica, harte Haut des Auges.
Besedičar, gl. Cepidlaka.
Besedosledje, Wortfolge.
Besedostavje, razpostavljenje besed, Wortstellung.
Besnost, Tobsucht.
Bibavica, Fluctuation.
Bilo, Puls.
Bistven, wesentlich.
Bit, bivanje, bistvovanje, das Sein.
Bitaglina, Pifée.
Biten, gl. Bistven.
Bitoslovje, Ontologie.
Blagočestivost, blagočestje, Pietät.
Blagomerje, Eurythmie.
Blagonraven, wohlgefittet.
Blagopoklonstvo, poklonstvo, Suldigung.
Blagorazumje, Verständniß.
Blagosklon, wohlgeneigt.
Blagougodje, Wohlgefallen.
Blatobljuvnik, Schlammvulkan.
Blaznica, Zrenhaus.
Blistavilo, blistalo, Gestirnter.
Blod, Wahn.
Blodnomislje, Wahnfinn.
Biodnotvorje, Wahngebilde.
Blodnoveličje, Größenwahn.
Boder, heiter, munter.
Bodočnost, Zukunft.
Bokat, convex.
Bokatost, Bauchung.
Boljek, (-ljka), das Wohl.
Bolnica, Krankenhaus.
Brezcenje, Spottpreis.
Brezdelica, Ruße.
Brezkoristije, Selbstlosigkeit.
Brezizmislčnost, Sinnlosigkeit.

Brezmislije, brezumje, Blödsinn (im höchsten Gr.).

Brezopasen sicher.

Brezovo žoltilo, Schüttgelb.

Brezsrčnice, Röhrenberzer.

Brezstiden, schamlos.

Brezusloven, brezuvenen, unbedingt.

Brezvezje, asyndetische Satzverbindung.

Brežina, das Steigende, Steigung.

Brid, s. scharfe Kante.

Bridnik, bridnjak, Prisma.

Broj, Zahl.

Brojilo, gl. Štelo.

Brojka, Ziffer.

Brzci, Laufkäfer; brzoteki, Laufvögel.

Brzica, Stromschnelle.

Brzina, Schnelligkeit.

Brzjava, Telegraph.

Brzomer, brzinomer, Geschwindigkeitsmesser.

Brzopis, Stenographie.

Brzoplet, unüberlegter Mensch.

Brzorečica, Einfalt.

Brzorek, brzosoden, brzousten, vorlaut.

Buba, Puppe.

Bujen, üppig.

Bujnokrasen, üppigschön.

Buren, säkrmisch.

C.

Carina, Zoll.

Carinstvo, Zollwesen.

Cedišće, Saigerherd.

Ceh, Kunst.

Celotisk, Stereotypendruck.

Celovit, celokupen, integrierend.

Ceniti (vrednoti) papirji, Werthpapiere.

Cenovnik, Preiskliste.

Cepek, spaltbar.

Cepidlačenje, Silbenstecherei.

Cepidlaka, Wortklauber.

Cevnice, Röhrenblütige.

Cevkaši, Röhrenqualen.

Cevocvetke, Röhrenblumen.

Cvetit, geschmückt.

Cvetki, Floßkeln.

Cvetnjaki, Anthozoa.

Č.

- Čaroba**, Zauber.
Čaroben, zaubervoll.
Časomeren, quantitierend.
Čelesna postaja, Kopfstation.
Četrtogorski, quartär.
Četvoren, quaternär.
Čeznoti za čim, sich sehnen.
Čil, rege.
Čin, Rang.
Činjenica, Thatsache.
Čislo, Status, vergl. russ. pričisliti, odčisliti (uradnika).
Členarji, Gliederthiere.
Členkovit, gezähbert, gliederig.
Čpavec, Ammoniat.
Črn, f. Rohr.
Čruovka, Nigrin.
Črnuhi, Schwarzkäfer.
Črpak, Saugbohrer.
Črtati, risati, zeichnen.
Črtkati na osnutek, schraffiren.
Čud, f. Naturell.
Čudesnjak, Sonderling, wunderlicher Mensch.
Čudnolik, grotesk.
Čudnovat, seltsam.
Čudokret, gl. Gibogled.
Čustvo, (čuvstvo, čustvo), Gefühl.
Čutilo, Sinnesorgan.

D.

- Dan**, f. Tribut.
Danik, Tributär.
Dar mar, Bierwarr.
Darovitost, Begabung, Talent.
Deget, Theer.
Deholik, Hauchbild.
Dejstvo, Wirkung.
Dejstvovati, gl. Delovati.
Delilo, Eintheilungsgrund.
Delivo, Divisum.
Delotvoren, werththätig.
Delovati, wirken.
Dimovod, Rauchzug, Register.
Diven, wunderbar.
Divota, die Wunderschöne.
Dletilo, Stemm Maschine.
Dobava, Lieferung; dobavljati, liefern.
Dobavišče, Bezugsort (einer Waare).
Dobaviti, verschaffen.
Doboslovje, Chronologie.
Dobrobit, f. hrv. Wohlstand.

- Docelen**, integrabel; docelba, Integration.
Dočrtnica (mera), Strichmaß.
Doga, Regenbogen.
Dogad, gl. Domneva.
Doglasek, Endklang, Ausklang.
Doglašalo, Sprachrohr.
Dogled, Schweite; na dogledu biti, in Aussicht stehen.
Dogledišče, Point de vue.
Dojem, -dojma, Eindruck; Effect.
Dojmljiv, ergreifend; effectvoll.
Dojmolovnost, Effecthascherei.
Dokazilo, Beweismittel.
Dokolica, Ruße.
Dokrog, Krümmungskreis.
Dolgokljunci, Langschnäbler; dolgokrilec, Langflügler; dolgoročna menica, langes Papier; dolgotrpje, dolgotrpnost, Langmuth.
Dolgokraki, Stelzenvögel.
Dolgovati, schuldig sein.
Dolgovina, Debet, Soll.
Doljnjak, doljnji rek, Unterflaß.
Določnica, Bestimmungswort.
Domerjen, adäquat.
Domislica, Einfall.
Domneva, Vermuthung.
Domobranstvo, Landwehr.
Domotožje, Heimweh.
Doneklica, Strecke.
Donos, rus Denuntiation.
Dopadek, zapadek, Contingent.
Doskočaj, doskok, Sprungweite.
Dosredni, centripetal.
Dostojen, dostojenstven, würdevoll.
Dostojenstvenik, Würdenträger.
Doverje, Vertrauen.
Dovodnice, Blutadern.
Dovtip, gl. Vtip.
Dožica, Iris; dožikati, irisiren.
Dražest, draž f. Reiz.
Dražesten, dragosten, reizend.
Dražilo, Reizmittel.
Dresva, Hornstein.
Drgalo, Reibzeug.
Drobnjak, Grauwade.
Drugarica, enačica, Pendant, Seitenstück.
Državnik, Staatsmann.
Državnopraven, staatsrechtlich.
Državoznanski zemljepis, politische Geographie.
Državoznanstvo, Staatentunde.
Držci, Haltapparat.
Duhobolnik, dušebolnik, ein Seelenkranker.
Dušeslovje, Psychologie.
Dvočlenec, Binom.
Dvoglasje, Zweiklang.
Dvogledni kot, Parallaxe.

Dvojba, gl. Sumnja.
Dvojna, Zweifaches, Zweizahl.
Dvolična vrednost, zweideutiger Werth.
Dvoločje, dvolok, Zwillingbogen.
Dvomišcl, Zweimuskel.
Dvoratec, Dilemma.
Dvorodržica, nadvornik, Major-domus.
Dvorovina, Civiliste.
Dvospolnik, Zwitter.
Dvostavni račun, Zweifachrechnung.
Dvostolpje, Säulentuppelung.
Dvounje, gl. Sumnja.
Dvozmislica, Doppelstun.

E.

Edinit, vereinzelt.
Edinobožje, Monotheismus.
Edinovladarstvo, Monarchie.
Enača, jednača, Gleichung.
Enakocen, al Pari.
Enakosilje, Gleichgewicht der Kräfte.
Enokaličnice, Epitkeimer.
Enosnovna kislina, einbasische Säure.
Enostopje, Monopodie.
Enovit, jednovit, einfach.

G.

Galica, Vitriol.
Gaslo, geslo, Lösungswort.
Gibala, Bewegungsorgane.
Gibogled, Stroboskop.
Glaj, Glätte.
Glasilica, glasilka, Stimmgabel.
Glasnjača, Resonanzboden.
Glavonožci, Kopffüßer.
Glen, Schleim.
Glenavice, Schleimstoffe.
Globokomislije, Tiefinn.
Gluma, Posse; glumljiv, possenhast.
Gnjev, gnjevodržje, Groll, Zorn.
Goja, Pflege; gojiti, pflegen.
Goloskrge, Raftkeimer.
Golotrbe, Raftbäume.
Golozobke, Raftzähne.
Gomolj, Knollen.
Gornjak, Oberjag, Oberschlusfsag.
Goropadnost, gl. Besnost.
Goropis, Drogographie.
Gorostas, Riese.

Gostomer, Kräometer.
Govorila, Sprachwerkzeuge.
Grabežnice, Raubfliegen.
Grabulje (noge), Raubfüße.
Gradinast, ruinenförmig.
Grajanski, civil.
Grb, Wappen.
Grboslovje, grboznanstvo, Heraldik, Wappenkunde.
Greda, gl. Kaban.
Grež, m. Schlamm; Schmand.
Grežilo, grožilo, Sentblei, Sonde.
Grivna, Mark (Gold etc.).
Griz, Gypmus.
Grlonožci, Keblfüßer.
Grohot, Körner.
Grozodejstvo, Schreckensthat.
Grozovladje, Terrorismus.

H.

Hlapomer, Verdunstungsmesser.
Hobotnjaki, Rüsselthiere.
Hod, Straße.
Hranitba, Ernährung; hranila, Ernährungsorgane.
Hrapotline, hrape, rauhe Unebenheiten.
Hrbtenjača, Rückenmark.
Hrbtica, Riel.
Hvalopis, pohvalnica, Lobschrift.

I.

Iglokožci, Stachelhäuter.
Ikrenik, Dolith.
Ilar, Thonbildner.
Imovina, Guthaben, Vermögen.
Imovit, vermöglich.
Inoličje, Heteromorphie.
Inopadnost, Hypallage.
Inostranstvo, inozemstvo, Ausland.
Inoverec, drugoverec, Dissenter.
Inoznačica, Tropus.
Iskalnik, Repertorium.
Isker, -ra, -ro, feurig.
Iskovina, Anspruch.
Izkon, Uranfang.
Izkonski, uranfänglich.
Istomočen, äquipollent; istomod-nica, Äquivalentzahl.
Istorečje, Ploče, Lautogie.
Istoveten, identisch; istovetnost, Identität; poistovetiti, identificiren.
Izbega, Ausweg.

Izbočen, conber.
Izbočiti, ausbauchen.
Izdelek (pripravek), Präparat.
Izdeželje, Exterritorialität.
Izdrt breg, zerriffene Küste.
Izglajen, verfeinert.
Izgon, Verbannung.
Izhodišče, Ausgangspunct.
Izima, izimek, Ausnahme.
Izimen, exceptio; Ausnahms-.
Izključiti, izločiti, ausschließen.
Izkopek, Bergwerksproduct.
Izkriviti, izopačiti, verfälschen.
Izkus, gl. Pokus.
Izkusnica, pokusnica, Fühler.
Izkusnja, izkustvo, Erfahrung, Empirie.
Izlika, hrv. Borwand.
Izločiti, absondern; izločila, Absonderungsorgane.
Izmeglica, Rebelregen.
Izmeren, meßbar.
Izmisel, izmišljaj, Erdichtung.
Izmišljalo, Spintifixer.
Iznenaditi, überraschen.
Izneženost, Weichlichkeit.
Izpaka, Frage.
Izpodnebnik (kamen), Meteorstein.
Izpozajeti, erschöpfen.
Izpremiti, pripraviti (izpraviti) krivoljo, rectificiren.
Izvor, Quelle.
Izpraline, Erosionsformen.
Izpraviti, rectificiren.
Izpravnost, Correctheit.
Izraz, Ausdruck; izrazit, ausdrucksvoll.
Izrivina, Berdrängungs-Pseudomorphose.
Izsek kroga, Kreisabschnitt, Sector.
Izreden, excentrisch.
Iztaknen kot, auspringender Winkel.
Iztrebilo, Ausführungsorgan.
Iztrezvenje, Ernüchterung.
Izum, izumek, Erfindung.
Izumeti, erfinden.
Izumetničen, gekünstelt.
Izumljiv, erfinderisch.
Izusten, frei, auswendig; izustno računanje, Kopfrechnen.
Izvedav, neugierig.
Izvesten, gewiß.
Izvesti, izvajati, ableiten, ausführen; izvod, Ableitung; Ausföhrung, Deduction.
Izvetrel, gl. Properel.
Izvid, Befund, Erhebung.
Izvršćina, Eminenz; Virtuosität.
Izžarjevanje, Ausstrahlung.

J.

Jalovi prostor, schädlicher Raum.
Jamast, jamičast, concav.
Jarost, Zornmuth.
Javnočvetke, vidnočvetke, Phänerogamen.
Jedinišće, Concurrentz- oder Einigungspunct.
Jedinit, singular, einzeln.
Jednodejnica, Dramolet.
Jednoznačnica, Synonymum.
Jeder, jedrovit, fernig.
Jedrost, jedrina, Gedrängtheit.
Jestovit, assertorisch.
Jestvo, das Seiende.
Jetrenec, Leberstein.
Jezičen, sprachlich.
Jezičnice, Zungenblüthige.
Jezičovec, Zungenlaut.
Južišće, Mittagspunct, Südpunct.

K.

Kaban, rudno gnezdo, greda, Stod.
Kadunja, Mulde.
Kalavel, Spathe.
Kamenolomnja, Steinbruch.
Kamenorezba, Steinschneidekunst.
Kapast, schalig.
Kapljevit, tropfbar flüßig.
Kazalka, Anzeiger.
Kijaši, Keulenhörner.
Kip, Statue.
Kiparstvo, Bildhauerkunst.
Kisik, Sauerstoff.
Kita, Strauß, Straßblüschel.
Kitica, Strophe.
Kitoškrge, Meerzähne, Zahnröhren.
Kitovci, Bale.
Kleč, Klippe; klečevit, Klippenreich.
Klečplaztvo, Kriecherei.
Kliconos, Keimträger.
Kliniti se, sich auskeilen.
Klinolik, Sphenoid.
Klobučnjaki, Nebusen.
Klon, gl. Sklonost.
Kloniti v kaj, neigen.
Klonokaz, Declinatorium.
Kob, Chance.
Kobul, Dolbe; kobulnice, Doldenpflanzen.
Kočevati, nomadistren.
Kolajna, Medaille.
Kolaši, koturaši, Scheibenquallen.
Kolebaj, Schwankung.
Količina, Größe, Quantität.

Količnik, Quotient.
Kolotočno blago, das rollende Material, Rollgut.
Kolotura, Rolle.
Koloturnik, Flaschenzug, Rollenzug.
Kolut, Ring, Scheibe.
Kolutnjak, Ringeldeckse.
Konènica, Suffix.
Korenika, das Radical.
Korenit, radical.
Koreniti, Wurzel ziehen, radiciren.
Korošćak, Karinthin.
Kos, schief.
Koser, Klauenkieser.
Kosodrevina, Knieholz.
Kosoos, klinometrisch.
Kostnice, Grätenfische.
Košarice, Korbbblätter.
Koščénice, gl. Počkornice.
Kotačniki, Räderthiere.
Kotlina, Becken, Kessel.
Kotomer, oglomer, Goniometer, Winkelmesser.
Kotomeren, goniometrisch.
Kotozor, Spiegelrohr, Winkelspiegel.
Kotur, Scheibe.
Koturast, scheibenförmig.
Kovaren, arglistig.
Kovarstvo, gl. Spletka.
Krajnost, Extrem.
Krāk, Schenkel eines Winkels, Zirkels.
Kraljevski rač. Placetum regium.
Kraljevščine, Regalien.
Kratkojezičniki, Kurzzüngler; kratkokljunci, Kurzschwänbler; kratkokrilci, Kurzflügler.
Krbin, Rothkohle.
Krdovladje, Ochlokratie.
Kremenčevica, Kieselwasser.
Krempljarji ali nohtarji (sesaveci), Nagelsaugethiere.
Kres, kresine, Solfatium.
Kresiti se, schimmern.
Kret telosa, Geberde.
Krhkost, Sprödigkeit.
Krijumčarjenje, Schleichhandel.
Krivulja, (kriva črta) krumme Linie, Curve; krivuljar, Krummlinéal.
Križ, žilni, Scharfcreuz.
Križati se, sich scharen.
Križališče, Kreuzungspunct.
Križanje vrst, Reihengewebe.
Krkoni, Amphibien; krkoni brezrepi, Furche.
Krn, verstimmt; krn zbor, Rumpfparlament.
Krog, Kreis, krožnica, Kreislinie.
Krogljaši, Kugelfäser.
Krogosenčniki, umschattige Bewohner.
Kršci, Riefe.

Kruhoborstvo, Kampf ums Brot, Stellenjägerci.
Kupčarji, Gehäufte.
Kušarji, (korepnjaci), Krustenthiere.

L.

Labora, Nagelfluh, Conglomerat.
Lad, harmonische Stimmung.
Lagot, f. Comfort.
Lagovci, Kuphite.
Lasatice, laskovice, Haargefäße; lasulje, Haarsterne.
Ledec, Krystall; ledit, krystallinisch.
Lednik, Gletscher.
Lepek, lepljiv, klebrig.
Leporečje, Wohlfriedenheit.
Leposlovstven, belletristisch.
Lesovina, Holzstoff, Xylogen.
Letišče, Sommerpunct.
Letka, Spulradspindel.
Letnina, Annuität.
Letobroj, letoštoto, Zeitrechnung.
Ležnica, Schreibeboden.
Ličinka, Larve.
Ličnikovci, Panzerwangen.
Lih, ungerad.
Lihomesten, ungeradstellig.
Lik, Figur.
Likopisen, beschreibend.
Likoslovje, Morphologie.
Limen, Haß.
Listav, lamellar, tafelartig.
Listina, Urkunde.
Litina, zelezna, jeklona, Gußeisen, Gußstahl.
Ločba, Scheidekunst.
Lojevec, Talt.
Lokavstvo, Schelmerci.
Lom, Bruch.
Lomen, lomek, brechbar.
Lomina, Bruchfläche.
Lomka, Bruchstrich.
Loza srodstvena, Verwandtschaftslinie, vzhodna, aufsteigende, nizhodna, absteigende.
Lubadarji, Borkentäfer.
Lučnjak, Kännelkohle.
Ludnica, Narrenhaus.
Ludost, Narrheit.
Luska, Schuppe.
Luskaši, Schuppenreptilien.
Luskavci, Schuppenthiere.
Luskoplute, Schuppenklosser.
Luščina, schaliges Gefüge.
Lužina, Aftali.

M.

Magnetiti, magnetisiren.
Mahovci, Reifflüchter.
Mahovnjaci, Mooskorallen.
Majak, Leuchtturm.
Maloumje, Kleingeisterei.
Matica, Stromstrich, Thalweg.
Med, f. baker, Kupfer; medorez, Kupferfisch.
Medglasje, weiglasje, Interball der Töne.
Medičarji, Zimmen.
Medpalubje, mejpalubje, Zwischendel.
Medstaničen, mejstaničen, intercellular.
Medstebrije, mejstebrije, Säulenweite.
Medvodje, mejvodje, Deltaland.
Meglenica, meglenka (zvezda), Nebelftern.
Mekkušci, mekušci, Mollusken, Weichthiere.
Mejučasje, Zwischenzeit.
Mejurek, Zwischenfag.
Mejutek, promejutek, r. Zwischenraum.
Mekokrilci, Weichbedentläser.
Mekoplute, Weichflosser.
Mel, Kreide; melovna tvorba, Kreideformation.
Meničarjenje, Wechselreiterei.
Menitelj, Reduktionszahl.
Menjalo, Gyrotrop.
Mestokazno, mestno čutilo, Ortsinn.
Mešnjaki, Schlauchthiere.
Mešta, Phantastie im schlechten Sinne.
Metež, Neuterei; metežnik, Neuterer.
Mezga, Chylus, Lymph; mežgovnice, Lymphgefäße.
Mik, Reiz.
Mimočuten, außerinnlich.
Mimozor, Parallaxe.
Mlahav, militav, schlaff.
Mlečnice, Milchgefäße.
Mleskav (dleskav) glasek, Schnalzlaut.
Mlitav, matt.
Mnenje, Ansicht, Meinung.
Mnogočlen, polynomisch.
Mnogokratnik, vodkratnik, Nutiplum, das Bielschke.
Mnogolik, polychrom.
Mnogopestičje, Polygynia.
Mnogoprašništvo, Polyandria.
Mnogovezje, Polychydeton.
Mnozbenica, Einmaleins.
Močelke, Aufgussthiere, Infusions-thierchen.

Močenje, močilo, Digestion.
Molčaljivost, molčljivost, Schweigsamkeit.
Molkel, zamolkel, klanglos.
Morski klobuki, Quallen.
Mostovine, stavbe na kolji, nadvodne, Pfahlbauten.
Motovilnjak, Spillenrad.
Motrilnica, Observatorium; motriti, schauen.
Motrišče, Beobachtungsort.
Motva, Turbine.
Možgovina, Marksubstanz.
Mrežnica, Rezhaut.
Mrežokrilci, Rezhflügler.
Mrkel, (-kla, -o), finster.
Mroževi, Wallrosse.
Mrzost, mrzkost, Antipathie, Widerwille.

N.

Nabornik, gl. Zlagar.
Nabuhlost, Bombast, Schwulst.
Načelo, Princip, Grundsatz; načelen, principiell; načeloma, načelno im Princip.
Nadabniti, eingeben.
Nadaljšnjica, Weiterung.
Nadarbina, Dotation (einer Kirche etc.).
Nadglavišče, gl. Temenišče.
Nadložje, Oberbogen.
Nadpisica, Poitto.
Nadredba, nadredbenost, Ueberordnung.
Nadutost, Schwulst.
Nadvornik, Palatin.
Nagjib, Antrieb, Motiv.
Nagizdno blago, Luxuswaare.
Nagrda, nakaza, Mißgeburt.
Najezdniki, Schlupwespen.
Najmanjšina, Minimum.
Najmovina, Mietzins.
Najposlednjica, Endresultirende.
Največjina, Maximum.
Nakana, Vorsatz.
Nakit, gl. Ukraś.
Naknada, Bergütung.
Nakup, Aggregat.
Naličje, Kehreite.
Nalika, Analogie; naličen, analog.
Nalog, Auftrag; naloga, Aufgabe.
Namakniti, anspielen.
Namera, Absicht; namernost, Absichtlichheit.
Nameščaj, Unterbringung, Stellung auf einen Ort.

Namigniti, andeuten; namig, Andeutung.
Namišljaj, Borſaj.
Nanizati, aneinanderreißen.
Naopačnost, Verkehrtheit.
Naplav(ina), Alluvium.
Napreden, fortſchrittlich.
Naravi, nravi, Sitten.
Naravstvenost, nravstvenost, Sittlichkeit.
Narodstvo, Volkswesen.
Narušaj, Störung.
Nasad, gl. Sklad.
Nasadast oblak, Schichtwolke.
Nasebna tenja, Selbſtſchatten.
Nases, Heber, Saugheber, Pumpe.
Nasipina, Schutt, Seiſengebirge.
Naslada, (ngodje), Luſt, Wohlſt.
Nasledovanje, Nachahmung.
Nastran, bizarr; excentriſch.
Nastroj javnega mišljenja, öffentliche Stimmung.
Nateg, Spannung.
Natega, Heber.
Nateznica, der Strecker.
Natežljiv, spannend.
Natolk, beseda natolčnica, Schlagwort.
Nauka, Doctrin; naučni, wiſſenſchaftlich.
Navod, Induction.
Navor, Hebebaum.
Navzlic čemu, zum Troß.
Nazor, Anſchauung.
Nebilica, Umbing.
Nebuh, z nebuha ali z mesta kaj reči, ex tempore, ex abrupto.
Nedorazum, nedorazumenje, Mißverſtändniß.
Nedostatek, Mangel; nedostaten, mangelhaft.
Nega, negovanje, Pflege; negovati, pflegen.
Nehajstvo, Indifferentismus.
Neizprosen, nepreprosen, unerbittlich.
Neizvesten, ungewiß.
Neodvraten, unabwendbar.
Neoslaben, unabſchwächbar.
Nepogoda, Unbitd.
Nepokretnina, nepremičnina, liegendes Gut.
Nepromičen, undurchdringlich.
Nesen, (gen. nesni), Schlafloſigkeit.
Neskladica, Ungereimtheit.
Neskladnomislje, Narrheit.
Nesgrapen, (hrv.), plump, trivial.
Neshvaten, unfaßbar.
Nesklapen, abſurd.
Nesklonost, Abneigung; nesklon, abgeneigt.
Nesomeren, incommensurabel.
Nesovmesten, unvereinbarſich, incompatible.

Nestajanje, (hrv.) Abnahme einer Größe, Kraft etc.
Nestičnice, Aſymptoten.
Nesvest, nesvestica, Beſinnungsloſigkeit.
Neugodje, neohota, Unluſt.
Neuprosten, irreducibel.
Nevidi, nalivniki, Inſuſionsthierchen.
Nezmislica, gl. Brozizmislica.
Nežnočutje, Zartgefühl, Zartſinn.
Ničica, ničla, Null.
Ničiti se, ſich aufheben.
Nihaj, nihanje, Schwingung.
Nihališče, Schwingungspunct.
Nihalo, Pendel; nihanje, Pendelbewegung; nihaj, ein Pendelſchlag.
Niz, m. Reihe.
Nizhod, Deſcenſion, Niedergang.
Nizkopoklonstvo, (rus.), Wohlthätigkeit, Krummbuſchelei.
Novci, Geld; novčar, Banquier; novčara, Banf.
Novščina, Neuerung.
Nožekljunci, Meſſerſchnäbler.
Nudilo, Zwangsmittel.
Nuja, gl. Priroda.
Nujnost, Nothwendigkeit.

O.

Obcepek, -pka, -o, obcepen, peritom.
Občila, Communicationsmittel.
Občut, občut, Empfindung.
Obdanica, Tagſchicht, Tageszeit.
Obdolje, Thalgebiet.
Obdeležje, Bezeichnung, Kennzeichen.
Običaj, Herkommen, Gewohnheit.
Obimomer, Stereometer, Volumeter.
Objederje, Kernhülle.
Objest, Muthwille, Uebermuth.
Obkrajn, Rand.
Obkrajnice, Marginalien.
Obkrožen, dem Kreiſe umſchrieben.
Oblina, Mantelfläche eines Cylinders.
Oblo, Kugel.
Oblouste, Rundmüller.
Obmana, obman, Täuſchung.
Obmer, omer, Dimension.
Območje, podmočje, Machtſphäre.
Obnočnica, Nachtſchicht.
Obód, Kreisperipherie.
Obódna mera, Spanmaß.
Oborina, Niederſchlag.
Obranek, Narbe.
Obratišče, Solſtitialpunct.
Obratni sklep, Umkehrungſchluß.
Obrazar, Portraitmaſter.

Obrázina, Maße.
Obrazložba, Motivierung.
Obrezumiti koga, um den Verstand bringen.
Obrezuspešiti, oneuspešiti, vereiteln.
Obstožerje, Polarland.
Obstožernica, Circumpolarstern.
Obustje, Mündungsland.
Obvez, Verbindlichkeit.
Obvirje, ovralje, Quellengebiet.
Obvitnica, Umhüllungscurve.
Obzornik, Horizontalfreis.
Ocariniti blago, verzollen.
Oced, f. die Schiefe.
Ocedit, geneigt, schief.
Ocena, Würdigung.
Oceniti, ocenjati, würdigen.
Ocet, Essig.
Ocevsje, Gefäßsystem.
Očajanje, Verzweiflung.
Očuten, sinnfällig.
Odbijanje, Subtraction.
Odbitnik, Subtrahend.
Odboj, Reflexion.
Oddelit, absondert.
Odklon, uklon, Abweihung.
Odličica, Nitance.
Odjudnik, Menschenfeind.
Odložina, Secretionsform.
Odloka, Entschluß; odločitost, Entschlossenheit.
Odmena, gl. N. aknada.
Odmet, odžilek, Gangtrumm.
Odmišljen od —, abstract.
Odmnožiti, depotentiiren.
Odmor, Verspaufe.
Odnos, odnošaj, Beziehung.
Odnosen, relativ.
Odolgovlačiti kako stvar, verschleppen.
Odpor, Widerstand.
Odpornost, Widerstandskraft.
Odprediti, verfügen.
Odsebiti, projectiren.
Odsečnica, Sectionslinie.
Odsev, odshj, Reflexion des Lichtes.
Odsevna svetloba, Reflexionslicht.
Odsolnje, Sonnenferne.
Odsostvo, Abwesenheit.
Odsredni, centrifugal.
Odtenjek, Nitance.
Odtisk, otisk, Abdruck.
Odtočič, Rigole.
Odudar, odboj, Rückstoß, Gegenstoß.
Odurjavati, verabscheuen.
Odusevljenje, Begeisterung.
Odvažnost, Kühnheit, Wagniß.
Odvti, odvijati, evolviiren.
Odzemje, Erdferne.

Ogib, Beugung.
Ogiben, ogibljiv, ausweichend.
Oglava, oglavljanje, Recapitulation.
Oglaviti, oglavlhati, recapituliren.
Ogljenenje, Verkohlungsproceß.
Ognjenik, gl. Sopka.
Ograda proti čemu, Verwahrung.
Ogromen, ungeheuer.
Ohalo, Geruchsorgan.
Ohota, Luft.
Ojaka, Verstärkung.
Okolčeje, Hüftgegend.
Okolišiti, prāambuliren, Umschweife machen.
Okorelost, okornost, Steifheit.
Okorina, Umhüllungs-Pseudomorphose.
Okoristiti se, Nutzen ziehen aus etwas.
Okostje, Knochenstystem.
Okret, gl. Prekret.
Okretnost, Gewandtheit.
Okrilje, Schirm.
Okrujen, verstümmelt.
Okup, Complexion.
Oljetvoren, selbstbildend.
Olobnica, Hirnschalenhaut.
Omaljek, (miosis), Verkleinerung.
Omalovaziti, herabsetzen Jemand.
Omislije, Gedankenkreis.
Omlēden, osladek, süßlich.
Omot(ica), Taumel.
Omraza, Haß.
Omrazit, widerlich.
Onazaditi kaj, Rückschritte verursachen wobei.
Oneuzititi, denaturiren (z. B. Salz zum gewerblichen Gebrauche).
Oneveseliti koga, in Jemand ein Unlustgefühl erregen.
Opačina, Exceß.
Opasnost, Gefahr, Kriftis.
Opetovanje, gl. Ponova.
Opis, Beschreibung.
Opit, Experiment, Versuch.
Oplod, Befruchtung.
Oplodje, Fruchthülle.
Oplov, Umschiffung.
Opnokrilci, Hautflügler.
Opočasniti, verlangsamen.
Opokel, blasirt.
Oponos, Vorwurf.
Oponosnica, Parodie.
Oponova, Erneuerung.
Opopje, Nabelgegend.
Opora, oporišče; Anhaltspunct; Streb.
Opor, oporen, herb.
Oporēči, widerrufen.
Opoznati se, sich orientiren.
Opredeljaj, Definition; opredeliti, definiren.

Opreka, Widerstreit.
Oprema, Ausrüstung.
Oprez, Umsicht.
Oprh, Anflug.
Oprota, gl. Opreka.
Oprovreči, widerlegen.
Oprovrġ, Widerlegen.
Oprovrġnost, Widerlegbarkeit.
Osamosvestiti, koga, se, zum Selbstbewußtsein bringen, gelangen.
Osamosvoġiti se, sich emancipiren.
Osemenje, semenik, Samenhülle.
Osjet, hrv. (oset), Empfindung.
Oskorjati, incrustiren.
Osmrtnica, Nekrolog.
Osnova, Base; Grund, Anlage.
Osnovna toplota, Normaltemperatur.
Osolnġe, solnġni sostav, Sonnensystem.
Osobobiti, gl. Usposobiti.
Ospredje, gl. Popredje.
Osrġnik, Herzbeutel.
Ostalina, Mutterlange; Nachlaß.
Ostroplute, Stachelstoffer.
Ostromje, Scharsinn.
Ostvariti, uresniġiti, verwirklichen.
Osup, Entsehen.
Otenjavati, schattiren.
Otloroġci, Hornthiere.
Otoġišġe, Inselmeer; otoġje, Inselgruppe.
Ovekoveġiti, verewigen.
Ozadje, Hintergrund.
Ozemlje, Gebiet.
Ozib (hrv.), Hebel.
Ozkokrilci, Schmalflügel.
Ozkonoske, Schmalnasen.
Ozloglasiti, verrufen.
Oznamenilo, Bezeichnung.
Ozvezdje, gl. Sozvezdje.

P.

Pad, Gefälle.
Padalo, Fallschirm; padulja, Fallmaschine.
Padljiv, labil.
Padokaz, padokazni prozir, Nivelir-Diopter.
Padovit, ein starkes Gefälle habend.
Pajeġnica, pajġevinasta mreġa, Spinnwebenhaut.
Pajkovci, Spinnenthiere.
Pakovina, Metalloid.
Pakrog, Ellipse.
Palec, Kamm am Rabe; palġenjak, Kammrad.
Paledec, Pseudocrytall.

Palik, Pseudomorphose.
Palik, Nachbild.
Paluba, Berber.
Pamesec, (prilunje), Nebenmond.
Panoge, Nachschieber.
Paoblo, pakrogla, Sphäroid.
Papirġina, Papierzeug.
Paribe, Fischlurche.
Parogon, Furgirbahn.
Paroplovstvo, Dampfschiffahrt.
Parada, mineralisirter Körper.
Pasma, pasmina, Rage.
Pasol f. Haloisalz.
Pasoluce, prisolnġies, Nebensonne.
Pasrediġe, pateġišġe, Metacentrum.
Patisk, Nachdruck (unerlaubter) eines Buches.
Patvor, Afterbildung.
Patvorina, das Nachgemachte.
Patvoriti, nachbilden, nachmachen.
Pavrst, Abart, Spielart.
Peġkovnice, Steinfrüchtler.
Pedici, Spanner.
Papelika, Pottasche.
Peskarica, Sandkapselle.
Pestiġe, Stempel, Pstift.
Pestiġnjak, Stempelträger.
Piknja, Punct.
Pip, Laststirn.
Pitomina, Culturboden, urbares Land.
Plasa, pas, Zone.
Plastnik; plastovit oblak, Schichtwolke.
Plaġġarji, Mantelthiere.
Plavutonoġci, Robben.
Plazavci, plazivoi, Kriecher, Reptilien.
Plesno, Plattfuß.
Plesnoodci, Halbsohlengänger.
Plezavka, gl. Povijuġa.
Plezavci, Kletteradgel.
Plima, Fluth; plimovanje, Fluthbewegung.
Plimica, nizka plima, Rippfluth.
Plin, Gas; plinovod, Gasleitung; plinovit, ausdehnungsfähig.
Plitveġ, Seichtling.
Plitvonoġci, gl. Veslonoġci.
Plodilo, Fortpflanzungsorgan.
Pljkaġi, Blatthörner.
Plosk, flach, glatt; ploskev, Fläche; ploskokrilci, Blattflügler; ploskvomerje, Flächenmessung, Planimetrie.
Ploskavci, ploġnjaki, Blattwärrmer.
Ploskooblica, Planiglob.
Ploven, schiffbar.
Plovstvo, Schiffbarkeit.
Plavilo, Fahrzeug.
Plutarstvo, Fortbildnerci.
Pobeda, Sieg.
Pobodoslavnica (pesen), Triumphgesang.

Poblašica, polepšica, (blagorečeje), Euphemismus.

Pobočen, postran, Seiten-

Poboj, pobitje, Niederlage eines Heeres.

Poboljšica, Melioration.

Pobuda, Anregung.

Počakljiv, zuwartend.

Počest, Ehrendenutzung.

Počina, hohe See.

Podatki, Daten.

Podbod, podražaj, Anreizung, Ansporn.

Podceвити, drainiren (ein Feld).

Podel, gemein (niedrig); podlost, Gemeinheit.

Podglobiti, unterfahren.

Podgradje, Vorderbrusttring.

Podhiba, Ironie.

Podimljivost, Unternehmungsgeist.

Podjeti, podimati, unternehmen.

Podjetnik, Unternehmer.

Podkrepa, Hilfe.

Podjezičnica, Zungenbein.

Podležati čemu, gl. Podpadati.

Podločeje, arch. Bogenlaibung.

Podlog, Substrat.

Podlost, Gemeinheit.

Podmeniti, heimlich vertauschen.

Podmet, Subject.

Podnožišče, Fußpunkt, Radix.

Podolgovatec, das Oblong.

Podolje, Thalsole.

Podpadati čemu, unterworfen sein.

Podpalubje, Schiffsraum.

Podpazni voj, Beobachtungscorps.

Podpopje, Unterleib.

Podporišče, Stützpunkt.

Podrebrije, Rippenweidgegend.

Podredba, Unterordnung.

Podredben, podreden, untergeordnet.

Podrobnost, Detail.

Področén, (-žna, -o), poddružén, (-žna, -o), subalternirt.

Podrudék, Kleinerz, Grubenklein.

Podsmeh, Periffilage.

Podstat, f. Substanz.

Podstati, substanzuell.

Podstavka, Vorlage, Recipient.

Podstebrije, podstolpje, Säulenfuß.

Podtalnica, Grundwasser.

Podtčénica, Subtangente.

Podvesti pod kaj, subsumiren.

Podvod, Subsumtion.

Podzor, gl. Sum.

Poedinec, poedinka, Individuum.

Pogibel, propast, Untergang.

Poglednik, Bellevue, Aussicht.

Pogrdá, Schmach, Schimpf.

Pogrdnica, Schmähschrift.

Pohod, vojni pohod, Feldzug.

Pohtevica, gl. Voljica.

Pojav, (prikaz), Erscheinung.

Pojem, (-pojma), Begriff; pojmiti, begreifen; pojeten, begreiflich, pojmoven, begrifflich.

Pokalni, -a, -o, Knall.

Poklonstvo, Huldigung.

Pokolenje, Stamm, Geschlecht.

Pokrajinsčina, Provinzialismus.

Pokus, Versuch.

Polakšica, olakšica, Erleichterung.

Pologa, Situation.

Poloj, Nehrung; Ueberschwemmungstrahen.

Polovnica, Halbierungslinie.

Položitost, Abdachung.

Položje, leža, Lage, Situation.

Polt, Carnation.

Polténost, Sinnlichkeit.

Poluga, Hebel.

Polumer, Halbmesser.

Poluroden, halbbürtig.

Polutan, mešanec, Bastard, Kullatte; (Zwitter.)

Polutka, Halbflugel.

Polutvorina, Halbfabrikat.

Pomama, Tollheit.

Pomenit, bedeutungsvoll.

Pomik enakonočij, Präcession.

Pomisel, f. Vorstellung.

Pomislivost, Vorstellungskraft.

Pomišljaj, Anstand, Bedenken.

Pomor, Mortalität.

Pomorec, pomornik, Seemann.

Pomrda, Nasenrumpfen.

Ponapredščina, Vorschuß.

Ponavljati, ponoviti (n. pr. pomisel), reproduciren.

Ponikvenica, ponornica, Steppenfluß, verschwindender Fluß.

Ponimati, gl. Pojmiti.

Ponova, Reproduction; Wiederholung.

Ponovčiti kaj, verwertzen.

Ponovljivost, podrastljivost, Reproductionskraft.

Poočítiti, ersichtlich machen.

Poosen, (-sna, -o), phys., axial.

Poosobilo, poosobitev, Personification; poosobiti, personifiziren.

Popčišče, Nabelgrund.

Poplah, Alarm; na poplah biti, trobiti, alarmiren.

Popotočeje, Bachthal.

Popredje, ospredje, Vordergruud.

Poprišče, Kampfplatz.

Popustljivost, Nachgiebigkeit.

Poraz, gl. Poboj.

Porazmestilo, Localisirung.

Porebrica, Vergleichne.

Poredje, Rangordnung der Sätze; Reihenfolge.

Porednica, Ordinate.

Porek, Nachsatz.

Porobnica, Randschrift.
Porogljiv, spöttlich.
Posebina, Eigenthümlichkeit.
Poseg, Eingriff.
Posila, Componente.
Poskok, v. Vzmet.
Poslast, Nachgeschmack.
Posledek, Resultat.
Posledica, Folge.
Poslednjica, (srednja sila), die Resultirende.
Posledovnost, das Nacheinandersein.
Poslovica, Sprichwort.
Posmrtnik, posmrtno, nachgebornes Kind.
Posredstvo, Mittel, Medium.
Postavek, stavek, Posten, Post.
Postavka, gl. Stavek.
Postizen, (-žna, -o), erfassbar; postizna naredba, Repressiv-Maßregel.
Postojanstvo, Standhaftigkeit.
Postopek, das Verfahren.
Postopica, Progression.
Postopnost, Abstufung, Gradation, Succession.
Posvetlica, Streiflicht.
Posalica, ein kleiner Scherz.
Poséven, schief.
Posévice, die Schiefe.
Posljik, Emiffär.
Potanja, Bahn eines Himmelskörpers.
Potankost, Genauigkeit.
Potegljivost, Zugkraft.
Potenjica, Silhouette.
Potomer, Wegmesser.
Potopnine, Diluvium.
Potraj, Dauer.
Potres dušni, Affect.
Potrojni, ternar.
Poumnost, gl. Umstvenost.
Povelja, Diplom.
Povijuša, Schlingpflanze.
Povišica, Anhöhe; Steuererhöhung.
Povod, Anlaß.
Povprečnina, Pauschale.
Povračaj, Periode (math.).
Povratišče, Rückkehrpunkt.
Povratnik (krog), Wendekreis.
Povzdanje, gl. Doverje.
Povzetek, povzetje, Nachnahme.
Povznos, gl. Vzlet.
Pozajmljenka, Lehnwort.
Poznatost, erkennbar.
Pozorišče, Schaubühne, -plaz.
Pozračnina, Meteor.
Pozrcalina, Spiegelfolie.
Prabiskop, Primas.
Práčlovek, Urmensch.
Pradoba, pravok, Urzeit.
Praholik, Staubfigur.
Prajezik, Ursprache.

Pranka, Schlich.
Praplodnja, Urzeugung.
Prašnica, Staubbeutel.
Prašnik, Staubgefäß.
Praštevilo, Primzahl.
Pratvar, prvek, Urstoff.
Pravilnica (črta), die Normale.
Pravokotnik, Rechteck.
Pravokrepn, rechtskräftig.
Pravolik, orthotyp.
Pravoosen, orthometrisch.
Pravopoten, rechtläufig.
Pravoredn, ordnungsmäßig.
Praznomer, Vacuummeter.
Praživali, die Urthiere.
Prebavila, probavila, Verdauungsorgane.
Prebitek, Mehrbetrag; probiten, permanent.
Preboji, (znojnice), Poren.
Prečutljivost, Empfindsamkeit.
Predatnica, Uebergabsschein.
Predel gorski, Scheideck.
Predglasje, Präsidium.
Prédnjica, Präfix.
Prednjak (rek), Prämisse.
Predočba, Darstellung, Veranschaulichung.
Predočen, (-éna, -o), darstellbar.
Predočiti, darstellen, veranschaulichen.
Predočljivost, lebhaftes Vorstellungsgabe.
Predsed, predsodek, Vorurtheil.
Predstopje, Berschaft.
Pregovori, Unterhandlungen.
Prehlapina, Sublimat.
Prehlapiti, razhlapiti, sublimiren.
Primoštvo, Prærogative.
Preinaka, Modification.
Preizraz, obtolmačba, Paraphrase; preizraziti, obtolmačiti, paraphrasiren.
Prejemljiv, empfänglich.
Prekáp, Destillation.
Prekat sréni, Herzlammer.
Prekis, Hyperoxyd.
Preklon, prekret, Wendepunct.
Prekogorje, Querlette.
Prekorečica, Motto.
Prekosloven, contradictorisch.
Prekosloven, widersprechend.
Prekoslovje, Widerspruch.
Prekost, Widerwärtigkeit.
Prekótnica, Diagonale.
Prekret, Wendepunct.
Prelieba, Umbildung.
Preliv, Meerkanal.
Prém, gerade, direct.
Premet, promer, Durchmesser.
Preméstiti, permutiren; promeščaj, Permutationform; Versetzung.
Premet, Verwerfung der Erzgänge.

Premirje, Waffenstillstand.
Premislivost, Reflexionsvermögen.
Premokrilci, Grabflügler.
Prenagnenost, Gang.
Prenikav, pronikav, durchdringend.
Prenos, Metaphor.
Prenosen, figurlich, tropisch.
Preobražaj, Umgestaltung.
Preobraženci, Metabola (insecta).
Preodnimsčina, Präcipuum.
Preodredba, predoredba, Prädestination.
Preperel, verwittert.
Preplah, (strah i tropet), Panik.
Prepona, Zwischfell.
Preprahod, Mehrausgabe.
Presed, Einsattelung.
Presék, Querschnitt.
Preseka, predol, Querthal.
Presilje, Hypersthenie.
Presitije, Lebensüberdruß.
Presleden, discontinuirlich.
Prestizen (für: predstizen), präventiv.
Preteg, protoga, Aufschlagsgewicht.
Pretenkost, Spitzfindigkeit.
Pretezati, (v. *impf.*), hrv. Uebergewicht haben.
Pretežen, überwiegend.
Pretisk, Wiederauflage.
Pretvarjati se, pretvoriti, sich verstellen.
Pretvor, Verwandlung.
Pretvorina, Umwandlung - Pseudomorphose.)
Pretvornik, Transformator.
Preučiti, proučiti (knjigo), durchstudieren.
Prevajalo, prevodno ravnilo, Reduktionslineal.
Previšek, Ueberchuß.
Prevlačísée, Tragplatz.
Prevod, Uebersetzung, Translation.
Prevrat, Umsturz.
Prevratnik, Revolutionär.
Prevzdig zastavljene reči, Umfegung.
Prevzet, präoccupirt, befangen, vorgeeingenommen.
Prezmesek, Uebergemengtheit.
Prežaljenost, Wehmuth.
Prhutarji, Flatterthiere, Sandflügler.
Pribrežni, prizumni otok, Küsteninsel.
Pričude, Launen; pričudljiv, launenhaft.
Pričut, (privid, prisluh), Sinnestäuschung.
Pridevek, Epitheton.
Pričuvek, Reserve.

Pričuvninovci, Reservegelber.
Pridol, pridolje, Rebenthal.
Pridomišljaj, Vermuthung.
Pridvig, pridvizno delo, Relief.
Priediniti, annectiren.
Prigled, Controle.
Prigoden, treffend.
Prigodnica (pesen), Gelegenheitsgedicht.
Prigorje (*coll.*), Vorberge.
Prigrevica, pripeka, Sonnenhitze.
Prihoti, prihtevico, Launen.
Primšćica, Monogramm.
Prijati komu, čemu, giltig, förderlich sein.
Prikazati, ausführen, darstellen.
Priklonit, -a, -o, hrv. ehverbietig.
Pikrasa, Zierath.
Pikrase, Manieren im Gesang.
Pikrpek, (paragogo), Verlängerung eines Wortes.
Prilagoditi, accomodiren.
Primeniti, appercipiren, anpassen.
Primerek, Exemplar.
Primišljaj, Hintergedanke.
Primka, Receptisse.
Prinova, Neuertwerbung zu dem bereits Erworbenen.
Prinovek, Zuwachs.
Prinuda, Zwang.
Priočnica (leća), Ocularglas, -linse.
Pripadnik, Angehöriger.
Pripaz, Controle.
Pripodoba, prispodoba, Vergleich.
Priporočnica, Empfehlungsschreiben.
Pripréma, Vorbereitung, Vorarbeit, Zurüstung.
Priproščina, Einfalt.
Pripuščaj, Concession.
Prired, Vorrichtung, Apparat.
Priredba, Appretur.
Priredbeni promet, Appretur- oder Bereidungsverkehr.
Prirediti, adaptiren.
Priroda, Natur.
Priroden, natürlich.
Prirodnine, Naturalien, Naturproducte.
Prirodopis, Naturgeschichte.
Prirodoznanstvo, Naturkunde.
Prirok, (povodek), Prädicat.
Prišiljiv, zudringlich.
Prislov, Adverbium, Nebenwort.
Prislužljiv, erwerbsam.
Prisnovati, anknüpfen.
Prisostvo, Beisein.
Pristaja, Beitritt; pristati na kaj.
Pristojba, pristojbina, Gebühr.
Pristrastje, leidenschaftliche Neigung, Vorliebe.

Prisvojiti, gl. Usvojiti.
Priteg, Zulagegewicht.
Priton, Schlußwinkel.
Pritrud, Product des Fleißes.
Privarjati se, gl. Pretvarjati se.

Pritvoren, erkrankt.
Privreda, Werthbeschaffung.
Privrednik, Wertheerzeuger.
Privzdig, Elevation.
Priznaniti (n. pr. knjigo), anzeigen.
Prizor, Auftritt, Scene.

Prizvok, Anflug.
Prodol, Engpaß.
Produh, Lustloch.
Progálna, Windgasse.
Proge, maroge, Streifung der Krystalle.

Proizvod, Product.
Proizvodnik, Producent.
Proizvodstvo, Production.
Proliv, preliv, Meeresstraße.
Promaha, Ventilation.
Promet, Umsatz, Verkehr.
Propis, Vorschrift.
Proplastek jalovi, taubes Zwischenmittel, Scheeren.
Propustljivost, Transmissionsvermögen.

Proraslica, Durchkreuzungszwilling.
Prorek, prednji rek, Vorderfuß.
Prosejen, diaphan, durchscheinend.
Prostacina, Böbel.
Prostodušen, naiv.
Prostorek, schlicht redend.
Prostornina, Rauminhalt.
Protidomei, Gegenwohner.
Protipoten, -tna, -o, retrograd.
Protirek, Gegensatz, Antithese.
Protirečen, contradictorisch.
Protiskladen, contraharmonisch.
Protistava, Contraposition.
Protitežje, Gegengewicht.
Protivorečje, gl. Prekoslovje.
Proumovanje, Speculation.
Provideti čemu, vorsetzen, vortreten.

Providnost, Vorsehung.
Proviranje, provor, hrv. Emanation.
Prozir, Dioptr.
Prožina, gl. Vzmet.
Prsoplute, Brustkloffer.
Prstaši, Zehenthiere.
Prstivo, Humussubstanzen.
Prstohodci, Zehengänger.
Prvek, Element, einfacher Stoff.
Prvek, gl. Pravar.
Prvoobrazen, urbildlich.
Prvoseč, f. Spur einer Ebene.
Prvotek, (-tka), Realprinzip, Realgrund.

Prvoten, prvobiten, primär.
Prvotvoren, original.
Prvovanje, Degemonie.
Prvstvo, Vorrang.
Psovka, Schmähwort.
Pustolovina, Abenteuer.
Pustopoljina, Saide.

R.

Rakovice, Krabben.
Raven, f. ravnoležje, Niveau; ravno-lezja, in einem Niveau liegend; ravnulja, Rivellirwage.
Ravnár, Regulator.
Ravnatelj, Director.
Ravnodusje, Gleichmuth.
Raz, razalo, Streichholz.
Razblinjen, razmlinden, breit getreten, gewalzt.
Razbor, Verständigkeit; Bergliederung; razbor rude, Erzcheidung.
Razborit, discreet, verständig.
Razburjen, aufgeregt.
Razčarati, gl. Razočarati.
Razčlovek, Unmensch.
Razdalja, razstoj, Abstand.
Razdelnost, Theilbarkeit.
Razdoben, epochemachend.
Razdobje, Zeitraum.
Razdružljivost, Reigung zum Separatismus.

Razedniti, razpoediti, vereinzeln.
Razglasica, Rifton.
Razglasje, Disharmonie.
Razgloba, Analyse, Bergliederung.
Razglobiti, zergliedern, analysiren.
Razglobje, Gliederung.
Razgoda, razvrg, Partition.
Razhod, Ausgabe; opp. dohod.
Razkisiti, entsäuern.
Razklad, Analyse.
Razkol, Secte.
Razkolništvo, Sectirerei.
Razkoš, Luxus, Wohlleben.
Razkošen, (-šna, -o), wohlküstig.
Razlad, razladje, Verstimmung.
Razletljivi izstrelek, Sprenggeschloß.
Različit, raznoveten, verschieden.
Razlog, Grund, Argument; razložit, wohlbegründet; razložen, (-žna, -o), rational.
Razloka, Entscheidung.
Razmak obloka, Bogenweite.
Razmatranje, Contemplation.
Razmeja, Gränzscheide.
Razmer, razmerje, Verhältniß.

Razmerek, razmerina, Gutgewicht.
Razmet, gl. Razstor.
Razmetišće, Wurfweite.
Razmičen, divergent.
Razmirica, Fehde, Reibung.
Razmók, Tinctur.
Razmotrenje, Erwägung.
Raznica, Contrast.
Raznoliko st., Vielgestaltigkeit.
Raznomislje, Meinungsverschiedenheit.
Raznorob, ungleichkantig.
Raznos, mont. Abraum.
Raznosklone besede, heteroclitia.
Raznosreden, excentrisch.
Raznostran, ungleichseitig.
Raznotina, Variante.
Raznoverje, Religionsverschiedenheit.
Raznoveten, nicht identisch.
Razočarati, razčarati, enttäuschen, entzaubern.
Razogliti, abeden.
Razogljiti, entfohlen.
Razozlaj, Lösung des Knotens.
Razpetina, Spannweite.
Razplin, Zerfluß.
Razplodba, Fortpflanzung.
Razplodni preizbor, Ruchtwahl.
Razporedba, Anordnung.
Razpoznavna, Diagnose.
Razprava, Abhandlung, Discussion.
Razpréma, Abrüstung.
Razprte érke, razpor, Durchschuß.
Razreči, gl. Oporeči.
Razrečje, Unterdialect.
Razrivna, vzrivna tvarina, Sprengstoff.
Razrušnost, Zerstorbarkeit.
Razsoha, Zweiflung.
Razstaven, analytisch.
Razstolpje, Säulenweite.
Razstopnjevanje, Gradtheilung; razstopnjiti, graduiren.
Razstor, Zerstreung.
Raztresenost misli, Zerstreung.
Razstroj, razstrojstvo, Zerrüttung.
Razstrojiti, desorganistren.
Razsvojiti, expropriiren, enteignen).
Raztečina, Spurweite.
Raztók, Stromspaltung.
Raztopina, Auflösung.
Raztrojba, Dreitheilung.
Raztvor, raztvorba, Analyse, chem. Zerlegung, Zerfegung.
Raztvoren, zerlegbar, zerfegbar.
Raztvoriti, raztvorjati, razkrojiti, razkrájati, zerfegen.
Razvedrilo, Erheiterung.
Razvesti, razvajati, amplificiren; razvod.
Razveznik, Seccessionist.

Razvlačít, schleppend.
Razvodje, Wasserfcheide.
Razvraten, subversiv.
Razvredba, Entwertung.
Razzrniti, entkörnen die Baumwolle.
Rebraši, (klobučnjaki), Rippenquallen.
Rek, Satz.
Rekosklad, rekozglubje, Satzgefüge.
Rekovezje, stavkoskladje (podredbeno), Satzgefüge.
Repási, Rappenschwänze.
Resulje (ribe), Büscheltiemer.
Rezba, Schnitzwerk.
Rezbarstvo, Schnitzkunst.
Rezkavica, Zickack-Linie.
Ribaki, gl. Kitovci.
Rod, Gattung, Stamm; rodoven, Gattungsg.
Rodovnik, Stammtafel.
Rogini, Bodkäfer.
Rogovec, Hornsilber, Kerat.
Rogovina, rožnina, Hornstoff.
Rokonožci, Armfüßer.
Rokotvor, rokotvorina, Kunstproduct, Manufacturwaare; rokotvorba, Cheiroplastik; rokotvorstvo, Manufactur.
Ronilo, Taucherglocke.
Rópa, Torf.
Rosišće, Thauptunct.
Rovke, Spitzmäuse.
Rožánc, Hornblende.
Roženica, Hornhaut.
Rudka, Röhfel, Rothfist.
Rudnica, Mineralwasser; rudninoznanstvo, Mineralogie.
Rudosledba, Schürfung.
Ruho, (ubrano, naslikano), Draperie, Gewandung.

S.

Sadra, Gyps.
Sájavec, Rauchtopas.
Sálovec, steatit, Speckstein.
Samilo, Isolator.
Samočutje, Selbstgefúhl.
Samodélen, samohoten, spontan.
Samohotje, Spontaneität.
Samodovoljstvo, Selbstgenügsamkeit.
Samodržec, Selbstherrscher.
Samogib, Automat.
Samogibnost, Selbstbewegung.
Samohot, f. samohotje, Willkühr.
Samohoten, willkührlich.

Samoistina, Axiom.
Samoizvoljnost, samoodločljivost, Selbstbestimmung.
Samokòv, Hammerwerk.
Samoničen, samorassel, wüthwachsen.
Samoobmana, Selbsttäuschung.
Samopomočje, Selbsthilfe; durch Selbsthilfe, samopomočno.
Samopréljka, Spinnmaschine.
Samoslj, Leuchtstein.
Samosijajnica, stalnica, Firstern.
Samosilje, Despotismus.
Samosilnik, Despot.
Samoslišec, Ohrenzeuge.
Samosoben, absolut.
Samosvest, Selbstbewußtsein.
Samotvor, Naturwerk.
Samotvor, -a, -o, aus einem Stück.
Samovid, Autopfe.
Samovoz, Locomotive.
Samoužeg, Selbstentzündung.
Samougodje, Selbstgefälligkeit.
Samovladje, Selbstregierung.
Samoživ, egoistisch.
Samožeg, Pyrophor.
Sanjarstvo, Schwärmerei.
Séčnica, Secante.
Semenojedke, Samenstreffer.
Senit, Schattenschwefel.
Senopis, Schattenriß.
Sesáci, Saugwürmer.
Sesálo, Saugrüssel.
Sestav, Structur.
Sestavba, Combination.
Sestaven, synthetisch.
Sestavina, Bestandtheil.
Sestavljeni, ausmachen, betragen.
Sestavljeno oko, Rehgauge.
Sestoječ iz —, bestehend aus —.
Setilo, gl. Čutilo.
Severišče, Nordpunct.
Sévernica, Nordstern.
Shvatiti, auffassen; shvat, shvatanje, Auffassung; shvatljivost, Auffassungsgabe, -stärke.
Siga, Tropfstein.
Sijaj, Glanz, Pomp.
Sijajen, brillant, glänzend; sijajniki, die Glanze.
Sijavica, Wetterleuchten.
Sila, Kraft.
Sipine, Dünen, Sandbänke.
Sirišče, Lab.
Sirovina, Rohproduct.
Sitišče, Sättigungspunct.
Sivec, Graustein.
Skati, Rochen.
Sklad, násad, Schichte.
Skladovito gorovje, Schichtengebirge.
Skladen, gl. Sestaven.

Skladnja, Syntax.
Skladlišče, Stapelplatz.
Skladovitost, slojevitost, Schichtung.
Sklapen, zusammenpassend.
Sklenina, Schmelz.
Sklenoluske, Schmelzschupper.
Sklon, geneigt; sklonost, Geneigtheit, Neigung.
Skočnica, Sprungbein.
Skrgarji, Riemenschneden.
Skrgonožci, Riemenfächer.
Skriljav, schiefrig.
Skriljavec, Schiefer.
Skrizal, f. Tabelle.
Skrupniki, Rindentorallen.
Skrusen, strit, zerknirscht.
Skutonoša, Schleppträger.
Sličnoglasje, Onomatopäa; sličnoglasnica (besoda), Nachahmungswort.
Sličnorečje, (hrv.), gebundene Rede.
Slik, Reim.
Slikar, Maler; slikarstvo, Malerei; slikati, malen.
Slikovit, pittoresque, malerisch.
Slišalo, Gehörorgan.
Sljuda, Glimmer; sljudovec, Glimmerschiefer.
Slog, Styl.
Sloj, Flöz; slojišče, Lagerstätte.
Slovesne umetnosti, redende Künste.
Slovka, (hrv.) Silbe.
Slučaj, Fall, Zufall.
Slučajnost, Zufälligkeit.
Sluhovod, Gehörgang.
Slut, slutnja, Ahnung; slutiti, ahnen.
Sluz, Schleim.
Sluzav, schleimig.
Sluzavci, Schleimthiere.
Sluznica, Schleimbaut.
Smatrališče, Betrachtungs- Standpunct.
Smirek, Schmirgel.
Smodne kisline, Brenzjäuren.
Smolci, Harze.
Smoter, (-tra), Ziel.
Smotrenost, Zweckmäßigkeit.
Smrk, (sesálka), Pumpe.
Snežnica (ërta), Schneelinie.
Snimanje, (hrv.) Nachbildung.
Snimek, snemek, Nachbild; Facsimile.
Snohodec, spehodec, Nachtwandler.
Snohoja, Somnambulismus.
Sobivanje, sosostvo, Coexistenz, Zugleichsein.
Sočelen, gegenüberliegend.
Sočeliti se, einander mit der Vorderseite zugekehrt sein.
Sočeljstnice, Haftkieser.
Sočelni, sovráni kot, Scheitelfed.

Sočivnina, Legumin.
Sočnice, mlečnica, Saftgänge, -röhren.
Sočniki, Saftbehälter.
Sod, Urtheil.
Sodelba, Codivisio.
Sodelovati, zusammenwirken.
Sodik, Natrium.
Sodilo, Kriterium.
Sodobnost, Gleichzeitigkeit.
Sodomérka, Bistfab.
Sodrug, Genos; sodružje, Genossenschaft.
Sodržavje, Staatenbund.
Soizmeren, commensurabel.
Sojem, (gen. sojma), Complex.
Sokladen, congruent.
Soknez, Theilsfürst.
Sokob, Collision; (sokobiti se s čim, zusammenstoßen).
Sokot, Nebenwinkel.
Sokrog, Nebenkreis.
Sokrov, Paralleldach.
Solárnica, Salzmagazin.
Soletka, Isotherie.
Solilo, solišče, Saline, Salzwerk.
Solomer, Salzwage.
Solotvor, Halogen.
Solovarnica, Salzfiederei.
Somernost, Symmetrie.
Somoren, distet.
Sonaroden, international.
Soodnosen, correlativ, wechselseitig.
Sopka, Vulkan.
Soprotiven, subconträr.
Sorazdelba, sodelba, Nebeneinteilung.
Sorazmeren, proportional.
Sorazmerje, Proportion.
Sorazmernica, die Proportionale.
Sorednice, Coordinaten.
Sorod, Untergattung.
Sorodica, geringe Verwandtschaft.
Sorodnost, Verwandtschaft.
Sorodstvo, srodstvo, Verwandtschaft.
Sorude, mineralisirte Körper.
Sosenéica, Halbschatten.
Sosilje, Kräftepaar.
Soslédica, Aufeinanderfolge.
Sosnéžica, Schnee mit Regen.
Sosredba, Concentration; sosreden, concentrisch.
Sostav, System.
Sostaven, systematisch.
Sostopje, Hyzygia.
Soštvo, reales Sein.
Sotež, f. Schwerkraft.
Sotočnice, sovodnice, Zwillingströme.
Soton, Halbdunkel.
Sotoplica, Isothermie.
Sotrudnik, Mitarbeiter.

Sovérica, kurzer Waffenstillstand.
Sovpadati, zusammenfallen.
Sovremenik, Zeitgenosse.
Sovrh, sobrk, Nebenheil.
Sovrst, Nebenart; Unterart.
Sovrsénstvo, sovršenost, Vollkommenheit.
Sozemlje, Länderbestand.
Soznačnica, gl. Jednoznačnica.
Sozvezdje, Sternbild.
Sozvok, Accord.
Sožaljenje, Mitleid.
Sožalnica, Beileidschreiben.
Spletka, Intrigue.
Sploščiti, abplatten.
Spojina, das chemisch Verbundene.
Spojiti, spajati, löthen.
Spoménica, Memorandum.
Spomenljivost, Erinnerungsfähigkeit.
Spór, Streit.
Sporednost, CoorINATION.
Sposobnost, Fähigkeit.
Spredek, predek, Vordertheil.
Sprennost duše, (hrv.), Fassung des Gemüthes.
Sprežnik, Paarling.
Sprimek, Conglomerat.
Spuščaj glasa, Senkung.
Sramopis, gl. pogrđnica.
Sredik, Durchschnitt, Mittel.
Srednjetrpni glagol, neutropassivum verbum.
Srednjetrovni glagol, neutroactivum verbum.
Sredogrodje, Mittelbrustring.
Sredogrodnica, (mréna), Mittelfell.
Sredostolpje, Säulenschaft.
Sredovečen, mittelalterlich.
Sreš, Weinstein.
Srb, raub; srholistnice, Raubblättrige.
Srkalice, Sauggefäße.
Srok, Reim.
Stališče, stanovišče, Standpunct.
Stánica, Zelle.
Staničje, Zellengewebe.
Staničnice, Zellenpflanzen.
Staničnjak, Zellenkern.
Stanje, Zustand.
Stanka, Pause.
Stanovišče, gl. Stališče.
Stas, m. Statur.
Stasit, stämmig.
Stav, f. hrv., Stellung.
Stavek, These, Thesis.
Stebrenik, stolpovnik, Säulengang, Colonnade.
Stebrišče, stolpišče, Säulenreihe.
Stebrovje, stolpovje, Säulenwerk.
Steljka, Thallus, Lager, Lagerstamm.
Stena, bok, Wange.

Stenopsis, Zimmermalerei.
Stenopisec, Zimmermaler.
Stežer, Stammvermögen.
Stid, Scham.
Stisnost, Zusammenrückbarkeit.
Stojen, stabil.
Stojljivost, Stabilitätsfähigkeit.
Stojka, Stempel.
Stoletnica, Säcularjahr.
Stolpec, Kubit.
Stolpnik, Trapp.
Stopenj, Grad.
Stopnjevina, Stufenland.
Stožec, stožek, Regel; stožkovit, kegelförmig.
Stožer, (tečaj), Pol; stožerni, polar.
Strankarstvo, Parteisucht.
Strcaljka, Spritze.
Stemiti se, rus., streben.
Stihotvorstvo, Verskunst.
Stojbina rastline, das Vorkommen, der Fundort.
Stoposkladje, Verssbau.
Strogost, Strenge.
Stroka, Fach; strokovnjak, Fachmann.
Strugotina, Ratur.
Struja, gl. Tok.
Strujokaz, Rheoskop.
Strujomer, Rheometer.
Stržen, gl. Matica.
Strženovec, Röhrenforallen.
Studen, f. Kälte.
Studotvoren, Kältebildend.
Stvoriteljen, schöpferisch.
Sukalnik, Spulrad.
Sukalo, Spulmaschine.
Sulléevec, Speerfies.
Sum, Verdacht.
Sumnen, zweifelhaft.
Sumnja, somnja, Zweifel.
Sumnjati, zweifeln.
Sumnivo, Zweifelsucht.
Surik, Rennig.
Surovstvo, Sittenroheit.
Svest, Bewußtsein; zum B. kommen, osvestiti se.
Svetan, Kosmopolit.
Svetivo, Lichtstoff.
Svetlica, Blende.
Svetlikanje, Phosphorescenz, Feuern.
Svetlopis, Lichtbild.
Svetodejen, welthistorisch.
Svetokupstvo, Simonie.
Svetovladen, weltbeherrschend.
Svetozor, Kosmorama.
Svež, frisch; svežest, Frische; Schmelz (der Stimme).
Šviluske, Pflanzenmitben.
Svinčnica, Bleiloth.
Svoboščine, Freiheiten, Immunitäten.

Svod, Genösße.
Svojepis, Autograph.
Svojtvo, Eigenschaft.
Svojtva, Sippschaft.
Svrha, Endzweck.

Š.

Šar, Farbenbild, Spectrum.
Šarokaz, Spectroskop.
Šaromer, Spectrometer.
Ščavna sol, Kleeatz.
Ščeden, ščedljiv, sparsam.
Ščediti, sparen.
Ščep, Vollmond.
Ščitnjaki, Schildkrebse.
Šel, šelišče, Lungstein.
Šilokljunci, Friemenschnäbler.
Širokljuni, Spaltfäbnäbler.
Školjkovišče, Muschelbank.
Škripec, Lager der Rolle; fig. Dilemma.
Šteden, štediti, gl. Ščeden, ščediti.
Štelo, Zählwerk.
Šuten, šutljiv, burlesk.

T.

Tajna, Mysterium, Geheimniß.
Tajnocvetke, Kryptogamen.
Tajnopis, Chiffre-Schrift.
Talec, Geißel; v talbo poslan.
Talilnica, plavilnica, Schmelzhütte.
Tališče, plavišče, Schmelzpunkt.
Tčnica, Tangente.
Tekmec, Rival.
Tekmiti se, rivalistren.
Telesnina, Körper.
Temenišče, nadglavišče, Scheitelpunkt.
Temenjak, Celebrität.
Tenčica, Oberhaut.
Tenja, Schatten; tenja odsebná, Schlagfächten.
Tenjokaz, Schattenzeiger.
Tesek, tesk, Presse.
Tesnopis, gl. Brzopis.
Tetiva, Chorde; tetivnik, Sehnenafel.
Težec, (barit), Schwerpath.
Težišnica, Schwerlinie.
Težiti, sich bestreben; težnja, Bestrebung.

Težkomislje, težkouvje, Schwer-
muth.
Težnine, (vaganine), Ponderabilien.
Tin, pretin, Scheibewand.
Tinjec, gl. Sljuda.
Tip, gl. Pip.
Tiskanica, tiskovina, Druckschrift.
Tlakomer, Barometer.
Tlivo, Humussubstanzen.
Točilo, Presse.
Točka, Punct, Stufe.
Točnost, Pünctlichkeit.
Togarkanje, unmännliches Wehklagen.
Togost, gl. Okorelost.
Tok, Strom, Strömung.
Tokomer, Rheometer, Stromquadrant.
Tokotrg, Stromunterbrecher.
Tolšćenik, salovec, Straitit.
Topek, plavek, schmelzbar.
Toplina, Temperatur.
Toplokaz, Thermoskop.
Toplomer, Thermometer.
Toplotna jedinica, Calorie.
Toplotvor, toplorod, Wärmestoff.
Toporob, stumpfantig.
Topoumje, Stumpffinn.
Tor, v. Trenje.
Toromer, Reibungsmesser.
Tozemec, Inländer; tozemstro, In-
land.
Tožnomislje, Trübfinn.
Traj, trajanje, gl. Potraj.
Trak, Strahl.
Trakavec, Strahlstein.
Trakovišće, tračišće, Strahlpunct.
Trakomer, Aktinometer.
Trdeli, Sklerite.
Trdnja, Behauptung.
Trdoživost, Zähigkeit.
Trebušnjaki, gl. Sluzavci.
Trenje, Reibung.
Trenoten, momentan.
Trepetalke, Schwebefliegen.
Trgovišće, Handelsplatz.
Trikotišće, Triangulirungspunct.
Tristavka, tričlenka, Regel-de-Tri.
Trk, sokob, Zusammenstoß.
Trnek, Dornfortsatz, Stachelfortsatz.
Trobčarji, Rüsselthiere.
Trovladje, Triumvirat.
Trojno pravilo, v. Tristavka.
Tros, Spore, Sporn.
Trosišće, Spornlager.
Trosocvetke, Spornpflanzen.
Troska, Schlade.
Troskav, schladig.
Troskvast, splitterig.
Trpljiv, geduldig.
Trulo, glava, Kuppel.
Trup, Rumpf, Stamm.
Tulčarji, Wurmschnecken.
Tulnice, Nöhrenmuscheln.

Turoven, übelgelaunt.
Tvar, tvarina, Materie; Stoff; tvaren,
materiell.
Tvoriti, bilden; tvorba, Formation;
tvoren, bildend, plastisch; tvorek, bild-
sam; tvorka, Bildungsendung; tvorivo,
Material; tvorstvo, tvorna umetnost,
Plastik.
Tvorna prema, erzeugende Ge-
rade; (črta) tvornica, Erzeugungslinie.

U.

Ubav, hrv. niedrig.
Ubitek, stat. Abfall.
Ubrus, Schliff.
Ubrziti, beschleunigen.
Učilo, Lehrmittel.
Učín, That.
Udivljenje, Verwunderung.
Udržljiv, zurückhaltend.
Udržljivost, Reserve, Zurückhal-
tung.
Udvojaj, Verdoppelungszeichen.
Uglasbiti, in Musik setzen.
Ugled, Ansehen; ugleden, ansehnlich.
Ugodje, Lust.
Ujednovititi, gl. Uprostiti.
Ukloniti, uklanjati, aufheben, weg-
schaffen.
Ukór, Verweis.
Ukovit, lehrreich.
Ukras, Verzierung.
Ukrepi, Stipulationen.
Uleg, Erdsenkung.
Uljuditi, upitomiti, sittigen.
Ulomek, Bruch.
Umar, Rationalist.
Umarstvo, Rationalismus.
Umer, Rhythmus.
Umetničiti, künsteln.
Umišljaj, gl. Nakana.
Umnost, umstvo, Intelligenz.
Umovati, umstvovati, raisonniren,
philosophiren.
Umovanje, Raisonnement.
Umovit, ingenieß.
Umstven, Vernunft-, vernunftmäßig.
Umstvenost, Vernunftmäßigkeit.
Unaprediti koga, Jemandes Fort-
schritt befördern.
Uočba odzgoruja aliptičja,
Bogelperspective.
Upodobiti, upodabljati, assimiliren.
Uporaba, Anwendung; uporaben,
uporabljen, anwendbar; uporabiti, an-
wenden.

Uporstvo, upremstvo (rus.), Starrsinn, Troß.
Uprediti, preubraniti, verhüten.
Upredmetiti, objectiviren.
Uprostien, (-stna, -o), reducibel.
Uprostiti, vereinfachen.
Urés, gl. Ukraś.
Ureznik, Coupon.
Urota, gl. Zarota.
Uslodka, Clausel.
Usod, usoda, Fatum, Schicksal; usodoverje, usodstvo, Fatalismus.
Usov, snežni plaz, Schneelavine.
Usovršiti, vervollkommen.
Uspičen, narfotisch.
Usposobiti koga, se, osposobiti, befähigen, qualificiren.
Ustonožci, Mantelfüßer.
Ustop, Stellungnahme.
Ustroj, Organ; ustrojen, organisch; ustrojiti, organisiren; ustrojstvo, Organismus.
Usvojiti si kaj, sich aneignen.
Ušcep, gl. Šcep.
Utajen, latent.
Utesniti, einschränken.
Uteha, Trost.
Utvor, Gebilde, Formation.
Uvažiti, uvažavati, erwägen, berücksichtigen.
Uvét, Bedingung.
Užala, gl. Prežaljenost.

V.

Valovanje, Wellenbewegung.
Vapnenc, Kalkstein.
Varav sklep, Trugschluß.
Varek, schweißbar.
Vdobnost, (udobnost, hrv.), Comfort.
Ved, f., das Wissen, die Kenntniß.
Vek, Zeitalter.
Velekraśen, großschön.
Velemoč, Großmacht.
Veličavost, Großthuerie.
Velikolepen, veličen, großartig.
Velikolepje, Pracht; velikolepen, prächtig.
Verižnjak, Sorites.
Verodajnica, Beglaubigungsschreiben.
Verovnost, Glaubwürdigkeit.
Veslaće (noge), Ruderfüße.
Veslonožci, Ruderfüßer.
Vesmir, Universum, Weltall.
Vesščák, Sachverständiger.
es čina, Routine.

Vetrenjáča, Windbüchse.
Vetrokaz, Windzeiger.
Vetromer, Windmesser.
Vezišće, Verbindungspunct.
Vglobiti, vertiefen.
Vidnik, vidni živec, Sehnerv.
Vidomer, Optometer.
Vijavica, Schneefurm.
Vijugavica, Serpentine, Schlangelinie.
Viličenje, (viličiti se), Bifurcation.
Visomer, visotomer, Hypfometer.
Vispoljana, Hochebene.
Višava, Hochland.
Vitel, (-vitla), Göpel, Winde.
Vitičnjaki, Rankenfüßer.
Vklopiti, einschachteln.
Vkrožen, dem Kreise eingeschrieben.
Vladavina, Regierungöform.
Vladnik, Regent.
Vlaknina, Faserstoff, Fibrin.
Vlagokaz, Hygrofkop.
Vlagomer, Hygrometer.
Vmena, zamera, Zurechnen.
Vnašati, vnesti, eintragen; na vnanjstvo, projiciren.
Vobražaj, vobrazek, eine einzelne Einbildung.
Vobraziti, vobrazati si, sich einbilden; vobraznost, Einbildungskraft.
Vod, Hebel.
Vodan, Hydrat.
Vodišće, dovodje, Wasserpunct.
Vodohram, vododržna kotlina, Reservoir.
Vodokaz, Hydrographische Karte.
Voj, Corpś.
Vojáčina, Soldateska.
Vojstvo, vojinstvo, Heer.
Voljca (neka in ne volja), Belleitüt.
Vozlenica, Knotenlinie.
Vpljati, Schreibgel.
Vpisnik, Register, Eintragebuch.
Vpiti, vpivati, absorbiren; vpojnost, Absorbirung.
Vpliv, Einfluß.
Vprta pomisel, fixe Idee.
Vranilo, Pigment im Auge.
Vrat, Staubweg.
Vratár, Pförtner; vratnica, Pförtader.
Vratek, gl. Zibljiv.
Vratilo, Spindel, Göpelspindel, -spille, Rumbbaum, Welle.
Vratoperke, Rehtweichstoffler.
Vrečarji, Beutethiere.
Vrednota, Währung, Valuta.
Vrelišće, varišće, Siedpunct.
Vretence, Quirl.
Vreténarji, Skeletthiere.
Vrh kota, Spitze eines Winkels.
Vrhovánje, Culmination; vrhovišće, Culminationspunct; vrhovati, culminiren.

Vrhovnost, Souverainität.
Vrline kakega človeka, Bor-
 žilje.
Vrtež, vrtelo, vijak, Schraube.
Vrtljka, Rollmühle; Rotationsma-
 schine.
Vrvež, Gährung; vrvežina, Gährungs-
 product.
Vsád, vdor, Erdabsaugung.
Vsakanščica, Gemeinplatz.
Vsakoršnina, Duodlibet.
Vsečina, Inhalt.
Vsedlina, Einsenkung.
Vsedobitnik, Weltoberherr.
Vsejednica, Adiaphora pl.
Vsemirje, Weltraum.
Vsesrdnost, vsrdnost, Innigkeit.
Vseznanica, Weltwissen.
Vshodi, pl. Treppe, Stiege.
Vsobnost, vsobljenost, Inhärenz;
 vsoben, inhärent.
Vsost, Allheit.
Vsota, Summe.
Vsotni izraz, vsotnjak, Summen-
 glied, Summenformel.
Vtip, Big; vtipev, mitig.
Vtipnica, Boumot.
Vzajmilo, Lehnsatz.
Vzajmodejstvo, Wechselwirkung.
Vzbrdica, vzvišek, vzvisica, Steigung.
Vzbuda, Erregung; vzbudljiv, erze-
 gend.
Vzbuk, Ausbruch (eines Vulkans).
Vzdržljiv, enthaltfam.
Vzduh, Luft; vzdušina, Luftart.
Vzgoj, Erziehung.
Vzhodišče, Morgenpunct, Ostpunct.
Vzhodna loza, aufsteigende Linie.
Vzkip, Efferveszenz.
Vzklic, Berufung.
Vzklik, Ausruf.
Vzlet, polet, Schwung.
Vzmah, Schwung.
Vzmet, m. Projection; f. Springfeder.
Vzmeten, Projections-.
Vzmetati, projiciren.
Vzmož. f. Potenz; vzmožni kazalec,
 Potenzexponent; vzmožiti, potenziren;
 vzmoživo, vzmoženee, Potenziahd.
Vznosit, erhaben.
Vzor, Ideal; vzoren, vzorit, ideal;
 vzorit, idealisiren.
Vzorec, Modell.
Vzpor, Staung, besonders Rückstau
 des Wassers.
Vzporeden, parallel.
Vzporednodomec, vstrianiki, Re-
 benwohner.
Vzpostava, Restauration.
Vzpostaviti, restauriren, wiederher-
 stellen.

Vzrastek, Druse.
Vzročnost, Causalität.
Vztrajnost, Ausdauer.
Vzvišen, erhaben.
Vzvrat, Antistrophe.
Vzoratnja, Reversion des Windes.
**Vzvratno delovanje ali dej-
 stvovanje**, Rückwirkung.
Vzvratno delujoč, reagirend.
Vzvratno kolo (Segnerovo), Reac-
 tionsrad.

Z.

Zabit, f. Still-Leben.
Zablodnice (skale), Ervatrische Blöde.
Zabrana, Interdict.
Zabraniv(en), prohibitiv.
Začrt, Croquis.
Zadek, Hinterleib.
Zadolžnica, Obligation.
Zagaten, herb.
Zaglasje, Nachspiel.
Zagluha, Betäubung.
Zagon, Bühnloch.
Zajedavec, Schmaroger.
Zajednica, (hrv.) Gemeinschaft.
Zajem, (-zajma), Anlehen.
Zakliniti, abfieden, traciren.
Zaključek, Schluß.
Zaključiti, zaključevati, schließen.
Zaklopnica, Klappe.
Zakupnina, Pochtzins.
Zaledje, Hinterland.
Zamamljiv, gl. Zavodljiv.
Zamašaj, Tragweite.
Zamašnost, Schwungkraft.
Zamašnost, Wichtigkeit.
Zamena, Substitution.
Zamenik, Substitut, Supplet.
Zameniteno z drugim, substi-
 tuiren.
Zamenite pomisli, Wechselvor-
 stellungen.
Zamenite vrednosti, reciprofe
 Werthe.
Zamernost greha, Zurechenbarkeit.
Zamisli, concipiren, anlegen.
Zamolc, reticentia.
Zamorščina, Colonialware.
Zanesenost, gl. Sanjarstvo.
Zanimljiv, einnehmend, interessant,
 spannend.
Zanos, Verückung.
Zanosit, hinreißend.
Zanožje, Buchst.
Zaozljaj, Schürzung des Knotens.

Zapadek, Contingent.
Zapadišče, Westpunct.
Zapas, Vorrath.
Zapestje, Handwurzel.
Zapleče, Rückhalt.
Zaplet, Verwickelung.
Zapletljiv, verfanglich.
Zarastica, Narbe.
Zaravanek, Plattform.
Zareza, Cäsur.
Zarota, Verschönerung.
Zaselek, zaselje, Weiler.
Zaslon, Schirm.
Zastarina, Archaismus.
Zastavek, zadatek, Problem.
Zastop, Vertertung.
Zastranek, Aberration.
Zastrašavati, terrorisiren.
Zaščitnica, (četa), Nachhut.
Zaščitno carinstvo, Schutzsystem.
Zatišje, gl. Zabit.
Zavijači, Wickler.
Zavlada, Regierungsantritt.
Zavod, Anstalt, Etablissement.
Zavoden sklep, gl. Varav sklep.
Zavodljiv, verführerisch.
Zavoj, Schneidengang, Schraubengang.
Zavojica, Schneckenlinie.
Zavojit, schneckenförmig.
Zavojke, Spiralförmige.
Zaznaten, wahrnehmbar.
Zaznati, wahrnehmen.
Zaznavanje, zaznanje, Wahrnehmung.
Zbroja, Verwirrung.
Zdravomislije, Menschenverstand, gesunder.
Zdravstvo, Sanitätswesen.
Zdriz, Gallecct.
Zglobiti, sklopiti, zusammenfügen.
Zibež, Rotation, Schwanzen.
Zibljiv, (omahljiv), schwankend.
Zimišče, Winterpunct.
Zlagar, Schriftsetzer.
Zliti, splaviti, legiren; zlitina, Legirungsproduct.
Zlog, Zusammensetzung; — Silber.
Zlogomerje, Silbermessung.
Zlorad, Schadenfroh.
Zloradost, Schadenfreude.
Zlorečivost, Schmähsucht.
Zmeten, zmoten, verückt.
Zmisel, smisel, (m.), Sinn (einer Rede).
Znakoslovje, Zeichentunst.
Znamenstvo, Symbolik.
Znanilnik, znanilni naklon ali način, Indicativ.
Znojnice, Poren.

Zobovina, Bahnsubstanz.
Zorolik, morgenroth.
Zračni privid, Luftbild.
Zrakoplav, Luftballon; zrakoplovstvo, Luftschiffahrt.
Zrakomer, Aerometer.
Zraslica, Zwillingstisch.
Zrasloprstaši, Heftgeber.
Zrealjenje, zrealovanje, Spiegelung, — zračno, Luftspiegelung.
Zrealovina, Spiegelmetall.
Zrniti, granuliren.
Zvajati, zvesti kaj na kaj, reduciren auf —.
Zvanje, poziv, Beruf.
Zvar, Schweflung.
Zvarek, Leg.
Zvencnik, Phonolith.
Zvenkolik, Klangfigur.
Zveročastje, Thierdienst.
Zvezdarji, Strahlthiere.
Zvezitost, Verbundenheit.
Zveznost, Connerität.
Zvečilo, Schallmittel.
Zvočnice, Schalllöcher.
Zvod, prevod, Reduction.
Zvok, Schall, Klang.
Zvokomer, Schallmesser.
Zvokopodobje, gl. Sličnoglasje.
Zvokovod, Schallleiter.
Zvonek, -a, -o, Klangvoll.

Z.

Zálnica za kom, Nachruf.
Zalostinka, Elegie.
Zarljivost, Strahlungsverbögen.
Zaromer, ognjemer, Pyrometer.
Zesta vlnova, Weingeist.
Ziglea, Zündhölzchen.
Zilavost, gl. Trdoživost.
Zivci, Lebewelt.
Zivčnik, Nervenscheide.
Zivčevje, Nervensystem.
Zivec, Nerv; — Hellspath.
Zivilo, Nahrungstoff.
Zivo cvetje, Blumenthiere.
Zivodušnost, reger Sinn.
Zivopisen, malerisch.
Zivotno čutilo, Vital-Sinn.
Zivotvoren, marzig (von Farbe).
Zivstvo, Lebewelt.
Zlebež, Kehlung.
Zlebiti, Zebkovati, canneliren.
Zmurka, Rückhaut.
Zučkojedi, Insectenfresser.
Zvečilo, Zvečalo, Raumertzeug.